Gjörwell, Carl Christoffer

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell ...

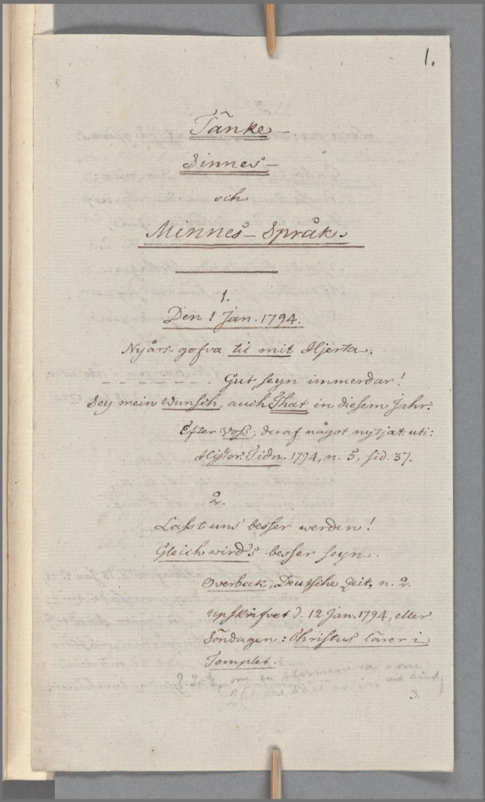
1.

Tanke

Sinnes-

och

Minnes-Språk.

1.

Den 1 Jan. 1794.

Nyårs-gåfva til mit Hjerta:

– – – – – – – Gut seyn immerdar!
Sey mein Wunsch, auch That in diesem Jahr.

Efter Voss; deraf något nyttjat uti:
Stockh. Tidn. 1794, n. 5, sid. 37.

2.

Lasst uns besser werden!
Gleich wird's besser seyn.

Overbeck, Deutsche Zeit, n. 2.
uppskrifvet d. 12 Jan. 1794, eller
Söndagen: Christus lärer i
Templet.

Handskrift Ep.G 12:2

Tillkomstår 1780-1811
Digitaliserad år 2015

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Tänke-
Sinnes-
och
Minnes-Språk.

1.

Den 1 Jan. 1794.

Nyårs-gofva til mit Hjerta:

– – – – – – – Gut seyn immerdar!
Sey mein Wunsch, auch That in diesem Jahr.

Efter Voss; deraf något nytjat uti: Histor. Tidn. 1794, n. 5, sid. 37.

2.

Lasst uns besser werden!
Gleich wird's besser seyn.

Overbeck, Deutsche Zeit, n. 2.

Upskrifvet d. 12 Jan. 1794, eller Söndagen: Christus lärer i Templet.

[illegible]

Loca parallela, som af få gjöras.

Gubbe! Grafven står Dig när:
Pressa Drufvan, rör din Lyra;
Drick, ty du behöfver yra;
Sjung, at glömma hvad Du är.
Njut de flämtande Behagen
Af en Dag, som sänker sig —
Kanske skådar Morgondagen
Blotta askan utaf Dig.

Förmodel. af Hr Franzén i Åbo, utur:
Stockhs Posten, n. 14, d. 18 Jan. 1794.

Ich bin ein fallend Laub,
Mir geht der Tod zur Seite:
Vielleicht verwelk' ich heute,
und morgen bin ich Staub.
Sturm.

Desse verser afskrefves d. 18 Jan. 1794, eller samma dag jag visade mit Nya Bellevue för Vännen Mandorff; sedan åto på Djurgården, och sloto med Spectaclet, väl til märkande: Sångspel af det glada innehållet.

4.

Den 2 Febr. 1794.

Nicht im Getümmel, nein! im Schoosse der Natur,
Am Silberbach, in unbelauschten Schatten,
Besuchet uns die wahre Freude nur;
Und überrascht uns oft auf einer Spur,
Wo wir sie nicht vermuthet hatten.

Wieland.

Eine der schönsten Gaben des Himmels ist es: ein mässiges und ruhiges Leben führen zu können.

Hirschfeld.

Dessa sköna Anvisningar på Källan til Lifvets Sällhet sändes mig uti Bref af min käre och vittre Måg, Hr Joh. Nicl. Lindahl i Norrköping

5.

Min vittre Vän här på Stället, Herr Secreter. C. A. John Mandorff, lämnade mig d. 14 Febr. 1794 en motsvarande och äfven så sann Minnes-vers:

Vir bonus, et vera compos virtutis abunde
Contentus, vulgi laudes contemnit et odit:
Non fumum quaerit, nec inani pascitur aurâ.

Stockh. d. 7 Jan. 1794.

Tack af Hjertat, mine så Hjerteliga älskade Barn,
för Edra Välönskningar öfver mig sjelf och mitt Hus uti detta
Nya År. Varde det i högsta måtto lyckosamt öfver Eder
tilbaka! En liten Nyårsgåfva bilägges til vår K. Stafse.
Den utgör blott de första dragen til stora Taflor uti vår
~~Hist~~oria. Man känner ock igen uti den Landskaps-
Tecknaren Martin. Se Torvil Make, huruledes han under
2 bar Himmel tilbeder Gud. Åtskilligt om dess närvarande Co-
stumen ifrå denna tiden vara aldeles enligt med

den där vänlige. Således bör Gylfe ingalunda harmas, då han får det oväntade Decoret af Orden.

Här röjas nya tragiska Framträden på vår Stats- och Rättegångs Himmel. Ack! de fordna Händelser ej skulle taga hos oss några andra. Årets Frihet är både inom och utom oss uti de Ungnädighete.
Gud hålle sin Hand i Nåde öfver Svea-Land! vele vi samfält bedja.

Jag omfamnar Eder af allt hjerta. Gjörwell

Jag ber om min hjerteliga Helsning till H. Kuhlman med mycken Tacksägelse för hans sista Bref. Gud gifve den Värdige Mannen allt Godt!

d. 14 Jan. 94.

Hjerteligen tack, Mine älskade Barn och Vänner, för Edra
lofta. Bref. Hinner i dag ej mera, än sända min
John tillagde afskrifter: de andra tjena til Bi-
lagor ~~ti~~ för ett tillkommande Bref ifrån Sammelsgarn.
Gud välsigne Eder altid och allestädes.

Den n
vafsen
han
Spe
alt
bin
för
Som
Dön
om
Hr
Ha
ej
för
Ad
Sä
be
af
hy
koi
förj

d. 21 Jan. 94.

Hjertelig Tack för sista. Brefvet, och för de begge Portraiterne
med Lagm. Mandorff. Min Johns har några likhet, men Lilla
Stafvar mindre. Lotta Mor sätter den uti sin Sängkammare
efter jag har desse begge mig så kära Bilder (förut ej) uti mitt Cabinet
. Den quarta Citationen utur Wieland smakade mig full-
komligen: jag skal annars ej recalibra densamma. Låt mig
anteh. veta, uti hvilket af hans Arbeten denna fortreffeliga
Sanning finnes. Den hörer til min Samling af Sinnesspråk.
Jag skickar Eder en Continuation af den fortreffeliga Edboren.
Den nu i ordning kommande Arkiv. är så beskaffad, at jag ungefär
väger landen ~~den~~, utan at förlora mitt fadeliga Credit hos Eder.

Bilägger Regentens Nyårsgåfva. En
deri förbjuds gamle gubbar at gå ute,
så skal Ni stra wakta mig Ledien på elden.
Nästa Post skal jag tillförsäkte Hr
Löjtnant at de padminna om det andra.
Han är just nu i Jan. eller uti Januarimånaden.
D. Almquist är nu här, för at sitta
uti Commiteen; han äter med barnen hos
oss i morgon.
Jag sitter nu i Dräkt. at gå till middag
till Lögen Widegr. som reser om et par dagar
till Cronobladet Segerberg, för et gästabud
fram på året med en hans slägtinge.
Bifogar stamper jag utskrift om Drottningens af Franrike afrättande.
Har Du ej ännu fått taga någon afskrift
af K. Gustaf III:s bref till Kl. Legerw.? Skaffa
Dig äntel. tillfälle därtill.
Alla de mina helsa hjerteligt.
anmäl äntel. min högagtning och
vänskaps fulla helsning till både Herre och Fru på
Messingsbruket. Ned Widahl för lätt at jag ej ännu
besvarat hans sista bref.

5.

d. 4 Febr. 94.

Far blott som hastigast lämna mina k. Barn del af den sorgeliga, derom icke wäntade Nÿheten, at min Svärmor, Fru Anthenia, född Georgii, i morse afled efter et nytt anfall af sin Lungsot. Det öfriga af hwad som sker, på sista anbudet skal om en el. tu dagar ~~omtalas~~ afgå.

Gud välsigne Eder bägge altid! G.

STOCKHOLM 6

A Monsieur

Monsieur Jean Nic. Lindahl,

Negociant

à

Norrköping.

Til Herr Joh. Fre. Lindahl i Norrköping.

Stockholm, på Concordia-dagen, d. 18 Febr. 1794. 6-

Mine hjerteligen älskade Barn och Vänner.

Långesedan hade jag bort skrifva Eder til et någorlunda tilbörligt Bref, och altid har mit Hjerta velat gjöra det; men i al Sanning har jag icke haft tid: icke heller har jag kunnat upwakta min gamle Välgjörare, den Redlige Baron Patrik Alströmer, med de skyldiga Skrifvelserne en forme ordinaire. Orsaken? Ack! den är ju allom uppenbar. Den så härliga och hjertrörande Adressen til Svenska Nationen, det för Svenske Köparen så egennyttiga anbudet hafva fordrat flera arbetens completterande och afslutande, såsom Catalogen af 40 Artiklar, hwilken bilägges, det alt tydligen framwisar. Så ser den nya, sedan Stormen 1787, inbergade Grödan ut. Det är, min sann, för en 63 års Torpare ej så narri, at i dessa Menföres-tider släpa fram med så myckext God til Torget. — Sedan har Bokbindaren Ekman upsagt Boklådan til Påsk. Af hwad grund? Han köpte Huset af Borgmästaren Fossbergs Arfwingar, som bebos nu af Revisions-Secreteraren von Troil, Juden Hirsch med des flera vackra Döttrar, och dessas flitigt besökande vackre Cavalierer, hälst af det militaire Ståndet, af Chirurgus Flyth och af den Resp. Historiske Bokhandeln: således har til Datum i det Huset icke varit någon sårdeles Brist på Rätwisa, Tenningar, Kärlek, Hälsa och Läsdom. Hyran ifrån Bokhandelns sida altid rigtigt betald, och Hus-ägaren nögd. Denne Man hade en stor Speculation, hälst han är swåra rik förut. Han drifver en den största Handel, alt ifrån Quarto-Bibeln til Almanachorna och A-b-c-böckerne, som någon Bokbindare hittils fört; drog Boktryckaren Lind ifrån Örebro hit til Stockholm, för, at låta honom gifta sig med sin Doter och nyttja hans Press til gemensamma Förlager. Räkningen var god, och vinsten hade blifvit säker; men Jungfru Doterns välbehag med denna Confoederation hade icke blifvit rådfrågadt: hwarom en Insurgent ibland våre Krigs-buslar drog i londom af med Flickan, Hr Lind förlorade den rika Bruden, och Hr Ekman den för Cassan dugelige Mågen. Häraf upkom Kallsinnighet, Missämja och uppenbar Ovänskap. Hr Lind trycker ej allenast aldrig et enda Blad för Hr Ekman, utan han stegrade nu äfven för ~~denne~~ sin f. d. Svärfar Almanachorna; häraf blef vidare den Följden, at Hr Ekman förlorade sit Contoir och Magazin uti Kongl. Vetenskaps-Academiens Hus; således sökte han, billigtwis, dessa Rum uti sit eget ~~Hus~~; och dertil kunde inga beqvämligare finnas än min Boklåda och mit Magazin: där har utomdes af ålder varit Köpmans-Contoir. Stor Derangement imedlertid för mig; har nu hyrt mig nya Rum strax in på Wester lång-gatan, icke långt ifrån Stora Kyrko-brinken hos Grosshandlaren Rossamsson. — Jag hoppas nu hafva tilräckligen urskuldat min försumelse med Bref skrifvande

Med

Med Östgötha-Bönder har jag uti et Paket til Min John affändt:
Stockholms-Posten för 1793 på fint Paper, Götting. Anzeigen för 1789 uti 3
Band, Histor. Tidningarne för 1793, senare Bandet, och Hr Wallenii Minne
öfver Major Pollett på fint Paper. Jag hade skolat tilfoga en ny Suite af:
Neueste Critische Nachrichten för år 1793 til Hr Muhlman; men, jag skämes
nämna det, jag har glömt notera mig til minnes lista. Nio han fåt: var
god och be få veta den. Säg mig vidare: om Lilla Stafva fåt af mig et
Exemplar af Pelsju-Carne på fint Paper? Hvarom icke, kommer denna
vackra Bok uti motsvarande Band med nästa Bud.

Får jag be Dig med några rader låta Stadz-Secreter. Peterson i Carlsham
veta, på hvad sätt Du vil låta afhämta de för din räkning på Strickerske
Auctionen inropade Böcker, och hvarpå jag insändt Räkning, mig ifrån
Sterbhuset tilstäld af des här varande Ombud, Hof-Kameraren von Seltzen.

Jag tackar för Hr Lötströms Accept på Öfverlåtnings-Skriften af
Rydelii Minne. Det gläder mig, at hans Affairer förkofras: ty han skrifver
at han nu trycker på en Postilla, och ofelbart får han äfven trycka Hr
Sundelii Beskrifning om Norrköping. Jag har slagit aldeles utur hugen
at lägga mig til eget Boktryckeri: ty hädanefter ämnar jag trycka mindre,
har ännu den redelige och så kunnige Hr Carlbohms Press til mina order,
kan äfven begagna mig af Hr Zetterbergs, och til Hösten ämnar min Vän
unge Hr Nordström, eget Boktryckeri, som han sistl. år fik af sin Far til
julklapp; då han skal få trycka det nästa för mig. Et Boktryckeri
fordrar dock icke så stor Förlags-Summa, som mången tror: ty då jag
begärde förl. år veta Priset på Stylarne til et Boktryckeri med 2:ne Presser
jämna gång, så ungaf det af sjelfve Hr Breitkopf i Leipzig -- ack! den
dråpelige Typographen har nyl. dödt -- til blott 750 Riksdaler Sächsisk
Courant, enligt vår då varande Chargé d'affaires i Hamburg, Hr Hjelm[…]
Bref af den 28 Maji. Så mycket hårdare finner jag det Contract, som Hen
Raam aftvungit Hr Lötström, hvilken ovanligt skicklige och flitige M[…]
uti denna Konst bör af alla hjelpas och understödjas: jag skal gjöra alt
hvad jag kan, och skal han snart få derpå et nytt Prof. Helsa honom.

Omkring Månadens slut, och när jag får något närmare se in uti Ress[…]
Nationens Välvilja för mit Hus, skal jag sik se til, huru jag bäst må kunna
reglera mina Affairer med min k. John, som nog skal blifva nögd med mit
Förhållande.

Men

Men skulle jag bemötas med Kalsinnighet af Nationen, får jag taga det så mycket mindre ogunstigt up, som man ganska trögt sutsinberar til Monumentet uti Upsala Domkyrka öfver Archiater von Linné. Sedan Assessor Pfeiffer uti några Månader uthängt här i Hufvudstaden sin Collections-Haf, kunde han dock ej insamla mer uti det Kongl. Residentet än 254 Riksdaler, hvilken Summa til Herr Ärke-Biskopen öfversändes den 10 hujus. Nu är til märkandes, at af denna Summa hade Presidenten Rosenadler gifvit 120 Rdlr Banco, och General-Directeuren Akrel Wdare 50 d:o B:co, och Assessor Pfeiffer sjelf 50 Rdlr uti Riksgälds-Sedlar. Märk! Hr Pfeiffer brukade den pia fraus, at han gaf denna Summa uti 5 omgångar, eller 10 Rdlr hvar gång, sättandes uti Dagl. Alleh: A. B. gifvit 10 Rdlr, sedan C. D. gifvit 10 Rdlr och så alt utföre uti alphabetisk ordning, blott för at animera andre til frikostighet, och ändå kunde han icke pressa utur de fattiga Pysk-böckerne här i Staden mer än 34, säger Tretio och fyra Rdlr af hela det öfriga Publicum.

En annan liten eller stor Curiositet är den, At Cancellie-Rådet Jal. von Engeström blandade sig olyckligt vid uti Conspirationen emot Sal. Konungens Lif är bekant, til icke ringa skada för vår Literatur, af hvilken han var en verksam Befordrare. Vid sit Fall 1792 var han Ledamot af både Kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Academierna. Hr Nicander slöt honom således utur Listan på Messieurs les Académiciens uti Almanachan för 1793; men har haft den Gunsten, at åter sätta honom in ibland Ledamöterne uti Vitterhets-Academien för i år, men icke uti Vetenskaps-Academien. Af hvilken magt han således utesluter och åter insätter Ledamöter har jag mig icke bekant; men oförgripeligen synes mig, at då Hr von E. icke förlorade sit Adelskap och Ridderskap inom Nordstjerne-Orden, utan blott sin Syssla i Cancelliet, så ser jag intet hvarföre han skulle förlora sit rum uti begge dessa Academier. Helt annorlunda tänkte det Loftiga Upfostrings-Sälskapet: ty det slöt honom ej en gång utur Directionen, ehuru alla des Ledamöter böra vara boende i Stockholm, såsom man ansåg honom så nära Stockholm sittande, vare sig på Wachsholmen eller i Upsala; men väl måste Prosten Nordin gå utur Directionen, såsom flyttad alt up til Hernösand, lämnandes sit rum til Rector Murberg.

Den

Den Hr T. som uti Histor: Tidn. N:o 11 skrifvit: Något om ärfteligt Adelskap emot Hr J. C. är Hof-Intendenten Tham på Dagsnäs i Westergöthland emot Commerce-Rådet Baron Josias Cederhielm. Få nu se, huru helskinnad jag, såsom Referent, slipper undan den senares Klor, hälst han är full af elaka Glåpord. Et har behagat mig. Man vet, at han utgaf år 1780 et Veckoblad under titel af Sanning och Nöje, uti hwilken Stats-Postilla han skal enstädes hafva propheterat således: "Du kära Svenska Publicum! om Du ej uti denna dinom tid "öpnar ögonen för Sanningen, så at Du gjör derefter, så varder den tid, ja snarligen "nalkandes, då Sanningen skal inbryta hos Dig med Kraft, men utan Nöje". Gud låte bara Sanningen icke då blifva af det slaget, som nu några år brutit sig väg uti Frankrike!

Huruledes jag ärnar blifva på gamle dagar, dock ingalunda overksam, Eremit, skolen I snart få närmare veta; imedlertid bereder jag mig til denna nya lefnad genom hwarjehanda upbyggeliga Tänkespråk, af hwilka jag bilägger de til Datum mig til minnet förde.

Uti et föregående Bref til Stafva har jag ommämnt Giftermålet emellan en Kyrkoherde i Helsingland, vid namn Ronqvist och äldsta Dotern uti Tierps Prästegård. Nu har hans Bror, Regements-Pastorn vid Helsingarne, nyl. också gift sig med en Fröken Stiernheim i Upsala, och kommit med sin unga Fru på Besök til Stockholm. Vi hafve varit i deras Sälskap hos vår Almqvist. Han är en ung, vacker, qvick, belefvad och ändå ganska beskedlig Präst; hon är en Skönhet aldeles à la Boucher, ser således ut som sjelfva Vällusten, lärer vara omkring 24 år, är enda Dotern och Barnet af en nyl. afliden medellös Öfverste-Lieutenant i Upsala. Sannerligen skal det kosta på de unge Officerarne vid Helsinge-Regementet, at se en så högst dägelig Präst-fru inom sin Corps, och de lära icke litet missunna sin Själa-Sörjare denna så honom enkannerligen tillhöriga Kropps-vården.

Svåger Widegren är nu bortrest til sin k. Fästemö, en Enkefru Wallwik, men härom och mycket annat en annan gång.

Jag omfamnar Eder Begge af alt Hjerta. Tilsende ömma Helsningar ifrån söta Mor och alla öfrige Anförvanter här på stället. Gud gifve Eder alt Godt!

Pappa Gjörwell

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Grosshandlaren Johan Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, Concordie-dagen, den 18 Febr. 1794.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Orsaken til uppskjuten Skrifning. 2) Nya Grodan stäpad til Torget. 3) Bokladans Flyttning. 4) Bellum Civile emellan Typographen Lind och Bibliopegen Ekman. 5) Diverse Affairer. 6) Vil ej bli Boktryckare. 7) Hr Löfström bör understödjas. 8) Tråg Hjelp til Monumentet i Upsala Domkyrka öfver Archiater von Linné. 9) Cancellie-Rådet Jac. von Engeströms De- och Re-placering uti våra Lärda Skrån. 10) Bellum Politicum öpnadt emellan de Riddersmän Tham och Cederhielm. 11) Sanning utan Nöje. 12) Eremiters Tänkesprak. 13) Den sköna Prestfrun Rönnqvist. 14) Nytt Frieri. 15) Hälsningar.

Mine hjerteligen älskade Barn och Vänner.

Långesedan hade jag bort skrifva Eder til et någorlunda til-förligt Bref, och altid har mit Hjerta velat gjöra det; men i alfanning har jag icke haft tid: icke heller har jag kunnat upwakta min gamle Välgjörare, den Redlige Baron Patrik Alströmer, med de skyldiga Skrifvelserne en forme ordinaire. Orsaken? Ack! den är ju allom uppenbar. Den så härliga och hjertrörande Adressen til Svenska Nationen, det för Svenske Köparen så egennyttiga Anbudet hafva fordrat flera Arbetens completterande och afslutande, såsom Catalogen af 40 Artiklar, hwilken bilägges, det alt tydligen framvisar. Så ser den nya, sedan Stormens 1787, inbergade Grodan ut. Det är, min sann, för en 63 års Torpare ej så narri, at i desse Menföres-tider stäpa fram med så mycket Gods til Torget. – Sedan har Bokbindaren Ekman upsagt Bokladan til Påsk. Af hwad grund? Han köpte Huset af Borgmästaren Forsbergs Arfvingar, som bebos nu af Revisions-Secreteraren von Troil, Juden Hirsch med des flera vackra Döttrar och dessas flitigt besökande vackre Cavalierer, hälst af det militaire Ståndet, af Chirurgus Hyth och

af

af den Resp. Historiske Bokhandeln: således har til Datum i det Huset icke varit någon särdeles Brist på Rätwisa, Penningar, Kärlek, Hälsa och Lärdom. Hyran ifrån Bokhandelns sida altid rigtigt betald, och Hus-ägaren nögd. Denne Man hade en stor Speculation, hälst han är swåra rik förut. Han drifver en den största Handel, alt ifrån Quarto-Bibeln til Almanachorna och A-b-c-böckerna, som någon Bokbindare hittils fört; drog Boktryckaren Lind ifrån Örebro hit til Stockholm, för at låta honom gifta sig med sin Döter och nyttja hans Press til gemensama Förlager. Räkningen var god och Vinsten hade blifvit säker; men Jungfru Döterns Wälbehag med denna Confoederation hade icke blifvit rådfrågadt: twärtom en Insurgent ibland våre Krigsbussar drog i Londom af med Flickan, Hr Lind förlorade den rika Bruden, och Hr Ekman den för sasan dugelige Mågen. Deraf uppkom Kallsinnighet, missämja och uppenbar Owänskap. Hr Lind trycker ej allenast aldrig et Blad mera för Hr Ekman, utan han stegrade nu äfven för denne sin f. d. Swärfar Almanachorna; häraf blef vidare den Följden, at Hr Ekman förlorade sit Contoir och Magazin uti Kgl. Vetenskaps-Academiens Hus; således sökte han, billigt vis, dessa Rum uti sit eget Hus, och därtil kunde inga beqwämligare finnas än min Boklåda och mit Magazin: där har utomdess af ålder varit Köpmans-Contoir. Stort Derangement imedlertid för mig; har nu hyrt mig nya Rum strax in på Wester-långgatan, icke långt ifrån Stora Kyrkobrinken, hos Grosshandl. Robsamson. Jag hoppas nu hafva tilräckeligen urskuldat min Försumelse med Bref-skrifvande.

Med Östgötha-Bönder har jag uti et Paket til min John afsändt: Stockholms-Posten för 1793 på fint Paper, Götting. Anzeigen för 1789 uti 3 Band, Historiska Tidningarne för 1793, senare Bandet, och Hr Wallenii Minne öfver Majoren Pollett på fint Paper. Jag hade skolat tilfoga en ny Suite af: Neueste britische Nachrichten för År 1793 til Hr Kuhlman; men, jag skäms at nämna det, jag har glömt notera mig til minnes sista N:o han fåt: var god och be få veta den. Säg mig vidare: om Lilla Stafva fåt af mig et Exemplar af Sju-Öarne på fint Paper? Hwarom icke, kommer denna vackra Bok uti motsvarande Band med nästa Bud.

Får jag be Dig med några rader låta Stads-Secreteraren Pettersson i Carlshamn veta, på hwad sätt Du vil låta afhämta de för din räkning på Strickerska Auctionen inropade Böcker, och hwarpå jag insändt Räkning, mig ifrån Sterbhuset tilstäld af dess här varande Ombud, Hof-Kameleraren von Seth.

Jag

Jag tackar för Hr Löfströms Accept på Öfverlåtnings-Skriften af Rydelii Minne. Det gläder mig, at hans Affairer förkofras: ty han skrifver, at han nu trycker på en Postilla, och ofelbart får han äfven trycka Herr Sundelii Beskrifning om Norrköping. Jag har slagit aldeles utur hugen, at lägga mig til eget Boktryckeri: ty hädanefter ämnar jag trycka mindre, har ännu den redelige och så kunnige Hr Carlbohms Preß til mina ordres; kan äfven begagna mig af Hr Zetterbergs; och til Hösten ägnar min Vän, unge Herr Nordström, eget Boktryckeri, som han sistl. år fick af sin Far til Julklapp, då han skal få trycka det mästa för mig. Et Boktryckeri fordrar dock icke så stor Förlags-Summa, som mången tror: ty då jag begärde förl. år veta Priset på Stylarne til et Boktryckeri med 2ne Pressar jämna Gång, så upgafs det af sjelfve Herr Breitkopf i Leipzig — — ack! den dråpelige Typographen har nyl. dödt — — til blott: 750 Rdlr Sächs. Courant, enligt vår då varande Chargé d'Affaires i Hamburg Hr Hjelmérs Bref af den 28 Maji. Så mycket hårdare finner jag det Contract, som Hr Raam aftvungit Hr Löfström, hvilken ovanligt skickelige och flitige Man uti denna Konst bör af alla hjelpas och understödjas; jag skal gjöra alt hvad jag kan, och skal han snart få derpå et nytt Prof. Helsa honom.

Omkring Månadens Slut, och när jag fåt något närmare se in uti Resp. Nationens Välvilja för mit Hus, skal jag ock se til, huru jag bäst må kunna reglera mina Affairer med min K. John, som nog skal bli nögd med mit Förhållande.

Men skulle jag bemötas med Kalsinnighet af Nationen, får jag taga det så mycket mindre ogunstigt up, som man ganska trögt subscriberat til Monumentet uti Upsala Domkyrka öfver Archiater von Linné. Sedan Assessor Pfeiffer uti några Månader uthängt här i Hufvudstaden sin Collections-Taf, kunde han dock ej insamla mer uti det Kongl. Residencet än 254 Riksdlr, hvilka ~~Summan~~ til Herr Ärke-Biskopen öfversändes den 10 hujus. Nu är tilmärkandes, at af denna Summa hade Presidenten Rosenadler gifvit 120 Riksdlr Bco, och General-Directeuren Alterl 50 dito Bco, och Ass. Pfeiffer sjelf 50 Rdlr uti Riksgälds-Sedlar. Märk vidare: Hr Pfeiffer brukade den pia fraus, at han gaf denna Summa uti 5 Omgångar, eller 10 Riksdaler hvar gång, sättandes uti Dagl. Alleh: A. B. gifvit 10 Rdlr, sedan C. D. gifvit 10 Rdlr och så alt utföre uti alphabetisk Ordning, blott för at animera andre til Frikostighet; och ändå kunde han ej pressa utur de fattiga Tyskbönerna här i Staden mer än 34, säger Tretio och fyra Riksdaler af hela det öfriga Publicum.

En

En annan liten eller stor Curiositet är denna. At Cancellie-Rådet Jac. von Engeström blandade sig olyckligt vis uti Conspirationen emot Sal. Konungens Lif är bekant; til icke ringa skada för vår Literatur, af hvilken han var en verk~~elig~~sam Befordrare. Vid sit fall 1792 var han Ledamot af både Kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Academien. Hr Nicander slöt honom således utur Listan på Mrs les Academiciens uti Almanachan för 1793; men har haft den Gunsten, at åter sätta honom in ibland Ledamöterne uti Vitterhets-Academien för i år, men icke uti Vetenskaps-Academien. Af hvilken magt han således utesluter och åter insätter Ledamöter har jag mig icke bekant; men oförgripel. synes mig, at, då ~~han~~ Hr von E. icke förlorade ~~sit~~ hvarken Adelskap ~~och~~ eller Ridderskap inom Nordstjerne-Orden, utan blott sin Syssla i Canciellict, så ser jag intet hvarföre han skulle förlora sit Rum uti dessa begge Academier. Helt annorlunda tänkte det Lofliga Upfostrings-Sällskapet: ty det slöt honom ej en gång utur Directionen, ehuru alla dess Ledamöter böra vara boende i Stockholm; såsom man ansåg honom så nära Stockholm sittande, vare sig på Varholmen eller i Upsala; men väl måste Prosten Nordin gå utur Directionen, såsom flyttad alt up til Hernösand, lemnandes då sit Rum til Lector Murberg.

Den Hr T. som uti Historiska Tidningarne, N:o 11, skrifvit: Något om ärfteligt Adelskap emot Hr J. C. är Hof-Intendenten Tham på Dagsnäs i Westergöthland emot Commerce-Rådet Baron Josias Cederhielm. Får nu se, huru helskinnad jag, såsom Referent, slipper undan den senares Klor, helst han är full af elaka Glåps-ord. Et har behagat mig. Man vet, at han utgaf år 1780 et veckoblad under titel af Sanning och Nöje, uti hvilken Stats-Postilla han skal enestädes hafva propheterat således: "Du kära Svenska Publicum! om du ej uti denna dinom tid öpnar ögonen för Sanningen, så at du gjör derefter; så varder den Tid ja snarligen nalkandes, då Sanningen skal inbryta på Dig med Kraft, men utan Nöje". Gud låte bara Sanningen icke då blifva af det slaget, som nu några år bortåt brutit sig väg uti Frankrike!

Huruledes jag ärnar blifva på gamla dagar, dock ingalunda overksam, Eremit skolen I snart få närmare veta; imedlertid bereder jag mig til denna nya Lefnad genom hvarjehanda upbyggeliga Tänkespråk, af hvilka jag bilägger de til Datum mig til minnes förde.

Uti et föregående Bref til Stafva har jag omnämnt Giftermålet emellan en Kyrkoherde i Helsingland vid namn Römpqvist och äldsta Dotern uti Tierps Prästegård. Nu har hans Bror, Regements-Pastor vid Helsingarne, ocksa nyl. gift sig med en Fröken Stiernheim i Upsala, och har komit med sin unga Fru på Besök til Stockholm. Vi hafve varit i deras Sällskap hos vår Almqvist. Han är en ung, vacker, qvick, belefvad och ändå ganska beskedlig Präst; hon är en Skönhet alldeles à la Boucher, ser således ut som sjelfva Vällusten, lärer vara omkring 24 år, är enda Dotren och Barnet af en nyl. afliden medellös Öfverste-Lieutenant. Sannerligen skal det kosta på de unge Officerarne vid Helsinge-Regementet, at se en så högst dägelig Präst-fru inom sin Corps; och lära de icke litet missunna sin Själasörjare denna för honom ovedersägligen tillhöriga Kropps-värden.

Svåger Widegren är nu bortrest til sin K. Fästemö, en Enkefru Wallwik; men hvarom och mycket annat en annan gång.

Jag omfamnar Eder Begge af alla Hjerta. Tusen öma Helsningar ifrån Söta Mor och alla öfrige Anförvanter här på Stället. Gud gifve Eder alt Godt!

Pappa G.

St. d. 28 Febr. 94.

Tack, Min älskaste Son,
för d. 21 aug. brefvet med detta
Sätt, i alla fall jag snart nog
skall [illegible] besvara.
Hjerteliga tack både
[illegible] jag aldr
var [illegible] [illegible] för dig
[illegible] dagen. I går
[illegible] [illegible] [illegible]

tingsbacken, Rabbaldsvägen
Herrarna hos oss till mid-
dagen, som vi ville dricka
Beggers skål.

Det är icke nog att vara
terbegärd af Rådm. Brunbaum
Originalet af min urgam-
la Aktie-Sedel, utan skrif-
ver jag bara mig att sätta
tillbaka, för att lägga

til de öfrige af mig tänkta utsöfte handelshus,
eller Bankstola af deras befriat.

Dom Hermman har oändelt hälst
att söka för Underrättelsen a Gårds-
handeln, men hälten han påd, att fästa
för en Gård vid Enköping.

ack! följde de altså mitt
de [illegible] af Dina [illegible]
Dock [illegible] utförlig De-
rättelse om Edra Spectacle
assembléer, Concerter och et
2e Trouppen och Skådespe-
lare alle Dagar för en
Stad uti Landsorten i deras
alt, som behöfves för at
bevisa Swenska [illegible]
Tider.
Jag anbefaller Eder den [illegible] och alt
[illegible]. G.

D. 4 Mart.

Blott desse rader genom Fettkötz(?).

Jag glömde sist, at tacka Dig för Hr Sundelii Skaldequäde; Swickarn(?) med Resande et Extr ~~på~~ ofsauret(?), men på Linagodt daper(?), för mina samlingar. Hvad drifver Du, Min Daffo(?) John, om denne Skrift tijt(?) 1794,

Swickarn(?) i Hr Dettersons(?) Bok=Auctions=rätt(?); så skal jag be til, at liquidera den hela hälften, el. åtminst. til någon del: hvarom

vet Det Sköre(?) ... Svarande en annan gång.

at uti en tid, då Danmark bör mig emot menageras,
at flitiga andre oss ändå mer nära liggande
Considerationer? Måtte detta arbete när tilgängligt
då vårda Befattning någon hedersamhet! Kunde De-
spoti en Venadsting emottager dessemot af alla mina
Välbehag. — Men mera nog: detta allt blir oss e-
mellan. Haf den lilla Lotta Stafsä adtacke för den goda Boken,
som Lotta ändock njuter för sin egna Hälsa skull
Jag omfamnar Eder begge hjerteligen. G.

Tisdagen d. 19 Mart.

Härmedelst får jag sända Dig en Acti, som jag ber Dig med Godhet anse, och förvara.

Min Sjuklighet å ena sidan, och Tiden å den andra hafva fordrat af mig detta uppehållande.

Gud uppehålle Dig vid Lif och Hälsa! Jag innesluter mig uti din Vänskap.

Sjöwall

den 28 Mars 1794

11.

Helsa [illegible] Jacobs Hustru hjertligen för hennes efter vänligheten öfwer al gode ordes. Det är Calle al Louise afledunnaden [illegible]. När jag kommit i ordning på mina nya Boställen skall han visst få af mig et långt och gladt svar. Calle reder bijtet för Italienska Resan, ock jag låter måla honom. Lotta [illegible] a nog icke [illegible] orolig

öfver denna Resa, men vi alle
trösta henne så godt vi kunna,
sägandes denna Far dag ne vore
mycket owiss, som ock möj-
ligt blifver om, i ett [illegible]
or Fregatten adm icke har,
med hvar Skalle skal följa.
Lilla Du! [illegible] g. låt före
Summa recommenderade. Mina
Döttrar [illegible] tillstädjer nummer skrifva något
bref. Jag omfamnar Dig af all
hjerta, allt [illegible] Di
[illegible] [illegible]

Uti Säkerhet finns et til [illegible] alt
hvar [illegible] [illegible] jag anser, ,
/.

St. d. 1 Apr. 94. 12

Här får Min Bäste John de Nyheter, som an-
nade med Ystadposten. — Jag står i full Flyttning;
Hvarefter Calle har händerne fulle med sin
afresa. Fregatten är redan annammad,
med hvilken han skal segla. Lilla Mor
gråter alla dagar, som icke hielper öfver oss
alle, hvarom vi anledet för en Stor fördel,
at Andrisaken får befinna Kungsternas
hembörd. Hjertligen helsar jag till Eder

S.

STOCKHOLM

48

A Monsieur

Monsieur Jean Nic. Lindahl

Negociant à

Norrköping.

3

Nÿa Bostaden, d. 11 apr. 94.

Gud välsigne densamma, för-
läne H. Helsan och Handels
Framgång!

Hinner blott öfversända bi-
lagde. Offret til Fäderneslandet
skal vara af Exc. Bar. Reuter-
holm.

Närd. Din Documenta ac-
nommen efter hos Hof-Kamma-
ren von Seltzer, kan han
anteckna af Betalningar.

Gud välsigne Edert Bygge!

G.

april 1794

ubnde o

elKehz

chit if

rellent

Den 4 aprill 1794

Inbunde om Helmingarte
Lilla Kofor af Hr. Calle, fi
skrifit uf Dalon, mår
tradbert.

Til Min Johan af Stafva. 15

St. d. 2 Jun. 94.

Förlåten, allrabäste Vänner, at jag idelig belastar Eder med et förlägenhet et Bref, som väl är gjör snel nämne.

Nu i dessa dagar reser en ung Grefve Snoilsky ifrån [illegible], som jag mycket känner uti [illegible], men ock medtagen någon tid för sina egne ärender.

Bilaggen afgaat på Tillräkningarne, alltså Min Johan snärsar af 4 Rd i banco-Sedl., allt det öfriga på vanligt papper.

Lotte skrifwer dersti Calle [illegible] om intagne, med glädje.

lätta att distribuera.

De till utrikes Ladcomiteer dit skickade, bestå icke af [illegible] af dessa Sågar, de allesamman, hvar ett eller annat Ark.

Hämna icke mina denna gången, att anföra Er hjelp!

Lefve Ni och nog friska! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i ett [illegible].

Gud hjelpe Er!

S.

Stockh. d. 13 Jun. 1794.

Tack, Min aldrakäraste Gosse, för
brefvet af d. 5,
med bilagde —— 4 Rd Bco
—— 26 — Riksgäld.

Denna Penninge=Remiss gjör nu bijas
på vårt Nova Conto; altså jag nu ändå
bestrida Fragten för Bok=kistan ifrån
London. — Men jag förbehåller mig en Och-
Notans afskrift, ty nu på Fallet
behålla alla dess Original-Räkningar.

Ja visserligen hafve vi alla orsak att
vara oroade öfver dess stora finaliga
tillstånd. allt sedan han fick veta af
Callegs Resa, har han aldrig varit någon
dag rätt frisk, ofta haft feber, och
i förgårs fick han en häftig Blodspottning
hvaraf han nu ligger emellan Lakan.
Gud hjelpe mig!

Til Öringe reste Louise med Man at
bo ti deras nÿa Landgård Sätra,
så et blifva där öfver Sommaren. Lilla
Ståfva minns nog den vackra gården,
bÿ vi fro altid datt förbi, då vi reste
til Runda.

Bilägga nÿa Numer af Göttingsche
Anzeigen, hvarmedelst årgången 1793
blifvit aldeles complett.

Jag tackar mina Söta Barn el-
drasvärligast för deras goda och
ömhetsfulla Invitation til Norrkö-
ping; men min Kroppens Hind-
ring lägger ensamt härutinnan et stort
Hinder. Emedlertid omfamnar jag
eder af allt hjerta.

Gjörwell

Bilagor.

Til Herr Secreteraren Lars Johan Dalman *).

Solituden, Söndags förmidd. d. 15 Jun. 1794.

Tusende Välsignelser utgjuter mit Hjerta, uti detta mit sälla, i al sanning, hälst uti dessa tider, afundsvärda Lugn, öfver hela dit Väsende! Vi hafve icke sökt hwarandras förbindelse; den har blifvit oss tilskyndad på et sätt, at vi fåt emottaga den af sjelfva den välgörande Försynens milda Hand; – och altid skole vi bibehålla den samma uti den Renhet, Oskuld, Uprigtighet och Glädje, hvaraf vi nu så högt lyksaligas. Naturen och Dygden skole vi hembära ständiga offer, och under denna dubbla Gudstjenst skole vi alt mera lära, at för våra Hjertan draga en dubbel Skörd på dessa oss til fullt åtnjutande upplåtna och så rika fält.

Min John, min Högaktnings- och älskvärde John! Kanske snart nog skiljas vi utur hwarandras åsyn och armar; men derföre skola våra Tänkesätt och Böjelser för hwarandra ingalunda rubbas, brytas, uplösas. Skynda Du hem til din sälla Födslo- och Landsbygd, slut Dig där inom de Dlnas Sköte, dela med dem Sinnets Frid och Lifvets Sälhet, vårda och öka din Hälsa, blif efter din Hjertas egen åstundan lycklig; – – så skal ock så jag uti min Enslighet lämna mig åt de mäst tilfredsställande både Betraktelser och Känslor, i anledning af den inbördes Vänskap och Tacksamhet, som så heligt och beständigt förenat våra Hjertan.

Se

*) är född i Carlscrona den 9 Febr. 1776. Fadren är Kammarherren Fredric Dalman, och Modren, redan död, var Charlotta Johanna Snoilsky och Syster til min unge Grefves Far. Han har studerat i Lund, och är sedan 1792 engagerad i Svea Hof-Rätt och Revisionen.

Se här, Bäste min John, Du min ädle och unge Meddyrkare af det Sanna och vackra både uti Vishetens och Skapelsens Riken, fogar jag til de här föregående Tankar och Uttryck en Blomstergvast. Den är tillika en Afbild af den Vännen, til hvilken den skickas. — Den Hvita Tusenskönan afbildar det än oförförda, från Tidens herrskande Laster vida skilda Hjertat; äfven som den Röda det Behag, de fina och vackra Drag, som på det unga samt än okränkta anletet tekna och tolka det ädla Tänkesätt, de sköna Egenskaper, som finnas uti dit Hjerta förvarade, och hvilka uti omgänget så lätt hos Dig röjas. — Aquilejan betecknar åter den vackraste af alla dina Egenskaper, den at framför alt söka Lugnet och Skuggan, och tänka om Dig sjelf med så mycken Blygsamhet, så sorgfälligt undvika at misshaga andre, at behaga utan någon annans förolämpande. Det gifves äfven en moralisk Rang-ordning uti Blomster-Riket, hvar den minst prålande och ej sällan lågt växande Rosen tager företrädet ifrån de mäst lysande och mäst beundrade Växter. Håll nu denna min lilla Bouquet och dess välmenta uttolkning til godo! Begge komma från

Din

Gamle Väns

Hand och Hjerta.

Solituden, Tisdags Aftonen, den 17 Junii,
kort före Solens Nedgång.

Nu sitter jag uti mit Fönster och skrifver dessa rader til min John. Jag är allena och Sällheten stor i mit Hjerta: ty Frid, ostörd Frid råder inom detsamma. Och huru skulle jag icke känna det lycksaligande Nöjet, då jag nu som oftast tänkt på Mine Begge Johns, desse för mit Hjerta så agtnings värde och kära Vänner, som jag uti detta Rum lärt känna, värdera och älska!

Högtidlig

Högtidlig har denna afton varit utomdes; ty jag har upsatt för mit öga Grefve Johns sköna Minnes-Tafla:

Ljufva Oskuld! gif mig styrka,
At i motgång lefva nögd,
Dygden i min stilhet yrka;
Var mit Tidsfördrif, min Frögd!
Men om jag skal vänner mista,
Fast jag sjelf ej brutit har;
Himmel! låt din Nåd ej brista:
Så har jag det bästa qvar.

samt hans begge til slut mig förärade Landskaps-Teckningar. Mit Rum vinner således allt mer uti Föremål, som både glädja ögat och lycksaliga känslan. Taksamheten emot vår unge Vän lade et ljuft Band på mig, och jag samlade ihop de Tolf Cahiers af undervisande och sedolärande Estamper, som Professor Martin nyligen samt egenteligen til Ungdomens tjenst utgifvit, för at deraf gjöra en Present tilbaka åt min John i Christiansfeld. Uti de flesta Ansigten råda, jämte Ungdomen och Behagen, en Godhet, en Förnöjsamhet, som intaga.

Du har sjelf sagt mig, at Du åstundade se et Spectakel på den Dramatiske Theatern. I morgon spelas på densamma Verldsförakt och ånger, en aldeles original-Piece. Låt mig veta, vid dit goda Besök i Boklådan omkring middags-tiden, huru vida Du ville dela detta Nöje med mig.

Anmäl min ödmjukaste vördnad hos Hennes Nåd Fru Grefvinnan.

Altid är och skal jag vara Din tilgifnaste

G.

Bilagan

kommer genast eller i morgon efter.

Se

Se här, Bästa Vän, den lofvade Bilagan. Den består uti et Landgräde, som visar den rätta Smaken, uti hvilken detta Skalde-yrke bör följas, samt huru både lofvärdt och nyttigt det är, at på detta sätt förälska sig uti Naturen och följa des Dyrkan. Idyllen är afskrifven utur Extra-Posten för i år, N:o 135, och, om jag ej bedrager mig, är Öfversättningen af den vittre och så kunstrofulle Hr Leopold. Läs, njut och öfra — hvad gäller? Du skal känna de lycksaligaste, de dyrbaraste Känslor.

SIGURD. Idylle.

imitation efter von Kleist.

På et Haf, som stilla hvilar,
Sigurd i en Julle flöt,
Med sin Son, som Nät och Pilar
om den lugna Hvassen flöt.
Afton-Solen kring Naturen
Sine afskeds-kyssar gjöt
Och, på gyllne Skyar buren,
Sänkte sig i Böljans sköt.
Himmel, Fär, Strand och Vågor,
Dit des sista Stråle bröt,
Skimrade af Eldens lågor.

"O huru skön är denna Trakt,
"Min Far"! — så unge Emund sade,
Hvars öga för Naturens prakt
Natur och Sigurd danat hade. —

"Se

« Se glänsande, och hvit, och len,
Hur Svanen där på vatnet prålar;
Hur i et gyllne återsken
Af Aftonsolens sista strålar
Han badar; hur på Vatnets bryn
Han sina späda Söner leder;
Hur mot den purpurströdda skyn
Han sina vingars Segel breder!
Hör susande i Lunden där
På Holmen huru Aspen skälfver!
Af Aftonluften hälsad här
Se Säden gröna vågor hvälfver
Och så sin Hälsning återbär!
Til Mänskjan i Ditt sköte buren,
Försyn, hvad rikedom Du för?
På Haf och Strand och Himmel strör?
Hur skönt är alt? Hur glada gjör,
Hur lyckliga gjör oss Naturen"?

Ja! svarar Sigurd, glada gjör,
Ja, lyckliga gjör oss Naturen.
Du ock, min Son, skal lycklig bli
Af Henne, om Du Henne njuter:
Om ej Passionens Tyranni
Ditt hjerta för dess skönhet sluter,
Och bitterhet i Henne gjuter.
O ja, min Emund! snart jag Dig
Och dessa sköna Trakter lämnar,
Och Himlen Dygdens lön åt mig
i härligare Länder ämnar.

Min

Min Emund! var en ärlig Man,
Var dygdig, bidrag hwad Du kan
Til Jordens väl med verksam möda;
Åt Hafvets Barn i storm och nöd
Skänk i din Hydda tak och föda;
Skänk åt den Hungrige ditt bröd;
Åt den som gråter dine tårar;
Din ömkan, ej ditt hat, åt dårar;
Välj häldre lidande och död,
Än at ditt Samvete Du sårar.
Försonlig mot din ovän var;
Förlåt des orätt; qväf din smärta;
Var nöjd i dag med det Du har;
Lyft til Naturens Gud och Far,
Med värdig tacksamhet, ditt hjerta.
Han, Hafvens Herre, Vädrens Gud,
Som häfver Böljan, Böljan sänker,
Och vid hwars evigt lydda Bud
Ur molnet i sin Purpurskrud
Å nyo Dagens Stjerna blänker.
De Rikas öfverflöd och ståt
Se utan afund, utan smärta;
Din Hydda, dina Nät, din Båt
Är nog för et förnöjsamt Hjerta.
Så har jag njutit Lifvets fröjd
Och, med mig sjelf och verlden nöjd,
Sett mina Hår med Silfver prydda;
Och, sjuttin åtti gånger jag
Sett Skogen grönskas kring vår Hydda,
Sänt mina år med nytt behag,
Som timmar af en Sommardag,
Bland oskuld, frid och Nöjen flydda.

Jag

Jag har ock haft, det är ſant nog,
i Lidandet min del — Jag följde,
Min Emund! ack! din Bror, ſom dog,
Med trötta ſteg til Grafven, tog
Hans urna, kyſste den och ſköljde
Med tårar den; Naturen döljde
ſin tröſt för mig, och Solen log
Ej mer; och mörker Himlen höljde.
Mig hann ock Stormen mången dag
På Hafvet i min lätta julle,
Och för mitt öga trodde jag
At Stranden evigt döljas ſkulle.
Vildt Stormen röt kring Hafvets krets
Och, med min Båt i luften ſlungad,
Satt jag på Vattenbergets ſpets
Emot en öpen afgrund gungad.
Då Böljan åter nedſänkt flöt,
Föll jag med henne — Böljans dunder
Förſkräckte Hafvets folk, ſom ſlöt
Sin lek, for ned i Vatnets ſköt
Och djupt fördolde ſig derunder:
i Böljan öpnad var min Graf:
än Stormen i et upprördt Haf
Neddoppar ſina vingar, ſkälfver,
Och ſkakar åter dem, och hvälfver
En Störtſjö öfver mig deraf.
Men nu — ſin vrede ſnart han lade,
Och åter i en lugnad våg
Den blida Himmelns Bild jag ſåg,
Och åter Luften klarnat hade.
Fram ur ſin Håla tittade
Den ſkälmſke Mörtens röda öga,
Då på hans Glastak från det Höga
En nedſänd Stråle ſkimrade:
Ur Moln, ſom ſkingrade förſlyta,
Log Dagens Stjerna mildt, och rén
Kom Hafvets folk i hennes ſken,
Och danſade på Vatnets yta;
Och ro och glädje kommo än
Med lugnet åter i mitt hjerta.

Nu

Nu väntar Grafven mig, min vän!
Jag ser den öpnad utan smärta,
Och ler, och ryser ej för den—;
Af Sigurds Lif skal aftonen,
Som Dag och Morgon, skön försvinna.
Min Emund! from och dygdig var!
Så skal Du, lycklig som din Fär,
Beständigt skön Naturen finna.
"Nej, ropte Emund, nej, ack nej!
"Min Bäste Far! än dör Du ej—
Och smög sig fram til Gubbens sida—
"Ack nej, ännu, min Bäste Far!
Dig visst en nådig Himmel spar,
At trösta dina Barn, som lida" —
Och fattade hans Knän, och grät;
Och mindre skön Naturen trodde — —
Men lagde voro deras Nät:
Ur Sjön, i nyoligt Majestät,
Steg Natten — de til Stranden rodde,
Och nalkades med stilla fjät
Det Tjäll, där Frid och Oskuld bodde.
— Snart dödde Sigurd — tårar gaf
Hans Son åt denna aftons Minne
Och länge åt sin Fars — deraf
Gjöts tröst och lärdom i hans Sinne.
Än för hans häpna Tanka stod
Hans Faders Hamn, som bifall myste
Åt Emunds Dygd och Tålamod;
Som ur et tårfullt öga lyste;
Och för hvars stränga Blick han ryste,
Om, lockad af Förförelsen,
Han någon brottslig Tanka hyste
Mot Dygden och mot Himmelen.
I Lugn, välsignelse och Trefnad,
Sin Faders Lärdom följde han;
Och Lifvet skönt och lyckligt fann;
Och lefde länge — men hans Lefnad
Som en beständig vår försvann.

Stockholm, den 1 Julii 1794.

Min Hjertans Aldrakäraste Broder John.

Högeligen tackar jag Dig för Dit långa, sköna och så interessante Bref af den 23 Junii, och skal visserligen uti denna Månad infinna mig med en Epistel af tilbörlig längd, vidd och bredd: ty jag har så mycket at skrifva om; men måste än som hastigast skrifva något. Mina Hinder hafva hela denna tiden varit ovanliga, väl förstående mina Extra-Hinder: ty Hinder på Erdin. Staten hafva aldrig hindrat en så kär Brefväxling. Flyttning af Boklåda, Magasin och Bibliotheks, en Solitudes inredning längst ut på Ladugårds-landet, Calles utredning och afresa, Söta Mors beständiga Sjukligheter alt sedan; tvänne nye tilkomne Johns på Hjertats Stat, af hvilka den mig käraste, efter et par veckors för söt Samlefnad, ryckes utur mine armar, för at uti hela tu åren bebo et nytt och främande Land, samt den andres förestående Hemresa til Blekingen: alt detta, tilhopalagdt med den Bagatellen af 63 år, kan så skäligen urskulda. Emedlertid har Du, Bäste John, väl blifvit varse, huruledes jag hela denna tiden mutat mig ifrån at laga Rättegång och utmätning medelst de flera så kallade Ress. Bilagor; och hvaraf nu åter några infinna sig.

Det förnämsta af alt, tillika det mäst ovande, är min stackars Brita Noras vacklande Hälsa, och hvars Sinne aldrig kan öfvervinna Calles afresa i så fjerran Land och i så bistra tider. Sällan någon rolig Sömn, ofta svåra Attaquer af Nerv-svagheter och Hemorrhoidal-Coliquer. Öfver Midsommars-dagen hämtade de k. Barnen på Såtra henne ut til sig; men hon låg där et helt dygn sjuk.

Hander

Händer nu, at Fransoserne inkräkta och härja hela Italien, hwartil, ty värr! är stor likelighet; så är först Slufwud-ändemålet med Calles Resa förloradt, och sedan uti hwilken wåda swäfwar icke hans Person? Alt detta är en Sträng, på hwilken ingen, vid hennes lif tilgjörandes, må röra; men mig plågar denna tanke beständigt, fast jag håller den inom mig sjelf. Gud hjelpe honom, henne och mig!!!

Således seen J, Mina Söta Barn, at vi omöjeligen i år kunne hafva den Glädjen, at komma til Norrköping och där omfamna Eder; jag är utomdes så aldeles kommen ifrån at gjöra minsta Tour utom Tull-porten, at jag hwarken varit eller lärer komma på det vackra Såtra, ehuru blott 2 goda mil härifrån Norrut. Däremot lofvar jag Eder med al Säkerhet, at både jag och Brite Louise ändå i sommar skole komma til Eder, fast på en heelt anden maade, ja koma så aldeles til Bolaget John och Stafwa, at vi aldrig mera ärne flytta från Eder. Vi äre begge snart resfärdige.

Midsommars-dagen regerade jag Solo i mit Hus: ty, Söta Mor var, som sagt, på Landet. Middagen utgjordes af et Trio, eller, jämte mig, af Antiquarien Joh. Stechau och Vännen John Mandorff. Vi tömde et Quarter Mallaga, och drucko de Ressp. Namnsdagarnes Skål; således förgato min John i Norrköping ingalunda. Med Glädje drack jag Barnens Skål så där som på Såtra, samt lilla Brita Noras; men när Glasen skulle klinga för Calles Skål, uppsteg midt under de gladaste känslor den öme, den faderlige Tåren uti mit Öga: ty jag visste intet hwar han den dagen vistades eller huru han mådde. De bästa Välönskningar sändes honom imedlertid utur allas våra hjertan. Efter en stunds hwila hema vandrade min Mandorff och jag til Solituden, hwar vi til-bragte hela aftonen, under åskådandet af den härliga Naturen och de granna Promenanterne til och ifrån Djurgården.

När

När jag sökte och fann en solitude just efter mit öga och hjerta, beslöt jag ock at icke vidare öka mina förtroliga Bekantskaper, för at få vara så mycket ensligare och sällare; men si! under detta sälla Tak falla mig, liksom ofvan ifrån, 2:ne de käraste ynglingar uti armarne, utan min ringaste vetskap om deras varelse, utan minsta önskan; men de hafva så förbundit mig, at jag måst utvidga Hjerte-byggnaden, och där inreda 2:ne nya rum. Något omförmäles uti de respective Bilagorna; mera uti et tilkommande Bref. Alt nog för denna gång med deras Namn: Fändriken Grefve Joh. Gc. Snoilsky och Herr Secreter. Lars Johan Dalman.

Bäste Du! behåll för Dit Bibliothek mit Exemplar af Post-Tidningarne och Allehanda, såsom ofelbart det vackraste och bäst conserverade, samt skänk din Doublette, och äntеligen icke uti mit utan i dit eget Namn, til Bibliotheket i Linköping. Utaf mig skal Du årligen få Continuat. af dessa begge Blader, äfven som af begge våra Post-Blader, samt Neueste Critische Nachrichten, utan någon slags Antekning uti vårt Resp. Laus Deo.

Tusen tack för Giftermåls-Propositionen. Ja, vore Fadren så ung, vacker och rask, som Sonen; så skulle jag trotsa hvilken som hälst, at slå honom utur Brädet hos den unga och sköna Fröken. Få äga imedlertid hennes Egenskaper. Har hon nog Philosophie, så finner hon ock de aldravackraste Barn at börja med. Nous verrons.

Sturms Gesangbuch für die Liebhaber der Natur skal jag förskrifva; och Pontoppidans Danske Atlas skal tacksamligen återgå. Historiska Sälskapet i Upsala är uti sit högsta Flor. Bevis härå finnes uti min bilagde underdåniga Skrifvelse til des Archivarie. Biskops Celsii Gustaf I skal affordras. Warmholtzska Bibliotheket är stadt på sin inrikes Resa. Denna har jag ej kunnat förhindra; men den utrikes skal jag i det längsta hålla emot. Gjutformen af

Gubben

Gubben Grå är ännu hos Hr Sergell; gif positive ordres, om han skal flyttas dädan. Dine omskrifne Vänners Döds-år finnas uti mina Tidningar, försedde med Register. Hvad Du mera af mig begär skulle Du gerna få; men alt vet jag sjelf ej någon utväg til: det hörer utomdes til min novissimus Ordo Vitæ, at söka Människor så litet möjeligt är. Ensligheten, Vänskapen, Naturen och Lecturen utgjöra den Krets, inom hvilken jag hälst dväljas. Nu omfamnar jag Eder Begge af alt mit Hjerta.

Gjörwell

<u>Post-scriptum</u>. Hälsa den Hederlige Hr. Pasch ifrån både mig och min K. Hustru. Vi äre begge högst sensible öfver hans vänskapsfulla Efterfrågan. Begges vår Respect förmäles hos både Herre och Fru. Gud gifve dem alt Godt!

Bilagor.

D. 4 Jul.

Se här numer slutet.

Skeppsbetyget svarar mot de sista Timen af Tortorpsradans atlas, et Skernes Gesangbuch, och min Mandorffs Ecksr, hvilket jag således

/. ber få med första tillfälle tillbaka.

Jag har redan förskrifvit et annat

åt mina Söta Barn i Norrige.

Hvilken Surprise. Jag var ute hos Doctor Hadenberg på Landet, strax utom Staden [illegible] el. [illegible] hilj skolma utgåår på a promenade de sköne Fröken Adlerbeth. Hvilken Skada, et et sådant Fruntimer ej blir gift.

Farväl! G.

Köpt till Kongl. Biblioteket från M. L. Almqvist 23 Febr. 1887.

Stockholm, den 4 Jul. 1794.

Min Egen Aldrakäraste Calle

Gud låte dessa rader råka Dig vid bästa Hälsa och de lyckligaste omständigheter! Söta Mor skrifver om alla våra Famille-saker och Vänskaps-Relationer; Ankar om Edra Förtroendes-ärender; jag åter håller mig mäst vid de publique affairerne. Hvad som finnes uti de trykta Bilagorna uptages icke här i Brefvet. Flottan under Amiralen Grefve Clas Wachtmeister, bestående af 8 Linie-Skepp och några Fregatter, ligger nu på Köpenhamns Redd, och utföll Lotten så, at Danske Amiralen Krieger har Öfverbefälet i de första 3ne Månaderne, sedan alterneras. — Konungen har ofta varit i Lägret, och äfven där commenderat sin nye Lif-Drabante-Corps. Hans Röst är redan manlig; Han växer starkt och vinner alt mera Folkets kärlek. — Hertigen, sedan nu Campementet är slutadt, reser med Konungen uti flera veckor omkring uti Bergslagen och Upland, besöker Herrskaperne Brahe, de Geer &c. förlustar sig samt befästa Förtroenden. — Öfversten Baron Palmquist, som nog är känd i Livorno och Italien, ankom för några dagar sedan hit under Arrest. Våre Ministrer i Wien och Warschau, Baron Nolken och General Toll, äro rapellerade, och man menar at den senare lärer ej undgå ansvar. — Baron Armfelt vet ingen med säkerhet hvar han vistas. Några mena, at han döljer sig hos sin Fru, som nu bor hos sin Svåger, en Baranof, hvilken äger Gods i Lifland. Uti Hof-Rätten har Advocat-Fiskalen gjort sit påstående til Döds emot Fr. R. Öfv. Aminoff och Kongl.

Secreter

Secreter. Ehrenström, af hvilka dock den sistnämnde skulle mista tillika högra Handen. Hof-Rättens Dom har ännu utfallit. Man menar i almänhet, at Ehrenströms Lif ej kan frälsas. Han får ej raka sig, utan ser rätt fatal ut med sit röda Skägg. D. Petrejus går redan til Fr. R. som synes mycket resignerad. Påståendet emot Forster och Mineur är Fästnings-Arrest til dess de omvända sig och bekänna sina Brott. — Riks-Marsk. Gr. Oxenstierna dricker Djurgårds-Brunnen, är således ej eloignerad ifrån Stockholm. — Brefvexlingen emellan Bar. A. Fr. R. Am. Ehrenstr. &c. är särskildt trykt, och skulle läsas af dig med största förundran. Ryske Ambassadeuren Grefve Stackelberg, med

hvendes [illegible] uti [illegible] Relationer

finnes där ofta nämnd. Protocoller utgå beständigt, och updaga alt mer af en den vådeligaste Plan för Riket och Freden i Norden. — Domprosten Munck, Stats-Secreter. Rosenbladz Svåger, har blifvit Biskop i Lund. — Landshöfd. Lagerbring har mist sit Län, och Majoren Gyllenadler vid Lif-Regementet har fåt det i stället. — De frivilliga Sammanskotten til vår Armement gå alt vidare fort, och jag har gifvit 5 Rdr. — Major. Brändström, som följde med Bar. Armfelt, [blef d. 5 Maji] och Capit. vid Svea-Gardet Rehausen d. 26 Maji uteslutne ur Rikets Tjenst. — Hofmarsk. Grefve Rosen har blifvit Landshöfd. i Malmö efter Gr. Thott, som afgåt med Accord. — Prof. Martin har hämtat sig något, och vistas nu på Landet hos Landshöfd. af Ugglas. — Varmare Sommar hafve vi aldrig haft. — Riks-Marskalkens Bror, som var Hofrätts-Råd i Wasa, har på sin begäran fåt afsked. — Hof-Kameneraren Sterky dog änteligen efter många Plågor. — Här är trykt en Declaration ifrån vårt Hof til det i Neapel, som är en af de starkaste, hvilken ännu något Hof afgifvit. — Hof-Stallmästaren och Ståthållaren Bar. Ralamb vigdes här på Slottet d. 18 Maji med Fröken Düben. — Minnes nu ike mera.

Söta

Söta Mor har fåt en ny Favorit uti Hofjunkaren Dalman en Bekantskap, som dock förskrifver sig ifrån min Solitude; hvilken jag fast dagligen besöker. Han äger de förträffeligaste Egenskaper; men är mjältsjuk och drages med et svagt Bröst. Uti nästa veika reser Hr Flintenberg med Prof. Kraak til Helsingland; högst nödvändigt för hans Sinne. Uti Norrköping må alla väl, och be hälsa dig tusenfalt; min Mandorff likaledes. Han förer nu ej sällan Protocollet uti Cabinetet, och står myket väl hos Hans Exc. Bar. Reuterholm. Jag har nu fåt min nya Boklåda i god ordning; men mit lilla Contoir är icke aldeles sundt för min Hälsa, ty Rumet fuktar litet; eljest är min Inrätning där bättre än på andra Stället. Din Confrere i Academien, Hr Silfverstolpe har nu annoncerat sig för Bokhandlare. Abbé Vogler reser omkring uti Städerne och spelar på deras Orgelverk; har äfven varit i Norrköping. Adolf Alf har nu gåt, åtminstone såsom han ~~säger~~ skrifver, i tjenst, såsom Lieutenant, på Holländska Flottan. Modren drages med en svår Fistel i Sätet. Yngsta Dottern är förlofvad med en Lector Nicolai. — Hädanefter får Du minst alle månader Bref ifrån mig.

P. Scr. I dag hafve vi fåt en ny Statsfånge uti Kongl. Hof-Prädikanten Thyselius, tillika Escquadrons-Prädikant vid Lif-Husarerne, som skrifvit et högst förgripeligt Bref til och emot Hans Exc. Baron Reuterholm.

+ Herr Consuln P. W. Sterngren i Livorno. Stockholm, d. 4 Jul. 1794.

Högädle Herr Consul.

Jag anhåller ödmjukast om tilstånd, at få lägga min k. Sons, Architectens Carl Christof. Gjörwells, Bref under Herr Consulns Couvert. Han reser med Kongl. Maj:ts Nådiga Tilstånd och på Des Bekostnad til Italien, för at där perfectionnera sig uti sin Konst, och lärer sjelf vidare anhålla om gunstfullt Biträde uti flera affeenden uti detta för honom så främande Land. Han har afgåt härifrån med Fregatten Gripen til Alger, och därifrån landstiger han i Livorno. Sin Skuld för Bref-Porto afbördar han genast med skyldigaste Taksamhet. De altid interessante Nyheter lärer han utomdes gjöra sig et särdeles Nöje utaf at efterhand communicera.

Önskade mig tilfälle at kunna visa återtjenst härstädes uti min literaire Väg; at på den händelsen ber jag om Herr Consulns befalningar.

Jag har i dag haft äran at råka ~~Herr~~ Grosshandl. König, som är utomdes min Granne; och bad han förmäla sin vänskapsfulla Helsning samt försäkran om alla[s] välmåga.

Herr Grosshandl. Grabien lärer för detta anmält sit Förord för min Son. Härtil fogar jag ännu vidare mit eget, och har den äran, at städse ~~lefva~~ med största både Högagtning och Erkänsla framlefva

Högädle Herr Consulns

ödmjukaste Tjenare

G.

Bilagor.

1.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Hofjunkaren Lars Johan Dalman *); dat. Stockholm, den 22 Jul. 1794.

Innehåll:

1) Mina och Fru Brita-Noras öma Känslor vid hans Afresa. 2) De minas förnyande följande dagen. 3) Den sanna Trägårds-Konsten af Mr Hirschfeld. 4) Min kjelle John.

Jag hade väl aftalat med Dig, at först få Bref innan jag skrifver; men Vänskapen förekomer hällre än afvaktar. Hade Tiden medgifvit, så hade jag redan skrifvit Dagen efter din afresa; men nu kan jag ej längre dröja, utan måste helsa på Dig med dessa rader.

Länge sågo vi begge efter Dig **); våra Önskningar följde Dig under hela Resan, och vår oro ökte sig ej litet, då vi kommo ihog, at din otålighet torde skynda på Resan öfver dina krafter; således längte vi högeligen at få Tidningar om din lyckliga framkomst til Hedingstorp, det vil säga med fullgod Hälsa. Vi gjorde åtminstone alt hvad vi förmåtte, med förmaningar och några små Arrangemens, för at bidraga härtil.

Följande dagen fick jag tilfälle at förnya å ena sidan min öma oro och saknad, å den andra mine trogne suckar för dit väl: ty jag passerade aftonen hos Pastor Maiherburg, som öfver Sommaren bor ej långt ifrån Liljeholmen på et altför vackert Ställe. Jag promenerade solo på den stora ängen, som ligger utmed vägen härifrån til höger, och hvar ledet finnes just där Du tog af och vi sågo Dig sista gången. Där tänkte jag bara på Dig, på de sälle Dagarne på Fiskare-torpet och Djurgårds-viken, på vår John Snoilsky, på våra söta och oskyldiga Nöjen både inom och utom Solituden; på dina lugna Sinnen under vårt Tak; på vår ömsesides vänskap; på dit ömhetsfulla och öfver al gräns gående taksama Hjerta; kort sagt: på alt det som kunde röra, lifva och förbinda mina Känslor til åter-vänskap.

I förgår tilbragte jag nästan hela Eftermiddagen allena på Solituden til Kl. 8 slagen, då Manderff kom til mig ifrån Vauxhallen. Ibland annat, som jag där läste, var ock Minnet öfver Hr Hirschfeld, Professor i Kiel, som skrifvit det så förträffeliga Verket öfver Trägårds-Konsten, eller: Theorie der Gartenkunst, upplyst med många Kopparstick och Situationer just af den art, jag menar de Parker, Skuggor och Vatndrag, som Du så gerna söker. Han reducerar icke Naturen efter Snöret, i Trägården, utan skapar Trägården efter den väg och utsigt, hvartil Naturen sjelf gifvit anvisning, då hela Konsten består blott däruti, at förädla, at försköna, ingalunda förvandla, tvinga och liksom monotonisera den Park, som anbjuder sig til en Trägård, eller til en Spasergång.

När

*) På Hedingstorp, Sätesgård i Småland, på Gränsen af Blekinge.

**) Vi följde honom til Liljeholmen, då han den 16 Julii reste ifrån Stockholm hem til sin Far, Kamarherren Dalman på Hedingstorp.

När jag gåt en eller annan gång Alléen fram och tilbaka i Kongs-Trägården, så är ögat redan trött af denna Likställighet, och Känslan frag under Vandringen i detta Konstens Rike; medan jag aldrig känner saknad, mindre ledsnad, nej; medan jag njuter förnyade, alt mera lifvade Känslor under framflytandet på Djurgårds-viken, under gåendet uti Parken omkring Fiskare-torpet och vid Skuggan. Hr Hirschfeld var en af vår tids upplystaste Män, hade et ädelt Tänkesätt, et känslofullt Hjerta, en renad Smak. Härom vitna alla hans Skrifter. Han hade uppehållit sig minst 2:ne gånger i Sweitz, och lärt där andas Frihet och Natur, at värdera Människan, at fly Hofvet. Också blef han et Offer för dettas Ränker, ehuru han troget tjent det Holsteinska Huset, samt varit Informator för vår Hertiginna. Han dog i sina bästa år 1792, varandes född 1742, icke långt ifrån Eutin. – Förlåt, at jag råkat så länge uppehålla Dig med denne Man; men han var en af de förnämste bland dem af mina Vänner, med hvilkas Snille och Hjerta jag så gerna lefver, fastän jag icke känt dem til Personerne. Ibland dem har Gessner et af de främsta Rumen, äfven som hans närmaste Landsman, Hr Lavater.

Ack! Bäste Du, hvilken Högtidsdag för mit Hjerta i Söndags otta dagar sedan, då jag gik hela Förmiddagen solo på Djurgården och läste i hans Dagbok öfver sin Resa til Köpenhamn förl. år; men härom en annan gång.

I går anträdde Fru Brita-Nora sin Land-Resa med Secreter. Björkegren. De bådo begge hälsa Dig af alt hjerta. Den senare anhöll derom, at Du ej lånar åt någon de Böcker, som han vågat låta gjöra en sådan lång utvandring ifrån sit rätta Boställe.

Bifogar den begärda Afskriften af Sal. John Stiernas första Bref til mig. Du är min John den Sjette. Mycket kär är Du för mit Hjerta. Det välsignar Dig så ofta jag tänker på Dig. – Anmäl min obekanta Vördnad hos din K. Far: Altid och allestädes skal jag vara

Din

förbundnaste och tilgifnaste

G.

BREF: ifrån Hofjunkaren Hr Lars Johan Dalman til Kongl. Bibliothecarien C.C. Gjörwell; dat. Fledingstorp, den 6 Aug. 1794.

Innehåll:
Den skönaste Tafla af et ädelt, känslo- och vänskapsfullt Hjerta.

Min Egen Vördnadsvärde Assessor Gjörwell!

Förra Posten var rätt mycket glädjefull för mit Hjerta, ty den medförde mig redan kära, efterlängtade och hugnande Tidningar ifrån min älskade Vän. - Detta rafinement utaf Godhet -- som jag med alt skäl räknar för en marque af öm Vänskap -- at först tilskrifva mig, intog mig nästan aldeles; - och efter denna och min Väns andra oräkneliga Gracer mot mig, huru djup skal icke min känsla vara af tacksamhet, af den varmaste återvänskap - men ock tillika af min oförmögenhet at visa detta och at synas nog erkänsam? Ja! min öme älskvärde Mentor! visserligen faller jag som oftast i förundran öfver Dess ej allenast med ord yttrade, utan med mångfaldiga prof bevisade och stadfästade Vänskap för en Gosse, som med et känslofullt, menlöst och ömt, men ock tillika ganska svagt hjerta - ej har i öfrigt det ringaste, som en erfaren ålderdom med bifall, åtminstone ej med beröm och agtning, skulle kunna anse. At detta oskrymtade uttryck af min ovärdighet -- och denna så ofta munteligen omtalade min missnögdhet med mig sjelf - nu anfaller min Penna, tycker jag helt litet om: ty jag känner noga den, som skal genomläsa detta --- och jag fruktar han deraf tager sig anledning til flatteusa Contradictioner, som jag likväl alfvarsamt undanber mig - - - Men när jag tänker på Assessor Gjörwell, som säkert sker millioner gånger emellan hvarje gång jag har det nöjet skrifva honom til; så presenterar sig för tankan nästan altid, efter en obeskrifligt liflig rörelse af Erkänsla, en särdeles blygd, at ännu vara så litet förtjent af Dess immensa välvilja och ömhet -- och hvilken glad pligt at dela denna oro med Eder -- ty jag ville at en fullkomlig vän kände en contre-coup af hvarje stark känsla, som agerade inom mit bröst. Dock - vi komme bägge til det tröstfulla hopp, at jag med Tiden, åldren, Erfarne Vänners Sälskap, Lecture m. m. slutligen blir min Egen Assessor Gjörwell mindre olik och tager vanan af hans amabilité.

Tack, Aldrabäste min Vän, för meddelandet af John Stiernas vackra och vänkära Bref -- ingen kan mera sätta värde derpå, än den som är så mycket sensible för vänskap, som jag.

Min Hälsa är rätt god och Humeuret sällan svårt -- så har det varit hittils, emedan mina dagar ända sen hemkomsten försvunnit ibland ständiga ombyten af de afundsvärdaste, de renaste Landtnöjen i ganska goda vänners Sälskap -

men

men då Blåsten redan avancerar och detta första njutnings-rus ej kan vara länge, så väntar jag at snart mista det lätta, och i stället inquieteras, ruminera — samt öpna ögonen på min visserligen rätt bekymmersulla Ställning — — ty ack! jag måste blunda mot den hvar stund, som skal utgöra dessa korta intervaller emellan de gruffligaste Stormar. — — Men ack! de komma snart, dessa våldsama Orcaner — — jag bör ej anticipera på deras följder. — Hvad det är nödigt at aldrig sörja för framtiden *)!

Jag kan ej i dag nämna något om den Lecture, hvarmed Mon Très-cher fournerat mig.... Den utgör en af de roligaste passe-tems och lifligaste souvenirer af den Gode Wännen.

Intet Tiden och ännu mycket mindre mit Hjerta hindrar i dag at jag är vida lyftigare; men dels fruktar jag falla besvärlig, dels tycker jag mig upröra och redan hafva väckt en hop mörka och ängsliga tankar, som jag vil unvika at ge luft. — Skulle jag nu framställa mit inre i sit hela, så bedröfvade jag kanske min lycksalige Mentor — min öme Sterne — som likväl ej sympathiserar med mig i at vara ledsen ibland — — det är han som intet vet af annat än dygd.

Adieu, Ädraböste af Vänner! Omfamna af alt hjerta mig, som i döden skal finnas

Dess

trofaste och tilgifnaste

John Dalman.

P. S. Om min Gode Vän vill fägna mig rätt mycket, så fortfar Han at skrifva mig ofta rätt långa Bref: ibland de underrättelser jag mäst efterlängtar, är angående unge Herr Gjörwells Resa. Jag vet huru nära den interesserar bägge mina charmante Vänner, hvilkas hjertan och Känslor jag så gerna delar.

Håll til godo närlagde Verser. — Afskeds-visan är directe från mit hjerta — Landtvisan förenar med en ren och harmonisk Poësie mycket pastoralt värde i tankar och uttryck. — —

Afskeds-visa.

— — — Om intet i din Sällhet brister,
Så felar ej i mitt begär.

* * *

Tack, bäste Vän, för alla Stunder,
Du visat prof af hvad Du var;
Du vet at Vänskapen haft grunder,
Som intet öde rubbat har.

Tack för hvar stund Du med mig delat
Och för hvar gång Du fägnat mig;
Och om jag nånsin mot Dig felat,
Så glöm mit fel, men aldrig mig!

*) Ack! hvilka Lidanden et det ädlaste och bästa Hjerta måste känna, som det ej sällan, af öfverdrifven Stränghet emot detsamma, tilskyndar sig sjelft! ickeke dess mindre et af de sköna Dragen uti dess Caractere.

Skrifter.

Bilagor.

1.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Hofjunkaren Lars Johan Dalman *); dat. Stockholm, den 22 Jul. 1794.

Innehåll:

1) Mina och Fru Brita-Noras öma Känslor vid hans Afresa. 2) De minas förnyande följande dagen. 3) Den sanna Trägårds-Konsten af Hr Hirschfeld. 4) Min Gjetle John.

Jag hade väl aftalat med Dig, at först få Bref innan jag skrifver; men Vänskapen förekommer hällre än afvaktar. Hade tiden medgifvit, så hade jag redan skrifvit Dagen efter din Afresa; men nu kan jag ej längre dröja, utan måste hälsa på Dig med dessa rader.

Länge sågo vi begge efter Dig **); våra önskningar följde Dig under hela Resan, och vår oro öktes ej litet, då vi kommo ihog, at din otålighet torde skynda på Resan öfver dina Krafter; således längte vi högligen at få Tidningar om din lyckliga Framkomst til Hedingstorp, det vil säga med fullgod Hälsa. Vi gjorde åtminstone alt hwad vi förmådde, med förmaningar och några små arrangemens, för at bidraga härtil.

Följande dagen fik jag tilfälle at förnya å ena sidan min öma oro och saknad, å den andra mine trogne önskningar för dit Väl: ty jag passerade aftonen hos Pastor Hachenburg, som öfver Sommaren bor ej långt ifrån Liljeholmen på et altför vackert Ställe. Jag promenerade solo på den stora ängen, som ligger utmed vägen härifrån til höger, och hwar ledet finnes just där Du tog af och vi sågo Dig sista gången. Där tänkte jag bara på Dig, på de sälle Dagarne på Fiskare-Torpet och Djurgårds-viken, på vår John Snoilsky, på våra söta och oskyldiga Nöjen både inom och utom Solituden, på dina lugna Sinnen under vårt Tak, på vår ömsesidiga Vänskap, på dit ömhetsfulla och öfver al gräns gående tacksama Hjerta; kort sagt på alt det som kunde öka, lifva och förbinda mina Känslor til återvänskap.

I förgår tilbragte jag nästan hela Eftermiddagen allena på Solituden alt til kl. 8 slagen, då Mandorff kom til mig ifrån Vauxhallen. Ibland annat, som jag då läste, var ock Minnet öfver Hr Hirschfeld, Professor i Kiel, som skrifvit det så förträffeliga Verket öfver Trägårds-Konsten, eller: Theorie der Gartenkunst, upplyst med många Kopparstick och Situationer just af den art, jag menar de Parker, Skuggor och Naturdrag, som Du så gerna söker. Han reducerar icke Naturen efter Snöret i Trägården, utan skapar Trägården efter den väg och utsigt, hwartil Naturen sjelf gifvit anvisning; då hela Konsten består blott däruti, at förädla, at försköna, ingalunda förvandla, tvinga och liksom monotonisera den Park, som anbjuder sig til en Trägård, eller til en Spasergång. När jag gåt en

eller

*) På Hedingstorp, Sätesgård i Småland, på Gränsen af Blekinge.

**) Vi följde honom til Liljeholmen, då han den 16 Julii reste från Stockholm hem til sin Far, Kammarherren Dalman på Hedingstorp.

eller annan gång Alléen fram och tilbaka i Kongs-Trägården, så är ögat redan trött af denna Likställighet; och Känslan frag under Vandringen i detta Konstens Rike; medan jag aldrig känner Saknad, mindre ledsnad, nej, medan jag njuter förnyade, alt mera lifvade Känslor under framflytandet på Djurgårds viken, under gåendet uti Parken omkring Fiskare-torpet och vid Skuggan. Hr Hirschfeld var en af vår tids upplystaste Män, hade et ädelt Tänkesätt, et känslofullt Hjerta, en renad Smak. Härom vitna alla hans Skrifter. Han hade uppehållit sig minst 2:ne gånger i Sweitz, och lärt där andas Frihet och Natur, at värdera Människan, at fly Hofvet. Ocksa blef han et Offer för dettas Ränker, ehuru han troget tjent det Holsteinska Huset, samt varit Informator för vår Hertiginna. Han dog i sina bästa år 1792, varandes född 1742, icke långt ifrån Eutin. – Förlåt, at jag råkat så länge uppehålla Dig med denne Man; men han var en af de förnämste ibland dem af mina Vänner, med hvilkas Snille och Hjerta jag så gerna lefver, fastän jag icke känt dem til Personerne. Ibland dem har Gessner et af de främsta Rummen, äfven som hans närmaste Landsman, Hr Lavater.

Ack! Bäste Du, hvilken Högtidsdag för mit Hjerta i Söndags otta dagar sedan, då jag gick hela förmiddagen solo på Djurgården och läste i hans Dagbok öfver sin Resa til Köpenhamn förl. år; men härom en annan gång.

I går anträdde Fru Brita-Nora sin Land-Resa med Secreter Björkegren. De báde begge hälsa dig af alt hjerta. Den senare anhöll derom, at Du ej lånar åt någon de Böcker, som han vågat låta gjöra en sådan lång utvandring ifrån sit rätta Boställe.

Bifogar den begärda Affskriften af Sal. John Stiernas första Bref til mig. Du är min John den Fjerde. Myket kär är Du för mit Hjerta. Det välsignar Dig så ofta jag tänker på Dig. – Anmäl min obekanta vördnad hos Din k. Far. Altid och alestädes skal jag vara

Din

förbundnaste och tilgifnaste
G.

BREF ifrån Hofjunkaren Hr Lars Johan Dalman til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell; dat. Fledingstorp, den 6 Aug. 1794.

Innehåll:

Den skönaste Tafla af et ädelt, känslo- och vänskapsfullt Hjerta.

Min Egen Vördnadsvärde Assessor Gjörwell!

Förra Posten var rätt mycket glädjefull för mit hjerta, ty den medförde mig redan kära, efterlängtade och hugnande Tidningar ifrån min älskade Vän. — Detta raffinement utaf Godhet — som jag med alt skäl räknar för en marque af öm Vänskap — at först tilskrifva mig, intog mig nästan aldeles; — och efter denna och min Väns andra oräkneliga Gracer mot mig, huru djup skal icke min känsla vara af tacksamhet, af den varmaste återvänskap — men ock tillika af min oförmögenhet at visa detta och at synas nog erkänsam? Ja! min öme älskvärde Mentor! visserligen faller jag som oftast i förundran öfver Dess ej allenast med ord yttrade, utan med mångfaldiga prof bevisade och stadfästade Vänskap för en Gosse, som med et känslofullt, mehnlöst och ömt, men ock tillika ganska svagt hjerta — ej har i öfrigit det ringaste, som en erfaren ålderdom med bifall, åtminstone ej med beröm och agtning, skulle kunna anse. At detta oskrymtade uttryck af min ovärdighet — och denna så ofta munteligen omtalade min missnögdhet med mig sjelf — nu undfaller min penna, tycker jag helt litet om; ty jag känner noga den, som skal genomläsa detta — och jag fruktar han deraf tager sig anledning til flattersa contradictioner, som jag likväl alsparsamt undanber mig — — Men, när jag tänker på Assessor Gjörwell, som säkert skjer millioner gånger emellan hvarje gång jag har det nöjet skrifva honom til, så presenterar sig för tankan nästan altid, efter en obeskrifligt liflig rörelse af Erkänsla, en särdeles blygd, at ännu vara så litet förtjent af Dess immensa välvilja och ömhet. — och hvilken glad pligt at dela denna ero med Eder — — ty jag ville at en fullkomlig vän kände en contrecoup af hvarje stark känsla, som agerade inom mit bröst. Dock — vi komme bägge til det tröstfulla hopp, at jag med tiden, åldren, Erfarne Vänners sällskap, Lecture m. m. sluteligen blir min Egen Assessor Gjörwell mindre olik och tager vanan af hans aimabilité.

Tack,

Tack, Aldrabäste min vän, för meddelandet af John Stiernas vackra och vänkära Bref -- ingen kan mera sätta värde derpå, än den som är så mycket sensible för vänskap, som jag.

Min Hälsa är rätt god och humeuret sällan svårt -- så har det varit hittils, emedan mina dagar ända sen hemkomsten förswunnit ibland ständiga ombyten af de afundsvärdaste, de renaste Landtnöjen i ganska goda vänners sällskap -- men då Hösten redan avancerar och detta första sjuttningsåras ej kan vara länge, så väntar jag at snart mista det lätta, och i stället inquieteras, ruminera -- samt öpna ögonen på min verkeligen rätt bekymmersfulla ställning -- ty ack! jag måste blunda mot den hvar stund, som skal utgöra dessa korta intervaller emellan de gruflig*aste* stormar. -- Men ack! de komma snart, dessa våldsama orkaner -- jag bör ej anticipera på deras följder! -- Hvad det är nödigt, at aldrig sörja för framtiden *)!

Jag kan ej i dag nämna något om den Lecture, hvarmed Mon Très-Cher fourneral mig. Den utgör en af de roligaste passe-tems och lifligaste Souvenirer af den Gode Vännen. --

Intet Tiden och ännu mycket mindre mit Hjerta hindrar i dag at jag är vidlyftigare, men dels fruktar jag falla besvärlig, dels tycker jag mig uppröra och redan hafva väckt en hop mörka och ängsliga Tankar, som jag vil undvika at ge luft. -- Skulle jag nu framställa mit inre i sit hela, så bedröfvade jag kanske min lycksalige Mentor -- min ömme Sterne -- som likväl ej sympathiserar med mig i at vara ledsen ibland. -- det är han, som intet vet af annat än Lugn.

Adieu, Aldrabäste af Vänner! omfamna af alt hjerta mig, som i döden skal finnas

Dess

trofaste och tilgifnaste
John Dalman.

P. S. Om min Gode Vän vill fägna mig rätt mycket, så fortfar dlan, at skrifva mig ofta rätt långa Bref: ibland de underrättelser jag mäst efterlängtar, är angående unge Herr Gjörwells Resa. -- Jag vet huru nära den intresserar bägge mina charmante vänner, hvilkas hjertan och känslor jag så gerna delar.

Håll til godo närlagde verser. -- Afskeds-visan är directe från mit hjerta. -- Landtvisan förenar med en ren och harmonisk Poësie mycket pastoralt värde i tankar och uttryck.

Afskeds-visa.

= = = = = om intet i din sällhet brister,
Så felar ej i mit begär.

* * *

Tack, bäste vän, för alla stunder,
Du visat prof af hvad Du var;
Du vet at vänskapen haft grunder,
Som inga öden rubbat har.

Tack för hvar stund Du med mig delat
Och för hvar gång Du fägnat mig;
Och om jag nånsin mot Dig felat,
Så glöm mit fel, men aldrig mig.

*) Ack! hvilka Lidanden et det ädlaste och bästa Hjerta måste känna, som det ej sällan, af öfverdrifven Stränghet emot detsamma, tilskyndar sig sjelf! dicko desso mindre et af de sköna dragen uti hans Caractere.

Bulletin N:o 1.

Stockholm, d. 5 Aug. 1794.

Hans Excellence Herr Grefve Ruuth är äntligen emot slutet af Julii hit ankommen ifrån Stralsund, ehuru Permissionen at komma var utsatt til den 1 Junii, med sit Geh. Förtroendes-Råd uti alla de Pommerska ärender, Gouvernements-Secreter. Hr Thomas. Före afresan hade han betalt til Stats-verkets behof 400 Rdlr, ehuru det tros äga grund, at al hans Egendom, lös och fast, skal stå under Sequester, til dess han godtgjort de flera fast otroliga Tunnor Guld, för hvilka han än icke kunnat gjöra full Redo, under den tid han förestod Stats-verket. Han är högel. at beklaga, om han icke til alt kan framvisa Kon. Gustafs skrifteliga ordres, som ej altid skola kunnat erhållas. Herren var både lätt och svår at tjena. Efterhand updagas alt mera af då varande Ställningens Maximer. Pommern styrer Herren eljest ganska väl, och vårdar sig i synnerhet om Academien i Greifswald. – Hr Thomas hade redan förl. år skrifvit mig til, at han ville utgifva en Tysk Öfversättning af alla Kon. Gustaf III:s Tal. Uti mit Svar afstyrkte jag detta, utan kunde han först afvakta Kon. Gustaf IV:s egen Regering. Sal. Professor Liden ville bekosta en dylik uplaga af sjelfva Originalerne, hvilken Samling jag skulle utgifva med min förmenta Omsorg vid Handlingarnes tryckning. Detta var et af hans sista pia Desideria; men Döden hindrade dock detta Läkebötes användande på de Hjertan, som ännu blöda öfver denne Konungs Död.

D. Almquist har bevekt sine åhörare uti Tierps, at skänka til Flottans utredning icke mindre än 200 Tunnor Spanmål, hälften Råg och hälften Korn; men så är ocksa denna ofstora Sokn en härlig Sädes-ort. – Til samma ändemål har Academie-Staten i Åbo sammanskjutit 637 Rdlr, som är ganska ansenligt. Man vil förmoda, at Theologiska Faculteten härtil fogat af sina Besparings-medel vid sista Jubel-festen, efter ingen af des Ledamöter bevärdigades med Sidentygs-Hatten; med hvilken dock Tollesson och flere Ordets ringa Tjenare så prydeligen utstofferades.

Hvilket Galanterie Hr Piranesi i Rom gjort Hans Excellence Hr Baron Reuterholm ser af bilagde Artikel uti Histor. Sidn. N:o 50, hvilken

hvilken min Mandorff[2] där infört; men nu är ock sjelfve Plåten hit, kommen ifrån Rom, och har Hr Baron Reuterholm låtit afdraga hos Grandell icke mindre än 300 Exemplar på permanentaste Paper af desse colossaliske Cypresser. Således blir detta Stycke icke mera så rart uti våra Samlingar, som det hittils varit.

Onsdagen, den 30 Jul. afkunnades Domen i Svea Hof-Rätt öfver Baron Armfelt & Consp. Han, Fr. R. och Ehrenström mista Lifvet, den sistnämnde därjämte högra Handen. Öfversten Aminoff och Öfverste-Lieut. Baron Lillie gå frie; de öfrige remitteras til vår Herres Lagsaga. Fröken var hvitkladd; med rundt klipt Hår, dock bouclerad; med stor frisk Bouquet i Bröstet och Solfjäder i Handen, med hvilken hon ofta fläktade uti den äfven af Trängseln starka Hettan; hade god contenance, såg dock blek ut, men här och där något rödfrasig. Ehrenström såg fatal ut med sit långa röda Skägg och sin kale Skalle; det öfriga Håret var dock friseradt. Han var kladd uti en grönaktig Habit de goût och höll förträffligen god mine. Stats-Secreter. Franc var ock närvarande; men, ehuru Hof-Rätten icke kunde sakfälla honom för des varsamma uttryck, så remitterades han dock för sit upförande, såsom Öfver-Post-Directeur, til et annat Forum, förmodeligen Cancellie-Rätt. Läsningen räckte omkring 3 timar, under hvilken långa tid Fr R. måste stå, som utomdes är fet; äfven som Baron Lillie, hvilken är ganska sjuklig, dock des bättre utan Brott befunnen, har imedlertid setat sine 7 månader i arest. Alla de öfrige voro ock til fots, ingen til stols, infor den höga Nämnden.

Hofprädik. Thyselius har tröstel. uthärdat sina 8 dygns Brunns-Cur, i stället för den honom först tilbudne Döds-Kalken, och får å nyo prädika om christligt tålamod uti Motgången för oss andre Expectanter på Nådgunstige Vederbörandes klanderlösa Rätvisa; men han kommer därjämte at emottaga en injurie-Process med f.d. Ståthållaren de Besche och Lagmannen Krook, om den afhandlade Beredningss-Summan à 1000 Rdr för Förslaget til Skyllerska i Nerike. Om hela denna Rättegång, särdeles des uphof, talas här mycket och nästan enahanda Språk. De förnämsta Handlingarne bilaggas och tala för sig sjelfva. Imedlertid har de Besche mist sina Sysslor i Hofvet; ja, det säges, at han är, för sin Person, förbjuden sjelfva Hofvet.

Öfverste-Lieut. Baron Silfverhjelm har tappat sin Riks-Process emot Mönsterskrifvaren Holmgren, och slott den således, at han måste läka Prygel-bulnaderne på den där gemene Ofrälse-ryggen med 500 Rdr; men jag är fullviss, som känner hans sinne, hvilket ej är ondt eller

hårdt,

hårdt, at första Sourcen til denna förhastade Execution icke kom ifrån hans eget Hjerta. Enfin: man har menagerat --- och et Regemente med första eller något dylikt torde snart sockra öfver den Senapen.

Så när hade vi fåt en ny dylik Scandale en train emellan Öfversten Måns von Rosenstein och Hamn-Inspectoren Valtinson för en Sin-Båt, med hvilken döik Ofrälse-karlen til slut drog af. Ho vet, om vi icke också i den saken hotas med upbyggeliga Protocoller? De redan tryckta Handlingar äro så skäligen uti den Laconiske Stylen *).

Gudi vare lof! at vår unge Konung kom med lifvet up utur Rikets Skattkamrar i Sala och Falun! Dalkarlarne hafva af hela det redliga Svenska Hjertat glädt sig öfver at med egna ögon skåda deras älskade Kon. Gustafs Son och Efterträdare. Mora-Karlarne hafva i synnerhet genom sin Prost Onum låtit betyga för vår Gustaf Adolf: Välkommen! at glädja oss vid dit åskådande, at känna et idogt och tarfligt Folk, at emottaga våra välsignelser! Vi våge heligt försäkra: at Dine äre vi och med Dig hålle vi, Du Gustaf III:s Son! Hvilken skön vältalighet! ah hvad lärer icke Konungens tacksama Hjerta härvid känt tilbaka!

Assess. von Aken i Örebro har lagt i Stats-Kassan 8 Fat af sina Eldsläckningsmedel, jämte en Spruta; äfven som Prof. Kraak i Söderhamn 41 Lod Silfver. Jag hade säkerligen tagit häldre den senare Skänkasen och förvandlat den til en redbar växel åt min Son i Rom.

Kongl. Museum öker sin Stat, och har fordom Kammar-Laquaien Gobel nyl. blifvit med Kongl. Fullmagt Kamererare där vid verket. Sal. Konungen kallade honom altid för sin Herr Svåger: ty han skal vara mycket lik Konungen i Danmark -- i ansigtet väl förstående --.

Ny Olycka i Mälaren. En Roddare-Båt öfverseglades den 10 Jul. sent af en westindie-farare, flere Personer omkommo, och ibland dem Registratorn uti Police-Kamaren, Nils Levin, 50 år gamal.

Hr Thorild har nu bragt sina Politiska Fragmenter uti et Systeme, under Namn af Rätt, eller alla Samhällens eviga Lag, som utgifves uti flere, nu fallor 4, Balkar, af några Spån hvardera, jag menar af några ark uti hvarje afdelning. För hela M:s:tet, som lärer i Trycket utgjöra 12 eller 16 ark, har Bokhandl. Dahl betalt 200 Rdlr. Såsom vår Solon naggat titel på äplet, hvilket Ormen tilböd den stackars för mycket lystna Eva; så hafva alla anti-bibliska Fratzer här måst först undergå tjenlig Revision, hvilken åter

*) Se Dagl. Allehanda, N:o 164 och 167

vännen,

vännen, Hof-Auditeuren Edman, sig åtagit; och såsom han är en stor orthodox in Politicis, så lärer intet widare mag-ref uppkomma af denna nya Composition. Hr Dahl blir et så mycket fättrare Typographiskt Redskap, som han skal hafva tilhandlat eller tilarenderat sig Hr Gronlunds Tryckeri.

Söndags Eftermid. d. 10 Aug. 1794.

Dessa rader bära Mina Söta Döttrar i Norrköping tillhanda af en Vän, om hvilken jag så ofta skrifvit, hvars porträtt nyss gått i förväg, at Ni nu i Original utur sig: I mågen nu sjelfve döma, om jag haft rätt, at fatta Vänskap för honom. Denne Min Son följer nu neder med sin fader til Jönköping, för at [illegible] honom på det högsta efterlängtande Syster, hvilka tillhöre af flera Omdömen skola vara ibland de mest vackra och bäst educerade unga Damer, som vi äge. Således vore jag befarat, hvilken ovanlig Glädje det skal blifva på alla sidor, när Ni vara [illegible] vårt älskande Syskon få [illegible]. och i all sanning delar mit Hjerta denna Glädje med dem.

Da Secret. Mandorff är min så nära Vän, at både agtning och lijka så gansk för Vänskap för både Min Syster i Norrköping och Lilla Stafva, så hyser jag icke in-galunda på Edert gemensamma Bemödande, at gjöra honom de några timar rätt angenäme, som han ämnar at fördröja uti Norrköping, såväl ned up — som neråt: 14 dagar el. 3 veckor ämnar han vara i Stockholm tilbaka. Han tager med sig et Paket til Min Syster, innehållande de begge begärte Kartorna af Excel. Reuterholms Tal, jämte nå Smitt af Åtte Crid. Nachrichten. Til min Stafva lägger jag hos innelyckt

af Neglike, som jag nu afskipper af äfter. Giv den
för den dubbla Blomman, som skickas at lämna den samme.
Min Moster var bäst tiga, hon ofta at hon om't jag
talar om Min lilla söta Stafo, at hon mit Hjerta
lider derföre, at vara så länge skild ifrån Dig,
at äe af Dagar [illegible] intet, utan at fröjda af
[illegible]: dock jag hoppas, vi mötte väl en gång
hemma, at bo närmare. Emedlertid är jag alle dagar
med mina tankar af erinringen hos Eder. altid
af alldeles helsar jag Dig [illegible]

[illegible] Pappa

G.

Dottor. Den nedsända af Secreter Mandorff tillhörige Talarboxen af Stuart ber jag, at han får i eftermiddagen dagen med sig hit tilbaka. Den hvars för var andagt på Solilunden, hvilken jag åt Erk-lighet denne min Vän aan alldrabäst be-skrifva. Emme mille Lindes adieux.

Denna Lilla vackra Neglicka afklippte,
Min söta ömma goda Far (en söndag den 10 Augusti 1794
som Han gaf åt sin aldra bästa Vän Kl:
Secteraren J. Mandorf, för at lämna i
mina händer. Ock hwilken lilla vackra
Blomma jag alltid skall se med den ömaste
glädje, då jag äfwen ihågkommer den söta
Hand som gifwit den.. Offta, offta skall du
lilla vackra och sköna Blomma tryckas till
mina Läppar.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Daß [illegible]

als [illegible]

[illegible]

[illegible]

27

d. 12 aug.

Hinne Lötkassedam

g jer gladje at skrifva

men av blott dessa rader,

fy in på stunden ingen

Bref ifrå Kalle, hvaraf

alt mera med nästa

post.

Jag skrif det ofta

at Bufvet med mei

Mandoff. och hander

psssrad genom Marn-

nojj.

så är min stora fägnad,
at betala tyda dess
genast efter Gud på för-
nöje.

Gud väl ge Eder!
Tacken Gud, som till
Dess uppehållit
vår respondence alle.

S

Bihang. Bulletin til G. N:o 1. dat. Stockholm, den 14 Aug. 1774.

Förlusten af Caffé-drycken har öfver hela Riket utbredt en almän saknad. Den Dagen, då samma, såsom bandlyst, måste bortläggas, har också nästan allestädes blifvit begången såsom en Sorge-dag. Uti de flesta Husen i denne Hufvudstad blefvo den 1 Augusti ordenteliga Afskeds-Calas anstälde för denne älskelige dryck; men ingenstädes lärer det med mera Sorge-ståt blifvit tilstäldt, än hos Commissarien Hanell, boende på Söder-malm här i Stockholm. Hela Sällskapet blef först inviteradt på Begrafnings-Billeter med svarta kanter, och då de sig uti vederbörlig Sorge-drägt instälde, placerades Fruntimren uti et med svart beklädt och af Lampor upplyst Rum ikring et Caffé-bord, omgifvet af en bred Krusflors-Kappa, för at dricka för sista gången vår landförviste Nectar, hvilken af en svart och hvit Porcellaines-Service serverades. Herrarne deremot förblefvo i det yttra Rumet, hvilket var klädt med Hvitt, såsom til Begrafning öfligt är. På et äfven sorgklädt Bord stodo några Porter- och Champagne-Bouteiller, omlindade ~~med~~ Krus-flor, omkring en Bål Dragon-Punch, hvilken äfven med lika flor sågs behängd. Sedan en sorgelig Begrafnings-Musique blifvit upförd, drucko de alla valet af dessa kära Drycker, som nu af lydnad för Öfverhetens Bud skulle föralltid bortläggas.

Men Sällskapet vid Djurgårds-Brunnen har ändå med mera högtidlighet begått Caffets sorgeliga Hädanfärd. Sedan hela Sällskapet uti Sorge-drägt samlat sig på Wärdshuset, och Archiater Hallman, såsom Brunns-Doctor, och Hr Er. Wadell, såsom Brunns-Präst, sig äfven instält, började Processionen uti följande ordning: 1) Tvänne Härolder med långa Sorge-Kappor, hängande flor i Hatten och svarta Spiror; äfven med långt hängande flor. 2) Parentator, Notarien Carl Fr. Hallman. 3) Fyra Herrar Officianter, hvilka tilstält denne Sorge-Act. 4) Trenne unga Flickor, som skulle med sorgelig Röst besjunga Caffets ändalykt. 5) Hela Brunns-Sällskapet, par-vis, företrädt af Doctor och Präst. — Vid Processionens början losades första Canon-skottet, hvarmed fortfors med et i minuten, tilika antal som de Brunns-Sällskapet utgjörande Personer. — Under Processens Sorge-tåg öfver Platsen hördes Sorge-stycken spelas af den förstämda Janizar-Musiquen, som sig där befann. — På detta sätt gick man til den Store Sallonen, som äfven nyttjas til Kyrka. — Främst i Rumet var en Catheder under en Himmel, klädd med Hvitt och med mycket svart Krus-flor beprydd. Där bredvid stod på et upphöjdt Postament en med Krus-flor öfverdragen Caffé-kanna af Porcellaine. Långs åt Rumet var et dukadt långt Bord, serveradt til Caffé för 100 Personer, där Caffe-kannor, Grädd-Skålar och Socker-askar voro med Krus-flor försedde. — Sedan Parentator upstigit uti sin Catheder, stälde Härolderne sig där framföre, då hela Sällskapet placerade sig å ömse sidor om Caffé-bordet. Derefter började Parentationen, och vid slutet af des inledning söngo de förnämnde 3:ne Demoiseller dertil hörande Sorge-verser, under accompagnement af Hof-Secreteraren Stenborg och Kammar-Musicus Salomoni. Härpå fortsattes Parentationen, hvilken uti Snille och Smak ej eftergaf den af samma Hand fordom författade öfver Finkel. — Sist skulle då

Caffé-

Caffé-Kannan krossas; men tre gånger grep han til denna Helgedom, och tre gånger drog han med häpnad tilbaka en förmäten Hand. Ändteligen fattade han henne med förtviflan och sönderslog densamma med uttryck af Harm öfver den ödande förlust, som dess bruk ådragit et kärt Fädernesland. — En ny och lika sorgeblusique slutade Acten; hvarefter Graf-ölet dracks uti Caffé.

Vid sjelfva Kongl. Hofvet yttrades äfven saknaden öfver Caffets förlust. — Den sista Julii, sedan Klockan var slagen 12 om aftonen, och då Kongl. Familien höll på at gå hvar til sit, anmältes hos Konungen och Hertigen, at twänne Personer begärde företräde. Den ena var Fabriqueuren Ekerman, försedd med Kongl. Maj:ts allernådigste Privilegium til förfärdigande af Swenskt Caffé; den andra en gamal Madame, som lifnärt sig med försäljandet af detta Nödhjelps-Caffé. Efter gifvet tilstånd inträdde dessa båda, Ekerman föreställd af Bokhållaren Sundwall vid Drotningholms Slott, Gumman af Acteuren Schylander, båda uti djupaste Sorgedrägt, han med flor i Hatten, hon med Dok. — Desse föreställde Personer presenterade i underdånighet en Klago-visa, skrifven uti Patent med breda swarta Kanter, och uphöjde uti sorgelig Röst Caffets Svanesång. Sedan framdrog Madamen en med flor öfverdragen Caffé-Kanna, hvilken hon kastade ut genom fönstret, för at mot jorden krossas, efter den framdeles ej vidare kommer at nyttjas; då det nu andra gången förnyade Caffé-förbudet bådar mera Varaktighet än fordom under en vacklande Parti-Regering. Derpå framdrog Fabriqueuren et Skålpund af sit tilverkade Caffé, hvilket vanligen uti form af Cardus försäljes, och sönderslet dess omslag, för at genom fönstret utströ detsamma för alla väder; hvarpå någon annan af de närvarande hade tilredt en Champagne-Bouteille, för at äfven kastas ut genom fönstret. — Detta wade mycket Höga Vederbörande, men särdeles Hertiginnan. Fastän hon redan tagit afträde för at gå til sina Rum, inställde hon sig likväl å nyo uti Societeten, för at deltaga uti Roligheten af et sådant uptråde. Hertiginnan, ej särdeles väl tilfreds med saknaden af Caffé, hade sama dag låtit dermed undfägna hela Hofvet, både Höga och Låga, samt och synnerligen, och derefter låtit genom fönstret utkastas dess sorgeliga Kvarlefvor. — Enke-Drotningen deremot har förklarat sit Beslut, at åtminstone för egen Person nyttja et oumbärligt Caffé.

N:o 2. Stockholm, den 19 Aug. 1794.

Det märkvärdigaste Nya är Ryske Ambassadeurens Grefve Romanzows hastiga Afresa. Hans Varelse har varit här kort, och Armfeltske Process'en äfven icke särdeles behaglig för honom. Den 7 Aug. notifierade han hos Riks-Cancelleren sin Rapel, och den 10 följ: om förmidd: tog han afsked på Drotningholm hos Konungen och Hertigen, biwistade Spectaclet och soupierade med de Kongliga. Han reste med samma Ryska Skepp härifrån til Revel, med hwilket han där ifrån kom hit, tagandes sina förnämsta Meubler med sig: som utwisar, at han icke mera lärer komma hit tilbaka. Hr Notbeck är Chargé d'Affaires. Nu hafve vi således blott Chargés d'Affaires ifrån de Tre förbundna Hofven i Wien, Berlin och Petersburg: ty både Gr. Ludolf och Hr von Brockhausen hade förut tagit afsked.

Misswäxt i de flesta Södre Sädes-orter, särdeles Skåne och Westergöthland, och långvarigt Regn i Bergnings-tiden här uppe, hwar vi sågo för oss en härlig Skörd, båda oss et swårt år; också stiger Spanmålen beständigt.

Til den frivilliga Beskatningen har Förste Hessenstein gripit sin fattiga Cassa så när, at han betalt 2000 Rdlr. Af våre Lärde, som nu senast contribuerat, får man nämna Archiater Bäck, som sökt curera den afmagrade Riks-Kroppen med 100 Rdlr, Canc. Rådet Edelcrantz förlustar honom, således curerad, åter med 60 Rdlr, Prof. Wilcke har inbetalt 10 Rdlr, Gjörwell & Mandorff hwardera sina 5 Rdlr. Ibland de illiterate Statens Välgiörare vil jag här blott anföra Magnus Benedictus Entrepreneur — jag undrar, om han har någon Fullmagt på et så beskaffadt Ämbete med dylik Titulatur — hwilken dock til denna Entreprise ej mägtat ro fram med större Subsidie än 25 Rdlr. Ifrån Lands-orten har Canc. Rådet Schönberg remitterat 50, och hans Själasörjare, Prosten Witting i Ferneb0 uti Gestrikeland, icke allenast 100 Rdlr, utan och dem tillika i Banco. Snöpliga hafva däremot Soknarne Wadsbro och Blacksta i Södermanland betedt sig: ty hwardera har blott gifvit 24 ß, den förra dock med et Öfverskott af 9 rst. Ifrån Södermanland har vidare blifvit uti Paperen publiceradt, huruledes Hans Excellence Riks-Cancelleren gifvit, såsom Herre til Åkerö, 100 Rdlr; hederligt: ty Herren är icke rik; däremot har en af den Lands-ortens rikaste Frälse-Possessionater, hwilken jag för vissa mine Stats-orsaker ej vil nämna, icke mägtat fram med större ~~Subsidie~~ som gratuit än jag, näml. med 5 Rdlr; och General-Majoren Baron Ehrensvärd, som också bor i Södermanland, har gifvit blott 2 Rdlr.

Vid 2:ne Professors-Vacancer har Greifswald til at lycka sluppit Svenske Recruter. Til Ledigheten i Medicinska Faculteten hade dock Svenske Doctorer anmält sig, men Archiater Rehfelds rum blef skäligen besatt med Fält-Medicus Kletten, Tysk ifrån Franken, både Auctor och Practicus, som kallades hit ifrån Wien under Kriget, gjorde Campagnen med i Finland, lefde efter Freden har af Pension, hwilkens indragning ej litet bidrog til hans Placering vid Lif-Corpsen i Pommern, hwar han

och

G. A.

och kommer at intaga et rum uti Sundhets-Collegium. Sådane Faculteter och Collegier borde med al rätt kallas för Mänsklighetens Lif-Corpser. Men det är ej nog dermed, at Professor Kletten håller Döden på afstånd ifrån vår syndige Kropp, utan han sträcker ock sin omtanka därhän, at den Kroppen måtte i möjeligaste måtto fabriceras skön eller reciproquement dagelig. Naturligtvis vänder han sig fördenskull til Ulfsved-verkstaden, och har uti en ordentlig Bok beskrifvit den Verschönerungs-trieb im weiblichen Geschlechte, som utkom i Gotha 1792 uti 2:ne små artiga Band. Han vil i detta Verk lära Damerna at blifva sköna utan Smink och at behaga utan Bjäfs; men då han på alt sätt söker, uti denna sin Adresse til Könet, förbinda Kroppens Styrka och Hälsosamhet med lyckliga imaginationer, behageliga motioner och motsvarande Lecturer af de bäste och smakfullaste Autorer, så kan deraf intet annat följa än trefliga och vackra Barn. Undras, om icke någon ung Mr Expert åtager sig öfversättningen af detta agreable verk til Svenska Könets tjenst: mig synes detta vara et af de tjenligaste Galanterier emot våra Damer. Hr Kletten är född 1759, ser raskt ut, och dricker gerna sit glas Champagne.

Under den 23 Jun. gaf Kongl. Maj:t Befalning, at Byggmästaren Carlstrand skal resa til England, at där skaffa sig noga Kännedom om där varande Eld- och Luft-Machiner til nyttjande vid nya Docke-byggnadens Pumpverk. uti Rese-penningar beståss 120 Rdlr och uti Tractamente 1 Rdlr om Dagen.

Slutligen et litet Extract utur Dagl. Alleh. N:o 183, för den 14 Augusti. —

At almän och enskild välmåga och Förmögenhet förstöres genom öfverflödet, behöfver icke många Bevis; vi hafve Exempeln dageligen för ögonen; men skulle någon Twiflare finnas, torde han låta öfvertyga sig af följande säkra Beräkning: Dessa sednare åren har blifvit från utrikes orter årligen införskrifvit:

Caffé, tulladt och lurendrägadt, circa 3 Millioner Skålpund, à 12 ß — R:d 750,000.
Socker, utom alt annat behof deraf, åtgå lika många Skålpund til
Caffé à 8 ß, rå vara — — — — — — — — — — — — — — — — 500,000.
Thé osäkert, dock uptages ungefär til — — — — — — — — — 50,000
Viner och utländskt Brännvin — — — — — — — — — — — — 180,000
Specerier af alla slag, tullade och lurendrägade — — — — — — 150,000

Summa Sp. Rdlr — 1,630,000,

eller inemot 98 Tunnor Guld. En förskräckelig Summa, som utpumpas ur et Folk- och Penninge-fattigt Land, blott för at förnöja en vidsint Smak på utländskt öfverflöd; hwilket icke allenast intet är nödvändigt, utan tvärtom högst skadeligt och fördärfveligt för Hälsan.

Bihang.

d. 15 Aug. 94.

Nu börjar jag längta efter några rader
ifrån Mr John i Norrköping, jämte
några tidningar ifrån Mr John i Jönköping;
tyi Nyheter ifrån Mr John på Fledingstorp
och Mr John i Christiansfeld äro redan
ingångne. – I morgon kommer Louise til Staden, och då
äter Mr Garonne äfven hos Oss.

Se här får mina söta barn Charles sin efterlämnade bref. Det bör circulera til hans Mormatte, men Du må ej taga någon afskrift, ty åtskilligt därunder blir bijak, utan ber at det återgår med nästa post. Däremot skal Du få fr. Geh. Andring en afskrift af alle mine bulletins til hoven, at N:o 1 ankomme med nästa post.

Jag omfamnar Eder begge af alt hjerta.

G.

d. 22 Aug. 94.

Har innelyckt får Mr John en utlofft Depesche, som jag hoppas skal blifva för Begges Edra Hjertan behaglig: ty I älsken Vänskapen och Naturen. Jag, jag längtar ej mindre efter den sälla Dagen, at se och få lefva med Eder här uppe; när Gud är gärna så behaga, och at vi å alla sidor kunna säga: det har skedt uti en behaglig Tid.

Helsa Mr Kullman och dankans för Betalningen.

Franc. Ordinaire Kostar ersatte 12 s. i[illegible] uldan. Rectensdemi Tid ost. Jag har upfört den uti vårt Nya Conto. vid hästenhem. Notans Öfversändande.

Du har varit så god at lofvat mig något intygande, i öfverande det Gamlas afbetande at at jag skulle följa Gamle med den nya

⁒. Skuldsedlar. Håll det i minne, att detta
[illegible] [illegible] [illegible] på papperet oss emellan
[illegible].

Dreb. Hjelm bör ej sälja, utan Efter-
skalla de hos [illegible] uttagne [illegible];
[illegible] mina [illegible]; [illegible] jag vil [illegible]
hans [illegible] i [illegible]: ty jag vil at [illegible]
[illegible] honom, ty [illegible] [illegible] handlade
han af mina [illegible] för 100 Rd.

Då jag [illegible] de ifrå Carlsha
upsänd. [illegible] låg uti [illegible] de 2.
[illegible], [illegible] D. Lüdecke at
jag bad [illegible] hit tilbaka. De
[illegible] Noter [illegible] i [illegible]. Detta
[illegible] lät den [illegible] op med [illegible]
⁒. [illegible] med [illegible]. [illegible]: ty är [illegible]
[illegible] D. Lüdecke tilbaka, at
jag vil [illegible] [illegible] denna hans
Commission.

[illegible] nu Almquist [illegible]
[illegible] hos oss. Gud hjelpe honom
[illegible] hälsan, ty [illegible] har många Affairer [illegible]
[illegible] at [illegible] alla mina dar!!!!!

ställa de Redlige Herr Pasch
hos mig. Gerna må han få
tala, men hemma hos Dig.
Alla mina Bref, rörande
Lidens Handelser at Vän-
skapen architecture: ty
[illegible] jag försäkrar Dig därom, at
[illegible] ingen, utom Edert Trio,
känner denna Brefväxling:
wo

honom dessa Rader. Han var Sel.
Lidéns Fastvenda – Var;
nu är Hon Din – – Nog
sagt.
Min hjertliga Vördnad
til hans K. Fru. Gud
sjelf vedergälle den all Godt!
G.

af Fru Gustava=Nora
Herr Joh. Nicl. Lindahl uti
Norrköping.

Stockholm, den 22 Aug. 1794.

Mina så högligen älskade och älskvärda Barn

Påhälsas med många öma Tacksägelser, både för al den Höflighet, som blifvit Min Mandorff hos och af Eder bevisad, samt för hvilken Godhet han uti sina Bref ej underlåtit at betyga sin Tacksamhet på alla Händer, och för det kära Bref, hvarmed mig min närmast förbundne John under den 14:de fägnade. Ja, det är sant, at min Mandorff är en vacker, ädel och vitter Gosse, ja en aldeles rar Yngling. – förlåten, jag kallar honom så, ty den 10 Aug. fylde han först sina 20 år, och at vara så ung med det utseendet, med så mycket Snille och så många Kunskaper, det är då en sanskyldig Eloge, at så tillika hälsas för yngling, och måtte han ännu länge så hälsas derföre – –; men så har min John ändå velat öfverträffa mina Loford om honom, då Du framkallat Wieland och Lavater Dig til hjelp, för at gjöra min unge Vän al tilbörlig rättvisa. Nej! så fullkomlig är han intet: ty värr! han härstamar ocksa från Fader Adam och hans lilla olydiga Hustru, har således ocksa sina Caracters-fel, han så väl som jag och vi alle; men dels lämnas de efterhand så oförmärkt, dels utplånas de af så många vackra Själens Egenskaper. Småkrig föra vi väl stundom; men det kommer derföre aldrig til Tod und Mordschlag: ty vi hafve ännu så mycket ogjordt både uti Vänskapens och Literaturens Rike. Gud låte honom nu bara snart och väl komma om igen, med Lifvet och helbregda Lemar komma öfver Geta-ryggarne och Kolmorden, de aimable Hindren oberäknade! Bilägger en Depêche, som afvaktar hans Retour.

Men sedan Du nu känner personligen denne Vän, om hvilken jag tilförne och ifrån början gjort Eder Begge en så fullkomlig Räkenskap; så är billigt, at jag nu ocksa lärer Eder skrifteligen känna en annan ny och ung Vän, ännu en John, som äfven förtjenar at högagtas och älskas, jag menar Hofjunkaren Lars Johan Dalman. Han är 18 år, ~~är~~ ifrån Carlscrona, har studerat i Lund, är engagerad häruppe uti både Hof-Rätten och Revisionen, har haft en förträfflig uppfostran, äger de ädlaste både Tänke- och Lefnadssätt, har Snille, kan flera Språk, har et fint och vackert Ansigte, men som tillika röjer den Blicken, det som gjör et Hufvuddrag uti hans Caractere: den mjältsjuka Blicken, har et Sinne, som är altför benäget at se Skuggor om ljusa dagen, et Hjerta, som han ständigt beskyller för alt det, som dock tilhörer den öfrige Kropps-bygnaden: et Hjerta, dock så dygdigt, så godt, så ömt, så tacksamt, så at jag måste bekänna, at han är ocksa unique i sit slag. –

Född

Född af en Grefvinna Snoilsky, Syster til den Grefve, under hwars Tak jag får bygga min så sälla och glada Solitude, har han ärft en stark benägenhet at få Lungsot, uti hvilken hon för några år sedan afled: hvilket är grunden til de mörka Stunder hans Själ ej sällan skapar sig sjelf. Fadren, Kammarherre, lefver ännu och bor på Fledingstorp, en Sätesgård i Småland på Gränsen af Blekingen. Til honom och Syskon har han nyl. rest, och väntas up i Höst. Med et Hjerta så bygdt för den öma Vänskapen och saknande altid så mycket, trodde han sig finna genom min Bekantskap, som först hos Morbrodren gjordes, en Lätnad uti mit Sällskap, en Tilfredsställelse uti mit Förtroende; såsom jag ock gjorde mig en kär Skyldighet, medan jag tilskyndade mit eget Hjerta en den största lycksalighet, at med öpen famn lämna honom al den glada Retour, som hos mig fanns. Hans Cousin, unge Grefve Snoilsky, utgjorde sedan med oss et Trio både inom och utom Solituden, som var et det skönaste jag njutit uti hela min Lifstid; och de sälla, de aldrautvaldaste Stunder, vi tilbragt ihop under detta årets vackraste Sommardagar, stå icke at beskrifva: ack! den Christi Himmelsfärds-dag, den 29 Maji, ville jag för mycket mycket Godt ej hafva obelefvad — kanske kommer jag aldrig mer at belefva en sådan Dag — väl en så lycksalig med kära Anhörige och andre Vänner; men Nyheten vid mina år af så ädla och söta Känslor med 2:ne så dygdige och fanne, så vittre och behagliga ädlingar, som så ofta kastade sig med oskyldiga och glada Känslor i mina armar, som trodde sig aldrig äga ord och uttryck nog för at betyga mig en Erkänsla, som jag dock var så lycksalig at känna samt i sjelfva verket kände för dem — ack! denne så pastorale och amicale Vandring til Carlberg, Solna, Fiskare-torpet och Skuggan, samt slutligen til Solituden — aldrig, nej aldrig skal mit Hjerta förgäta den Dagen, så länge detta Hjerta ej blifvit så föråldradt, at icke mera kunna känna, icke mera kunna värdera Lifvets ömaste angelägenheter. Söta min John, och Du Sötaste Stafva, förlåten Eder gamle Far, at han skrifver liksom uti Hänryckning! men jag skrifver såsom jag känner, och jag skrifver så som jag ännu länge vil känna detta Lifvet — Det öfriga, rörande Hjertats Förbindelse emellan min John Dalman och mig, kan bäst af Bilagorna inhämtas.

Andra Bilagor, dock af helt annan art, skola komma med mit nästa Bref.

Emedlertid omfamnens I aldraömast af

Eder

tilgifnaste Pappa.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Joh. Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm den 22 Aug. 1794.

Innehåll:

Saknan af 2:ne unge Vänner, Secreter. Mandorff och Hofjunkaren Dalman. — Bilagor: Brefväxling emellan Kongl. Bibliothecarien Gjörwell och Hofjunkaren Dalman.

Mina så högligen älskade och älskvärda Barn—

Påhälsas med många öma Taksägelser, både för al den Höflighet, som blifvit min Mandorff hos och af Eder bevisad, samt för hvilken Godhet han uti sina Bref ej underlåtit at betyga sin Taksamhet på alla Händer, och för det kära Bref, hvarmed mig min närmast förbundne John under den 14:de fägnade. Ja, det är sant, at min Mandorff är en vacker, ädel och vitter Gosse, så en aldeles rar Yngling — — förlåten, jag kallar honom så, ty den 10 Aug. fylde han först sina 20 år, och at vara så ung med det utseendet, med så mycket Snille och så många Kunskaper, det är då en sanskyldig Eloge, at få tillika hälsas för yngling, och måtte han ännu länge få hälsas derföre — — ; men så har min John ändå velat öfverträffa mina Loford om honom, då du framkallat Wieland och Lavater dig til hjelp, för at gjöra min unge Vän al tilbörlig rättvisa. Nej! så fullkomlig är han intet: ty värr! han här- stamar ocksä från Fader Adam och hans lilla olydiga Hustru, har således ocksä sina Caracters-fel, han så väl som jag och vi alle; men dels lämnas de efterhand så oförmärkt, dels utbytas de af så många vackra Själens Egenskaper. Små Krig före vi väl stundom, men det kommer derföre aldrig til Tod und Mordschlag: ty vi hafve ännu så mycket ogjordt både uti Vänskapens och Literaturens Rike. Gud låte honom nu bara snart och väl komma om igen, med Lifvet och helbregda Lemar komma öfver Geta-ryggarne och Kolmorden, de aimable Hindren oberäknade! Bilägger en Depêche, som afvaktar hans Retour.

Men sedan Du nu känner personligen denne Vän, om hvilken jag tilförne och i, från början gjort Eder Begge en så fullkomlig Räkenskap; så är billigt, at jag nu ocksä lärer Eder skrifteligen känna en annan ny och ung Vän, ännu en John, som äfven förtjenar at högagtas och älskas, jag menar Hof-Junkaren Lars Johan Dalman. Han är 18 år, ifrån Carlscrona, har studerat i Lund, är engagerad häruppe uti både Hof-Rätten och Revisionen, har haft en

för,

Collectio Gjörwelliana.

förträffelig Upfostran; äger de ädlaste både Tänke- och Lefnadssätt, har Snille,
kan flera Språk, har et fint och vackert Ansigte, men som tillika röjer den
Blicken, det som gjör et Hufvuddrag uti hans Caractere: den omjältsjuke Blicken,
har et Sinne, som är altför benäget at se Skuggor om ljusa dagen, et Hjerta,
som han ständigt beskyller för alt det, som dock tilhörer den öfrige Kropps-byggnaden:
et Hjerta dock så dygdigt och godt, så ömt, så tacksamt; så at jag måste bekänna,
at han är <u>ocksä unique</u> i sit slag. – Född af en Grefvinna Snoilsky, Syster til den
Grefven, under hwars Tak jag fåt bygga min så sälla och glada Solitude, har han
ärft en stark benägenhet at få Lungsot, uti hwilken hon för några år sedan afled:
hwilket är grunden til de mörka Stunder hans Själ ej sällan skapar sig sjelf.
Fadren, Kammarherre, lefver ännu och bor på Hedingstorp, en Säteogård i Småland
på Gränsen af Blekingen. Til honom och Syskon har han nyl. rest, och väntas up i
Höst. Med et Hjerta så byggdt för den ömma Vänskapen och saknande altid så myket,
trodde han sig finna ~~uti~~ genom min Bekantskap, som först hos Morbrodren gjordes, en
Lätnad uti mit Sällskap, en Tilfredsställelse uti mit Förtroende; såsom jag ock
gjorde mig en kär Skyldighet, medan jag tilskyndade mit eget Hjerta en den största
Lycksalighet, at med öpen famn lämna honom al den glada Retour, som hos mig fanns.
Hans Cousin, unge Grefve Joh: Snoilsky, utgjorde sedan med oss et Trio både inom och
utom Soliduden, som var et det skönaste jag njutit uti hela min Lifstid; och de
sälla, de aldrautwaldaste Stunder, vi tilbragt ihop under detta Årets vackraste
Sommardagar, stå icke at beskrifva: ack! den Christi Himmels-färds-dag, <u>den 29
Maji</u>, ville jag för myket myket Godt ej hafva obelefvad – – kanske kommer jag
aldrig mer at belefva en sådan Dag – väl en så lycksalig med kära Anhörige och
andre Vänner; men <u>Nyheten vid mina år</u> af så ädla och söta Känslor med 2:ne
så dygdige och sanne, så vitre och behaglige Ädlingar, som så ofta kastade
sig med oskyldiga och glada Känslor i mina armar, som trodde sig aldrig
äga ord och uttryck nog för at betyga mig en Erkänsla, som jag dock var
så lycksalig at känna samt i sjelfva verket kände för dem – – ack! denne
så pastorale och amicale Vandring til Carlberg, Solna, Fiskare-torpet och
Skuggan, samt slutligen til Solituden – – <u>aldrig, aldrig skal mit Hjerta förgäta
den dagen</u>, så länge detta Hjerta ej blifwit så föråldradt, at icke mera kunna känna,
icke mera kunna värdera Lifvets ömaste Angelägenheter. Söta min John,
och Du Sötaste Stafva, förlåten Eder gamle Far, at han skrifver liksom uti
Hänryckning! men jag skrifver såsom jag känner, och jag skrifver så
som jag ännu länge vil känna detta Lifvet. – Det öfriga, rörande
Hjertats förbindelse emellan min John Dalman och mig, kan bäst af
Bilagorna inhämtas.

Andra Bilagor, dock af helt annan art, skola komma med mit nästa Bref.
Imedlertid omfamnens J aldraömast af

Eder

tilgifnaste Pappa.

Bilagor.

3.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Hofjunkaren Lars Johan Dalman; dat. Stockholm, den 19 Aug. 1794.

Innehåll:

1) Glädje öfver Vännens lättade Sinne. 2) Lugnet i Solituden njutes til fullo.
3) Beskrifning på Rousseaus Graf bifogas.

Min så Högeligen älskade Vän!

Så goda, öma och förtroliga Bref af den 6 hade bordt förr besvaras, och äfven längre än nu ske kan: ty en vidlöftig Depeche afgår i dag til min K. Son, ifrån hvilken jag haft Bref skrifvet uti Algier. Deremot bilägger jag et långt Bref ifrån Fru Brita-Nora.

Huru gläder det mig icke, at din Hälsa är god, at Sinnet är nögdt; men fullkomlig skulle min glädje vara, om jag ej tillika funne, at Du ändå så gerna vil ligga i kättegång med dit så beskedliga Hjerta. Dock härom en annan gång.

Grefve Snoilsky är nu mäst på Landet, och min Mandorff har på 14 dagar följt hem med sin Far til Jönköping. Således residerar jag solo uti Solituden: det är visst intet ledsamt. Nu njuter jag först detta sälla Rum, just på det sätt, hvarföre jag sökte, fik och städade detsamma. Uti begge Våningarne råder nu en tystnad, som är just motsatsen af hvad blifva lär i Vinter, enär hela Ehrenhjelmske Gåsse-Corpsen kommer at låta höra af sig uti Rum och Trappor. Ty värr! Min Grefve John kommer där icke mere.

Mit Hjerta lider myket af Fransosernes annalkande til Neuwied, och dit lärer lida dubbelt, som har en så nära Slägtinge där i nejden. Dominus providebit!

Såsom jag i mit sista Bref skref om Hirschfeld och Naturen, så har jag utur hans Theorie der Gartenkunst afskrifvit den Beskrifning, han gjort öfver Rousseaus Graf, såsom en Förklaring öfver den bifogade Estampen. Du har eljest set denna Estampe, dock i större Aftryck, uti mit Museolo. Jag ser förut, huru gerna din Känsla ville vandra uti Parkerne vid Ermenonville; och då vår Bildnings-Kraft och vårt Hjerta kunna flytta oss allestädes, för at njuta Sälheten af den ort, som vår fot icke beträder, så bilägger jag ock nu denna Afskrift. Den innehåller äfven så många sköna, begges våra Hjertan så tilfredsställande Tankar, at Du icke blir ensam uti åtnjutandet. Njut, Bäste min John, Du min så ädle Vän, alla möjeliga Sälheter, njut alt det Goda, som Dig tilönskas af

Din

tilgifnaste

G.

Bilaga.

Bilaga,

utur C. C. L. Hirschfelds Gartenkunst, Band. 2 (Leipz. 1780, 4), sid. 59.

J. J. Rousseau's Graf.

Mit inniger Rührung erblicke ich hier Rousseaus Grab, das Grab des Mannes, der so viel für die Menschheit empfand, und so viel von ihr litt *). Sein Geist ist über diese Scene erhaben und wandert in bessern Gefilden; nur das, was er der Erde lassen konnte, ruhet hier im Angesichte der Natur **), die er so wahr beschrieb als er sie fühlte. Ihm, dem Frankreich das erste Licht verdankt, das über seine Gärten aufgieng, ihm war nicht blos ein Denkmal, sondern selbst eine Ruhestelle in einem Park vorbehalten †), den sein Freund, der Marquis de Girardin, mit eben dem Geschmack, womit er von der Kunst schrieb, zu Ermenonville, zehn Stunden von Paris, angelegt hat. Hier hatte er, unter dem Schutz der edelmüthigsten Gastfreundschaft vor den Verfolgungen der Priester und der Freigeister ††) verborgen, die Ruhe des Weisen, der selbst sich alles ist, wieder gefunden; und hier verlebte er seine letzten Tage in einem kleinen Hause ohnweit des Schlosses, aber doch von diesem durch Bäume abgesondert, an der Seite eines ~~[illegible]~~ Wäldchens, worin er täglich spazierte und Pflanzen samlete. Nun schlummert er hier die lange Nacht, das Gesicht gegen den Aufgang der Sonne gerichtet, auf einer ~~[illegible]~~ kleinen mit Pappeln bepflanzten Insel, die man seitdem Elysium nennt. Das Wasser, das sie umgiebt, fliesst ohne Geräusch, und die Lüfte scheinen sich zu fürchten, die Stille der Scene durch die geringste Bewegung zu unterbrechen. Der kleine See ist mit Hügeln umschlossen, die ihn von der übrigen Welt absondern, und die gantze Gegend zu einem geheimnissvollen Heiligthum machen, das nichts Finstres oder Trauriges hat, aber zu einer sanften Melancholie hinreisst. Sie sind mit Wäldern bedeckt, und endigen sich am Ufer des Wassers mit einsamen Gängen, worin es nicht an empfindsamen Fremden fehlt, die nach dem Elysium hinsehen und zuweilen hinüber fahren. In der Mitte steht über den heiligen Reliquien das Monument in der Höhe von sechs Schuhen, von sehr einfacher aber schöner Verzierung. Die hohen Pappeln, die von einem Boden emporsteigen, der mit Rasen bedeckt und einigen Rosen geschmückt ist, bilden einen ehrwürdigen Schatten, der sich durch seinen Widerschein in dem ruhigen Wasser verlängert. Und der Gedanke: Hier ruhet Rousseau! enthält alles was die rührende Feyerlichkeit dieses Auftrittes vollenden kann.

*) Han är dock ej ensam om denne Lott.

**) Hvarföre fik icke hans Stoft hvila där? Hvarföre flytta det til Pantheon uti det ännu så våldsama och blodiga Paris?

†) Rousseau dog den 2 Julii 1778 på Ermenonville och blef där begrafven.

††) Han hatades af Voltaire och hela hans Secte.

BREF: ifrån Föräldrarne til Architecten C. C. Gjörwell i Rom;
dat. Stockholm, den 29 Aug. 1794.

<u>Innehåll:</u>

1) Glädje-betygelser öfver lycklig och sund ankomst til Italien.
2) Resan til Rom i följe med Capit. Modée. 3) Solitudens Sälhet.
4) Ömheter och Nyheter ifrån den kära Modren.

Gud vare lof! som fägnade din Far och Mor med det så efter-
längtade Brefvet ifrån både Christen och sund Jord, dat. Livorno
den 28 Julii, hvilket vi fingo den 22 Aug. och sedan vi Post-
dagen förut eller den 19 Augusti, således på sjelfva Stor-dagen,
skickat Dig en skäligen ansenlig Depêche. Vi hafve således
vår Calle i det Land, dit hans egenteliga Resa är ställd;
och måtte Du nu trifvas och må så väl uti Italien, som
Du gjort alt hittils, både på Hafvet och ibland Algerinerne!
frälst undan Böljans svalg och Pestens smittande ånga!!

Såsom jag skref alt det Nödvändigaste uti min sista Bulletin,
och nu famlar til N:o 3, har jag denna gång ingen ting at berätta,
utom det, at då jag häromdagen upvaktade Herr Öfver-
Ståthållaren, bad han med de aldranådigaste ordalag helsa
Dig, och i synnerhet befalte han mig tilfoga denna hans önskan,
at, i fall hans Son *) skulle hugfallas at se Rom, <u>det måtte ske</u>
<u>uti dit Sällskap</u>. Jag tror at Ni trifvas väl ihop, och skulle
det högligen förbinda hans Fader, den Heders-Herren, om
Du kan på något sätt bidraga til den så högt älskade,
nästan förgudade Sonens Tjenst och Nöje uti et Land, som
odlat och odlar Konsterne, och uti hvilket Du således blir
förr hema stadd än mången annan.

Hos oss är, Gudi lof! alt tyst och stilla. Söta Mor skrifver
några rader om vår Almquists Sjukdom och Förbättring.
Jag är nästan alla dagar på Solituden, och rätt solo — —

gansk(a)

*) Hr Capitainen Gustaf Modée.

Collectio Gjörwelliana.

ganska lyckligt! – – ty min Mandorff har på et par veckor varit hos sin Far i Jönköping; men väntas hit åter i dag eller i morgon. Han är den ende, som, utom mine så kära Närmaste, har les entrées libres uti denna min Retraite, och hvar han visserligen icke störer mit Lugn. Vi sitte där icke sällan flere timmar å rad, hvardera med en Bok i handen, och säge knapt et ord; men Sälheten i våra Hjertan finne vi så mycket tydeligare afmålad på våra Ansigten. Du läser nu dagligen Inscriptioner utan ända; öfver min Dörr därstädes läses de sanna och derföre så sköna orden:

In Solitudine Felicitas.

Ack! ja, det är visserligen så. När man länge trampat och ännu trampar en otacksam Väg, så smakar det sött, at mellan-åt få slåsa ut, at få hvila. Utur denna min Enslighet upgår mången trogen Suck för dit Väl. Gud välsigne Dig altid och allestädes! Jag lefver och dör

Din

tilgifne Pappa.

Från Söta Mor.

Gud välsigne Dig, min lilla bästa Calle, för den glädje Du genom dit sista Bref tilskyndade mig! och uppfylle vår Herre af sin Nåd och Barmhertighet min innerliga Bön, at din Resa alt framgent måtte blifva Dig så glad och lycklig! — Men, Calle lilla! vågar Du ej för mycket på din Hälsa? — var rädd om den! — Jag är nu en liten Sjukvakterska för Almquist, som i 14 dar legat sjuk hos mig uti en svår Feber, som nu är gångbar och kallas Augusti-Feber. Det dör förbålt många i den; men, Gud ske lof! Almquist börjar koma sig, ehuru han ännu är så matt, at han ej ensam kan gå öfver golfvet. Lilla Louise är då och då i Staden och tittar på honom; annars är hon mäst på Landet och sköter sit Hushåll och ser efter sin lilla söta Gosse*. Hon är tranquille, sedan hon fåt mig at sköta sin Man; också har jag ingen möda osparad. Om nätterna, då jag går upp, ber jag Gud at Du icke må bli sjuk: Hvem skulle Du då hafva, som ser med den ömhet efter Dig? Men jag har min förtröstan på Den som kan bevara Dig. — Almquist ber mig innerligen hälsa Dig. Ankar var nu här: han är rask igen, och tänker resa til Skåne. Björkegren ber mig också hälsa Dig mycket: han går och hänglar; men tar alla präservativer för at ej bli alfvarsamt sjuk. Flintenberg är kommen til Staden: han och Catteau och Martins och alla, som jag råkar, äro glada med mig at din Resa gåt så väl. — Jag har intet något nytt eller roligt at berätta: bara det, at jag ser igenom mina fönster, huru många fina Nympher trippa til Vauxhallen, fulla af glädje. — Jag kramar Dig änt til mit bröst, och kysser Dig många tusen gånger.

P. S.

*) Carl Jonas Love Almquist.

P. S. Gubben Hallman ser jag alla dagar: han har just pålagt mig at mycket hälsa Dig. Gubben håller af Dig, och är mån om oß alla. Gud vare lof! at söta Far har en så förträfflig Hälsa! så länge har jag någon glädje i behåll. Jag är också nu rätt frisk, och håller altid lika mycket af Dig.

<u>Från Söta Mor.</u> till Calle den 29 augusti 1794

Gud välsigne Dig, min lilla bästa Calle, för den glädje Du genom dit sista Bref tilskyndade mig! och upfylle vår Herre af sin Nåd och Barmhertighet min innerliga Bön, at din Resa alt framgent måtte blifva Dig så glad och lycklig! – men, Calle lilla, vågar Du ej för mycket på din Hälsa? – var rädd om den! – Jag är nu en liten Sjukvakterska för Almquist, som i 14 dar legat sjuk hos mig uti en svår feber, som nu är gångbar och kallas Augusti-feber. Det dör förbålt många i den; men, Gud ske lof! Almquist börjar komma sig, ehuru han ännu är så matt, at han ej ensam kan gå öfver Golfvet. Lilla Louise är då och då i Staden och tittar på honom; annars är hon mäst på Landet och sköter sit Hushåll och ser efter sin lilla söta Gosse. Hon är tranquille, sedan hon fåt mig at sköta sin Man; ocksa har jag ingen möda ofsvard. Om nätterna, då jag går up, ber jag Gud at Du icke må bli sjuk: Hvem skulle Du då hafva, som ser med den ömhet efter Dig? men jag har min förtröstan på den som kan bevara Dig. – Almquist ber mig innerligen hälsa Dig. Ankar var nu här: han är rask igen, och tänker resa til Skåne. Björkegren ber mig ocksa hälsa Dig mycket: han går och hänglar; men tar alla préservativer för at ej bli alfvarsamt sjuk. Flintenberg är kommen til Staden: han och Chatteau och Martins och alla, som jag råkar, äro glada med mig at din Resa gåt så väl. – Jag har intet något nytt eller roligt at berätta: bara det, at jag ser igenom mina fönster, huru många fina Nympher trippa til Vauxhallen, fulla af glädje. – Jag kramar Dig ömt til mit bröst, och kysser Dig många tusen gånger.

P. S.

P. S. Gubben Hallman ser jag alla dagar: han har just pålagt mig, at mycket helsa Dig. Gubben håller af Dig, och är mån om oss alla. Gud vare lof! at Söta Far har en så förträffelig Hälsa! så länge har jag någon glädje i behåll. Jag är ocksa nu rätt frisk, och håller altid lika mycket af Dig.

Til Hr Grosshandl. Jos. Nic. Lindahl
i Norrköping.

Stockholm, den 29 Aug. 1794. 37

Min Egen Käraste John.

Jag hoppas, at min sista Depêche varit välkommen; se här en ny icke mindre. Den innehåller et befaradt pest-smittadt Bref ifrån vår resande Calle, hvadan det uti Quarantainen utanföre Livorno blifvit så genom-ofjadt och rökt, samt med dubbla Signeten försedt: för at kunna frälsa oss här i Nordlanden ifrån den Pestilentia, som uti Africa rasar och dödar. Denne Säkerhets-anstalt var både nödig och onödig: ty ingen Snygg-pest är til troendes, ehuru på Svenska Fregatten ingen enda var sjuk, och ingen Lapp anstucken. Således hafve vi, Gudi Lof! fåt Vandringsmannen så vida helbregda igenom; och kan han nu jämföra l'Architecture moresque avec celle de Rome antique & moderne. Hans Bref återgår; det innehåller inga särdeles Nyheter, utan merändels Repetitioner af Brefvet ifrån Algier, hvilket han vid ankomsten til Livorno ej visste vara framkommet. Et Bref både til och ifrån Livorno kostar här 23 ß. Til Rom lärer det blifva dyrare. Bulletinen N:o1, jämte vårt Svar på Brefvet ifrån Livorno, behagar Du lägga uti Stafvas Förtroendes-Skrin, jag menar uti hennes Archiv. De följande Rapporterne skola äfven meddelas.

Hvad våra Penninge-affairer angår, så, i fall något Hinder möter Dig vid de begge Skuld-Sedlarnes omskrifvande, hvilket jag väl halst såge, är jag dock aldeles nögd, blott Du, för händelse af Dödsfall, är så god och på et särskildt Paper teknar, för huru lång tid jag afbetalt Interesse, alt enligt mit Bref af den 18 Martii, då jag tillika öfversände alla tilhörande Räkenskaper.

Jag

Jag har fåt Notifications-Bref om Stats-Commissarien Adlerbergs Död. Låt veta, hvaraf han dödt. De olyckliga Barnen lära väl ingenting hafva at ärfva efter en Fader, som dock bordt dö Millionnaire. Jag må ej gerna tänka på honom, ty jag lider för myket. Om hans Döttrar i Stiftet äga några Pensioner utur Stats-Contoiret, så få de nu åtminstone uppbära och njuta dem ensama til godo. Jag ser af utanskriften på Brefvet, at Hr Bruks-Patron Pasch afskickat Notificationerne. Bed honom förmäla min vördnad hos Fröken Christina Adlerberg, och försäkra henne derom, at jag tager en den närmaste del uti alt hvad henne rörer Måtte hon blifva så lyksalig och njuta et så fullt Lif, som jag visserligen unnar henne det af alt hjerta! Jag vet nog at vissa Munnar gjöra sig besvär äfven med henne; men jag har så mina egna Theorier, mina egna på dem bygda Dömare-reglor. Ack! hvad den gamla, fula, förlåtna har för en stor Benägenhet, at missunna, afundas, förtyda och belacka! För det goda Hjertat är det däremot en vällust, at se Lidanden minskade, at se Lifvet ej aldeles sakna sin egen varelse.

I dag väntas min Mandorff åter; men det gjör mig ondt, at han fåt så elakt Re~~se~~väder; här åtminstone regnar det af alla Krafter. Men jag hoppas, at Hösten blir höfligare ~~[illegible]~~ än Rötmånaden varit; så skole vi väl ännu någon gång njuta Sälheten utom Solituden, bevandra de Parker, hvar vi så ofta smakat Glädjen af Naturens åskådande, såsom af Vänskapens åtnjutande.

Tusen ömma Helsningar til vår Lilla Stafva ifrån

Begges

tilgifnaste Sappa.

Til Mine Söhn och Hafva
i Norrköping.

Stockh. d. 5 Sept. 1794.

Jag kan icke tillfyllest tacka mina aldrakäraste Vänner och så söta Barn för all den Godhet och Höflighet som Eder vid min Mandorffs återresa genom Norrköping bewisat honom, så at han fått bo uti Edert Hus och äta vid Edert Bord, ja blifvit i alla afseenden bemött, som en nära anhörig. Han talar oändeligen härom, han är alldeles intagen af Eder begge, han kan icke finna ord tilräckeliga för at betyga sin högagtning, återwändskap och Taksamhet; ja han ville lefva all sin Tid med Eder, så mycket håller han af Eder.

allt detta är mig ~~af [illegible]~~ gansche kärt, och
det sjäsaligar ~~mit~~ min Hjerta i högsta måtto, att
Mine k. Barn funnit Mer Fikoende-vän
utaf Eder Vänskap och Edert Fikoende vänd;
I fall Fikonen skulle äfven tillfägnande mig
den Sällhet, att vi fingo bo tillsammans härnäst,
och vår [illegible] sed af vår i Strandolm, skul-
le vi ofelbart tillbringa många lätta och
glada Stunder med hvarandra, utgjörande ett
eget Coterie à notre manière. Han läser sjelf
mest uppvaglse med [illegible] Bref, och han emedlertid up-
dragit åt, att vara hans tillgifna och dankfulla
Hjärtans lasarnaste Tolk.

Mångfaldiga i ömhet goda [illegible] ifrån både mig och Söstren
för den Herrn Laxen och de sköna Äplena. Vi hafva alla dagar [illegible]
skäl uti dem.

[illegible]

[illegible]

Jag får nu sluta min k. Bror med de Nyhe-
ter att Vår Herre, Archiater Hallman och Frabante-
Nora hulpit vår Almquist så vida till Helsan,
att han ännu i går åter nese till Sakr. Han
har legat här öfe, och blifvit Skött på Salt, för
Staffan Bäst och Begrepp. Lilla Louise har
emedlertid varit mest ute på Landet, der
hon fått Unsbalet, [illegible] endel af sin Mans
affairer att [illegible] Lille Love, en hög
elog Gosse, ock bli vacker som en Dag.
Gud låte under detta Sin [illegible] alltid
gå!

I följande lagt är Capit. Andersins för-
lofvad med en Fransk Bilang; at Stats-Com-
missarien Widegren lefver nu här äcda med sin
unga Fru, född ~~Hj...~~ Waldia, Enke efter en Capitaine
Wallwijk. Hon är et Stort och vacert Fruntimmer,
och det man kan kalla: en Svensk Skönhet.
De bo nu längst ut på Söder, å andra sidan
Catharina, hvarest Hr Widegren köpt en Trädgårds-
damel byggt et nytt Stenhus, samt meuble-
rat in sin ~~unga~~ Fru efter vår alt bättre smak.
Vi nedre Våningen finnas alla Sal. Hedins
Meubler, at der bo nu framl. hennes döda Man,
som för dem gjorde de bästa uppköpen.

Jag omfamnar Eder [illegible] Hjerta,
samt lefver och dör Eder tillgifne Dappar.

Vi Mådags Begrafs D. e Enke et i 9 år, e hvars Saupä-
narie på Capten Stat.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Joh. Nicl. och Fru Gustava Eleonora Lindahl; dat. Stockh. d. 5 Sept. 1794.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Taksägelse för at min Mandorff bevisad Vänskap.
2) Önskan af et gemensamt omgänge i Stockholm.
3) Krigs-Commissarien Almquists återvundna Hälsa.
4) Capit. Arrhenii Förlofning och Stats-Commissarien Widegrens Giftermål. 5) Enkan Ståhls Begrafning.

Jag kan icke tilfyllest tacka mina aldrakäraste vänner och så söta Barn för al den Godhet och Höflighet I nu åter vid min Mandorffs återkomst ifrån Jönköping bevisat honom, så at han fåt bo uti Edert Hus och äta vid Edert Bord, ja blifvit i alla affeenden bemött som en nära Anhörig. Han talar idkeligen härom, han är aldeles intagen af Eder Begge, han kan icke finna ord tilräckeliga för at betyga sin Högagtning, återvänskap och Taksamhet, ja han ville lefva al sin tid med Eder, så mycket håller han af Eder.

Alt detta är mig ganska kärt, och det lycksaligar mit Hjerta i högsta måtto, at mina k. Barn funnit min Förtroendes-Vän ocksä Eder Vänskap och Edert Förtroende värdig. I fall Försynen skulle äfven til, skynda mig den Sälheten, at vi finge bo tilhopa här uppe, och vår Mandorff då äfven vore i Stockholm, skulle vi ofelbart tilbringa många fälla och glada Stunder med hwarandra, samt utgjöra et eget Coterie à notre manière. Han lärer sjelf snart

upp

upvakta med Bref, och har imedlertid uppdragit mig, at vara hans tilgifna och taksamma Hjertas säkraste Tolk.

Jag får nu fägna Mina K. Barn med den Nyheten, at vårHerre, Archiater Hallman och Fru Brita-Nora hulpit vår Almqvist så vida til Helsan, at han kunde igår återresa til Säter. Han har legat hos oss, och blifvit skött på sätt, som Stafva bäst kan beskrifva. Lilla Louise har imedlertid varit mäst ute på Landet, där förestått Hushållet, besörjt en del af sin Mans Affairer och födt om sin lilla Love, en högst eldig Gosse, och tär bli vacker som en dag. Gud låte också detta goda Huset alt väl gå!

I förtroende sagt, är Capit. Arrhenius förlofvad med en Fröken Bilang; och Stats-Commissarien Widegren lefver nu här redan med sin unga Fru, född ~~Lyden~~ Waldia, Enka efter en Capitaine Wallwijk. Hon är et stort och vackert Fruntimmer, är det man kan kalla en Svensk Skönhet. De bo nu långt ut på Söder, å andra sidan om Catharina, hvar Bror Widegren köpt en stor Egendom och bygt et nytt Stenhus, samt meublerat in sin Fru ganska väl och i bästa smak. Uti nedra våningen finnas alla Sal. Heddas Meubler, och där bo också hennes söta Barn, som få därjämte den bästa upfostran.

Jag

Jag omfamnar Eder Begge af alt Hjerta, samt lefver och dör

Eder

tilgifnaste Pappa.

Uti Måndags begrof jag en Enka uti des 91:sta år, en 40 års Pensionnaire på Extra-Stat.

2.

Bref ifrån Hr Pehr Er. Skjöldebrand, Svensk Consuls-Secreterare eller Canceller i Alger, til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell; dat. Algér, d. 7 Sept. 1794.

Högädle Herr Kongl. Bibliothecarie!

Herr Kongl. Bibliothecariens Son, hvars Vänskap jag vågar smickra mig at hafva förvärfvat och hvarföre sätter et utmärkt värde, lärer redan hafva gifvit en stor del upplysningar om Algér, dem tiden då ej tillät mig hafva äran med dela; får nu blott lämna svar å de twenne af den 2 Maji mig gjorde Frågor:

1:o om Algérs aktuelle Sjömagt.

2.o om rätta orsaken, hvarföre Europa låter sig af dessa små Nästen beskattas.

1:o Flottan består af:	1 Fregatte	om 44	Canoner.
	3 – Dito –	om 30	———
	1 Schebeck	om 28	———
	2 – Dito –	om 18	———
	2 Briggar	om 22	———
	1 Polack	om 16	———,

samt en mängd små Båtar om 1, 2 à 4 Canoner. – utomdess hafva de under Algér lydande Beyarne (Höfdingar) i Constantina och Mascara hvar sin Sjöhamn – Bona och Oran – hvarest de hålla åtskillige små Kapare.

2:o Handels-Jalousien är rätta orsaken, hvarföre Europa låter beskatta sig af dessa Nästen. Dock skulle de ej heller så lätt kunna utrotas; och jag vågar påstå, at inga andra Nationer kunde dermed gå i land, än Engelsmännerne eller Fransmännerne (om de åter repa sig). Ty at skjuta några Kapare i sank och at bombardera deras Städer, tjenar at förbittra dem, stoppar för någon liten tid deras Ströfverier; men snart bygga de nya Hus och Skepp, och man får å nyo samma besvär. – Den dyraste Fred skulle ej kosta en 20:de-del af hvad et Krig och en Escadres hållande i Sjön skulle kosta. – För Sverige, Danmark och Holland är det en stor lycka, at dessa Nästen existera och at vi få för Penningar köpa Fred af dem: ty, om de ej existerade, skulle alla medelländske Små Stater, såsom Genua, Livorno, Rom, Neapel, Malta &c. hvilka nu omöjeligen kunna få eller underhålla Freden med Barbareskerne, öfversvämma Medelhafvet (och kanske andra Haf) med sina Skepp, hvilka af många orsaker kunna här gå för lindrigare Fragter än Nordiska Skepp, hvilka då mera aldrig skulle kunna få en enda dräglig Fragt; och således hela vår Fragt-handel ramla, som säges öfverhufvud rendera våre Handlande årligen 50 Tunnor Guld. Hälften af våra Köpmans-skepp skulle

utnä

rutna eller brännas — och hvilken mängd af goda Sjömän, som formeras i Medelhafvet, skulle ej framdeles vid et Krig saknas?

Dessa äro de enfaldiga upplysningar jag trodt mig kunna lämna; och skulle önska at de finnas förtjena något affseende; samt vill alltid med synnerligt nöje hafva äran meddela hvad underrättelser kunna åstundas och äro i min capacité.

Til Herr Kongl. Bibliothecariens Fru, med hvilken jag i Dalarön hade äran gjöra bekantskap, torde mig tillåtas anmäla min respect.

Med fullkomligaste estime har jag äran vara

Välädle Herr Kongl. Bibliothecariens

ödmjuke tjenare,
P. E. Skjöldebrand.

Bilagor.

1.

Die Hütte der Einsamkeit:

utur Hr Beckers Seifersdorfer-Thal, S. 68–72.

Der Pfad, der zu der gegenüber liegenden Anlage führt, erregt Aufmerksamkeit und Erwartung: denn er ist auf der einen Seite mit Rosen, auf der andern mit Dornen eingefaßt. Der Gegenstand, zu welchem er leitet, ist vollkommen befriedigend. Man findet eine einfache

Hütte, der Einsamkeit

gewidmet. Sie ist von Fichtenstämmchen zusammen gebaut und mit Schilf gedeckt, welches ihr ein sehr mahlerisches Ansehen giebt. Die Inschrift ist aus der Messiade genommen:

Einen Becher der Freuden hat in der Rechten,
Der Linken einen wüthenden Dolch
Die Einsamkeit, reicht dem Beglückten
Ihren Becher, dem Leidenden reicht sie
Den wüthenden Dolch hin.

Aussen an der Hütte sind auf beiden Seiten Kränze aufgehangen: zur Rechten einer von Rosen, zur Linken einer von Dornen. Inwendig stehen zwei Eichtischchen von rohen Lindenstämmen und eine Moosbank, von welcher man gegenüber eine andere Bank erblickt, über welcher eine Tafel mit folgenden Worten angebracht ist:

Reiche deinen Freudenbecher,
Holde Einsamkeit, jedem deiner
Freunde, so oft er diese Scene betritt.

Das Ganze samt der Inschrift charakterisirt die Wirkungen der Einsamkeit auf das menschliche Herz mit ungemein viel Wahrheit; nur muss man das Bild des Dichters nicht immer zu wörtlich verstehen. Dem einen ist die Einsamkeit eine gefällige Freundin, dem andern eine weise Vertraute, einem dritten eine theilnehmende Trösterin, und einem vierten ein verscheuchender Schreckbild oder eine quälende Furie – je nachdem das Auge hell oder trüb ist, ihr Bild zu erkennen; und das Herz rein oder nicht rein, ihre Gesellschaft zu wünschen oder

zu

zu fürchten; und die Begriffe von Glück und Unglück richtig oder unrichtig, weisen Trost von ihr zu erwarten, oder den nagenden Gram, und zuweilen – im engsten Gesichtskreis der Schwermuth – den wüthenden Dolch, nach dem wahren Sinne des Worts. Immer hängt es vom Geist und vom Herzen des Menschen ab, was ihm die Einsamkeit werden soll oder kann.

Mitleid dem schwermüthigen Jüngling oder Mädchen, dessen warme Gefühle sein ganzes Streben nach Glückseligkeit an ein einziges Ziel gebannt haben, dessen Unerreichbarkeit das Auge dergestalt umdüstert, daß es rings umher keinen Schimmer von Hofnung mehr wahrnimt, tief in der Seele keine Spuren künftiger Freude mehr ahndet! Mitleid dem wunden jugendlichen Herzen, das Trost und Beruhigung für Entweihung seiner Trauergefühle, und Opfer des Schmerzes für Pflicht hält! Seine einsamen Seufzer klagen mitten in der belebten schönen Natur, wie Cronegk einst klagte:

Einsame Gegenden! wo die Natur mit Schauern dem Ernste
Schweiget! – öde Gefilde, die nur die Schwermuth bewohnet!
Furchtbare Felsen! – verbergt mich der Welt! die trostlose Seele
Sehnt sich nach Stille. Die Welt, mein Herz, und alles ist öde.
Alles ist still, wie das Grab.

Doch nur der glühenden Empfindung junger Gemüther, die sich noch blos den ersten Eindrücken jener durch die Phantasie verschönerten Gegenstände öfnen, welche in einem gewissen Alter das Hauptbedürfniß derselben ausmachen, nur dieser sei eine so düstere Melancholie über fehlgeschlagene Hofnung, unersetzlich vermeinten Verlust, oder traurige Täuschung verziehen. Noch erblickt ihr Auge die Dinge nicht, wie der erfahrnere – vielleicht auch kälter gewordene – Sterbliche sie sieht. Auch Schwärmerei ist ein wirklicher Zustand, so fern sie natürlich, nicht etwa blos angenommen ist. Der Mensch wechselt seine Weise zu empfinden, wie seine Art zu denken, und scheint in jeder Lage, so wie in jedem Alter, die Meinung von sich haben, er denke und empfinde richtig. – So schmeichelt die Einsamkeit in den beschatteten Tagen der Jugend einer süßen Schwermuth, und verwandelt sich oft in die furchtbarste Feindin innrer Ruhe.

Welche wohlthätige Zuflucht hingegen gewährst du, o Einsamkeit, dem, welcher durch Prüfungen und Erfahrungen weiser geworden, oder dessen Herz noch nie ein jugendlicher Kummer durchwühlt hat! Wie tröstlich ist es da sich selbst zu leben, und in heiterer Einsamkeit mit sich selbst abzurechnen! Wie sehr wird durch sie unsere Ruhe gesichert, wenn wir, so zufrieden mit unserm Schicksal wie mit unserm Thun, ungestört von dem Geräusche der Welt, unsere Pflichten erfüllen, und in der Erfüllung schon den sie begleitenden Lohn empfinden! Nichts aber gewährt diese glückliche Ruhe mehr, als das Landleben. Da lebt man im eigentlichen Sinne sich selbst, den Seinigen, und etwa einer kleineren Welt, die unser Herz zu umfassen vermag. Denn Einsamkeit fordert nicht immer, daß man allein sei. Auch im Schwarme der Welt kann man sich einsam herumdrehen, doch ohne davon das Vergnügen zu empfinden, was uns die glückliche Stille des häuslichen Lebens verschafft. Der ganz Einsame, der sich freiwillig von Menschen verbannt, ist krank; oder hat sich durch übel verstandene fromme Gelübde gebunden; oder er schwebt, schon halb geschieden von dieser irdischen Welt, den glückseligen Wohnungen des Himmels entgegen.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm; dat. Stockholm, den 19 Sept. 1794.

Innehåll:

1) återfördt Minne af forna Lycksaligheter.
2) Redogjörelse inför en vän om vår tilbragte Sommar.
3) ingen Riks-Historia denna gång för Ebbetorps räkning.

Min Vördade Herres och älskade Väns

både kära och sköna Bref af den 1 dennes har jag rigtigt bekommit, och har det blifvit både af mig och Fru Brita-Nora flere gånger igenomläst, just med vällust för våra Hjertan, då det återförde vårt Minne och våra Känslor til de många så glada och sälla Stunder, vi åtnjutit tilhopa på vårt forna Bellevue, omgifne af de mäst förtjusande Utsigter, af Parker och Vikar, med delade Blickar, än åt Staden, än åt Landet, än åt Hofvets, än åt Landsbygdens Folk, än sittande uti Skuggan af Djurgårdens Ekar, än glade vid des löfrika Strand, altid försälskapade af 2:ne icke så obehagliga, åtminstone rätt beskedliga Land-flickor, desse ena resa förvandlade til Prästinor tjenande vid Vänskapens Altare, med många andra dylika glada och oskyldiga äfventyr — ja! alt detta har den välgjörande, ehuru dolda, Handen tildelat oss uti det rika mått, som få skördat: Jag för min egen del bekänner gerna, at den sällaste Epoquen af min Lefnad ofelbart varit det Tidehvarf af otta år — ack! hvilket Seculum! — som jag fick oafbrutet framlefva på detta vårt lilla Bellevue; och til hvilken Sälhets åtnjutande där på Stället Herr Kongl. Secreteraren så mycket, så hufvudsakligen bidrog. Skulle jag då icke med innerligaste Förnöjelse, med lifligaste Tacksamhet ihogkomma dessa åren, dessa Promenader, dessa Samtal och Lecturer, delade med en den ädlaste, vittraste och känslofullaste ibland vänner, med en Naturens både Dyrkare, älskare och Teknare? Detta Minne återtager jag så gerna, ty det förer mig liksom til et nytt åtnjutande, det öker i så stor mån Sälheten af de Känslor, jag är så lycklig at ännu och alt vidare kunna njuta.

Jag

Jag har tilbragt min Sommar nästan endast på Solituden, dock giort, i anseende til grannskapet, täta Promenader på Djurgården, åkt et par gånger til Solna och besökt 2:ne gånger Pastor Hackenburg, på et altför vackert Ställe strax utom Horns Tull, på vägen til Fogelsången och Vinterviken. Hos mina kära Barn i Norrköping och på Sätra har jag icke varit, af den kände orsaken, eller af rädd håga för at åka på Landsvägen. Min Societet på Solituden har, utom de mina, endast bestått uti Secreter. Mandorff, en Hofjunkare Dalman och en ung Grefve Snoilsky; om de begge senare bör jag något nämna. Hr Dalman är ifrån Carlscrona, engagerad uti Revisionen och Hof-Rätten, en ädel och ömhetsfull yngling, hvars bekantskap jag kommit at gjöra hos min Värd på Ladugårds-Landet, Hr Capitainen Grefve Snoilsky, hvars Systerson han är. Han är dock något för mycket hypochondre, men har elljest de charmantaste Egenskaper; han är vidare nästan för mycket vän, ty han känner ingen Gräns för Hjertats både utgjutanden och fordringar. Den unge Grefve Snoilsky åter, Son i Huset, om kring 12 år, är en både til Kropp och Själ den skönaste yngling jag sedt; och han fattade genast til mig det förtroende, at han aldrig kunde vara ifrån mig. Han talar Fransyska, studerar, ritar och sjunger, kort sagt: han har ovanlige Egenskaper för sina år. Han är Fändrik vid Götha Gardet. Han är dock nu fjerran utur mine armar, såsom varandes nyligen satt af Föräldrarne utomlands uti en mycket välment Pension: måtte deras unsåt lönas af den bästa framgång! — Hofjunkaren Dalman är nu ocksa borta, eller hos sin Far, Kammarherre, boendes på dess Gård, Fledingstorp, på Gränsen emellan Småland och Blekinge; men väntas up om 14 dagar, kommer at bo i vårt Grannskap, och lärer mycket omgås hos oss: ty, dock i största förtroende sagt, han är lilla Fru Bribris Favorit.

Min Brita-Nora har däremot varit hela denne Sommar en liten ostadig Person. Ständiga Resor til Sätra, och en lång Resa genom hela Södermanland, hafva utgjort hennes förnämsta Sömmar-nöjen.

nöjen. Vår Almquist har köpt et förmånligt och utmed Mälaren väl belägit Rusthåll 2½ mil härifrån, Sätra benämndt, och ej långt ifrån Runsa. Där bo de unga Fru öfver Sommaren med deras lilla Love; en den aldrasköneste Gosse. Gud låte honom bara länge lefva!

Vår lilla Stafva mår så excellent uti Norrköping, at hon ej mera vil- dä ifrån; så har hon vänt sig vid den orten. Jag beskickade henne i förl. månaden med mit Förtroendes-Råd, John Mandorff, som följde ned med sin Far til Jönköping, och både i fram- och åter- vägen var ständigt i min Lindahls Hus, och hwar den Skalken rigtigt eröfrade begges Hjertan. Han lärer de tems en tems förnya detta så angenäma Besök.

Vår Resande Don Carlos har långesedan passerat Alger och Quarantainen vid Livorno, samt lärer nu vara hos Hr Piranesi i Rom. Jag får förmäla hans ödmjuka Vördnad hos Herr Kongl. Secreteraren. Gud låte honom komma väl om igen! Bi- lägger i afskrift et par af de Bulletins, hvarmed jag sökt hålla honom qvar uti Bekantskapen med Riks-Historien.

Af denna borde jag väl här bifoga et särskildt Capitel; men jag förlorar alt mera Hugen för Historiographien, som är et Bevis at jag är gammal vorden. Vil blott nämna, huru ledes här i några dagar gått det christeliga Talet, at Konungen, i anledning af sin första Nattvardsgång, denne Försonings-Act med Gud, skulle hafva fått sin kraftiga Förbön för de nu varande Stats-fångarne. Det lärer snart utvisa sig, hvilket öde dem förestår.

Min Hustru och alla de mina förmäla deras ödmjuka och vänskapsfulla Helsning til samteliga det Nådiga Herrskapet på Ebbetorp; hvartil jag fogar min egen Vördnad, samt recommenderar mig aldraödmjukast.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Hof-junkaren Lars Johan Dalman; dat. Stockholm, den 23 Sept. 1794*).

Innehåll:

1) Vänskaps-Rättegång. 2) Den sköne ynglingen oförrättar ej den för ömhetsfulle. 3) Estamper. 4) Hvarjehanda. - Bilaga: Bref ifrån Hr Secreter. Comm. Arv. Joh. Mandorff.

Min Egen och mig så kära Vän!

Sista Bref af den 3 dennes har jag rigtigt bekommit, och ämnar visst icke hålla någon Rättegång med Dig för de däruti yppade Tvifvelsmål rörande mit Hjertas Ömhet för Dig, min fullkomliga Vänskap för Dig. Jag vet visst, at jag högagtar och älskar Dig, at jag gerna gjör alt, hvad i min förmåga står, at tilfredsställa och tjena Dig, och utan at derföre lägga andra band på dit Hjerta, än dem Du sjelf gerna bär; ja, jag lofvar Dig, Söta min John, at ändå älska Dig lika mycket, om Du ock gjorde mig orätt, nej annorlunda sagt, om Du ock gjorde mig för mycken rätt, eller tiltrodde mig Egenskaper i den grad, som dit Vänkära Hjerta tror mig äga, och til följe hvaraf Du så mycket fordrar. Hvart Hjerta har sin egen Organisation, således sin egen Lag; låtom oss förstå oss på hvarandras byggnad, och vi skole i samma mån mera lycksaliga hvarandra. Mit Hjerta skal altid vara öpet, godt, gladt och tacksamt emot Dig, jag är så lagd; men detta så beskaffade Hjerta kan icke lofva at hålla af Dig <u>ensam</u> eller <u>mäst</u>. Jag är aldeles nögd med dit Hjerta; och, om jag lider; så är det visserligen icke för det Du oförrättar mig, som utomdes i grunden icke är oförrätt, utan Öfverflöd af Godhet och Tilgifvenhet för mig; utan för det, at jag skal vara en ehuru oskyldig orsak til et mindre lycksaligt åt-njutande för Dig sjelf. När vissa år för Dig inträffat, och vissa saker blifva för Dig klara --- så skal Du ock nogsamt röna, at Tankan, Sinnet och Kroppen koma hos Dig alt mer och mer uti den Harmonie, som vara bör och vara kan, för at bli lycklig enligt vår sammanfatning ---. Nu til annat.

Hvad

*) Detta Bref var dateradt sjelfva Post-dagen; men skrifvet den 21 Sept. — Den 23 förmådde jag blott skrifva et par rader til min K. John Lindahl i Norrköping.

Hvad den omskrifne Adonis beträffar, så tänker jag nu just njuta en elak Glädje i anledning af din mistanka, at min vänskap för honom öfverväger alla andra Pretentioner. Min John Dalman och Min John Mandorff resa begge utur Staden. Den förre får långa Bref, ja äfven med Bilagor. Den senare får trenne gånger blott några rader, som åtfölja omslaget af hans Tyska Avisor, som jag låtit gå til honom på Norrköping och Jönköping. Beviset har Du uti bilagde Afskrift af hans sista Bref. Läs nu, Bäste min vän, detta hans Bref, och döm sjelf, hvilken af Eder Begge haft företrädet uti Bref-vägen. Söta lilla Dalman! var lycklig med Far, Syskon och vänner, var lycklig uti dine Parker och med dina Böcker, njut goda och glada Känslor äfven i anledning af min vänskap för och med Mandorff, samt prisa mig lycklig, som utan någons Oförrättande kan dela mig åt flere—

Välkommen up, välkommen up uti mine armar! de skola sluta Dig til det trognaste och vänskapsfullaste Hjerta. Vid din ankomst skal dit Rum vara i god ordning, å nyo måladt och prydt med 2:ne Estamper, som Min Brita-Nora gifvit mig och jag ber få hänga up uti detta Rum å ömse sidor om Spegeln; de föreställa le Pêcheur amoureux och l'agréable Solitude. Dessa Underskrifter kunde tåla mycken Comentaire; men bevars! at jag skulle agera le Philologue indiscret.

Med Hr Grefve Snoilsky har jag talt, och skola dina Saker tagas i förvar på sätt Du begärt. Han klagar något öfver din tagne Arrangement med Rumens uthyrande under dess frånvaro, i synnerhet at dit Rum blifvit bortlämnadt, jämte de 2:ne Contoiren uppe uti Vinds-våningen. Imedlertid får jag bo qvar tils vidare, som är alt hvad jag kan åstunda, och hvilket jag anser, såsom jag bör, just för en stor Grace. Från vår Grefve John i Christiansfeld har ej varit något Bref. Uti desse dagar skickar jag honom de lofvade Estamperne. Gud välsigne det sköna Barnet! Han är och blir N:o 1 ibland alla sina Jämnårige.

Bilägger Fru Brita-Noras Bref och omfamnar Dig af alt hjerta.

Afskrift

Jönköping, den 24 Aug. 1794.

Min Bäste Farbror.

Ännu är jag här. Men jag känner at det lider. Det svåraste förestår mig: ein Augenblick des Träumens. Jag börjar at vakna: nun dem Träume der Wonne. Medgif at det är svårt; at vända sig bort från en kär Far, älskade Syskons tårefulla ögon. Det är väl sant, jag påminner mig icke, dock blott i dessa ögonblick, at jag äger en Vän, som kan ersätta — men 34 mil skola tilbringas i mjältsjuka betraktelser, uppfylda med all den tomhet, som nöjet hos mig altid lämnar efter sig. Nej! när var jag väl annat än lycklig? Jag skal flyga de 15 milen til Norrköping. Ack! huru mycken vänskap väntar icke på mig där! huru skall jag icke där kyssa den Hand, hvilken förgiftar saknaden, som innan kort lärer uppfylla mitt väsende! — Sådant är nu mitt Hjerta, i vågor af och an; sådant utgjuter jag det i en kär, en evigt älskad Väns sköte. — Som sagt, i morgon bittida tänker jag at resa, och nästa Fredag på Guds magt säga halt i min Söta Farbrors vänskapsfulla famn. — Tack för de Remisser Min Goda Farbror låtit mig postdageligen njuta; den Breflapp, som vanligt vis följde med, var väl nog liten tilskuren, men dyrbar för mig, ty den lofvade et ännu ej kallnadt Hjerta för den, som altid, så länge han lefver, kanske längre, skall vara en trogen, en beskedlig John.

D. 23 Sept. 94.

Förlåt, Min Egen aldrakäraste John, at
jag ej på lång tid skrifvit, ali blott i dag
desse rader; ty [illegible]
och Dagens [illegible] Händelser fa-
må jag ingalunda skrifva, ut
förläglar det innelyckta afskrift
til bekräftelsen, samt vänta ~~[illegible]~~ vår
[illegible] til dig.

Gud vare lof! Alle blifvit
bättre. Helsa vår lilla Lotte
Hustru aldraömmast.

Jag [illegible]
tillgifnaste Pappa.

Nattedøst skal Du faae et mere
udførligt Brev, i Aften det
svarer paa Dit sidste Brev.
De begavede Smitte har jeg nydt.
Jeg har talt et Parti med Zac.
dejlige Engelske vand at 4
Mand i Solen. Hvad er Du
meget hos med?
Vi med elsker i Sandhed los!
alle vore, at hilse hjerteligt.

Sthlm. d. 3 Oct. 94.

Tack, min egen älskaste John, för
ditt så vackra och så vänliga
bref. Det skall i [illegible] [illegible]
[illegible] bevaras och [illegible] nog, bara
[illegible] hinna [illegible] Musikaliska
[illegible] 6.

Min Julia [illegible] 2[illegible]
[illegible] [illegible] Ord [illegible].

Sagoarbetet [illegible] mot [illegible].
[illegible] Marmontel och [illegible]
[illegible] [illegible].

Varma [illegible] hel [illegible] alla [illegible].
[illegible]! och din [illegible].
Jag deltar hela [illegible] [illegible] alla
Din [illegible]. [illegible] alltid
hos [illegible] G.

Til Herr Grosshandl. Joh. Nicl. Lindahl
i Norrköping.

Stockholm, den 14 Oct. 1794.

Ändteligen skal jag väl infinna mig hos Dig, Min Egen Aldrakäraste John, med et anständigt Bref, som lärer blifva, efter vanligheten, en liten Bok. åtminstone är så mit upsåt; få nu se, hwad Tiden medgifver.

Hjertelig Tack för alla Dina kära Bref, utaf hvilka dock ingen ting glädt mig så mycket, som at höra, det din Hälsa återvunnits; och at vår lilla Söta Stafva äfven mår väl: Gud låte Eder Begge länge njuta den ovärderligaste af alla Skatter: Hälsa til Kroppen och Frid uti Själen! — För min del får jag tacka Gud för begge delarne. Hela detta år har jag just varit en Hjelte, ja njutit likssom et nytt Lif; hvilket jag dock förnämligast tilskrifvit det sälla lugn jag fåt njuta uti min Solitude. För öfrigt kan vår Mandorff bäst vitna härom, som delat med mig så mången glad och säll Stund därstädes. En Skurk har väl för någon tid infört uti Stockholms-Posten en Gemenhet om de Historiska Tidningarne, och trodde skapa mig många grå hår dermed; men han har bedragit sig. Mandorff kom strax efter i Boklådan om förmiddagen, då jag läsit den uslheten, var där hos mig långa stunden, och torde kunna säkrast intyga, om uti Sinne eller Gjöromål märktes hos mig något intryck deraf. Mit samma och kalla Svar i Allehanda tolkade den Sinnes-stämningen ändå tydeligare. Om jag ville nedsöla detta Bref med Redacteurens lögnagtiga och otaksama Bemötande mot mig sedan längre Tid tilbaka, så skulle väl hans Legenda blifva ganska upbyggelig; men jag är vida öfver dessa Lågheter, hälst jag begriper, at han för sit Blad, rättare sin Mage, behöfver at de tems en tems lätta sit Hjerta ifrån den Galla, hvaraf det så gerna öfverflödar. Må han äga den Förnöjelsen at ljuga och skada; jag ämnar hvarken dela den med honom, eller byta många ord med honom. Hvru liten Konst, Bäste Du, vore det icke, at stapla up högar af Ovett, ty dertil behöfves icke mycket Snille, blott liten Bekantskap med Gröna Academiens Språk, et blott olilfredsstäldt, et lastbart Hjerta; så är den saken strax färdig. Imedlertid gjör denne Academist skada, och verkar dels på Andras omdöme, dels på Förlagernas afsättning: ty hans Stats-maxime: Calumniare audacter, aliquid tamen haeret, behåller i alla Tider sin lofliga Kraft. Imedlertid

har

har denne brusque attaque försatt Dig, min Bäste John, uti myken oro; hvarföre jag och känner mig Dig på det högsta förbunden, äfven som för den sköna sångd af Consolationes philosophica, hvilken Du senast sände mig, ofelbart uti den agt och mening, at den skulle tjena til et kraftigt Recept för mit sårade Sinne. Jag och Mandorff hafva läsit dem tilhopa med den största förnöjelse: ty de bestodo uti de vackraste både Tankar och Låndomar utur de bästa Källor hämtade. Samma afton förelästes myssn. vår Vän et Stycke utur den til Tryck, Gravurer och Innehåll aldrasköonaste Boken: Das Seifersdorfer Thal, mit 40 Kupferblättern, von W. G. Beiker. Här beskrifves en Park, vid Sätesgården Seiferdorf uti Saxen, tilhörig Öfversten och Kamarherren, Grefve Hans Moritz von Brühl, född 1746 och Son af den så bekante Premier Ministern, som med sin Fru har blott en ende Son, Grefve Carl Fr. Moritz, född 1772 och sedan en välbeställd Jagtjunkare. Detta rika, vittra och dygdiga Herrskap har försköonat detta sit Herresäte på et Sätt, som förmåt en af Saxens Sniller, Hr Professor With. Gottl. Beiker, at beskrifva denne Park, hvar Natur, Engelsk Smak och Tysk vitterhet förenat alla sina Krafter, för at bilda et Elysium, hvar man således icke ville dö, utan altid lefva, altid njuta. Mandorff och jag hafva läst och skådat alt til förtjusning, och nu skola mina söta Barn i Norrköping ocksa smaka denna Sötma för deras öma och goda Hjertan; de skola just vällusta sig under Vandringen uti desse dels Pastorale, dels Philosophiske Parker, Gångar, Tempel och Hyddor. Således kunde här ej saknas Ensligheternas Boning – eine Hütte der Einsamkeit. Jag bilägger hela Beskrifningen på densamma uti afskrift; och ägde jag en Landgård med en sådan Hydda, skulle Min Johns mig nu senast sände Tänkespråk där lysa, trösta och lära den ömtålige vandraren ibland det onda och ilskefulla Slägtet. Detta Arbete har jag fåt in i Sommar, och skal afgå med första Sjö-lägenhet til Norrköping; samt ber at, sedan min John och vår Stafva just mättat sina ögon och sina Hjertan med denna lecture, den uti godt omslag får anträda återresan til Stockholm, hälft Landvägen, för at sedan få sit gröna Band och sit Hedersrum uti min Solitude. Jag undanber mig vidare al Circulation uti Norrköping; men väl ville jag unna ~~Pastor~~ Hr Lutteman, både Tysk Pastor och kunsloom, at få bläddra uti detta arbete hema hos mina Söta Barn. Vore Hr Pasth älskare af Språket, så äger han dock kanitinnan företrädet. Ja, mit styggä Hjerta går så långt, at jag ville, före återresan til Stockholm, låta detta sköna, detta så tilfredsställande, detta så vedergvickande Arbete först få gjöra et kort Besöks hos Domprosten D. Alf i Linköping. Ack! denne så vittre, denne så

så vördnadsvärde Mans Hjerta behöfver ~~denna~~ sådan Lecture, <u>denna Hvila</u> uti Seifersdorfer-Thal. Alla böre vi bidraga til detta Hjertas Glädje och Tröst. Jag skrifver honom til i dag, och skal begära några timars Herberge för denna Gäst uti hans Bibliothek. Skaffa fördenskull dessa Häften under säkraste Betäkning både til och ifrån Linköping. Men än et ord om Enslighetens Hyddor. Deraf läres, at jag hörer ingalunda, bevare Gud! för ingen del, til de ängslige, människjor-flyende, människjo-hatande, utan til de <u>lycksalige</u>, <u>tilfredsställde</u> och <u>glade</u> Eremiterne, som både kan smaka och verkeligen njuter Nöjen; som delar dem med Vänner af alt hjerta; men som också <u>helt allena</u> lycksaligas uti den mån, at jag ej vil byta bort min afskilde Lott med de mäst lysande, mäst bullersame, mäst efterfikte Härligheter uti den så kallade stora verlden: ty hvad är väl et Nöje, som icke har sit Säte uti ens eget Bifall, uti ens eget Hjerta, som slutar med Förebråelse och Tomhet, som skal ersättas med Jagt efter nya Förströelser och villor? Nej! dessa Glädje- och Tröste-grunder äro fjerran ifrån mig, de äro uttorkade Källor på mina ~~åter~~ gör: en renare Bölja svalkar mit Begär. Jag har i denne Sommar, i synnerhet under min Mandorffs frånvaro, njutit <u>helt allena</u> på Solituden, under åskådandet af den så härliga, så varierade Naturen, under Läsningen uti Theocritus och Gessner, uti Boileau och Lafontaine —väl förståendes, jag ber, uti dennes Fabler— uti Florian —ack! han har nyl. dödt på en Landgård, icke långt ifrån Paris— och Hirschfeld samt de flere mine utvalde Vänner, ja äfven stundom förlustat mig med de Skalka-Gravurerne uti Don Quichotte, ock af Hogarth — — jag har där [på Solituden] njutit de renaste, de sötaste Känslor; jag har just känt mig så förädlad, så genomtycklig, at jag ej kunnat begripa det, hvarföre andra Människjor slås så grufveligen med Svärd och Penna, för at härja hvarandras Jord och Lugn, då likväl Frid och Fröjd kunde så trifvas, så förökas, inom egna, inom allas Bröst. Såsom jag är til så mycket Godt icke berättigad, då mit öde kunnat blifva det sämsta, och ändå blifvit för Sinne och Hjerta så sält; så har jag äfven liksom helgat denna Sinnes-ställning dymedelst, at jag derunder med Tilbedjande vördat den milda Försyn, som väckt mig en Välgjörare, hvilken vårdat sig om en eljest til spillo gifven Yngling, hvilken låtit mit ringa Pund icke förtrampas — Kort sagt: jag har fåt alt detta, ja alt annat Godt, <u>til skänks</u> — och känner ännu huru den åldriges Dagar lycksaligas både af dessa Minnen och af desse Tilgångar både för Själ och Sinnen. Nog sagt: Nu til annat.

Man har äfven hört belackas Norrköping, den rike Staden, at den så litet gifvit uti Riks-Häfren; men helsa Du dine Norrköpings-boer och trösta dem dermed

dermed, at Svenske Hufvudstaden uti Svenska Tyskland, den så rike Staden Stralsund, samt med sin Magistrat inberäknad, ej rodt fram med större Summa än 1465 Riksdaler. Man läser hela uppgiften med alla sina Detailer uti Stadens egen Avisa N:o 117; och märk vidare, at til denna Summa hafva också de därstädes boende Privati af Militie- och Civil-Ståndet bidragit. Således har Öfverste Löwenström, för detta Ankarström, den Olyckliges och tillika svåra Brottsliges Farbroder, betalt 20 Rdlr; ~~[illegible]~~. Du torde veta, at den vittre Capit. von Archenholz utgifver en Politisk Journal, kallad Minerva, uti hvilken han sedan några månader införer Bref, rörande Kon. Gustaf III, öfversatta, såsom det försäkras, ifrån Engelskan; men, Sanningen at säga, i det mästa innehålla de en Chronique scandaleuse. Uti September läses det Sjunde Brefvet, som uppräknar och portraiterar den Sal. Herrens här så kallade Favoriter, nämligen: Munk, Armfelt, Carl Leonh. Stålhammar, Zimmingskold, Lars Phil. Hierta, Ehrenström, Rosenheim, Bröderne Palmgren, Växeldagaren Dalman &c. Jag ämnar icke vara deras Advocat; men den, som söker Sanningen och forskar hälst efter den goda sidan hos Människan, styggas altid vid et sådant sätt at föra Pennan; och äfven detta missbruk bevisar, huru lätt en Anonymus kan i Trycket svärta och lasta, blott man har et Hjerta, som är lagdt för en sådan Skrif-sed.

Nej! jag hastar utur detta mörka Galerie til mina ljusa och glada Parker, til mina Herde-yrken och Qväden. Ack! måtte jag få där lefva, där dö i frid! och skulle jag sedan önska mig något mera, så vore det en sådan Grafskrift på Stenen, som betäckte mit ringa Stoft, hvilken Theocritus skref öfver en af sine vänner och uti Fransyska Öfversättningen lyder således: Ci git - - - . N'approchez point de son Tombeau, si vous êtes un mechant; mais si vous appartenez à des gens de bien, Homme de bien vous-même, reposez sans crainte, & même, si vous le voulez, dormez sur sa tombe.

Min respectable Vän, Cancellie-Rådet Schönberg, skrifver uti sit sista om en mig nära gående olycka, som händt honom. Men hör, huru den värdige mannen sjelf skrifver: "Jag är nu på resande fot til Lagmans-Tinget i Gefle; hvarföre jag måste rafsa i största hast. Aldrig felas gräl och bekymmer här i verlden. Det har ock oförmodadt tilstött för mig, då min rike Grannes Bruks-Patron Barchei Sterbhus begärt Creditorernes Saman-kallande, och där blifver en ömkelig Banqueroute. Han hade ärft två stora Järnbruk, ansågs för Millionaire, och var en stadig Man, som icke syntes göra orimliga depenser. Jag hade hos honom nedsatt det mästa af min Egendom; men jag sörjer ej för Morgondagen, utan lefver trygg, i förlitande på Guds Försyn". Brefvet var dat. Elsberg, den 9 Sept. 1794.

Men nu nog. Brefvet blir eljest för långt, och vil derföre sluta det, dock sedan jag först lofvat Dig, såsom varandes en både rik Köpman och idog Stratfarare, detta senare per embud likväl, en högst interessante Bilaga, bestående uti afskrift af det Bref, vår Canceller i Alger, Hr Sköldebrand nyl. skrifvit mig til, och uti hvilket han bevisar tydel. och klart, d. ä. per Ziffra, at vi böre tacka Gud för den Nåden, at vi årl. också få hemföra vår Tribut til de Resp. Röfvare-nästen på Africas kuster; ty eljest komme aldrig Svensk Flagg at synas uti Medelhafvet, och våra Redare skulle aldrig veta af de många härliga Procenter, som nu segla dem sofvande tilhanda. Läs och se! huru vi Dödlige misstage oss så ofta uti våra omdömen.

Men det är deremot en fullgod och säker Sanning, at jag lefver och dör Mina Söta Barns i Norrköping

tilgifnaste Pappa.

H. d. 16 Dec. 94.

Jag tackar Dig, Min aldrakäraste Gjörwell, af allt hjerta för de begge sista Brefven, jämte det vigtiga Riks= Documentet.

Om allt skal [illegible] med vår Mss, [illegible] om et par dagar, utsom det [illegible] hos den Glädja, at upvagta Dig Bibliotheca Biographica med en tidning Julklapp utur dess egne Samlingar.

Gud låte komma der med [illegible] goda Tidningar utur mit Hus, ty i går aftons kom min [illegible] af Barnen i Kongs-backa illa mående, [illegible] nade i natt af en svår Colica al Feber, så at vi äro alle uti stora bekymmer.

Lefve Du! [illegible] Din Hälsa al din Lifstid. [illegible] vår Lilla [illegible]. [illegible] idag.

G.

Kummedi skal upföras, hvarpå [illegible] ej [illegible] hos [illegible], at Com- missione [illegible].

Til Herre och Fru Lindahl.　　Stockholm, d. 23 Dec: 1794.　48
i Norrköping.

Mina Hjerteligen älskade Barn.

Nu står jag i Skuld för flera kära Bref ifrån begges edra Händer, af hvilka jag skal besvara något, och så myket jag i dag medhinner, samt per Momenta.

1) Högligen, ja ganska myket lider jag deröfver, at min Johns Hälsa ej är god, utan at både Frossa och Gikt besvära Dig, hälst dena tiden. Söta min Vän! Du får för ingen del negligera din Hälsa, utan i tid mota alt ondt, som vil fästa sig i Kroppen, isynnerhet den senare Gästen, hvilken, om den får bosätta sig uti vår skröplige Lekamen; drager ifrån oss al glädje och slutligen skyndar oss i Grafven. Archiater Westring måste i alt noga både rådfrågas och efterlefvas. Min Brita-Nora är väl något bättre; men både Sinnet och Kroppen tåras så oförmärkt af det goda och öma Hjertat för Barn och Vänner, at jag har nog tilräckeliga Bekymer i den Saken, utan at de skulle förökas med nya. Om den Gunstlingen Dalman har ofelbart Gunstlingen Mandorff tilräckeligen språkat med Eder: Så starkt den senares Nerv-Systeme är, så mägta slappt är den förres. Sjuk hema och borta skötes han par préférence af den oförlikneliga Läkaiñan, och til på köpet har hon nu ock inlogerat Patienten uti Calles rum. Således när lilla Bribri är där i rumen, hvilket sker ofta, så väckas alla öma Känslor på en gång, alla Minnen och Lidanden samlas på en gång inom det goda Hjertat; så rinna Tåre-floder, så vankas sömnlösa Nätter, så skonar man sig intet, så förkyler man sig, så får man den fatale, ja visserligen den en gång så fatale Coliken &c. Til all detta måste jag vara åsyna vitne; jag respecterar Motiverne, men lider af Följderne, hälst Hofjunkarens Dalapo näppeligen uphöra förrän Döden slutar hans både Kropps- och Sinnes-plågor.

2) At mina Söta Barn med så myken Godhet emottagit och hyssa mit Portrait, förbinder mig å nyo. Det är en Copia af Prof: Kraffts Original, och då Mästarne äro så olike, så kan ock arbetet ej heller vara aldeles lika. Söta Mor har ock en dylik Copia, som nu sitter i

Sängs

Sängkamaren emellan Calle och Louise. Lilla Love har redan gjort bekantskaps med det hos Barnen i Kungsbaiken, så at, när de fråga honom efter Morfar, pekar han strax på Portraitet. Han börjar redan gå och vil nödvändigt tala, full af Eld och blir vaiker med besked, om han får lefva; men om han dör i förtid, så fruktar jag at det sker af alla de Medicamenter, som Louise proppar i honom: ty bevars! om lilla Love mår aldrig så litet illa, och hvilket Naturen nog sjelf skulle hjelpa, så måste prompt Bud efter Archiater Hallman, Recepter på Recepter skickas til Apotheket, och den lille staikars ungen belastas med alla dessa onaturliga Spis-ordningar. Sjelfva Mormor, denna på Sjukdomar så förståndiga Fru, betyder aldeles ingen ting, så snart det angår lilla Love. Bilägger Bref ifrån Söta Louise til Söta Stafva. Det säger Resten om det Söta Barnet.

3) Hvad den Biographiska Samlingen angår, så gläder det mig, at den intet är borta, så länge den är uti Min Johns Hand, då flere falkade på densamma, i synnerhet Professor Aurivillius i Upsala och härstädes Öfver-Inspectoren Nesther, den senare för at combinera den med sin Svenska Portrait-Samling, som gik den siste Dec. förl. år til 4490 Portraiter, och har nu sedan ansenligen ökt sig, hvarom snart något i Trycket skal läsas. Denna din Samling skal jag alt utföre öka, samt om densama både för det närvarande och det tilkommande framdeles omständeligen skrifva; hälst jag önskar högligen, at den aldrig måtte koma utur våra Händer: ty så fullständig finnes han nu ingenstädes. Min John skal icke heller betala för denna Samling mer än de redan insände 50 Rdlr, och af hvilken Summa jag åter skal gjöra et Bruk fram på nästa år, som ingalunda skal misshaga Dig, utan dymedelst completera et mig ifrån Din k. Hand förut visadt vedermäle af Godhet och Vänskap.

4)

4) Om Hr Gumelin har jag i mit sista skrifvit; har icke sedan hört af honom. Han sade sig ärna sjelf gjöra en Resa til Norrköping uti Helgdagarne. Sådana Verk äro högst svåra at afsätta i detta vårt Land.

5) Om de i dit sista begärda Böcker förmäler Promemorian. Det just gläder mig, at Hogarth ej är ännu bortsåld; ty Lichtenbergs Förklaring skal oändeligen förlusta Dig, skal just bli et krafligt Läkeböte för dina Gikt-plågor. Skada at jag ej hade dina Ordres med förre Posten; så hade vår Mandorff visserligen fåt detta Antidotum med sig.

6) Uti Esprit des Journaux, som egenteligen hörer til lilla Stafvas Bibliothek för de dänckvarande Mélanges & autres Pieces agréables, skal hon visserligen finna många sköna Stycken, just efter hennes smak och hjerta. Archenholz's Minerva ber jag däremot må återgå, så snart Min John läst den igenom.

7) Hvad nu våra Penninge-affairer beträffar, så är det mig mycket kärt, at jag är kommen utur Obligationen hos Hr Påston Grönberger; hos hvilken hederlige och vördnadsvärde Man jag ber förmäla min ödmjukaste Tacksägelse; således är nu hela Skulden på en och samma samt den bästa Handen. Så snart jag fram på Nyåret får min Handel i ökad Gång, skal jag ock visserligen tänka på min John med afbetalningar. Den välgjörande Herren, Baron Patrick Alströmer, har haft den Godheten, at uti sit, efter vanligheten, ynnestfulla Bref af den 16 hujus lämna mig alla nådiga Upskof. Önskeligast för mig vore, at få ännu någon tid afbörda mig blott interessen, til dess Förlagernas afkastning, på hvilken alt ankommer, tager den Öfvervigt uti Rörelsen, at den utan deras minskning kan gjöra mit Hus aldeles skuldfritt. Jag vil imedlertid gjöra al min flit, och hoppas det bästa

an

om vår Tid och vårt Folk. Gud gjöre den förre fredlig, och det senare samhälligt! Det är min Nyårs-önskan för vårt k. Sverige.

Sluteligen utgjuter jag ock öfver Eder Begge, Mina så högeligen älskade Vänner och Barn, de aldrastörsta välsignelser, uti hwilka Min Brita-Nora ocksa af själ och hjerta deltager! Begge be vi ocksa om vår vördsama Helsning samt hjerteliga Lyckönskan til både Jul och Ny-år hos den både Nederi- och ålders-mannen, Din k. Far! Guds välsignelse vare öfver hela Huset! Jag lefver altid och beständigt

Alles Eder

tilgifnaste Gjörwell

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Johan Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 23 Dec. 1794. 49

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Reciproque Hälsans Angelägenheter. 2) Mit Portrait. 3) Svensk Biographisk och Portrait-Samling. 4) Ritaren Cummelin. 5) Lichtenbergs kraftiga Recept mot Gikt. 6) Diverse Lecturer. 7) våra Penninge-affairer.

Mina Hjerteligen älskade Barn.

Nu står jag i skuld för flera kära Bref ifrån begges edra Händer; af hvilka jag skal besvara något, och så mycket jag i dag medhinner, samt per Momenta.

1) Högeligen, ja ganska mycket lider jag deröfver, at Min Johns Hälsa ej är god, at både Frossa och Gikt besvära Dig, hälst i denna årstid. Söta Min Vän! Du får för ingen del negligera din Hälsa, utan i tid mota alt endt, som vil fästa sig i kroppen, i synnerhet den senare Gästen, hvilken, om den får bosätta sig uti vår skröplige Lekamen, drager ifrån oss al Glädje och sluteligen skyndar oss i Grafven. Archiat. Westring måste i alt noga både rådföras och efterlefvas. Min Brita-Nora är väl något bättre; men både Sinnet och Kroppen täras så oförmärkt af det goda och öma Hjertat för Barn och Vänner, at jag har nog tilräckeliga Bekymer i den Saken, utan at de skulle ökas med nya. Om Gunstlingen Dalman har ofelbart Gunstlingen Mandorff tilräckligen språkat med Eder. Så starkt den senares Nerv-Systême är, så mägta slappt är den förres. Sjuk hema och borta skjötes han par préférence af den oförlikneliga Läkarinnan, och til på Köpet har hon ock intogerat Patienten uti Callos rum. Således, när lilla Bribi är där i Rumen, hvilket sker ofta, så väckas alla öma Känslor på en gång, alla Minnen och Lidanden samlas på en gång inom det goda Hjertat; så rinna Tåre-floder, så vankas sömnlösa Nätter, så skonar man sig intet, så förkyler man sig; så får man den fatale Coliken,

Coliken; ja visserligen den en gång så fatale Coliken &c. Til alt detta måste jag vara åsyna-vitne: jag respecterar Motiverne, men lider af följderne; hälst Hoffjunkarens Da-Capo näppeligen uphöra förrän Döden slutar hans både Kropps och Sinnes plågor.

2) At mina Söta Barn med så mycken Godhet emottagit och hysa mit Portrait förbinder mig å nyo. Det är en Copia af Prof. Krafts Original, och då Mästarne äro så olike, så kan ock Arbetet icke heller vara aldeles lika. Söta Mor har ock en dylik Copia, som nu sitter uti Sängkammaren emellan Calle och Louise. Lille Love har redan gjort bekantskap med det hos Barnen i Kongsbacken; så at, när de fråga honom efter Morfar, pekar han strax på Portraitet. Han börjar redan gå och vil nödvändigt tala, full af Eld och blir vacker med beskeed; om han får lefva; men om han dör i förtid, så fruktar jag at det sker af alla de Medicamenter, som Louise proppar i honom: ty bevars! om lille Love mår aldrig så litet illa, och hvilket Naturen nog sjelf skulle hjelpa, så måste prompt Bud efter Archiat. Hallman, Recepter på Recepter skickas til Apoteket, och den lilla stackars Kroppen belastas med alla dessa onaturliga Spis-ordningar. Sjelfva Mormor, denna på Sjukdomar så förståndiga Fru, betyder aldeles ingen ting, så snart det angår lille Love. Bilägger Bref ifrån Söta Louise til Söta Stafva. Det säger Resten om det söta Barnet.

3) Hvad den Biographiska Samlingen angår, så gläder det mig, at den ej är borta, så länge den är uti Min Johns hand, då flere falkade på densamma, i synnerhet Prof. Aurivillius i Upsala och här Öfver-Inspect. Nescher, den senare för at combinera den med sin Svenska Portrait Samling, som gik den siste Dec. förl. år til 4490 Portraiter; och hvilken nu sedan ansenligen ökt sig, hvarom snart något i Trycket skal läsas. Denna din Samling skal jag alt utföre öka, samt om densamma för både det närvarande och tilkommande framdeles omständel. skrifva; hälst jag önskar högeligen, at den aldrig måtte komma utur våra Händer: ty så <u>fullständig</u> finnes den nu ingenstädes.

Min

Min John skal icke heller betala för denna Samling mer
än de redan insände 50 Rdlr, och af hvilken Summa jag åter
skal gjöra et Bruk fram på nästa år, som ingalunda skal
misshaga Dig, utan dymedelst complettera et mig ifrån Din
kära Hand förut visadt vedermäle af Godhet och vänskap.

4) Om Hr Cummelin har jag i mit sista skrifvit; har icke
sedan hört af honom. Han sade sig ämna sjelf gjöra en
Resa til Norrköping uti Helgdagarne. Sådana Verk äro
högst svåra at afsätta i detta vårt Land.

5) Om de i dit sista begärda Böker förmäler Promemorian.
Det just gläder mig, at Hogarth ej är ännu bortsåld; ty
Lichtenbergs Förklaring skal oändeligen förlusta Dig,
skal just bli et kraftigt Läkeböte för dina Gikt-plåger.
Skada, at jag ej hade dina ordres med förre Posten; så
hade vår Mandorff visserl. fåt detta Antidotum med sig.

6) Uti Esprit des Journaux, som egenteligen hörer til
lilla Stafvas Bibliothek för de däruti varande Mélanges &
autres Pieces agréables; skal hon visserligen finna många
sköna Stycken, just efter hennes smak och hjerta. Archenholtz
Minerva begär jag däremot må återgå, så snart Min John
läst den igenom.

7) Hvad nu våra Penninge-affairer beträffar, så är det
mig mycket kärt, at jag är kommen utur Obligationen
hos Herr Prosten Grönberger, hos hvilken hederlige och
vördnadsvärde Man jag ber förmäla min ödmjukaste
Taksägelse; således är nu hela Skulden på en och sama
samt den bästa Handen. Så snart jag fram på Nyåret
får min Handel i ökad Gång, skal jag ock visserligen
tänka på min John med afbetalningar. Den välgjörande
Herren, Baron Patrick Alströmer, har haft den Godheten,
at uti sit, efter vanligheten ynnestfulla Bref af d. 16 hujus
lämna mig alla nödiga upskof. Önskeligast för mig vore,
at få ännu någon tid afbörda mig blott interessen,
til

til dess Förlagernes Afkastning, på hvilken alt ankomer, tager den öfverrigt uti Rörelsen, at den utan deras minskning kan gjöra mit Hus aldeles skuldfritt. Jag vil imedlertid gjöra al min flit, och hoppas det bästa om vår Tid och vårt Folk. Gud gjöre den förre fredlig och det senare samhålligt! Det är min Nyårs-önskan för vårt kära Sverige.

Slutligen utgjuter jag ock öfver Eder Begge, Mina så högeligen älskade Vänner och Barn, de aldrastörsta välsignelser, uti hvilka Min Brita Nora äfven af Själ och Hjerta deltager. Begge be vi också om vår vördsama samt hjerteliga dyckönskan til både Jul och Ny-år hos den både Heders- och ålder mannen, Din K. Far. Guds välsignelse vare öfver hela Huset! Jag lefver altid och beständigt

alles Eder

tilgifnaste

G.

50

d. 26 Dec. 94.

I går fick jag MinBrors bägge Bref af d. 16 o. 23 Dec.
Af det första ser jag nu afsikten med Drotz. Widéns utlands Res.
Vi skal höra mig före, huruvida Boktr. Zetterberg ville åtaga sig något
för detsamma, den enda, som har både råd at hålla [illegible] Typographie
med et dylikt Förlag; en annans Papers [illegible] [illegible], bij flere
Tryckare hafva måst redan stadna i [illegible] på Papper. Man har ~~[illegible]~~ nog
lagt in hos sig, at få [illegible] Papper tillbaka [illegible]. Men
i alla fall blir nödigt, ~~at~~ för Delicatess skull, at Widéns
Namn står på Skriften, [illegible] helst den ~~intresset~~ nedsatte har [illegible] det
almänna intresset: hans Namn måste utomdes, [illegible]
[illegible] - Förändringar, i Trycket utsättas.

mig synes, at hvarannan dag
skulle snarast at lättast kunna [illegible]
bij detta tillag, hälst emedan bröder
Stiftsbröder vorde blifva de harfrånde
ste afnämare.
Alt frigörna skal jag completera til
Eder af Hr. Andini 2dra band.
Stacvare Mei [illegible], som mest
tilbringa så lång tid på de sina vä-
garne, at han, som reste Fredags-mid-
dagen härifrån, (5) var framme i Wennogs.
först om Måndags-middagen; varit likväl
dg icke kunnat fram plästen til Lik.
Far. Han tog väl med sig Linfaderns
fartlet til Linnöfj i. [illegible]
Det skulle ryst glädja ag,
om Du högste Lidz. Där hvarde dig
Bibliothek [illegible] både i cirkel alsällighet,
samt Du ej lätt skulle tilbringa
många ledsa stunder på detta Edert
tilspetaneny medium.
Om Lagger No 5 [illegible] Hr. Andinij
[illegible] om [illegible] Edra [illegible]

Den 2 Januari 1795

Min lilla Besskeliga Lindal och Stava.

51

i går aftons mottog jag mäd den lifligaste och känslofulaste taksamhet di ömma önskningar varmäd Edra vänskapsfula Bref voro upfylda för mit tilstundande år. Redan på sängen inan mina ögon voro vål öpnade var mina tankar hos Eder och omfamnade er. Den som äger al godhet i sina händer upfyle di önskningar över eder som mit Hjerta då tiende så komer ingen sälhet at fattas Er på dätta nya år och i hela eder lefnad. jag har mäd myken oro hört at min lilla Lindal skal vara sjuklig — ak har han då glömt at han har en liten qwaksalverska til svärmor — som temeligen är experimenterad at skjöta sjuka kunde han ike paka in sig och sin lilla hustru i en släda och på en gehu vara här hos oss jag försäkrar at dät skule göra hans hälsa myke got. och vad dät skule förorsaka för en sälhet bland oss alla kan jag icke beskriva; ak ska dät aldrig ske? mit Hjerta längtar ömt eder efter at här hos mig få omfamna en gång mina båda så beteliga Barn — hälsa på dät aldra ömaste min hedersvärd och respectabla vän Fader Per trykt honom i edra armar på mina vängnar och säj til er alla tre at jag aldrig uphör at mäd den varmaste känsla in i döden vara Eder tilgifnaste vän. B-N.

Detta skrefs Dagen efter Nyårsdagen, på hvilken 4

4 vi fingo det kära och [illegible] [illegible] Nyårsbrefvet.

[illegible]

Trettondedagen 1795.

Sjuklighet af Flussfebern, som ej ännu är til fullo öfvervunnen, hindrade mig skrifva med sista Post; orkar icke heller i dag mera, än dessa få rader. Gud välsigne Er begge, Mine så hjertel. älskade Barn, för den nära Nyårsönskan. Uti mitt sista på Gamla året hade jag utgjutit öfver Wänne mig så nära och ömt tilhöriga Wänner de gladaste Välönskningar; jag förnyar nu dem å nyo, eller rättare jag fortsätter dem bara; ty ingen dag går förbi, at jag icke upsänder til Gud desamma och desamma önskningarne öfver min John och Stafva.

Hr Rummelin har fått sitt Bref, och var hos mig i går, samt fägnade mig därmed, at Hertigliga beställer de Ostind. från Ercerna, men med Betalningen torde något dröja. Han lofvade sielf skrifva härom. Han har ofvan varit så god, at låtit de 4 hos mig insatte Antiquiteter vandra cirkulera inom Hofvet och hos Exc. Gr. Brahe, Baron Adelsvärd, Hofjunk. Liljestråle och flere; men intet afgjort. Han har lofvat mig svar i nästa vecka.

Vår Linnerhielm vil sälja Ebbetorp och flytta hit up, samt tagit sig en Gård uti Grannskapet med Strömdolen. Det blir angenämt.

Från Kalle fingo vi Bref just Julafton, och för at behagligt depecha med innel. Julklapp til båda våra Mamas far ~~at hon egen Julkl.~~ en desamma har vår Msf nu Er et Extract utur min Redogjörelses-Journal.

[illegible] min John, efter Dr öga Hogarths graverade Tafflor uti 7. Ireland; jag var intet. Så god at låt den följa up med Msf, ty jag längtar just efter, at få se denne Suite af Stamper, som skal nu ut om mig. Glöm ej detta.

Jag tackar för de sist remitterade 13 Rl och väntar nu 12 Rl för begge aflagde och upackade Samlingarne af Bibelbeskrifningar. Men skal du ej lefva både Memoarer och Répertoire af Hel. dertilhörien? Så drifve skal ratt.

[illegible]

Stockh. d. 9 Jan. 95.

Tack, Min aldrabästa Broder, för ditt sista Bref och Remissen à 12 Rd för begge Samlingarne af Resebeskrifningarne.

Til dem fogar jag härhos 2 Doster af Extra-doster för 1794, som jag ber Dig vara så god at fogar til den förrg. Suiten. — Likaledes de begge Exemplar af de uti Brefvet af d. 16 Dec. begärte Defecter uti Sv. Archivum, 2dra Bandet; samt hela M.S. af Widéniana. Til detsamma kan jag ej få Förläggare i Stockholm, mest i brist på Papper. Om någon Vän ville trycka det i Norrköping, gjorde sig skadeslös af Försäljningen, at lät hela Vinsten komma den olyckliga

så vore det bäst –

Mannen til godo; (Många afnämare både inom och utom Riket skulle ofelbart infinna sig,) så at han på den vägen kunde få et vida större pris Labre, än af en Förläggare, som sörjer bara sig själf. När Arbetet blir fördigt och jag får veta det fijska ärvalet skal jag determinera et bedöft dito, dock ingalunda å la Denis. Men ske jag anskulle projectera et Sällskap, som intet skulle skada Delisen.

Dessa där! glöm ej at löna mig med Mystl. upvisa där some of Hogarths Estamper, Ireland 1. upplaga; ty jag har blott det lät det första häftet af Lichtenbergs, och skulle mycket roa mig at få le Resten.

Jag kysser lilla Stefans både öga och mun den lilla söte Lasersgubben och så många goda och glada dockor. Gud bevare dem länge på lefnaden til hopa! Jag har börjat gå litet ute, men hostan gör än ... Lilla ... har en feber i sin höjd. Men en annan gång. altid

... i ...

53

Stralsund d. 16 Jan. 95.

Jag tackar Dig i Min Sysselsättning(?) John, för både bref med Remiss à 5 Rd Banco til Pater, detta nu i middag ingångne, af hvarom allt med nästa Post mera fullständigt skal; ty nu hinner jag ej mer än att rapportera detta, utan att återgånda med skrifter tillsammans det innehålla --

Söta Mor har i dag på flera gånger vågat sig ut för att besöka Lovisa i Hjerta af sin gamla Flussfeber.

Jag har varit et par gånger ute,
men hostan quarsitter, at det varit
stark allt [?], at flussen aaßkl[?]
sig på ögonen, som ännu et
hinder gjordt någon ändrad.

Här dör alla dagar folk och
denna sjukdom, då den förvandlar
sig til inflammatoriska el. andra
elaka febror. Således har Andr.
Hallman i dessa dagar mist sin
Fru, i 62dra året.

I morgon skal [illegible] få
Rehner-Vatter[?], hvarmed i nesta
dags[?] garnison skal och Musiq
på d. Borno[?] tilsprette dassa-

Stockh. d. 6 Febr. 95.

Gud låte dessa rader råka min
Egen Käraste John vid Helsan! Jag är
något orolig för det jag ej fick Bref med
Estafetten, som jag dock säkert väntade
mig. Jag kan icke nog betyga Dig min
Erkänsla för det Du nu inlöst min Skuld-
sedel hos Doctor Grünberger, samt at Du
ofvan tillåter mig afskrifva alla fem Exempl.
af L. Andrium. Måtte jag nånsinnaalt sådant
ersätta!

Kritz Noer har jag sielf varit ombesörjat
Brefvet uti egna Händer. Han helsar och
har lofvat att uträtta.

Nu ligger Paketet No 1 för Min John fär-
digt. Det innehåller: 1) Quadrielms Läroboken de
las ...; 2) Asdebags Lef. och Bring; 3) N. Bergii
Fransk. Läropr. öf. Dr. Ulrica den äldre; 4) Ej. Lifver-
nesbeskr. ...

Catalogen återbegäres med första Post vid Bekommandet.

ttre Jul. Oxenstierna; 5) Listande N:ra uti Ex.
dosten för 1794; 6) Landtdagens Journaler, helaårg.
1793; och 7) Götting. Anzeiger för 1794. De 3 Lista
N:rn skola komma efter, samt Regist. så snart den
äfr. Hamb. utgått. Allt detta behagar Min Bror
betalle för sitt Bibliotek. Jag är nöge Gossen i
min Hand. [illegible] Hessel Bibliotek. skall jag tillföga
några af de nyaste Musen-almanache. Et lit
Sådant till Demofr. Alf finner bilagd, som jag
ber må befordras med lärda Lägenhet.

Snicker Fortsatt på hos mig till [illegible]
varande Böcker. Den ~~[illegible]~~ helt complette
och i nya Band varande suiten af Swiaethiod
ansåg jag, att Du ville betala, för det den
vanda Vigde utdöde, varande sålunda till
din Bibliothecan Biographica, och de naghd
de fick Afgången af mig utan betalning. Det
gäller nu mera än de begge Exd. och Esthand. de
kvre, ty man bör ursäkta mig, om jag gjör
dragen till Tillaget af —— Med Du nu betalte
af dessa Böcker, så ber jag Dig blott insända en
Helften p. content af motsvarande summa
och afskrifva andra Helften på min ältre
Handzedel. Se nu är dagen altså. men —
om ock alltogna Vänskap. [illegible] Skriva. G.

Stockh. d. 24 Febr. 95.

Mångfaldig hjertelig Tacksägelse för
sista Sändningen af nya Bref och
Estampe-Samlingar, med hvilka vi gode
Nordin, jag och Wal. af Banér mycket
mycket glade voro öfver.

Jag ber få behålla dessa tvenne
Bref någontid, ty de äro många
at jag vil njuta något af dem
noga begrundande; men dertil var
jag blott nyligen för [illegible].

Din attention at öfversända nya Estam-
pette gr. Stolbergs så intressanta Resa samt
dess pittoresque Reforme genom Tyskland
[illegible] i Italien, men jag väntar nog [illegible], men
skall jag gjöra den hjelp, i ledet min lilla
[illegible] ifrån Fauche i Hamburg, så återgifva
de genast til Estampsamlingen.

Bilagor:
Bilaggen n:o [illegible] Petersborg [illegible]

Förbundens Sedel på unfångne 2
Lådor af 3 Dabeter, tilägges; af hvilka
de innehålla skjutes på andra Dapeter
utspar högmedig Framcomst.

De 4 Engelska Verken, innehållande
Antiquiteterne i Athen, Palmyra o. Balbec
afstå de Ryska Bröderne;

men i fall min fullmagt något
gäller, at jag såledis vore den Kan-
cellie-Rådet torde, som dess frict på
dagen, uti Riks-Bibliothecariatet,
skal jag nog söka mig tilfälle, at
placera desse at åstad några andra
af dina Verk, som du vil afsätta
at ej finnas förut uti Kl. Bibliothe-
ket. Dina jag nästkomma en Doctors
vens Valeur, mais nous verrons.
Jag har i dag köpt mine Upvaktningar.
Hinner i mera dessa gång. Jag
anförtror Edra dygder af alt hjerta. G.

Med Budet, som afhämtar
de requirerade Böckerna, låter jag
Widéniska [illegible], såsom
Du icke annorlunda admirerar.

Riks-Antiqvarien ber jag dessutom
[illegible] till den Julobet(?)
må fått deras(?) att gå i
Closett, så skall jag väl
draga försorg om en Liqueur
derefter för Dig; men
den låter jag utomordens(?)
54 gå [illegible].

Mellan Helgedagen

skall Du få en ny Dygde
både från och till Rom,
vandrarna efter Helge
en mycket remarquable
ifrå en ifrå annan art
födt.

Nu nog denna refrain.

57

55

Fred. 5 Jun. 95.

Jag tackar hjertligen M. K. Bror för deras mycket angen. bref med sista dosa, at hvilka skola med första besvaras.

Det Upsala [illegible] sändes, at för nämna, at [illegible] ej innehåller [illegible] Nat. ~~Hist~~ [illegible] i fol. [illegible] af den [illegible] K. R. Ribbings [illegible] för [illegible]

Jeudi soir:

Je vous embrasse pater-
nellement -

G.

Afskrift.

Séconde A Stockholm le 9 Juin 1795, pour Scudi 96, de Rome

À Deux Mois de datte payés par cette Séconde de Change (La Première ne l'etant) à l'ordre de Monsieur C: C: Gjörwell la Somme de Quatre Vingt Seize Scudi de Rome, valeur reçue, que passerés suivt. avis.

Schön & Cie

A Monsieur
Monsr. Marin Torlonia
à Rome.

Stockholm, den 3 Jul. 1795.

Jag dröjer ingen Postdag, för at fägna min k. Calle med den Nyheten, at jag i förgår fik den ifrån Rom afsända Lådan med Ritningarne, Kon. Gustafs Portrait, Frön til vår Almquist, Bref til Hr Sparrgren, diverse Färger för din Räkning, samt de trykta Paperen til mig ifrån Hr Piranesi. Alt är och skal vidare blifva reparteradt. Lådan hade kommit til Lägret i Skåne, at fik jag den genast af Baron Rosenhane vid des återkomst med Konungen den 1 Julii.

Aflägg préliminairement min vördnadsfulla Tacksägelse hos vår Minister för den mig sände Acten med alla sina Bilagor uti Armfeltska Saken, som nu utgifves härstädes på Svenska och öfversättes, på Riks-Cancellerens Befalning, af Kongl. Secreter. Åkerblad. Jag skal sjelf hafva den äran, at med första skrifva.

Alla,

Alla, som sett dina Ritningar, och däribland i synnerhet Kongl. Secreter. Linnerhielm, gjöra Dig stora Complimenter för Arbetets både Fullkomlighet och sköna Execution. Det skal endera dagen aflämnas, jämte Brefvet, til Baron Rålamb; men jag får nu i förväg fägna Dig med en angenäm och oväntad Nyhet.

Dit af alla Bref det vackraste, eller af den 6 Maji, har högligen behagat alla dem, som fått höra sig föreläsas den pittoresque Beskrifning Du däri gjör af dina Besök i Certosa-Klostret, Caravitas Kyrka, Villa Mellini &c. &c.; hvadan jag ock tog en Affskrift af hela det Stället, för at sända til vår söta Stafva, som ocksÃ¥ visserligen skal läsa det med största nöje; samt lät äfven Secreter. Mandorff läsa dét, som då bad mig få lämna en Affskrift til Hans Excellence Presidenten Baron Reuterholm, som är så kär i Certosa-Klostret, och hvilken sittande i Månskenet vid Fontainen Du ofelbart sett uti Koppparstick af Hr Piranesi: det ville jag ej neka. Han gik ut Midsomars-dagen til Haga, hvar Baron R. bor på gamla Haga, som icke allenast med största nöje läste igenom denna Rese-beskrifning och talte mycket til din fördel, utan ock erböd sig sielfkrafd, at på alt sätt befordra dina Ansökningar hos Hertigen under dit vistande i Rom och utomlands, samt lät hälsa mig med den Nådiga Tilsägelsen, at Du blott ägde insända til mig en Promemoria om din Resa, des Långvarighet och Behofver under densamma; så ville han gjöra alt sit til, at din Ansökning skulle vinna Regentens Bifall. När då Hr Mandorff vidare berättade om dina Ritningar, som väntades up med Konungen; så förbehöll Hans Excellence sig änteligen at han måtte först få se dem, innan de lämnades til Baron Rålamb, det jag i samråd med Söta Mor, Secreter. Björkegren och vår Almquist icke heller borde vägra; således är

Min

Min Mandorff så beskedlig och i morgon tager Lådan med sig til Haga, dädan jag får den om et par dagar tilbaka, och lämnar den sedan genom vår Almquist til Baron Rålamb, jämte Brefvet.

Jag hoppas at min Calle är nögd med hela denna Arrangement. Nu får jag be Dig om följande:

1) at Du uti dit nästa Bref til Söta Mor och mig nämner om denna Baron Reuterholms Grace, och tackar oss begge för denne tagne Arrangement, men nämner ingen ting om din Ansökning hos nämnde Herre; ty 2) i fall Du finner för godt och nyttigt för både din vetenskap och din framtid, at dröja öfver nästa vinter i Rom, och komma först nästa sommar hem, samt at derom upsätta din Promemoria; så skrifver Du om alt detta bara til mig och på et särskildt Paper; ty ingen, utom Secreter. Björkegren och vår Almquist samt min Mandorff vet något härom.

Mera hinner jag ej i dag at skrifva; men snart skrifver jag igen, rörande dina Ritningar, och då vidare svarar på dit kära just i dag ankomna Bref af d. 7 Jun. Tackar Dig dock nu genast för den mig så kära Presenten af Blomstren plockade på Ciceros Landgård, det fordna Tusculum; och som, inom Glas och Ram, visserligen skola få et rum på min Solitude; hvar de därjämte altid skola påminna om en Son, som besökt en för alle Lärdoms-idkare så vördad, så liksom helig ort.

Jag omfamnar Dig af alt hjerta, och lefver

Din

tilgifnaste

Pappa.

NB. Vid närmare Öfverläggning med Mff i går efter lämnas Ritningarne först til Baron Rålamb, som visar den åt Excell. B. R. hvarom mera muntligen.

Bref ifrån Hr Jul. Cæsar de Pregnez *) til Fru Brigitta Eleonora Gjörwell; dat. Rom, d. 17 Jun. 1795.

il ne vous est peut-être jamais arrivé, ma belle Dame, de recevoir des nouvelles de trois amis à la fois; je veux concourir aujourd'hui à opérer ce miracle. vous seriez trop contente en recevant des lettres de votre aimable fils; il faut moderer votre joye en travaillant à vous distraire. vous ne vous attendiez pas à ce que votre petit Charles pût s'entretenir de vous à Rome avec vos deux meilleurs amis; c'est cependant le plaisir que nous avons depuis quelques jours; et en pensant au malheur de nous être éloignés de vous; c'est à la distance où nous nous trouvons le dédommagement le plus agréable que nous pussions espérer. quelle satisfaction pour moi, ma respectable et aimable amie, d'avoir pû embrasser quelqu'un qui vous appartient et qui m'a communiqué de votre part les nouvelles les plus fraiches? voilà un de ces bonheurs auxquels je ne m'attendois pas et que je sçaurai toujours compter pour quelque chose. j'aime à reconnoître les faveurs de la fortune; celle-là mérite toute la reconnoissance de mon coeur. voilà comme en courant le monde les hommes se rencontrent; nous courons depuis près de 6 mois; à mon particulier je cours depuis 5 ans, et Dieu sait à quand je trouverai le moyen de me reposer. mes voyages me présentent bien quelque

*) Var aumônier de la Chapelle Françoise à Stockholm; men efter denna kyrkas indragning, genom Revolutionen i Frankrike, blef han antagen til Legations-Prädikant hos Spanske Ministern i Hag, Hr de Corral; och då denne med hela Beskickningen måste i Jan. 1795 flykta dädan och undan de inbrytande Fransoserne, reste ock så Hr Abbé de Pregnez ifrån Holland. Han är sielfva Hedern, Vänskapen och Godheten, en Man af mycken Smak, af al möjelig Verld och Belefvenhet; och följde sedan med Hr Abbé Augustin d'Eicheberria, Spansk Legations-Secreterare i Hag, til Italien. Begge Adelsmän, begge mycket vänner af vårt Hus; och lade Hr de Pregnez grunden til min Sons lycka, medelst des sielfskrefna Recommendation för honom hos Hr Direct. Després, hvar Kon. Gustaf III lärde känna honom, och hade genast den Nåden, at likasom adoptera honom. Glädjen deröfver, at oförmodel. få se hvarandra i Rom, var obeskrifvelig.

quelque agrément; mais celui d'une douce tranquillité commence à me paroître préférable à tous les autres. L'agitation convient à la jeunesse; la paix et l'amitié devroient être l'appanage de l'homme rendu à ses reflexions et capable d'apprécier ce qui se passe dans le monde. mais je vous debiterois bientôt de la morale et je semble oublier que c'est-là une marchandise dont vous n'aurés jamais besoin. je reviens de l'égarement où ma plume m'entraînoit, pour vous dire à quel point nous désirerions tous les trois vous tenir ici et vous faire parcourir avec nous les antiquités et les merveilles de cette ville si fameuse dans le monde. combien notre plaisir seroit plus grand encore de pouvoir vous repeter tous les jours que nous vous chérissons tous trois également et que votre amabilité n'est pas moins présente à notre esprit que les bontés qui vous ont acquis toute notre reconnoissance.

Rapellez-moi, je vous prie, ma belle dame, au souvenir du respectable et digne époux que le ciel vous a donné; dites lui que si mon attachement peut avoir quelque prix à ses yeux, il peut compter sur sa sincérité autant que sur sa durée. embrassés-le tendrement pour moi, je vous en prie, Madame, et souffrés que je le prie de vous le rendre pour moi aussi. quand vous verrés vos aimables filles, dites leur je vous prie de ma part tout ce que peut produire la plus solide amitié. Pourquoi n'êtes-vous pas tous à Rome? je serois moins pressé d'en partir; je ne sçais pas même si j'en partirois... nous irons à Naples dans une quinzaine de jours. nous y passerons le temps nécessaire pour voir cette belle ville comme on doit la voir. nous retournerons à Rome pour quelques jours; que je serois content, si j'apprenois encore une fois de vos nouvelles avant de m'éloigner de votre cher fils, qui travaille beaucoup et qui est toujours digne de ses parents et des bonnes graces de son Souverain. –

Je ne suis pas encore décidé à passer en Espagne avec notre ami commun. je dois être curieux de connoître un païs qui me fait tant de bien; mais, plus je lui ai d'obligations, plus je dois être discret et ne pas m'exposer à un refus en demandant peut être mal-à-propos la permission de m'y rendre.

adieu

adieu, aimable et respectable amie; pardonnez si je ne vous écris qu'un billet; je ne veux pas rendre le paquet trop volumineux. Croyés que parmi les nombreux amis, que vous devés avoir, il n'en est pas qui vous soit plus sincèrement et plus entièrement devoué que

L'abbé de Pregnez

Rome le 17 Juin 1795.

Utanskriften.

A la meilleure
et la plus Respectable des amies
à Stockholm.

Fabel.

Fri Öfversättning *).

Hvar hälst man flere är än två,
man ganska sällan sämjs, man måste träta då.
Se här Exempel deruppå:
En dag — (Historien börjas så,
om annars jag har rigtigt minne) —
ifrån en Stege hör't et larm af hvarje Pinne,
och på hvars häftighet man kunde märka lätt,
at frågan var om Rang och Företrädes-rätt.
Den, som satt högst, rén länge påstått hade
framför de öfrige en viss slags rättighet,
at vara deras Öfverhet;
och för at ge Bevis han ganska prydligt sade:
Emellan oss, hvem ser ej en omätlighet?
och detta prat om Jämlikhet,
som somliga behaga föra
och andra åter älska höra,
är ju en stor Orimlighet,
som sjelfva vårt Förnuft fördömer;
blott at man först och främst ej glömer;
at hvar och en af oss är af Naturen fäst
där han behöfs och passar bäst. —
Men, inföll en, i fall jag tordes,
jag ville väl påminna er,
at utaf samma trä hvar enda Pinne gjordes,
fast en kom up, en annan ner.
Kanske; — så svarte han — men en gång öfver er
då man mig satt, man företrädet gifvit,
och genom Tidens Helgd min Rätt än större blifvit.
Ni kommer alt försent at ändra om igen
den en gång gjorda ordningen.
Tig Pinnar! _och sitt still där nere_;
Ni gå ej up mot mig, om än ni voren flere.
Utaf en händelse nu kom
en Philosoph och trätans orsak spörde;
då med et tag han Stegen vände om,
och slut på Rang och Träta gjorde.

---

*) Utur: l'Esprit des Journaux, Sept. 1794, s. 228.

19 Jun. 1795

Jag tackar M. K. Daren hjertligen för deras söta gåfva och vänskapsfullhet. De skola ännu bevaras med flitt; men detta förwarstra dagarne behöfvanden äro Manna till Sinnenas förfriskning i det gröna. Desse tidningar skickas med en god vän. Ute [illegible]

Julio

kommer en annan god vän med diverse Con-
tinuationer af Skrifter ifrån Hr Ass. Borkendal.
Min Doctor hälsar i ömaste måtto; jag li-
ver altid utaf tillgifnaste hjerta uti

Dogger

förbundne vän och trogne

[illegible]

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Grosshandlaren Joh. Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat: Stockholm, Midsommars-dagen, den 24 Junii, 1795.

Innehåll:

1) Mit enstaka Läge på en Midsommars-dag. 2) Prof. Hegewischs Besök och Rese-beskrifning. 3) Längd af Svenska Minnes-Skrifter. 4) Min för Staten nyttige ålderdom. 5) Hvarjehanda til min Döter. 6) L. Kosegartens Rhapsodieen. 7) Kon. Gustaf III:s Dödsdag beskrifven af Majoren C. G. Pollett.

Collectio Gjörwelliana.

Mina hjerteligen älskade Barn och Vänner;

För de sista Brefven från Begges mig så kära Händer tackar jag förbundnast, och kan icke aflåta, at på denne Dag, äfven min där varande Johns Namns-dag, skrifva et någorlunda tilbörligt Svar: Min Brita Nora är hos de andra Barnen på Sätra, och jag solo i Staden, samt har i dag endast Sällskap af min här varande John, den Kamar-Skalken Mandorff. Begge hafve vi druckit det oss så kära Lindahlska Husets Skål, och beder han på det ömaste hälsa. Nu sitter han i det inra Rumet, eller mit Museolum, och läser uti Kosegartens Rhapsodieen, medan jag rasspar af dessa rader.

Prof. Hegewisch var förl. Sommar blott några veckor här i Sverige, dem han delade emellan Stockholm och Upsala, kommandes och farandes Sjö-vägen. Här bodde han hos sin Svåger, Bruks-Patron Cramer på Söder. Jag skal med första skrifva honom til och begära några Exemplar af denna hans Reiselein; då min John visserligen skal få et med. Hade han vistats här så månge Månader, som veckor, hade vi ock af denne så uppmärksame samt uti eget Maner tänkande Man fåt en mycket märkvärdig Bok. Han är ännu uti sina bästa år, hade Fru och Barn med sig. Jag hade ämnat bjuda honom, Pastor Hackenburg och vår Mandorff på en Pastoral-Middag, sedan tilbringa Aftonen först uti Solituden och sedan uti Museolum; men hans Skeppare skyndade så på afresan, at detta Nöje gik mig utur händerna: nu är jag glad, at det ej hände, ty då hade mina Personalier förmodeligen blifvit vida längre.

Lådan med retournerande Minnes-Skrifter har jag rigtigt fåt, och skal efterhand rubricera dem enligt det meddeldta Mönstret; men min K. John har ej lämnat mig sit omdöme, icke heller försäkrat mig om denna Biographiska Längds utgifvande à la Lidén, när den en gång blir färdig.

Med

Med Stats-Secreteraren Rosenblad väntar jag mit Afsked. Det måtte mig väl ej nekas; då min ålderdom, hvilken blifvit uti en Remiss til Cancellie-Collegium förklarad oskicklig at förestå et Bibliothek, kan åtminstone blifva för Staten nyttig, som derigenom indrager en liten lön.

För min lilla Söta Stafvas Bref af d. 28 Maji hembär mit Hjerta Dig många öma Taksägelser. Jag längtar visserligen också ofta at vara Dig närmare, at få ofta jag ville kunna trycka Dig inom min famn och til mit Hjerta; hoppas också, at den Dagen väl kommer. Dit Välstånd och din Hälsa äro imedlertid et stort Glädje-ämne för mig, för den som uti alla Saker söker det, som lättar, hugnar och gläder. Söta Mor mår, Gudi lof! rätt väl, och i dag är en besynnerlig Dag: ty enahanda Tankar och Önskningar mötas för inbördes Helsa från Rom, Norrköping, Stockholm och Sätra hos Uphofvet til alles vår Lyksalighet. Brefvet til Kongl. Secreter. Linnerhielm afgik genast med Extra-Post, äfven som det til vår Söta Louise lämnades i egna händer. Den lilla tröga Skrifverskan har dock gripit sig an at få ihop et Bref til Calle, dock et så vackert Bref, at jag bilägger deraf en Afskrift för dit Geheime-Archiv; men hvad Begge mina Barn ofelbart med stort nöje lära läsa består uti bilagde utdrag af Calles sista Bref ifrån Rom. Det har tilfälligtvis råkat tilskynda vår Calle en förnäm och mägtig Herres Ynnest, som sjelfkraft erbudit sig at gjöra alt för honom. Glöm intet at förmäla min utmärkta Högagtning hos Herrne Pasch och Kuhlman samt deras Fruar, min öma Respect til Fröken Adlerberg, och framför alt min hjerteliga vördnad hos Fader Pehr Lindahl, den Heders-Gubben. Den tredje Bilagan eller Bulletinen til den äfven af Eder Begge älskade Mandorff bevisar, at vi än äro så skäligen fortrogne Vänner.

Jag nämnde i början af Brefvet D. Kosegartens i Altenkirchen Rhapsodieen, hvaraf andra Bandet utkom förl. år uti Leipzig i 8. Detta är en Samling af Oeuvres mêlées uti bunden och obunden Skrifart. Hans Verser äro mig merändels för höga; ty jag orkar ej mer at construera mine Autorer, ehuru stor och kraftig den Tanken slutligen blir, som jag därutur drager; det är utomdess bekant, at detta Tyska Snille har en egen Fart, stiger och sväfvar starkt, blir ofta för oss andra här nedre vandrande dels okänbart,

dels

dess osynligt aldeles. Men bevarr! när han blir på Jorden, går på Rügen, det härliga Rügen, och beskrifver för oss dess Läge, dess invånare och sina Känslor; då är han aldeles min Man, då lefver jag så gerna med honom. Uti andra Bandet finnes Sid. 53–132 en sådan samt aldeles pittoresque Rese-beskrifning under Namn af: Briefe eines Schiffbrüchigen. Denna har Hr Mandorff läst för mig uti Djurgårdens Parkers, där smakade hon oss dubbelt, och Mandorff mångdubbelt, som både känner D. Kosegarten personligen och sjelf varit på det Romantiska Rügen, samt talar derom altid med förtjusning, ja längtar dagligen efter at återkomma til dessa Orter. Sid. 85 förekommer: Ufergottesdienst an der Vitte, som är just et Original-Stycke. Uti samma Band finnes ocksa et Minne öfver den förträffelige och i Göttingen år 1793 aflidne Majoren Carl Ge. Pollett, jämte Fragmenter utur hans Journal och andra handskrifna Anteckningar. Dessa äro särdeles interessante och den ädle Mannens både Snille och Hjerta mycket hedrande. Jag kan ej underlåta, at för min John här afskrifva följande Ställe, rörande Kon. Gustaf III:s Dödsdag. Märk: den unge Pollett kände Konungen noga, och hade tjent under Konungen i Kriget. Han skrifver derom således Sid. 278: „Das Meisterstück der Bosheit ist demnach gelungen — Gustav ist nicht mehr. Am Morgen des neun und zwanzigsten März blies er seine grosse Seele aus. Ruhig gieng er ins bessere Leben hinüber. Mit jener Geistesgegenwart, die auch unter den drohendsten Gefahren ihn nie verließ, nutzte er seine letzten Augenblicke, um seinem Sohne den Thron, und seinem Reiche die Ruhe zu sichern. Er rief seinem Bruder, und befahl seiner treuen Obhut Reich, Volk, Sohn und Gemahlin. Er rief seinem Sohne. Mit Rührung und zärtlicher Besorgniß blickte er den zarten Jüngling an. Mögest du glücklicher seyn, sprach er, als ich es war! Möge die Krone minder schwer auf deiner Scheitel drücken, als auf der Scheitel deines Vaters! Itzt kam Gustav Armfelt, sein Freund, sein Vertrauter, sein Gefährte in besseren Tagen. Zerrissen von unbändigem Schmerz

stürzte

stürzte er nieder an dem Sterbebette seines Königs und seines Freundes. Gustav lächelte ihn an. Erinnerung vergangner schönerer Zeiten kam in seine Seele. Er sammelte seine fliehenden Kräfte. Er ließ die Vollmacht zur Oberstaathalterstelle sich bringen. Er unterzeichnete sie mit sterbender Hand, und überreichte sie seinem Liebling. Nimm dies, sprach er, wie den letzten Beweis meiner Erkentlichkeit für deine langen und getreuen Dienste. Sey meinem Sohne was du mir warst. Grüsse meine Freunde. Empfiehl mich meinem Volke. Habe ich jemanden beleidigt, so bedenk' er, daß auch ich Mensch war; und vergebe mir! Ich vergebe allen! – So sprach er – wenig Sand-stäubchen rannen noch einzeln durch die Uhr hinab – abgelaufen war die Kette – der Zeiger stand – rückte noch ein wenig – stand wieder – und Gustav war hin! – – – O Gustav, o mein König, itzt, da du im Staube liegest, da dein verriegeltes Ohr mich nicht mehr hört, da dein leutseliger Mund keine Gnaden mehr ausspricht, da deine gern ausspendende Hand keine Beförderungsblätter mehr unterzeichnet – itzt, wo alle Bande rissen, die mich als Unterthan an dich knüpften – itzt will ich laut es sagen, daß ich dich, als Menschen, unaussprechlich liebte; daß ich, als meinen Wohlthäter, dich über alles hochschätzte, und daß du oft, zu oft nur mich jammertest, wenn der König dich zwang, den Menschen zu verläugnen".

Förlåt, om jag nu ej förmår skrifva mera. Jag har ocksa Minne, ocksa Känsla. Nog sagt: Jag omfamnar Eder Begge af alt hjerta.

Gjörwell.

Anmärkning.

Bilagor fogas ej til detta Bref: ty min Doters Billet-doux ifrån Sätra innehåller blott Familiariteter och Particulariteter. Brefvet ifrån Rom och les Bulletins til Hr. Mandorff finnas fogade vid Brefvet til Herr Commerce-Rådet Baron Patrick Alströmer, dat. d. 16 Jun. 1795.

Bref ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Grosshandaren Hr Johan Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, d. 8 Sept. 1795.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Hr Nesiher anlagt et stort Bibliothek i Svenska Historien. 2) Denast utslocknade och än vid fragt Lif varande Bibliothekeri Stockholm. 3) Skräddaren Holin metamorphoserad til Hof-intendenten Leyoncrona. 4) Fabel om Jämnlikheten. 5) Min Sons oförmodade Möte i Rom med 2:ne Abbéer, hans förra vänner i Stockholm. 6) Hr Reimers död; och Hr Almquists skådar. 7) Helsningar. — Bilagor: 1. Hof-intend. Leyoncronas Adelsbref. 2. Fabel om Jämnlikheten. 3). Bref ifrån Hr Abbé de Pregnez til Fru Gjörwell.

Nog är jag mina aldrakäraste Barn et långt Bref skyldig; men hvad som kommer at fattas i Brefvet så Bilagorna ersätta.

Huru min K. Måg anser Herr Öfver-Inspectoren Nesihers utverkade Resolution hos Resp. Med-Creditorerne uti Sal. Öfverste Wallenos Concurs, och hvar, om ej hela, dock förnämsta Tilgången lärer bestå uti hans hos oss ojämförliga Samling af graverade Portraiter, längtar jag få höra. Kommer äfven den uti din ägo, så förökas också mina dageliga Förböner för Fader Pehrs Trähus, som jag dock hoppas med tiden förvandlas uti et så beskaffadt, jag menar så väl bevaradt Stenhus, som det Hr Nesiher nyligen fåt färdigt vid Clara, och hvar han nu har sine Skatter af Böcker, Manuskripter och Estamper i Svenska Historien förvarade, rangerade och catalogiserade på et Sätt, som förtjenar ganska mycket beröm. Hvilket Himmels-tekn! Då ingen förnäm Herre, ingen Lärd i Stockholm nu mera äger och uplåter något Bibliothek af pretention, så har ödet så skickat, at en ostuderad Källarmästare träder uti allas deras — jag menar en Bondes, Tessins, Rosenadlers, Gilas's, Stiernmans, Berchs och slutetigen den gamle Gjörwells —

Gjörwells - Ställe: ty afl. Stats-Secreteraren Benzelstiernas Bibliothek ligger begrafvet uti et stort fritt stående Stenhus på Söder, äfven som Öfver-Intendenten Fredenheims så skäligen undangömdt på Riddarholmen. Doctorerne Asplund, Lüdeke och Eberhard hafva vackra Boksamlingar; dock alla dessa, med de öfriga, som icke skämmas för Bokhyllor uti sina Rum, ej i synnerhet för Svenska Historien. Jag blir väl i den vägen ultimus af gamle Stammen, äfven som Hr Nescher blifit primus uti vår nya ordo rerum. Canellie-Rådet Baron Rosenhane har et stort rum fullt med Böcker, men af et varieradt innehåll; dock dominerar däruti Historien. Secreter. Gahms Samlingar äro nu snart skingrade: Bibliotheket i Upsala och Hr Nescher hafva gjort flere lyckliga Drag uti detta fiskrika vatn. Presidenten Rosenadler delar, såsom bekant är, sit Bibliothek emellan Vetenskaps Academien här i Stockholm och Academien i Upsala. För detta Riks-Antiquarien Flintenberg hade et skäligen rikt Bibliothek i Svenska Historien, hälst han drog af med de flesta MSS och Estamper, som hörde til Sal. Warmholtz's och mina Samlingar; men cui Bono? ty nu köper han sig en Gård på Landet och flyttar dit sit Bibliothek; äfven som Prosten Nordin flyttade sit med sig til Hernösand, hwars Bibliothek är ofelbart det bästa och största under den Pol-högden eller Graden af Norra Latituden. Nu varande Riks: Antiquarien, unge Herr Tihleman, har en Hylla med Böcker uti den moderna Literaturen. Dock jag fåller förlåten för hela denna så föga tröstrika Tafla, för at låta Dig skåda något annat, nästan lika så upbyggeligt.

Man vet, at Drotning Ulrica täflade med Drotning Christina uti at skapa Adelsmän. Den senare var dock nästan frikostigare, ty hon benefrade äfven sin Skräddare, Johan Holm, med adelig Sköld och et Namn, som trotsar alla Hjeltars Namn uti hela verlden: ty han fik heta Leyoncrona. Jag hade väl haft lust at se ansigtet på min Herr né de Nål & de Sax, då han först hörde sig - - - tas, nej kallas för Välborne Herr Leyoncrona, om icke någon Blygsamhet, någon Rodnad uppstigit uti denna nya anti-sansculottiska Physionomie. Jag har haft sielfva Adels-Brefvet in originali uti mina Händer, och bilägger en Copia efter detsamma, för at se Cancelliets Maner i den tiden at utstoffera et Adels-Bref för en Skräddare. Utaf min anmärkning

kan

kan det öfriga intagas; men sjelfva Documentet har dessutom
en annan märkvärdighet, ty det är efter denna Leyoncrona som
adeliga ätten Ankarström nu heter Löwenström, sedan den för
Konunga-mördarens skull måste byta Namn, då den behöll sin
Ström, men lånte af sin Moderne-härkomst ifrån denne Leyoncrona
det af Löwen. Man har dock försäkrat mig, at Capit. Ankarströms
Enka, som bor här i Staden och lefver af sina Räntor, skallar sig
altid sjelf Fru Ankarström; få se, om hon ocksa vil transportera
denna Gloire på sina Barn, ibland hvilka Söner äfven finnas.

Min Käraste John torde påminna sig, at jag förl. år begärde
et rum uti dit Bibliothek för l'Esprit des Journaux, åren 1793 och
1794, men at denna Suite stadnade med Junius förl. år: ty Journalen
utgafs då i Brüssel och måste vara så skäligen orthodoxe uti sina
Politiska Tros-Läror, såsom stående under den Österrikiska Censuren;
men då Brüssel föll med hela Nederland uti Fransosernes våld, så
stadnade ocksa Journalen uti sit lopp. Nu åter, sedan Belgien
blifvit reduceradt til en fransyskt Provins, hafva de begge vanliga
Förlags-husen uti Paris och Brüssel funnit för godt at låta Journalen
å nyo utgå, och således til en början completera årgången 1794.
At nu äfven någon Sansculottisme börjar där oblygt visa sig, är
icke mer underligt; således läses uti September en Fabel, af hvilken
en af mine unge vittre Vänner, Herr Secreteraren Herman Kullberg
gjort en Öfversättning, som bilägger i affskrift: ty ovisst vara kan
hun vida den tål se trycket hos oss.

Från min Son får jag högligen hälsa. Han är nu i Florens, men
kommer närmare Hösten tilbaka til Rom och blir där öfver hela Vintern.
Där råkade han icke längesedan, til både sin och deras stora Surprise,
våre begge så kära Abbéer de France & d'Espagne, Hr de Pregnez och
Hr d'Echeberria. Begge skrefvo de Söta hur goda och granna Bref til.
Det ifrån den hederlige och så vänskapsfulle Abbé de France bilägges i
affskrift til vår Söta Stafva, som kände honom personligen. Det var ocksa
han, som lade första grunden til min Sons lycka, eller Bekantskap med
Hr. Desprez, hos hvilken Kon. Gustaf såg honom första gången, och ifrån samma
stunden i aldranådigaste måtto adopterade honom och gjorde honom til sin Hand-Ritare.

Af

Af Norrköpings Tidningar N:o 63 ser jag, at Grosshandlaren Anders Reimers junior ifrån Stockholm aflidit därstädes uti det 38:de år samt uti Lungsot. Månne det var han, som jag för några veckor sedan var i sällskap med vid Djurgårds-Brunnen; då klagade öfver denna sin fatala sjukdom, såg ock så röd och hvit ut. Han hade vackre Kunskaper.

Barnen Almquist äro nu på Sätra, at fylla där sina Lador uti detta af Gud synnerligen välsignade Bergnings-väder. Söta Mor tager, äfven som jag, Eder Bägge inom våre trogne armar. Gud välsigne Eder med alt Godt! Altid lefver jag

Eder

aldratillgifnaste

Gjörwell.

BREF ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Fru Grefvinnan Johanna Sophia Snoilsky *); dat. Norrmalm, Fredagen, d. 11 Sept. 1795.

Min Nådiga Fru Grefvinna

upwaktas med 2:ne Vitterhets- arbeten. Det ena visar, huru den Lycksalighet, man uti et Borgerligt Samhälle å ömse sidor äger, förloras, när Måtta ej hålles. Det andra åter, huru den Enskylda Lycksaligheten vinnes och bibehålles midt under de Politiske stormarnes uphof, utbrytning och härjande. Dygden och Dugnet, Boken och Skuggan, Betraktelsen och Afsides-Lefnaden äro mina outöseliga Källor til Frid inom och närmast utom mig.

Då jag nu endera dagen afbördar mig den glada Tributen hos mit Nådiga Herrskap, torde jag få anhålla om återfåendet af det mig så kära Vedermälet af den unge Grefvens ädla och tacksamma Hjerta **). ännu råder Sanningen uti detta Hjerta, ännu leder Oskulden des Känslor.

Uti al vidare ynnest och Boningsfrid innesluter sig aldra ödmjukast

Torparen
på Ensligbacka †).

*) Gift med Capitainen Herr Grefve Gustaf Snoilsky, född Friherrinna Pfilanderskjöld.

**) Härmed förstås den unge och vittre Grefve Joh. Ge. Snoilskys Portrait, som han i år skickat mig ifrån Christiansfeld. Han är en af våre skönaste ädlingar, och hade för mig en oinskränkt vänskap. Gud välsigne honom!

†) Det vil säga: Gubben på Solituden. Detta sköna och glada rum äger jag uti Hr Grefve Snoilskys Hus på Ladugårdslandets Storgata.

Fabel.

Fri Öfversättning ifrån Franskan *).

Hvar hålls man flere är än två,
man ganska sällan sämjs; man måste träta då.
Se här Exempel deruppå:
En dag — (Historien börjas så;
om annars jag har rigtigt minne) —
ifrån en Stege hörs et larm af hvarje Pinne,
och på hvars häftighet man kunde märka lätt,
at frågan var om Rang och Företrädes-rätt.
Den, som satt högst, rén länge påstått hade
framför de öfrige en viss slags rättighet,
at vara deras Öfverhet;
och för at ge Bevis han ganska prydligt sade:
Emellan oss, hvem ser ej en omätlighet?
och detta prat om Jämlikhet,
som somliga behaga föra
och andra åter älska höra,
är ju en stor orimlighet,
som sjelfva vårt Förnuft fördömmer;
blott at man först och främst ej glömmer,
at hvar och en af oss är af naturen satt
där han behöfs och passar bäst. —

Men

*) utur Esprit des Journaux, Sept. 1794, s. 228. Öfversättaren är Hr Herm. And. Kullberg, född i Carlscrona, engagerad uti Kgl. Kammar-Revisionen; af hvars lyckliga Hand vi snart få mottaga en Svensk Öfversättning af den så vittre, så känslofulle, alt så lifligt målande Hr de Florians Galatée, imitation af Cervantes, Skaparen til dén förste af alla Romaner; Don Quichotte.

Men, inföll en, i fall jag tordes,
jag ville väl påminna er,
at utaf samma trä hwar enda Pinne gjordes;
fast en kom up, en annan ner. –
Kanske; – så svarte han – men en gång öfver er
då man mig satt, man företrädet gifvit,
och genom Tidens Helgd min Rätt än större blifvit:
Ni kommer alt för sent at ändra om igen
den en gång gjorda ordningen.
Tig Pinnar! och sitt stilt där nere;
Ni går ej up mot mig, om än ni voren flere.
Utaf en händelse nu kom
en Philosoph och trätans orsak sporde;
då med et tag han Stegen vände om,
och slut på Rång och Träta gjorde.

2.

Hwilken är lycklig?

Lycklig den med sorgfritt Hjerta
fridsamt hälsar Morgonen,
och förutan ångrens smärta
återskådar aftonen!

Lycklig den, hwars Lefnad flyter
Bäckens lugna bölja lik,
och, fast lyckans ynnest tryter,
är af egna dygder rik!

Lycklig den, som orädd lyder,
när hans sista timma slår,
och hwars graf en bloma pryder,
vatnad af en ömhets-tår!

Stockholms-Posten, 1795, N:o 203.

Adels-Bref för Hof-Intendenten Joh. Holm, kallad Leyoncrona *).

Wij CHRISTINA medh Gudz nåde Sweriges Göthes och Wendes Drottningh, Stor-Furstinna till Finlandh, Hertiginna uthi Estlandh, Carelen, Bremen, Verden, Stettin-Pommern, Cassuben och Wenden, Furstinna till Rügen, Frw öfwer Ingermanlandh och Wismar etc. Göre witterligit, att Efftersom all Mannisklig Sammanwaro, wäsende, jämwäl och alla wälbestälte Republiker och Regementer i werlden äre förnämbligen af een Natur och egenskap, at der intet kunna medh beståndh conserveras och tillhopa hållas, medh mindre dygd och ähra blifwa wäl belönte, och derföre eftertrachtade, och twert om, ondske, illwillie och odygdh af mägne wägh och tilbörligen straffat blifwa; Alt till den ände, at igenom straffet de mannachtige och bångstyrige till försichtighet måge hållas; men igenom ähran och recompense den fromma till dygden, och derpå grundade Regementen upwächte och tappra tiender opwäckta warda. Ty såsom dygden är ett säkert fundament af ett wäl fattat Regemente, då sker och nu, som derunder något kall företräder, den medh flijt eftertrachtar, och alla sina tanckar sädze derhän affattar; och alla sina Embetes förrättningar till det målet sätter och syftar, at Regementet derigenom må winna sit tilbörliga

*) Joh. Leyoncrona var Son af Ryttaren Ol. Holm, blef 1642 Drottn. Christinas Hof-Skräddare och Kamartjenare, 1649 Klädemästare, 1652 [äfwäl,] Drottningens egen Kamar-Räntemästare och 1653 Hof-Intendent. s. år adlad d. 16 jul. och introd. 1654. Var utom des kunnig i främande Språk och Seder: lärer ⁊

verte

wälständh, och sålunda ifrån undergångh, som allenast och på
alt widrigt opsåt lättaligen skulle så till at befahra,
conserverat och erhollat warda. Dy är och uthi alla werldenes
tider af kloka Regenter särdeles intet låtit uthur acht, men
af dem wijssligen sichtat wordet, at den, som efter dygdh och
ähra sträfwa, och antingen uti krijgh och örligh emoot
Regementzens och Fädernneslandzens fiender sigh manligen
förhollen, eller förmedelst andra dett gemena bästa nödiga och
nyttiga tiänster, göra sigh om deras Öfwerhet wäl förtiänte,
äro medh kännetecken af deras redeliga förhållande och berömlige
wälförhålne tiänster ihugkomne och belönte, synnerligen
äro dem uthi ansende hållne, och medh Adelige Sköldemärcken
och Privilegier begåfwade och benådade worden, alt till een
berömlig måål och ände, att ähra och dygdh må blifwa
hållne i tilbörligh respect, och andre af sådane exempel
fatta orsaak, om de tänckia sigh winlägga, som kunna ända
deras Öfwerhet och Fädernneslandet till tienst, fromma och wälfärdh.
Nu aldenstundh wår troo Tienare och Hoff-Intendent, wälbetrodde
Johan Holm hafwer och warit iblandh dem, som sigh sträfwa om
ähra och dygd beflijtar, haft lust till att erbahrt och redeligit
lefwerne, och fördenskuldh sigh så uthom som innan landz försökt,
i främmande språk och seder kunnigh göra, och till wår tienst
dess mehra capabel; Effterson han och nu ifrån A:o 1642 och alleftr
åhrat stadigt uthi wår tienst, dageligen och trogen oppwachtningh
wijdh wår Cammar warit hafwer; hwaruthinnan han sigh, så wäl
som i andra dergiömble sigh anbefalte Commissioner, sålunda
medh flijt, nychterhet, snällhet och trohet förhollet hafwer,
at Wij hafwe achtat och skattat honom qualificerat och dugeligh,
at hafwa opsicht och infseende öfwer alt wårt Hoff och Kongelige
Hushåldningh; Effterson Wij och för att hafft åhr sedan af den
orsaak beräkta, hafwe honom denna förtroliga Charge
om-

† Således rest på sin Profession och, såsom hemma uti främmande Språk, haft lättare vid at insinuera sig uti den vittra Drottningens Hof. Han var gift med Barbara Dorothea Crumbygel, Syster til Landshöfdingen Baron Polycarpus Cronhielm. Han var född 18... i Björklinge Socken i Upland, dog 1689 samt begrofs i Upsala Domkyrka. Ätten utgick med Sonen, Christof Leyoncrona, Envoyé i England, och som dog i London d. 8 Apr. 1710*).

*) utur von Stiernmans och von Schönfelts Matriklar.

anbetrodt, constituerat och satt till Wår Hoff-Intendant; uthi
hwilcket embete såsom han hitintills haft större materie och occasion,
at wijsa och taa sin capacitet och skickelighet, och Oss och Cronan sin
trohet; Så hafwer han detta till Wårt största contentement och
goda åhåga efterkommit, låtandes intet fehla på ett stadigt
och oförtrutit arbete, medh beqwämlig omsorgh, flijt och trohet
gå Oss tillhanda, och uthi alt det som honom hafwer warit
anbetrodt, disponera, skicka och laga till Wårt och Cronans
gagn och bästa. Och såsom Wij alt detta icke af andras re-
commendation, uthan sielfwe af egen förfarenheet sedt och
prööfwat hafwa; Så äro Wij både för anbemälte motiver, såsom
och på det han må ytterligare wara förorsakat at framhärda
uthi sin wanlige huld- och troskap emot Oss och Swerigies Crono,
så mycket mehra bewågne och förorsakade medh synnerligh gunst
och benägenheet sådant ihugkomma, och förden skuldh ibland
annat hans condition och wilkohr förbättra, och honom samt
alla hans ächta lifsarfwingar medh Adeligh titel och Privilegier
benåda; Eftersom Wij och härmedh och i detta Wårt öpna brefs kraft
taga honom uthur hans förra, och honom samt hans ächta lifs-
arfwingar, så Man- som Qwinkiön, uthi ett högre Ståndh försättia,
och honom och dem detta adelige Sköldemärcke och wapen gifwa,
som är een fyradubbelt fördelt Sköldh, medh twenne korswijs
dragne swarta linier, och gulldränder på båda sijdor; uthi den
öfra högra, och wänstra nedra Skiölden, är een Gulld-Crona, i
blått fält; men i den wänstra öfra Skiölden, och den högra nedra,
finnes ett gult opråt Lejon, wändandes sigh emot wänstra
handen, och hållandes medh bägge ramarna een försilfrat
Nyckell; ofwan opå Skiölden een öpen försilfrat Tornerhielm;
Täcket och Crantzen medh gult, blått och rödt fördelta; ofwan opå
hielmen een Crona, hwarutur ett gult krönt Lejon synes opråt,
wändandes sigh såsom den andra wänstra uth, och hållandes
emellan bägge ramarna een Crona; Eftersom alt detta
medh

medh sine ägentliga färgor här hoos afmåhlat står. Wij efter-
låta och förundha, at förbemälte Johan Holm och hans ächta
Bördz-Ärfwingar, till een åthskildnat ifrån andra Familier,
måge och skole sigh härefter Leijoncrona nämbna; Och
detta förtalde Sköldemärcke, Hielm och Banner uthi alla Adeliga
och Ridderliga Sakter och Handlingar, både hemma och borto, j
Krigh och Fridh, j Skiämpt och alfwar, j Tiostspell, Afmåhlningar,
begrafningar och alla andra occasioner at föra och bruka, efter-
som honom och them ~~lyst~~ [illegible] synes; Tillsäija och derhos them härmedh, at
niuta och bruka alla the Privilegier, Frij- och Rättigheter, som
Ridderskapet och Adelen här j wårt Rijke i gemeen niuta, eller
härefter kunna medh begåfwade warda, intet undantagandes.
Doch hwad ock medh Ståndh och willkohr efter Privilegia förbehållen.
Wij begäre fördenskuldh wänligen af alla Potentater, Konungar
Furstar, Frije Republiker, som hwar eller ther hända förekomma;
Så och biude och befalla alla, som Oss medh hörsamheet förplichtade
äre, och för wåra skuldh wela och skole göra och låta, at the erkänna
ofwanbem:te Johan Leijoncrona och hans ächta Bördz-
Ärfwingar, för rätte Adelsmän, bewijsandes them then ähra och
respect, som thet Ståndet tillstår, och icke görandes them
häremoot hinder, meen eller förfångh j någon måtto,
nu eller j tillkommande tijder. Till ytter mehra wisso,
hafwe Wij detta medh egen handh underskrifwit, och wårt
Store Secret witterliga underhängiandes bekräftat. Gifwit
opå wårt Sloth Stockholm, den Sextonde dagh uthi
Julij månadh, åhr efter Christi bördh, Etthusandh
Sexhundradhe på thet femptijonde och Tridie.

Christina

(L. S.)

~~[illegible]~~

Johan Stiernhöök

St. d. 22 Sept. 795.

Sedan jag uti mina begge sista allt om-
skrifvit at allt til dato väl uträttadt,
men ej ännu fått något svar, som dock
säkert kommer med nästa post,
så får Du med denna taga emot den
för omgångna Depechen til Domprosten i
Linköping. När Du läst den igenom, så afgår
den med omgående post til sin ort. Hälsa
Lotta Stafse at jag henne, at Mijcen
skal hon få läsa rätt; men i förväg
skicka jag Odilagen til vår Linnerhielms
Bref, som hon kan lägga til sina Saper.

Jag är väl bättre, men ej til fullo frisk, hostar myket.

Gud bevare Min K. Barns Hälsa.

Wire har nu kändeme fullt med Giö-romål för Mickelsmessan aldigbyttet.

Barnen på Sätra hoppar jag må väl, men vi äga ingen bud dädifrå, ty Dr. Almqv. har rest til Wästerås Marknad.

Altid är jag D:

tillgifnaste

Sofia mina Barn agta väl alla Daperen, så tjänta fur skrifna uti Linnoefings Depetsen, så at de ej må något sätt skingklas.

B. d. 2 Oct. 95.

Hinner icke mer än skrifva ofvan Bilagan No 2 til Ebbetorpska depenser, som jag ber få ligga qvar, til dess jag ~~hinner~~ skrifvar Brefvet efter. — Correspondencen med utta Drafftsfa [illegible] Mina söta Barn, som endast få läsa densamma.

Hoppas snart Brefvet med Quittencel pro 110 Rd — och [illegible] nägot inget.

Nu har jag lagt ihop 2ne Paketer: som få följa med Skåpen. De innehålla:

Irelands Viuer af Themsen, 2 voll.
Hr. Christian Vibe Marie, et
et Læs med Divinie Tidninger
for i aar, men ikke complete,
thi desse Circulations Blade
kan man ej holde reda på. Men
John kan bladde den igjen,
i fall nogle Numrer mangle
gjorde. Resten for i aar skal
kommme efterhaand.

I dag fik Hr. Jessman et høist
vangenaant Brev alle Tider, som hans
development og Caracteres havet
Baron, nettopp at ikke. Han har
rigtig ikke og i Aaret har bestalt
det paa flere Steder. Norge ...

67

Collectio Gjörwelliana.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Grosshandlaren Joh. Nicl. Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 9 Oct. 1795.

Innehåll:

1) Recommenderadt Bref. 2) Depêche til Kongl. Secreteraren Linnerhielm på Ebbetorp. 3) Billet-doux från Hr Kullberg med des Svar. 4) Hr Rivali Audience. 5) Hr Frameries dödlige Sjukdom. — Bilaga: Promemoria och Köpebref af en Samling graverade Portraiter.

Med sista Posten fik Min Egen Bäste John et tungt och recommenderadt Bref; hvaremot jag snart väntar mig et dito tilbaka *). Se här kommer Slutet af Depêchen til Ebbetorp, som således består af sjelfva Brefvet til vår Gessner, af det til Grefvinnan Snoilsky, det ifrån och til Fru Lindegren, samt Örebro-Tidningen. Var nu god och låt alt detta afgå med första Post til Calmar, då kanske någon främmande Hand kunde skrifva utanskriften, så framt icke Söta Stafva, som hälsas aldraömast, vil taga det på sin Risico, at hafva först läst och sedan expedierat detta dråpeliga verk. Såsom jag fattig Torpare har väl annat at gjöra, än idkeligen skrifva Epistolas familiares; så, för at icke bringa mina k. Barn i Norrköping til skälig vrede, låter jag dem läsa än den ena än den andra Bref-Depêchen, innan jag medhinner skicka dem sjelf en dylik. Åtminstone kommer nu ordningen til Min John. Få se! Håll imedlertid denne Förelöpare til godo.

Men efter det änteligen skal så vara, at I skolen plågas med mina Bref läsning; så sen här hvilken Billet-doux jag fik i morse ifrån en ung, vacker och qvick Volontaire på Parnassen, och huruledes jag densamme besvarade. Denna lilla Correspondance återgår. Nytt

*) Detta Bref innehöll det Köpebref in Originali, som finnes i Bilagan.

Nytt, ja det största Nya, i anseende til Händelsens timande uti det urgamla Konungariket Sverige, och hvar Konungadömet ofelbart skal räcka ännu uti 1800 år, är det, at i förgårs hade Fransyska Republikens fullmyndige Minister, Hr Rivals, sin solenne och publique Audience här på Slottet hos Konungen och Regenten af Sverige, med al den Ståt af Vagn, Hästar, Laquaier, Salutering &c. &c. som hade Hr Rivals, pourtant Seigneur de la Roture, varit Ambassadeur, föreställande sjelfva Konung Ludvic XIV anno 1695. Hvilken Förändring! Hr Rivals har ändå et skäligen ädelt ansigte, ja jag lofvärdig en physionomie trés-fine; också åkte han uti den Spegel-vagnen med en Glädje öfver sin Rang och en Höflighet emot det Svenska å alla sidor tilstörmande Folket, at man grant kunde, läsa utur hans både ansigte och åtbörd, at han var Fransyska Folkets Sändebud.
Hans Secreterare, Mr Framerie, låg för några veckor sedan rent för Döden, och var man, i fall han aflidit, uti et stort bekymer, huru och hvar denne Hedning skulle begrafvas. Hvarken le Vicaire apostolique Mr d'Ossery eller någon annan Catholsk Präst hade jordfäst honom, som icke mer erkände Roms andeliga välde; och nyee Bekantskapen emellan Konungariket Sverige och Republiken Frankrike hade ej ännu hunnit så utrota alla fördomar hos våre renläriga Präster, at de skulle kasta jord på en Fransos, som lefde sin tid fram utan Symboliska Böcker. Jag hade väl velat at han skulle dödt, för at få se detta svåra Spörsmål af våra begge Consistorier uplöst.

Håll nu til godo med denna Rapport ifrån G.

Bilaga.

Sthm. d. 23 Oct. 95.

Tusende Tack, Mina aldrabästa Barn, för Eder vänliga mig tillsorgnadna Depesche.

Jag har sluttat af Claes bref, att skall mot ti Stockholm snart besöka Eder.

Huru snart kunna komma ni, jag menar om 8 el. 14 dagar, skall han utsätta för till vanare bref i från er så älskvärd Syster.

I morgon el. om Måndag skall jag gå ut ti H. Nordén med mitt [illegible] bref;

men antagligen måste det skrifta en afskrift af H Sundelin —

nya Visa öfver Regenten af Herrn ;
samt en på Torsdaget sagen gäckses
spenig Fack en hela Ligande
på Spectaclet, en Dag der Vi-
san sjöngs, en H. S. var närvarande
och sjöng med, när d. af hvad an-
ledning Åskådarne kunde utropa
en Visa, hvar Theatern ne var
isettad, samt hvad för Levensagen
är för en Landman? Jag kan icke
minnas hans Namn däruppe på
vår Theater. Slutlagt: alt om detta
besynnerliga Factum, eller Frågor för Bed.
L. af S.

Jag är alldeles ofd i Tanka:
Moderatsdmant.

Jag omfamnar Eder begge af alt
hjärta —— G.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Architecten C. C. Gjörwell; dat. Stockholm, d. 27 Oct. 1795.

Innehåll:

1) Förvänd Ordning; ty Bilagorna om Skottet på och Pistolen ifrån Drottningholm lysa här främst. 2) Gud bevare Konungen! 3) Des Förmälning med ~~en~~ Prinsessan Louisa Charlotta af Meklenburg-Schwerin. 4) Liten Historisk Föreställning rörande detta Hus. 5) Hofvets Återkomst til Residencet. 6) Prof. Sergell underviser Konungen uti Sculpturen. 7) Landshöfd. Schröderheim och Lagerbring. 8) Courirer och Complimenter utifrån. 9) Extra-Posten och Linköpings-Bladet affsomnade. 10) Theater-Nyheter. 11) Architecten måste altid skrifva så sköna Bref, som det om Vallombrosa och Paradisetto. 12) Bör insända Caracteres-Portraiter af Påfven, Stor-Hertigen, samt Cardinalerne af York och de Bernis. 13) Men framför alt i ~~Vatican~~ Vaticanen updyka S. Ansgarii Diarium om des Missions-Resa til ~~…~~ Kon. Biörns Hof. 14) Förmaningar. 15) Också en upbyggelig Bilaga til slut: Justitiae-Cancellers-Ämbetets Bref til Landshöfd. i Linköping emot Theater-Direct. Lewenhagen, som ifrån sin orchester i Norrköping låtit intonera Marseille-visan.

Kungörelser.

1) Som sistl. afton, kl. emellan 7 och 8, et Skott blifvit lossadt å en af Kongl. Maj:ts tjenstgörande Vice-Corporaler af Des Lif-drabante-Corps, vid Kongl. Lust-Slottet Drottningholm, uti den emellan Opera-Huset och Cancelliet belägne så kallade Köks-Trägården, hvaraf dock ej skada följt, utan Skottet endast gåt genom Kapprocks-ärmen, hvarefter trenne personer rusat på bemälte Vice-Corporal, skuffat ikull honom, under utrop: Det var et förbannadt Skott! samt jämväl kastat en Pistol efter sig, och sedan flykten tagit, hvaraf med flere omständigheter synes troligt, at Skottet ej varit ämnadt åt den Person, på hvilken det blifvit lossadt; Altså, och uppå Kongl. Maj:ts Nådigste befallning, får jag härigenom alfvarligen påminna och antyda en och hvar, som om denna händelse någon kunskap äger eller få kan, at sådant genast hos Öfver-Ståthållare-Ämbetet i Politie-ärender anmäla; kommandes den, som uptäcker Basemannen til denna oförskämda Gerning, at undfå en belöning af fyra Tusende Riksdaler; hvilken belöning, utom särskild nådig förskoning från ansvar, jämväl tildelas den af de med-

medbrottslige, som de öfrige til gerningen binda kan, eller säkra anledningar til missdådarens upptäckande lämnar. Stockholm d. 19 Oct. 1795.

C. W. Modée.

i/s. Reinh. Blom.

2) Som någon upplysning ännu icke kunnat erhållas om det vid Drottningholms Kongl. Lust-Slott den 18 sistl. lossade Skott, eller någon kunnat igenkänna den vid samma tilfälle qvarlämnade Pistol, har jag ansedt nödigt härigenom allmänneligen kungöra, at nyssnämnde Pistol i dag den 26, ifrån Klockan Tio på förmiddagen til Klockan Et, är til allmänt åskådande uti Politie-Collegii Rum å Rådhuset utsatt, hwarmed ännu ytterligare kommer at fortfaras nästkommande Onsdag sama tid och timar. Stockholm den 26 October 1795.

C. W. Modée.

i/s. Reinh. Blom.

Af dessa begge Kungörelser kan Du intaga, at et Skott blifvit lossadt på Drottningholm, at Pistolen upvises här i Residencet, och ännu har man ej kunnat upptäcka Banemannen: imedlertid har Händelsen och ännu mera den utsatte Bera Belöningen förorsakat mycken upmärksamhet. Vice-Corporalen heter Netherwood. En viss Mög Person skal stundom gå den vägen, hwar detta Skott blifvit lossadt. Gud bevare Konungen på alla Des vägar och stigar!

Man skall nu enligt Godtfinnande, träda uti et nyl. citeradt Gifte, icke med någon Rysk Storförstinna, utan med en Hertige-Doter af Meklenburg-Schwerin, Prinsessan Louisa Charlotta, född den 19 Nov. 1779, således et år yngre än Konungen; skal vara mycket vacker, men något fetlagd. Hennes Far är en af de lofvärdaste Regenter ibland Tysklands Förstar, hennes Mor en Prinsessa af Saxen-Gotha, begge lefvande. Hennes äldre Broder, född 1778, är Arf-Prins, och den yngre, Prins Gustaf Wilhelm, född 1781, gjorde Sal. Konungen til Capitaine vid sit här varande Lif-Garde, då han siste gången reste utrikes, eller 1791. Man torde således ledsaga sin lyckliga Syster hit öfver nästa år; ty man menar at Bilägret sker i Maj eller Junio. Hertigdömet

Meklenburg-

Mecklenburg-Schwerin är et af de större i Tyskland; däremot det af Mecklenburg-Strelitz ganska litet, men som också har gifvit en Drottning åt et stort Rike, eller Stor-Britannien, hvar Hertigens Syster, Sophia Charlotta, är Kon. Georg III:s Gemål, en Moder til en hel Skara af Prinsar och Prinsessor. Måtte vår tilkommande Drottning också blifva en fruktsam Moder, dock lagom för vårt Stats-Contoir! Hennes Faster, Prinsessan Sophia Fredrica, var gift med Arf-Prinsen Fredric i Danmark, men dog 1794 ifrån Gemål och flera Barn: en förträffelig Prinsessa och en Prydnad för Hofvet i Köpenhamn. Vi hafve uti den härliga Medel-tiden, då Bispar och Herrar gjorde al sin flit at förstöra Riket, ägt en Konung ifrån Mecklenburg, Konung Albrecht, som regerade illa, blef slagen och fången af den herrskluftna och stormodiga Drottning Margareta, afsatt och dog hemma i sit Land 1412. Alt sedan har både Slägtskapen och den politiske Bekantskapen med Mecklenburg varit liksom afstadnade, hälst sedan vi finge Pommern och Wismar: ty då finge vi ock med detsama afundsfulle Grannar uti Hertigarne af Mecklenburg; och just af denne grund höll Danmark så mycket bättre Mine med detta Tyska Herrskap, har ock haft 2:ne Drottningar därifrån, och sedan Souverainitetens införande har också Mecklenburgske Adeln in schwere Menge öfverskyggat de Danska Gårne med en talrik Affödan. — Jag har velat i god tid hålla denna lilla Historiska Förelärning för min k. Son, så at han må kunna unbygga både sig sielf och andre med dess innehåll. — Hofvet kom in ifrån Drottningholm den 24, och här redas til flera Feter för den 1 Nov. då Konungens Giftermål skal högtidligen kungjöras och med flera Glädje-betygelser firas. På Drottningholm skal Hans Maj:t tagit kännedom af Sculpturen, hvilken Prof. Sergell gifvit honom: en god augure pour nos les Artistes. Nästa Bref skal förmäla flera Nyheter ifrån vårt Hof.

Land:

Landshöfdingen Schröderheim dog icke långesedan på Jersöa af sin physiska Fetma, sin pecuniaire Magerhet och sin politiska motgång. Här har nyl. utkommit en Bok, kallad: Armfelts Förräderi, uti hvilken han finnes omförmäld på et sätt, som gåt honom högst til sinnes. Landshöfdingen Lagerbring, stadd i lika fördömelse, går däremot med myken Kallsinnighet här på Stockholms Gator. Ännu fortfarer man utomlands, at trycka horreurer om Sal. Konungen; man vil dock hoppas, at om et år härefter detta Galanterie lärer uphöra. Å en annan sida complimenteras vi starkt uti en Dansk Journal, kallad Nordia, uti hvilken man hållit en mägta tröstrik Likprädikan öfver vår Svenska Academie, som än altjämnt hvilar uti en djup sömn. Holmbergs Extra-Post har rest efter til de Dödas Rike; lika så Hr Björns Linköpings Blad: begge upkäftiga. Du torde ej veta, at Björn quitterat Stenborgs Theater och är nu Boktryckare i Linköping. På denne Theater spela nu både Fru Marcadet och Hr Ahlgren med stor succès. Den kongl. Theatern har fåt en ung Lindegren, et verkligt snille, i stället för Hr Kexel.

Jag slutar hvarmed jag bort börja, med at tacka Dig på det högsta för dit i så många affeenden charmanta Bref i, från Florens, rörande Pelegrims-Tåget til Valombrosa och Himelsfärden til Paradisetto. Söta Mor blef så myket in, tagen af alla dessa ~~jordiska~~ öfver-jordiska Sällheter i Toscana, at vi hade största möda at hålla henne ifrån, at genast anträda en Resa til Italien. Raillerie à-part, så skrif, söta Calle, ofta sådana Bref, och glöm ej bort de begärdta ~~Caracteres~~ Caracteres-Portraiter af Hans Helighet Påfven i Rom och Hans Beskedlighet Stor-Hertigen i Toscana. Gerna ville jag ock hafva en trovärdig Målning af Cardinalen af York,

9)

York, den siste ättelaggen af et stort Kongl. Hus, det Stuartska; äfven en dito af Cardinalen de Bernis, den store Skalken alt utföre samt äfven under skjelfve den Romerske Purpuren. När de ogudagtige Fransoserne raserade hans Ärkebiskops-Stol i Alby, anslog en Jacobin på Domkyrko-dörren Herr Cardinalens få upbyggeliga Oeuvres diverses, likson hade de varit et ärbart Mandement, émané de la part de Son Eminence Monseigneur l'Archevêque. Jag vil änteligen veta, huru desse andelige Fäder til sina timliga ansigten sågo ut: ty, sedan de en gång blifvit canoniserade och fåt Sol-ringen omkring sina andägtiga Grimacier, vet jag nog ändå huru de då se ut: ty vi hafve Kyrkor och Böcker fulla af sådana Physionomier. Ja, käraste Calle, vore Du aldrig så litet Antiquarius, så gjorde Du Dig et odödeligt Namn äfven i vår Historia, om Du uti Vaticanen kunde upsdyka vår Svenske Apostels, S. Angarii, Diarium öfver sin Resor til Sverige och sit här utförda Omvändelse-verk, à l'instar de S. Boniface i Tyskland; hvilket skulle vara högst interessant at få för en dag, ty det skulle ofelbart beskrifva för oss Kon. Björns på Haga Person och Hof, samt Beskaffenheten af vårt Land och Sigtuna uti sin då varande Härlighet. At denne Journal varit til försäkra oss Legende-Skrifvarne; men ty värr! då Biskopen Baron Taube ej kunde under sit vistande i Rom, samt under skjelfve Kon. Gustafs vingar, penetrera til detta för oss så dyrbara Manuscript, så lärer Arckiteiten Gjörwell ännu mindre komma åt det. Nå nå! bygg oss bara Vaticaner i stället; de stå bättre bi än Perme-bref och Papers-hus. Sköt din Vetenskap så hederligen och väl, som Du gjort alt hittils; sköt din Hälsa framför alt: så är alt godt, och jag lefver då så mycket gladare

Din

tilgifnaste Pappa.

Bilaga

Bilaga.

För at äfven til slut upbygga min k. Son med en mycket efertänkelig Act, så bifogar en dylik, i anledning af et uti Norrköping nyl. timadt Theater-oväsende, hvarom uti nästa Bref det vidare skal förmälas.

Drottningholm, den 13 Oct. 1795.

Högvälborne Herr Baron, Contre-Amiral, Landshöfdinge och Commendeur med Stora Korset af Kongl. Svärds-orden.

Hans Kongl. Höghet Hertigen Regenten, som med missnöje ansedt den oanständighet en del af Publiquen i Norrköping tillåtit sig å Spectaclet den 2 huius, befaller at Herr Baron och Landshöfdingen genast låter förekalla sig Directeuren Levenhagen och därvid förständigar honom, at han med sin Trouppe utan uppehåll sig därifrån förfogar, så at alla vidare Representationer därstädes innehållas; Hvarjemte han alfvarligen tilsäges, at därest han framdeles, å hvad ort som hälst, låter under eller efter sine Spectacler af Musiquen uppföra den så kallade Marseille-visan, eller någon annan af de under Franska Revolutionen såsom Signal brukade Sånger, blifver han genast, utom annan näpst, sit Privilegium förlustig — — —

Högvälborne Herr Barons &c.

ödmjuke Tjenare

J. W. Lode.

Hr & Fru Almquist

d. 3 Nov. 95.

70

Blott et par rader, att önske
mina lilla barn[illegible] god [illegible] några
på otta dagar, ty jag arbetar
nu på en artikel om [illegible]
för [illegible].

Var hos [illegible] i går
[illegible] på Regn. [illegible]
[illegible] i [illegible] till [illegible], hvar
[illegible] Damen [illegible] [illegible].
[illegible] hos [illegible] i går
middagen, och [illegible] [illegible]
det Kroga [illegible] [illegible] att
de andra [illegible]. [illegible],
[illegible], [illegible] och Rosa.

Får jag be Mr John att [illegible]
ne på bilagda [illegible] der Ar-
tiklar [illegible] äger, så skall
Du få den [illegible] i [illegible],
att på fint Papper [illegible]
på blifvit tryckte.

[illegible] til den store att
så rigtigt acquisitionen
partiet. [illegible]. Du
har ~~[illegible]~~ sjelf under [illegible]
från [illegible] i Danmark en
dubbel [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] en [illegible] [illegible] med [illegible]
[illegible] hit up!!

[illegible] Eder
Broder. / [illegible]
[illegible] Linn. [illegible]
[illegible] ode.

Den 17 November 1795

71

Vänliga Söta Stefsor helsar tusenfalt, samt att
ömmeste mätto. Hon skall visst få et eget förgyllt
skrin, med sina bilagor, som det ej kommer icke
ogjorde skall lefva. Med mångfaldig Tacksägelse
ettersomdigt det samma Museum af Ebbetorp,
som tål ingen annan afgudasia uti det,
saraugas Lotta For.

Skulle någon afskrift
utur *Nordic* vigå, helst
med anmärkningar, så
må den väl skickas till
P. men ej *[illegible]* [illegible]
[illegible] läsnas.

Mlle Dupuis, det
[illegible], torde vara af H.
Admann.

Låt veta om denne
Depeche ankommit å orten
den bör afgå *i dag*
om Dominus [illegible]
[illegible].

Til Herr Grosshandlaren Joh. Nil. Lindahl i Norrköping. Stockholm, den 1 Dec. 1795.

Min Egen Käraste John

behagar påminna sig, at jag i Postscripto uti mit sista Bref nämnde om en mig, rättare Dig, just vid Brefvets tilslutande gjord Proposition. Saken är den, at Herr Öfverste-Lieutenanten Pehr Schönström, Dotter-Son af Hof-Rådet Warmholtz, har vid arfskiftet tillöst sig sin Morfars förträffeliga Bibliothek, och vil nu, såsom ung Militaire, sälja det bort en bloc, eller på Svenska helt och hållet åt en enda hugad Köpare. Jag behöfver ingalunda säga Dig något om denna Boksamlings värde; och i fall Du tillåter mig få sända Dig den mig lämnade, af Sal. Herr Warmholtz med egen Hand, således med en Kännares fördelning och granskning, upsatte Systematiske Catalog, kallad Catalogus Bibliothecæ Warmholtzianæ bestående af 2:ne Band i folio, innehållande Pars I–V af denna Bok-förtekning; så ser Du genast med egna ögon både Böckernas och Catalogens Värde. Bilagan utvisar i förväg Beskaffenheten af denne Lärdoms-Skatt, och hvilken, sådan, icke så snart mera lärer finnas tilhopa uti vårt Land. Enligt Secreter: Stethaus Räkning består detta Bibliothek af 3926 verk, men ganska många sådana åter af flera, jag menar många Band, äfven som flera Skrifter finnas tilhopa uti et Band, och beräknas ändå blott för en N:o på Catalogen: således går väl hela Bibliotheket til et antal af omkring 5000 Band och Skrifter. Uti denna Samling utgjör Lärdoms-Historien Hufvud-grenen, och kan jag med al Säkerhet säga, at uti intet Svenskt enskildt Bibliothek har funnits et sådant Förråd i denna

vetenskaps,

+, som uti det Warmholtzska.

Vetenskaps, i synnerhet af Lärdoms-Journaler och Tidningar, samt in- och utländske Bokauctions-Cataloger+. Siste Artikeln: Stamper, har icke blifvit i Catalogen detaillerad; men ägaren försäkrade mig, at denna Samling är ganska ansenlig, bestående af Portraiter, Landskaps-stycken m. m. alt af de bäste Mästare, samt at intet enda Blad af dem blifvit eller skal blifva skingradt. Nu är det flyttadt ifrån Christineholm til Papersbruket vid Nyköping, hvar det står uppsatt och kan besës. Skulle et eller annat verk vid Handeln saknas, så afgår des Värde af Köpeskillingen, som är 7000 Plåtar eller 2333 Rikrdaler 16 ß. Detta kallas ultimata Priset, och medgifver gerna, at detta Bibliothek är sådan Summa värdt: ty Säljaren men här är han en Fördel: ger Credit och tager en så god Mans Sedlar, som dine äro, för säker Betalning. Hufst har anmodat mig at hembjuda Dig denne Handel; och då Du blott bor några mil ifrån Nyköping, så kan Du en vacker Vinterdag åka dit, bese alt med egna ögon och affluta alt sjelf, om Du finner för godt at gjöra denne Handel. Jag anmäler den blott: ty jag har för stora Obligationer på begge händer, at tala för den enas bästa på den andras bekostnad. Imedlertid ber jag om dit preliminaire yttrande. Jag ser nog förut, at Du genom en sådan Handel finge Dubletter; men då ingen Bok finnes i Warmholtzska Bibliotheket, som icke har sit eget särskildta värde, ~~så~~ til Autor, innehåll, upplaga, sällsynthet o. s. v. så finnas altid Köpare til dem, hälst om man uprättade öfver dem en kort Bibliographisk Catalog. Dock nog härom.

För Dig, såsom Portrait-Samlare, bör jag nämna, at jag icke långesedan fick se et af vår Konunga-mördare, ~~Capitainen~~ Ankarström. Det är i liten Folio, och visar honom med Vargskinspälsen och Skägget, eller sådan han stod på Schavoten

före

före afstraffningen. Ansigtet var skäligen likt, men hans Regard något mörk och skarp. Portraitet är en oval och utan alla Attributer; arbetet skäligen godt; på ömse sidor af nedre ovalen läses: F. Bonneville del. — B. Gautier sculps: under läses: J. Ankarström, le Brutus Suédois. L'an 1:r de la Republique (1793). Après le Portrait original envoyé de Suède au Cercle Social. Med Cercle Social lärer förstås Sal. Jacobiner-klubben i Paris, eller någon dess Plant-skola; imedlertid gjorde denna Fraternité et sådant intryck på mig, at jag drömde följande natten, at vännerne i Stockholm skickat detta Portrait ända til Canton, för at låta Chinesens uti servil Likhet alla öfverträffande Hand afteckna detta Helgons Beläte på Pounche-Bålar, utur hvilka man sedan skulle dricka hans och Medbröders, Medhållares och Medonskares Skålar, alt med sina olika Heders-bevisningar. Jag kommer aldrig at höja Glaset uti detta Gille; jag höjer i stället mit Hjertas innerliga önskan til Gud, at upplysa och leda vår unge Konung på en god väg, at höra Sanning, at skipa Rätvisa, at värdera Människan, sin Like, at vara välgjörande - - - så är han ock viss om sine undersåtares Hjertan, så fruktar han icke för Efterverldens Dom, för Historiens Minnesvård, en Minnesvård, som Trälen icke reser, Smickraren icke pryder.

Nyligen dog härstädes Cancellie-Rådet Wallenstråle, lämnandes Hustru och Barn uti uselhet: ärft medel, fåt Penningar med sin Fru, en Silfverstedt, alt förstört; och på hvad sätt? just på samma sätt, som den ändå rikare Stats-Commissarien Adlerberg, ock så icke längesedan afliden. Den senare lider jag ändå vida mer öfver, i anseende til dess Barns misföde: emedan, försedd med alla

Snillets

Snillets och Hjertats Egenskaper, med alla Fägringens Behag-
och et sådant Fruntimer skal, genom en Faders oordningar, för-
blifva vid det lindrigaste uttrycket, lefva och åldras uti et
Fröken-Stift -- sådant är oförlåteligt. Hr Wallenstråle skal
dock sedan ~~många~~ några år ~~hafva~~ haft en Pension af 500 Riksdaler.
Ringa eller ingen tjenst gjorde han i Canselliet; längesedan
tog han afsked, och har lefvat än här än där. Dock jag vil
glömma honom.

Hälsa innerligt vår Söta Stafva. altid lefva (?)

Beggs tillgifnaste Pappa.

Til Fru Gustava Eleonora Lindahl
i Norrköping.

Stockholm, den 24 Dec. 1795.

Min Egen Aldrakäraste Stafva

måste jag nödvändigt tilskrifva, åtminstone än et Bref i år. Många många Tacksägelser skal Du hafva för dina kära Hälsningar och för dit sista söta Bref med den sköna Blomman. Den intager visserligen et för både Öga och Hjerta kärt rum uti mit Vänskaps-Herbarium. Tillåt mig gifva Dig en Blomma tilbaka, plockad uti en af Parkerne, som omgifva Parnassen, den Parken, där Herdar trifvas, där Vänner gärna nalkas, där min Stafvas Hjerta ~~så gärna~~ ej sällan hämtar sin föda, söker en Vällust, som saknas uti andra Vitterhets-yrken. Denna min lilla och så oskyldiga Julklapp består uti den genom vår Vän, Kongl. Secreteraren Mandorff, redan lämnade <u>Galatée</u>, öfversatt af en ung Secreterare Kullberg, och om hvilken jag lärer tilförne något skrifvit. Läs och njut denna så vackra Bok. Säkerligen känner dit Hjerta mycket under denna Läsning, någon öm Tår lärer därjämte offras, då mit Öga ej sällan vatnats vid de flera där förekommande och så rörande Scener ibland så många dygdiga Människjor, som där afmålas, som där framträda.

Du fordrar säkert reda för min Sommar, kanske för hela återstående delen af Året. Ack ja! den gjör jag så <u>gärna</u> för <u>min</u> Stafva. Se här då något om detta för mig så sälla år. — Den första mycket vackra Vårdag var <u>den 28 Apr.</u> då Stockholm lyste af Ordens Pragt och Prål, men jag vandrade med glad och lätt fot undan Bullret til Solituden, öpnade mina Fönster, lät vädra och städa

detta

detta sköna Rum, och helsade imedlertid solo på Djurgården:
alt var ~~dock~~ där uti sin första utspruckning. Den 1 Maji var ock
skön, den tilbragte jag likaledes helt allena på Solituden:
ty Mandorff var den dagen uti Sälskap på Djurgården, äfven
som han Ordens-dagen borde vara i Staden. Nyheten af desse
begge så vackre Dagar och min Enslighet under desamma
gåfvo mit Hjerta så mycken söt känsla, så mycken Ljuf
Tilfredsställelse, at jag ingen ting saknade, och det utgjör ocksa
högste Graden af min jordiska Sälhet, at jag kan vara så
lycksalig allena. Mit Medvetande, mit öga, mit Hjerta, min
Läsning bidraga samfält härtil; och aldrig skal jag klaga,
så länge Gud låter mig äga och behålla desse Tilgångar, dessa
Källor, utur hwilka för mig ösas den himmelske Friden, den
jordiska Glädjen. — Men på den första Maji följde en Månad
Majus, hwars Like jag aldrig belefvat; så kall, så vinterkall,
med Köld och is; med en Snö och en Storm, som i synnerhet
Norr-ut stängde stora Far-vägen och kullstörtade hela Skogar.
Medlet af Junio gaf oss först Sommar; och sedan hafve vi ock haft en
den skönaste Sommar jag minnes, samt nästan uti et alt til
den 1 October. Flere gånger har jag med min Mandorff för-
nyat Promenaden, delat pastorale Nöjen på Djurgården, vittra
Lecturer på Solituden, ja til och med gjort en pittoresque Resa
den 11 Jul. til första Torpet. — Månaden Augustus var mycket
märkvärdig uti desse Annaler. Men jag måste i förväg gjöra
Dig et upplysande förtroende. Sedan Tro-vännen Mandorff
genom sina tre-åriga och så nitfulla förtjenster om min
Person blifvit ifrån Geheime-Conferencie-Råd upphöjd til min
Premier-Ministre eller Riks-Cantzler, och jag nu, efter mit
Entledigande utur Kongl. Maj:ts och Rikets Tjenst, föresatt mig
at inrätta et eget Hof; så har jag ock besatt mina öfriga
höga Riks-Ämbeten med skickelige Personer. Jag vil nämna

dem

dem efter åldern uti Tjensten. Til min Hof-Skald har jag antagit Herr Secreteraren Kullberg, hwilken således utgjör min Svenska Academie, som jag dock intet ämnar låta af lida för et Myggbets skull. Han är ung, vitter och älskvärd; Figuren ganska vacker, Sammanlefnaden ganska höflig. Han är Carlscrona-bo och engagerad uti Kamar-Revisionen. Hans Snille och hans Penna kan Du lära känna genom ~~hans~~ Öfversättningen af Galatée. — Til min Lif-Medicus har jag antagit Hr Zetterman. Han hade omsorg under Resan til det pestaktiga Alger om min Calles så dyrbara Person, och då han med Lifvet och Hälsan bragte honom obesmittad til Livorno, så har jag in Petto utsett honom til Vårdhållare öfver min ännu litet omistliga Person, i synnerhet då jag ligger och förstörer Hälsan på Djurgården. Han är Stockholms-bo, ingalunda gammal, dock redan skäligen både beläst och förfaren, därjämte en vacker och lång Pilt; så at han, alt detta sammanlagdt, kan ganska väl upfylla sit Kall, såsom Lieutenant vid alles vår Lif-Bataillone. Til Hof-Intendent har jag antagit unge Artisten Forssgren, också Stockholms-bo, Eleve af de begge Stormästarne uti Konst-riket, Hrne Desprès och Gjörwell. Nå nå! Raillerie à part, Calle har fatt Rit-Stiftet i handen på honom under Desprès's ögon. Han är väl ung til åren, och så fager til utseendet, at Physiognomisten Mandorff säger honom äga tycke af den sköne Grefve Löwenhielm; men det hindrar honom icke at stiga uti Ämbetsmanna-vägen inom mit Herradöme, helst då härtil kommit, at han med mycken Modestie emottagit min Brevet til bestridande af sin Function uti mit Hof. Kort sagt: med all denna hans Modestie är han ändå en

stor

stor Skalk. Han ritar väl, sjunger artigt, talar fin Fransyska, ser godt ut på Herr Després's Mamsell, hatar inga oskyldiga äfventyr, älskar Vitterheten, är glad, är bara 18 år. För Calles skull tyckes Söta Mor ocksa fattat mycken Nåd för denne hans Elève; så at han redan blifvit twänne reser buden til hennes Tafel. — Til Stats-Secreterare har jag kallat Herr Norgren, Cancellist uti Stats-Contoiret, Skåning, ifrån Christianstad, och som vandrat uti de sköna Parkerne — — Vångarne, som det där heter — omkring Önestad, hwar jag tilbragt de så sälla åren, 1734–39, 1742–45, hos min välgjörande Fosterfaders begge Systrar, Enke-fru von Bröyer och Mamsell Eva Feiff. Han är 23 år, af et rätt anständigt utseende, bryter uti sit behageliga Tal litet på Skånska, eller det så kallade Göinga-målet, hwilket ingalunda skämde bort vår Bekantskap. Han är mycket Språkkunnig, blifver mig således nyttig; sjunger och spelar på Claver: Kort sagt: han upfyller min önskan uti detta sit Departement. Til min Historiograph har jag åter antagit en annan Skåning, Magister Sjöborg, just en lärd Man, som, kära Du, kan läsa Runstafven och assistera sjelfwe Riks-Antiquarien Tihleman at förklara de gamla Mynten, som äger både eer och förtjenster, samt söker nu med några diadomiske Gossar Historiarum Adjuncturen hos Rikets Drots, såsom Canceller för Lärdoms-Sätet i Lund; som är väl ingen Adonis, men har et godt tycke, skalkagtig uti Tal och öga, spelar sin Cithra; reser i desse dagar til Westergöthland och Skåne, kommer igen til Sommaren; hwadan jag nu ocksa ärnar lägga mig til 2:ne Regalier på Solituden, et Claver och en Cithra. — En Historiograph behöfver naturligt wis en Typograph: således har jag til Kongl. Boktryckare beb ~~re~~ fvat f. d. Herr Konstförwanten

Henrik

2)

Henrik Nordström, just densamme unge och behaglige
Trägårds-gossen på Bellevue, som Du känner förut. Han
har nu väl blifvit något manligare; kan dock intet aflåta
at älska vackra Blomster och vackra Ögon. Alla år rega-
lerar han mig med en eller annan Bouquet; äfven som
då och då unfaller honom en Suck öfver Könets hårdhet. —
Nu fattas än en Ämbetsman; men ty värr! den lärer aldrig
komma at utnämnas; jag menar en Riks-Skattmästare;
utan lärer detta Ämbete alltid komma uti min Hof-Calender
at stå utmärkt med ordet: vacant. — Nu, på det at Dramen:
Så blefvo alla nögde äfven må upföras på min Hof-Theater,
har jag så tilstält, at jag altid delar min Dag eller min Afton
med en i sänder af desse mine Resp. Tjenstemän: ty Collisioner
äro farliga, och jag vil bibehålla Freden, koste hwad det vil, i
stället för det, at min Confrere, Hans Maj:t Hr Wilh. Pitt i
England vil föra Kriget, koste hwad det vil. Men hwad nu af
alt är det märkvärdigaste, så kostar detta nu mera så
mycket tilökta Hof mit Stats-Contoir ej mer än den tiden,
då jag halp mig fram med en enda Stor-vizir. — Imedlertid
är väl til märkandes, at jag ej underhåller denna min
Stat af några främande Subsidie-medel, utan afbetalar
årligen på min Riksgäld, ehuru långsamt och i små
Poster, alt efter Intradernes Tilgångar, den Historiske
Bergslagens afkastning och Hof-förtäringens nödvändigaste
bestridande. Mine så kallade menus Plaisirs äro däremot
funderade på en helt nyligen tilkommen Artikel uti
Civil-Listan: ty Konungen uti Allehandarien, en af vår
Tids välgörande Regenter, har anbudit mig en Extra-
inkomst för et gunstbenaget Biträde vid Upplysnings-verket,
jag menar vid den dageliga Ljus-tändningen. Således an-

vänder

vänder jag ock med godt Samvete, eller utan någon Stats-creditors skäliga förtörnelse, detta lilla Guld-regn til mina små Recreationer, utomdes så högst nödvändiga på denne min ålderdom, som Du lätt kan skönja blir för mig hvar dag tyngre at bära.

Se nu förstår Du det följande bättre; hvadan det ock blir så mycket kortare. Den 15 Aug. gjorde jag le Tour du monde med Hof-Skalden, det vil säga: vi började Promenaden med Kungsholmen och slutade med Djurgården: en den aldraskönaste Dag. – Vid samma Tid låg Danska Fregatten Fredricsvärn här på Redden, förd af Capitaine Sten Bille. Hans Cadetter besökte alla dagar våra Skådespel, och jag råkade på Stenbergs i bekantskap med 2:ne unge och glade Gossar ifrån Norrige, Valeur och Henne; och som jag njöt många Höfligheter i Norrige 1751, då jag, på min Resa til Holland och Frankrike, låg för Motvind i Hamersund, och hade mycket roligt af 2:ne unge Studenter ifrån Tronhem, som ärnade sig ner til Köpenhamn; så tog jag tilfället i agt, och afbördade mig denna gamla Skuld, samt hade desse begge Normän med mig en afton på Djurgården, hvilken vi bevandrade och sedan åto tilhopa, under hvilken rätt roliga Souper de sjöngo Danska visor, något om Politik och något om annat. Detta Nymäre timade den 18 Aug. – Den 31 i samma månad tilbragte jag på Solituden ensam, och läste Idyllen Mycon hos Gessner med en aldeles himmelsk känsla; jag bar den med mig hem och öfversatte den à ma manière. – Den 2 Sept. var jag med D. Zetterman på det vackra Rosendal på Djurgården. Du minnes väl Inspector Stenbergs Boställe, men nu af Ståthållaren De Besche ombygdt til en skön villa – äfven så den 5 med Hr Kullberg på Fiskare-Torpet, hvilket han aldrig sedt, och således njöt

denna

denna så högst vackra Belägenhet dubbelt. — Den 1 Oct. tog jag afsked af Sommaren på Djurgården, en skön Dag i anseende til den sena årstiden, en skön Dag för mit Hjerta. Jag var solo. — Den 5 Nov. hälsade jag på den första vackra Vinterdagen med Hr Forssgren; äfven som den 1 Dec. på den andre med Secreteraren Norgren. Se där har Du räkning på alla desse Högtidsdagar; til hvilka dock framför alt bör fogas den 24 Nov. då mit Fjerde år började med vår Mandorff, och på hvilken jag fik det så sköna Brefvet, som bilägges i afskrift.

Men nu må det vara nog med Confessioner om Karlar: ty också et litet Skriftermål bör äga rum om en Dame, utom Fru Lenngren; jag menar dock om en vitter Dame. Vi äge nu 3:ne vittra Fruntimer på vår Parnass, af hvilka Du känner 2:ne förut, jag menar Fru Linnerhielm och Fru Lindegren; men härtil kommer et tredje, som icke mindre lyser af Snillegåfvor, dock af det mera glada och liksom sjelfs:rådiga Slaget; hvilket också är mindre at undra på, ty hon är ung til Sinnet och lefver stundom uti stora verlden. Det är Fru Friherrinnan Christina Charlotta Gyllenkrok i Skåne, född Grefvinna Körner. Hennes Man, Majoren Baron Axel Gyllenkrok, Herre til Swenstorp, en af Storgårdarne i Skåne, är en välbestäld Fidei-Commissarie. Vid lediga Stunder har hon ibland annat roat sig med at författa en Drame, kallad Cecile, hvilken hon skickat til sin förtrogne vän, Herr Generalen Baron Bror Cederström här i Stockholm, som blifvit så intagen af denna älskvärda och ännu sköna Grefvinnas arbete, at han ville hafva det spieladt inför sjelfva det Kongliga

Hofvet,

Hofvet, och til den ändan gaf det, til vinnande af en mera theatralisk Omklädnad, åt unge Garderobes mästaren, foren. Hr Kullberg, som åter gifvit Cécile en så aldeles ny Drägt, en sådan Belefvenhet, at Grefvinnan ~~icke~~ knapt mera kändes vid denna sin Fosterdoter: hvadan hon fann sig befogad, at skrifteligen upsätta några Anmärkningar öfver den Nya Cécile af des ~~första~~ Författare. Dessa Anmärkningar finner Du ibland Bilagorna. Läs och döm sjelf, om icke detta Fruntimer har et fint Vett och myket Snille. Icke längesedan var hon här uppe i Stockholm för at besöka sina vänner.

Ibland dessa Bilagor finner Du också en Romance öfver den aldrig nog saknade Florians Graf. Denna Skaldesång ber jag må, jämte min vördnadsfulla Helsning, lämnas til Herr Kuhlman, som jag med glädje och Tacksamhet hörer resa Sal. Lidén — — en annan vitter Sånge — — en Minnesvård uppå sin vackra Landgård, den af sig omskapade Romaisen. Jag lämpar på Hr Kuhlman den Strophen, som börjas således:

Je veux à cet Ami — — —

Jag har icke heller i år, samt af den kände orsaken, varit hos mina så kära Barn på det vackra Sätra; utan mina Landresor hafva bestått uti en enda til Ulriksdal, som, i Söta Mors glada Sällskap, anträddes den 26. Aug. och för at lyfta en Betalning hos Öfver-Kamarherren Baron Stierneld under väntan på Herrens hemkomst ifrån en Promenade med Enke-Drotningen såto vi i Trägården, som jämte Grottan myket förfaller. Des Läge är inskränkt, och bakom Grottan är den altid kall och fuktig. Vatn konsten är en verkelig Ruine. På en af de sindrige Bänkarne satt jag och läste för Söta Mor utur Fru Linnerhielms Vitterhets-Försök, och ligger där ännu til märke en Blomma af den Bouquet, som bars Fru

Bibri

3)

Bribri ifrån orangeriet. återvägen togs förbi ålkistan, och besågs då det sköna Tresiäti, hvilket f. d. Baron Armfelt på et täckt ställe i Kongsängen anlagt, beqvämligen inredt och med til en del välluftiga Taflor prydt, samt alt detta på et sätt, som gifver det et så ypperligt företräde i, ibland många af våra små Landgårdar. Det har nu efter ägarens fall återgåt til Kronan och står uti förbindelse med Haga. Det underhålles, och synes som vår unge Konung hade tycke för denna anläggning.

Til våra utvalda Sommar-nöjen hörer det angenäma Besök, Herr Kongl. Secreter. Linnerhielm på Ebbetorp gjorde oss. Under denna sin dock nog korta Därvaro besörjde han äfven utgifningen af de Vitterhets-Försök, som vi alla med så stort nöje läse och återläse: et Arbete, som lyser af så mycket Snille, af en så granskad Smak uti Tankar, Samband och Tekning. Aldrig kan jag för ofta se på de aldravackraste Gravurerne. De af Gessners och Myrons Minnesvårdar hafva förfört min åldriga Hand at våga 2:ne Öfversättningar, af hvilka den ena redan står uti Tredje Stycket af Adressen, och den andra torde snart komma efter.

Fru Lindegren upvaktades af den lyckliga Öfversättaren med Galatée, och blef af denna Pastorale Roman så intagen, at hon skref en Episode til densamma, som Du bör läsa och finnes ibland Bilagorna. Hvad tycker Du väl om en Fru vid hennes år, som skrifver och målar så känslofullt? Säg, Söta Stafva! skulle Du ock så ej vilja försöka en liten Episode?

Glöm

Glöm för ingen del at hembära Din respectable Swärfar min hjerteliga Vördnad. Gud välsigne hans ålderdom med Frid i Själen, Glädje i Sinnet och Styrka i Kroppen! Gud välsigne ocksa Dig, min egen älskwärda Stafva, för alla de Stunder Du delar med den åldrige Hedersmannen, ja med upoffring af de Sällskaper och de Nöjen, som så ofta sökt Dig, men för denna barnsliga och så heliga Plikts upfyllande Du lämnat! Alla tala härom med Beundran och Högagtning. Din Söta Mor delar med mig samma Tankesätt både för Fader Pehr och för Dig. Hon ber hälsa Dig och din k. John på det ömaste, och tackar Er Begge tres-particulierement för den ankaren med skön veritable [illegible] hon fått af Er Kära Hand til skänks, och uti hwilken hon alla dagar dricker Er Skål, sin Hälsa til myken, af oss alla önskad, fromma och Styrko. – Ack sötaste Stafva! när kommer den Glädje-dagen, då vi få se och omfamna Eder häruppe? kommer den snart? Hela Almquistens Hus, lilla Love, denne aldraqvickaste och aldrasötaste Gosse, med inberäknad, hälsar. Gud välsigne alla mina Barn! och allestädes!!!

Jag lefver och dör

Eder

trognaste Pappa

Bilagor.

1. Några små Anmärkningar öfver den Nya Cecile, af des första Författare, Fru Friherrinnan Gyllenkrook, född Grefvinna Mörner, upsatte 1795.

Då Cecile gick ut ifrån min Skrif-Bureau, var hon klädd i den enfaldiga Drägt, som tilverkas i den oförfarna Landsbygden, där man blott är vand at följa Naturen. Hon hade en enda Skönhet — ack! den var stor nog för at intaga — denna Skönhet var Sanningen —.

Jag hade likvål tillåtit mig några små Tourer, för at, så til sägandes, kunna sammanstäda Händelserna til en Piéce; men denna utsväfning var så liten och omärkbar, at man knapt såg annat än Hufvud-idéen, och alt, tilsamans lagdt, blef ändå Länkar i Sanfärdighetens Kädja.

Aldrig kände jag den ärelystnaden, at få se min lilla Cécile nånsin upförd på en Theater inför en granskande Almänhet: min enda Tilfredsställelse såg sin gräns utstakad vid det bifall jag erhölt af den Person, i hvars Händer jag första gången lämnade mit arbete. Sedermera har Cecile kommit i stora verlden; och det är där som alla Brister och Ofullkomligheter sättas i full dag: Smaken sitter där på sin ljusa gyldene Thron, och des välgjörande blickar genomtränga mörkret med alla des odanade ämnen. Cecile uptogs i denna Gudinnas Sköte som et Hittebarn: upfostrades, förbättrades, blef äntelligen fullvuxen och vann nya behag, bibehållande af sit ifrån Födelse-bygden medförda

förda anseende knapt annat än några Hjertats Känslor; likväl af största betydenhet för hennes varelses bestånd.

I denna synpunkt har jag åter sedt min Cecile, och fägnat mig åt hennes framsteg; och då hon nu förekommer mig som et Barn taget utur en Pension, så synes det mig, at jag äger en liten rättighet at fälla et välmenande omdöme, hvartil jag äfven af några andra omständigheter är upp=manad. Jag har all agtning för det Snillet, som gjort sig den mödan at embellera mina Tankar; och hade jag blifvit dubbelt intagen, om följande små saker blifvit ob=serverade.

Jag har intet deremot, at man gifvit min Cecile en Mor, ehuru hon alt för väl kunnat med all ärbarhet, och utan alt klander, bebo sin lilla Eremitage: hennes väl=görande och behagliga Lefnadssätt rättfärdigar henne i från alla hårda omdömen. En Kamar-jungfru är ofta en hyggligare och förståndigare Varelse, än mången af det så kallade bättre folket.

Skal det vara en nödvändighet, at i hvarje Piece finna en intrigue, så bekänner jag både min okunnighet och försumelse, och är glad öfver at se denna Bristen ersatt.

Hvad jag i synnerhet önskade vore detta, at gamle Simons första Tal til Capitaine Strömmer hade bibehållit sig ord i från ord efter Originalet: ty detta var ingalunda af För=fattaren sammanbundet, utan af den åldrige med egna läppar vid händelsen uttaladt.

Jag ville äfven, at i Trädgårds-mästarens Samtal med Fröken, och i Grefvens Samtal med Jaquette, skulle några

fria

fria uttåtelser varit sparade: jag medger, at sådant är i sednare tider mycket liten uppmärksamhet underkastadt; men jag blir vid min Tro: at Theatern är en dålig Schola för Sederna, om ej anständigheten i alla mål där observerad.

För öfrigt lånar den Nya Cecile mycket värde af sina nu mera lifligare Behag, och sit vidlyftigare Skick, afpassad för en Skådeplats; då deremot den förra kan blott skryta af Trohet mot originala Händelsen, sin enfaldiga Korthet och sin Snålhet, at på några timmar, ifrån en Berättelse, smälta ihop til något, som åtminstone hade air af et Theater-Stycke.

Begär ej af en Qvinno-hjärnes styrka,
at den fullkomligheter bringar fram:
Det redan ära är at icke stå med skam
tibland det Folk, som Snillets Fader dyrka.
Rätt ofta har jag ledsen varit,
At jag försökt på Pindi branter krypa opp;
Men lika ofta har jag ock erfarit
En ljuflig dristighet, som fyllt min Själ med hopp.
Vill jag en Hjeltes Bragder sjunga,
jag manas af — jag vet ej hvad:
Klar blir Rösten — lätt blir min Tunga
och glädjen flyter i hvar rad.
Jag kan då ej en Känsla jaga,
Som redan hunnit bli Begär —
Men Kvad från Lager-kransen taga,
Det dristar jag ej gjöra här.

Min

Min Sång är Hjertats egen Stämma
Och här tilegnas blott åt den,
Som ej med myndighet den Sångare vill skrämma,
Men är des Stöd – des Tröst – des Vän.

---

2. Episode af Fru Doctorinnan Lindegren til Hr. Kullbergs Öfversättning af Florians Galatée, hörande til sid. 164, författad på Farsta i Nov. 1795.

-- Länge hade desse älskare lefvat de gladaste dagar, då den ömma Teolinde påminte sig, at den gode Erast ännu ej ägde någon Herdinna. Oegennyttigt hade han uppoffrat all egen fördel, och sökte sin egen Sälhet i sina vänners Lycksalighet: deras Välgång var hans Belöning. – Dock kände hans Hjerta stundom en Längtan och saknade en Tilfredsställelse, som vänskapen ej altid kunde upfylla. Hans Vänner märkte det, och förebrådde sig, at de så länge lämnat honom lottlös. – En vacker Dag gingo de up på en hög och behaglig Bergskulle, därifrån man hade en vidsträkt och intagande Utsigt. Efter vanligheten samlades omkring dem all Byggdens Ungdom. Låt oss, sade Elicio, ibland denna vackra Skara välja Erast en Herdinna! Deras ögon sökte med upmärksamhet at finna den värdigaste. – Men i samma ögonblick fingo de höra en behaglig Sång. Snart blefvo de varse en flock af de skönaste Flickor, förande emellan sig en prydligt klädd skön Herdinna. Hon sjöng under det de gingo up före Berget slutet af den vers hon börjat vid upgåendet:

För Dig jag lefva vill och dö –
Och när du trött vill Hvilan smaka,
Så skal jag för din Trygghet vaka,
Och Sängen din med Rosor strö. –

Timbrio

Timbrio gick emot dessa förtjusande Varelser: hans behag och
utseende hade något ovanligt hos sig. Han bad dem vara väl:
komne, och sade dem orsaken til denna Dagens Samankomst
och Högtidlighet. De Okända gingo fram, lämnande den
sköna Herdinnan i Erasts famn. Här är din Brud, sade de:
Gudarne lämna ingen Dygd, ingen välgörande Gärning o:
belönt.

Glädjen var nu fullkomlig, och de Okända blandade sig i
ungdomens Lekar. Den dygdige och upplyste Salvador kom
med muntra steg uppföre Kullen. Han helsade de Okända
med mycken agtning, och de med vördnad på honom såsom
en gammal vän. De satte sig nu alla at hvila och samtala.
De kommo öfverens, at årligen på denna Dagen fira de
lyckliga Älskares Fest. Men, som ingen Sälhet är fullkomlig,
om den ej är meddelande och bidragande til fleres Sälhet;
ty beslöto desse Vänner at på Kullen uppresa en Pyramid,
på hvars ena sida de lyckliga Älskares Namn skulle an:
tecknas, och på den andra de Författares, som med värdigt
behag beskrefvo deras Händelser; så at de bevekte männi:
skjorna at söka sin lycksalighet i en ren, öm och dygdig Kärlek.

Edra Händelser och öden äro redan bekanta och beskrifna, sade
Salvador: äfven i det kalla Norden har Belidor, et ungt snille,
med behag och lifligaste uttryck bidragit til Er odödlighet.

Ack! sade den sköna Teolinde, hvarmed skole vi visa honom
vår Erkänsla. Vi skole belöna honom, sade de Okända sköna. —
En af dem steg då fram: hon bar en Krans af Förgät-mig-intet,
af hvilken hon tog en Blomma, sägande: detta blir min skänk
til Belidor; den skal påminna honom at följa mina spår
genom tusende omväxlingar, ty jag är Naturen, men aldrig
träda öfver mina gränser. — En annan, nämligen Ömheten,
blottade sit sköna Bröst, där man genom den fina Kroppen

jag

jag Blodets Rörelser och omlopp til det goda Hjertat. Jag skänker och meddelar Belidor mina ädla Känslor: fåfängt bjuder man til at röra andra, om man sjelf är kall; och om han är mig trogen, skal han blifva lycklig. Min Sinnebild, et känslofullt Hjerta, gifver jag honom til bevis af min Högagtning. En annan af dessa sköna varelser framsteg. Jag är Oskulden, sade hon; jag gifver Belidor den sällsynta gåfvan, at med danning gifva min Caractere. Sjelfva Moliere, detta vittra Snille, som kunde på Theatern antaga alla Människjans Böjelser och Passioner, lyckades det dock aldrig at härma mig. Jag har väl intet något at bortgifva; men, som hvita Perlor bäst tekna min Sinnebild, så se här, sade hon — lösande et Band ur sit Hår — lämnen dessa til Belidor. Strax såg man Kärleken framspringa från en Myrten-buske, och jag, sade han, ryckande en fjäder ur sin vinge, jag gifver honom denna Penna at beskrifva mina Nöjen.

Man fik då höra en ljuflig Musik. Apollo syntes. På det, sade han, at alla dessa behagliga Förslag måtte gå i verkställighet, så gifver jag Belidor Kunskap, Snille och Smak at framma min dyra. Der Tekning må ock fändas honom. — Apollo och de små Guda-varelser försvunno, och lämnade Herdarne happne, glade och rörde.

Men nu blef frågan, hvilken skulle frambära dessa Skänker til Belidor? Jag lämnade, sade Tedlinde, min Vän Celia på vägen sittande under en ensam ung Lind, mot hvars Stam hon lutade sit Hufvud. Saknad och Sorg äro hennes Sällskap. Hon saknar äfven Vänskapens Nöjen och Tröst. Intet annat kan draga henne ur sin djupa dvala och enslighet, än om hon finner tilfälle at vara nyttig eller gjöra någon Människja godt. Hon skal visst intet neka at frambära våra Helsningar til Belidor. — Man sökte Celia; men hon hade då gåt til Likdalen, sysselsatt at uti et i Sanden ritadt Namn plantera små Cypress-telningar. Man sade henne sit ärende, och Celia mottog anbudet.

3. Le Tombeau de Florian à Sceaux *).

Romance.

Ô bois silencieux! ô toi, rive fleurie!
Ecoutez les accens de ma juste douleur!
Seul conduit dans ces lieux par la melancolie,
D'Estelle & de Numa je viens pleurer l'Auteur.

C'est ici qu'il vivoit: les voilà, ces bocages,
Où son coeur aussi pur que l'eclat du beau jour,
Goûtoit un calme heureux au milieu des orages,
Où sa Muse chantoit l'innocence & l'amour.

Je veux à cet Ami de la simple nature
Elever de mes mains un modeste Tombeau:
un myrthe l'ornera de sa douce verdure,
à ces pieds coulera le crystal d'un ruisseau.

Florian méritoit une plus longue vie.
Mais il fut malheureux: il avoit des talens.
Trop vertueux pour être à l'abri de l'envie,
il vient de succomber à la fleur de ses ans.

Quand un nouveau Neron, dans sa rage inhumaine
immoloit l'innocence avec impunité,
Florian gémissoit. il merita sa haine,
Et ne put échapper à la captivité.

Perdant sa liberté, sans perdre sa constance,
il fixe l'avenir d'un regard assuré:
Quelquefois seulement ses yeux pleurent l'absence
Des bocages chéris, dont il est séparé.

Mais

*) Köping och Slott nära Paris, och hwar denne vittre och så älskvärde Man dog den 12 Sept. 1794, och blott uti dess 40 år; til följe af sit Häkte under Robespierres grymma välde.

Mais le Peuple se leve, & le Tyran expire:
La Vertu voit un terme ~~des~~ aux maux qu'elle a soufferts;
L'Humanité, les Loix ont repris leur empire,
Et Florian captif a vu briser ses fers.
Il revient habiter la solitude obscure;
Il revoit ces bosquets, cet étang, ce côteau:
Mais de ses maux passés la cruelle peinture
Empoisonne ses jours, & creuse son tombeau.

Il n'est plus!... Qu'ai-je dis? en dépit de l'envie,
De l'injure des ans son Nom sera vainqueur;
Et les Productions de son heureux Génie
Retraceront toujours les vertus de son cœur.

Par L. F. Jauffret *).

*) Utur l'Esprit des Journaux, för Nov. 1794, sid. 219.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til des Dotter, Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 24 Decr. 1795.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Taksägelse. 2) Galatée i behagligt utbyte. 3) Min Redogjörelse. 4) Den 28 Apr: 1 Maji och 11 Julii. 5) Min Hof-Stat af Riks-Canzler, Svensk Academie, Lif-Medicus, Hof-Intendent, Stats-Secreterare, Historiograph och Kongl. Boktryckare. 6) Riks-Skattmästare-ämbetet måste lämnas vacant. 7) Hof-Theatern spelar Dramen: Så blefvo alla nögde. 8) Konungen i Allehandarien bestrider mina menus Plaisirs. 9) Den 15 Aug. 18 Aug. 31 Aug. 2 Sept. 5 Sept. 1 Oct. 5 Nov. 1 Dec. och 24 Nov. 10) Sveriges vittra Fruar. 11) Grefvinnan Gyllenkrok lyser ibland dem. 12) Florians och Lidéns Graf. 13) Resan til Ulricodal och Besöket på Grefskati. 14) Besök af Kongl. Secreter. Jonas Carl Linnerhielm. 15) Fru Lindegrens Episode til Galatée. 16) Respectable Vänskap emellan Svärfar och Svärdoter. 17) Helsning ifrån Mor och Syster. 18) Önskan och välsignelse. — Bilagor: 1. Anmärkningar af Grefvinnan Gyllenkrok vid den Nya Cecile. 2. Episoden til Galatée. 3. Le Tombeau de Florian. 4. Bref af Hrne Mandorff och Gjörwell, rörande deras årlige Högtidsdag.

Min Egen Aldrakäraste Stafva

måste jag nödvändigt tilskrifva åtminstone än et Bref i år. Många många Taksägelser skal Du hafva för dina kära Helsningar och för dit sista söta Bref med den sköna Blomman. Den intager visserligen et för både öga och hjerta kärt rum uti mit Vänskaps-Herbarium. Tillåt mig gifva Dig en Blomma tilbaka, plockad uti en af Parkerne, som omgifva Parnassen, Den Parken, där Herdar trifvas, där vänner gärna nalkas, där min Stafvas Hjerta ej sällan hämtar sin föda, söker en vällust, som saknas uti andra Vitterhets-yrken. Denna min lilla och så oskyldiga Jul-klapp består uti den genom vår Vän Kongl. Secreteraren Mandorff, redan lämnade Galatée, öfver-

satt

satt af en ung Secreterare Kullberg, och om hwilken jag lärer tilförne något skrifvit. Läs och njut denna så vackra Bok. Säker, ligen känner dit Hjerta mycket under denna Läsning; någon ômTår lärer därjämte offras, då mit Öga ej sällan vatnats vid de flera där förekommande och så rörande Scener ibland så många dygdiga Människjor, som där afmålas, som där framträda.

Du fordrar säkert reda för min Sommar, kanske för hela återstående Delen af året. Ack ja! den gjör jag så gärna för min Stafva. Se här då något om detta för mig så sälla år. — Den förste mycket vackre Vårdag var den 28 Apr. då Stockholm lyste af Ordens Pragt och Prål; men jag vandrade med glad och lätt Fot undan Bulret til Solituden, öpnade mina Fönster, lät väda och städa detta sköna Rum, och halsade imedlertid solo på Djurgården: alt var där uti sin första utsprickning. — Den 1 Maji var ock skön, den tilbragte jag likaledes helt allena på Solituden: ty Mandorff var den dagen uti Sälskap på Djurgården, äfven som han Ordens-dagen borde vara i Staden. Nyheten af dessa begge så vackre Dagar och min Enslighet under desamma gåfvo mit Hjerta så mycken söt Känsla, så mycken ljuf Tilfredsställelse, at jag ingen ting saknade, och det utgjör ocksa högsta Graden af min jordiska Sälhet, at jag kan vara så lycksalig allena. Mit Medvetande, mit Öga, mit Hjerta, min Läsning bidraga samfält härtil; och aldrig skal jag klaga, så länge Gud låter mig äga och behålla dessa Tilgångar, dessa Källor, utur hvilka för mig öfas den himmelske Friden, den jordiska Glädjen. — Men på den förste Maji följde en Månad Majus, hvars like jag aldrig belefvat, så kall, så vinterkall, med köld och is, med en Snö och en Storm, som i synnerhet Norr-ut stängde stora Farvägen och kullstörtade hela Skogar. Medlet af Junio

gaf

gaf oss först Sommar, och sedan hafve vi ock haft en den skönaste Sommar jag minnes, samt nästan uti et alt til den 1 October. Flere gånger har jag med min Mandorff förnyat ~~Promenaden~~, delat pastorale Nöjen på Djurgården, vittra Lecturer på Solituden, ja til och med gjort en pittoresque Resa den 11 Jul. til Första Torpet. — Månaden Augustus var mycket märkvärdig uti dessa Annaler. Men jag måste i förväg gjöra Dig et upplysande Förtroende. Sedan Tro-vännen Mandorff, genom sina tre-åriga och så nitfulla Förtjenster om min Person, blifvit ifrån Geheime-Conference-Råd upphöjd til min Premier-Ministre eller Riks-Canzler, och jag nu, efter mit Entledigande utur Kongl. Maj:ts och Rikets Tjenst, föresatt mig at inrätta et eget Hof; så har jag ock besatt mina öfriga höga Riks-Ämbeten med skickelige Personer. Jag vil nämna dem efter åldern uti Tjensten. Til min Hof-Skald har jag antagit Herr Secreteraren Hallberg, hwilken således utgjör min Svenska Academie, som jag dock intet ämnar låta aflida för et Myggbets skull. Han är ung, vitter och älskvärd; Figuren ganska vacker, Sammanlefnaden ganska höflig. Han är Carlscronebo och engagerad uti Kamar-Revisionen. Hans Snille och hans Penna kan Du lära känna genom Öfversättningen af Galatée. — Til min Lif-Medicus har jag antagit Herr Zetterman. Han hade omsorg under Resan til det pestagtiga Alger om min Calles så dyrbara Person; och då han med Lifvet och Hälsan bragte honom obesmittad til Livorno, så har jag in Petto utsedt honom til Vårdhållare öfver min ännu litet omistelige Person, i synnerhet då jag ligger och

för,

förstörer Hälsan på Djurgården. Han är Stockholms-bo, ingalunda gammal, dock redan skäligen både belåst och förfaren; därjämte en vacker och lång Pilt; så at han, alt detta sammanlagdt, kan ganska väl uppfylla sit Kall, såsom Lieutenant vid alles vår Lif-Bataillon. — Til Hof-Intendent har jag antagit unge Artisten Forsgren, ocksa Stockholms-bo, Eleve af de begge Stormästarne uti Konst-riket, Herrarne Desprès och Gjörwell. Nå-nå! Raillerie à-part, Calle har satt Rit-Stiftet i handen på honom under Desprès's ögon. Han är väl ung til åren och såfager til utseendet, at Physiognomisten Mandorff säger honom äga Tycke af den sköne Grefve Löwenhielm; men det hindrar honom icke at stiga uti Ämbetsmanna-vägen inom mit Herradöme, hälst då härtil kommit, at han med myken Modestie mottagit min Brevet til bestridande af sin Function uti mit Hof. Kort sagt: med all denna hans Modestie är han ändå en stor Skalk. Han ritar väl, sjunger artigt, talar fin Fransyska, ser godt ut på Herr Desprès's Mamsell, hatar inga oskyldiga äfventyr, älskar Vitterheten, är glad, är bara 18 år. För Calles skull tyckes Söta Mor ocksa fattat mycken Nåd för denne hans Eleve; så at han redan blifvit twänne resor buden til hennes Tafel. — Til Stats-Secreterare har jag kallat Hr Norgren, Cancellist uti Stats-Contoiret, Skåning, ifrån Christianstad, och som vandrat uti de sköna Parkerne — — Vångarne, som det där heter — — omkring Önestad, hwar jag tilbragt de så sälla Åren, 1734–39 och 1742–45, hos min välgörande Fosterfaders begge Systrar, Enke-Fru von Bröyer och Mamsell Eva Feiff. Han är 23 år, af et rätt anständigt utseende, bryter uti sit behagliga Tal litet på Skånska eller det så kallade Göinga-målet, hwilket ingalunda skämde bort vår

Ben-

Bekantskap. Han är mycket Språk-kunnig, blifver mig
således nyttig; sjunger och spelar på Claver. Kort sagt:
han upfyller min önskan uti detta sit Departement.–
Til min Historiograph har jag åter antagit en annan
Skåning, Magister Sjöborg, just en lärd Man, som, Kära
Du, kan läsa Runstafven, och assistera sjelfve Riks-Anti-
quarien Tihleman at förklara de gamla Mynten, som
äger både år och förtjenster, samt söker nu med några unge
academiske Rivaler ~~[illegible]~~ Historiarum Adjuncturen hos Rikets
Drots, såsom Canceller för Lärdoms-Sätet i Lund; som
är väl ingen Adonis, men har et godt tycke, skalkagtig
uti Tal och Öga, spelar sin Cithra, reser i desse dagar til
Westergöthland och Skåne, men kommer igen til
Sommaren; hvadan jag nu ocksa ärnar lägga mig til
2:ne Regalier på Solituden, et Claver och en Cithra.–
En Historiograph behöfver naturligt vis en Typograph;
således har jag til Kongl. Boktryckare bebrefvat f. d.
Herr Konstförvanten Henrik Nordström, just densamme
unge och behaglige Trägårds-gossen på Bellevue, som
Du känner förut. Han har väl blifvit något manligare,
kan dock intet aflåta at älska vackra Blomster och
vackra Ögon. Alla år regalerar han mig med en eller
annan Bouquet; äfven som då och då unfaller honom en
Suck öfver Könets hårdhet.— Nu fattas än en Ämbetsman;
men, ty värr! den lärer aldrig komma at utnämnas;
jag menar en Riks-Skattmästare; utan lärer detta
ämbete altid komma uti min Hof-Calender at stå utmärkt
med ordet: vacant. — Nu, på det at Dramen: Så blefvo alla
nöjde äfven må upföras på min Hof-Theater, så har
jag så tilställt, at jag altid delar min Dag eller min
afton med en i sänder af desse mine Resp. Tjenstemän:

ty

ty Collisioner äro farliga, och jag vil bibehålla Freden, koste hwad det vil, i stället för det at min Confrère, Hans Maj:t Hr Wilhelm Pitt i England vil föra Kriget, koste hwad det vil. Men hwad nu af alt är det märkvärdigaste, så kostar detta mit nu mera så myket tilökta Hof mit Stats-Contoir ej mer än den tiden, då jag halp mig fram med en enda Stor-vizir. – Imedlertid är väl til märkandes, at jag ej underhåller denne min Stat af några främande Subsidie-medel, utan afbetalar årligen på min Riksgäld, ehuru långsamt och i små Poster, alt efter Intradernes Tilgångar, den Historiske Bergslagens afkastning och Hof-förtäringens nödvändigaste bestridande. Mina så kallade menus Plaisirs äro däremot funderade på en helt nyligen tilkommen Artikel uti Civil-Listan: ty Konungen uti Allehandarien, en af vår Tids välgjörande Regenter, har anbudit mig en Extra-Inkomst för et gunstbenaget Biträde vid Upplysnings-verket, jag menar vid den dageliga Ljus-tändningen. Således använder jag och med godt Samvete, eller utan någon Stats-Creditors skäliga förtörnelse, detta lilla Guld-regn til mina små Recreationer, utomdes så högst nödvändiga på denne min ålderdom, som Du lätt kan skönja blir för mig hwar dag tyngre at bära.

Se nu förstår Du det följande bättre; hwadan det och blir så myket kortare. Den 15 Aug. gjorde jag le Tour du Monde med Hof-Skalden, det vil säga: vi började Promenaden med Kungsholmen och slutade med Djurgården: en den aldraskönaste Dag. – Vid samma tid låg Danska Fregatten Fredricswärn här på Redden, förd af Capitainen Sten Bille. Hans Cadetter besökte alla dagar våra Skådespel, och jag råkade på Stenborgs i bekantskap

med

med d:ne unge och glade Gossar ifrån Norrige, Valeur och Henne; och som jag njöt många Höfligheter i Norrige 1751, då jag, på min Resa til Holland och Frankrike, låg för motwind i Hammerfund, och hade mycket roligt af d:ne unge Studenter ifrån Tronhem, som ärnade sig til Köpenhamn; så tog jag tilfället i agt och afbördade mig denna gamla Skuld, samt hade dess begge Normän med mig en afton på Djurgården, hwilken vi bevandrade, och sedan åto tilhopa; under hwilken rätt roliga Souper de sjöngo Danska Visor, något om Politik och något om annat. Detta Nymäre timade den 18 Aug. Den 31 i samme månad tilbragte jag på Solituden ensam, och läste Idyllen Mylon hos Gessner med en aldeles himmelsk känsla; jag bar den med mig hem och öfversatte den à ma maniere. — Den 2 Sept. var jag med D. Zetterman på det vackra Rosendal på Djurgården — Du minnes väl Inspecteur Stenbergs Boställe, men nu af Ståthållaren Desbesche ombygdt til en skön villa — —; äfven så den 5 med Hr Kullberg på Fiskare-torpet, hwilket han aldrig sett, och således njöt denna så högst vackra Belägenhet dubbelt. — Den 1 Oct. tog jag afsked af Sommaren på Djurgården, en skön Dag i anseende til den sena års-tiden, en skön Dag för mit Hjerta. Jag var solo. — Den 5 Nov. helsade jag på den första vackra Vinterdagen med Hr Forsgren; äfven som den 1 Dec. på den andre med Secreter. Norgren. Se där har Du räkning på alla dessa Högtids-dagar; til hwilka dock framför alt bör fogas den 24 Nov. då mit fjerde år började med vår Mandorff, och på hwilken jag fik det så sköna Brefvet, som bilägges i afskrift.

Men

Men nu må det vara nog med Confessioner om Karlar: ty ocksa et litet Skriftermål bör äga rum om en Dame; jag menar dock om en vitter Dame. Vi äge nu, utom Fru Lengren, 3:ne vittra Fruntimer på vår Parnaß, af hvilka Du känner 2:ne förut, jag menar Fru Linnerhielm och Fru Lindegren; men härtil kommer et tredje; som icke mindre lyser af Snille-gåfvor, dock af det mera glada och likssom sjelfvåldiga slaget; hvilket är ocksa mindre at undra på: ty hon är ung til Sinnet och lefver stundom uti stora verlden. Det är Fru Friherrinnan Christina Charlotta Gyllenkrok i Skåne, född Grefvinna Mörner. Hennes Man, Majoren Baron Axel Gyllenkrok, Herre til Svenstorp, en af Stor-gårdarne i Skåne, är en välbeställd Fidei-Commissarie. Vid lediga Stunder har hon ibland annat roat sig med at författa en Drame, kallad Cécile, hvilken hon skickat til sin förtrogne Vän, Herr Generalen Baron Bror Cederström här i Stockholm, som blifvit så intagen af denna älskvärda och ännu sköna Grefvinnas arbete, at han ville hafva det spelat inför sjelfva det Kongl. Hofvet, och til den ändan gaf det, til vinnande af en mera theatralisk omklädnad, åt unge Garderobs-mästaren, fören. Hr Kullberg, som åter gifvit Cécile en så aldeles ny Drägt, en sådan Belefvenhet, at Grefvinnan knapt mera kände vid denna sin Foster-doter: hvadan hon fann sig befogad, at skrifteligen uppsätta några Anmärkningar öfver den Nya Cécile af dess Första Författare. (Dessa Anmärkningar finner Du ibland Bilagorna. Läs och döm sjelf, om icke detta Fruntimer har et fint Vett och myket Snille. Icke långe sedan var hon här uppe i Stockholm, för at besöka sina Vänner.

Ibland dessa Bilager finner Du ocksa en Romance öfver den aldrig nog saknade Florians Graf. Denna Skaldesång

ber

ber jag må, jämte min vördnadsfulla Hälsning, lämnas til Herr Kuhlman, som jag med glädje och taksamhet hörer resa Sal. Lidén — en annan vitter Sånge — en Minnesvård uppå sin vackra Landgård, den af sig omskapade Romåsen. Jag lämpar på Hr Kuhlman den Strophen, som börjas således:

Je veux à cet Ami — —)

Jag har icke heller i år, samt af den kände Orsaken, varit hos mina så kära Barn på det vackra Sätra; utan alla mina Landresor hafva bestått uti en enda til Ulriksdal, som, i Söta Mors glada Sälskap, anträddes d. 26 Aug. och för at lyfta en Betalning hos Öfver Kamarherren Baron Stierneld. Under väntan på Herrens hemkomst ifrån en Promenade med Enke-Drottningen, såg vi Trägården, som jämte Grottan mycket förfaller. Des Läge är inskränkt, och bakom Grottan är den altid kall och fugtig. Vatten-konsten är en verkelig Ruine. På en af de söndrige Bänkarne satt jag och läste för Söta Mor utur Fru Lenngrens Vitterhets-Försök, och ligger där ännu til märke en Bloma af den Bouquet, som barr Fru Scribi från Orangeriet. Återvägen togs förbi Älkistan, och besågs då det sköna Frescati, hvilket f. d. Baron Armfelt på et täckt ställe i Kongsängen anlagt, beqvämligen inredt och med til en del vällustiga Taflor prydt, samt alt detta på et Sätt, som gifver det et så ypperligt företräde ibland många af våra små Landgårdar. Det har nu efter ägarens Fall återgått til Kronan, och står uti förbindelse med Haga. Det underhålles, och synes som vår unge Konung hade tycke för denna anläggning.

Til

Til våra utvalda Sommar-nöjen hörer det angenäma Besök, som Herr Kongl. Secreteraren <u>Linnerhielm på Ebbetorp</u> gjorde oss. Under denna sin dock nog korta Härvaro besörjde han äfven utgifningen af de Vitterhets-Försök, som vi alla med så stort nöje läse och återläse: et arbete, som lyser af så mycket Snille, af en så granskad Smak uti både Tankar, Samband och Tekning. Aldrig kan jag för ofta se på de aldravackraste Gravurerne. De af Gessners och Mycons Minnesvårdar hafva förfört min åldriga Hand at våga 2:ne Öfversättningar, af hvilka den ena redan står uti Tredje Stycket af Adressen, och den andra torde snart komma efter.

Fru <u>Lindegren</u> upvaktades af den lyckliga Öfversättaren med <u>Galatée</u>, och blef af denna Pastorale Roman så intagen, at hon skref en <u>Episode</u> til densamma, som Du bör läsa och finnes ibland Bilagorna. Hvad tycker Du väl om en Fru vid hennes år, som skrifver och målar så känslofullt? Säg, Söta Stafva! skulle Du ej också vilja försöka en liten Episode?

Glöm för ingen del at hembära Din respectable Svärfar min hjerteliga vördnad. Gud välsigne hans ålderdom med Frid i Själen, Glädje i Sinnet och Styrka i Kroppen! Gud välsigne också Dig, min egen älskvärda Stafva, för alla de Stunder Du delar med den åldrige Hedersmannen, ja med upoffring af de Sällskaper och de Nöjen, som så ofta sökt Dig, men för denna barnsliga och så heliga Pligts upfyllande Du lämnat. Alla tala härom med Beundran och Högagtning. Din Söta Mor delar med mig sama Tänkesätt både för Fader Pehr och för Dig. Hon ber hälsa Dig och din k. John på det ömaste, och tackar Er Begge tres-particulierement för den Ankaren med skön veritable Porter; hon

fåt

fåt af Er kära Hand til skänks, och uti hvilken hon alla dagar dricker Er Skål, sin Hälsa til nycken, af oss alla önskad, Fromma och Styrko. Ack Sötaste Stafva! när kommer den Glädje-dagen, då vi få se och omfamna Eder häruppe? – Kommer den snart? Hela Almquistens Hus, lilla Löve, denne aldraqvickaste och aldrasötaste Gosse, med inberäknad, helsar. Gud välsigne alla mina Barn! och allestädes!!! Jag lefver och dör

Eder

trognaste Pappa.

Bilagor.

Bilagor.

[1. Några små Anmärkningar öfver den Nya Cecile af des första Författare, Fru Friherrinan Gyllenkrok, född Grefvinna Mörner, upsatte 1795.

Då Cecile gick ut ifrån min Skrif-Bureau, var hon klädd i den enfaldiga Drägt, som tilverkas i den oförfarna Landsbygden, där man blott är vand at följa Naturen. Hon hade en enda Skönhet -- ack! den var stor nog för at intaga -- denna Skönhet var Sanningen.

Jag hade likvål tillåtit mig några små Tourer, för at, så til sägandes, kunna sammanställa Händelserna til en Piece; men denna ~~Händelse~~ Utsväfning var så liten och omärkbar, at man knapt såg annat än Hufvud-idéen, och alt, til-sammanlagdt, blef ändå Länkar i Sanfärdighetens Kedja.

Aldrig kände jag den ärelystnaden, at få se min lilla Cecile nånsin upförd på en Theater inför en granskande Allmänhet: min enda Tilfredsställelse såg sin Gräns utstakad vid det Bifall, jag erhöll af den Person, i hvars Händer jag första gången lämnade mit Arbete. Sedermera har Cecile kommit i stora verlden; och det är där, som alla Brister och Ofullkomligheter fattas i full dag. Smaken sitter där på sin lysa gyldene Thron, och des välgjörande Blickar genomtränga Mörkret med alla des odanade Ämnen. Cecile uptogs i denna Gudinnas Sköte som et Hittebarn: upfostrades, förbättrades, blef änteligen fullvuxen och vann nya Behag; bibehållande, af sit ifrån Födelse-bygden medförda anseende, knapt annat än några Hjertats Känslor, likvål af största betydenhet för hennes varelses bestånd.

2

i denna upphöjelse har jag åter sett min Cecile, och fägnat mig åt hennes framsteg; och då hon nu förekommer mig som et Barn taget utur en Pension, så synes det mig, at jag äger en liten rättighet at fälla et välmenande omdöme; hvartil jag äfven af några andra omständigheter är upmanad. Jag har all agtning för det Snillet, som gjort sig den mödan at embellera mina Tankar; och hade jag blifvit dubbelt intagen, om följande små Saker blifvit observerade.

Jag har intet deremot, at man gifvit min Cecile en Mor, ehuru hon altför väl kunnat med all ärbarhet, och utan alt klander, bebo sin lilla Eremitage: hennes välgjörande och behagliga Lefnads-sätt rättfärdigar henne ifrån alla hårda omdömen. En Kammar-jungfru är ofta en hyggligare och förståndigare varelse, än mången af det så kallade bättre Folket.

Skal det vara en nödvändighet, at i hvarje Piece finna en intrigue; så bekänner jag både min okunnighet och försumelse, och är glad öfver at se denna Bristen ersatt.

Hvad jag i synnerhet önskade vore detta, at gamle Simons första Tal til Capitaine Strömmer hade bibehållit sig ord ifrån ord efter Originalet: ty detta var ingalunda af Författaren sammanbundet, utan af den åldrige med egna läppar vid händelsen uttaladt.

Jag ville äfven, at i Trädgårdsmästarens Samtal med Fröken, och i Grefvens Samtal med Jaquette, skulle några fria uttåtel[illegible] fer varit sparade: jag medger, at sådant är i sednare tider mycket liten upmärksamhet underkastadt; men jag blir vid min Tro: at Theatern är en dålig Schola för Sederna, om ej anständigheten i alla mål där observeras.

För

För öfrigt lånar den *Nya* Ceile mycket värde af sina nu mera lifligare Behag, och sit vidlyftigare Skick, afpassad för en Skådeplats; då deremot den *förra* kan blott skryta af *Trohet mot originale Händelsen*, sin enfaldiga *Korthet* och sin *Snällhet*, at på några timmar från en Berättelse smälta ihop til något, som åtminstone hade air af et Theater-Stycke.

Begär ej af en Qvinno-hjärnas styrka,
at den Fullkomligheter bringar fram:
Det redan Ära är, at inte stå med skam
ibland det Folk, som Snillets Fader dyrka.

Rätt ofta har jag ledsen varit,
At jag försökt på Pindi branter krypa opp;
Men lika ofta har jag ock erfarit
En ljuflig Dristighet, som fylt min Själ med hopp.

Vill jag en Hjeltes Bragder sjunga,
Jag manas af — jag vet ej hvad:
Klar blir Röst — lätt blir min Tunga,
Och Glädjen flyter i hvar Rad.

Jag kan då ej en Känsla jaga,
Som redan hunnit bli Begär —
Men Blad från Lager-kransen taga,
Det drister jag ej gjöra här.

Min Sång är Hjertats egen Stämma
och här tilegnas blott åt den,
Som ej med Myndighet den svagare vill skrämma,
Men är des Stöd — des Tröst — des Vän.

---

2. Episode eller Bihang af Fru Doctorinnan Lindegren til Hr Kullbergs Öfversättning af Florians Galatée, hörande til Sidan 164, författad på Farsta i Nov. 1795.

Länge hade desse Älskare lefvat de gladaste dagar, då den öma Teolinde påminte sig, at den gode Erast ännu ej ägde någon Herdinna. Oegennyttigt hade han uppoffrat all egen Fördel, och sökte sin egen Sälhet i sina vänners Lycksalighet: deras välgång var hans Belöning. — Dock kände hans Hjerta stundom en längtan och saknade en Tilfredsställelse, som vänskapen ej altid kunde uppfylla. Hans vänner märkte det, och förebrådde sig, at de så länge lämnat honom lottlös. — En vacker dag gingo de upp på en hög och behaglig Bergs-kulle, därifrån man hade en vidsträckt och intagande utsigt. Efter vanligheten samlades omkring dem all Byggdens Ungdom. Låt oss, sade Elicio, ibland denna vackra Skara välja Erast en Herdinna! Deras ögon sökte med uppmärksamhet at finna den värdigaste. — Men i samma ögonblick fingo de höra en behaglig Sång. Snart blefvo de varse en Flock af de skönaste Flickor, förande emellan sig en prydligt klädd skön Herdinna. Hon sjöng, under det de gingo uppföre Berget, Slutet af den vers hon börjat vid uppgåendet:

För Dig jag lefva vill och dö —
Och när Du trött vill Hvilan smaka,
Så skal jag för din Trygghet vaka,
Och Sängen din med Rosor strö. —

Timbrio

Timbrio gick emot dessa förtjusande varelser: hans behag och utseende hade något ovanligt hos sig. Han bad dem vara välkomne, och sade dem orsaken til denna Dagens Samankomst och Högtidlighet. De Okända gingo fram, lämnande den sköna Herdinnan i Erasts famn. Här är din Brud, sade de: Gudarne lämna ingen Dygd, ingen välgjörande Gärning obelönd.

Glädjen var fullkomlig, och de Okända blandade sig i Ungdomens Lekar. Den dygdige och upplyste Salvador kom med muntra steg uppföre Kullen. Han helsade de Okända med mycken agtning, och de med Vördnad på honom, såsom en gammal Vän. De satte sig nu alla at hvila och samtala. De kommo öfverens, at årligen på denna Dagen fira de lyckliga Älskares Fest. Men, som ingen Sälhet är fullkomlig, om den ej är meddelande och bidragande til fleres Sälhet; ty beslöto dessa vänner, at på Kullen uppresa en Pyramid, på hvars ena sida de lyckliga Älskares Namn skulle anteknas, och på den andra de Författares, som med värdigt behag beskrefvo deras Händelser, så at de bevekte Menniskjorna at söka sin lycksalighet i en ren, öm och dygdig Kärlek.

Edra Händelser och öden äro redan bekanta och beskrifna, sade Salvador: äfven i det kalla Norden har Belidor, et ungt Snille, med behag och lifligaste uttryck bidragit til Er odödlighet.

Ack! sade den sköna Teolinde, hvarmed skole vi visa honom vår Erkänsla? Vi skole belöna honom, sade de sköna Okända. — En af dem steg då fram: hon bar en Krans af Förgät-mig-intet, af hvilken hon tog en Blomma, sägande: detta blir min Skänk til Belidor; den skal påminna honom at följa mina spår genom

tusende

tusende omväxlingar, ty jag är Naturen; men aldrig träda öfver mina gränser. — En annan, nämligen Ömheten, blottade sit sköna Bröst, där man genom den fina Kroppen såg Blodets rörelser och anlopp til det goda Hjertat. Jag skänker och meddelar Belidor mina ädla Känslor: fåfängt bjuder man til at röra andra, om man sjelf är kall; och om han är mig trogen, skal han blifva lycklig. Min Sinnebild, et känslofullt Hjerta, gifver jag honom til bevis af min Högagtning. — En annan af desa sköna varelser framsteg. Jag är Oskulden, sade hon. Jag gifver Belidor den sällsynta gåfvan, at med sanning gifva min Caractère. Sjelfve Moliere, detta sittra Snille, som kunde på Theatern antaga alla Människans Böjelser och Passioner, lyckades det dock aldrig at härma mig. Jag har väl intet något at bortgifva; men som hvita Perlor bäst tekna min Sinnebild, så se här, sade hon — lösande et Band ur sit Hår — lämnen desa til Belidor. — Strax såg man Kärleken framspringa från en Myrten-buske: och jag, sade han — ryckande en fjäder ur sin vinge — jag gifver honom denna Penna at beskrifva mina Nöjen.

Man fick då höra en ljuflig Musik. Apollo syntes: På det, sade han, at alla desa behagliga Förslag måtte gå i verkställighet, så gifver jag Belidor Kunskap, Snille och Smak at stämma min Lyra; des Tekning må ock sändas honom. — Apollo och de små Guda-varelser försvunno, och lämnade Herdarne häpne, glade och rörde.

— Men nu blef frågan: hvilken skulle frambära desa Skänker til Belidor? Jag lämnade, sade Teolinde, min Vän Celia på vägen sittande under en ensam ung Lind, mot hvars Stam hon lutade sit Hufvud. Saknad och Sorg äro hennes Sällskap.

Hon

Hon saknar äfven vänskapens Nöjen och Tröst. Intet annat kan draga henne ur sin djupa dvala och ensligheet, än om hon finner tilfälle at vara nyttig eller gjöra någon Människa godt. Hon skal visst intet neka at frambära våra Hälsningar til Belidor. — Man sökte Celia; men hon hade då gåt til Likdalen, sysselsatt at uti et i Sanden ritadt Namn plantera små Cypres-telningar. Man sade henne sit ärende, och Celia mottog anbudet.

---

3. Le Tombeau de Florian à Sceaux *).

Romance.

Ô bois silencieux! ô toi, rive fleurie!
Écoutez les accens de ma juste douleur!
Seul conduit dans ces lieux par la melancolie,
D'Estelle & de Numa je viens pleurer l'Auteur.

C'est ici qu'il vivoit: les voilà, ces bocages,
Où son coeur, aussi pur que l'eclat du beau jour,
Goûtoit un calme heureux au milieu des orages,
Où sa Muse chantoit l'innocence & l'amour.

Je veux à cet Ami de la simple Nature
Élever de mes mains un modeste Tombeau:
Un myrthe l'ornera de sa douce verdure,
À ses pieds coulera le crystal d'un ruisseau.

Florian méritoit une plus longue vie.
Mais il fut malheureux: il avoit des talens.
Trop vertueux pour être à l'abri de l'envie,
Il vient de succomber à la fleur de ses ans.

Quand un nouveau Néron, dans sa rage inhumaine,
Immoloit l'innocence avec impunité,
Florian gémissoit: il mérita sa haine,
Et ne peut échapper à la captivité.

Pendant

*) Köping och Slott nära Paris, och hvar denne vittre och så älskvärde Man dog den 12 Sept. 1794, och blott uti des 40 år, til följe af sit Häkte under Robespierres grymma välde.

Perdant sa liberté, sans perdre sa constance,
il fixe l'avenir d'un regard assuré:
Quelquefois seulement ses yeux pleurent l'absence
Des bocages chéris, dont il est séparé.

Mais le Peuple se leve, & le Tyran expire:
La Vertu voit un terme aux maux qu'elle a soufferts;
L'Humanité, les Loix ont repris leur empire,
Et Florian captif a vu briser ses fers.

Il revient habiter sa Solitude obscure;
Il revoit ces bosquets, cet étang, ce côteau:
Mais de ses maux passés la cruelle peinture
Empoisonne ses jours & creuse son tombeau.

Il n'est plus!... Qu'ai-je dit? en dépit de l'envie,
De l'injure des ans son Nom sera vainqueur,
Et les Productions de son heureux Génie
Retraceront toujours les vertus de son coeur.

Par L. F. Jauffret *)

*) Utur: l'Esprit des Journaux för Nov. 1794, sid. 219.

---

4. Bref ifrån Herr Secreteraren C. A. John Mandorff til Kongl. Bibliothecarien Gjörwell, dat. d. 24 Nov. 1795, til Svar på den Senares Invitations-Billet til samma Högtid-dag för året 1794.

Til et Tekn huru mycket jag älskar denna Dag, och hwilket utmärkt Rum dess åtanka för evigt intagit i mitt Hjerta, kan jag ej underlåta, at efter Tre års förlopp, sedan Vänskapen stiftade sig den til en Högtid, med dessa Ord, eldade af en inre helig Känsla, frambära min ömaste Tacksägelse för de fast

oc

oräkneliga Prof af Godhet och Trofasthet, hwarmed min bäste, oförgätelige Gjörwell bekräftat den dyra Vänskaps-försäkran, han skänkte mig tilbaka mot de heliga Löften, jag i hans armar, hänryckt af en Lycka och Förtjusning, som jag sällan i min Lefnad til den Grad kände, tilsvurit honom.

På det högsta värd, lofvar mit Hjerta sjelfkrafdt, at hwilka Lägen och mit Öde för mig utser, skal städse den <u>Tjugo Fjerde</u> November i alla åratal, Gud låter mig räkna, blifva mig en Åminnelse-Högtid af Carl Christof Gjörwell och den rena och lycksaliggande Vänskap mig med honom i min lyckliga ålder förbundit. Et dyrbart Minne deraf skal städse bevaras inom mit Bröst! Gud vet huru ofta mig blir förundt, at personligen fira denna Dag ihop med denna min Vän; men åtminstone skal jag hwar gång skrifteligen gjöra honom Redo huru den af mig tilbragtes. Ack måtte jag det få gjöra ännu i många, många år! Och sedan hans Hand för mig kallnat, välsigna honom i Grafvens Stillhet, och – helga honom en Tår!

C. A. Joh. Mandorff.

d. 23 Nov. 1794.

Meinem allerliebsten John wünsche ich den besten, den schönsten Tag! Ich bringe ihn ganz zu Hause zu; folglich gehört ein Theil davon Dir. Du bist willkommen, ja sehr willkommen. Aber eines bedinge ich mir, daß, wenn das Wetter morgen so ist wie heute, wir einen Gang gegen den Mittag thun, um die Solitude und den Thiergarten zu besuchen, um die immer liebliche Sonne zu begrüßen, ihr dankbarlich entgegen zu wandeln, weil sie uns in <u>vollen zwey</u> Jahren so viele glückselige Stunden geschenkt hat, und schließlich ein Glas auf den <u>edelsten und süßesten</u> <u>unserer</u> Tage mit einander zu leeren. Ich <u>schätze</u>, ich liebe dein Herz, ich bin immer der deinige

G. C.

2)

Vi hafve läsit Fransyske Ambassadeurens Hr Lehoc's (Så skrifver han sig, icke le Hoc) Tal vid hans sista Audience hos Konungen den 22 sistl. Oct. uti en circulerande Afskrift; men nu kan jag uti Bilagan meddela Dig en trovärdig Copia af detsamma efter sjelfva det, genom Ambassadeurens föranstaltande trykta Exemplaret. Det tryktes här, dock utan tilfogad Tryckningsort; men om Stylen ej bedrager mig, så har förmodeligen det Kongl. Tryckeriet härmed haft et litet hemligt Besvär -- jämte en Svensk Öfversättning, som för~~en namn~~ menes vara af Professor Philipson, hvilken är mycket väl hos Borgaren Lehoc. Jag skal söka at skaffa Dig et trykt Exemplar, då jag ocksa torde bifoga mit Försök til en annan Svensk Öfversättning af detta så märkvärdiga Tal; hvarvid jag dock nyttjat en icke sällan tjenlig Periphrase, för at komma Oratorns sanskyldiga mening så mycket närmare.

Jag vil sluta med en högst tragisk Bilagas vidare tilfogande, eller afritning af de Kulor, Skrot och Spik, som ändade Sal. Konungens Lif, hvilka varit in Originali uti min Hand, blifvit af min Son efter dem copierade, och efter denna Original-Copia på bilagde Paper åter afritade genom min Förssgrens Hand. På detta Paper har jag tillika anteknat en kort Historisk Upplysning. Du är den förste, som fåt någon Copia deraf. Förenom våre trogne Suckar til den Allmägtige Guden, at Han håller sin Beskyddande Hand öfver vår nu varande Konung, ja öfver hela vårt Land och Rike!!!

Hjerteliga Helsningar til Söta Stafva. Altid lefver jag

Begges

tilgifnaste Pappa.

Bilagor.

Bilagor.

1. Discours de Mr Lehoc, Ambassadeur Extraordinaire de la République Françoise, à sa première Audience chez Sa Majesté le Roi de Suède le 22 d'Octobre 1795.

Sire!

La République Françoise, forte de ses Victoires & de sa Liberté, s'occupe moins en ce moment des Ennemis qui lui restent, que des Amis qu'elle a sçu conserver. Je n'apporte point à Votre Majesté des hommages & des sermens adulateurs. Je présente les voeux d'un Peuple libre au Chef d'un Peuple fier & généreux. Ces voeux s'adressent à Vous, Sire, parce que votre Patrie les repète avec moi. Déjà Votre Majesté promet tout ce qu'on a droit d'attendre d'Elle; déjà les plus heureuses dispositions font estimer les premiers besoins de votre ame, et tout annonce un autre Gustave à son pays. — Puisque vous aimez les Hommes, Sire, vous regnerez par les Loix; vous regnerez par l'Amour & la Reconnoissance: seuls Liens, qui sub-sisteront désormais entre la Soumission & le Pouvoir. — Peut-être la Revolution françoise prépare-t-elle aux Rois des devoirs plus pénibles: puisse Votre Majesté n'y trouver que des jouissances! — Franchise & Loyauté, Fidélité dans les Engagemens reciproques, Alliance éternelle entre Deux Peuples glorieux de leur Ressemblance & de leur Amitié....

voilà

voilà ce que la Nation françoise promet à votre Majesté par mon organe. — L'Ambassadeur Républicain, pénétré des sentimens, dont il est l'interprete, joint au respect, dû aux autorités légitimes, un Respect personnel, que votre Majesté justifiera par ses Vertus. il se croira dans sa Patrie, s'il peut être le témoin de la prosperité de cet Empire!

Utrag af et Bref ifrån Herr Professor Jac. Wallenius
til N. N. dat. Ludvigslust den 25 Dec. 1795 75

Vi få en högst älskansvärd drottning. Hännes Förstånd
är uplyst, hännes Hjärta ömt, dygdigt och godt. Munterhet
och Godhet äro Hufvuddragen i hännes Caractere. Hon är
ej lång, blifver med åren något undersätsig, har den
aldratäckaste hy, bredt och högt Bröst, en otroligt hvit
Hals, mycket Gula Hår, stora blå ögon. Löjet leker
på hennes läppar. Hon är skapad at göra en
Konung lycklig, och så gjör Hon ock Swenskarne lyckelige.
Ju mera man får känna H. K. H. desto mera intager
och behagar Hon. Jag är aldeles öfvertygad at Hon
blyr tilbeden i Swerige.
Konungens Portrait bär hon dagligen i en skön kedja
om halsen. Det är förträffeligen väl måladt och infattadt
i diamanter til många 1000 Rdlrs wärde. Förlofnings-ringen
är dyrbar, kan man tänka. Solitairen midt uti är så
stor som en tum-ända, och skall wara 15000 Rdlr värd.
Hännes Kongl. Höghet har sjelf målat sit Portrait och
skänkt Konungen. Hon ritar målar och spelar förträffe-
-ligen. Nu förstår Hon snart den lättare swenska Stilen
och börjar tala —

i

Inn

då jag i g

älskade

dessjämte

Vedermä

[illegible]

flere ga

par af

Oss i [illegible]

ej mun

at ni

vid Jö

Tacksäg

den 25 December Sjelfva Juldagen 1795.

Innelyckta Bref var skrifvet och renskrifvet, då jag i går efter mid. fick Mina så goda och älskade Barns k. Bref af d. 19, samt därjämte ifrån Reuter Ulrich de fägnande Vedermälen af Eder samfällta och så vän-skapsfulla attentioner för Oss, medelst de flere saker och så välsmakliga Julaklap-par af Chocolade, Fikon och Holländska Ost; för hvilket allt Lisa Ma och jag ej kunna tillfyllest dancka, ~~at~~ men beklaga, at vi ej äge något dylikt, at fägna vår Gosse och Stafva med. Tackande om Tillsägelser emedlertid, at alls skulle

detta goda Saken njutas, utom at med glad

nackta minnas, ifrån hvilka K. Händer de

kommit oss tilhanda.

I går efter voro vi hos Baronen i

Kungsbacka, at i dag äro de hos oss.

De hälsa hjerteligen, at Louise tackas

i synnerhet, samt på det ömmaste, för-

dit K. Bref. Det gjör gäss vara på Calles

vägnar, samt skal detta komma sedan ängen.

Bref afgå med detta.

Söta Mor ber oss hälsa, tacka

och anstränger sig.

Samt på affairen tu mer Jag ämnar

ut nästa Bref, ty ej vågar ej begå

något Julbrott. Omfamnar de käraste

af hela hjertat.

Gjörwell.

Stockholm, den 31 Dec. 1795.

I dag, Bäste Calle, är sista Dagen i året, och den vil jag icke låta gå mig utur händerna, utan at skrifva några rader, rörande Dina angelägenheter; sedan jag nu först, samt af hjertat, tilönskat Dig Gudi välsignelse, i synnerhet Des värdande Hand {nästa} år och under din återstående Resa! Söta Mor utgjuter icke mindre varma suckar för dit framtida väl, samt skrifver sjelf. Et Bref ifrån Stafva bilägges. — Dina begge så vackra, så interessanta Bref ifrån Genua har jag rigtigt fåt, äfven som det ifrån Livorno af den 13 Nov. Jag hoppas at Du fåt mina begge så skäligen stora Depecher af den 27 Oct. och 24 Nov. Nu til dina Affairer.

Såsom Du sjelf önskat och jag sjelf är så öfvertygad: at Du bör komma hem nästa Sommar til Bilager och Kröning, samt gjöra Resan Landvägen; så har jag, i samråd med Söta Mor, vår Almquist och Secreter Björkegren, til den ändan gjort följande Arrangement. Utdrag af dina sista Bref, i synnerhet af det om Pelegrims-färden alt up til Paradisetto, har jag, genom Secreter Mandorff, låtit hos Hans Excellence Baron Reuterholm aflämna, jämte en skriftelig Promemoria om din Resa hem Landvägen. Han tog ganska nådigt emot Förtroendes-Extracterne och sade: at meningen aldrig varit eller kunde vara annorlunda, än at Du skulle komma Landvägen genom Tyskland tilbaka, för at gifva dit snille nya tilfällen at öka de kunskaper uti Architecturen, hvaraf man väntade sig så mycket både heder och gagn. Man har föreslagit vägen ifrån Rom öfver Bologna, Venedig, Wien, Dresden och Berlin. Hade Du kunnat vinna tilstånd, at på några veckor dessförinnan få besöka Neapel, vore det högst önskeligt: jag skal känna mig före, och lämna Dig svar härom uti mit nästa Bref. Vår Almquist

har

har ock lofvat at vidare tala med Excellencen Reuterholm om alt detta; samt hwarom äfven uti mit nästa. At din gode och hederlige Swåger gjör alt det öfriga hos Baron Rålamb förstås af sig sjelf. För mig blir dock en ny Negociation öfrig, i anseende til den Förändring, som Hertigen nyl. gjort med Öfwer-Ståthållare-Ämbetet här i Stockholm, som blef den 23 Dec. — — en skäligen god Julklapp, i anseende til de flere tilfogade Fördelarne — — lämnadt til Förste Hof-Stallmästaren Baron von Essen; då Företrädaren, den gode Herren, går til Carlscrona tilbaka och får där et för sig bättre passande Befäl. Du bör med några rader upwakta Din nye Förman vid Staden, som jag skal på bästa sätt insinuera; samt det vidare genom Herr Hochschild uträtta. Såsom vi ej kände någon bättre, än D. Lüdeke, som sjelf rest genom Italien och Tyskland, samt är så mycket din vän; så bad jag honom gifva oss en ungefärlig uträkning på Rese-Kostnaden Landvägen, det den Hedersmannen också genast gjorde uti bilagde Promemoria, som jag ber, at 1) Du noga går igenom, och sjelf yttrar Dig öfver den behöfveliga Summan för återresan; vi hafve så ungefärligen beräknat 500 R.D. Bco; och 2) at Du änteligen skaffar och noga, såsom vore Du en Bibliothecarie, antecknar Svaren på de begärda frågorna. Min vördnad til Hr Piranesi måste Du änteligen förmäla, och skal jag ingalunda förgäta at upwakta honom med Bref före afresan ifrån Rom. Bed honom imedlertid uppsätta åt mig sin Biographie, som Du kan taga med Dig, samt då vidare öka den Förteckning på hans Arbeten, som jag redan fåt. Du är väl så god och glömer ej bort de andra Underrättelserne, som jag begärt af Dig, om Påfwen, Stor-Hertigen, Cardinaler &c. &c. Här har gåt i några dagar det Talet, at Herr Åkerström vore död, och alla beklaga dess förlust. Om så är, vil jag af Dig hafva en fullständig berättelse om hans Sjukdom, Döds- och Begrafnings-dagen, samt orten och sättet af hans Jordfästning: curieust at veta huru en Luthersk Artist begrafwes i Rom. —
Här hafve vi icke längesedan jordfäst gamle Uttini och hans unga Enka, f. d. Mamsell Liljengren. Den förre fik väl ligga i Luthersk gård; men den begärda Sorg-Musiken i Jacobi Kyrka, den renlärige

Virtuosen

Virtuosen til Heders-bevisning, kunde ingalunda tillåtas. utan at o-
skära Guds Hus, hvar dock Abbé Voglers kätterske Fingrar i sin ofast
smitta våra väl och tilbörligen invigda orgelverk. — Nyheter sedan sist äro
följande. Professor Wallenius i Greifswald, som skref Klagan til Alma, är
skickad til Schwerinska Hofvet, för at lära vår tilkommande Drottning
Svenska Språket; hvilket Hon ock lärer med största nöje och framsteg.
Han kan icke nog beskrifva Hennes förträffelige Egenskaper både til
Förstånd och Hjerta. Gud välsigne Henne! Denna Höga Förmälning
har blifvit sollennellement kungiord i Köpenhamn genom den Svenske
Baron Fleming och i Berlin genom Baron Otto Munk;
men Baron Schwerin, som skulle aflämna samma Notification til
Ryska Hofvet, hann ej längre än til Wiborg, hvar, + et Benbrott hindrade + som det följande,
honom at resa ända til Petersburg, samt menas at en sådan höge
tidlig Notification ej där vid Hofvet kommer at äga rum. Vi
hafve däremot fåt därifrån en Baron von Budberg såsom blott
Chargé d'affaires: icke heller lära vi få därifrån någon Ambassadeur:
ty en Ambassadeur ifrån Kejsaredömet Ryssland och en ifrån Republiken
Frankrike lära icke gerna trifvas på en och samma ort. Sedan Mr
Lehoc kom hit, och som nu bor i förra Ryska Hotelet, blef ocksådusten
för Grefve de S. Priest så tung, at han vinterdag förfogade sig hädan,
och är nu i Petersburg. Ansenliga Fransyska Subsidier skola vara
ankomne. Presidenten i Stats-Contoiret, Bror til Excellencen Baron
Reuterholm, har blifvit President i Åbo Hof-Rätt, och fåt här Lands-
höfdingen af Wetterstedt i Upsala til sin Efterträdare uti Peninge-
Kammaren.x) Grefvinnan Carl Fersen är död efter långvarig Plåga af
Vattensot: en respectable Fru. Hon dog i Mamsell Slottsbergs Hus här
på Regerings-gatan, och menas at sistn. Dame skal nu änteligen
quittera Stora Verlden och lefva en Retraite come Soeur pénitente.
Et stort omvändelse-verk förehafves nu med Rikes-Salen: ty den
får et helt nytt Skaplynne til Bilägrets och Kröningens så
mycket högtideligare begående, och måste den blifva ganska
vacker: ty Herr Sergell, Després och Masrelier hafva fåt Be-
falning at lägga sina Hufvuden tilhopa och visa hvad deras
Konst förmår. Den colossaliska Norrbro avancerar starkt, och är
nära den mindre Grenen af Norrström. Några tro, at ingen massivare
Bro finnes uti hela Europa. Brunkeberg däremot försvinner en

dera

x) Denna almänt omtalte Befordran gick dock icke uti verkställighet.

dera dagen, och på des Sluttning emot Torget, som blifvit planerad, står nu Smedjegatu-Brunn, uti hvars Ställe ~~nu~~ är jämn Gata. De synd[ig]a Bolsqverne uti Kongs^l. Trägården äro nedhuggne, och skola å nyo samt glesare planteras, äfven som alla Blomster-qvarteren skola efter nya Ritningar omläggas. Orangeriet för-blifver en Dans-Sal, och skal därtil rigtigt apteras, samt ej mera hysa några Växter, Hr Kallström til icke ringa affsaknad; äfven som Hr Desprès sörjer deröfver, at han ej får flytta sin Attelier dit. Kongl. Secreter. Linnerhielm har utgifvit sin Frus Vitterhets-Arbeten med de aldravackraste Vignetter af des egen Hand. Han ber i alla Bref hälsa Dig. Vår Martin gjör detsamma; han har nyl. graverat Ärke-Biskopens Portrait, måladt af Hr Pasch, och har nu under arbete Direct. Frietzkys och Hr Kellgrens Hufvuden, begge efter Hr Sergell. Den förre har et aldeles Romerskt Ansigte, à l'antique välförstäendes, et Caracteres-Hufvud. Kellgrens fina och spetsiga Vett lyser ocksä uti hans Ebenbild. Hr Hjelm har ritat och med färgor belagt en Vue af Stockholm, rättare af des Djurgård, tagen ifrån Södra Bergen, och börjar med Lidingön, så at man ser hela Inloppet. Denna Tafla har en ofantelig Längd. Jag såg den häromdagen, men bör ej döma hvarken om Composition eller Execution. På Viol spelar han mycket väl, dock sällan glada Airer. Hr Forssgren ritar ämne flitigt Architecture hos Hr Desprès, och lämnar Landskaps-målningen hos Prof. Martin tils vidare. Han öfvar sig på Claveret och läser nästan för mycket för en Artist. Han ber om sin ödmjuka Helsning. Och härmed vare nog för denne gång. Jag om-famnar Dig af alt Hjerta x)

x) Strax efter slut fick jag några rader ~~på~~ uti [illegible] Bref om utslaget hos Excellencen, som bestod uti 200 Rdr såsom Gratification för min Sons Ritningar til Krigs-Academien på Carlberg, och om mig lyckeligare Negociation hos nya Öfver-Ståthållaren.

Stockholm, den 12 Febr. 1796.

Tack, aldrabäste Calle, för begge dina oss så kära Bref ifrån Rom af den 19, 24–30 Dec. samt har det glädt oss alla af hjertat, at Du mår väl, och haft en så rolig Julhelg. Högligen skulle jag önska, at Du äfven finge bese Neapel, Portici och Stället, hwar det under Vesuvii Aska begrafne Herculanum stått, och utur hwars Ruiner man alt sedan 1738 framdragit så många dyrbara Antiquiteter; men huru skal denna Resa låta sig göra för en Svensk, innan Vänskapen emellan begge Hofven blifwit återstäld? Dock Du öfverlägger detta bäst med Hr Piranesi ×). Jag skal åter tala med Öfwer-intendenten Fredenheim, huruledes vi måge bäst kunna få de artistiska Reliquierne efter Åkerström hit til Sverige. Glöm ej mina Frågor om honom, och af hwad Sjukdom han dödt, huru han funnit sig uti detta sit öde, och om någon kunnat biträda honom med Tröst uti detta så serieuse ögonblick. — Alt hwad som rörer Academien och dess Exposition finner Du på särskildt Paper ××) Får tillägga, at Hof-intendenten Sundwall icke är mera Vice-Preses uti Herrarnes Academie, utan är det nu Hof-intendenten Piper. Din Spargren har fåt en farlig Rival uti Gillberg. Unge Kraft gjör stora framsteg, och reser icke til Rom, utan til Paris. Hr Heland blir, nej är redan en ypperlig Mästare. Hr Hilleström har också allas Röst för sig. Hoffmeister arbetar lyckligt uti sin väg, och syntes ibland hans Medailloner också Professor Tempelmans. Jag besåg igår hela denna Härlighet, och hade Hr Hjelm til min Cicerone. Doctor Zetterman var äfven då däruppe; begge bådo mycket hälsa. Academiens nye Chef har gjort sit första år lysande af många Nominationer +). Af andre skrifbare Saker

×) Det vore [illegible] med [illegible] hår, at begära detta Tilstånd. ××) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] upsatt af [illegible]!

+) Men som blef nådigt [illegible] til agréé at H. [illegible] [illegible] [illegible].

Saker får jag endast nämna, at General Zöge von Manteuffel är död, och at Kongl. Secreter. Mandorff fåt 2 års Permission, och anträder i nästa månad, samt med ansenlig Pension, en Resa til Frankrike och Italien. Cela a sans doute ses raisons très particulières. Uti Greifswald har varit et gräsligt upplopp för det ovanligt stegrade Spanmåls-Priset, samt hvarvid en ditsänd Commendering ifrån Stralsund blifvit öfvermannad af Män och Qvinnor: stygg Händelse. Här hafve vi nu en bister Köld. Regeringen låter gjöra et frivilligt Sammankomst til de fattige. Min Skärf i denna väg var blott 1 Rd., medan min rike Granne här på Gatan, Hr Björkman, icke gaf mer än 20 Rd. Gud bevare Riket för alsköns ... och nöd! Så vele vi gerna räcka våre lidande Bröder en hjelpsam Hand. Den nyl. ankomne Ambassadeuren Lehoc är redan rapellerad. En Baron von Budberg är hitkommen såsom Rysk Chargé d'Affaires. Baron d'Albedyhl bor nu med sin sköna Grefvinna, f. d. Fröken Charlotta Wrangel i Nyköping en homme privé. Hr Fischerström är illa sjuk. Nu vet jag i hast ej något mer at berätta. Gud ledsage Dig väl hem til oss!

+) De Hafsoen på Flottan gafs mig 5 Rd. ... Bibliothekarie-syslan ... 1795 gick til 21 Rd. ... utom skatter til ... Skolan, ... åligger oss; ... denna lifstids Despot drager jag likväl gerna. Sielfva Kongl. Bibliothekarie-Sysslan ~~...~~ af 300 Rd. ... Livstid, uti 40 år abetalt, ... jag hade Kongl. Survivance-Fullmagt, gaf 1795 åt en annan, utan at jag deraf uti någon måtto förvärfvat. Jag ... detta blott här, jag +

+ klagar intet, jag välsignar de Händer (~~fastmer~~ min olärda) som så svåra ~~[illegible]~~ tryckar min ålderdom. Gud vare lof! jag har förr tjent et helt annat Lön uti Sverige — —

fortsätter, hwartil än är al liknelse, så måste
Du åter passera fientlige Härar längs utmed
Rhen strömen, eller ock fienteliga Flotter uti
Nordsjön. Hwilken osäkerhet under alla dessa
äfwentyr för din Person! hwilken oro för oss
här hema! Däremot skulle Du få se vida
flera Slott, Kyrkor och Byggnader på den
öfwer Wien föreslagne vägen, samt nog
så många Konstwerks uti Galerierne i
Wien, Dresden och annorstädes, som uti det ende
Paris. Utomdes, om Gud låter Dig lefwa,
vi få behålla Freden och Fransyska Republiken
också kommer i ordning och lugn, hwad
hindrar Dig, at en Sommar göra en den mäst
agreable, förmånliga och säkra Resa til
Paris, kanske med Commissioner ifrån wår
Regering! Betänk nu alt detta, och *välj
sielf*. — Eljest bör jag därjämte säga Dig,
at då jag häromdagen war hos Herr
Grosshandlaren Noer, berättade han mig,
at hans Son skal i år resa från Livorno
hit hem, och taga vägen öfwer de förnämste
Italienske Handels-Städer til Frankrike,
som är vinlandet, samt gå öfwer London
sjöledes til Götheborg och så vidare hem.
Där hade du således en god vän at följa
med, om annars alt det öfriga låter
sig göra. Men jag förbehåller mig äntheligen,
at du *noga öfwerlägger* din *Hemwägen*,
och följer din *egen bästa öfwertygelse*,
så at ingen skuld sedermera kan falla på mig;
utan hwad jag nu sagt har jag af faderlig både skiäligheten
ömhet skrifwit.

D.

D. Lüdeke ber mycket hälsa och tacka
~~Säta Mor, som Almqvist och Seiretscamen~~
~~Björngren skrifva om alt det öfriga~~
Jag innesluter Dig uti Gudz milda Vård
och omfamnar Dig af alt hjerta.

G.

Rom,

Högvälborne Herr Öfver-Intendent och Riddare af Kongl. Nord Stjerne-Orden

Såsom Min K. Fader underrättat mig om den mig uti Academien vederfarne Heder, at hafva blifvit nämnd til Agréé uti densamma, och sådant ofelbart endast härflutit af den Ynnest, hvarmed Min Nådige Herre vid alla tilfällen omfattat mig; så anhåller jag ock, at få härföre ~~öfver~~ af ~~gifva~~ lägga min ödmjukaste Taksägelse.

Måtte min Skiklighet en gång svara mot den flit och upmärksamhet, hvarmed jag söker förvärfva mig densamma; så hoppas jag ocksa kunna gjöra mig förtjent af Mine Herrars Förmäns Ynnest och Konungens Nåd.

Jag ärnar med första begifva mig härifrån, och afvakta Min Nådige Herres Befalningar, i fall jag något här i Rom kunde til Des Tjenst uträtta; äfven som i fall något kunde mig uppdragas under Hemvägen genom Wien, Dresden och Berlin.

Med djup vördnad — — —

Nota.

2 Lådor och 3 Paketer innehålla:

1) Requisition.

	Rd	ß
Lengnichs Historia om Preussen, 9 w. Band i folio	8:	16
Nordbergs Historia om Kon. Carl XII på Tyska, 3 fr. Band i fol.	6:	—
———— S. Clara Minne, fol. w.	—	24
Denkwürdigk. der Königin Christina von Arckenholz, 4 B. i 4. P.	6:	32
Götting. Histor. Magazin, 8 Band i 8.	8:	—
Neues Gött. Histor. Magazin, 2 Band i 8	2:	—
Meusels Hist. Liter. Bibl. Magazin, 7 B. i 8.	3:	—
inrikes Tidningarne til och med 1793, 33 Band i 4. W.	20:	—
Normanni orationes, W. 4.	—	24
Celsii Monumenta Palmsköld. W. 4.	1:	—
Ihre de Runis. W. 4.	—	24
Wehrs vom Papier, 2 Band 8.	3:	—
Memoiren eines Zeitgenossen, 8. Hl.	—	24
Anecdotes de Louis XIV &c. 2 Voll. 8. H.	—	32
Traits de l'Histoire de Danmark par Malling 8.	1:	—
Bürgerfreyheit Hamburgs von Wächter, 8. P.	—	16
Charakter des Kronprinzen von Dänemark, 8. P.	—	24
Ansichten von Leipzig, 2 Häften	3:	—
Le Lutheranisme abjuré &c. 8. Fr.	—	24
Folkets Röst af Manderfelt, 8. P.	—	8
Suma Rd	66:	8 ß.

* * *

2) Björners Kämpadater och Linköpings Handlingar, Band. 2, enligt quitterad Nota à — 1: 28

3) Par Retour.

4 Band af Antiquiteter i Athen, Palmyra och Balbec.
Estamper til Stolbergs Resa.
Mahlerische Skizzen von Deutschland, 1 Häfte.
———— Wanderungen durch Saxen, 1 Häfte.

4) Et litet Paket til Hr Rector Ulrich.

5)

5) Paket med skrifna saker midt uti ena Lådan.

6) Bok-Catalog ifrån Götheborg.

* * *

7) Munuscula.

Vita Ponti de la Gardie, fol.
Ulfsparre-ätten, fol.
Aschebergs Lefverne i 8.
Éloge de Gustave III. 8°.
Geschichte Lewenhaupts, 8°.
Vita S. Erici, 8°.
Leben Königsmarks, 8°.
Christiana Jul. Oxenstiernas Lefverne, 8°.
Bergii Sermon funebre öfver Drotn. Ulrica den äldre, 8°.
Göttingische anzeigen för 1794, compl. fattas blott Titelbl. och
Registret, som väntas.
Defecter för Extra-Posten, året 1794; således ocksa complet.
Lausitzske Journalen för 1793, compl.
4 Musen-almanacher af Bürger och Voss för 1794 och 1795.

afgingo med Bonden Petr Andersson ifr.
Malm i Stavestad d. 23 Febr. 95.

Gjörwell

79

Stockh. d. 19 Febr. 1796.

Tack, Aldrabäste min Joh., äfven för Dit Bref af d. 8; at följa har hos de ännu öfrige hos mig varande Anteckningarne, rörande våra Denninge-affaire; så at när Du är så god, at jämte för den med de til Brefvet omnämnde senare och hos Dig behållne Räkningarne, så kan Du allt til ult. Dec. 1795 upsätta en riktig Räkning oss emellan, at slutel. updraga min actuella Stånd. Förlåt, at jag äfven härmed gjör Dig Besvär.

Hvad nu Papperhandeln angår, så bad mig ännu i går Assess. Scheffer, at Du täcktes låta vinna jämte för dig halfva Proffen på det Tyska Trijupapperet medefogade Priser, hvartil Du kan afsluta detsamma.

Blir han då nögd med dem, så intalar begge
Herrarne med hvarandra om det sista, som bör
i försäkringsväg, at betalar han det directe til Dig.
Han är en lustig Man, har 2ne Stenhus. at
en dugtig för dramm.

Smickra Dig åtminstone på sådant sätt dapera

/. med Underrättelse om Hr. Sand. Swartz's
Ålder, Tjenstefärrätningar, Gifta m.m. Det
är en mycket fördelig Händelse.

Jag tackar Dig af allt hjerta för de flere
gjorde at så vänskapsfulla Dispositioner,
om Flyttninga ned til Norrköping; men

hvarid möta flere hinder. Hvad vore ej sist angenämare
                         nu alle bodde
och tjenligare, än at ~~bo~~ tillhopa uti en stad. Vår Almg.
har sina Föräldrar och Gjömål norruppe, samt hvarjedag
nedlagt sitt mesta arbete vid Såtra, uti hvilken vackra
Gård Linnæ och ingen der sittiar, samt har den inrättat
allt efter sitt tycke. Et arvod för en syssla, som ändam
                    aongae
minst tore til, skulle ~~[illegible]~~ blifva honom för dyrt. För at han
lefva, at lefva vore et synnerligen bedröfvelt drafshus, men
så äro de nu mångahanda. Af Döttrarne, mist 6 til antalet,
äro ännu blott 2 gifte, en med Kyrkoh. i Hellingland och en
med Ofversar. Flintenberg. Af de flere Sönerne är ingen rätt
etablerad mer än vår Almg. — Hvad mig åter angår,
så behöfde jag visst skilla, men det med jag aldj

tänka på, utan går en mig hela åt tillika under den
lekande väsen på att, at få til lefva kroning medel.
utan Riksdag så många arbeten fordrje, at jag ed
den Mordnaden utan utom den löfte mig för i stora
mitt ängslan; framför annat vinnare, då jag
med sådana arbetare stå der -- hvilket du ej blefver
hört vet -- skulle å nyo uptaga allt likt
lösande Handelsväsende; likväl måste jag ti
den ända blifva hos quar, at minstone les lärge:
utanvägs Min Egentliga tanke är jag, at vi gjöre rät-
tigast på andra handen allt tolkt afvagsaker, hvad Era
796 al 97 hafva at innebära. Jag angår den
med det hoppet, emedan andra nog frågar, at i
⁒. sommar hålla på det r. Vännäss; då fråga
vi icke tala, utan alt rådgifva. Emedlertid
innefatta jag det ut mirakel. Varma Vänskap,
alltsedan altid Deggi tiefsträffe G.

Stockh. d. 26 Febr. 1796.

Sedan mit sista har jag fåt Min Egen Ulle Johns Bref af d. 19 med bilagde Revers til mina Cedres à 100 Rd spälo på et år med Ränta, hvarföre jag Dig gifdet högsta tackar;

afvensom fått Dina gunstiga Cedres til Handelshuset Roosen & Comp. i Hamburg angående bootkin tijsk et tryckpapers hitsändande med första öpet Vatn; hvarom på andra bladet det Vidare diga finnes antecknadt.

Reversen ~~xx~~ af Gumelin à 50 Rd skal jag söka låta validera; men fruktar, at han ej finnes mera här. Emedan i Vädret var han här sjuk några dagar, så mig innt til Martin al Medkleven Norgren vetat säga mig, men begge mente, at

han nu vore på Finspång, hvar han skulle ta tingat in sig på Vandhallet, at han will[illegible] Cammaren med Ritningar at ets[illegible]de Estamper. Men mig lät tiq[illegible] Forsgren, el. min Intendant, har lofvat, et på alt mögligt sätt spana efter hvar ni bor. Mera han nästa.

Jag tackar Dig ratt mycket för Noten, rörande Bok-Inropet på Belleschen auctionen; ~~[illegible]~~ ty nu har jag tydeligt Begrep om hela saken. Jag har redan talt med Hr. Sec. Belle, at skal det i bästa måtto til Dit Nöje utratta. Så som Din Gunstledel gjärna är förslag, lä, at jag deslikmima afbetalar minst 100 Rd at Du skrifver något, lä finner Trolongatiönan inga Svarighet. Då hvad Du ut denna afbetalnings vägen rörande, dör ä skal Du genast få Interimes-Quittemer. Der på kan Du alldeles lita. M. Belle bad mig att helsa.

Hälsa Döbeln [illegible] hjertligen. Alt [illegible] är Dr Beggs tilsprestta [illegible].

Promemoria
angående Såpar-Handeln.

1) Det är högst nödvändigt, at Handels-huset i Hamburg ej afsände något Såpa, förän Det äfven sändt Prosset med dess åtnadt Pris där in loco, på at man sedan kan med alla därå vidarande affgifter uti Tull el. Manufacturfond etc. Fragt m. m. uträkna, hvad et sådant Pris när in loco kostar oss slutligen eller när det kommit uti våra Magaziner.

2) Det med Skeppen Ettersnade Såper Prosset var af den Sorten, som afsändt. förnämligast äfven där vete Prosset dessutom på.

3) Handels-huset R. skulle nu utan tillinde oss, om vi finge le

Prisser på flera Tryckpapper-sorter med
deras Priser; för at Ledamöterna sielf välja
att antaga.

4/ I fall Handel göres, så ber jag
at det först afgår på Wismar, at
därifrån hit; ty om det går öfver
Hamburg el. Lübeck, så blifva
afgifterna hör dyrare, at såsnart
den vidare dryga Frakten genom fle
Speditione
n Handela.

Frågor vidare.

Til hvad Priser vunde där erhål-
las diverse Skrif-papers sorter?

81

Stockh. d. 4 Mart. 1796.

1/ Tack, Min Egen aldrakäraste John, för dit sista och så mycket angenäma Bref med Gårdags-Posten. Det skal med en forme besvaras; nu blott nödtorftiga utdrag, i anseende til affairer.

2/ Jag kommer nu, Mi [illegible] [illegible] Ulsser. [illegible], aflämnade hos de i går, p. posten remitterade 30 Rd jal [illegible] han hade för Mons Revens [illegible] hos sig, det jag icke fåmordade, så skref han genast a tergo af den aflämnade Summan at under detta Dato, sedan alt sjelf [illegible] se [illegible] således dat denna affair i [illegible] uti min [illegible] [illegible] så kunde jag ej begära Interims-Quittence. Med alderförsta skal han få en ny afbetalning af de hos ej deponerade Medel. Han tackade mycket för desse preliminaire afbetalningar, och möter icke någon [illegible] vid Obligationen, afvensom desse [illegible] [illegible] vid [illegible] [illegible] genast, [illegible] til Dina [illegible] hos [illegible] Commissionaire i Lund, [illegible] adjunct. Hvarken: [illegible] skulle [illegible] nya Obligationen hos sig, emedan de gåfve den Hopp om mera Handel i medelst Utgång ibland de andra ofrälse, då jag ock gerna sänt emot sedel på sjelfbegäran tid [illegible] nadz. Alt detta lefve ni nyss antaal. Fa [illegible] har jag [illegible] Din [illegible] en Handel med [illegible]-

non Pelse antennat Dagens Afbetaly', al hvarmed altid
skal på lika sätt förfaras.

3/ Men med Fadren hos Cummel's lära jag icke annat gjöra än den åtsade Sängsta; ty han bör förnödade, emedan var Martins utsagor [illegible] hos icke mer bor, utan lade hans Vändiaan til mil Ochud, at hvarrest omaj Nyårdet tel Firsgatz, hvar han ämnar åt. Således återgår hans hand ledet.

4/ Jag tackar på det högsta för alla dina sagne Arrangemens rörande Tjänstepapperet, så väl på alla vägnars Pfeiffers egne vägnar: al hvarmed vi äro til fullo nöjde.

5/ Det är ifrån jag, som bär Blyggar med at ett Wad brefs, al ifrån en sådanstånd. Efter din 2 likalig skal jag uppvägga Hair Wad med brefs, samt din åtesfördt det din tillhörige. Det öfrige gjöra Du sänder en flere stengsper pero yumesstfulla Tanna en al för D., lottersjag det på din Kirtars rättig. En sand i.l. på ta i sumar liquidera hasan mentlige. — 6/ At Du vil vara så god al ofeantom mang i ting med det sama Malaga-vinet öfver bara mina tolkändelser. — 7/ Var god at skrifva med första landade Amiralitetsgze för ägreuge. De såsle efter tillsändes samt sprat ökage. — 8/ Var Ms vele mellon af denna Månad härifrån, men tager Norra ~~[illegible]~~ vägen, al annär g liltkonnavpinj, utan mötor Fadren uti Westergötland. — af det andra 4

82

Strals. d. 11 Mart. 796.

Tack, Min Egen Bäste John, för Brefvet med lastadsp, som medförde dubbla bevis af din Godhet, et vela [illegible] dapen hitta värd. Begge Brefven återgå med genast. Både afsesen [illegible] at jag önska, at åfven få [illegible] både [illegible] at [illegible] i Hamburg at Lübeck, så at där [illegible] gjöra var [illegible]. Ass. [illegible] dapen i Köpenhamn gott, fast af sämre Materia, men nu ma räknas [illegible] at sitta under à 1 3/4 R Danske Courant, för Riket, så [illegible] detta icke kunna räknas mindre, än til 1 R 12 ß Riksg. hvartil därtil kommer Tullen etc. hvarå 12 ß för Riket, samt [illegible]

[illegible] Ambassad Bureau i [illegible], samt blir i dag [illegible] Liaison med Gen. Consuls Signeul, [illegible] bli til din [illegible] [illegible] Italien.

[illegible]

sedan så ej utskrifven några Tidgar, hälst så
nöcheller af utländska Sapen p. Doct. mera å Hand.
Benefi. at Solitiska Jlen. Således bedje De vilja
dinel. Societetens rang requireras Götting. anteckt
/. Hr 296. Låt j veta Namnen på alla de Jlena
Tidgar, för det vittra Namnets heller på Doct. Jag #

så blir dufset ändå nog dyrt. Emedlertid
aflägge ban hör Dig på förutlaaksjelle på
den Möda Du redan gjort, alas värke ei
vore af den godheten at göra Dig.

Jag tackar Dig än mjukt mera, at
skulle gerna se, om jag finge hälften af
det mig av destinerade Tijspapperet af de
tilagde mindre Sorter, till de currente
Tilagorne af Andersohz, Duvas, Gl.
Martijen etc. av det mindre Djurapapperet
godt nog.

bortkastarens om sqa Dig, fa D. Lindens lilla
numera antalar hoppas Dig på våra 20 kärder.

Då jag i nästa vecka gjör [illegible] om Celse
en ny afbetaling skal jag [illegible] yrka på den be-
gärda Obligationen ungenast.

Bilägger det Bref, hvarmed jag uppvaktat
Fru Grefvinnan Schwerin. Ingressen var det
svåraste; det öfriga gick efter vanligheten lätt.
Converten är öpet, så at Minck. Dan kun-
na läsa det först allenast med Oblat försegla samt
expediera det. Til Löte skulle hafva en Afskrift af
detsamma för Dig [illegible]. Andis skal det ske.
Det nådiga brefvet ifr Grefvinnan återgår
med första Postgång. Hurudan är adressen til
Fyllingarum?

Nå [illegible], så snart [illegible] en [illegible]
[illegible]; Damich [illegible] de [illegible]

Den gamle almanachan bedaga hellre stofvas på öfre igenom, när den sändes til Fyllingenom. Sedan den afsänd där gått igenom Mossinge ber jag, at den rätt retournerar hit antingen med lämpelig el. per posten: ty den är en Dehorsfr-Calender för Annalisten.

I förmiddags fick jag åter 1791 och 92 ofärdiat läsa. Dessutom jag exhalerat de rödja Dödsfallen skola de genast återsändas. Uti Bordsladan ligger et blott på bud vändande Senatet til Dig, som innehåller, utom det Dig begärte utbetalte: Museum Tessinianum at Munnsbland, videre ifrå mig: Atti Arcadici etc. Rom 1792 1 dl. något Ron, och samt vär Regent at Bor. Rentalet något ledande Dox; – Anecdoter de Suede med Dig Ulricas anmärkningar; – Celsii Kt. Ulrika 1614 med de rara Aråg; Robertsons Respublica Glacialis; – Göttingische Anzeigen för 1795 utom Register, som väntas ofelbart härnäst efter; – samt därutöfver något incomplete dirnierlapper. Jag ber ♀

Dig hålla detta tilgodo. Du samlar, i generalvärlet Bibliothek, vij bedölla bara Döder af Lechen-Dörxar. Sålunda bör jag, efterhand lemnadt Dig afhälligt af mit öfrige förråd. – alltid lefva jag Din tiksnestelig.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Fru Grefvinnan Wilhelmina von Schwerin *); dat. Stockholm, den 11 Mart. 1796.

<u>Innehåll:</u>

1) Bäst möjeliga inledning til det första Upvaktnings-Bref ifrån en gammal Bibliothecarie til en ung och vitter Grefvinna. 2) Hvar finnes Famille-Archivet för Riks-Grefvel. ätten von Putbus? 3) Anvisningar på väl skrifna, tillika pragmatiska Historier om ätterne von Schlieffen och von Bülow. 4) Vår tilkomande Drottning ifrån Meklenburg bör firas. 5) Kongl. Preussiske Ministerns Grefve von Lepels Caractere och Missöde. 6) Efterträdarens Grefve von Borks Caractere, Fredsmäkling och Död. 7) Musernas och Graciernas nya Calender ifrån Berlin. 8) Pastor Schmidt och Grefve Stolberg skåda och måla icke Naturen lika. — Bilaga: Nyårs-önskan på Svenska, hvarmed vår tilkommande Drottning upvaktades Nyårs-dagen 1796 af Herr Professor Wallenius.

Högvälborna Fru Grefvinna,

Min Nådigaste Fru.

Med hvilka Ord skulle jag väl kunna uttrycka den Vördnad och Erkänsla, af hvilka jag känner mig upfyld och förbunden emot den så aldeles oförtjenta Godhet, hvarmed jag finner mig af Eders Nåd ansedd; men då uti allt sådant råder et Ädelmod, svarande mot alla de öfrige så lysande och välgjörande Egenskaper, som hos Min Nådigaste Fru finnas förenade, vågar jag ocksa nalkas med dessa rader; med detta mit Takksamhets-Offer, samt hoppas Nådig Tilgift för en Dristighet, som, utom så myicken före,

*) Uti C. F. Jacobi's Genealogisches Handbuch för 1794 kallas denna Grefvinna för <u>Ulrica Wilhelmina</u>, född den 14 Jun. 1762, Doter af Öfversten Grefve Fredric Ulric zu Putbus, samt gift i Aug. 1780 med Grefve Curt Phil. Carl <u>von Schwerin</u>, General-Major, ocksa en Herre af många Kunskaper och ägare af et Bibliothek uti Tacitken. Detta vittra Herrskap bor nu på <u>Fyllingerum</u>, Sätesgård uti Östergöthland.

förekommande, sig alt til mig nedlåtande ynnest; aldrig kunnat ifrån min sida äga rum. Jag är en ringa Man; och då omständigheter så fogat, at jag blifwit Journalist uti detta Land, och därvid gåt en väl förut hos oss ehuru föga bevandrad Stig, men, jämte den magre Kungjörelse-Tonen, den blott torra Bibliographien, äfven sökt gjöra et Försök uti den så nödige, men tillika anständige Granskrings-vägen; så medförde denna Nyhet hos oss någon upmärksamhet på sjelfve Granskaren. Skulle jag äga någon Förtjenst, så kanske bestode den uti de Handlingars utgifvande, hwarmed jag velat gagna våre Häfdetecknare, efter jag gifwit dessa Handlingar den Trovärdighet, hwarmedeyst de först blifva fullgoda vitnen inför Sanningens Domstol.

Med så obetydeliga Rättigheter til upmärksamhet af et vittert Fruntimer, af Eders Nåds Börd, Stånd och Snille, detta sista, om icke öfverträffande, dock ingalunda vikande de förra, kan jag aldrig känna mig för mycket hedrad och uprättad, i fall jag blir så lycklig, at bibehålla et rum uti et lika så Nådigt som upplyst Herrskaps åtanka: dock hos et Herrskap, hos hwilket Ädelmodet och Godheten utgjöra Hufvud-dragen, där glömmer man sina egna Ofullkomligheter, sit eget afstånd, för at vinna en Tilgång, en Frihet, en Möjelighet, at gjöra detta första Steg, denna första upwaktning.

Min K. Måg, Herr Lindahl i Norrköping, har tilskyndat mig den så stora äran af Min Nådiga Frus Bekantskap, af vanlig vänskap tilskyndat et snart til sit första Intet återgående Namn en åtanka, som eljest, och utan Eders Nåds ädla Tänkesätt, än ädlare Hjertelag, icke kunnat falla på min Lott; men då genom denna stora Godhet min ålderdom tildelas en ny Lycksalighet -- och det just är en glad och lätt ålder, som jag söker och ännu i at sanning njuter --; så tillåt då vidare och Nådigast, at jag äfven med en ledigare Penna får skrifva detta och de flera Bref, hwarmed mig torde tillåtas at upwakta.

At

At Eders Nåd behagat ögna igenom några Bref, som jag under glada och tacksama Känslor skrifvit til mina så kära och älskvärda Barn i Norrköping, gifver mig en slags Fris-modighet, at äfven med mindre förbehållsamhet upwakta Eders Nåd, samt inför Des ögon våga framlägga Berättelser, Nybeter och Reflexioner, sådana som de ifrån en gamal och liksom utur verlden skild Mans Bureau kunna väntas.

Jag har understått mig begära några närmare och mera säkra underrättelser om Riks-Grefveliga Ätten af Putbus, än de som finnas uti våra vanliga Genealogiska Handböcker. Får jag ödmjukast fråga: Hvar finnes denna Ätts Famille-Archiv? – och om någon af de Pommerske Häfdesökarne uti denne väg samlat? Professoren von Schwarz uti Greifswald, min fordne Lärare, har något utgifvit i denne väg; men om en så ur-gamal och vidtgrenad Ätt borde något motsvarande utarbetas, förbindas och med tilhörande Tabeller och Handlingar beläggas. Af Tyska gamla Ätter, som blifvit med både Fullständighet och Värdighet beskrifne, vil jag här nämna de Arbeten, som utkomit om Ätterne von Schlieffen och von Bülow, begge författade af vittre Herrar af samma Namn. Til alt det Samma uti Historien, hvaraf deras Arbeten lysa, hafva desse ädle Herrar också fogat de Betraktelser och de Anledningar til ädla både Tänkesätt och Gerningar, hvilka först rätteligen upplyfta Människan, och sedan tilvinna ättlingar af sådana Namn, ja berättiga dem, ifrån deras Medmänniskors sida, icke allena för blotta ordningens, utan fast mera för Egenskapernes skull, til den så frivilliga som glada vördnaden – – och hvilken aldrig så litet upmärksam, något omkring sig skådande, något framför sig seende Medborgare skulle icke hälst vela lyda den genom alt mera förädlade Generationer ultiverade Herren och Ämbetsmannen, då denne til det öfrade Vettet, til

den

den granlaga Belefvenheten, fogar den Sälskaps-likhet, den Samhällighets-Ande, den nästan omärkbara Klokhet, denna des Stånds sanskyldiga Politik, som samfält ådraga sig, fästa och bibehålla allas vördnad, Förtroende och Tilgifvenhet? Om unge Ädlingar upammades uti dessa Begrep, dessa Känslor och denna Försigtighet; huru säkert skulle de icke med tiden råda öfver oss andre, och vi känna oss lycklige, obekymrade at föras af deras Blick och Hand, som så lätt kan lycksaliga, således til inga motbjudande, ej sällan alla skadande, Tankar och Rörelser föranleda? Sådan Statskonst finner man äfven ligga til grund hos begge förenämnde Genealogister. Herr Baron Mart. Ernst von Schlieffen, Pommersk Adelsman och född vid Golnow, gik såsom General 1792 utur Kongl. Preussiska Tjensten, men hade redan 1780 utgifvit: Nachricht von dem Pommerschen Geschlechte der von Sliwin oder Schlieffen, et stort Band i 4:o. På lika sätt har Herr Jac. Fr. Joach. von Bülow, Meklenburgisk Adelsman och slutligen President uti Meklenburg-Schwerinske Kamaren, men ifrån hvilket Ämbete han äfven tagit afsked, utgifvit 1780 och i folio: Historische, Genealogische und Critische Beschreibung des Edlen Freyherr- und Gräflichen Geschlechts von Bülow, med följande Epigraphe på sjelfva Titelbladet:

Der ist nicht flugs ein Edelmann,
der geboren ist aus grossem Stamm;
oder der Geld und Reichthum hat,
und thut doch keine redliche That.
Die Tugend und die Höflichkeit
Adelt den Menschen allezeit.

Aus einem alten Familien Stammbuch von 1650.

Begge dessa Verk äro med Diplomatisk Trovärdighet och Typographisk Dragt utgifne. Det förra äges af Herr Lindahl, så framt det icke redan finnes uti Herrskapets Bibliothek; äfven som det senare, eller det öfver Bülowska ätten, står at befallas utur mit lilla Bok-förråd. Wi äge nu af sistnämnda ätten et nyl. hit ankommet Sändebud från Meklenburg uti en Baron von Bülow, som är, enligt des

Kort,

Hort, Marechal de Voyages & Chambellan du Duc de Meklenbourg, och hvilken Herre jag bör endera dagen uppvakta: ty han hade den Godheten, at medföra en mycket märkvärdig Statistisk Underrättelse om Meklenburg, af Legations-Rådet Rudloff i Schwerin. Vår Konungs Förlofning med den til Egenskaper så förträffeliga Prinsessan Louisa Charlotta af Meklenburg-Schwerin finnes där redan införd uti Hertigdömets Annaler för år 1795; man vil hoppas, at också snart få införlifva Fullbordan häraf uti Sveriges Annaler för år 1796. Det solenna Frieriet genom vår Ambassadeur den 2 Nov. på Ludwigslust blef äfven et föremål vid Landdagen i Sternberg, som öpnades den 30 i samma Månad, och vid hvilken Land-Ständerne genast beviljade „die von dem „ganzen Lande vertragsmässig aufzubringende sogenannte Prinzessin oder Fräulein Steuer von 20,000 Rthlr in neuen 2/3 „Stücke": hvilket Capital Hennes Kongl. Höghet således medförer såsom en Hemgift. En Svensk Skald har imedlertid uti Prinsessans Person målat för oss en hela Landet lycksaliggörande Drottning, medelst et Qväde, hvarmed han i underdånighet uppvaktat den Kongl. Bruden på sistl. Nyårsdag, och hvilket jag ber få i afskrift bilägga; men får ej ännu synas i trycket, ehuru jag lärer fåt det mig uti detta affeende tilsändt af Författaren, Herr Professor Wallenius i Greifswald, som nu uppehåller sig därvid Hofvet och underviser Prinsessan uti Svenska Språket.

Men för at komma tilbaka til de Genealogiska Verken, så får jag nämna, at Historien om Ätten von Schlieffen, och som finnes uti min K. Mågs Boksamling, har jag fåt af en annan både lärd och witter, ädel och vänskapsfull Tysk Grefve von Lepel, som var Kongl. Preussisk Minister här vid början af sista Kriget. Han härstamar ifrån et af de äldsta adeliga Husen i Pommern, har studerat med största Framgång, är Kännare af äldre och nyare Språk, gaf uti Historien och Statistiken ingen af sit Stånd efter,

laste

läsanästan alt, nästan för myket: ty under en och samma tid
kunde han läsa de höglärdaste Forskningar om Cufiska Mynt och
de mäst hårdsmälta Ransakningar om den Philosophiske Stenen, samt
köpte på Auctionen efter Professor Aurivillius i Upsala flera Böcker,
så väl uti Antiquiteterne, som uti den Hemliga och Mystiska Visheten.
Han ägde här et vackert Bibliothek, men et vida större på Famille-
Godset i Pommern. Til denna Varietet af Lecture fogade han ock,
så en Varietet i Nöjen, som icke heller alla kunde följa honom uti;
men de Godheter och Höfligheter, som rådde uti alt hans väsende, voro
lika mot alla, och sträckte sig äfven til min ringa Person, hwilken
väl undanbad sig al Relation med denne utländske Minister;
men Herren aflät dock icke förrän jag måste lyda hans Befalningar.
Omkast i Sinnet ifrån Glädje til oro, eller til den Slapphet i Nerv-
Systemet, som man kallar Mjält-sjuka, infunno sig ej sällan hos
denne i så många afseenden förträffelige Grefve; åtminstone röjdes
detta kort före hans afresa, då en Grefve von Bork kom hit och
med Företrädarens Missnöje intog hans Place uti den här varande
Corps Diplomatique, förmodeligen af något uppkommet Missförstånd
emellan vederbörande i Berlin. Alt nog: Grefve Lepel måste resa
härifrån nog sjuk, ~~kanske~~ eller rättare något nedslagen, och har sedan
lefvat en Privé och uti en slags Retraite, skild ifrån et af sig til-
förne kanske för myket frequenteradt Hof; men mig har blifvit
försäkradt, at han, för at muntra Sinnet, nyl. gjort en Resa til
Sweitz och Italien: hwilket högligen fägnat mig, och skal jag altid
bibehålla stor och tacksam vördnad för denne Herre. Grefve von
Bork, hans Efterträdare, hade på långt när icke den förres hwarken
Kunskaper eller Maner; men lärer varit mera skicklig eller mera
slug Minister; dock under Gustaf III räckte ingen, ej en gång den
Preussiska Slugheten til. Denne Konung förutsåg, förekom, nyttjade
alla tilfällen at öka sin Glans, sin Magt, framför alt sin Namn-
kunnighet. Den sista har han vunnit til fullo. När Konungen
började Kriget med Ryssland, och vågade mäta Sveriges lika-
som nyss födda Styrka med den mäst colossaliska Magten i
Europa; när han hade lagt en Plan, at åtminstone afhålla

denna

denna Magt ifrån vidare Besittningar inom Europa, medelst en Gräns eller så kallad Barriere, som skulle dragas af Sverige, Preussen, Polen och Turkiet: en Plan, som kanske uti en annan Tid blir önskelig, dock icke lika så lätt at verkställa som då; men Konungen af Preussen icke ville biträda densamma annorlunda än genom Bemedling; så lärer Sal. Konungen känt denna sin misräkning. Det Preussiska Sändebudet kallade sig: Ministre Plénipotentiaire du Roi de Prusse pour la Pacification du Nord; Gustaf, som föredrog Sjelfständigheten, gik öfver til Finland, vann den stora Segren uti Swensksund och slöt utan Bemedling Freden i Wereld. När denne var sluten, skickade Konungen Notifications-Depêchen, genom Hans Excellences Riks-Rådet Grefve Dübens Hand, til den här i Stockholm varande Grefve von Bork, med den uttrycksliga utanskriften: à - - - - pour la Pacification du Nord; och när denne fullmyndige Mediator öpnade Depêchen, fann han Freden utan sig gjord. Denne Politiske Chagrin förkortade dock icke hans dagar; ty han var ingen Hatare af det timliga lifvet, utan njöt det rätt gerna och flitigt; men han förkylde sig och dog här i Stockholm, då vår vältalige Pastor Hachenburg höll vid liket en så kallad Standrede, hwilken jag set i afskrift. Hans Grefvinna och Son voro här sedan, och omtaltes mycket den o= vanliga Grad af Ömhet och vård, som den unge Grefvens Fru Mor hade för denne Militaires skuld; så at, om jag mins rätt, utgafs på Orderne vid våra Högvakter et Förbud, åt bara de unge Officerarne välförstående, at ej lämna Grefve von Bork några otjenliga Underrättelser. Man vil således förmoda, at andre och utländske Cavalierer få hafva det på sit Samwete, om den unge Grefven icke är nu mera så okunnig och o= skyldig, som då han var här.

Tyske Parnassen och Tyske Bok-Fabriken fournera oss alle år med Vitterhets- och Stats- Calendrer af alla slag. Til dem har nu i år blifvit fogad en ny ifrån Berlin, kallad: Calender der Musen und Grazien, utlyst med många Estamper. Jag har låtit den komma för alla de olika Års-räkningar, som nu

brukas,

brukas, i synnerhet den helt nymodiga, som den alt omskapande franska Republiken hos sig infört. Jag behöfver, såsom Annalist, känna denna Dag-räkning, och denna Almanacka blir mig der-före ofta nyttig. De uti myckenhet tilfogade Skalde-styckena ligga väl utom min Lag-saga; men så synas mig dock icke alla äga den Enfald, den Latthet, det Behag, som fordras uti den pastorale Vitterheten, och hwilken här skal vara den rådande; men torde komma deraf, at Författaren, Hr Schmidt, har så förälskat sig uti sin Prestgård och sin Kyrkoby (Pfarrdorf), sin Bud- och Sam-lefnad, at, då han målar alla dit hörande Scener, blifva dessa icke desamma, som de uti Arcadien eller andra för denna Genre de Poësie om- och tilskapade Länder, hwar alt, framför alt Inwå-narnes Tänkesätt och Seder gjöra dem så älskade, samt flytta Läsaren uti så sälla både Synningar och Känslor. Illusionen, denna källa til vår Lyksalighet, och som mången så ovisligen för sig sjelf grumlar, ja aldeles tiltäcker, förlorar så mycket af sin välgjörande inflytelse på våra Sinnen och genom dem på vårt Hjerta, när man vil föreställa Bilder och hämta Efter-dömen ifrån våra af alla sömt kända Hwardags-Scener, hwilka således, för at icke förlora af deras Sanning, måste sakna den Frihet hos Skalden, som han äter äger, och så lyckligt får nytja, då han medelst Inbilningens Kraft eldar sig och förnöjer Läsaren, under bevandrandet af långväga, föga cultiverade, men glada Bygder, samt uti de gyllene Åldrar, då Naturen och Oskulden fingo räcka hwarandra handen til åtnjutande af en den renaste Lyksalighet. — Estamperne äro däremot mästerligen graverade; men Figurerne synas mig icke lika lyckligt teknade. Caracterers-dragen, som dock utgjöra Hufvudsaken uti denna Tekning, lära icke vinna Kännares Bifall; men däremot lyser alt hwad Land-skap heter så mycket skönare för ögat. Til min K. Doter, som älskar Tyska Vitterheten, har jag skickat denna Granläts-Almanacka til låns; så at, i fall Eders Nåd befaller at och så ögna den igenom, gjör Fru Lindahl sig visst en heder och

skyldighet

skyldighet deruti, at få med densamma uppvakta. Tillåt i förväg en den aldravackraste vers, uti hvilken den så vittre, den för alt det Stora och Sköna⁺ så känslofulle Riks-Grefve⁺ uti Naturen. Fred. Leop. von Stolberg aflagt, uttrykt sit Hjertas bekännelse til den Dyrkan, som är den almännaste af alla: Skaparens uti Des verk til vår lyksalighet. Den lyder således:

O wie wohl ist mir bey dir!
will dich lieben für und für.
Lass mich gehn auf deiner Spur,
Süsse, Heilige Natur!

Förlåt, jag ber aldraödmjukast, at jag med et mycket förlångt Bref uppehållit; men det ena har så oförmärkt fogat sig til det andra. Jag ber om min ödmjukaste vördnads förmälan hos Herr Grefven och Generalen, samt framlefver med lika djup vördnad

Min Nådigaste Fru Grefvinnas

aldraödmjukaste tjenare
Gjörwell.

Bilaga.

Til Henner Kongl. Höghet, Prinsessan LOUISA CHARLOTTA af Meklenburg-Schwerin, Nyårs-dagen 1796.

Aldrig var en Nyårs-dag
Skönare än denna gången;
Kom, Prinsessa, mild och glad;
Hör med Nåd den första Sången
Min Gudinna offrar Dig.

*

Gustaf Adolph är vårt Hopp,
är vår Stolthet och vår ära.
Tiden skyndar i sit lopp:
Snart får Han den Krona bära,
Som Han dela vil med Dig.

*

Gå ~~uti~~ at i min Konungs Famn
Sälheten och Glädjen finna!
Rörde af Hans kära Namn,
Trogne Svenskars Hjertan brinna
Och förena sig med Dig.

*

Detta är, min Konungs Brud!
Få vi Dig vår Drottning kalla.
Hör, ack! hör de Fröjde-ljud
Sveriges Klippor återskalla:
Gustaf Adolph sökte Dig;

*

Sökte, fann en bättre Lott,
än Hans Kronas Glans kan gifva;
Fann dit Hjerta ömt och godt;
Detta skal Hans vällust blifva:
Evigt skal Han älska Dig.

*

Se at stort och ädelt Folk
Villigt för Din Thron sig böja!
Då skal Snillets Son och Tolk
Känslofullt sin Stämma höja
Inför Konungen och Dig.

*) D
Dep
Poët,
är en
har
sin F
suteg
tjena
til Co
Grefs
Revo
Käjs
Riks.
der d

COUPLETS, adressés à Mademoiselle SOPHIE LE HOC par son Père, le jour de sa Naissance, le 21 Pluviose, l'an Quatrième de la Republique Française, 10 Fevrier 1796 *).

Chantons le jour le plus beau de ma vie:
J'étais époux, le Ciel benit mes voeux;
il me fit Père, il me donna Sophie:
Époux et Père, on est deux fois heureux.

Je

*) Desse Verser utwisa, at den härvarande Franska Republikens Ambassadeur, Borgaren le Hoc, är äfven Poët; dock, hvad som ännu mera hedrar honom, at han är en god och ömhetsfull Fader. Han är Enkling, och har en Doter med sig här i Stockholm, som bistått sin Far under des långvariga Arest i Paris. Mot slutet af sista Konungens Regering började han tjena vid Bureaun för utrikes ärenderne; skickades til Constantinopel såsom Secreterare hos Ambassadeuren Grefve de Choiseul-Gouffier, återkom; sändes efter Revolutionen såsom Minister til Hamburg, men såsom Kejsaren ej erkände en sådan Persona publica uti en Riks-Stad, måste han retournera til Paris, blef där under de Jacobinska Stormarne arresterad, satt länge

inne

Je ne l'ai plus, la moitié de ma vie:
Ce qui m'en reste est encore assez doux.
Qui ne serait consolé par Sophie?
Le Père seul peut survivre à l'Époux.

De l'injustice et de la calomnie
Depuis trois ans j'ai senti tous les traits;
Mais j'ai pour moi mon Coeur et ma Sophie:
Souvent ses pleurs ont été des bienfaits.

Dans inne, frigafs efter Robespierres fall, och blef af sista Conventets Välfärds-Utskott skickad 1795 såsom Ambassadeur til Sverige; men knapt ankomen til Stockholm, får han sin Rappel af nu varande Directorium. Åtskilligt uti Skaldesången alluderar på hans Häkt i Paris och hans Rappel ifrån Stockholm. Afskriften är tagen efter det här i Stockholm tryckta Exemplaret, på 2:ne Blad i folio, med Noter til; och är Sångstycket satt i Musik af den nyl. hit ankomne Herr Lud. Piccini, den store Compositens Son och antagen Maître de Musique vid Kongl. Capellet och Operan. Men hwad nu sjelfva Hjeltinnan uti detta Sångstycke beträffar, så är Jungfru le Hoc et ungt och vackert Fruntimer, har et fint Ansigte, ~~[illegible]~~ tycke af sin Far, en ömt något mjältsjuk Blick, är för et Fruntimer nog tystlåten, ser tänkande och lidande ut; kort sagt: hon tilvinner sig alla deras vördnad och Tilgifvenhet, som veta hwad de böra värdera hos et Fruntimer, hälst af hennes år

Dans un cachot, sous une voûte impie,
Ont pénétré ses soins réligieux:
J'y vis la mort; mais j'y vis ma Sophie---
Pour l'innocent il est toujours des Dieux.

Et maintenant que, loin de ma Patrie
Je la servais et suis trop méconnu,
Plus que jamais j'ai besoin de Sophie:
Elle a mon ame et j'aurai sa vertu.

O Nation estimable et chérie!
Peuple d'Amis, soyez toujours Français!
J'emporterai votre estime et Sophie!
J'eus des honneurs, j'aime mieux vos regrets.

Liberté sage, Humanité, Patrie,
Dont la Raison a fait un bien du Coeur:
Je vis pour vous ainsi que pour Sophie;
Ma devise est: la Tendresse et l'Honneur.

Stockholm d. 17 Mart. 1796.

Du kan aldrig föreställa Dig, Min Egen Aldra=
käraste Calle, huru mycket Dit sista Bref af d. 10 Febr.
gjort både Tanka, Sinne, och Hjerta den utmärktaste
Förnöjelse, samt tackar jag Dig på det högsta för et
så skönt Bref. Måtte Gud föra Dig nu snart åter
uti våre armar, och Du vinna uti Dit Fäderneslånd
al den upmuntran och Belöning, som Du både för
Tänkesätt och Skicklighet förtjenar! så skal detta
icke allenast förlänga mina dagar, utan ock i stor
mån lycksaliga dem.

i synnerhet tackar jag Dig för hela den så inter=
essanta Berättelsen om Sal. Åkerströms Död och
Begrafning, samt den bifogade Teckningen af hans
Jordefärd. Detta Vedermäle af Heder, visad en Svensk
Konstnär i Rom, borde graveras af en Svensk Artist i
Stockholm; så se! Skicka mig imedlertid Lyske
Prästens Tal, och lät veta af hvilken Religion han var.
För Hr Piranesis mig lofvade Biographie och Förteckning
på senare utgifna Arbeten tackar jag likaledes i
förväg. anmäl min vördnad, och säg, at dessa Under=
rättelser skola icke liggä begrafne i min gjömma.
Med nästa Bref skal ock et följa från mig til Hen
Ministern. — Bilägger i afskrift et Utdrag af et
Bref, infördt uti den så almänt läste och i
Hamburg hvarje månad utkommande Politiske
Journalen af Hr Stats-Rådet von Schirach,
efter det äfven rörer Dig. i förtroende oss emellan
sagt, så har detta Bref blifvit unfatt af Kongl.
Secreter. Mamdorff, men aldeles utan min vetskap —
hvilket var så mycket vackrare af honom — ty
hade jag vetat deraf, så hade en eller annan orig=
tighet, såsom den om Grandell, hvilken ännu

läses

lärer vara i Florens ike fal unfalla hans Penna; imedlertid
äfven som jag då (öfverkorsat min egen Eloge) stå vi
begge uti förbindelse hos denne Vän. Han reser om
14 dagar härifrån til Paris och Rom, så at jag ikke vet
om vi mera få se varandra; detta blir en svår Skilomessa
för mig; ty utom lika Tycken i många saker, hade vi
ocksa enahanda Studier och Smak i dem, nämligen
Historien och Statistiken; således får jag ej en sådan
Bekantskap snart igen, och med hvilken jag kunde
därjämte lefva på en så glad och förtrolig fot.
Hr Forssgren har väl mycket förbundit mig och
sökt på alla sätt at vinna min Vänskap, den han ock
för sit vackra upförande visserligen förtjenar, samt
står därjämte i utmärkt Grace hos Söta Mor; men
så äro vi dock uti våra begge så helt olike Kunskaps-
vägar något skilde åt: imedlertid, som jag för
mina år och mina Sinnen behöfver en ung, glad
och gerna promenerande Vän, så har han fått
Survivancen på Adjutants-Sysslan hos min Person.
Han läser därjämte gerna, trifves ganska väl på
bl. de Solituden, och älskar med passion den pastorala
Litteraturen och Lefnaden. Således bär sig denna
nya Bekantskap skäligen väl, så framt ike någon
liten Delo upstår med Söta Mor, som också synes
giöra Prétention på den unge Artistens, både såsom
Lecteur och Promenant; då Du lätt kan föreställa
Dig, på hvilkendera Flygeln han hälst vil vara
Tjenstgjörande. Dock jag är ingen ting mindre
än missunsam, blott man ej onödigt vis anställer
Rättegångar emot min Vie privée, och grälar för
det jag någon gång förlustar mig at se en Opera
buffa, til ex. Marquis Tulipano, eller för det jag
stundom

Stundom ruinerar min Hälsa med 12 [illegible] Depense hos Kumlander, för at där sitta och skåda på den större och vida skönare Theatern, samt sjunga denna så glada Refrain;

Joli mois de mai! que tu me rends le coeur gai!

Men bevars! hvilka Förluster den artificielle Theatern gjort på en kort Tid! Hr Kexel, Hr Zander, Hr Lalin, Hr Swartling och Mamsell Neuman äro alla afsomnade. Den förste begrofs med stor Ståt och får en Buste öfver sig uti ~~Par~~ Fabricole-Salen af Hr Hoffmeister. Han dog ihjäl sig af den lofliga Seden, at aldrig svika någon Ordens-Broder uti Dryckjom. Hr Zander, en verkelig Förlust för Stenborgs Orchestre, befordrades af flera Söter til andra Verlden; men Hr Lalin strök med för en enda Dot:rs skull. Dock dessa Förluster ~~äro~~ + drägelige, sedan det nya Theatraliska Upfostrings-Sällskapet blifvit bragt uti et sådant Flor, at Hr och Fru Desguillons Elever nu börjat spela på Dramatiske Theatern, och upföras i dag + både Comedien Flaskorna och den så sköna Operan Azemia. De spela just med Succès; men när jag ser dessa unga Människor agera, så både ler och suckar jag på en gång: deras År och de andras Seder — — Til Författare och Öfversättare för våra + ~~Spelverk~~, Herrne Envallson, Björn &c. hafva nu fogat sig 2:ne nya uti Hr Lindegren ~~som succederar Sal. Kexel både uti Operan~~ — ~~Directionen och uti Parterret, samt Hr~~ Altén. Vår Forssgren har också gjort et Försök, men med förlof! aldeles af egen Composition, och har Söta Mor lärnnat det sit Bifall, ehuru det är skrifvet för Stenborgs Theater. Det är en Comedie och heter: den oförmodade Bruden. Men vidare: Hr Lars

+ [illegible]

+ af dessa Barn!

+ Webber

Lars Hiortsberg börjar nu ocksâ at foga til sin inimitable Role på Theatern den Talangen, at skrifva för Theatern; ty i morgon spelar han första gången: Arlequin Käjsare i Månen, öfversätning af honom sielf. Af andra remarquable Händelser bör det icke heller förgätas, at Mamsell Låsström retournerat til Comiske Theatern, och har där börjat sin andra upplaga med Nina, hvilken Öfvers Söta Mor var så Nådig och bevärdigade med sin Närvaro; och begriper jag ännu knapt, huru hon kunde låta bevekas sig til det steget.

Men nu til en Sak af helt annan beskaffenhet, och som ligger oss alla om hjertat, jag menar din Hemresa. Dit Bref til Nyse Öfver-Ståthållaren har blifvit genom Kongl. Expeditions-Secreteraren Hoichschild aflämnadt och väl ansedt, samt den begärda Prolongationen beviljad. Jag har föreslagit vägen öfver Wien; men af dit sista finner jag, at du så mycket och nästan mera hugfälles för den öfver Paris. Jag bör dock säga Dig mina Betänkeligheter, rörande den senare vägen. Du kan omöjeligen komma från Italien til Frankrike, på hvilken väg som hälst, utan at passera fientaliga Arméer eller Flottor, hvilket medförer större både våda och Dyrhet. När Du änteligen kommer til Frankrike, så möter Dig nästan allestädes et inbördes Krig, med al des Rasa och Sinnes bitterhet: Marseille, at börja med, har varit uti et fast ständigt uppror. Du är Svensk, således hatad af alla Royalister, Emigranter, Vendéister och Chouaner, af hvilka Landet är uppfyldt. Vidare: huru och på hvilken väg skal Du åter komma från Paris? Om Kriget

fort.

Afskrift.)

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Fred. Wilh. von Ehrenheim, Kongl. Svensk Minister i Köpenhamn och Rid. af Kongl. Nordst. Orden, dat. Stockholm, den 22 Mart. 1796.

Innehåll:

1) Skyldigaste Taksägelse för skyndsamt Svar, rörande Kongl. Svenske Ambassadeurens Baron Sprengtportens Begrafning. 2) Nya Frågor om densamma. 3) Finnes ej en Dansk Stats-Calender på Danska? 4) Det faseliga Bulret, som uppstått öfver et i antåg varande Universitet uti Norrige. 5) Berättelse om Historie-Målaren Åkerströms Död och Begrafning i Rom. (Till Herrar Tyge Rothe, Suhm och Ol. Kezel. 6)

Välborne Herr Envoyé och Riddare.

Jag kan icke nog erkänna den så ovanliga Godhet, at hedra mig med et skyndsamt Svar, rörande Sal. Herr Ambassadeurens Begrafning eller Bisättning; äfven som jag ödmjukast tackar för de genom Herr Pastor Catteau mig meddelade ytterligare underrättelser; vågar fördenskull ännu besvära med följande Frågor:

1) Hvarföre kalla de Danske denna Begrafnings-act för en Bisättning? Biskop Balle kastade ju under Bön Jord på Liket, och fäste dymedelst den ena Jorden ihop med den andra; återstår således bara, at Liket, utan alla vidare andeliga Förvarings-medel, nedsättes uti någon Famille-Graf, til Rangens vederbörliga underhållande äfven efter Döden, och til dess vår Herre på yttersta Dagen rättar sig efter den nya Philosophien vid saman-kallandet af det Stora National-Conventet. — Nyttjade Hans Högvördighet vid Jordfästningen den Danska eller Svenska Handboken? Var han med i Lik-Procession, eller mötte han i Kyrkan, och där hvar och huru mötte han? samt var han ensam eller åtföljd af några Theologie Adjutanter[*]; såsom Chefer uti vår stridande Församling vid stora Apparitioner det för sed hafva?

2) Hvar stod Liket under afraktan på den så högtidliga Begängelsen til S. Petri Kyrka? Tyska Aviser hafva sagt oss, at det herbergerades ad interim uti Holmkyrkan.

3) Var Liket balsameradt? Hvarom icke, synes mig det hafva incommoderat vid utfärden ifrån Hotelet.

[*] härmed menas dock icke Klockaren med Handboken eller Lik-drängen med Kasto-skofveln — —

4)

4) Af hvilken anledning kom Biskop Balle at jordfästa liket och ej någon Svensk Biskop? Mig synes, at Reverendissimus i Lund skulle hafva med mycken värdighet presenterat sin Person, såsom Svenska Kyrkans Vicarius Apostolicus, uti den Danske Hufvudstaden vid et så högtidligt tilfälle, hälst om han fåt idraga sig alla sina ~~[illegible]~~ Pontificalier: samt dymedelst gifvit Köpenhamns invånare den så rara Synen af tvänne Svenske Ambassadeurer på en gång. Här gik åtminstone det Talet, at ~~Biskop~~ Munck skulle bestrida denna upbyggeliga Function.

6) Nu en Fråga, dock blott oss emellan: Hvad fik Biskop Balle för detta sit Besvär? Hade Händelsen tildragit sig för 300 år sedan, så hade Taxan varit föreskrifven ifrån Curia Romana.

5) Bar Biskop Balle då någon annan Drägt, än den vanliga, då han uti ödmjukhet agerar endast och allenast Guds Tjenare? — samt bära Hög-Prelaterne i Danmark vid stora tilfällen på sin Kropp några vedermälen af det fordna Papisteriet?

7) Hvarföre valdes S. Petri eller Tyska Kyrkan til Sal. Herrens Begrafning? Kanske för at gjöra Tåget så mycket längre?

8) uti Baron Rehbinders Matriklar finner jag Sal. Herrens Artikel så skäligen fullständig; men icke året, då Hans Excellence nämndes första gången til Ambassadeur i Danmark. Var Nådig och underrätta mig, dock blott chronologice, om denne Herres ministerielle Functioner och värdigheter vid Kgl. Danska Hofvet. Så utmärkt sått var Herren i Köpenhamn vördad och älskad: det har jag hört af alla. Näppeligen har någon Svensk Minister residerat så länge på et och samma ställe, om icke Baron Gedda i Paris och Baron Preis i Haag.

Ack! förlåt, jag ber aldraödmjukast, så många Frågor; och ändå understår jag mig at tilfoga flera, dock icke det höga Spörsmålet angående.

9) Årligen begär jag per Posto Danske Stats-Calendern, och altid får jag den i Altona samt på Tyska tryckt i 4. Bestå sig då begge Tvillingarne Danmark och Norrige ej en Stats-Calender

Calender på deras eget Modersmål? Om så är, och at den innehåller en äfven så fullständig Stat eller, såsom det på Tyska heter, ein so vollständiges Personale; så var Nådig och antekna dess Rubrik och Tryckningsort; så låter jag den prompt komma til mit Mönsterbord.

10) Hvad det lider, lärer väl Norrige falla af ifrån Danmark, för det at Professor Wilse i Edsberg vil à tout prix, même à ses depens, hafva et Universitet inrättadt uti det på alla Jura, ja på alla blott indicia majestatica nakna Norrige, detta, näst det urgamlaste af alla Riken, jag menar Sverige — ty här både regerade och dog Stamfadren Oden — äldsta Rike. Hederligt och kraftfullt är Norrska Folket, äfven som läget har af ålder gjort Landet til et sjelfständigt Rike; men där har Danska Politiken til fullo utfört hvad den äfven oss ämnade; men, tack vare Christian och Gustaf! icke kom at gå uti slutelig verkställighet. Imedlertid föres Kriget käckt, samt med mycken Bläckspillan emellan de in casu så olika tänkande Patrioterne i Danmark och Norrige. I Köpenhamnska Lärda Tidningarne för i år, N:o 5, har jag läst Prof. Wilses Manifest, af hvilket jag ser at de Norrske Gossarne, som måste fara et par hundra mil hemifrån för at deponere i Köpenhamn, sällan komma med helbregda, jag menar sunde Kroppar ifrån den besefvade Lufvrudstaden tilbaka; hvadan Hr Wilse häldre vil gjöra sine Söner til Skattebönder i Norrige, än til Professorer i Danmark, sedan han vågat trycka i sjelfva Köpenhamn, at virkelige Professorer i Kiöbenhavn avancere lige til Brænderiins- og Kieldermænd. — Se detta var en ny uppgift uti Lärdoms-Historien! hvadan jag, til närmare Upplysning uti min vetenskap, i ödmjukhet anhåller om någon Bekräftelse härå, samt Namnen på de Patres academici, hvilka sträckt sin Curam Inspectorum så långt, at de öpnat Läske-källor för den studerande men därjämte törstande ungdomen, för den så kallade Flos Juventutis, vel aliter, florentissima Juventus. Hos oss kan jag ej i hast minnas et dylikt Himmels-tekn, mer än det, at en Chemiae Docens i Upsala, Hr Keventer, var tillika Källarmästare: dock denna Beblandelse var så mycket lofligare, som Vinet och Ölet hos honom ofelbart blefvo så myket mera renade från al obehörig Gäs-materia.

Se

Se nu, Min Nådige Herre, låt oß litet lätta våra Bekymer öfver alla de critiska Ställningar, som kunna blifva häri Norden möjeliga, och til den ändan, samt för mera Säkerhet skull, begifva oß til det Sköna Italien; men, ty värr! ämnet blir ändå sorgeligt: ty den ena Begrafningen utbyter här den andra. När Min Nådige Herre ögnat igenom min Sons Berättelse om Hr Åkerströms solenne Begrafning i Rom, återsändes den eller, om så behagas, lägges den ad Acta privata; jag ärnar dock med första gjöra Bruk af densamma för vårt Svenska Almänna. Hr Piranesi har väl låtit slå Påfveliga Kamarens Sigill för alla den Svenske Artistens Samlingar; men man vil dock hoppas, at Guds Ståthållare på Jorden är så rätvis, at han låter dem komma hit tilbaka, sedan Guds Ebenbild i Sverige varit så barmhertig och låtit hans Emissarier öpna sine Verkstäder (ses. Atteliers) inom hela Riket och äfven uti alla de conqueterade Provincerne. Men si! här upstår än en Fråga: Finnas i Danmark någre Baroner med det Namnet Brown? En sådan har varit med uti Lik-Procesionen efter vår Åkerström. — Hr Giannelli lärer vara på sama sätt Dansk, som Hr Badosi Svensk? —

Min Illustre förmäler sin ödmjuka Helsning, och jag re-commenderar mig aldraödmjukast.

G.

P. S. Änteligen supplicerar jag, at Min Nådige Herre belastar någon Resande med det materiele Lik-Talet af Biskop Balle: ty det hörer til min Respective Bibliotheca Biographica. — Danmark har förlorat uti Herr Stats-Rådet <u>Tyge Rothe</u> en af sine mäst tänkande Män och djupt forskande Författare: Kanske han ibland dem intog främsta rumet uti dessa affeenden; såsom uti mångkunnighet och Beläsenhet samt lärd Patriotisme Kamarherren <u>Suhm</u> är och blir sine Pari uti Danmark, ja, utan ahskönis förtörnelse sagt, äfven uti andra Riken. <u>Hvilken Dag</u> dog Hr Tyge Rothe? Hos oß har Auctiren til Capitaine Peff nyl. aflidit, och komer hans Buste at resas uti et sådant högtidligt Samlings-rum, at där Högste och Höge Personer ej sällan mötas til celebrerande af de Mysterier, som icke alla Dödlige är gifvet at fatta, mindre biwista och öfva. Sal. Människan söluftade mig ofta med sit tokroliga Prat, och ärnar jag ännu stundom skratta åt hans theatraliska Recreationer.

S. d. 1 Apr. 96.

Förlåt, Bäste Vän! at jag ej hinner i dag mer, än bara [illegible] återsända bilagde begge Bref ifrån M. Roosen & Comp.

Men med nästa Post skal jag skrifva omständeligen, äfvensom ock till dess compendera et Långbref från Munck. Barn, åtminstone ingenting från [illegible] till Bilagorna: som gått i förväg.

Jag har hela denna Vecka varit orolig, ty begge mina Vänner [illegible] af [illegible] [illegible]ne, den ena af långvarig [illegible] den andra af [illegible]: jag [illegible] af dem. Här är [illegible] [illegible]. Gud bevare mina K. Norrköpings-bor!!

G.

Vi alla [illegible] Bref från Rosend. Lüb. och Hamb. hafva erhållit. [illegible] med Cal. fr. Berlin etc.

4

Fred

I går var, som
med Mandorff. D
ömsesides tårar
Jag kommer ej
men vi vänte D
förmiddagen kl
men Du måste
fisk och kläda
Fru B. N. ber få
för at laga till
convalescent. E
Förmaks-Fönster
Budet i försegla
Företalet; så fa
på detsamma i
famnar Dig ty

88

Fredagen, d. 15 Apr. 1796.

I går var, som Du vet, Affskeds-dagen med Mandorff. Den aflopp icke utan ömsesidet tårar til slut; hwarom alt munteligen.

Jag kommer ej til Staden i morgon; men vi vänte Dig til oss om Söndag, förmiddagen kl. omkring 10 eller 11; men Du måste sjelf känna Dig aldeles frisk och kläda Dig mycket varmt. Fru B. N. ber få veta, om Du kommer, för at laga tilbörlig mat åt vår Reconvalescent. En liten Blomma utur Förmaks-fönstret sändes. Skicka med Budet i förseglad omslag det lånnade Företalet; så får jag ytterligare studera på detsamma i morgon. Jag omfamnar Dig hjerteligen.

G.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til des Son, Architecten Carl Christof Gjörwell i Venedig; dat. Stockholm, den 15 Apr. 1796.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Taksägelse för et skönt Bref och begärd Namnlängd för Lefvande Sverige. 2) Vår förändrade Stälning med Ryssland och starka Krigsrustning. 3) Ambassadeuren Hr le Moi. 4) Baron Bülow hitsänd ifrån Meklenburg. 5) Den väntade Drottningen blefve en säker Protectrice för de ädlare Konsterne. 6) Hennes Svenske Språkmästare har fåt Kongl. Betalning. 7) Varsamt yttrande bör iagttagas. 8) Hr Mandorffs för mit Hjerta så svåra Afresa til Italien. 9) Hr Forssgren får det lediga Rumet.

Tack, min aldrakäraste Calle, för dit så vackra, så interessante Bref af den 2 och 4 Mart. med bifogade Lik-Talet vid Sal. Åkerströms Graf. Fortfar, at äfven under hela den återstående Resan skrifva mig så beskaffade Bref, och meddela mig äntéligen *För- och Til-nammen* på alla Svenska Resande Du råkar, med deras *Stånd och yrke*.

Sedan mit sista af den *17 Martii* har vår publique Stälning undergåt en stor förändring: ty Ryska Kejsarinnan har gjort, såsom det försäkras af Personer inom Cancelliet, sådana Propositioner, som vår Regering omöjeligen kunnat antaga, ibland andra, at Konungen skulle lämna sit så offenteligen gjorda Engagement med Meklenburgska Prinsessan, och taga hennes Son-doter, Storfurstinnan *Alexandra Pawlowna*, född den 9

Aug.

Aug. 1783, i stället; men såsom hon är mycket för ung, så skulle sjelfva Giftermålet uppskjutas. Vidare: Fransyska Alliancen skulle upphäfvas; vissa Herrar nedlägga sina ämbeten m. m. — ty at hon begärt Gothland til säkerhet för vår nya Förbindelse med Ryssland, kan jag icke tro: ty då förlorade icke allenast vi utan ock Danmark Herrevåldet i Östersjön. — Det skal snart utwisa sig hvad af hela denna olyckliga Ställning blifva månde. Imedlertid har vår Regering tagit det nödiga, kloka och värdiga steg, at rusta af alla Krafter både til Sjös och Lands: ty skole vi få behålla Freden, eller vinna en skälig Förlikning, så måste vi synas i stånd at förswara oss. Stora Flottan utrustas i Carlscrona til en Styrka af omkring 30 Skepp, och Skärgårds-Flottan likaledes så här som uti Sweaborg. Flere 100 man arbeta här dagligen på Holmen, så at härvarande Escadren inom en Månad skal ligga segelklar på vår Ström. Hela Finska Arméen har redan tågat til Gränsen, och alla Regementer här på sidan sattas uti marchefärdigt tilstånd. Nödvändige Följder af alt detta äro, at Dyrheten stiger och vår Riksgälds-Sedel faller. Denna sista omständighet gjör, at din Växel blir så mycket dyrare, och min utbetalning för Böcker i Hamburg så mycket mera tryckande. Går det til et verkeligt Krig, det Gud afvände! så blir det ändå svårare. Uti nästa Bref torde Du få veta mera: ty snart lärer väl Regeringen om alt detta något kungjöra. Ambassadeuren le Hoc är ännu qvar, ehuru det blifvit sagt, at

hon

han vore rappellerad och skulle resa härifrån. Om Porto tål, skal jag bifoga hans kånstfulla Skaldebref til sin Doter, som icke öfvergaf honom under hans Arrest i Paris. Någon Politik ligger dock däruti jämte uti detta Qväde. Vi hafve fåt hit en Minister från Meklenburg, hvars Läge uti denna sin brydsamma Ställning icke är det angenämaste. Han heter Baron von Bülow, och är en mycket artig Herre. Han bor hos Robinot, och var jag hos honom i morse: ty han har lämnat mig ~~många~~ flera märkvärdiga underrättelser om den så önskade Drottningen. Til alla Hjertats förträffelige Egenskaper fogar ~~hon~~ hon ock mycket Snille, målar en miniature mästerligen, och har sjelf målat sit eget Portrait, som hon skickat Konungen. Äfvenspelar hon sin Clavecin lika fullkomligt. Kommer hon hit, så vänta sig våre Artister uti henne en verkelig Protectrice. Hon talar och skrifver nu redan Svenska, och när hennes Läromästare, Professor Wallenius i Greifswald, skildes utur hennes Hof, fik han för 4 Månaders undervisning 50 Louisd'or och 16 Louisd'or til Resan, utom det at han bodde och lefde fritt, samt åt alla dagar med Prinsarne, Drottningens Bröder *).

Många Rygten om den upgående Oroligheten här i Norden lära möta Dig allestädes; men Du, såsom Artist, bör ej yttra Dig om densamma på något sätt, utan blott önska Fredens bibehållande och dit Fäderneslands Välgång.

*) Efter Coursen i Paris den 25 Mart. gälde en Louis d'or 6000 Livres uti Assignater, hvilket gjör för 66 Louisd'or en Summa af 396,000 Livres uti Assignater. En väl bestäld Livre borde räknas för 3 Dal. Kopp:mt, som då åter gjör en Summa af: ✝

✝ En Million, 188,000 Daler Kmt. När man nu härtil räknar fria Rum på sielfva det Furstliga Slottet och fri mat vid de Durchl. Prinsarnes eget Bord, utom annat, under fyra månader, så går Summan, enligt förestående Valvation säkert til Två Millioner Daler Kopp:mt: en Douceur utan like för en Språkmästare.

Tålgång. Af mig skal Du nog få veta rätta sammanhanget.
I morgon gjör mit Hjerta en stor Förlust: ty Kongl. Secreteraren Mandorff reser då bort, går öfver Stralsund och Hamburg til Paris, och därifrån til Italien, samt får kanske där någon diplomatisk Place; hvilket han ock sjelf högligen åstundar, om annars Ställningen här ej lider någon ändring. Herr Forssgren har haft en svår Frossa; men är nu bättre, så at jag väntar honom hit hem om Söndag. Han håller mycket af mig, och ersätter uti ganska mycket Mandorff; men uti lärda Relationer, särdeles Historiska Yrken, kan jag icke, åtminstone än icke, begära at han skulle fylla Mandorffs rum. Jag hade beslutit, at aldrig mera fästa mit Hjerta vid någon ung Vän, när Mandorff skulle resa; men Forssgren förekom mig med så många Godheter och Ömheter, var uti alt så upriktig, samt bad så mycket om det lediga rumet, at jag ej kunnat neka mig Nöjet af en ny och nära Bekantskap; också behöfver jag för mit Sinne, för mina Promenader, en ung, vacker, vitter och glad Vän. Tillåter rumet, bilägger jag et poëtiskt Galanterie, som den söte Gossen gjorde mig på Christoffers Dag. Dock nog om honom*). Gud låte Dig behålla Hälsan och komma snart hem!! Så få vi språka om både nytt och gammalt. Gud välsigne Dig!

*) Til mera upplysning af detta nya och för Riket aldeles omenliga Alliance-Verk länder följande: Utdrag af Fru Brita-Noras Bref til vår Kära Calle uti Italien; dat. d. 15 Apr. 1796. "Herr Mandorff reser i morgon ifrån Stockholm utomlands, kanske för altid, hvilken Skilsmessa kostar förbålt på Söta Far. Det oroar mig ganska mycket, at se huru Söta Far lider, för jag vet af erfarenhet huru grymt det är at skiljas ifrån den man håller utaf. — Unga Forssgren har legat i 4 veckors tid illa sjuk; men är nu på Bättrings-vägen: få se om han kan ersätta någorlunda Mandorffs förlust. Söta Far håller rätt mycket af honom, och fastän S. Far sjelf skref, at Forssgren är min Favorit, så är jag snarare öfvertygad om at han är S. Fars. Jag har ingen ting emot honom, utan tycker tvärtom, at han är en Gosse som har meriter, mycken Franchise och Godhet i Caracteren; men +

+ ändå är han intet aldeles formerad ännu, som man vid hans ålder icke heller kan begära. Sålunda blir han en Gosse, som jag gerna ser, som jag tror vinner af mit Sällskap, men jag intet af hans — och det vil jag gjöra med den, som skal vara min Favorit."

BREF: ifrån Kammarherren Herr Baron Gustaf d'Albedyhl til Kongl. Bibliothekarien C. C. Gjörwell; dat. Nyköping, den 19 Apr. 1796.

Til fullgjörande af sist upgjorde Liquiden, följer härhos en Riksgälds-Sedel på 5 Rdlr, emedan jag ej kunnat få någon som passade bättre. Tillika får jag afbörda mig mina skyldiga Tacksägelser för Herr Assessorns Bref och det besvär Tit. haft med Böckernes nedsändande. Men huru går det med mitt pädagogiska Svenska Bibliothek, och med den ärlige Doctor Martin Luther? Haf dem änteligen i godt minne, jag ber så mycket! — Nu har jag fått Bref af Hr Langner i Norrköping, det jag ock allaredan besvarat med en Requisition af åtskillige saker. Får nu se huru det försöket lyckas.

Hvad är det för et Krigs-spöke, som nu en tid bortåt grasserat hos oss? Det gjör et förfärdeligt buller, och när man tager derefter, får man intet fatt. Af Tyska Tiderne väntar jag mig väl någon förklaring öfver detta Phenomene; men dulcius ex ipso fonte bibuntur aquae. Emedlertid vill jag ej hemsöka Er med våra gissningar här på orten: det vore, efter Grekernes ordspråk, at skicka ugglor til Athen, eller, för at localisera ordspråkets öfversättning, at skicka Riksgälds-Sedlar til Stockholm. Sådant har Ni visst öfverflöd på!

Farväl min Bäste Herr Assessor och glöm ej Er

ödmjuke och tilgifne Tjenare

d'Albedyhl

*) N
Leop
händ

Svaret.

Stockholm, den 10 Maji 1796.

Högvälborne Herr Baron och Kammarherre.

Tackar alldraödmjukast för Brefvet af den 19 Apr. med Remissen à 5 Rdlr, varandes således allt til Datum oss emellan liquideradt på 32 ß när; men såsom Min Nådige Herre skrifver, at uti Lands-orten är så god råd på Ugglor och Riksgälds-Sedlar, så väntar jag mig et par af desse senare med nästa Bref.

Hvaremot bilagde Contraband-Papier icke upföras uti något Conto, ehuru mycket Besvär ock så det ena kostat mig at ertappa*). Riks-Apologien för D. Luther lärer vara lagd ad Acta uti Kämnärs-Kamaren; allt nog: den förargelige Extra-Posten tog af detta Opiat sin bane.

Ännu vete vi andre icke, om vi skole behålla Freden eller få Krig. De nyss intågade Södermanlänningar öfva sina armar imedlertid på begge vägarne, uti Kongs-Trägården och på Skepsholmen. Stats-händelser vet jag inga; ty dit kan jag icke föra, at den store Acteuren Hjortsberg, hvars Piece: Arlequin Kåssare uti Månen blef förbuden, sitter, dock för et helt annat Brott, på Högvakten. Gud bevare Hrne Waltman och Schylander för en dylik Hvila! ty eljest förfölle vi uti en långvarig Mjältsjuka och trista Betraktelser. — Vidare: man vil truga på enfaldigt folk följande Anecdot. En Tysk

*) Näml. N:o 203 af Extra-Posten, för d. 7 Sept. 1795, som innehöll Hr Leopolds artighet om och emot D. Luther. Den andra Acten var Konunga-Brefvet häremot, infördt uti Inrikes-Tidn. N:o 105, för d. 11 Sept. 1795.

Tysk Prinsessa skulle blifva Drottning uti et främande Land och lära sig des Tungomål; fik til Språkmästare en Professor, som blef kär uti den höga Eleven, ja lät märka denna sin Sensibilité; hvaruppå han prompt renvoyerades med 50 Louis d'or för Besväret och 16 Louis d'or uti Rese-penningar. Si cela est vrai, cela est très-singulier. Det är mycket ärbarare, at utgifva så vackra Böcker uti upp-fostrings-vägen som Hr Stridsberg, hvars Nota bilägges. ingen lärer kunna af egen odlad Jord införa en så rik-haltig Kärfva uti Min Nådige Herres Paedagogiska Lada.

Nu recommenderar jag mig ödmjukast.

G—l.

Collectio Gjörwelliana.

BREF ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til des Son, Architecten C. C. Gjörwell; dat. Stockholm, d. 22 Apr. 1796.

Innehåll:

1) Freden torde icke brytas med Ryssland. 2) Våre begge Generaler Stakelberg måste noga åtskiljas. 3) Riksgälds-Sedelns nya Sturskhet. 4) Höga Bilägrets uppskof. 5) Ambass. le Hocs Afsked. 6) Dödsfall, ibland hvilka Professor Wilckes förlust oersättelig. 7) Grefve Oxenstiernas Skördar. 8) Theatraliska Nyheter. 9) Händelser inom mit Vänskaps-Cancellie.

Min Egen Bästa Calle.

Jag har just ej mycket at skrifva, efter jag så nyss skrifvit; men däremot så mycket angenämare: ty här försäkras allmänt, at Freden ej blir bruten med Ryssland, utan at begge Magternes höga Tvistemål torde i godo biläggas: det ock Gud gifve! Imedlertid rustas här af alla krafter, och arbetet på Holmen går dagligen, hvartil Södermanlands Regemente inkommit, af hvilket här i Huset icke mindre än 4 man blifvit inqvarterade. Större delen af vår Finska Armée står redan på Gränsen, eller vid Elimä, ej långt ifrån Kymmene-älf, samt commenderas där af en General Baron Stakelberg; men som ingalunda får bortblandas med Åldermannen uti Generalitetet, Grefve Stakelberg, född 1705, således öfver 90 år; men äter icke desmindre med en härlig appetit, och trotsar lefva Seculum fullt ut. Freds-ryktet måste dock äga någon grund: ty vår Riksgälds-Sedel har å nyo fattat courage, så at han sätter näsan i vädret emot Bankens Sedel; hvadan ocksä Växel-Coursen åter fallit ned til ungefär sit förra agio. Det vil äfven försäkras, at Bilägret med

Meklen-

Meklenburgska Prinsessan är upskjutet. Ambassadeuren le Hoc hade i går sin Afskeds-Audience, och får afvaktas om hans Plats blir åter besatt; imedlertid bestridas de franska Angelägenheterne här af Hr Marivault, såsom Chargé-d'Affaires. Hans Exc. Grefve Lewenhaupt, som var Land-Marskalk vid 1789 års Riksdag, eller då [illegible] Säkerhets-Acten infördes, är död; men en aldeles oersättelig Förlust är uti Professor Wilcke, som dog för några dagar sedan: en Lärd och Vän af första Rangen. Professor Rosenblad i Lund, en lycklig Practicus, Mamsell Pasch, Portrait-målare, och Hr Korn, Landskaps-målare begge här i Stockholm, äro ocksa afsomnade. Riks-Marskalken Grefve Oxenstierna låter nu trycka sit så förträffeliga Landqväde, Skördarne kalladt.† Det lofrade Skaldebrefvet af Ambassadeuren le Hoc til sin Doter bilägges. Hr Hjortsberg har öfversatt och spelat en Comedie, kallad: Arlequin Kaisaren i Månen; men jag fik aldrig den äran at se den Händelsen i Månen: ty samma dag, som jag ämnade anträda Resan dit up, blef denna Piece här i Stockholm förbuden. Herrne Algren och Hjortsberg skola köpa Hr Stenborgs Comiske Theater och gifva den en ny Skapelse; men då förloras ock Stenborgs Röst på denne Theater. På den Dramatiske spela nu Eleverne med alt mera tiltagande Succès, och ibland dem en ung Gosse, Frodelius, Peruk-makare-Son, med ovanlige Talanger för Spelet och största Bifall: han sjunger tillika; blir en stor Acteur. Nu är Mandorff rest, och Hr Forssgren, som ber på det högsta helsa, min General-Adjutant. En ny Vän har väl anmält sig uti en Secreterare Johan Leyonmark, en spirituel Yngling af mycket både Snille och Smak;

† Och är prästfridigt.

Smatt, som spelar sin Harpa; men jag kan icke gerna lämna mig åt flere: ty dels behöfver ej mit Hjerta så många utvalger af Vänner, för at tala uti min Professions-Styl, dels har man vid sina 65 år ej så mycken tid at använda, äfven på de både angenämaste och oskyldigaste Förströelser. Hofjunkaren Dalman håller ocksa kackt efter mit Hjerta; men jag flyr undan så mycket jag anständigt vis kan. Från den sköne Grefve John Snoilsky har jag i desse dagar haft et altför kärt Bref. Han håller af mig rätsliga: tänk! han har skickat mig sit Portrait en miniature, måladt i Christiansfeld, och har ej en gång skickat sina Föräldrar sin Silhouette. Nu reser han vidare in åt Canaans Land, eller til Läro-anstalten i Uhyst uti Lausitz, hvilken uti vårt profana Språk kunde kallas en Riddare-Academie; ~~[illegible]~~ tyman lärer där alt, utom de syndiga ~~[illegible]~~ Öfningarne, at fäkta och dansa. Där skal han vara i 2 år. Få se sedan. Men kom Du hem i år: det är nödvändigt för många orsaker, så väl för Söta Mors Hjerta, som för din framtid i Sverige. — Jag omfamnar Dig af alt hjerta.

G.

Stockholm, den 29 April 1796.

Min Egen Söta Stafva

Tack af hela Hjertat för sista Brefvet och alla kära Helsningar uti vår Johns Bref. Högligen gläder det mig, at Du mår väl, och at Du så gerna vil hafva mig ner til Norrköping. Ja, Bästa Stafva! jag längtar sjelf mycket efter den Dagen; men ändå mera efter den, då, om Gud så behagar, Du med Man och Contoir flyttade hit up och dymedelst blefve oss och dina Syskon närmare, komme ock då at bo på en fäkrare Ort: ty Stockholm har likväl något, men Norrköping intet Försvar. Calle hoppas jag komma hem i år. Hans sista Bref var daterad Rom den 26 Martii, och stod han då på resande fot til Neapel; men sedan til Rom återkommen skulle han resa til Venedig; hvarifrån vägen då tages antingen öfver Wien, Dresden och Berlin, til Stralsund, som var mit Råd för mera säkerhet skull, eller ock genom Lombardiet til Genua och Marseille, samt öfver Paris, London och Götheborg hit hem, hvilken Väg Calle äter helst vil taga. På den ~~sista~~ na ~~senare~~ senare väg får han i följe sin fordne Skol-Kamrat, en ung Noer, som varit på vår Consuls i Livorno Herr Törngrens Contoir, och skal resa hem til sin Far, Grosshandlaren här i Staden. Jag håller denna senare Vägen mycket vådelig; har också, enligt min faderliga Plikt, detaillerat alt för Calle, lämnandes dock honom sjelf sit fria val, men under eget ansvar. Gud ledsage honom på ~~den~~ hvilken ~~den~~ dera vägen han går! Hade han tagit den genom Tyskland och kommit öfver Ystad i någorlunda god tid ~~[illegible]~~, så var Söta Mor sinnad och mycket hugad at möta honom hos våra kära Barn i Norrköping; få nu se huru alt vänder sig: jag vil imedlertid komma ner i Sommar, och än en gång gjöra den Resan, ty sedan blir jag väl för de få öfrige Dagarne fäst vid Stockholm, Antuna och Solna Kyrkogård. Med Antuna förstås en välbygd Land-Egendom på vägen emellan Stockholm och Sätra, som min k. Måg Almquist köpt och sköter Jorden, men anbudit oss at om Sommaren bebo Caraiters-Bygningen och nytja Trägården utan Arrende, en Godhet, som jag af alt hjerta erkänner. Detta skulle således bli en ny och på sit sätt behaglig Solitude; men i år lärer jag dock svårl. kunna begagna mig deraf: ty jag har hela detta år flera förmånliga Förlager, hvilka jag vil hafva färdiga til och under, vare sig Riksdagen eller Kröningsdagen, och hvilka icke kunna bestridas likaa

lätt

lätt och fort under en Sommar-sejour på Landet, ehuru nära vid Stockholm.
Mina K. Barn behålla imedlertid detta förtroende hos sig sjelfva. [illegible]
[illegible]
[illegible]
Hvad Hälsan beträffar, så har min, ehuru uti denna högst ankastlige både
Vinter och Vår, varit Gudi lof! tämligen god. Söta Mors reteliga Nerv-byggnad
har däremot mycket lidit af dessa Variationer, så at hon en gång hade en
så serieuse tryckning på Bröstet, at ådern måste öpnas; men Du vet, at rätt
som Fru Bribri drås med Döden, hoppar hennes lätta fot öfver berg och backar.
hon har nu så ofta skrämt mig, at jag fruktar en gång - - -. Nej! med
Gudi Hjelp lefver hon länge til allas vår Glädje och Hälsa: ty det är jag
fullviss om, at så länge hon lefver dör jag intet, så framt icke absolute
Contra-ordres ingå ifrån Enwålds-Herren öfver Lif och Död. Som jag nu
sitter och skrifver dessa rader är Mormor hos lilla Love, som varit hela
otta dagarne litet pjunksjuk, hostat och haft ondt för tänder, med litet
feber: hvilket kom illa til måtta: ty de K. Barnen i Kongsbacken vela låta
ympa Kopporna på Gossen innan de nu fara ut til det vackra Sätra.
Bevars! at han skulle dö, ty då tror jag at han droge sin Mor med sig i Grafven.
Det är en skön Gosse, bara eld, har et fint ansigte, talar och begriper alt, har
redan infall och sjelfsvåldigheter; honom fattas bara en friskare färg, är ej
nog röd för en två års Junker. När han kommer hit hem til oss, hämte vi
altid lilla Mamsell Martin, Hof-Graveurens Döter, hit up, hvilka beggge äro
mina Gubarn, då de agera Fästman och Fästmö. Hon är åter et litet beskäftigt
Kräk på et annat sätt, klär och speglar sig ständigt, byter om halsduken
femton gånger i minuten, lagar håret på alla möjliga maner, gjör
fina miner; kort sagt: lilla Charlotte är ännu et Fruntimer utan minsta
förbehållsamhet; äfven som Love rustar och kör för kära lifvet, altid med
Piskan i hand; så at efter al liknelse blir han en välbeställd Recrut vid
Lif-Regementet. Af Vänner har Secreter. Björkegren varit och är ännu
rätt illa uti sit Bröst; hvilket dock Archiater Hallman tilskrifver någon
Gikt-matiere, som kastat sig på de delarne, hvilken han också lärer hafva i
arf efter sin Far. Han är Husets solide Vän, äfven som han ock [illegible] lefver i
närmaste förtroende uti Minquistens Hus; så at han alla dagar är
antingen hos oss eller hos dem. Konge. Secreter. Mandorff var kort före
afresan också sjuk af förkylning och Våvädret; men ehuru han inga-
lunda

lunda var Söta Mors Favorit, så gaf hon mig icke desto mindre dagligen sina trogna Råd, ja hon skref en gång med egen Hand et litet Recept, som jag skickade honom. Men bevars! hvad den goda Läkarinnans Hjerta kom i välgjörande verksamhet, då vid samma tid Begges vår Favorit, unge Forssgren, blef just illa sjuk af en Frossa med Fluss-feber, som var både långvarig och slygg. Alla dagar Raporter, Recepter och desnadr. Reglor, stundom litet Sjuk-Kost. Nu är han väl frisk och går ute, men hostar ännu och på et sätt, at vi begge äro just orolige för hans Bröst, och uti hvilket et det vackraste Hjerta andas idel Vänskap och Tacksamhet. Han är nu, efter Mandorffs Afresa, min General-Adjutant, ty han är äfven min Medarbetare, hvarom mera uti Brefvet til din John. Jag ville väl taga honom med mig til Norrköping: ty han torde ocksa kunna förarga Damerne och störa litet Lugnet uti sjelfva det ärbara Klostret. Redan hafve vi begge 2:ne gånger besökt Solituden, ty helt hastigt hafve vi fåt Sommar-väder; så at, då det Söndagen den 17 blåste, regnade och snöade, alt på en gång, hade vi följande Söndagen den 24 full Sommar-värma. Det som utgjort en hufvudsakelig Glädje för oss har varit, at både genom Bref och Resande hafva inhämtat, at våra så kära Barn i Norrköping haft Hälsan; ja Mandorff skrifver i sit sista, at när han kom til Norrköping, var lilla Fru Lindahl ute på visiter: hvilket jag gerna må höra, ty altför mycken isolering är intet heller det bästa. Litet verldsligt sinnad måste man väl ock så här i verlden vara, fastän jag väl vet, huru helt annorlunda det kännes, at sitta ensam med en god Bok eller med en god Vän, hälst i skuggan af et grönt Träd, utmed den sorlande Bäcken, vid den svalkande Källan: då låta Hjertat njuta och smaka Sötman af Förtroendets Reciprociteter. Desse Lifvets sälla Stunder har Du ägt, då vår Mandorff nu senast var i Norrköping, och hvar han ifrån ditt rum skrifvit mig et skönt Bref til. Uti Ert lilla och kära Trio var Gubben Gjörwell ofta fjerde man, det vet jag visst; jag bad honom tolka för Er Begge hela min ömhetsfulla Känsla, min hela och ~~ifri~~ lifligaste Tilgifvenhet. Hans fot vandrar nu alt vidare från oss, så framt icke Döden kommer och gjör halt uti den stora Romresan. Blif dock icke rädd; ty denne Gosse är, tro mig, lyckligast af alla sina Jämnåriga, ty han har äfven sjelfve Döden til sin vän. Sedan han af hävarande vederbörande blifvit belastad med Titlar, Band, Instruktioner, Commissioner, Pensioner, Sportlar &c. &c. til flera 100 Rdlr om året, samt således utrustad väl kommit utur Stockholm, hade Döden redan uti sin egna Boning anamat

D. 16 Apr.

Hem

Herr Hof-Rådet och Licent-Förvaltaren i Stralsund, Balthasar Ludvig Alberti,
D. 14 Apr. ald
som afled uti des 69 år, lämnandes den magra Sysslan af minst 1000 Rdls inkomst
til unger-svennen Conrad Arvid Johan Mandorff. Få nu se, om han vil häldre sitta qvar
vid detta årliga Notvarp, eller accordera bort det åt en af de flere a Costi, som gerna
vela fiska uti detta Vatn, samt sedan sätta sina samlade Capitaler på Bankerne i
Venedig eller Genua: ty til Italien har han vändt sin Hug, dit också hans
Genius torde färdas, i fall Climatet här i Norden blifver honom alt för strängt.
Detta Dödsfall vet han ej än utaf, utan fik jag med sista Post icke mindre än sju
Bref til honom ifrån Stralsund, som med denne Dag afgå til Fadren i Jönköping,
och sedan vidare til Malmö. Vi få imedlertid afvakta följderne af denna stora
Revolution uti vår Väns Stats-Contoir.

Nyss skref jag om Sälheten af de Pastorale Scenerne; men nu får jag fägna
min Stafva med en Nyhet af högsta värde för dit Sinne och för din smak uti
denne Väg: ty om några Veckor kan jag presentera Dig et det skönaste och tillika
det första Verk, som hos oss utkomit uti denne Vitterhets-gren, eller Hans Excellens
Riks-Marskalkens Grefve Oxenstiernas så förträffeliga, så förtjusningsrika
Landgråde, Skördarne kalladt. Se här skickar jag Dig Början til en försmak.
Jämte min ödmjukaste vördnads förmälan kunde Du communicera denna Afskrift
med den icke mindre vittra, än för alt det Sköna och Goda i Naturen känslofulla Fru
Grefvinnan Schwerin på Tyllingerum. Nyl. har jag upvaktat henne med Bref;
och om hon bara ej tager mig det onådigt, så skrifver jag äfven om flera Saker,
men altid med Sanning och Frihet.

Endera dagen vänte vi hit up Kgl. Secreter. Limnerhjelm ifrån Ebbetorp, som kommer at bo
nästa Hus: se detta blir et Grannskap för både Söta Mor och mig, just efter vårt Hjerta.
Han blir här en god del af Sommaren, och skal jag möta honom med en Estampe, som
föreställer icke allenast hans och vår Gessners Monument uti Promenaden vid Zurich. Den är
fin och föreställer sjelfva Monumentet förfärdigadt af Mr. Trippel i Rom, utan ock alla de
närmaste Environs. Under de lummiga Trädens skugga vandrar, lefver och njuter man.
Saknaden väcker ofelbart en tryckande känsla för det öma Hjertat; men de välgerningar,
som en Gessners Minne och Arbeten tildela och altid hos oss förnya, utblanda denna Saknad,
detta Lidande med en vällust af egen art, som man så gerna följer, som man klanderlöst
må lämna sig åt: ty hans Sätt at måla Naturen och Känslan förädlar altid, så likssom hegar
vår Känsla. Ja visserl. afsöndrar denna Känsla ifrån alla de andra och så mångfaldiga,
hvaraf Kopen, så den högre som den lägre, drifves. Dock Du känner för väl Värdet af en
Gessner, Du har så ofta hört hans och din Vän, lilla Bror Carl, tolka hans Lof, måla Skönheten
af både hans Penna och Hjerta, at jag icke behöfver något vidare tillägga.

Begge våra Bribris hälsa Dig och din John aldrahjerteligast; anmäl min ödmjuka
vördnad til Fru Pasch och Fröken Adlerberg. Och härmed befaller jag Dig Gudi och Sommaren
til alskvärd Hälsa och Glädje; samt trycker Dig til det Hjerta, som aldrig skal uphöra at älska
Dig, altid lifvas af de känslor, som följa i döden

Din

tilgifnaste

Sappa.

SKÖRDARNE, Landqväde uti Nio Sånger, af Hans Excellence Riks-Marskalken m. m. Herr Grefve Joh. Gabr. OXENSTIERNA; Början af Första Sången:

Jag sjunger Skördarne och den förenta Gröda,
Som ängar, åkrar, Skog och Trägårdarna föda;
Hur omsom Arbetets och omsom Smakens hand
Til fägring eller Gagn förädlar nya land;
Om odlarns flit och lön, hans hvila, lekar, löjen,
Och äntlig Hymens fest, fullkomnande hans nöjen.
Jag föddes Dygdens Barn, och lycklig i des sköt
Af lifvets ögnablick jag där de första njöt;
Och fjärran ur des lugn, jag fägnar nu mit Sinne
Med förra tidens bild och kända nöjens minne.

Och Sång-Gudinna, Du! som först i lifvets vår
Til helga Skuggors hägn ledsagar Skaldens spår,
Jag kallar Dig. Ej den, som öfver Hjeltens bana
På Ryktets vingar bär Trumpeten vid hans Fana;
Men Dig, Naturens Barn! som, uppfödd i des skydd
At sjunga de behag af dem Du sjelf är prydd,
I en Herdinnas drägt och långt från vapnens yra
Förtjuste Theocrit och stämde Thompsons Lyra;
Som gaf åt Didos Skald, vid Lagren den han bär,
En Krans af ax och ek som lika evig är;
I en förnyad Sång om ämnen som Dig fägnat,
Känn rösten af en Vän hvars ungdom Du har hägnat.
Du åt Naturen sjelf ger skönhet, lif och dag;
Skänk mig din Känslas eld, din Målnings rika drag;
Låt Konsten pryda blott, och i en lycklig blandning
Förena dit Behag, din Höghet och din Sanning.

Må Snillets djerfva Son, och trygg i des beskydd,
Med dubbla Lagrens blad af dina Systrar prydd,
Än i Epikens skrud, än i Cothurnens drägter,
Förkunna Trojas fall för Efterverldens Slägter,
Och på en blodig Scene bland Furier återge
Den jagade Orest och bägarn af Atrée:
Åt Snillet lämnande des höghet med des dikter;
Förkunna Menskjan, Du! des Sällhet och des Plikter,
Förädla hennes flit; och om hon någon gång
Til arbete och dygd kan röras af min Sång,
Om ej i Templets vård mig Minnets döttrar flytta,
Skal än mit namn bli qvar i mina likars nytta.

Kom

Kom, följ det Arbetsfolk med lyran i din hand,
Som redan järnet hvässt at skära mogna land;
Föröka med din röst vid Jordens nya skördar
Des dyrkan för den Gud som Menskjan tacksamt vördar.
Hans Rikdom ömnad är. Naturens Kung och Far
Til sina Skatters mängd vårt Slägte sammandrar:
För alla väsen öm, dem Han befalte vara,
Har Han dem gåfvor skänkt som mot behofven svara,
Och gjuter med en Hand, som aldrig tömmas kan,
Välgärningarnas tal, oändeligt som Han.
Hur ymnigt, klädande den Jord som skal bli bärgad,
Af växtens fylda prakt är hennes yta färgad!
Hur rikt förenar hon af årstiders behag
De blomster våren födt och Sommarns mognadr drag!
Den återsända Sol, som upväckt hennes ängar,
Har kallat lifvets kraft ur fordom frusna sängar;
Och sjelfva Nordens fjäll, där vintern skyddad var,
Med nya måssors färg de snöfar öfverdrar,
Dem blomman aldrig prydt och gräset aldrig höljer:
Hvars grönskande Tapet, på fälten dem hon följer,
Så vidsträckt som den rymd dit Sommarns anda når,
Med blomster öfvertäcks, som ömnas i hans spår;
Och härma, utan tal på gräsets botten strödda,
De Strålars delta färg af dem de blifvit födda.
Än rodna fältens bär, dem värman kallat fram
På låga tufvans bädd och buskars vilda stam:
Än rundas fruktens klot och bugta trädens krona,
Dem Flora öfvergett åt väldet af Pomona:
Än syns den höga Säd, af ingen kärna tryckt,
i vågors kullring förd vid Sommarvädrens flygt:
Än Humlan, slingrigt höjd kring smala Tallens spröte,
Har lyft en hastig skog ur Jordens ljumma sköte,
När Kupan höljs af blad som yfvas kring des bädd,
Med Kryddors fria växt och Pumpans rankor klädd.
Den Löfskog, som et skygd för deras svaghet banar,
Af Grönskors blanning fyld och krönt af Bergens Granar,
Med stolta Spirors högd, som seklers börda bär,
i vågornas utfall vid nya Himlar rör.
i skuggan af hans längd vid gräs-betäckta landen
Jag bland den höga vass förgäfves letar stranden;
När i en grönskad vik, där Näckens blomma gror
Jag på en härmad äng hos Vatten-Nymphen ror.

Så

Så synes jorden prydd, när, färdig til sin bärgning,
Hon bjuder nu sin Skatt och väntar Lians härjning.

Men Flora denna prakt med hemlig oro ser.
Bland all den fägrings glans, som i des Rike ler,
Hon redan kring sin Thron den vissnings början skådar,
Som bleker gräsets topp och des förödning bådar,
Med väplingens förfall, hvars kärnor vädren strö,
och Penning-gräsets färg, som skallrar med sit frö.
Af Hösten hemligt följd, som på hans bana flyger,
Som vän i hennes spår sig Mognads-Guden smyger,
Och mot den Blomster-krans hon åt hans hjässa räckt,
Med gröna Ax igen bepryder hennes drägt.
Men snart han med sit våld sin öfvermagt förklarar:
Han ropar Skörden ut, och glädjen honom svarar.
At bära opp den gärd han först af jorden tar,
Det stängsel brytes ner som ängen fredat har.
Re'n ser man på des rymd den främste Slåttrarn vandra,
Hvars fortgångs runda slag i afstånd följs af andra,
Som bredas efterhand på sidan af hans spår,
Så nära til hvarann' som Lians cirkel når.
Lik farten af en il, som, hastande från stranden,
i början af sin flygt är bredast in vid landen,
och framåt böljans längd en spetsad fåra drar:
Så vidgar sig det strek den förste Slåttrarn tar
Af Lior i hans spår, som tekna jordens fångar
i vägar, skilda åt af Gräsets fälda strängar.
Ej banans öpna vidd, ej middags-stundens brand
Förmår at trötta ut hans arbetsama hand.
i Linnets svala drägt med spridda hår och flöja,
Där ögat stjäl behag dem vädren stundom röja,
är han af flickor följd, som på det gröna fält
Med räfsan vända kring de strängar järnet fält;
och spridande det gräs som varit ängens heder,
Des hö på samma stätt til värmans torkning breder.
Må där en däfven Sky, för Solens strålar förd,
Ej stänka vid sin fart des välluktrika skörd!

Du sörjde medlertid, behageliga Flora!
De fordna prydnader, dem dina fält förlora,
och, blottad från din krans och plundrad af din drägt,
Från Länder ville fly, där Lian dig förskräckt.
Men Sommaren, som än dit sälla välde firar,
Dit Hufvud och din Thron med nya blommor sirar,
i flykten möter dig, och kallar dig på nytt
inom den Trägårds hägn, hvars zirningar han prydt;

Där

Där, lyckligt återförd bland dina Södra vänner,
Du dina skönsta barn med fägnad återkänner:
Syrenen, som sin lukt för dig til offer bär,
Iacetten, som et rum uti din Krans begär,
Narcissen, försjande, som med sin blekhet klagar
Mot Kärleken, hvars hämd förhärjade dess dagar;
Och purpurns ådring, än på Anemonen stänkt,
utaf Adonis blod med Cypris tårar mängdt.
Den fagra Hyacinth, som vid Apollos sida,
Til Gudars Kärlek född, ej fort emot dem strida,
Och vid en farlig lek et offer för sin vän
i blomman af sit Namn käns än af dig igen,
ibland Tulpaners växt, där höga Kalkar skryta
Med hundra färgers lek, som skiftar deras yta,
i det Jonquillen lyfts på smala stjälkars rot
Ur Violettens bädd i blomstring kring dess fot;
Som, sen hon lånt sit namn åt sina fosterländer,
Med deras åbor gick ifrån Ioniens stränder,
At kröna i Athen med sina helga blad
Gudomlighetens bild som skyddat Cecrops Stad.
Du äntlig visar dig bland dina Systrars skara,
Du väna Ros! som föds at deras Drottning vara:
i täflan kring din knopp Zephirer samla sig,
At stjäla först din kyss så snart du öpnar dig.
Kom, och af Kärleken blif än som skänkt och tagen,
Fäst dig i Frejas hår, i gördeln af Behagen,
Sprid ut din gömda skatt, och, i din fägring ny,
Kom, pryd de Skönas bröst, och härma deras hy.

Här äntlig Flora trygg, och frälst från Liens fara,
Förgäter ängars fält, dem hon ej kan försvara,
Och utan ledsnad ser, sen hon sit hemvist bytt,
Sit nederslagna gräs i vålmar stäldt på nytt.
Där Åbon, räknande förökta hjordars föda,
Betraktande sin lön och glömmande sin möda,
Vid åsyn af dess vinst, med lifvad Tacksamhet
Välsignar Himlens nåd och Jordens fruktbarhet.

Toppar i Vinlådan vid fullbyglingen. Både Skrifvarne alle Fran-
syska Vagarne voro afskrifne, men hunno ej at blif-
ve collationerade; skola ofelbart ännu med nästa post.

BREF ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 29 Apr. 1796.

Innehåll:

1) Önskan. 2) Min Sons Hemresa från Rom. 3) Antuna en nyd Solitude. 4) Vår Hälsas beskaffenhet. 5) Lowe Almquist och Charlotta Martini. 6) Patienterne Björkegren, Mandorff och Forsgren. 7) Solitaire lefnaden må ej sträckas för långt. 8) Hr Mandorffs Afresa från Stockholm och Hr Albertis utur verlden. 9) Gr. Oxenstiernas Skördar. 10) Gessners Monument. 11) Hans sätt at förädla vår Känsla. 12) Kärlningar. – Bilaga; Början af Skördarnes första Sång.

Collectio Gjörwelliana.

Min Egen Söta Stafva.

Tack af hela hjertat för sista Brefvet och alla kära Helsningar uti vår Johns Bref. Högligen gläder det mig, at Du mår väl, och at Du så gerna vil hafva mig ner til Norrköping. Ja, Bästa Stafva! jag längtar sjelf mycket efter den Dagen; men ändå mera efter den, då, om Gud så behagar, Du med Man och Contoir flyttade hit up, och dymedelst blef oss och dina Syster närmare; kom och då at bo på en säkrare ort: ty Stockholm har likväl något, men Norrköping intet försvar. Calle hoppas jag komma hem i år. Hans sista Bref var dateradt i Rom den 26 Martii, och stod han då på resande fot til Neapel; men sedan til Rom återkommen skulle han resa til Venedig, hvarifrån Hemvägen tages antingen öfver Wien, Dresden, Berlin och Stralsund, som är mit Råd för mera säkerhet skull, eller och genom Lombardiet til Genua och Marseille, samt öfver Paris, London och

Götheborg

Götheborg hit hem; hvilken väg åter Calle hälst vil taga. På den senare vägen får han i följe sin fordne Skol-kamrat, en ung Noer, som varit på vår Consuls i Livorno Herr Törngrens Contoir, och skal resa hem til sin Far, Grosshandlaren här i Staden. Jag håller den senare vägen mycket vådelig; har också, enligt min faderliga Plikt, detaillerat alt för Calle, lämnandes dock honom sjelf sit fria val, men under eget Ansvar. Gud ledsage honom på hvilkendera vägen han går! Hade han tagit den genom Tyskland, och kommit öfver Ystad i någorlunda god tid; så var Söta Mor sinnad och mycket hugad at möta honom hos våra kära Barn i Norrköping; samt se huru alt vänder sig. Jag ville imedlertid komma ner i sommar, och än en gång gjöra den Resan: ty sedan blir jag väl för de få öfrige Dagarne fäst vid Stockholm, Antuna och Solna Kyrkogård. Med Antuna förstås en välbygd Landegendom på vägen emellan Stockholm och Sätra, som min K. Måg Almquist köpt och sköter Jorden, men har tilbudit oss at om Sommaren bebo Caracters-bygningen och nyttja Trägården utan Arrende: en Godhet, som jag af alt hjerta erkänner. Detta skulle således bli en ny och åfven på sit sätt behaglig Solitude; men i år later jag dock swårligen kunna begagna mig deraf: ty jag har hela detta år flera förmånliga Förlager, hvilka jag vil hafva färdiga til och under vare sig Riksdagen eller Kröningsdagen, och hvilka icke kunna bestridas lika lätt och fort under en Sommar-Sejour på Landet, ehuru nära vid Stockholm. Mina kära Barn behålla imedlertid detta Förtroende hos sig sjelfva.

Hvad Hälsan beträffar, så har min, ehuru uti denne högst omkastlige Vinter och Vår, varit, Gudi lof! tämligen god.

Söta

Söta Mors retteliga Nerv-byggnad har däremot mycket lidit af dessa Variationer, så at hon en gång hade en så serieuse tryckning på Bröstet, at ådern måste öpnas; men Du vet, at, rätt som Fru Bribri dras med Döden, hoppar hennes lätta fot öfver Berg och Bäckar: hon har nu så ofta skrämt mig, at jag fruktar en gång---Nej! med Guds Hjelp lefver hon länge, til alles vår Glädje och Hälsa: ty det är jag full viss om, at så länge hon lefver dör jag inte, så framt icke absolute Contra-ordres ingå från Envåldt-Herren öfver Lif och Död. Som jag nu sitter och skrifver dessa rader är Mormor hos lilla Love, som varit hela otta dagarne litet pjunkesjuk, hostat och haft ondt för tänder, med litet Feber; hwilket kommer illa til måtta, ty de K. Barnen i Kungsbacken vela låta ympa Kopporna på Gosen innan de nu fara ut til det vackra Sätra. Bevars! at han skulle dö; ty då tror jag at han droge sin Mor med sig i Grafven. Det är en skön Gosse, bara eld; har et fint Ansigte, talar och begriper alt, har redan infall och sjelfsvåldigheter; honom fattas bara en friskare färg, är ej nog röd för en när tre års junker. När han kommer hit hem til oss, hämte vi altid lilla Mamsell Martin, Hof-Graveurens Doter, hit up, hwilka begge äro mina Gubarn, då de agera Fästman och Fästmö. Hon är åter et litet beskäftigt Kräk på et annat sätt, klär och speglar sig ständigt, byter om Halsduken femton gånger i minuten, lagar Håret på alla möjliga maner, gjör sina Miner, kort sagt: lilla Charlotte är ännu et Fruntimmer utan minsta förbehållsamhet, äfven som Love rustar och kör för kära Lifvet, altid med Piskan i hand; så at efter al liknelse blir han en välbeställd Rekrut vid Lif-Regementet. Af vänner har Secreter. Björkegren varit och är ännu rätt illa sjuk uti sit Bröst; hwilket dock Archiater Hallman

til,

tilskrifver någon Gikt-matiere, som kastat sig på de-
delarne, hwilken han också lärer hafva i Arf efter sin Far.
Han är Husets solide vän, äfven som han också lefver i
närmaste förtroende uti Almquistens Hus, så at han alla
dagar är antingen hos oss eller hos dem. Kongl. Secreteraren
Mandorff var kort före afresan också sjuk af förkylning och
Närvädret; men, ehuru han ingalunda var Sofia Mors
Favorit, gaf han mig icke desto mindre dagligen sina
trogna Råd; ja, han skref en gång med egen Hand et litet
Recept, som jag skickade honom. Men bevars! hwad den
goda Läkarinnans Hjerta kom i välgjörande Verksamhet,
då vid samma tid Begges vår Favorit, unge Forssgren,
blef just illa sjuk af en Frossa med Hussfeber, som var
både långvarig och stygg. Alla dagar Raporter, Recepter och
Diæt-regler, samt om utet Sjukkost. Nu är han väl
frisk och går ute; men hostar ännu och på et sätt, at vi
begge äro just oroliga för hans Bröst, ~~och~~ hvars uti ~~hvilket~~ detsamma et
~~det~~ varkraste Hjerta andas idel Vänskap och Tacksamhet.
Han är nu, efter Mandorffs afresa, min General-Adjutant:
ty han är äfven min Medarbetare, hwarom mera uti
Brefvet til Din John. Jag ville väl taga honom med
mig til Norrköping: ty han torde också kunna förarga
Damerne och störa litet Lugnet uti sjelfva det ärbara
Klostret. Redan hafve vi begge 2:ne gånger besökt
Solituden: ty helt hastigt hafve vi fåt Sommarväder,
så at, då det Söndagen den 17 slasste, regnade och snögade
på en gång, hade vi följ. Söndagen den 24 full
Sommarvärma. Det som utgjort en hufvudsakelig
glädje för oss har varit, at både genom Bref och Resande
hafva inhämtat, at våra så kära Barn i Norrköping haft

Hälsan;

Hälsan; ja, Mandorff skrifver i sit sista, at, när han kom til Norrköping, var lilla Fru Lindahl ute på visiter: hwilket jag gerna må höra, ty alt för mycken Isolering är intet heller det bästa. Litet verldslig sinnad måste man väl ocksâ här i denna verlden vara, fastän jag väl vet, huru helt annorlunda det känner at sitta ensam med en god Bok eller med en god vän, hälst i skuggan af et grönt Träd, utmed den sorlande Bäcken, vid den svalkande Källan: då låta Hjertat njuta och smaka Sötman af Förtroendets Reciprociteter. Dessa Lifvets sälla Stunder har Du ägt, då vår Mandorff nu senast var i Norrköping, och hwar han ifrån dit Rum skrifvit mig et skönt Bref til. Uti Ert lilla och kära Trio var Gubben Gjörwell ofta fjerde Man, det vet jag visst; jag bad honom tolka för Er Begge hela min ömhetsfulla Känsla, min hela och lifligaste Tilgifvenhet. Hans Fot vandrar nu alt vidare från oss, så framt icke Döden kommer och gjör Halt uti den stora Pom-resan. Blif dock icke rädd: ty den Gossen är, tro mig, den lyckligaste af alla sina jämnåriga, ty han har äfven sjelfva Döden til sin vän. Sedan han af härvarande vederbörande blifvit belastad med Titlar, Band, Instructioner, Commissioner, Pensioner, Sportlar &c. &c. til flera 100 Rdlr om året, samt således utrustad väl kommit den 16 Apr. utur Stockholm, hade Döden redan uti sin eviga Boning anamat Herr Hof-Rådet och Licent-Förwaltaren i Stralsund, Balthasar Ludvic Alberti, som afled den 14 Apr. uti des 69 år, lämnandes denna magra Syssla af minst 1000 Rdlrs inkomst til Ungersvennen Conrad Arvid Johan Mandorff. Få nu se om han häldre vil sitta qvar vid detta ärliga Notvarp, eller accordera bort det åt en af de flere à costi, som gerna vela

fiska

fiska uti detta Vatn; samt sedan sätta sina samlade Capitaler på Bankerne i Venedig eller Genua: ty til Italien har han vändt sin Flug, dit också hans Genius torde färdas, i fall Climatet här i Norden blifver honom alt för sträft. Detta Dödsfall vet han ej än utaf, utan fik jag med sista Post icke mindre än sju Bref til honom ifrån Stralsund, som med denne Dag afgå til Fadren i Jönköping och sedan vidare til Malmö. Vi få imedlertid afvakta Följderne af denna stora Revolution uti vår Vans Stats-Contoir.]

Nyss skref jag om Sälheten af de Pastorale Scenerne; men nu får jag fägna min Stafva med en Nyhet af högsta Värde för dit Sinne och för din Smak uti denne Väg: ty om några veckor kan jag presentera Dig et det skönaste och tillika det förnämsta verk, som hos oss utkommit uti denne Vitterhets-gren, eller Hans Excell:s Riks-Marskalkens Grefve Oxenstiernas så förträffeliga, så förtjusningsrika Land-qväde, Skördarne kalladt. Se här skickar jag Dig Början til en Försmak. Jämte min ödmjukaste Vördnads förmälan kunde Du communiciera denna Afskrift med den icke mindre vittra än för alt det Sköna och Goda uti Naturen känslofulla Fru Grefvinnan von Schwerin på Syllingerum. Nyligen har jag upvaktat henne med Bref; och om hon bara tager mig det ej onådigt up, så skrifver jag äfven om flera Saker, men altid med Sanning och Frihet.

Endera Dagen vänte vi hit up Kongl. Secreteraren Limnerhielm ifrån Ebbetorp, som kommer at bo i nästa Hus: se det blir et Grannskap för både Söta Mor och mig, just efter vårt Hjerta. Han blir här en god del af Somaren,

och

och skal jag möta honom med en Estampe, som föreställer hans och vår Gessners Minnesvård uti Promenaden vid Zürich. Den är stor, och föreställer icke allenast sjelfva Monumentet, förfärdigadt af Hr Trippel i Rom, utan ock alla de närmaste Environs. Under de lummiga Trädens skugga vandrar, lefver och njuter man. [Saknaden väcker ofelbart en tryckande känsla för det öma Hjertat; men de Välgerningar, som en Gessners Minne och Arbeten tildela och altid hos oss förnya, utblanda denna Saknad, detta Lidande med en Vällust af egen art, som man så gerna följer, som man klanderlöst må lämna sig åt: ty hans sätt at måla Naturen och Känslorna förädlar altid, ja liksom helgar vår Känsla. Ja visserligen afsöndrar denna Känsla ifrån alla de andra och så mångfaldiga, hvaraf Hopen, så den högre, som den lägre, drifves. Dock Du känner för väl värdet af en Gessner, Du har så ofta hört hans och din vän, lilla Bror Carl, tolka hans Lof, måla Skönheten af både hans Penna och Hjerta, at jag icke behöfver något vidare tillägga.]

Begge våra Bribis helsa Dig och din John aldra hjerteligast; anmäl min ödmjuka vördnad til Fru Pasch och Fröken Adlerberg. Och härmed befaller jag Dig Gudi och Sommaren til alskons Helsa och Glädje, samt trycker Dig til det Hjerta, som aldrig skal upphöra at älska Dig, altid ifrån af de känslor, som följa i Döden Din tilgifnaste Pappa

<u>Anmärkning</u>

Bilagan afskrifves ej; ty vi läse den snart trykt uti sjelfva den förträffeliga Poëmen.

St. d. 3 Maji 96.

Se här, Bäste Min John, för Du sist lofvade Bilagorna;

och hinner icke mer än tillägga blott några rader.
Min lilla Brita Nora är sedan Lördags illa sjuk, samt hostar gemytelige, hvilket sätter oss alla uti någon oro, helst om hostan blir långvarig.

När jag gjorde sista betalningen hos kon Belse, visste hon mig en sedel, på 45 Rd, som Du lemnat honom för Memoire de l'acad. des Inscr. och Hollandska upplagan, och bad, att fråga, hvem Du ville gjöra med densamma.

Mera skall samtalas med nästa post af Din tillgifnaste Pappa.

Många helsningar till lilla Staffe. Brita var i går, [illegible] [illegible] Stina [illegible] med lilla Bran, att [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

adam befarat skeppet hela dock, men tillbakas
annu fortfarande Feber både af Frossa och at för
Tänderna har hindrat; at för detta hans
afmattade Tillstånd blir han ej ympad,
utan resa de alla med hästa till Sätra.

Här är just vinter alt med stora blåst,
som skadar fruktmast. Inga öronpäng
har fallit på flere vägar.

Bilaga.

Bref ifrån Herr Lagmannen Joh. Mandorff; dat. Jönköping, den 4 Maji 1796.

Högädle Herr Assessor!

Min Sons vistande hos mig denna gång var mycket kort, ty i dag 8 dagar reste han härifrån, så at han apparement nu lärer vara i Ystad, för at derifrån göra farten öfver Sjön; det blef honom här kunnigt om Alberti's Död, hvilket var honom en ganska vigtig händelse, ehuru icke af inflytelse mot hans destinerade resa. Ostridigt är det, at Lyckan hittils favoriserat honom mycket; men grunden thertil bör han och jag med tacksamhet tillskrifva Herr Assessorens godhet: ~~för~~ det är Herr Assessoren, som behagat antaga sig honom, då hans ställning var ganska bekymersam, och som oafbrutit behagat föra och leda honom och gifva honom sådana lärdomar, som, derest the följas, hålla honom vid vishetens och äfvans bahna. Herr Assessoren täcktes vid detta erindra sig mig såsom Fader med alla de öma Känslor et Faders hjerta kan äga, tå Herr Assessoren utan tvekan inser all den tacksamhet, som mit bröst hyser emot en så sällsynt välgörare, och som säkerligen fortfarer, at på stället, der thet kunde tarfvas, och med goda råd och förmaningar i bref understödja honom på en resa,

som

som väl torde vara farlig, men tillika äfwenfull, och kanskje soutinera hos honom idéen at fullfölja sin resa; emedan det synes nog tidigt för honom at lägga sig på latsidan vid den Tjensten i Stralsund, och der han nog en gång får röna det oangenäma af gräl och intriguer, som är folkets egit der och jag nog sielf fått i min tid röna. Jag utbeder mig den äfwen få vara bibehållen i Herr Assessorens vänskap och njuta det nöjet af brefväxling oss emellan, som tillika kunde gifwa mig det plaisir at stundom blifwa underrättad af nyheter från Hufwud-staden i en tid, då så myket pratas af olika ursprinnelse.

Med tilgifvenhet har äfwen äfra

Högädle Herr Assessorens

ödmjuke tienare
J. Mandorff.

En ytterligare Bilaga med följer af bedåtter.

Til Herr Grosshandlaren Jos. Nicl. Lindahl
i Norrköping.

Stockholm, den 10 Maji 1796.

Nu börjar jag längta efter bref ifrån mina kära Barn. Gud låte dem vara vid Hälsan! Här är ännu alt sjukt. Söta Mors Hosta är nästan lika maligne, och har Archiater Hallman strängeligen förbudit henne at sätta foten utom dörren. Sömnen ofredas alla Nätter; således mattas Krafterne. Secr. Björkegren är på samma sätt illa mående, och til råga, så har nu ocksa vår Almquist fått samma elaka Hosta; men icke des mindre har han utsatt Resan til Landet i öfvermorgon, och går jag dit til middagen för at äta gula ärter til Valet, en Rätt, som icke vankas uti mit Hus, ty Söta Mor tål den intet. Lilla Love drages ännu altjämnt med sin svåra Hosta. Vår Piga ligger ocksa sjuk uti denna gångbare Feber; lika så min beskedlige Boktryckare, unge Herr Nordström. Blott Gubben Gjörwell hostar intet.

Brite-douise, som skickar et Bref til Stafva, är nu åter bättre, samt längtar mycket ut på Landet. Min önskan är endast, at få då och då hvila litet ut på Solituden, dit jag nu, efter vår Mandorffs afgång, beledsagas af Herr Forssgren. Vi arbete som hela Karlar, och bilägger et nytt arbete. Jag måste i detta år gjöra reda för mig, och öpnar i nästa vecka min Actie-Handel.

För Hr von Celses räkning ligga 25 Rdlr aflagde, som han får i morgon; ty, som jag skal äta i Kongsbacken, orkar jag ej med detsamma gå til Staden, hvar Sedelhafvaren bor på Koppen. Får han nu efter

Helgen

Helge-dagarne en Remiss ifrån Dig för den mindre Sedeln, så är han til fullo nögd; bör ocksa vara det. Sterbhus-Bibliotheker böra ofelbart fatta min Lindahl uti sina Förböner. Besynnerligt, at, sedan Magnater och Prelater hört ups at hos oss samla Bibliotheker, träda 2:ne Köpmän, Du och Hr. Netzher i deras ställe, samt gjöra de förreo Honneurs för Literaturen. Den senare samlar nu äfven på et Mynt-Cabinet, dock af bara Svenske Privatorum Medailler.

Kongl. Secreter. Mandorff fik redan i Jönköping veta af Hr Alberti's Död, och är nu i Stralsund. Få se, hvad verkan detta Dödsfall gjör på hans Rom-resa. Hans Fadren tänker i detta fall intages bäst af hans Bref til mig, som uti afskrift bilägges. Det vitnar om hans vackra Tänkesätt, äfven at jag varit en trofast och redelig Vän emot hans son, snart uti 4 år.

Låt mig nu snart få Bref. Jag anfamnar Eder Begge af alt hjerta.

Gjörwell

Min Aldrakäraste Calle. Stockh. d. 16 Maji 96.
Venedig d. 10 Juni
besv. 10

Ehuru ni ej fått något Bref ifrån Dig sedan det ifrån Rom af d. 2 Apr. så måste jag dock skrifva Dig några rader til, ty Hr Noer var hos mig i förgår, och bar mig hälsningar ifrån Dig af d. 16 Apr. hvilket ogement gladde mig, ty de utsägade tillika om Din välmåga; men så naturligt-vis oroade mig såväl hans som mit eget Bekymmer öfver de timade och så blodiga Framträden uti Lombardiet, helst efter sista Brefven Du helst vil taga Resan med unge Hr Noer genom detta Land til Frankrike, hvar äfven nya Vådor möta Er, ty vägen ifrån Marseille til Paris går genom skrifvet mig der upproriske Corpsen, alla högst förbittrade på Svenskar, i anseende til vårt korfs förbindelse med Franska Republiken och dess Directorium i Paris. Gud vet bäst, huru högt jag oroas, i fall denna Väg väljes, men hären oro jag ej tort yppa för Söta Mor, utan blott delat den med alla vår har säker Redelige Vän, Sendt Tjenaregen. Du är nu, Min Bäste Calle, sielf uti Italien, Ör således alt på nära håll, öfverlägg med Dig sielf och kunnige Personer, hvad bäst och säkrast vore må. Jag har, som Far, afstyrkt förut och afstyrker denna Hemvägen genom Frankrike, då der

så aldeles säkra och Zilian för Din konst så förmånliga
öfver Wien, Dresden och Berlin står Dig öpen. Välj nu sjelf
men urskulda mig.

En enfaldt saker skrifver Bilatten. Hvad de almänna
beträffar, så får jag fägna Dig med den store och glada Nÿ-
heten, at Missförståndet med Rÿssland är bilagdt och hela
vår armering nedlagd. Äfven för säkert, at Konungens
Biläger blifvit upskufvat, såledts kommer den nÿa Drottnin-
gen ej i sommar hit. Grefve Ruuth har fullbrat sin Process
emot Regeringen, stadnar för ej återbetalning til Kronan af in
~~fem~~ emot 20 tunnor Guld, och har nedlagt sitt Gen. Gouvernements
Ämbete i Stralsund, hvarhan fått General von Platen
til Efterträdare. Gen. von Cederström har åter fått hans
Befäl och Regemente i Skåne; Grefve Fabian Fersen
blifvit Öfverlieutenant vid Lif-Gardet, och Öfverste Dorgen-
stierna fått efter honom Lifs och Götha Gardet. Kungs-
trädgården omlägges och planteras med unga träd, likså
på Logården. Lars Hjortsberg sitter sedan 14 dagar
på Högvakten för olÿdnad. Ganska, jag vi hotas at förlora
honom alldeles, hvilket vore stor skada: tÿ hvem skulle sedan
spela Amor i Psyché och Cupido. Tusen[2] Dom nog om alltdetta.
Jag omfamnar Dig af allt hjerta och lefver för mig med efterlängtan. G.

Hör jag berättas i at Psyché til Cupido. Luft, til Kexel skådespel af så Tänkesätt och Lallic?

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Kongl. Secreter. Comm. Arv. Joh. Mandorff; dat: Stockholm, den 31 Maji 1796.

Innehåll:

1) Förnyadt Minne af vår Vänskap. 2) Nyheter om Misshälligheternas bilaggande med Ryssland, Konungens Bilager, Alliancen med och Ambassaden i Frankrike, Baronerne von Budberg, Stats-Contoirets Huvudbok, Hattens tilbörliga lyftande, Baron Claes Fleming och Öfverste Borgenstierna, Kongl. Trägården och Riks-Salen, Herrar Bergell och Desprez, deras akademiske uniform, Hr Elias Martins Landskaps-Tafler, Herrar Kraft och Berndes, Hr Hjortsberg, Skönheterna Hagman, Slottsberg, Norman och Ekerman, Professorerne Wilcke och Nordmark, Adj. Flodenius, Kon. Gustaf II Adolfs Portrait graveras af Hr Bause, de begge Haga-borne Konungen och Hans Excell. Baron Reuterholm, Gr. Oxenstiernas Skördar, Herrar Melanderhielm och Fischerström, Canc. Råd. Edelcrantz och hans Tal i vädret, Major Helnerberg och Gr. Axel Cronhielm, Kongl. Secreter. Gripenstråle, Lieuten. Gyllenram och under-Offic. Kämpe. 3) Hr von Schiraths frårmodiga Grimace vid Fransosernes Segrar uti Lombardiet. 4) Privatissima. – Bilagor: 1.2. Acter om Freden med Ryssland. 3. Konunga-bref om Hattens lyftande. 4. Helgonens förjagande utur Almanackan. 5. Utdrag utur Skördarne.

Förlåt, Bästa Min Mandorff, at jag så sent besvarar dit vackra och så vänskapsfulla Bref ifrån det för oss begge så kära Norrköping af den 20 Apr. Det har jag flere gånger genomläst, och när jag härtil lägger det mit Hjerta för Dig så mycken Rätvisa gjörande Brefvet, hvarmed din Far hedrade mig, efter din afresa från Jönköping, til svar på Stora Bref-Depechen, som jag dit per Retour nedsände; så skulle min förbindelse ökas, om den mera kunde ökas. Alt nog: jag räknar Dig ibland mina käraste vänner, och hembär Dig ännu mycken Tack för alla de många ädla och sköna känslor, jag uti dit förtroliga omgänge inom en Tid af mer än 3:ne år njutit.

Jag

Jag önskar at Du allestädes måtte finna en sådan Vän, som Du ägt uti mig: en önskan, som Du behagar hålla mig räkning före, det Du ock visserligen gjör.

Jag adresserar detta Bref på Stralsund, hvar jag förmodar at Du lärer komma någon tid at dröja, i anseende til Herr Albertis Död, och efter Du ej ännu skrifvit mig något Bref sedan det ifrån Norrköping, således icke gifvit mig någon ny Adresse.

Af Händelser timade sedan din Afresa är ofelbart den märkvärdigast, at Misshålligheten med Ryssland blifvit bilagd, och at vår Armement således upphört; men Vilkoren äro obekanta. At Konungens Anläger blifvit uppskjutet tål icke mera något tvifvelsmål, och den 17 åter afreste Baron von Bülow til Schwerin, sedan han den 13 haft Affskeds-Audience hos Konungen och Hertigen. i fall något Paper existerar, som innehåller hans Tal och Svaren derpå m. m.; så lärer man väl draga försorg i, från Meklenburgiska Hofvets sida, at låta det äfven i Tyskland circulera. Om Fransyska Alliancen får man väl ock framdeles höra något mera. Til Försäkringar hörer det, at Generalen Baron von Budberg - - Svensk Friherre äfven på vårt Riddarhus - - skal, under des således icke aldeles inactive Härvaro, endast haft Conferencer med Öfver-Ståthållaren Baron von Essen, och det hos Fru Grefvinnan de St. Priest, således icke med — eller med —. Han har uthyrt sin Egendom på Djurgården Ronsten til den andre Baron von Budberg, Generalens nära Slägtinge, eller den qvarvarande Chargé d'affaires för Ryssland. Til verkeliga Sanningar hörer det, at vår Ambassadeur i Paris Baron Stael fåt Regeringens Tilstånd at quittera Frankrike på obestämd tid, och vår Ambassade-Secreterare Hr König på sex månader, samt kommer hans Place at imedlertid beklädas af Hr von Rehausen i Lissabon.

Konungen

Konungen har nu slutat sina Besök uti Stats-Contoiret; vet således rätta förhållandet emellan Rikets Debet och Credit. Om Hattens lyftande af Militairen utom Tjensten hafve vi fått läsa et särdeles styliseradt Konunga-bref, som för dess innehåll bilägges. Man vil således hoppas, at en Handels-Bokhållare icke mera står och tittar Konungen stint i ögonen utan at röra på Hatten, likson vore han på Landons Gata; och at en ung Fändrik icke vis-à-vis sin Stats-Secreterare ger sig air af en Generals-person. Öfverste Kammarjunkaren Baron Claes Fleming, hwilken Herre börjat synas såsom med et närmare förtroende hedrad af Konungen, har i desse dagar fått anwisning til Stats-Contoiret på 600 Rdr årligen. Öfverste Borgenstierna har fått Götha-Gardet efter Grefve Fabian Fersen, samt får därjämte behålla på tyge år det mycke-renderande Öfverste-Lieut: Bostället, Kongs-Norrby, uti Östergöthland. Kongs-Trägården omplanteras nu, ongefär i Styl af Parterren vid Slottet; men dess Murar åt Trägårds-gatorna nedbrytas så lågt, at man kan se öfver dem in uti sjelfva Trägården. Omskapelsen i Riks-Salen fortfarer. Hrne Sergell och Desprèz äro hvar på sitt sätt, dock af sina olika orsaker, mjältsjuke. Få se, om den dels physiske dels artistiske Hypochondera kan fördrifvas af den nya uniformen, som i desse dagar blifvit agreerad för Herrarne af Kongl. Målare och Bildhuggare-Academien, bestående uti blå Rock och Byxor, hwit Väst samt med förgylde Knappar, hwilka lysa af en Krona med 2:ne Lagerqvistar. Den förre har dock i alla fall sina Band och Cantanter at trösta sig med; äfven som den senare besöker åter stundom Castennoble, såsom han prononcierar Castenhof. Hr Elias Martin är altid glad och fortfar at måla de skönaste Landskaper, äfven efter Naturen; så at han på sin lyckliga Duk visar för oss Belägenheter och Environs af flere Herregårdar och Bruk, ja så at man må blifva aldeles

förs

förtjust uti dessa Taflor. ibland dem lyssa dock för mit öga
främst 2:ne, som höra ihop, eller den vue af Haga, där Lilla
Slottet står, och det Stället på Djurgården vid Vaffelbruket,
eller hitom Sprengtportenska Egendomen Bergsjölund, hvar
man i förgrunden har den både vackra och skuggrika
Skogsparken omkring sig, medan man ser öfver vatnet
en stor och rik Del af Södermalm. Denna senare tycker jag
dock mer om, särdeles af den orsak, at jag altid haft så
mycket roligt — — och hvilket Du sjelf bäst vet, vi som så
ofta njutit de lyksaligaste Känslor under våra van-
dringar uti denne Park — — utmed Djurgårdens begge
Stränder; har däremot altid känt mig ansäktad af tysta
Reflexioner under Promenaden på det elljest så vackra Haga,
hvilket åter kommer däruta, at, när jag först besökte
denne omskapade Park, led jag öfver Konungens
frånvaro i Kriget, hälst när jag kom ihog Vådorna
för hans Lif ibland så många slags Fiender, och såg dessa
sköna Anlagningar, där han ibland et älskande Folk
kunnat njuta et så sällt Lif; och ännu mera plågades min
Själ när jag kom til Lilla Slottet, såg Fönstret och Stället,
hvar hans Mördare ämnade honom Dödskottet, ja
trampade samma stigar, hvar han så ofta ensam med min Son den
sista Höften sent och näsan uti mörkret vandrat omkring under de nådi-
gaste, tillika de mäst amicale Samtal: tilfällen, som vi nu efteråt
vete [redacted] kunnat blifva dödande för dem begge. Herr Martin,
som under sina Compositioner studerar en Maître, en Philosophe,
en Ami de la Nature & en Connoisseur de l'Homme sina Land-
skaper, har i Tankan med flit så hopfogat dessa begge, at den ena
skulle tillika låta oss få skåda et angenämt Hvilo-ställe för en
verksam, för sit Rike outtröttelig Konung, och den andra en både
Hvilo-

2)

Hvilo- och Förfriskningsort för Folket, i synnerhet för den flitige Ämbets- och Arbetsmannen uti Staden. Hof-Intendenten Tham, som varit här uppe på et par veckor och bad mycket hälsa Dig, denne Landets och Folkets så varme Vän, blef genast så kär uti den senare Taflan, at han beställde en dylik för sit Galerie på Dagsnäs. Den så redelige som originale Hr Tham låter nu sina Emanationer illustrera Hr Björns Linköpings-Blad, ibland hvilka den nyaste och tillika sannaste kan läsas ibland Bilagorna til denna Riks-Krönika. – Unge Hr Kraft är nyl. rest til Paris. Capit. Berndes är återkommen ifrån London. Han försäkrade at Nationen är högst missnögd med Kriget: ty Fabriks-Städerne ligga öde, Vestindiske Handeln är nästan förstörd, den Medelländske betungad, bara Convoyerne äro minerande, och Subsidierne blotta Landet på Specie-mynt. Guldgrufvan uti Ostindien är väl rikhaltig; men Vägen dit är lång, och så måste där nu större Escadrer och mycket Troppar hållas. Dageligen strömar Folk utur både Stor-Britannien och Irland til Norra America, enligt et på flera Språk, äfven på Svenska, trykt Invitations-Bref til alla Europeer, at flytta dit och få Land-Egendomar för godt Köp. Hr Lindahl i Norrköping har fåt et dylikt Circulaire under sin Adresse, som nu ligger uti min Bureau. Hr Lars Hjortsberg har sutit inne på Slottet för insubordinations-brott, kom ut sjuk, och har ej ännu börjat tjena eller spela. Han har hotat at aldeles quittera vår Theater, och låta sina stora Talens brillera på den i Köpenhamn: en verkelig Förlust för oss; ty hvilken skulle sedan spela Konungen i Preussen, Capitaine Puff och Dummer Jöns? När han spelar första gången, blir Sammangadningen af Händer och Fötter ofelbart vida större, än då vi åskådade Jungfru Inga Åbergs upprättelse bara för en enda Natts Lidande; däremot har Don

Lorenzo

Lorenzo setat inne minst 14 dagar. À-propos af Jungfrur; så har denna stora Skara icke längesedan gjort en märkvärdig och sensible Förlust uti Mamsell Hagman: ty tänk! hon har rest härifrån först til de varma Baden och sedan til Paris†, förmodeligen för at där smaka på Egalitetens Nöjen, sedan hon här ständigt lefvat med Inegaliteten. Hon skal vara bördig ifrån Staden Strengnäs; ung och vacker, sökte hon tidigt Residencet, tjente hos Hof-Damerne, och äfven hos Fru Grefvinnan Löwenhielm, den tid hon bodde på Slottet; kom således uti en mycket oskyldig Bekantskap med Pagerne, i synnerhet med den sköne Baron Silfwerhielm, samt avancerade sedan alt vidare. Någon tid höjde hon ocksa sin fot på Theatern, på det ingen ting måtte fattas för det Snille, som framdeles vil anställa en Jämförelse emellan Mamsell Slottsberg, som ännu brillerar med sit Equipage på våra Gator, och Mamsell Hagman. Den tredje, men äldre Gracen, Mamsell Norrman, har lärt den sistnämnda vägen til Paris: ty efter här insamlade Capitaler reste hon, dock före Konungadömets fall, til Fransyske Hufvudstaden, för at öka dem med nya, och sedan därifrån til America, hvar hon nu antingen lefver uti Retraite, eller är hon redan afliden. Den fjerde Skönheten, Mamsell Ekerman, for ocksa, sedan hon spelat les premiers Rôles på nya Opera-Theatern, på någon tid til Paris; men kom vackert tilbaka, lefde af sina Ränter och dog här i Stockholm. Om alla dessa Damers Adorateurer, Jouisseurer och Rivaler är mig omöjligt at något förmäla. — Prof: Wilcke är död: en fast oersättelig Förlust för Vetenskaperne. Hans Rum är icke lätt besatt; man menar, at Prof. Nordmark i Upsala kommer uti hans Ställe, som visserligen är en skicklig Physicus; men han

†, dit convoyerad af den med sin Fransyska Fru retournerande skal Capitaine Ehrenhoff,

skal därjämte förestå et stort Bibliothek och bestrida en vidlöftig utländsk Correspondance. Det omtvistade Notariatet uti Upsala Dom-Capitel gafs bort hos Konungen, hwarken åt Hr Fant eller Hr Almquist, af hwilka den förre gynnades af Reverendissimus och den senare af Domherrarne, utan til Hr Floderus, Philos. Adjunct, en grundlärd och tillika vettig Man. Hr Bause i Leipzig graverar nu Kon. Gustaf Adolf efter et Portrait, som Öfver-Intendenten Fredenheim skickat honom, och D. Lüdeke tager emot Subscription på detsama med 2 Rdlr. Konungen är redan utflyttad til Haga. Den andre Haga-boen residerar ännu på Regerings-gatan; skal dock flytta dit, när Konungen först flyttat dädan. Den Italianska och Fransyska Boken är ännu aldeles osynlig. Hans Excell. Grefve Oxenstierna har i desse dagar utgifit sit förträffeliga Land-kwäde: Skördarne. Om jag hinner, skal jag foga några utdrager til detta Bref. Du skal säkert läsa dem med största nöje. Af Classiska verk uti en annan Gren är åter Prof. Melanderhielms Astronomie det förnämsta. Oeconomie-Intendenten Fischerström är mycket illa och tillika underligen sjuk; kan icke hålla Hufvudet mera uppe, utan hänger det aldeles ned på Bröstet; han ser ut som sjelfva Döden. Sit Konst- och Raritets-Cabinet, rikast på Dryckeshorn och andra dylika Käril, har han utbudit för 1500 Rdlr. Cancellie-Rådet Edelcrantz har nu fullbordat sina begge Telegrapher, til hwilka Du såg Resningen på förra Arsenals-gården, och ~~hwilka~~ som nu äro uppsatte den ena vid Grisslehamn och den andra på Signils-skär hitom Åland. Måtte vi snart få resa dylike Rapporteurer vid Dyster-backe! En attendant vil jag förlustiga Dig med et Sul, som går deli eluka delo glada munnar emellan, och om det är sant wisar huru Ordspråk och Glåpord komma til i verlden. En Laquai fik sin Herres Befalning at söka Cancellie-Rådet Edelcrantz;

går

går; glömer Namnet, och när han frågade efter Cancellie-Rådet och man begärde veta hwad han hette, ref han sig i pannan och sade: ta mig dalern, har jag icke nu glömt bort det konstiga Namnet; nå det är den Herrn som talar i wädret, menandes härmed Språket genom Telegraphen. Kosteligt infall för Ressa Pretendenter af sina Quartaler vid Theatern! Då jag satt härförleden utmed Orchestern på Dramatiska Spectaklet, förde Herrar Capellisterne et högt och aldeles ofigurligt Samtal; men som rumet ej tillåter införa. — Major Gust. Kelnerberg sitter nu med sin Husfru, född Friherrinna Åkerhielm ifrån Margretelund, på Danviken uti samma rum, som Öfverste Klingspor satt uti, sedan han förut mist sin Syssla för et på Landet timadt Brouillerie med Ryttmästaren Silfverstolpe wid Lif-Regementet, och widare fortsatt här på öpen Gata. Han hette förut Kelberg; men för at icke blifva bortblandad med någon af Hopen, har han ökt sit friborna Namn med et ner emellan: ty han har et rågadt mått af Sjelfkärlek eller Högfärd, tout comme il vous plaira. På detta sit nya Boställe blir han väl ännu någon tid qvar; men f. d. Capitainen vid Svea Lif-Gardet, den sköne Grefve Axel Cronhielm, som efter omklädningen på Högwakten, ocksa fördes dit, anstod ej Sejouren därstädes, utan nytjade Promenaden så långt, at han icke mera på 3 veckor varit där synbar. Det är för et par månader sedan, som de transporterades til denna nya Stats-Arrest.+ Kongl. Secreter. Gripenstråle är nu rigtigt galen; jag har nyligen besökt honom där på Stället, men fann honom mycket förvärrad, så at han får väl sitta där til Dödsdagen. — Under-Officeraren Kämpe, som sistl. Sommar mördade sin Herre och Välgjörare, Lieutenant Gyllenram, halshögs den 25 Maji utan före

\+ Regements-Skrifvaren vid Svea Lif-Garde, Fältkameraren Söderberg, hwilken vid samma tid kom från en gruflig Balance och sades hafva rymt, är icke långt sedan igenfunnen i Norr-Ström, föga igenkänd til Ansigtet; men af Kläderne och Uret har man upptäkt Sjelf-spillingen.

3)

föra Skantz-Tull, och gik med Frimodighet, ja med synbar Glädje til Döden. Prästerne uti Adolf Fredric hade beredt honom. Han var Köpmans-Son ifrån Borås, en ung och vacker Karl, med et det välluftigaste anfigte. Han lefde med Gyllenram, som tjent vid förra Enke-Drottningens Regemente och bodde til slut med denne sin--- på Riddareholmen, då han blef af honom först bestulen och sedan mördad. Dock häldre et Täcke öfver hela denna Styggelse, än at blotta sådan Onaturlighet: alt nog, begge offrades til slut uti deras eget Blod. Jag vet mig ej hafva sedt Gyllenram; men han har blifvit mig beskrifven såsom öfverdrifven uti den abominabla Passionen, sedt blek ut och varit hypochondre eller, som jag häldre ville kalla det, épuiserad och tärd invärtes af et hemligt Samvets-qval. Han var omkring 30 år, då han mördades af den yngling, som han uptagit, hållit, umfägnat och lefvat med, äfven en public, såsom med en Kamrat. Denne såg jag vid afrättningen. Han gik alt ifrån Smedjegården ända ut til Galge-backen, klädd uti bästa smak; bar en fin mörkblå Frack, grön Vaxduks-Hatt, gula Kittays-Baxor och väst, hvita Silkes-strumpor, samt Sko- och Knäbandspännen af Silfver. Han höll uti ena Handen en hvit Näsduk, torkandes då och då sig uti anfigtet, ty vädret var varmt och vägen lång, och uti den andra en Psalmbok. Hans Gång var fri och ädel, hans växt medelmåttig. Jag såg honom först, när han kom til Spetsgården, gåendes emellan begge Prästerne, och söng med hög röst; just som han passerade mig kastade han up ögonen, höjandes en Blick emot Himmelen, som talte om Frid och Tröst i Själen, hvilken i förbindelse med det friska och sköna anfigtet icke blef utan sit intryck hos åskådaren. Inom Spetsgården gjorde han en kort Bön, omfamnade Prästerne med myken värma, kastade af sig Fracken, lyfte up sina Händer under anropandet af det

Högsta

Högsta Väsendets förbarmande, och lade så Hufvudet under Bilan, som genast löste det ifrån Kroppen. Liket begrofs strax bredvid. Åskådarne voro nog så talrike, som vid Ankarströms Afrättning. Dennes Tafla och Stegel stodo ännu qvar; men på dessa synter ingen Qvarlefva mera. Nu må det vara nog med denna Inrikes Tidning.

Ack! Bäste Du, hvilken svårmodig Grimace vår gode Vän, Hr von Schirach i Altona, lärer komma at gjöra uti sin Polit. Journal för Maj, sedan han uti April sid. 408 skrifvit, at den uti Lombardiet combinerade Österrikiska och Sardinska Arméen utgjorde en Här af 110,000 Combattans, medan den Fransyska var, unpartheyische Nachrichten zufolge, nicht stärker als 26,000 Mann, und diese (noch dazu) in der traurigsten und unglücklichsten Lage; och dessa usslingar hafva nu, sedan den tiden, vunnit fyra store Segrar, återtagit Bocchetta, drifvit Beaulieu på andra sidan om Po-strömen, och stå vid Portarne af Turin, hvar de nu decidera om Lombardiets öde.

Hvad Privatissima beträffar, så arbetar jag af alla, ja nästan öfver mina Krafter: ty jag vil til Hösten hafva flera Arbeten färdiga, för at kunna sedan något lättare reda mina Affairer. Hr Forsgren är min Vän, Medarbetare och Tro-Tjenare i allt: han går många Fjät för mig, går dem med Glädje och Bered-villighet. Vi hafve varit et par gånger på Solituden, en enda gång på Djurgården och en gång på Lilla Hessingen, en Holme strax vid Marieberg, til läge, mark, skog och stigar aldeles romantisk; där vil Fru Brita-Nora slå up på 8 dagar et litet Campement, för at vädra Calles hela Garderobe och anställa en stor -- med förlof til sägandes -- Tvätt. Promenaden och Lecturen blifva pastorale. Forsgren skal afrita vuerne

hvar

hwar gång han kommer med mig dit: ty jag hålles efter
vanligheten vid Slufet och Plogen. Märk: Don Carlos fik intet
Pass til Neapel, blef således ingen Riks-Förrädare; men lemnar
nu ocksa Italien, utan at hafva sedt Vesuvius och Aetna, Hercu-
lanum och Portici; men reser nu directe från Rom, öfver
Bologna til Venedig, och så vidare hem. Vår Almquist med
sin Famille bo nu åter på det vackra Sätra, och skola väl i sommar
af mig besökas, om jag annars med godt samvete skal kunna
resa ner til Norrköping, dit jag just längtar at komma; men
om alla dessa Långresor en annan gång. I middag måste jag
äta hos Grefve Snoilsky, som jag tätt insér, blifva en Corruptions-
måltid för Hoffjunkaren Dalmans räkning, ~~som~~ hvilken håller alt lika ifrigt
af mig, likson vore jag ocksa en ung och vacker Hoffjunkare; äntel-
måste jag häromdagen yttra mig om hans stigande och fallande
Nerv-byggnad, til at försöka en välment Freds-mäkling emellan le
Physique & le Moral uti hans både Begrep och Känsla. Skada, at
med så mycket Snille och et så ömt Hjerta en starkare, åtminstone
en jämnare Organisation ej skal hos honom stå i förbindelse: dock
vi hafve ej bygt oss sjelfve. Den sköne Grefve Johan Snoilsky reser nu i
Sommar ifrån Christiansfeld til Riddare-Academien i Uhyst, hvar
han skal vara uti 2:ne andra år. Aldrig är jag på Solituden, utan at
minnas, utan at älska honom, han, som så ofta där lycksaligade
mit Hjerta genom sina första, oskyldiga och så ädla Känslor af
Vänskap och Ömhet. — Min här förenämnde Medarbetare är redan en
skälig Academicus vorden; men ännu är han Ledamot bara af min
Geheime-Conseil. Pastor Catteau, den store Upplysaren, har rest til Berlin.
Fru Presidentskan är efter vanligheten glad, god och välgörande, vitter och
skämtsam. Gud låte henne länge lefva! ty då lefver jag ocksa länge.
Må Du väl, och skrif à ma maniere långa Bref til

Din G.

P.S. Skaffa mig äntel. til det lefvande Sverige, Generalen Baron Armfelt i Stralsund och Sorens i Malmö Meritt-Lister, äfven som din Danfelts, hvilken hälsar ifrån mig. Prof-blad af detta Arbete bilägges.

Utdrag af et Bref til Hr Mff; dat. d. 31 Maji 1796.

--Hr Elias Martin är altid glad och fortfarer at måla de skönaste Landskaper, äfven efter Naturen; så at han på sin lyckliga Duk visar för oss Belägenheter och Environs af flere Herregårdar och Bruk, ja så at man må blifva alldeles förtjust uti dessa Taflor. ibland dem lysa dock för mit öga främst 2:ne, som höra ihop, eller den vue af Haga, där lilla Slottet står, och det Stallet på Djurgården vid Vaffelbruket, eller hitom Sprengtportenska Egendomen Bergsjölund, hwar man i förgrunden har den både vackra och skuggrika Skogsparken omkring sig, medan man ser öfver Vatnet en stor och rik Del af Södermalm. Denna senare tycker jag dock mer om, särdeles af den orsak, at jag altid haft så myket roligt -- och hwilket Du sjelf bäst vet, vi som så ofta njutit de lycksaligaste Känslor under våra Vandringar uti denna Park -- utmed Djurgårdens begge Stränder; har däremot altid känt mig ansäktad af trista Reflexioner under Promenaden på det elljest så vackra Haga; hwilket åter kommer därutaf, at, när jag först besökte denne af Gustaf omskapade Park, led jag öfver Konungens frånwaro i Kriget, hälst när jag kom ihog vådorna för hans Lif ibland så många slags fiender, och såg dessa sköna anläggningar, där han ibland et älskande Folk kunnat njuta et så sällt Lif; och ännu mera plågades min Själ, när jag kom til Lilla Slottet, såg Fönstret och Stallet, hwar hans Mördare ämnade honom Döds-skottet; ja trampade samma Stigar, hwar han så ofta ensam med min Son, den sista Hösten sent och nästan uti Mörkret vandrat omkring, under de nådigaste, tillika de mäst amicale Samtal: Tilfällen, som vi nu efteråt vete, men kunnat blifva dödande för dem begge. Hr Martin, som under sina Compositioner studerar en Maitre, en Philosophe, en Ami de la Nature & en Connoisseur de l'Homme sina Landskaper, har i Tankan med flit så hopfogat dessa begge, at den ena skulle låta oss få skåda et angenämt Hwilo-ställe för en verksam, för sit Rike outtrötteligt Konung, och den andra en både Hwilo- och Förlustrings-ort för Folket, i synnerhet för den flitige

Ämbets-

ämbets- och arbets-mannen uti Staden. Hof-Intendenten Tham,
som varit här uppe på et par veckor och bad mycket hälsa Dig,
denne Landets och Folkets så varme Vän, blef genast så kär uti den
senare Taflan, at han beställde en dylik för sit Galerie på Dagsnäs.
Den så redelige som originale Hr Tham låter nu sina Emanationer
illustrera Hr Björns Linköpings-Blad, ibland hvilka den nyaste
och tillika sannaste, nämligen den om Helgonet Corporalen Bucht,
kan läsas ibland Bilagorna til denna Riks-Krönika. — Unge Hr
Kraft är nyligen rest til Paris. Capit. Berndes är återkommen ifrån
London. Han försäkrade, at Nationen är högst missnögd med
Kriget: ty Fabriks-Städerne ligga öde, vestindiske Handeln är nästan
förstörd, den Medelländske betungad, bara Convoyerne äro minerande,
och Subsidierne blotta Landet på Specie-mynt. Guld-Grufvan uti
Ostindien är väl rikhaltig; men vägen dit är lång, och så måste
där nu större Escadrer och mycket Troppar hållas. Dagligen strömar
Folk utur både Stor-Britannien och Irland til Norra America, enligt
et på flera Språk, äfven på Svenska, tryckt Invitations-Bref til alla
Europeer, at flytta dit och få Land-Egendomar för godt Köp. Herr
Lindahl i Norrköping har fåt et dylikt Circulaire under sin
Adresse, som nu ligger uti min Bureau. Hr Lars Hjortsberg har
sutit inne på Slottet för Insubordinations-brott, kom ut sjuk, och
har ej ännu börjat tjena eller spela. Han har hotat at aldeles
quittera vår Theater, och låta sina stora Talens briljera på den i
Köpenhamn: en verkelig förlust för oss; ty hvilken skulle
sedan spela Konungen i Preussen, Capitaine Ruff och Dumer Jöns?
När han spelar första gången, blir Demangadningen af Hunder och
Götter ofelbart vida större, än då vi åskådade Jungfru Inga Åbergs
upprättelse bara för en enda Natts Lidande; däremot har Don
Lorenzo sutit inne minst 14 dagar. À-propos af Jungfrur, så
har denna stora Skara icke längesedan gjort en märkvärdig och
sensible Förlust uti Mamsell Hagman: ty tänk! hon har rest
härifrån, först til de varma Baden och sedan til Paris, dit convoyerad
af den med sin Fransyska Fru retournerande Capitaine Ehrenhoff,

förmo

förmodeligen för at där smaka på Egalitetens Nöjen, sedan hon här ständigt lefvat med Inegaliteten. Hon skal vara bördig ifrån Staden Strengnäs; ung och vacker sökte hon tidigt Residenset, tjente hos Hof-Damerne, och äfven hos Fru Grefvinnan Löwenhielm, den tid hon bodde på Slottet; kom således uti en mycket ofskyldig Bekantskap med Pagerne, isynnerhet med den sköne Baron Sieffverhielm, samt avancerade sedan alt vidare. Någon tid höjde hon ocksa sin fot på Theatern, på det ingen ting måtte fattas för det snille, som framdeles vil anställa en jämförelse emellan Mamsell Slottsberg, som ännu brillerar med sit Equipage på våra gator, och Mamsell Hagman. Den tredje, men äldre Graien, Mamsell Norman, har lärt den sistnämnda vägen til Paris: ty efter här insamlade Capitaler reste hon, dock före Konungadömets fall, til Fransyske Hufvudstaden, för at öka dem med nya, och sedan därifrån til America, hvar hon nu antingen lefver uti Retraite eller är hon redan afliden. Den fjerde Skönheten, Mamsell Ekerman, for ocksa, sedan hon spelat les premieres Rôles på nya Opera-Theatern, på någon tid til Paris; men kom vackert tilbaka, lefde af sina Rantor och dog här i Stockholm. Om alla dessa Damers Adorateurer, Jouisseurer och Rivaler är mig omöjligt at något förmäla. – Professor Wilcke är död: en fast oersättelig förlust för vetenskaperne. Hans rum är icke lätt besatt; man menar, at Professor Nordmark i Upsala kommer uti hans ställe, som visserligen är en skicklig Physicus; men han skal därjämte förestå et stort Bibliothek och bestrida en vidlöftig utländsk Correspondance. – Det omtvistade Notariatet uti Upsala Dom-Capitel gafs bort hos Konungen, hvarken åt Hr Funt eller Hr Almquist, af hvilka den förre gynnades af Reverendissimus och den senare af Domherrarne, utan til Hr Floderus, Philos. Adjunct, en grundlärd och tillika vettig Man. – Hr Bause i Leipzig graverar nu Konung Gustaf

Adolf

Adolf efter et Portrait, som Öfver-Intendenten Fredenheim skickat
honom, och D. Lüdeke tager emot Subscription på detsamma med 2
Rdlr. Konungen är redan utflyttad til Haga. Den andre Haga-
boen residerar ännu på Regerings-gatan; skal dock flytta
dit, när Konungen först flyttat dädan. Den Italienska och
Fransyska Boken är ännu aldeles osynlig. Hans Exc. Grefve
Oxenstierna har i dessa Dagar utgifvit sit förträffeliga Land-
Qväde: Skördarne. Om jag hinner, skal jag foga några ut-
drager til detta Bref. Du skal säkert läsa dem med största nöje.
Af Classiska verk uti en annan gren är åter Prof. Melanderhielms
Astronomie det förnämsta. Oeconomie-Intendenten Fischerström
är mycket illa och tillika underligen sjuk; kan icke hålla
Hufvudet mera uppe, utan hänger det aldeles ned på Bröstet;
han ser ut som sjelfva Döden. Sit Konst- och Raritets-Cabinet, rikast
på Dryckes-horn och andra dylika Käril, har han utbudit för 1500 Rdr.
Cancellie-Rådet Edelcrantz har nu fullbordat sina begge Tele-
grapher, til hvilka Du såg Ritningen på förre Arsenals-gården,
och som nu äro upsatte den ena vid Grisslehamn och den andre
på Signilsskär hitom Åland. Måtte vi snart få resa dylika
Raporteurer vid Sifferbäck! En attendant vil jag förlusta Dig
med et Tal, som går dels elaka dels glada munnar emellan,
och, om det är sant, visar huru Ordspråk och Glåpord koma til i
Verlden. En Laquai fick sin Herres befalning at söka Cancellie-
Rådet Edelcrantz; går, glömer Namnet och, när han frågade efter
Cancellie-Rådet och man begärde veta hvad han hette, ref han sig i
pannan och sade: ta mig dalern, har jag icke nu glömt bort det
konstiga Namnet; nå, det är den Herren som talar i Vädret; menande
härmed Språket genom Telegraphen. Kosteligt infall för Respective
Pretendenter af sina Quartaler vid Theatern! Då jag satt här förleden
utmed orchestern på Dramatiska Spectaclet, förde Herrar Capellisterne
et högt och aldeles ofogerligt Samtal, men som rumet ej tillåter införa.

Bilagor.

1. Kongl. Maj:ts Skrifvelse til Landshöfdinge-Ämbetet i Linköping om Fredens bibehållande med Ryssland; dat. Stockholm, d. 12 Maji 1796.

GUSTAF ADOLPH, med Guds Nåde Sveriges, Göthes och Wändes Konung &c. &c. &c. Arfvinge til Dannemark och Norrige, Hertig til Schleswig-Hollstein &c. &c. Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Alsmägtig, Troman, Friherre Contre-Amiral, Landshöfdinge samt Commendeur med Stora Korset af Vår Svärds-Orden *). Sedan genom den Högstes nådiga bistånd de verksamme underhandlingar med Kejserliga Ryska Hofvet, Vi til afböjande af den för Vårt Rike yppade nödvändighet, at, i anseende til befaradt fiendteligt infall, til des Försvar Arméen til Lands och vatten utrusta, och hvarom Vi, under den 7 sistledne April, Våre nådige ordres Eder gifvit, nu mera så lyckligen aflupit, det säkra anledningar äro för handen, at det emellan Vårt och det Kejserliga Ryska Riket uppkomne missförstånd i godo blifver bilagdt, är det med så mycken större tilfredsställelse, Vi nu hafve at Eder sådant kungjöra, med nådig befallning, at den Eder under förenämnde dag anbefalte Rustning af de i det Eder anförtrodde Län varande Trouppper nu mera må inställas; som det altid varit Vårt endaste ögnamärke, at, jämte bibehållandet af Vårt Rikes heder och sjelfständighet,

*) Friherre Fred. Ge. Strömfelt.

så

så vidt möjeligt är, förekomma de olyckliga följder, et krig medförer. Vi befalle Eder Gud alsmägtig nådeligen. Stockholms Slott den 12 Maji 1796.

Under min allernådigste Konungs och Herres Minderårighet

Carl.

C. von Numers.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

2. Publication uti Götheborgs Län om Fredens bibehållande med Ryssland; dat. d. 17 Maji 1796.

Uti ankommen Skrifvelse af d. 12 dennes har Kongl. Maj:t mig i nåder behagat förständiga, at, sedan genom den Högstes nådiga bistånd de verksama underhandlingar med Kejserliga Ryska Hofvet, Kongl. Maj:t til afböjande af den för Sverige yppade nödvändighet, at, i anseende til befaradt fiendteligt infall, til des försvar Arméen til lands och vatten utrusta och hvarom Kongl. Maj:t under den 7 sistl. April Des nådiga Ordres gifvit, nu mera så lyckligen aflupit, det säkre anledningar äro för handen, at det emellan detta Rike och det Kejserliga Ryska upkomne misförstånd i godo blifver bilagdt; så har Kongl. Maj:t med så mycket större tilfredsställelse velat mig sådant genast tilkänna gifva, med nådig befalning, at den under förenämnde dag anbefalde rustning af de i detta Län varande Trouppar nu mera må inställas, som det altid varit Kongl. Maj:ts enda ögnamärke, at, jämte bibehållandet af Rikets Heder och Sjelfständighet, så vidt möjligt är, förekomma de olyckliga

följder

följder Krig medförer. Detta har jag til samteliga Länets inwånares hugnande underrättelse hårigenom allmänneligen kungöra velat. Götheborg, å Lands-Cancelliet, d. 17 Maji 1796.

Johan Beckfriis. / Eric El. Brusewitz.

3. Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse, rörande Hattens lyftande af Militairen; dat. Stockholms Slott, den 18 Maji 1796.

GUSTAF ADOLPH --- Vår ynnest och Nådiga Benägenhet med Gud Allsmägtig, Tro-Man, Vår General-Adjutant, Öfverste och Riddare af Vår Swärds-Orden! Genom Vår General-Adjutants Expedition äro väl för detta Ordres utgångne, at Militairen, til en desto fullkomligare likhets vinnande inom densamma, skulle, medelst det vanliga sättet at hälsa genom Hattens ständiga lyftande och aftagande, icke genom dessa höflighets betygelser för myket dragas ifrån den i Tjensten så nödvändiga uppmärksamhet, hwilken endast bör fästas uppå des vigtiga föremål; men då, under utöfningen häraf förspörts, at sådant småningom kunde leda den mindre hyffade til en förgätenhet af den besleffvenhet, skyldiga agtning och allmänt vedertagna höflighet, som hos et policeradt Folkslag aldrig bör kunna saknas; och som i det minsta, liksom i det största, visar sig i des seder och uppförande, samt i sin mån äfven verkar uppå det helas välbestånd; Så hafve Vi, til förekommande af dylika missbruk, hwilka under en Tidehvarfvet åtföljande tiltagande lättsinnighet och böjelse til förgätenhet ej mindre af de enkla och rena Seder som städse tilhört och utmärkt våra Förfäder,

än

än af den djupa vördnad för Majestätet, hvilken än aldrig tillåtit någon Svensk, at med betäckt hufvud nalkas sin Konungs Person; Som, då Han visar Sig för sit Folk, ifrån deras obetäckta anleten bör obehindradt få inhämta all den glädje Des närvaro ibland älskade underhåtare tilhörer at sprida; at förtiga den sidvördnad emot Förmän, den Twarhet emellan Bekanta och den plumphet emot Könet, hvartil alla dylika uraktlåtenheter, i öfrigt så stridande emot vår tids smak och fordringar, i längden skulle kunna bana vägen; Oss i Nåder pröfvat lämpeligt, at om egenteliga affigten och meningen med förberörde Ordres lämna det förständigande: At Förbudet för Militairen emot Hattens lyftande och aftagande endast bör förstås och äga rum vid des Tjenstgjöring, Exerciser och Paraderingar, så at Militairer vid alla öfriga tilfällen måga hädanefter äga lika frihet med andre Våre trogne underhåtare, at på öfligt och almänt vedertaget sätt betyga den vördnad, agtning och höflighet, hvartil de, alt efter Person och Ställe, i anseende til en och hvar, kunna finna sig skyldige och befogade. Och är vår Nådiga vilja och befalning, at J sådant til underdånig Efterlefnad Vederbörande genast förständigen; och Vi befalle Eder Gud Allsmägtig Nådeligen. Stockholms Slott den 18 Maji 1796.

Under Min Allernådigste Konungs och Herres Minderårighet

CARL.

C. von Numers.

Til Vår General-Adjutants Expedition.

En lika beskaffad Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse är äfven under samma Dag til Kongl. Krigs-Collegium afgången.

4.

4. Helgonens fördjagande, icke utur Himmelriket, utan utur våra Almanackor; af Svenske Corporaler och Knektar *).

Om Corporal Bucht &c. &c.

Uti Linköpings-Bladet N:o 43 är infördt Tredje Stycket af Recensionen af Andra Delen af Krigs-Samlingarna. Sedan några Finska Affairer, hedersamma för oss Svenskar, i korthet blifvit recenserade, uppgifves efterföljande

„Project.

„Huru skal man nog celebrera tappra Gjerningar hos en Nation?
„Jo, låtom oss sätta Namn och Trouppes i Almanackan.
„Den 6 Maji bör heta Bucht, efter den tappre Corporalen; ty
„hvad hafve vi at gjöra med Sigismundus, fordom en dålig
„Kung, sit Fäderneslands förtryckare? Detta namnet bör bort,
„och en ärlig Corporal, sit Lands förswarare, i stället.
„Den 13 Junii! Hela den veckan bör heta Porosalmi: Måndagen
„Jägerhorn, Tisdagen Gripenbergar, Onsdagen Savolaxarna,
„Torsdagen von Döbeln, Fredagen Cedergren, Lördagen Weber.
„Ty til hvad tapperhet uppmuntra eller hvad förtjenst hafva
„hos oss namnen Josua, Elis, Vitus, Justina, Botolf, Laurentia?

„Det

*) Nu äre vi ofelbart komne uti verldens sista Tid: ty, at förtiga den stora förargelsen uti Frankrike, så vil man nu äfven i Sverige icke mera unna Helgonen, som voro likväl icke mindre nitfullt stridande Corporaler och Knektar för Gränsornas utvidgning af Guds Rike, den äran at minnas och vördas af oss andre Christne. Ja ja! kära Vän, om vi ej se oss väl före, så komma en vacker Dag desse uti Riks-Calendern intruderade Väringar och befria oss äfven ifrån alla andra Helgon och deras Adorationer: bara intet Helgonet S. Niklas blir svåra vred öfver alla dessa våra syndiga upptåg.

"Det är besynnerligt huru man kan ännu fortfara hos oss med
"så triviala ideer, som Helgons och vanmägtiga Personers namn i
"Almanackan. Man borde då i en framtid til Exempel kalla den
"15 Junii Savolaxarnas, til dess en annan Trouppe på samma
"Dag inlade lika beröm.

"Öfver den mängden andra Officerare, hvilka sig äfven utmärkte
"på samma ställe: Beckman, Lilljenberg, Tigerstedt, Gissleikon &c. &c.
"borde sjungas i vackra och nätta vers. — Så gjorde våra Förfäder
"Götherne, hvadan deras tappra Bedrifter ofta ledde til Efterföljd.

"Det samma är at säga om Träffningen vid Kaipias; men
huru skal den Almänheten, som icke kan läsa Böcker, få lära
känna så vackra saker?

T.

Den 14 Apr. 1796.

5. Några utdrag utur Skördarne, Poëme i Nio Sånger.
Stockholm, 1796, 8.

Hans Exc. Riks-Marskalken och Riddaren af Konungens
Högsta orden, Herr Grefve Joh. Gabr. Oxenstierna, har tilegnat
detta sit Skaldeverk sin Morbroder, Herr Canellie-Rådet och
Riddaren af Kgl. Nordst. orden, Grefve Gust. Fred. Gyllenborg, som
nu ibland de Lefvande är at anse såsom Fadren för den nyare
Svenska Skalde-Konsten, med följande Epigraphe utur Horatii
2:dra Ode uti 1:sta Boken:

— — Genus & Nepotes
Respicis, Autor.

Ordet: Sive neglectum Genus — synes af en vacker granlagenhet
vara utelämnadt: ty man har ej ännu kommit utur den förun-
dran, at finna Gustaf III:s ungdoms ledare, tillika et så stort
Snille, af honom glömd, medan en Creutz blef Canellie-
President

i flockar och i par han ånyom sprides kring,
Än samlar sig igen, och med en sluten ring
Om Blomsterstodens Stam sin lätta skara vänder;
Än af des sträckta rad, som utåt fältet länder,
Åskådarn långt ifrån, i hvilan hastigt störd,
Med löje kringhwärfd är och inom kretsen förd.
Den alfvarsamma dans, som ledd i jämna takter,
Til oss med segren följt ifrån Sarmatens trakter
i rörelser och steg tillika stält och kär,
Förenar värdighet med retande begär.
Beprydd af mindre smak den tunga Daldans röjes,
Som, förd i skilda par, i ständig rundel böjes
Och vid en åldrig Ton med oförvägna språng
Tar inga lagar an uti sin yra gång.
Vid leken hvar för sig en utsökt maka väljer,
Och flickan mindre räds hvad älskarn tyst förtäljer,
När dansen, som des hy med rosor ständigt strör,
Ger hennes rådnad skäl och den förlåtlig gör.[2]

Uti Nionde Sången kommer Gr. Oxenstierna ihog sin Välgjörare, och qväder Gustafs Lof på följande sätt sid. 186:

Så möter Landets fröjd med lifliga behag
Er, krigsmän af des bygd! som nalkens hit i dag.
Gån, lären edra barn en gång med tappra händer
At strida likson ni för samma fosterländer,
Och känna at den jord de ärft med Scythens blod
Behöfver til sit värn blott sina söners mod.
Men förr'n i hyddans famn I gån at eder sluta,
At edra åkrars skörd och mödans frukter njuta,
Vid högtiden i dag et rum hör eder til.
Ge'n glädjen mera lif, af er hon delas vil.

Föröken

Föröken Gillets fröjd och Dansens makar väljen;
Och äntlig, hvilande, vid gräl[l]ens ro, förtäljen
De segrar ni förvärft och köpt med edra sår.
Förtäljen om den Kung som, efter sjutti år
På vapenskiftets fält å nyo följd af eder,
Förökte Kronans glans med egna Lagrars heder:
Hur Han til Finnars kust från Cimbers härnads-tåg
Af hämnden återförd, gå Swensksunds häpna våg
Bland klippor, skrytande at våra spillror bära,
I stunden af sit fall fann stunden af sin ära;
När Han, til Segrarns järn af verlden redan dömd,
Af medborgsmän förrådd, af Konungar förglömd,
Och lämnad åt sig själf at Thron och Rike bärja,
Fann bunds förwanter än i Folket och sin värja.

Vid Swenska Folkets upmanande, sid. 188, at blifva vår unge Konung troget, kunde jag ej afhålla mig ifrån at til slut fälla en tår. Skalden skrifver:

Du Stam af Götheri ätt, som ärfvat deras bygder
Med rätt til deras jord och plikt til deras dygder!
Blif evigt Dem, dig sjelf och Vasars ättling värd!
Så flitig vid din plog som fruktad med dit Svärd,
Gå, för din unga Kung, när Han sin Spira tager,
At, ånsom skördande din åker och din Lager,
Vid GUSTAF ADOLFS namn, som prydt din Thron igen,
Af samma tiders dygd förnya minnet än.
Emot den yras våld som hotar Jordens magter
Förena kring hans steg den säkraste bland vakter:
Samhällighetens värn och Kärlekens försvar.
Nöjd om den helga tro du svurit åt Hans Far
Förmådde för Hans syn och för Hans hjerta dölja,
Från Thronens höjd, hwad blod Han såg des trappa skölja! Och

och härifrå slutas hela Qvädet på följande sätt:

Så sjöng jag, i mit lugn förglömd och återförd,
Om jordens odlingar och prydande och skörd.
Försynen medlertid gaf hägn åt våra trakter;
Och i sin trygga gräns, allena snart af magter,
Bland Rikens ödesmål och upprors-andans dar,
Såg Sverge ymnighet och samhälls-ordning qvar:
I det hos andra folk en vanställd frihets-ifver
Af alla samfunds-band försvaren sönderrifver;
I mistydd efterföljd af Philosophens ljus,
Emellan Throners fall och Helgedomars grus;
Med steg som mellan brott och yrsel omsom vakla
Til mordbrand tänder blott upplysningarnas fakla,
Och bland Tyranner störst mot dem hon lofvat värn,
Med mera blod än de har sköljt sin Spiras järn:
Om Himlen äntligen, förtörnad af vår yra
I vanan af vår tro och vanan at oss styra,
Förkastar på en gång af mänskjans brottslighet
Så väl sin dyrkans art som hennes Statsklokhet;
Men i den villa sjelf, hvaråt Han jorden lämnar,
För andra Tidehvarf en okänd ordning jämnar;
Och til den sällhets frukt kan ej vår ålder gaf
Sår nu des sena frön i våra dagars graf.
Men när, i blodig strid förjagande hvarandra,
Systemer följas åt och bort med glömskan vandra:
När mänskjan i de sätt där hon sin lycka sökt,
Blott sina tvifvelsmål, men ej sin sällhet ökt;
Om äntlig, af begrepp dem våra tider närde
Hos dem som förstå, kan hända utan värde
Knapt några qvar ännu bland våra lärors fall,
Med Sannings namn och rätt dem öfverlefva skall;

Om,

Om, högre undervist, en framtids Ljus föraktar
Den kunskap människjan i dag som vishet aktar:
Då än, åtminstone, skall jordens odling qvar
Den sista sanning bli, som hon den första var;
Än sälheten bli sökt, o Land! i dina bygder,
Ännu ditt lefnadssätt, din oskuld, dina dygder,
Ditt arbete, den skatt du Fosterlandet bär,
Bli lika vördnadsvärd och mänskjan lika kär;
Bland Vetenskaper främst hon hedra dina plikter,
Och Skördens Sång bli hörd så långt som Hjeltens Digter.

President, en Leyonhufvud Hofrätts-President, en Fredric Sparre Riks-Råd, samt Systersonen sedan så vida uphöjd; dock hvad som saknas uti Hofglans är hos honom rikeligen ersatt uti Snillets oförgängelighet. Men nu til sjelfva Landqvädet: Jag bjuder Dig genast på et Slåtter-gille. Det heter uti Andra Sången sid. 28 således:

Njut, Sångmö! medlertid af denna föreställning
En afbild re'n förut i Landtmans vedergällning,
i glädjen af hans skörd och lugnet af den bygd
Där Tidens hulda Gud ger våra gränsor skygd.
Det Sällskap du har följt med Lian och din Lyra
Å nyo bjuder dig til glada lekars yra;
Då vid den första vä́xt med almän fägnad fedd
Til Slåttergillets ro en högtid är beredd.
Kring Stammen af en Ek, hvars skugga dem betäcker,
En Duk med blommor strödd sin hvita rundel sträcker,
och bär, med beres skänk som riktar åbons bord,
Den näringsfulla mjölk vid offren af hans hjord.
Bland samtal, skämt och sång, i dessa samqväm hörda,
och skålar, glas från glas, kring bordets cirkel förda,
En almän munterhet förenar alla år.
Än glädjen, lekande i Ungdoms-Gudens spår,
En lifvad ålderdom med sit behag förnöjer
och lättar Tidens hand hvars tyngd des hufvud böjer;
Än af des talsamhet får en begärlig lön
i Sagors trodda häfd och fordna Kämpars rön,
Dem ungdomen med håg och med sin undran följer.
Den sårade Soldat som ärans märken höljer,
Förtäljande den strid som kostade hans blod,
Får eld och lif på nytt vid minnet af sit mod;

och

Och gossen, ifrig rén at lika bragder öfva,
Med åtrå hör hans tal och vil hans faror pröfva.
Men ämnet snart förbyts, när inom Lagets ring
Et åldrigt Dryckeshorn omsider bäres kring.
Likt Brages helga kärl, som förr bland Drottar gjömdes
Och under Sköldars brak af Sverges Valkung tömdes,
När åt det tappra folk som honom Spiran gaf
Han svor sin första ed vid Oden och sin glaf.
Kring Hornets böjda längd Metallen konstigt vriden,
Förkunnar ålderns färg och Dvärgars fordna Smiden.
Man vet med trovärdhet at i de äldsta dar
Af öfvervundna Träll det fordom röfvadt var:
Man nämner Kämpen än, om Sagan ej bedragit,
Som det ur Bergets sköt från deras högtid tagit;
Och af en undran rörd som hemlig vördnad ger,
I Runans glömda skrift man ålfvors märken ser.
Des vidd, som med sit mått skal pröfva drickarns krafter,
Ur Tunnans kalla värd emottar humlans safter,
Som höjas, fångslade i bägarns trånga rum,
Och fräsa på des brädd med hvitt och yfvigt skum.
De unga, mera snart af bordets nöjen mätta,
Med aftonstundens lek sig redan sysslosätta,
Tils Spelmans första ton, som väcker deras mod,
Dem hastigt kallar hop kring Sommarns ärestod,
Hvari Majstång, flägtande af löf och band och kransar
Är Gillets föremål och teknet för des dansar.

Sid. 35 beskrifves Dansen således:

2

Till Stafsa den 14 juni 1796 98

Sist d. 13 Jun. ankade Fru W. [illegible]
fältfar til Lilla Hessingen, ty ut [illegible] dagar
hade vi bara blåst och regn. Westindie-
farare afgick en morgon kl. 9, och jag
med Styrmannen [illegible] när [illegible] med
en af [illegible]jagterna [illegible] Robenbad
kl. 6 et mycket angenämt besök på de
Romantiska Holmen. Gud låte
Vädret fortfara at vara så vackert!
Men så blir [illegible] de båda
bedagade [illegible]. Vi
kommo hem kl. 10 [illegible].
Denna Journal lemnades
d. 14 kl. 7 om morgonen,
och lemnar vår Lilla
Stafsa til [illegible] un-
dersökelse.

[illegible]

I förmid. kl. 9 afseglade Jubb!

Var Du så god och kom til mig kl. ½ til 5,

så skole vi segla efter. G.

Gud ske lof at Frun fick vackert väder till sin Vestindiska resa
Måtte äfven blifva vackert i eftermiddag då vi skola kom-
ma efter! Jag skall ha den äran

t.

den 14 juni 1796 99 12.

Til Stefan
apart.

Kunna ej bevara
Dit hjertas
Werthers Nyhet!
En Fransk Madam
i Nancy. ändå
hellerafsäj i lå
håll henne quar
til dess jag kommer.
annat i fönst minästes
ma i amasse Undnad.

d. 12 Junij.

100

Tisdags-Middag.

Under det jag läser ibland Papperhögarne, finner jag at det skönaste Landqväde, som jag försummat at genomläsa. Läs det i efterm., på Solitude, dit jag lärer gå, så snart jag ätit, om ej Regn hindrar, så få vi ocksa der talas vid.

Jag har lest et Bref med den känsla, at Tå-ren vaid i ögat, at efter Läsningen visste jag det Namn, som var undertecknadt.

Ber at få denna at Morgon Billeten tilbaka.

G.

Stockholm, den 17 Junii 1796.

Här försäkras nog almänt, at Ryske Generalen Baron von Budberg kommer hit tilbaka såsom Käjserlig Rysk Ambassadeur; på hvilken Händelse Hr Pichegru icke lärer komma hit: ty et Ryskt Käjsaredömes och en Fransyske Republiks Ambassadeurer lära icke ännu kunna trifvas inom et och samma Hof, äfven så litet, som Abbé d'Osfery och Abbé Moretti lära kunna harmoniera inom en och samma Catholska kyrka i Stockholm; dock om desse S. Pehrs Vicarier och Abbe Rosme, en verkelig Comet på Romerske Kyrko-Himelen, en annan gång. En attendant, voici une belle Chanson au sujet de Mr Moretti & son Travestissement en femme à Drottningholm & au Camp de Ladugårds-gärdet.

Mascarade:

Chanson renouvellée des Grecs:

1. Voici matière nouvelle
Pour les Docteurs d'aujourd'hui;
Dira-t-on: Mademoiselle
ou Monsignor Moretti?
Eh, l'on l'on la landerirette,
Eh, l'on l'on la, l'on en rira!

2. Malgré son Hypocrisie,
Il suivit dans ses beaux jours
L'Étendart de la Folie
Sous de comiques atours.
Eh, l'on l'on la &c.

3. De peur, dit-il, du Scandale,
Faisons tout à petit bruit;
Sévère est notre Morale,
Mais plus le jour que la nuit.
Eh, l'on l'on la &c.

4. De quelque jeune fillette
Empruntons tout l'attirail,
La Juppe, la Collerette,
Des Rubans, son Eventail.
Eh, l'on l'on la &c.

5. La Mode nous est propice;
Jouons le double imposteur:
Je ne serai pas novice
Dans cet art cher à mon coeur.
Eh, l'on l'on la &c.

6. Déjà sa Metamorphose
Eveille son oeil caffard;
Son teint devient Lys & Rose,
Grace au rouge, grace au fard.
Eh, l'on l'on la &c.

7. Ne craignons point de paroître,
Se dit-il, en cet habit:
Qui pourroit m'y reconnoître,
Menant si joyeux deduit?
Eh, l'on l'on la &c.

8. À Drottningholm en muguette
Cette nouvelle Beauté;
Dans le Parc chacun la guette,
Et vole de son côté.
Eh, l'on l'on la &c.

9. Tel jouoit de la Prunelle;
Tel faisoit l'amant transi;
Tous disoient: Pourquoi, la Belle,
Vous emmitouflez ainsi?
Eh, l'on l'on la &c.

10. De ses succès toute fière,
Elle vole à travers le champs;
Et bientôt en vivandière
À cheval elle entre au camp.
Eh, l'on l'on la &c.

11. Maint Grenadier la convoite,
Et lui fait Salamalec;
Elle lorgne en fille adroite,
Qui reçut plus d'un échec.
Eh, l'on l'on la &c.

12. Plus elle fait de grimaces,
Plus près ils l'ont voulu voir;
J'apperçois, dit-un, les traces
De la Barbe & du Rasoir.
Eh, l'on l'on la &c.

13. En vain vous baissez la tête,
Demoiselle Moretti:
Au poil on connoît la Bête;
On vous y connoît aussi
Eh, l'on l'on la &c.

14. N'en croyons pas l'apparence;
Ce n'est pas une Catin:
C'est un enfant de Florence
Sous un masque féminin
Eh, l'on l'on la &c.

15. Monsignor l'Hermaphrodite
À la Police est cité;
On crioit: ah! l'Hypocrite!
On crioit: la Rareté! *)
Eh, l'on l'on la &c.

---

*) Hr Paulus Moretti är född i Bologna 1759, kom 1791 til Stockholm och fik den närmare Själavården om där varande Italienare, eller blef, såsom han kallades i Romerska Fullmagten, Pastor Italorum; begaf sig i Oct. 1794 til Rom, baktalade sin Förman, här varande Apostoliske Vicarien Joh. Theod. Raph. d'Osfery; återkom i Dec. 1795 såsom Provicarius, och förestår nu den Catholska Kyrkan i Stockholm, til dess Hr d'Osfery får en Efterträdare, eller ock å nyo bekräftas uti sin Superintendentur inom Sverige och des underliggande Länder. Hans Tåg såsom förkladd Dame skedde om Sommaren 1794; men Saken kom dock aldrig för Policen, ehuru det så heter uti den rimade Skam-Krönikan

Til Herr Grosshandlaren Joh. Niclas och
Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping.

d. 24 juni

Stockholm, Midsommar-dagen, 1795.

Mina hjerteligen älskade Barn och Vänner.

För de sista Brefven ifrån begges mig så kära Händer tackar jag förbundnast, och kan icke aflåta, at på denne dag, äfven min där varande Johns Namnsdag, skrifva et någorlunda tilbörligt Svar. Min Brita Nora är hos de andra Barnen på Sätra, och jag solo i Staden, samt har i dag endast Sällskap af min härvarande John, den Kamar-Skalken Mandorff. Begge hafve vi druckit det oss så kära Lindahlska Husets Skål, och beder han på det ömaste helsa. Nu sitter han i det inra Rumet, eller mit Museolum, och läser uti Kosegartens Rhapsodieen, medan jag raspar af dessa rader.

Prof. Hegewisch var förl. Sommar blott några veckor här i Sverige, dem han delade emellan Stockholm och Upsala, kommandes och farandes sjö-vägen. Här bodde han hos sin Svåger, Bruks-Patron Cramer på Söder. Jag skal med första skrifva honom til och begära några Exemplar af denna hans Reiselein, då min John visserligen skal få et med. Hade han vistats här så många månader, som veckor, hade vi ock af denne så uppmärksame samt uti eget maner tänkande Man fåt en mycket märkvärdig Bok. Han är ännu uti sina bästa år, hade Fru och Barn med sig. Jag hade ärnat bjuda honom, Pastor Hackenburg och vår Mandorff på en Pastoral-middag, sedan tilbringa aftonen först uti Solituden och sedan uti Museolum; men hans Skeppare skyndade så på afresan, at detta Nöje gick mig utur händerna: nu är jag glad, at det ej hände, ty då hade mina Personalier förmodeligen blifvit vida längre.

Lådan med retournerande Minnes-Skrifter har jag rigtigt fåt, och skal efterhand rubricera dem enligt det meddelade Mönstret; men min K. John har ej lämnat mig sit omdöme, icke heller försäkrat mig om denna Biographiska Längds utgifvande à la Lidén, när den en gång blir färdig.

Med

Med Statt-Secreteraren Rosenblad väntar jag mit afsked. Det måtte mig väl ej nekas; då min ålderdom, hwilken blifvit uti en Remiss til Cancellie-Collegium förklarad oskicklig at förestå et Bibliothek, kan åtminstone blifva för Staten nyttig, som dymedelst indrager en liten Lön.

För min lilla söta Stafvas Bref af d. 28 Maji hembär mit Hjerta Dig många öma Tacksägelser. Jag längtar visserligen ock, så ofta at vara Dig närmare, at så ofta jag ville kunna trycka Dig inom min famn och til mit Hjerta; hoppas ocksa, at den Dagen väl kommer. Dit välstånd och din Hälsa äro imedlertid et stort Glädje-ämne för mig, för den, som uti alla saker söker det, som lättar, hugnar och gläder. Söta Mor mår, Gudi lof! rätt väl, och i dag är en besynnerlig Dag: ty enahanda Tankar och Önskningar mötas för inbördes Hälsa från Rom, Norrköping, Stockholm och Sätra hos Uphofvet til alles vår djickfalighet. Brefvet til Kongl. Secreter. Linnerhjelm afgik genast med Extra-Post; äfven som det til vår söta Louise lämnades i egna händer. Den lilla tröga Skrifverskan har dock gripit sig an at få ihop et Bref til Calle, dock et så vackert Bref, at jag bilägger deraf en afskrift för dit Geheime-Archiv; men hwad Begge mina Barn ofelbart med stort Nöje lära läsa består uti bilagde utdrag af Calles sista Bref ifrån Rom. Det har tilfälligtvis råkat tilskynda vår Calle en förnäm och mägtig Herres ynnest, som sjelfkrafd erbudit sig at gjöra alt för honom. Glöm intet at förmäla min utmärkta Högagtning hos Herrar Pasch och Kuhlman samt deras Fruar, min öma Respect til Fröken Adlerberg, och framför alt min hjerteliga Vördnad hos Fader Pehr Lindahl, den Heders-Gubben. Den tredje Bilagan eller Bulletinen til den äfven af Eder Begge älskade Mandorff bevisar, at vi äns äro så skäligen förtrogne Vänner.

Jag

Jag nämnde i början af Brefvet D. Kosegartens i Altenkirchen Rhapsodieen, hvaraf 2:dra Bandet utkom förl. år uti Leipzig i 8. Detta är en Samling af Oeuvres mêlées, uti bunden och obunden Skrifart. Hans verser äro mig merändels för höge, ty jag orkar ej mer at construera mine Autorer, ehuru stor och kraftig den Fantasen sluteligen blir, som jag därutur drager; det är utömdes bekant, at detta Tyska Snille har en egen Fart, fläger och svafrar starkt, blir ofta för oss andre här nedre vandrande dels okänbart, dels aldeles osynlig. Men bevars! när han blir på Jorden, går på Rügen, det härliga Rügen, och beskrifver för oss dess Läge, dess Invånare och sina Känslor; då är han aldeles min Man, då lefver jag så gerna med honom. Uti andra Bandet finnes sid. 53–132 en sådan samt aldeles putteresque Rese-beskrifning under Namn af: Briefe eines Schiffbrüchigen. Denna har Hr Mandorff läst för mig uti Djurgårdsparken, där smakade hon oss dubbelt, och Mandorff mångdubbelt, som både känner D. Kosegarten personligen och sielf varit på det Romantiska Rügen, samt talar derom alltid med förtjusning, ja längtar dagligen efter at återkomma til dessa Orter. Sid. 85 förekommer: Gottesdienst in der Vitte, som är just et Original-Stycke. Uti samma Band finnes ocksa et Minne öfver den förträffelige och i Göttingen år 1793 aflidne Majoren Carl Ge. Pollett, jämte fragmenter utur hans Journal och andra handskrifna Anteckningar. Dessa äro särdeles interessante och den ädle Mannens både Snille och Hjerta mycket hedrande. Jag kan icke underlåta, at för min John här afskrifva följande Ställe, rörande Kon. Gustaf III:s Dödsdag.+ Han skrifver derom således sid. 278: "Das Meisterstück der Bosheit ist dennoch gelungen — Gustav ist nicht mehr. Am Morgen des neun und zwanzigsten März blies er seine grosse Seele aus. Ruhig gieng er ins bessre Leben hinüber. Mit jener Geistesgegenwart, die auch unter den drohendsten Gefahren ihn nie verliess, nutzte er seine letzten Augenblicke, um seinem Sohne den Thron, und seinem Reiche die Ruhe zu sichern. Er rief seinem

+ Märk: den unge Pollett kände Konungen noga, och hade tjent under honom i Kriget.

seinem Bruder, und befahl seiner treuen Obhut Reich, Volk, Sohn und Gemahlin. Er rief seinem Sohne. Mit Rührung und zärtlicher Besorgniß blickte er den zarten Jüngling an. Mögest du glücklicher seyn, sprach er, als ich es war! Möge die Krone minder schwer auf deiner Scheitel drücken, als auf der Scheitel deines Vaters! — Itzt kam Gustav Armfelt, sein Freund, sein Vertrauter, sein Gefährte in besseren Tagen! Zerrissen von unbändigem Schmerz stürzte er nieder an dem Sterbebette seines Königs und seines Freundes — Gustav lächelte ihn an. Erinnerung vergangner schönerer Zeiten kam in seine Seele. Er sammelte seine fliehenden Kräfte. Er ließ die Vollmacht zur Oberstaathalter Stelle sich bringen. Er unterzeichnete sie mit sterbender Hand, und überreichte sie seinem Liebling. „Nimm dies, sprach er, wie den letzten Beweis meiner Erkentlichkeit für deine langen und getreuen Dienste. Sey meinem Sohne was du mir warst. Grüße meine Freunde. Empfiehl mich meinem Volke. Habe ich jemanden beleidigt, so bedenk' er, daß auch ich Mensch war; + ich vergebe allen"! — So sprach er — wenig Sandstäubchen rannen noch einzeln durch die Uhr hinab — abgelaufen war die Kette — der Zeiger stand — rückte noch ein wenig — stand wieder — und Gustav war hin! — — — — O Gustav, o mein König, itzt, da du im Staube liegest, da dein verriegeltes Ohr mich nicht mehr hört, da dein leutseliger Mund keine Gnaden mehr ausspricht, da deine gern ausspendende Hand keine Beförderungs Blätter mehr unterzeichnet — itzt, wo alle Bande rissen, die mich als Unterthan an dich knüpften — itzt will ich laut es sagen, daß ich dich, als Menschen, unaussprechlich liebte; daß ich, als meinen Wohlthäter, dich über alles hochschätzte, und daß du oft, zu oft nur mich jammertest, wenn der König dich zwang, den Menschen zu verläugnen

+ und vergebe mir!

Förlåt, om jag nu ej formår skrifva mera. Jag har ock så Minne, ~~jag har~~ också känsla. Nog sagt. Jag omfamnar Eder Begge af alt hjerta.

Gjörwell

Midsommarsdagen 96.

Gud gifve mina begge mig så kära
Barn i Norrköping all möjelig Glädje
på denna Dag!

Jag skickar til Edert Sch. Anvis åt-
skilliga Scripturer: de betallas.

Försalet til Drefvätlingen återgår.

Afsalet återgår. Dufvet ifrån der uttages
måste oförsäljigt
uldsöglige, i fru Lindegren, jämte mitt
Svar, tilsamman med min Svärsonens
Hand. Sällan unner J detta frun-
timmer en ömhetsfull Tår.

Brefvet med bijstandoss ifrån min Son skal
en högel.t fägna Eder. Ingen kan vara
tjänstgöre uti Mågar än jag. Den ene
af dem underställer med Frijfrakten min
Sons Resa, at den andre mig sielf.
Jag ämnar min offra denna den både
rättvisa at välgjörande Gudens
Smickelse, på denna under det sölen.
När jag har det mindre Tjäpapart
uti Saakabet, så är min Jöka lägerd,
at sända og Remerciement at

Fahlun på det sköna tryckpapperet.
Jag förmår icke uttrycka min Tack-
samhet för allt detta.

Helsa lilla Stefan, och bed honom
med ongefärlig dess skrifva ett bref
till Söta Mor, att hon kan säga.
Vij hafva till mitt Löfte, att komma
nu i Sommar, men att J. Degge dä
ingalunda velat eller kunnat lemna
Söta Mor. Jag ~~har~~ ber att Hl. [illegible].
Mycket, mycket har jag muntligt
att säga. Gud välsigne Er!

Gjörwell

104

Til Handelsbokhandl. Joh. Nicl. Lindahl i Norrköping.

Stockholm, den 8 Jul. 1796.

1) Jag hade, Min Egen Bästa John, i går en rätt ledsam Dag: ty jag delte med mina kära Barn i Norrköping deras missnöje öfver vårt uteblifvande för i år, et Missnöje, som äfven deltes med oss af Kongl. Secret. Carl Linnerhielm, hvilken jag i går förmidd. gjorde förtroende af hela sammanhanget. Förlåten och glömmen! Vi råkas, med Guds Hjelp, med fördubblad Glädje åt året.

2) Det angelägnaste Documentet, som jag ville medföra skickas nu, jag menar min Disposition. Den har än ingen sedt, och vil icke förr renskrifva och besegla densamma, än du fått del deraf och lemnat mig dit yttrande. Jag vil å ena sidan, at min Hustru aldrig efter min Död skal falla någon af våra kära Barn til last, och å den andra, at Bokhandeln blifver bestående til Tjenst för vår Literatur och til Gagn inom vårt Hus. Låter Gud mig lefva än et år med Hälsa och Sinnes-krafter, samt vi blifve förskonte för utvärtes Krig och in-bördes Oroligheter, så kan jag ock under samma tid liquidera al på min Rörelse hvilande Skuld, utom den då ännu löpande, dock föga besvärande, årliga afbetalning hos Commercie-Rådet Baron Alströmer; kan således årliga Boklagret ökas med Exemplar af några tusen Riksdalers värde; hvilket i Längden gjör en Egendom, som, hälst i förbindelse med et Tryckeri, icke uti kunnig och driftig Mans hand är at förkasta.

För

För denne Plans verkställande vil jag upoffra mina sista Krafter: ty, ehuru jag är gamal och behöfver hvila, så skulle jag dock vantrifvas, om jag aldeles komme ifrån den vanan, at arbeta och utgifva.

3) Bref-Depechen med Vandringsmannen Porneus har jag rigtigt fåt.

4) Papers-Requisitionen ifrån Hr Carlbohm bilägges; och ber, at hans påskrifna Prof behålles, för at jämföra med sjelfva Paperet.

5) Förteckningen på Lägrets Styrka ber jag må återgå; ty den skal koma rectifierad och tilökt med Bataille-dagarne.

6) Jag äger hvarken Pelloutier eller Deguignes; eljest skulle de visserligen stå til din tjenst.

7) Den bilagde Nordenskiöldska Depechen måste ofelbart mycket roa Dig. Den återgår til Bruk för Lefvande Sverige.

8) Goda Brefvet ifrån Mandorff återgår likaledes.

9) Hr Lindegrens Tankar förr och nu behållas, såsom tjenlig Bilaga til et snart kommande Bref.

10) Affskrift af Skepparen Schachts quitterade Räkning för Frakten à 51 Rd bilägges, för at sända Hr Lenenroth med antydan om denna Frakts obillighet, för hvilken sjelfve härvarande Skeppsr. Clarerarne grufvade sig, medan de andre fåt mycket lindrigare Frakter, ehuru på längre väg, til ex. de 150 Risen med Neuenkirchen, som skal i från Hamburg passera Elben utföre, et stycke af Nordsjön och så genom Holstenske Canalen in uti Östersjön, äro betingade för 8 Rd Bco.

Hinner icke mera, utan i ömaste wälto hälsar lilla Stafva, och omfamnar Dig af allt hjerta.

d. 22 Jul.

Blottet på raden [illegible] i dag,
tag jag reder til et langt Bref i ma-
terialisme ligga samlade;

ma vil [illegible], dess [illegible]
[illegible] att ha resa i [illegible]
af Aug. med [illegible] Ch[illegible] [illegible] Kan-
selshofen til Ryssland. Baron [illegible]
[illegible] blir [illegible] följagtig.
Om [illegible] Mötet har i detta [illegible]
och i [illegible] är [illegible] [illegible]
bekant. [illegible] [illegible] [illegible]
stället; ty det [illegible] [illegible]
bedraga den [illegible] [illegible], at få
se et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
detsamma.

Under Eder Fadrens [illegible]
[illegible] et stora för Riket
Hr Cancell. Franc [illegible]
Hof Cantzler, m.m.

Bilagde Skeppsbetygs [illegible]
mot ~~[illegible]~~. de Bas Emp. [illegible]
at så väl de i [illegible] Kullmans
Suite af Venetie Br. Nadal
[illegible] 24 Dcr [illegible] Kullman

Snart får De et nytt [illegible].

Gud [illegible]! I dag från 16 [illegible]
i Calle, dat Bologna d. 18 Jun
[illegible] Franska
Pass. [illegible] Genua af
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] i [illegible].

G.

[illegible]

Sthm. d. 26 Jul. 96.

Tack, Bästa Du, för de 2 raderna af d. 21.

Nu ämna efter vanligheten Bi-lagorna fri [illegible]. Måtte jag bara få tid, att snart utarbeta detta.

Jag ber på det högsta, att, när Ralle kommer, han ingalunda får ./. de afgrundens [illegible] D. [illegible]; synnerligen, at han ej får [illegible] veta, at jag afslagsnat [illegible] det ./. [illegible] Ges. [illegible] afskaffatt och hans [illegible]; ty han [illegible] lätt en [illegible] illa, som [illegible] ej ännu illa ment.

[illegible]

Med detta bref af d. 21 följde ingen
dagspressen ifr. H. Lenenrotts till
Carlboda. Detta [illegible] [illegible]
ärteligen H. Lenenr. den hitsände
fr. hitskickade
Traaten af 50 R. för det af [illegible]
dagsordt.
a Hälsingar
Utmonde Taalagelsen ifr. [illegible]
Sitta tta för de Sandhatarne.
De till Luise lade gerest
i ett förgäfves Konsil för hen-
ne, på detta hans mätte fred-
at
mas. Vi ville dagen de [illegible].
Nenadge bern skal at
denne varken Mal.
Mettchille Stefaregister
el fra Ledsalenter för det calle-
rade Mus för Madedagaget. [illegible]
Y- nejst til degår bom. Helse
Lsatti på det [illegible]. altid [illegible]-
vals i Dagser [illegible] [illegible]

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Hof-Intendenten Pehr Tham på Dagsnäs *); dat. Stockholm, den 28 Jul. 1796.

Innehåll:

1) Taflor af Bröderne Martin. 2) För många Historici i Skara.
3) Romanernes Sidelwarf däremot i Stockholm. 4) Baron Lybeckers Sniller-verk. 5) Artiklar til Lefvande Sverige.
6) Des och Adressens Utgifvare äro bara Referenter.
7) Tryckbara Anmärkningar åstundas.

Tackar ödmjukast för sista Depêchen.

Professoren Martin har på 14 dagar rest til Landshöfdingen af Ugglas på Forsmark, och lofvat efter Hemkomsten sjelf skrifva. Taflan är i det närmaste färdig. Ack hvilken förträffelig Tafla! Jag går nästan alla dagar ner och ser på densamma.

Hof-Graveuren Martin har alt färdigt och inlagdt til afhämtning. Han gjör nu en pittoresque Resa alt åt Wärmeland, för at aftaga nya Vuer; men väntas i dessa dagar hem, då han sjelf får aflämna Ritningarne til Herr Majoren Tham.

Det både gläder och bedröfvar mig, at Adjuncten Knös ockå skal blifva Skara-bo. Han och Brodern M. Carl Johan hade varit ib. bland våre ypperste Män för at beklåda Historiska Professioner vid en Academie: hvilka Disputations-Längder hade vi icke då fåt vänta oss af 2:ne så margkunnige och granskande Män? Således har nu Skara trenne verkelige Historici inom sit Staket: förmycket! Har nu Grekiska Lectionen utan vidare Opposition tilfallit Adjuncten Knös? Hans Bibliothek innehåller många rara Saker. Jag just lider öfver hans så väl som Broderns nödvändiga Inactivitet hädanefter för vår Historia: ty när man en gång fåt vanan at läsa Glosor för Pojkars räkning, och för egen at studera Markegångs-Taxan; så adieu med Runstenar, Legender, Annaler, Diplomata &c. &c.

Tacka

*) Sätesgård vid Skara.

Tacka vil jag i Stockholm: här florerar nu en Literatur af helt annan genre; ty nästan kommer intet Dagblad ut, som icke annonçerar antingen en Roman utkommen, eller en Roman under Tryckning, eller en Roman under öfversättning: alt Romaner. Den ifrigaste både Compositeur och Traducteur af alla är dock Baron Carl Lybecker. Jag skickar hans nyaste Skaldeverk per Posto, efter det icke väger mycket, ehuru det kostar 8 ß. Icke är han aldeles utan sin anacreontiske Ton (se första Versen uti Dryckes-Sången s. 24); men Skalden stiger strax efter mycket lågt ner, när han qväder således:

Månskans Lefnad lycklig gjöres
Med Amour och Fylleri.

Denna Förklaring öfver hans nyss anförda, icke så aldeles förkastliga Valspråk: Le och drick! hade jag gerna undanbedt både mig och honom. Grafskriften öfver Banco-Commissarien Schagerström var mig ock oväntad uti denna Samling; hälst den är uti alla Grafskrifters anda och Styl tilhopa komen. Herr Författaren har varit Lif-Drabant, tjent i Kriget, lämnat vården om Konungens Person, och är nu bara Medborgare, såsom han sagt mig sjelf. Var nu gunstig och betrakta det graverade Titelbladet*).

Har Hr Hilfeling fåt sit Bref? Han får ej neka min Begäran. Generalerne Siegroth och Pauli ligga på min Bureau färdige; och dagligen komma nye Artiklar af alla Stånd: således – – –

Jag och min Forssgren äro bara Referenter. Således borde Talet vid Hr Åkerströms Graf tryckas; detta borde icke heller recensera den saknade Konstnärens arbeten; nog af: Oratorn gaf dem sit värde och satte Raphaëls Stämpel på dem. Vi måste vara opartiske och tolerante. Hvar anmäle sin Tanka; andre måga den antaga eller förkasta; men ingen laste Utgifvaren.

Nya Subskribenter på min vördade Herres arbeten hafva anmält sig. Alla fråga mig: hvaruti Anmärkningarne under Resan til Stockholm skola bestå? Därpå kan jag ej svara; blott at de blifva tryckbare under nu varande Frihet. Må altid väl!

*) Vignetten på densamma visar en ung Man uti borgerlig Drägt, vid och under hvars Föt ligga de militariske Sinnebilderne af Hjelm, Sköld, Glaf m. m. medan han sjelf sitter skrifvande vid et Bord framför en Bokhylla, mot hvilken hvilar en uppslagen † Rulle, på hvilken åter läses de orden: Öde (et Non-ens)! vörda min Idoghet. Jag menar ofelbart at Almänheten skulle vörda den så flitige Lyktetändaren; men, om det icke skedde, så kunde man då först afficheera en Appel til den skapade Gudomligheten: Öde kallad, och uppmana densamma til at träda uti Almänhetens ställe.

Bilaga.

Extraiter utur Baron Lybeckers Skaldestycken.

1. Dryckes- Sången första Vers lyder som följer.

Fri och nöjd mit Glas jag tömmer
 Med min Flicka och en Vän,
Alla mina öden glömmer,
 Sörjer ej för morgonen.
Nöjets sällhet i mit hjerta,
 Löjet uti hwarje blick,
Visa skal at, fri från smärta,
 är mit valspråk: Le och drick!

2. Drufvans tröstande förmåga omfattar hela verket, och af denna Dryckes- Sång vil man åter här meddela blott den förra, eller den upbyggeligare, Delen:

1.

Kom, Löjets Gud! kom at förära
 Din glättighet uti min Sång;
Til Bacchi och til Drufvans ära
 Jag stämmer Lyran denna gång.

2.

Du Planta! på hwars rankor skördas
 Den drufva oss plär Nectar'n ge,
Du billigst utaf mänskan vördas,
 Som utan Dig ej kunde le.

3.

När utaf Björnarnas Legater,
Som parstals i hvart gathörn ses
Beväpnade med Postulater,
Högtidlig hyllelse mig ges;

4.

Plär jag helt sorgfritt åt dem nicka
Står glaset fullt och ropar: Skål!
Straxt Gubbarne begärligt dricka,
och saken något upskof tål.

5.

Om åter ifrån min Fredrika
Jag nödgas för Rivaler fly,
Som, utom at de äro rika,
Min förmåns-rätt ej skulle bry;

6.

Då hastar jag til Bacchi Altar,
Där dränker hela min förtret,
och dricker friskt och sjunger Skålar
För Frihet och för Jämnlikhet *).

*) Lofsången vid min Ölstånka kan en törstig Liebhaber styrka sig med uti sjelfva verket. Se sid. 16.

BREF: ifrån Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping, til sin Bror, Architecten C. C. Gjörwell; dat. Norrköping d. 31 Jul. 1796.

Innehåll:

Välönskningar, glädtigheter och ömheter.

Collectio Gjörwelliana.

Lilla söta och bästa Calle.

Ännu en gång måste jag skänka mit hjerta det nöjet at skrifva Dig til, lilla söta Charles! och sedan — ack ej långt til hoppas jag at få trycka Dig i den mäst öma Systers armar — är det icke så? Kommer du icke i höst at passera genom Norrköping? Gud låte dessa rader råka min lilla älskade Charles vid fullkomlig hälsa och munterhet! — Jag och hela vårt Hus mår rätt väl, utom at jag har fåt en svår ögonfluss, at jag nästan fruktar at blifva blind innan långt til: ty om morgnarne, när jag vaknar, kan jag med möda se förrän jag twättat dem med kallt vatten. Nu äro desse doch mycket bättre, sedan jag nyttjat en sort droppar, hwilka den förträffeliga Herr Archiatern Westring har ordinerat. Men ack! förlåt din lilla Syster, som varit så vidlöftig ~~om~~ rörande denna omständighet!

Innan kort lärer min lilla Charles vara i det buller-sama Frankrike*). Gud bevare Dig där, at ingen olycka händer Dig!

Det

*) Min Son ändrade återvägen, och tog den genom Tyskland.

Det visa och glada Hopp, jag hade, at i Sommar få se mina älskade Föräldrar, blef aldeles om intet, hvilket ej var litet ledsamt för din lilla Stafva. I nästa Sommar ha vi fåt löfte at få se Söta Far och Mor samt lilla Lovise med des vackra och söta Gosse; — men hvilken längd af tid innan den kära dagen! — därtil fordras en god Dosis af tålamod, och jag lilla Statkare är ej rik på denna Sak. I förgårs var Pastor Catteau hos oss; han har nyss kommit utifrån Tyskland. Vi talte rätt mycket om Dig och det nöjet jag får at se Dig i Höst.

Af våra Stadr-nyheter vet jag ej mer än en Sak at berätta Dig, och det är den, at äldsta Mamsell Strandberg — — ja just den Du utgjöt så många öma suckar före — — har redan för flere månader sedan inträdt i det ägta Ståndet med en förmögen Köpman Utterdahl i Götheborg, en man om några och 50 år; hon är hans tredje Hustru, samt har fåt 6 Styfbarn. Des Kär, älskelige ser så butter och ond ut, at, vore jag i hennes ställe, så tror jag at jag kröp i vrån när han kom in. Han har två altför vackra Land-egendomar, af hvilka den ena heter Steken och den andra Coteletten. Har du hört något comikare, men det är verkeligen sant. Sålunda far hon först til Steken och så til Coteletten, dit nu Fru Lindahl med der honette-man äro resta. — Ja, ja, skynda Dig hit! ty ännu är en Syster qvar; men snart reser hon ock bort.

Här dansas nu för kära lifvet alla Söndagar på det vackra Himmelsta lund, där jag var med Dig en gång minsdu, då Du så drygtigt fick springa med den långa Fröken Rutensköld, och alla där varande Skönheter sågo på Dig med et kärt öga — — jo jo, se bara täcken liten elak Syster Du har! — —

At

At straffa mig sielf, skal jag ~~[illegible]~~ genast uphöra at skrifva min lilla aldrabästa Charles til; ty tusende små Gjöromål hindra mig. Skulle du hinna at skrifva några rader, skulle ingen ting vara mig kärare. Farväl då, lilla söta Charles! glöm aldrig din i döden tilgifna Syster,

Gustava Eleonora Lindahl.

P.S. En liten Bloma får du ej försmå; den har jag plockat för min lilla Charles och ömt tryckt til mina läppar x). adieu!

P.S. Ack! ifrån Fru Pasch har jag många Helsningar och ifrån alla andra Slägtingar och vänner, som alla sätta värde på din Person.

x) Denna Blomma, en af de skönaste ledt, afgick dock icke med sjelfva Bref-Depeschen til Berlin, för at icke krossas, utan har jag lagt densamma til denna min Afskrift.

G.

d. 2 aug. 96.

1/ Hjerteligt Tack! ofva på de K. raderne af d. 28 Jul.

2/ alt väl, at Du [illegible] — fått läsa Campements [illegible] at Kallelse-brefvet, men Du var väl lägen, at bad ändelse begge dagens [illegible] närmare bevarande från främmande ögon, hvadan jag på ~~det~~ brefvets lov-fulda blad endast skref et djärvt öfverallt, för at läsa kunna det [illegible] med.

3/ Med dagens [illegible] skal [illegible] efterhand.

4/ Lelong är [illegible] at en gång mer nära till Flintenberg, som väl är något bättre, men [illegible] åtskild. [illegible] i [illegible].

5/ Det är en [illegible], men [illegible] Skalk, som [illegible] det [illegible] [illegible] ...

41 [illegible] ... Commissionerna:

42 [illegible] hela Intimationer var falskt; [illegible] [illegible] alltid [illegible].

6/ NB. [illegible] har jag ännu fått tillbaka de till [illegible] Dalmans [illegible] tillbaka.

6/ Uti Callz [illegible] af Dologna [illegible] ()
Dî ändra ~~[illegible]~~ Provocatio til Protestio.

7/ Hur fordas et rätt [illegible] intressant för de samma Caracter-drage af ~~[illegible]~~ Fru [illegible] Friskerl ~~[illegible]~~-Skaparne. Nu Du upvaktar med detsamma på Fjällinge -- så ändock en någre rader af de [illegible] nådige [illegible] Fru [illegible] til Antiquarien i Stockholm.

8/ Lät jag äntelig få tilbaka Brunnens Hera-Calender för at [illegible] med hvarje tillägg, och [illegible] et [illegible] blad tilägges.

9/ Har Du icke fått No 12 af Hesp. Loge?

10/ Hvar fått du [illegible] Suiten af Espr. de Jx? Jag vil minnas med Jun. 94. [illegible] på Du at få: Jul.-Dec. 94. Du [illegible] uphört.

11/ Har glömt [illegible] til minna hvad Du fått för Gjörpaper under Julius. [illegible] i [illegible] Dagens [illegible] med [illegible].

12/ Naturligtvis [illegible] d. 12 aug. men [illegible] helt [illegible]. Hvar är [illegible] mid natta.

[illegible] Calendet. [illegible]
[illegible]

B R E F: ifrån Fru Brita Louise Almqvist til sin Syster, Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 7 Aug. 1796.

Innehåll:
- Förtrolighets- och Ömhets-Saker.

Collectio Gjörwelliana

Min lilla älskade Stafva.

Jag kan aldrig säga dig huru lycklig jag nu är och har varit några dagar hos våra kära och älskade Föräldrar. Jag sitter just nu i Söta Mors lilla, nätta, snygga och trefliga Förmak och skrifver dig, söta Stafva, dessa rader, hwilka jag utaf hjertat önskar måtte träffa dig glad och frisk! — i mårse[?], då jag med min lilla Gosse i knä satt vid Söta Mammas säng och et delicat Caffe-bord, kom Söta Far och förnöjde oss med Lecturen af dit lilla vackra bref til vår lilla så mycket älskade Bror Carl; Gud låte oss snart få omfamna honom! — Här må du tro, lilla Stafva, at jag så til sägandes just lefver et Ängla-lif och bara roar mig. Häromdagen for jag med Söta Mor, Secreter. Biörkegren och lilla Löve, ut til Djurgårds-Brunnen, at hälsa på Archiat. Hallman. Du lärer sjelf kunna föreställa dig, at jag ej utan rörda och glada känslor betraktade den vackra viken och vårt gamla Ställe, hwilket nu

ser

ser mycket förfallet ut mot den Tid, då vår gode och ömt älskade Söta Far med sin ordning och propreté gjorde detta vackra Ställe dubbelt behagligare. Igår var jag på förmiddagen och besåg det superba Museum; och mot aftonen i Kongs-trägården, som nu är mycket förändrad, i sällskap med vår altid lika aimabla och muntra Söta Mor.

Tack, sötaste du, för dit sista Bref och för all den ömhet du hyser för mig! Jag försäkrar Dig, min lilla älskade Stafva, at jag den ej är owärdig. Äfven får jag mycket tacka Dig för den sköna Laxen. Min Calle och jag samt lilla Love hafva många gånger ätit din och din Söta Lindahls Skål.

Nu får jag ej längre tid at så här skriftligt språka med Dig, lilla bästa Stafva; utan jag slutar med at i mina tankar ömt trycka Dig til mit hjerta med de varmaste önskningar för dit väl. — Många många Helsningar ifrån min lilla beskeliga Calle, samt många helsningar och pussar ifrån lilla Love. — Lilla Söta Mamma ber mig mycket helsa Dig. — Adieu med Dig nu, Söta Stafva! Glöm ej bort Din tilgifna Louise

Stockh. d. 9 Aug. 96.

Tack, Min allrabästa Bror, för Ditt ut. bref d. 4, hvilket blott med et par rader besvaras; men nästa Post skal Du få en mägta dryg Epistel. Då skal Du ock få det utförliga sista bref ifrån Wien af mit til honom på detta sätt hvad jag därom skrifver, rörande hans tankesätt genom Venus alt mot dens...

Utom Exc. Ruuths och min Ekeblad, kommer J. von Fleming, Löjtn. med Baron Rålambs, såsom Riks-Marskalk och Öfverstallmästarne Gr. Fersen och Gr. Stenbock.

Vi lefva just nu i et ... politiskt Dräjnings-moment för hela Europa, ... at stora Magter emellan ... högst ... betänkeligt. ... Fransoske ... til Fred och Förbund ... mot ... Huru ... det ... — Hvad ... ? — — —

Nog [illegible] Resa til Finland, ... [illegible] ... samt til Åbo, men ... til [illegible], det får vi afbryta emedlertid om den [illegible] ... ej längre än til [illegible], ... til [illegible] ... Ankomst på gränsen. ... ofördelaktigt ... det ... .

Gud [illegible] ...

Hans ... Riant!!!

S

/ Frågan undantagen. Jag ... emedlertid ... .

... [illegible] ...

BREF ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Architecten C. C. Gjörwell; dat. Stockholm, den 9 Aug. 1796.

Innehåll:

1) Vidare önskan om Hemresan, och at den slutligen tages öfver Stralsund och Norrköping. 2) Vår unga Konung redan Militaire til både Hufvud och Hjerta. 3) Rysk Ambassade å nyo placerad i Stockholm. 4) Konungens Resa til Finland och sedan äfven til Petersburg. 5) Vi hoppas at han blir oss en nyttig Konung. 6) åtskilliga Nyheter. — Bilaga: Bref til Kongl. Svenske Envoyén i Berlin, Kamarherren Baron Schultz von Ascheraden.

Gud vare lof! at jag får skrifva Dig til på så nära Afstånd, som Berlin är, samt se den så vidlöftiga och vådeliga omvägen öfver Paris unviken! Alla dina sista kära Bref ifrån Venedig, Bologna, Padua och Triest har jag inhändigat, samt kan Du aldrig tro, huru mycket det gladt Föräldrar, Syskon och Vänner, at Du tagit Hemvägen öfver Wien, och at vi således få se Dig här hema så mycket snarare, icke allenast högst fägnesamt för oss, utan ock fördelagtigt för Dig sjelf, i anseende til den förestående förändringen med Regeringen: ty Du inser sjelf bäst, huru mycket din Närvaro är för Dig ~~[illegible]~~ nödvändig vid et sådant tilfälle. När Du kommit til Berlin, så skrif ofördröjeligen hvilken väg Du sedan tager hem. Uti dit sista nämner Du, i anledning af Capitaine Arrhenii Commission, den öfver Hamburg i stället för den öfver Stralsund. Den förre är den vidlöftigare, och i anseende til Bälternes passerande ganska besvärlig. För Architecturen, hälst efteren

Resa

Resa genom Italien, är ingen ting at se förrän i Köpenhamn, hvar Dig möter det i sit Grus ännu liggande Slottet: ty de Kongl. Herrskaperne bo uti flera för detta enskildta Palais. Köpenhamn kan utomdes altid, i anseende til Närheten med Skåne, besös. Icke heller må Du nu mera gå öfver Hamburg, för at i vägen besöka det Schwerinska Hofvet. Däremot går Du öfver Stralsund, så får du med detsamma besöka Greifswald, och se hela vår Besitning på Tyska Botnen. Uti Greifswald råkas Professor Wallenius och uti Stralsund Kongl. Secreter. Mandorff, hvilka begge visa Dig ofelbart mycken Vänskap. Jag prefererade således den senare Vägen, såsom den både kortare och angenämare. Men i alla fall ber jag Dig taga Hemvägen, sedan Du kommit på inhemsk Svensk Botn, antingen i Helsingborg eller Ystad, öfver Norrköping, samt avertera i så god tid om din Ditkomst, at Söta Mor och jag, i fall årstiden det medgifver, kunde vara Dig där til mötes: hvilket skulle fördubbla Nöjet på alla händer. Härom väntar jag nu dit preliminaire Svar redan ifrån Berlin.

Om alla Famille- och Vänskaps- ärender skrifver Söta Mor; af mig väntar och får Du de vanliga Nyheter. Sedan min sista Bulletin hafve vi här haft et stort och lysande Läger af 6000 man på Ladugårds-gärdet. Konungen har där visat sig en fullkomlig Militaire, med Kännedom, lust och Mod; altid til häst, altid uti elden, aldeles infatigable. Mot Fälttågets slut afmarcherade Hertig Carl med en del af Arméen och besatte Stocksunds färja, samt fik där Förstärkning af Canon-Slupar och Manskap ifrån Holmen, dref Konungens Avant-Garde tilbaka, intog Höjderne omkring Ålkistan, och ärnade bemägtiga sig hela Residencet; men Konungen rykte i god tid up med sin Krigshär, gik Hertigen sin Farbroder til mötes -- detta låter nästan såsom uti Kon. Sigismunds tid -- men med olika framgång: ty i stället at nyssn. Koning förlorade mot då varande Farbrodern, och Hertig Carl af

Söder-

Södermanland Slaget och Kronan vid Stångebro ej långt ifrån Linköping, så slog nu Konung Gustaf Adolf Hertigen vid Tredje Torpet totaliter, samt kom med sin segrande Armée och många Krigsfångar til Lägret tilbaka. Midsommars-dagen gab der König, såsom det hette i Tyska Avisorna, den braven Truppen einen militairischen Schmauss. Rätt som denna Roslags-Campagne slötz, ankom den Ryske Ambassadeuren Baron Budberg med Fredens Oljoqvist, och hade den 30 Jun. här på Slottet en högtidlig Audience hos Konungen och Hertigen, hvilke inkomit ifrån Lägret och med utmärkt Nåd emottogo det nya Sändebudet. Han bor uti Sprengtportenska Huset på Drotning-gatan, snedt öfver Tre Tunnor; men nu öfver Sommaren på Grefve Ruuths för detta Herra-säte Ulfsunda. Grefvinnan S. Priest vistas merändels på Drotningholm: det var hos denna dame som Baron Budberg, under sit vistande härstädes förl. vinter, merändels aflade sina Besök och ej sällan råkade Öfver-Ståthållaren Baron von Essen: ty det är icke bekant, at han då hade några Conferencer hvarken hos Riks-Cantzleren eller hos Excellencen Baron Reuterholm. Såsom den förre Herren nu har vacance och bor på Åkerö, så bestrider den senare det höga Riks-Canzlers-Ämbetet, hos hvilken också Ryske Ambassadeuren upviste sit Creditif dagen före Audiencen. Hofvet var icke förr inflyttadt ifrån Gärdet och utflyttadt til Drotningholm, än det mer almänt började antalas, at Konungen, inviterad af Käjsarinnan, skulle anträda en Resa til Ryssland. Den går nu ockhså uti denna veicka i verkställighet (åtminstone til Finland, ty – – –), och följa med Konungen Hertig Carl, Hans Exc. Baron Reuterholm, Hans Exc. Baron von Essen, Öfverste Kammarjunkaren Baron Fleming och flere. Konungens Förste Stallmästare Baron Rålamb följer med såsom Riks-Marskalk. Resan sker på den lysande Galeren Seraphim samt Jagterne

Amadis,

Amadis, Esplendian och Tokan, til Åbo, sedan Landvägen alt til Petersburg, hwar det Höga Mötet sker. Hertig Fredric emottager imedlertid det militariska Öfver-befälet i Stockholm. Mera om denna så märkvärdiga Resa uti nästa Bref. — Fröken Rudenschöld har nyl. blifvit förd directe från Spinhuset på Jagten Tokan til Wisby, för at bebo en af Regeringen för henne köpt Landegendom på Gothland. Jagten har blifvit bygd och nämnd af Amiralen Stedingk, köpte: sedan af Baron Armfelt, som inredde den i begvämaste och prägtigaste måtto; vid hans förvandling hemföll den til Kronan, och nu fik således Fr: R. bebo den vackra Kajutan under denna Sjö-Resa. — Så väl Öfver-Ståthållaren Baron von Essen som Ambassadeuren Stedingk hafva i desse dagar blifvit nämnde til Rikets Herrar. — Fören. Baron Claes Fleming, en kunnig och vitter Herre, står i synnerlig Nåd hos Konungen, som dagligen widgar sina insigter, och söker par preference kännedom om andra Stater, hwilken åter i synnerhet läres honom af Kongl. Bibliothecarien Stridsberg. Gud bevare Konungen! Han lofvar at blifva en sådan Konung, som Riket behöfver. Folkets kärlek är i dagligt tiltagande. — Til särdeles omständigheter hörer det, at den Baron Schwerin, Hof-Stallmästare, som skulle förl. år annoncera hos Ryska Käjsarinnan Konungens Förlofning med Prinsessan i Meklenburg, men togs ej emot och kom icke längre än til Wiborg, är nu redan afgången härifrån til Petersburg, för at där anmäla Konungens Resa til Finland och ankomst på Gränsen. Uti våra Paper har man kungjort en Entreprenade til uppbyggande af et Palais för Hertig Carl på Carlberg, där Orangeriet stod, men som är nu nedrifvet; och hwarmed gjöres en ofördröjelig början, samt skola 5 Tunnor Guld redan vara därtil utassignerade. Det förmenes, at Hertigen vil hafva det til et Residence, sedan han nedlagt Regeringen. — Hof-Intendenten Tham har varit uppe och köpt Taflor, mot genereuse betalning, af Hr Desprez och Hrne Martin. — Hr Algren skal nu åter spela på Dramatiske Theatern; men Hr Lars Hjortsberg är där ännu osynlig. — Nu hinner och minnes icke hetter mera. Gud välsigne och ledsage Dig alt hem uti alles våre armar! Jag lefver och dör

Din

tilgifnaste Pappa.

Bilaga.

Stockholm, den 9 Aug. 1796

Högvälborne Herr Baron, Kammarherre, Envoyé och Riddare.

Jag anhåller ödmjukast om förlåtelse, som understår mig at besvära med inneliggande Bref til min k. Son, som är Architect, och på återresan ifrån Italien, hvar han uti tre år vistats, tager vägen genom Berlin, samt anhåller, at detta Bref får där afvakta hans ankomst. Uti Min Nådige Herres Grace recommenderas den unge Artisten därjämte på det högsta.

Jag utgifver nu et hos oss saknadt Arbete under Namn af Lefvande Sverige, och upvaktar med den siste eller i dag utkomne N:o; och då Min Nådige Herre intager et så lysande rum, så väl uti vår Diplomatiska Carrière, som på Vitterhetens Fält både in- och utomlands, så supplicerar jag aldraödmjukast om erhållandet af Min Nådige Herres Artikel för detta Arbete, med bifogad Index Scriptorum samt alla deras uplagor. Var Nådig och afslå ej denna begäran. Något om ätten ~~[illegible]~~ skulle jag ock anhålla om. Hvar ligger Stamhuset Asceraden?

Ber om min vänskapsfulla Helsning til Herr Kongl. Secreteraren von Brinkman, som ofelbart visar min Son mycken Godhet. De känna hvarandra sedan Stockholms-tiden.

Måtte jag få något Tilfälle, at emottaga och upfylla Min Nådige Herres Befalningar!

Med djup vördnad har jag den hedern at al min tid framlefva

Min Nådige Herres

aldraödmjukaste Tjenare,

G.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Architecten C. C. Gjörwell; dat. Stockholm, den 9 Aug. 1796.

Innehåll:

1) Vidare önskan om Hemresan, och at den slutligen tages öfver Stralsund och Norrköping. 2) Vår unge Konung redan Militaire til både Hufvud och Hjerta. 3) Rysk Ambassade å nyo placerad i Stockholm. 4) Konungens Resa til Finland och sedan äfven til Petersburg. 5) Vi hoppas, at han blir oss en nyttig Konung. 6) Åtskilliga Nyheter. — Bilaga: Bref til Kgl. Svenske Envoyén i Berlin, Kammarherren Baron Schultz von Ascheraden.

Gud vare lof! at jag får skrifva Dig til på så nära Afstånd som Berlin är, samt se den så vidlöftiga och vådeliga Omvägen öfver Paris undviken! Alla dina sista kära Bref ifrån Venedig, Bologna, Padua och Triest har jag ~~alla~~ inhändigat, samt kan Du aldrig tro, huru mycket det gladt Föräldrar, Syskon och Vänner, at Du tagit Hemvägen öfver Wien, och at vi således få se Dig här hema så mycket snarare, icke allenast högst fägnesamt för oss, utan ock fördelagtigt för Dig sjelf, i anseende til den förestående Förändringen ~~med Regeringen~~ med Regeringen: ty Du inser sjelf bäst, huru mycket din Närvaro är för Dig ~~[illegible]~~ nödvändig vid et sådant tilfälle. När Du kommit til Berlin, så skrif ofördröjeligen hwilken väg Du sedan tager hem. Uti dit sista nämner Du, i anledning af Capitaine Arrhenii Commission, den öfver Hamburg i stället för den öfver Stralsund. Den förre är den vidlöftigare, och i anseende til Båtternes passerande ganska besvärlig. För Architecturen,

hälst

Collectio Gjörwelliana

hälst efter en Resa genom Italien, är ingen ting at se förrän i Köpenhamn, hwar Dig möter det ännu i sit grus liggande Slottet: ty de Kongl. Herrskaperne bo uti flera för detta en-skildta Palais. Köpenhamn kan utomdes altid, i anseende til Närheten med Skåne, beses: icke heller må Du nu mera gå öfver Hamburg, för at i vägen besöka det Schwerinska Hofvet. Däremot går Du öfver Stralsund, så får Du med detsamma besöka Greifswald, och se hela vår Besitning på Tyska Botnen. Uti Greifswald råkas Professor Wallenius och uti Stralsund Kongl. Secreter. Mandorff, hwilka begge visa Dig ofelbart myckenn Vänskap. Jag prefererade således den senare vägen, såsom den både kortare och angenämare. Men i alla fall ber jag Dig taga Hemvägen, sedan Du kommit på inhemsk Swensk botn, antingen i Helsingborg eller Ystad, öfver Norrköping, samt aver-terar i så god tid om din Ditkomst, at Söta Mor och jag, i fall års-tiden det medgifver, kunde vara Dig där til mötes: hwilket skulle fördubbla Nöjet på alla händer. Härom väntar jag nu dit pre-liminaire Swar redan ifrån Berlin.

Om alla Familie- och Vänskaps-ärender skrifver Söta Mor; af mig väntar och får Du de vanliga Nyheter. Sedan min sista Bulletin hafve vi här haft et stort och lysande Läger af 6000 man på Ladugårds-Gärdet. Konungen har där visat sig en full-komlig Militaire, med Kännedom, Lust och Mod; altid til häst, altid uti elden, aldeles infatigable. Mot Fälttågets Slut af-marcherade Hertig Carl med en del af Armeen och besatte Stock-sunds Färja, samt fik där Förstärkning af Canon-Slupar och Manskap ifrån Holmen, dref Konungens Avant-Garde tilbaka, intog Höjderne omkring Alkistan, och ärnade bemägtiga sig hela Residencet; men Konungen rykte i god tid up med sin Krigshär, gik Hertigen sin Farbroder til mötes - - detta låter nästan såsom uti Kon. Sigismunds tid - men med olika framgång: ty i stället at nyssn. Konung förlorade mot då varande Farbrodern och Hertig Carl af Södermanland Slaget och Kronan vid Stångebro ej

långt

långt ifrån Linköping, så slog nu Konung Gustaf Adolf Hertigen vid Tredje Torpet totaliter; samt kom med sin segrande Armée och många Krigsfångar til Lägret tilbaka. Midsommars-dagen gaf der König, såsom det hette i Tyska Aviserna, den braven Truppen einen <u>militarischen Schmaus.</u>— Rätt som denna Roslags-Campagne slöts, ankom den Ryske Ambassadeuren Baron Budberg med Fredens Oljoqvist, och hade den 30 Jun. här på Slottet en högtidlig Audience hos Konungen och Hertigen, hvilke inkommit ifrån Lägret och med utmärkt Nåd emottogo det nya Sändebudet. Han bor uti Sprengtportenska Huset på Drotninggatan, snedt öfver Tre-Kronor; men nu öfver Sommaren på Grefve Ruuths för detta Herrasäte Ulfsunda. Grefvinnan S. Priest vistas merändels på Drotningholm: det var hos denna Dame som Baron Budberg, under sit vistande härstädes förl. vinter, merändels aflade sina Besök och ej sällan råkade Öfver-Ståthållaren Baron von Essen: ty det är icke bekant, at han då hade några Conferencer hvarken hos Riks-Canzleren eller hos Excellencen Baron Reuterholm. Såsom den förre Herren nu har vacance och bor på Åkerö, så bestrider den senare det höga Riks-Canzlers-Ämbetet, hos hvilken ocksa Ryske Ambassadeuren upviste sit Creditif dagen före Audiencen. Hofvet var icke förr inflyttadt ifrån Gärdet och utflyttadt til Drotningholm, än det mer almänt började omtalas, at Konungen, inviterad af Käjsarinnan, skulle anträda en Resa til Ryssland. Den går nu ocksa uti denna vecka i verkställighet (åtminstone til Finland, ty - -), och följa med Konungen Hertig Carl, Hans Exc. Baron Reuterholm, Hans Exc. Baron von Essen, Öfverste Kamarjunkaren Baron Fleming och flere. Konungens Förste Stallmästare Baron Rålamb följer med

såsom

såsom Riks-Marskalk. Resan sker på den lysande Galeren Seraphim samt Jagterne Amadis, Esplendian och Tokan, til Åbo, sedan Landvägen allt til Petersburg, hvar det Höga Mötet sker. Hertig Fredric emottager imedlertid det militariska öfver-befälet i Stockholm. Mera om denna så märkvärdiga Resa uti nästa Bref. — Fröken Rudenschöld har nyl. blifvit förd directe från Spinhuset på Jagten Tokan til Wisby, för at bebo en af Regeringen för henne köpt Landegendom på Gothland. Jagten har blifvit byggd och nämnd af Amiralen Stedingk, köptes sedan af Baron Armfelt, som inredde den i beqvämaste och prägtigaste måtto; vid hans förvandling hemföll den til Kronan, och nu fick således Fr. R. bebo den vackra Kajutan under denna Sjö-resa. — Så väl Öfver-Ståthållaren Baron von Essen som Ambassadeuren Stedingk hafva i dessa dagar blifvit nämnde til Rikets Herrar. — Fören. Baron Clas Fleming, en kunnig och vitter Herre, står i särdeles Nåd hos Konungen, som dagligen vidgar sina Insigter, och söker par préférence Kännedom om andra Stater, hvilken åter i synnerhet läres honom af Kongl. Bibliothecarien Stridsberg. Gud bevare Konungen! Han lofvar at blifva en sådan Konung, som Riket behöfver. Folkets Kärlek är i dagligt tiltagande. — Til särdeles omständigheter hörer det, at den Baron Schwerin, Hof-Stallmästare, som skulle förl. år annoncera hos Ryska Kaisarinan Konungens Förlofning med Prinsessan i Meklenburg, men togs ej emot och kom icke längre än til Wiborg, är nu redan afgången härifrån til Petersburg, för at där anmäla Konungens Resa til Finland och Ankomst på Gränsen. Uti våra Paper har man kungjort en Entreprenade til upbyggande af et Palais för Hertig Carl på Carlberg, där Orangeriet stod, men som är nu nedrifvet, och hvarmed gjöres en ofördröjelig början, samt skola 5 Tunnor Guld redan vara därtil utassignerade. Det förmenes, at Hertigen vil hafva det til et Residence, sedan han nedlagt Regeringen. — Hof-Intendenten Tham har varit uppe och köpt Taflor, mot genereuse Betalning, af Hr Desprez och begge Herrarne Martin. — Hr Algren skal nu åter spela på Dramatiske Theatern; men Hr Lars Hjortsberg är där ännu osynlig. — Nu hinner och minnes icke heller mera. Gud välsigne och ledsage Dig alt hem uti alles våre Armar!

Jag lefver och dör Din tilgifnaste Pappa.

Bilaga.

Stockholm, d. 9 Aug. 1796.

Högvälborne Herr Baron, Kammarherre,
Envoyé och Riddare.

Jag anhåller ödmjukast om Förlåtelse, som understår mig at besvära med inneliggande Bref til min k. Son, som är Architect, och på återresan ifrån Italien, hvar han uti tu år vistats, tager vägen genom Berlin; samt anhåller, at detta Bref får där afvakta hans ankomst. Uti Min Nådige Herres Grace recommenderas den unge Artisten därjämte på det högsta.

Jag utgifver nu et hos oss saknadt Arbete under Namn af Lefvande Sverige, och upvaktar med den sista eller i dag utkomne N:o; och då Min Nåd. Herre intager et så lysande rum, så väl uti vår Diplomatiska Carrière, som på Vitterhetens Fält både in- och utomlands, så supplicerar jag aldraödmjukast om erhållandet af Min Nåd. Herres Artikel för detta Arbete, med bifogad Index Scriptorum samt alla deras Uplagor. Var Nådig och afslå ej denna begäran. Något om Ätten skulle jag ock anhålla om. Hvar ligger Stamhuset Åsheraden?

Der

Ber om min vänskapsfulla Hälsning til Herr Kongl. Secreteraren von Brinkman, som ofelbart visar min Son mycken Godhet. De känna hvarandra sedan Stockholms-tiden.

Måtte jag få något tilfälle, at emottaga och uppfylla Min Nåd. Herres Befalningar!

Med djup vördnad har jag den hedern at uti al min tid framlefva

Min Nådige Herres

aldraödmjukaste Tjenare,

G.

til Herr
ofelbart
a hvar
ottaga och
r!
rn at uti
o
ste Tjenare,

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Herr Commerce-Rådet och Rid. Frih. Patrick Alströmer; dat. Stockholm, den 11 Aug. 1796.

Innehåll:

1) Mit Mynt-Cabinet. 2) Generalen Baron von Siegroths Donation. 3) Götheborgs olycka vid Cap. 4) Konungens förmodade Resa til Ryssland. — Bilagor: 1. Politisk Drömbok. 2. Kyssar af Dorat och Kullberg. 3. En Faders Anmaning til sin Son.

Jag tackar aldraödmjukast för Nådiga Brefvet af den 2; och måste jag visserligen uti någon af de sista Depetherne hafva tackat för den mig så kära Minnes-penningen, på hvilken jag utomdes ser uti Pelicanen en så tydelig Sinnebild af oss begge; men skulle det icke hafva skedt, så aflägga härmedelst både Hjerta och Hand min aldraödmjukaste Taksägelse. Denne Penning ligger uti mit Mynt-Cabinet, som består af: 1) den Medaille, som Academien i upsala slog öfver Hans Maj:t, såsom des Canceller, och hvilken Konungen var så nådig och med egen Hand gaf mig 1786. 2) Medaille, som Borgare-Ståndet slog öfver Kon. Gustaf III för sina 1789 unfångna Privilegier; och Ståndets Taleman, Borgmäst. Ekerman, gaf mig Nyårsdagen 1790. 3) Min Nåd. Herres, den af mig aldrig nog värdade Baron Patrick Alströmers Medaille, slagen af Frimurare-Logen i Götheborg. 4–6) Jettonerne öfver Hrne Lagerbring, Lidén och Björnståhl. 7) Medaille, slagen öfver Militaire-Academien i Malmköping, mig förärad af des Stiftare, Hr Generalen Baron von Siegroth, som äfven haft det förtroende til mig, at han nyligen, eller korrt före des afresa på Landet, mycket sjuklig af et tilstött Slag uti ena Sidan, genom skriftligt Testamente gifvit mig och til mig redan aflämnat en Samling af des egna

Manu-

Manuscripter, utgjörande 12 Band i folio, af hvilka 6 innehålla Finska Campagnerne för 1788 och 1789, med tilhörande Plancher, Ritningar och originale Handlingar; ibland dessa flere af Kon. Gustafs egen Hand: i al sanning en dyrbar Present. Kännedomen häraf blir dock oss emellan tils vidare, eller så länge Herren lofver.

Tackar rätt mycket för underrättelsen om Ostindiska Skeppets olycka vid Cap.

Nog reser Konungen til Finland, men ännu icke fullt visst, om den går ända til Ryssland. Den aldrastörsta Politiska Brytning har just nu inträffat, i anseende til Fransosernes så stora Öfverlägsenhet uti Tyskland och Italien; så at mången Stat ej ännu vet, hvilket steg skal tagas eller underlåtas. Sjelfve den så kluge Grefve Bernstorff skulle vara villrådig, om Danmark hade et annat Läge.

Bilägger en Granlåts-vers. Öfversättaren, Hr. Kullberg, är en Fruntimers-pilt af första Rangen, och som endast hugfälles at bruka sina vapn uti Buonapartes Läger.

Recommenderar mig aldraödmjukast.

Bilagor.

Bilagor.

1. Politisk Drömbok, med några inblandade Sannsagor.

Om Frankrike tvingar Käjsaren ej allenast til Fred, utan ock til Förbund, af innehåll, at återställa Polen sina Länder och med en gemensam Krigsstyrka gå emot Ryssland, samt Turken med detsamma bryter löst – – hvad då? – que faire? – Käjsaren finge, i Skadestånd för Nederländerna och Italien, Bäjern och Swaben, samt om Konungen i Preussen förmås til samma Demarche och But, för at frälsa Europa från en asiatisk Colosse, så finge han väl behålla Danzig, men skulle, för den sista inkräktningen af Polen, få i utbyte Hannover eller någon annan Del af Norra Tyskland; ty den ena Partagen är så god som den andra: man tager, man tager. En liten Början har Preussen redan gjort med Nürnberg. Ho vet, om icke hela Tyska Riks-Constitutionen uplöses och Riks-Kroppen förestår en Delning? ty det vore största interesse för Frankrike, at söndra en så stor Stats-kropp, som dock blott hålles ihop af et nästan chimerikt Band under et lysande, men utan egna Länder vanmägtigt Hufvud; och vid hvilken Revolution Preussen och Österrike ockå vunno ganska myket. Bara intet Preussen begär därjämte en ren och oafbruten Östersjö-Kust allt ifrån Memel til Lübeck – – –

Några smickra sig; man föregifver, at Ryssland, som ser Oragen på långt håll, och vil nu liksom à tout prix äga Sveriges Vänskap, torde bjuda uti Hemgift den Delen af Finland, som förlorades uti Åbo-Freden, samt äfven söka förbinda sig Danmark, för at stifta en

ständig

ständig Fred i Norden och dymedelst få en motvigt emot den stora Magt, som Frankrike tilskapar i Söder, och hvar des Republik, i förbindelse med Bataviska och Lombardiska Republikerne, kunde snart nog föreskrifva hela Europa Lag. Til denna Nordiska Coalition skulle då England ocksä träda, så at vi utgjorde en fyradubbel Sjömagt, som åter toge Herraväldet på Hafvet.

Dock, om sådant intenderas och börjar verkställas, så tager säkert Frankrike, för sin och Hollands räkning, bort Hannover, för at dymedelst tvinga Konungen i England at återgifva alla inkräktningar uti de öfrige Verlds-delarne. Och just för dessa inkräktningar gjör väl ock Frankrike alt sit til, at hålla Spanien och Portugal uti sin Politiska Lydno, hvilka utomdes icke kunna med goda ögon anse förenämde inkräktningar: ty hodie vobis, cras nobis. Men bevars! om King George lämnar Cap, Ceylon &c. &c. ifrån sig, så rebellerar Sir Fox, och hvad kommer icke då at ramla?

Är icke detta en artig Ställning, och det uti en tid, då ingen Joseph, Fredric och Gustaf äro mera til, då Thronerne äro besatte med --- och Folkslagen ---?

De Emigranterne, de Emigranterne!

Frid! Frid! Hör oss milde Herre Gud!

---

2. De räknade Kyssarne:

Öfversättning utur Hr Dorats Baisers, af Hr Revisor Herm. And. Kullberg.

På denna blomsterbädd, i denna skugga, här
dit löfte jag en dag på hundra kyssar hade;
Du gaf mig dem; — men ej en enda därtil lade:
Ack! bör man räkna det, som kärleken begär?

Då Ceres skatter öfverflöda,
då hon Naturen fruktsam gjör;
säg, Thaïs, ger hon sig väl möda
at räkna alla ax hon på sin mantel strör?
Och Floras högtids-prakt på ängen vårdslöst blandas,
i tusental des händer blomster så:
ej Zephirn räknar, då han andas
de rosor af des slägt sit lif, sin skönhet få.
Då molnet öfver fältet hvilar,
och fältet blekt om svalka ber,
månn' skyn sig då i droppar silar?
Nej! himlen låter dem i strömar flöda ner.
Och då, när morgonrådnan breder
på Österns brant sit ljusa svall,
säg! räknar hon väl daggens droppars fall
och perlorna, som hennes gråt bereder?
Och Gudarne i ymnighet
åt jorden skifta ut båd' sällheter och plågor;
och Thaïs, du som här Gudinnan bilda vet,
som i sin Snäcka far på hafvets lätta vågor,
din ömhet och din gunst, at ges med sparsamhet!

Se!

Se! Kärleken med sina skänker
dig öfverhopar dag från dag;
och ändå undandrar du honom dit behag,
och dock med kärleken du, Thaïs, räkna tanker!
Ack Grymma! har jag räknat jag
min sorg, mit qval, mit hjertas slag,
min oro, min förgäfsda låga?
Om nöjet räknas skal, så räkna ock min plåga!
Men fritt — förblanda alt — förblanda fröjd och qval;
Kom! låt mig all din skönhet njuta,
Kom! at ej mer min eld förskjuta,
och gif mig kyssar utan tal
för de oräkneliga tårar jag fåt gjuta.

---

3. L'Autel de la Patrie.
un Père à son Fils.

Et quoi? tu peux dormir encore!
N'entends-tu pas ces cris d'amour?
Reveille-toi! voici l'aurore,
Mon fils, voici ton plus beau jour!
C'est à l'autel de la patrie
Que tu vas marcher sur mes pas.
Cours à cette mère attendrie,
Qui t'appelle et t'ouvre ses bras.

Mon fils, vois-tu ce peuple immense,
Comme il accourt de toutes parts?
De ces guerriers chers à la France
Vois-tu flotter les étandards?
C'est à l'autel de la patrie
Que l'amour dirige leurs pas:
Tous vont à leur mère chérie
Se devouer jusqu'au trépas.

Dans

Dans tes regards brille une flamme,
Qui plaît à mon coeur paternel.
Ouvre ~~les~~ tes yeux, fixe ton ame
Sur ce spectacle solemnel.
C'est à l'autel de la patrie
Qu'il faut consacrer tes quinze ans:
Et c'est là que l'honneur te crie
D'apporter tes premiers sermens.

Tu l'as fait, ce serment auguste
Devant la France et devant moi:
Tu serviras, vaillant et juste,
Ton pays, nos droits et la loi.
C'est à l'autel de la patrie
Que tu viens de le prononcer:
Plutôt perdre cent fois la vie,
Que de jamais y renoncer!

Il est d'autres sermens encore
Qu'exigent ton père et l'honneur:
un Dieu puissant, que tout adore
Va bientôt appeller ton coeur.
Mais sur l'autel de la patrie
à la beauté jure en ce jour:
Que jamais sa vertu flétrie
Ne gémira de ton amour!

Si d'une belle, honnête et sage,
Tu sais un jour te faire aimer;
Le noeud sacré du mariage
Est le seul que tu dois former.
Mais à l'autel de la patrie
Courez tous les deux vous unir;
Que jamais votre foi trahie
N'ordonne au ciel de vous punir!

Dans

Dans cette chaîne fortunée
Si tu deviens père à ton tour;
Pour premier don si l'hymenée
Accorde un fils à ton amour;
Offre à l'autel de la patrie
Ce fruit heureux de ton lien;
Dans ton coeur c'est elle qui crie:
Qu'il est son fils comme le tien.

Tu vois ce fer d'un oeil d'envie:
Il doit un jour armer tes mains.
De lui souvent depend la vie
Ou la mort des foibles humains.
C'est à l'autel de la patrie
Qu'il faut le suspendre aujourd'hui.
N'y touche pas qu'elle ne crie:
Prends ce fer; j'ai besoin de lui.

Quand le tems, qui marche en silence,
Par d'imperceptibles efforts,
Aura miné mon existence
Et décomposé ses resorts:
C'est sous l'autel de la patrie
Que tu creuseras mon tombeau;
Est-ce perdre en entier la vie
Que de rentrer dans son berceau? *)

*) Huru kan man skrifva så högt, ädelt och vackert, och ändå begå alla de fasligheter och utmätningar, aldeles utan like, hvarmed Annalerne af det åkallade och dyrkade Fäderneslandet skrifit, under den ny- och framgående Friheten, icke fläckade, utan brännmärkte? Fasligheter inom och utmätningar utom Frankrike: Hvilken ryser icke vid alt det Blod, som rann i Paris under Robes:

+ Robespierres grymma välde; men aldeles odrägeligt för vår Känsla, för hvarje Människjo-bröst, är det, som läser om Nedskjutningarne i Lyon och Fördränkningarne i Nantes. Det var då; och nu äro det Fransöser eller Hunner, som framtåga genom Italien och Tyskland? Det uti eld skjutna Frankfurt skal frälsa sig ifrån vidare undergång och Ödesmål med Otta Millioner Livres. Dock hvilke äro skulden til at denna Människjo-blods utgjutelse, til at denna Jordens förhärjning? Hvarföre har man bragt en uti Millioner sig bevärande, eldig och häftig Nation til dessa Sinnes-ytterligheter? För deras skull öfvergår nu alt detta onda Europa. Måtte deraf något Godt uppkomma! men --- man vil åtminstone i det längsta föda hos sig det Hopp, at, när Fransyska Republiken vinnår Stadga och Lugn, måste väl denna Nation återkomma til utöfningen af den Philosophie, jag menar den sunda Philosophie, som kan lycksaliga Människjo-Slägtet. — Dock härom är så mycket at i denna Sak tänka med och mot, Tempus dabit.

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Conr. Arv. Joh. Mandorff, Licent-Förvaltare i Stralsund, til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell i Stockholm; dat. Stralsund, den 23 Aug. 1796.

Innehåll:

1) Mandorffiade, något, icke alldeles, à la Laukhard. 2) Tacksamt minne af en den sällaste Samanlefnad. 3) Resa til Berlin. 4) Återkomst til Stralsund. 5) Inrätning och börjad Tjenstgjöring. 6) Hans Trägård. 7) Beslut om Giftermål. 8) Vänskapen glömer aldrig. 9) Bisk. Balles både activa och passiva Belägenhet. 10) Min väns Loford uti en Journal, af hvilken han varit Med-Correspondent. 11) Han vil förlägga Grefve Axel Oxenstiernas ministerielle Correspondance. 12) Gubben Gellius hälsas. — Bilaga: Utdrag utur Hr von Schirachs Politiske Journal för Julius 1796.

Min Bäste Vän!

Nu önskade jag mig en af de aftnarne vi så ofta under förtroligt Samtal ända til 11 och 12 öpnat våra hjertan för hvarannan; då skulle Du få höra Schicksale zum Erstaunen, händelser af den underligaste beskaffenhet: ty det är visst, at dessa sista 4 månader äro så rika på äfventyr, som kanske intet hela mit öfriga Lefnads-lopp sammantaget. Det kunde bli en beskrifning à la Laukhard. Också har jag gjort en tämelig början dertil: ty alt ifrån den 21 Junii til den 28 Julii, då jag återkommit hit, har jag noga uptecknat Dagens Historia, ehuru jag altsedan icke haft en minut öfrig til at sätta alt i en så anständig ordning, för at anförtro Posten denna Mandorffiade. Jag ville likväl gerna börja alt ifrån Norrköping, om det är möjeligt at påminna mig alt; ty hvar månad har varit mig märkvärdig såsom et år. Ja, jag försäkrar upriktigt, at

det

det kommer mig före, som om jag hade varit et par år ifrån Stock-
holm, så långt tilbaka är denna tid i mit minne, som i stället
blifvit uppfyldt med tusen helt nya föremål. Ack! at jag kunde
beskrifva de ögnablick, då jag i en hel annan verld, så högst olik
den i Stockholm, uti et helt annat läge, med helt andra utsigter,
då nästan alt var förändradt, utom mit sätt at tänka, mina
principer — när då min själ för en stund aldeles var hos min
Gjörwell, följde honom åt Solituden, där bilden skördade ut-
trycket af de känslor, som hjertat skänkte originalet; derifrån
til de glada Parkerne, hvar vi så ofta hand i hand njutit naturen
och vänskapen — denna lifliga föreställning af det som varit
hade och kanske aldrig mera komma skall gjorde mig djup-
sinnig, och jag märkte at det närvarande nöjet icke förmådde er-
sätta hos mig de dyrbara ögnablick jag i min Gjörwells sällskap tilbragt
åren 1792, 93, 94, 95, 96. Huru märkvärdiga äro icke dessa år för
mig, i synnerhet igenom vänskapen och det förtroliga umgänget
med Dig, min Gjörwell; ja Du har visst gifvit mina öden en
hel annan direction: Dig har jag at tacka för de af mina
Tänkesätt, som utgjöra min förnämsta lycka, af Dig äro de
antagna, Du skall och ständigt, så länge jag lefver, blifva min
förebild, mit ideal; nu, då jag icke mera äger Dig personligen,
äger jag likväl ännu en kostbar skatt, et oförgängeligt minne af
dit ädla vänskapsfulla goda hjerta, jag menar dessa söta rader,
ibland straffande, som jag under flera års tid varit så lycklig
at bevara af din hand; genom deras tilhjelp skall jag tusen
gånger recapitulera vår vänskaps historia och hela den för-
flutne tiden. — Min Resa skedde öfver Loitz, Pentzlin, Neu-
Strelitz, Fürstenberg, Zehdenick, Oranienburg til Berlin; derifrån
på återresan öfver Strausberg, Landsberg, Wriezen, Freyen-
walde, hvar jag några dagar uppehöll mig vid Baden, som
detta år besöktes af Drottningen i Preussen, 2 Prinsar och emot 200

Stånds-

Stånds-personer; derifrån gick jag på en Jagt Oder-strömen upföre öfver Oderberg, Schwedt, Fiddichow, Garz, Greifen-hagen och Damm til Alten-Stettin; efter en kort tids vistande seglade jag vidare igenom Frisch=Haff til Ueckermünde, och anlände öfver Anclam i Greifswald hos mina gamla vänner, med hvilka jag tilbragte några rätt glada dagar. Den 28 Julii kom jag tilbaka hit och fann mit Licent-Hus fullt med arbets-folk, dem jag genast sysslosatte med 2:ne Rums skyndsama apprę-terande; min första lilla inrättning arrangerade jag i et par dagar, och flyttade den 30 in i et Hus, som jag bereder mig på at icke lämna förrän man död bär mig derifrån. Den 1 Augusti begynte jag min nya tjenst, och har i dessa första dagar varit otroligen sysslosatt för at åtminstone lära begripa alla dessa 100 småsaker, som förefalla i dess utöfning, och med tiden blifva mecha-niska; ja, jag har varit så sysslosatt, at inöfva mig i min nya tjenst, at bygga och inrätta mit Hus, at svara mot de höfligheter man här allmänt täflar at bevisa mig, och at åtminstone njuta något litet af den angenäma årstiden medelst små pittoreska partier och dylikt, at jag alt ifrån den 6 Augusti til i dag d. 23 Aug. icke kunnit sluta detta Bref; hvilket icke är underligt, när jag nämner, at mina ordinaire Contoirs-timmar äro från Kl. 8 til 11 och 2 til 4, och nu i början för mig altid varat til Kl. 12 f. m. och 5 à 6 e. m. och mellan-tiden ågått til de ofvannämnde Dissipationerne. Imedlertid skal jag ändå altid på en månad få et Bref färdigt til min Vän, och när vintern kommer, då jag är ledig, skole vi, hoppas jag, fullkomligt lefva

til-

tilsammans och minst en gång hwarje vecka talas vid. Jag, jag har nästan föresatt mig at til Julen 1797 komma til Sverige, för at se min Far och den som på fjerde året varit min Far och min Vän; hvilken Sällhet at lämna sig åt denna Tankan och så kunna se in i framtiden! Jag lefver nu litet enstligt, sedan Dannfelt nyligen rest öfver til Sverige; men til Hösten kommer han tilbaka och bor hos mig hela vintern: ty jag har et ganska stort Hus med 1 stor Sal och 9 Rum, derjämte uthus och en vacker Trägård, där jag nu sitter och slutar detta Bref. När jag först har skapat alt detta efter min smak, kan jag lefva här obeskrifveligen lyckligt; alla intriguer, som förefalla i den stora eller politiska verlden, oroa mig intet mera; jag vil ingen ting deraf veta, än hvad Tidningarne innehålla; om de då och då utpräsa mig en suck, skänks åt den lidande mänskligheten; så bidrager den blott at ännu mera lära mig känna värdet af mit läge. Min Trägård är half så stor som Logårds-Parterren, jag låter nu inrätta honom ungefär i samma smak, med Gräs-rabatter och Bosquets, hvartil flera stora skuggrika Träd äro en god hjelp; midt i Trägården blir en Blomster-korg med en rikedom af alla vackra välluktande Blommor; dessutan blir äfven en gång med en Häck af Rosor på hwar sida. Denna inrättning tillika med Husets förbättring och meublering kostar mig öfver 1000 Rd; och som jag intet gerna sätter mig i skuld, får jag nu i början ganska mycket inskränka mig, så at alt til nästa års slut kan vara betalt. Då skal jag visst bli en af de lyckligaste människor, undandraga mig alla andra och lefva som en Eremit, likväl glad, i synnerhet om

jag

jag kan tjena andra och efter min förmåga bidraga til olyckligas tröst och hjelp; at komma dit har jag altid hållit för målet af min Sälhet, nu begynner jag hoppas at en gång kunna hinna det. — Jag skal väl och gifta mig; men när? och med hvem? si det vet jag inte, derom har ännu ingen ting blifvit mig uppenbaradt; jag har blott beslutit: 1) at först fullkomligen njuta min frihet och de behag som lifvet kan äga, när man blott har en vilja; 2) at likväl blott lefva några år på detta viset, ty om man med nöje vil lefva gift, så måste det vara i Känsland år, då hålles man ännu någorlunda skadeslös för uppoffrandet af sin frihet och sträcker sig med vällust i bojan; 3) gifter jag mig ike i Stralsund, utan hälst ifrån Landet, ty i förra fallet gifter man sig äfven med hela Hustruns Slägt, och tilhörer hon denna kanske mera än sin Man, imperieuse Svärföräldrar äro desrutom en olycka, som för mig visar sig i de mörkaste färgor; ich wünsche mir eine Braut aus der Hand der Natur. Här har Du mina tankar i detta vigtiga ämne; en rikhaltig fortsätning får Du i mit nästa Bref, som jag begynner så snart detta är afsändt, at det måtte bli så mycket längre. Jag tackar Dig äfven för de charmanta raderne, som jag i förgårs med deras Bilager fick ifrån Greifswald genom Wallenius: hvad det rörer mig at se mig så ihogkommen, då det syntes som jag hade glömt Dig. Nej, var försäkrad at jag det aldrig kan! Lef lycklig min bästa vän, och ihopa med din Forsgren tänk ibland på din Transbalthiske John.

Bissen

+ per Retour

Postscripta. Bispen Balle, Hans Högvördighet, och den Politiske Catechesen hafva rätt varit efter min Smak; tack, min söta Gjörwell, för denna Communication! äfven kan Du tänka hvad jag kände under läsandet af Artikeln i Schirach, ehuru det nu mera är mera smickrande än nöjsamt för mig, at vara nämnd i politiske Journaler; din vänskap gjorde mig den gången en verkelig Surprise. Jag har tänkt mycket på Annoncien om Riks-Cancelleren Oxenstiernas Bref. Huru stor kunde väl Editions-Kostnaden bli, om den sker med all typographisk Skönhet och [illegible] med hans Portrait framföre? Om intet upplagan blir för stor, så at jag kan se mig i stånd at bära denna utgiften, hade jag stor lust at befordra denna märkvärdiga Samlings utgifning, likväl i all incognito, utan minsta afsigt at deraf gjöra mig en förtjenst, annan än den at visa det en liten man ofta gjör mera af kärlek för Literaturen än alla Store i Sverige, hvilkas Liberalité i detta ämne jag nogsamt känner; jag ville blott ådaga lägga, at min Vänns och Lärares Exempel icke varit utan verkan på mig*). Om Du derföre ville med några rader svara mig häropå, så skal det vara min hela önskan, at mina nu varande Medel måtte kunna understödja min goda afsigt. Adieu min bästa Gjörwell! i mina tankar kysser jag dig 1000 gånger. Med et af de första Fartyg skickar jag + Paqueterne til Paris ~~retour~~, jämte Hr Fredenheims til Italien. – Adieu, Adieu! hälsa Gubben Gellius**)!

Bilaga.

Bilaga.

Utdrag utur Hr von Schirachs Politiske Journal för Jul. 1796, s. 717*)

Die Königliche Kanzeley hat neulich bey dem Departement der auswärtigen Angelegenheiten einen sehr kündigen und fleissigen Arbeiter in dem Herrn von Mandorff**) verloren. Er ist in Stralsund, doch von Schwedischen Eltern, geboren, hat in Teutschland und Schweden studiert, ist auf Reisen gewesen, und diente als Königlicher Secretair, im oben genannten Departement. Er ist seit kurzem von hier gereiset, und übernimmt das Amt eines Licent-Verwalters in seiner Vaterstadt. Er besitzt ungemeine statistische Kenntnisse, und da er zugleich die Teutsche Litteratur vorzüglich liebt, so hat man auch in diesen beyden Fächern von ihm noch viel nützliches zu erwarten.

*) Brefvet, dat. Stockholm, d. 8 Jul., var af mig upsatt, dock för Hr. Norgrens räkning.
**) Det var välborne Hr von Schirach, som här uphöjt Hr. Mandorff til värdighet.

+) Underbart! Då ingen uti Sverige, ingen ättelägg, ingen Frälseman anmält sig til detta Stånd och Nation så mycket hedrande Förlag; får jag anbud af 2:ne unge Frälsemän utom Sverige, den ene at förlägga, den andre at öfversätta en Axel Oxenstiernas Förtroendes-Bref til sin Son, Ambassadeuren vid Westphaliske Freds-Congressen.

++) Stundom kallade jag mig, uti Förtroendes-Billeter til Min John Mandorff för Gubben Gellius, i anledning af den så flitige Antecknaren af Händelser och Granskningar, Aulus Gellius, af hvilka Memoirer Sal. Företrädaren componerade et antal af icke mindre än tjuge Böcker, och kallade dem Noctes Atticæ, efter han til denna sin vittra Skörd inbergande egenteligen använde Vinter-nätterne i Athen.

til Tysk Adelsman; ty jag hade rätt och slätt skrifvit, utan at ändå vara Jacobin, Hr Mandorff: hvilken, i fall han kommit, efter den här lagde Planen, at resa och dröja i Paris, där ärnat under Baron von Staels Fana låta anteckna sig för Citoyen actif, för at sedan hafva det glorieusa nöjet, at en veritable Tricolor taga på vakt, ena dagen hos Borgare-Lagstiftarne, ~~m~~ den andra hos Borgare-Directorerne. Lycklig han! som nu dirigerar Licent-intraderne i Stralsund.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til sin äldre Doter, Fru Brita Louise Almquist på Sätra *); dat. Norrmalm, Torsdags morgonen och Louisas Dag, d. 25 Aug. 1796.

Innehåll:

1) Mit Deltagande uti Dagens Glädje, och mina Välönskningar. 2) Härligaste Bergnings-väder. 3) Miniature-Stycke af mina Barn. 4) Anstäld Corruptions-måltid här på Djurgården, vid hvilken Dagens käraste Skål ej skulle förgätas. 5) Lycka för mig at ej vara Poët. 6) Frambär dock en vacker Bouquet, knuten af Hr. Kullberg. 7) Helsningar.

Ingalunda kan jag låta denna nu mera på dubbelt sätt för mit Hjerta kära Dag gå mig förbi; utan at dela Dagens Glädje på Sätra, en både Louises och Loves Dag: hvilken söt känsla råder icke nu där uti allas Bröst! Jag väntar således Söta Mor ingalunda hem i dag; ty hon kan omöjeligen lämna så kära föremål, utan at på begges våra vägnar taga Eder begge uti sin Famn och välsigna Eder. Måtte mina Välönskningar för Dig och Din Love uppfyllas! så saknen I ingen Sällhet hvarken för Hjertat eller för Edert hela öfriga väsende.

Gud vare lof för det sköna Bergnings-vädret! och kan jag här på Stengatan se, huru I åken uti Hö-

*) Nyttig, skön och välbelägen Landgård uti Eds Socken; 2½ mil Norrifrån Stockholm. Min K. Hustru var då därute hos de K. Barnen.

Hö- och Sädes-Lassen, samt huru ofta Love stupar kullbytta uti dem och Ladan.

Min Hälsa är alt lika god, och Tiden delas emellan Arbeten och Nöjen. Från Calle har jag fåt et nytt Bref i från Wien af den 30 Julii, til slut något mjältsjukt, men efter vanligheten målande sig sjelf och de honom omgifvande Ting och Personer. Ack! hvarföre är han, med et så hederligt Hjerta, icke altid lika lyckelig uti sin känsla både för sig och andra ---
Lilla Stafva, sig altid likstållig, söt och god, förbinder och bibehåller, är därjämte et litet klokt och granlaga Fruntimer; hvadan jag ibland kallar henne uti mina tankar för Stats-Frun i Norrköping.
Du, Min Bästa Louise på Sätra, är både öpen och god, öm och höflig: altid har jag med Glädje set dit ansigte, altid älskat dit Hjerta. Gjör jag nu af mina begge Döttrar et Par, så gifves, åtminstone efter mit begrepp och för min känsla, ingen mera lycklig Fader, än jag är.

Jag ärnar i dag anställa en Corruptions-måltid på Djurgården til något under en Rd. Sådant Öfverdåd begår jag dock bara en gång om året, och då det sker emot en Vän, som tjenar mig hela året, så tror jag mig ocksa någorlunda kunna försvara denna min Misshushållning. Raillerie-à-part,

det

det är Hr Fredholm*), som jag tänker narra et Rus på uti en Bouteille — märk ej en Bål — Punch. Men det som i synnerhet och hufvudsakligen skal förljufva Dagen och middags-stunden blir, at jag då af Själ och Hjerta får dricka min Louises och Begges vår Loves Skål.

Nu borde väl en vers bifogas til evärdelig åminnelse af denne Louisas Dag; men Gud nåd! jag är ingen Poet. Och detta bör jag fast mera tacka Gud före: ty om jag hade haft minsta förmåga at rima ihop ord, hade jag ock kunnat falla alt för lätt, ja förmodeligen i en år, då större frestelse, at öfverlasta den Svenska Verlden med äfven så många först Skalde-försök, sedan Skalde-verk, uti många Band, som jag nu uti runda fyratio år regalerat den med så många digra Verk en prose. Dock, på det jag ej må komma aldeles verslös, så presenterar jag en aldraskönaste Bouquet af den lycklige och pastorale Hr Kullberg, knuten sista Midsommars-dagen, firad af ungdom på Hufvudstad. Det är sant, at Floras Högtid nu börjat gifva rum för Pomonas; men hvar min Louise vistas och lefver, där omgifves hon ock altid af de, hälst af de nu närvarande Vänners känslor, som likna de känslor, hvilka njutas under Somarens gladaste Dagar.

Jag omfamnar Dig. ~~[illegible]~~ Hälsa ~~[illegible]~~ Din k. Man och kyss Din lilla Love. Altid skal jag vara Din

lycksalige Fader.

*) Hr Joh. Fred. Fredholm, Kamererare uti Upfostrings-Sällskapet och Notarie uti K. Commerce-Collegio, bestrider därjämte alla Commissioner och Affairer emellan Hr Commerce-Rådet och Rid. Baron Patrick Alströmer och mig.

P. S. Många ömma Hälsningar til Söta Mor! Hon har min Permission at dröja på Sätra öfver Söndagen. Mycket hälsas ocksa den Redlige Vännen Björkegren. Vördnadsfull Hälsning förmäles af Min Gode Forssgren, som hulpit mig med Renskrifningen, och derföre skal han ocksa hjelpa mig at dricka samteliga Herrskapets Skål.

Bilaga.

<u>Välkommen</u>, Sommar! hit med Sällhet i dit Sköte;
Naturen af din pragt är nu som skönast prydd.
Vi taga dig emot med Glädjens fria möte,
och helga dig vår Sång, ur våra Hjertan tydd.

<u>Du</u> ler i våra fjät, du lifvar våra dansar;
I våra Bröst din Kraft en ljuflig värma tändt;
och til din ära höjs vår Maj-stång, bindas kransar,
och njutes all den fröjd, som <u>Frid och Oskuld</u> sändt.

<u>Ack</u>! vistas <u>mild och glad</u> i denna <u>lugna</u> Bygden.
Må inga Stormars ras dit korta välde bry!
Uti vår ungdoms dag vi dyrka Dig och Dygden,
och skola liksom du med tidens böljor fly.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Sin äldre Doter, Fru Brita Louise Almquist på Sätra *); dat. Norrmalm, Torsdags morgonen och Louisas Dag, d. 25 Aug. 1796.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Mit Deltagande uti Dagens Glädje, och mina Välönskningar. 2) Härligaste Bergnings-väder. 3) Miniature-Stycke af mina Barn. 4) Anstäld Corruptions-måltid här på Djurgården, vid hvilken Dagens kärasta Skål ej skulle förgätas. 5) Lycka för mig at ej vara Poët. 6) Frambär dock en vacker Bouquet, knuten af Hr Kullberg. 7) Helsningar.

Ingalunda kan jag låta denna nu mera på dubbelt sätt för mit Hjerta kära Dag gå mig förbi, utan at dela Dagens Glädje på Sätra, en både Louises och Loves Dag: hvilken söt känsla råder icke nu där uti allas Bröst!

Jag väntar således Söta Mor ingalunda hem idag: ty hon kan omöjeligen lämna så kära Föremål, utan at på beggeges våra vägnar taga Eder Begge uti sin famn och välsigna Eder. Måtte mina Välönskningar för Dig och din Love upfyllas! så saknen I ingen Sälhet hvarken för Hjertat eller för Ert hela öfriga väsende.

Gud

*) Nyttig, skön och välbelägen Landgård uti Eds Socken, 2½ mil Norr ifrån Stockholm. Min K. Hustru var då där ute hos de K. Barnen.

Gud vare lof för det sköna Bergnings-vädret! och kan jag här på Stengatan se, huru I åken uti Hö- och Säde-Lassen, samt huru ofta Love stupar kullbytta uti dem och Ladan.

Min Hälsa är alt lika god, och Tiden delas emellan Arbeten och Nöjen. Från Calle har jag fåt et nytt Bref i, från Wien af d. 30 Julii, til slut något mjältsjukt; men efter vanligheten målande sig sjelf och de honom om, gifvande Ting och Personer. Ack! hvarföre är han, med et så hederligt Hjerta, icke altid lika lycklig uti sin känsla både för sig och andra — —. Lilla Stafva, sig altid lik, ställig, söt och god, förbinder och bibehåller, är därjämte et litet klokt och granlaga Fruntimer; hvadan jag i-bland kallar henne uti mina tankar för Stats-frun i Norrköping. Du, Min Bästa Louise på Sätra, är både öpen och god, öm och höflig: altid har jag med Glädje sett dit ansigte, altid älskat dit Hjerta. Gjör jag nu af mina begge Döttrar et Par, så gifves, åtminstone efter mit begrep och för min känsla, ingen mera lycklig Fader, än jag är.

Jag ärnar idag anställa en Corruptions-måltid på Djurgården, til något under en Rd. Sådant Öfverdåd begår jag dock bara en gång om året, och då det sker emot en Vän, som tjenar mig hela året, så tror jag mig ocksu någorlunda kunna försvara denna min Misshushållning. Raillerie à-part, det är Hr Fredholm *), som jag tänker narra et Rus på uti en Bouteille — — märk ej en Bål — — Pounch. Men det som i synnerhet och hufvud-sakeligen skal förgyllfva Dagen och Middags-stunden blir,

*) Hr Joh. Fred. Fredholm, Kamererare uti Uppfostrings-Sällskapet och Notarie uti K. Comerce-Collegio, bestrider därjämte alla Commissioner och Affairer emellan Hr Commerce-Rådet och Rid. Baron Patrick Alströmer och mig.

lir, at jag då af Själ och Hjerta skal dricka min Louises och Begges vår Loves Skål.

Nu borde väl en Vers bifogas, til evärdelig åminelse af denne Louisas Dag; men Gud nås! jag är ingen Poët. – Dock detta bör jag fast mera tacka Gud före: ty, om jag hade haft minsta förmåga at rima ihop ord, hade jag ock kunnat falla alt för lätt, ja förmodeligen uti en ändå större frestelse, at öfverlasta den Svenska verlden med åfven så många, först Skalde-försök, sedan Skaldeverk, uti många Band, som jag nu uti runda fyratio år regalerat den med så många digra Verk en prose. Dock på det jag ej må komma aldeles verslös, så presenterar jag en den aldraskönaste Bouquet af den lyckliga och pastorale Hr Kullberg, knuten sista Midsomars-dagen, firad af ungdom på Hufwudstad. Det är sant, at Floras Högtid har nu börjat gifva rum för Pomonas; men hvar min Louise vistas och lefver, där omgifves hon ock altid af de, hälst af de nu närvarande Vänners Känslor, som likna de Känslor, hvilka njutas under Sommarens gladaste Dagar.

Jag omfamnar Dig, ~~[illegible]~~ Hälsa din k. Man och kyss din lilla Love. Altid skal jag vara

Din lycksalige Fader.

P.S. Många öma Helsningar til Söta Mor. Hon har min Permission at dröja på Sätra öfver Söndagen. Mycket hälsas ocksa den Redlige Vännen Björkegren. Vördnadsfull Helsning förmäles af min Gode Forsgren, som hulpit mig med Renskrifningen; och derföre skal han ocksa hjelpa mig at dricka samteliga Herrskapets Skål.

Bilaga.

Välkommen, Sommar! hit med Sälhet i dit Sköte;
Naturen af din pragt är nu som skönast prydd.
Vi taga dig emot med Glädjens fria möte,
och helga dig vår Sång, ur våra Hjertan tydd.

Du ler i våra fjät, du lifvar våra danser;
i våra bröst din kraft en ljuflig värma tändt;
och til din ära höjs vår Maj-stång, bindas kransar
och njutes all den fröjd, som Frid och Oskuld sändt.

Ack! vistas mild och glad i denna lugna bygden!
Må inga Stormars ras dit korta välde bry!
Uti vår ungdoms dag vi dyrka Dig och Dygden,
och skola liksom du med tidens böljor fly.

Til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping.

Stockholm, den 30 Aug. 1796.

Min Egen Lilla Stafva.

Denne gång skrifver jag Dig til, dels för at på Söta Mors och mina egna vägnar tacka både Dig och din gode John för den så sköne Present af en Låda med 24 Bouteiller furskyldigaste Mallaga-vin, och uti hvilket vi druckit Beggesd Eder skål, den vördade Fader Pehrs inberäknad, af glada och taksama Hjertan -- dels för at sända Dig affskrift af mit sista Bref til Louise, rörande en den vackraste och tillika så aldeles oskyldig Högtidsdag på Sätra, och uti hvilken mit Hjerta deltog så fullkomligt, som hade jag varit där närvarande -- och huru skulle jag ej deltaga uti så utvaldt goda, söta och vackra Barns välgång och glädje, jag som är uti och genom dem den lyckligaste Fader, den sällaste åldringe uti hela Riket; så at, om Gud beskärt och beskärer mig en lätt och glad ålderdom, så kommer det endast och allenast ifrån Eder — desa Medel uti den välgjörande Försynens Hand,

och

och öfver hvilka samma Hand också skal utgjuta
sin välsignelse uti rik och varagtig måtto. Hälsa
och Frid återgånge tilbaka från mig til Eder! Nog sagt.
Änteligen måste Du omfamna Fader Pehr på mina
vägnar. Hälsa Herre och Fru Pasch, samt Herre och
Fru Kuhlman, både från mig och Söta Mor. När
la belle Christine råkas, så upvakta henne med
den gamla Solitairens ännu sig tillåtna åtanka
in åt verlden, och förmäl min vördnadsfulla Til-
gifvenhet. Men säg, Söta Stafva, skal då et så-
skönt och vittert Fruntimer, hvilket för dens skull,
som bert och som så väl kunnat tilskynda henne
en den afundrvärdaste Lycka, et det tilbörligaste
Välstånd, både från hennes Fäderne- och Möderne-sida,
lidit så myken Oförrätt, blifvit lämnad åt så myken
saknad - - skal hon då nödvändigt tråna bort uti et
Fröken-Stift? - Skola då de Efterdömen hos oss vara
så rara, nästan unique, at tvänne unga och vackra
Döttrar, men medellösa, ändå ~~vinna~~ vunnit Förbindelser, om
hvilkas närvarande Lycksalighet nästan hela
Landet talar. Ja, Söta Stafva, så mycket vi läse
både uti de pastorale och moralitiske Romanerne,
så litet njutes ändå af den i dem beskrifne Himel

här

här nedre på Jorden. Här går Tidens Led med alla möjeliga Framsteg, och en enda afton på vår Vauxhall tilbragt med en Spectators öga emellan sminkade och osminkade, men alla uti bästa måtto utstofferade Hufvudstadens Skönheter, med hvad mera af de rådande Tänke- och Lefnads-sätten slutas kan, är tilräckelig at leda ögat in åt Framtiden, och Tankan til Betraktelser, som höra aldraminst uti et Bref til min Stafva; och därföre bryter jag nu ocksa kort af denna Uppenbarelse-Bok. Må Du väl, var lyklig, och jag är lyklig, altid

Din tilgifnaste Dappa.

BREF. ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Sin Doter, Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 30 Aug. 1796.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Hälsomedel för en gamal Man ifrån Mallaga. 2) Högtidsdag på Sätra. 3) En Faders högsta Lycksalighet genom goda Barn.+ 5) Hufvudstadens Skönheter låta både egna och lånta Gracer framskina på Vauxhallen.

Min Egen Lilla Stafva.

Denne gång skrifver jag Dig til, dels för at på Söta Mors och mina egna vägnar tacka både Dig och Din Gode John för den så sköna Presenten af en Låda med 24 Bouteiller sansskyldigaste Mallaga-vin, och uti hwilket vi druckit Beggas Eder skål, den vördade Fader Pehrs inberäknad, af glada och takksamma Hjertan. — dels för at sända Dig afskrift af mit sista Bref til Louise, rörande en den vackraste och tillika så aldeles oskyldig Högtidsdag på Sätra, och uti hwilken mit Hjerta deltog så fullkomligt, som hade jag varit där närvarande — och huru skulle jag ej deltaga uti så utvaldt goda, söta och vackra Barns välgång och glädje, jag som är uti och genom dem den lyckligaste Fader, den sällaste ålbrige uti hela Riket; så at, om Gud beskärt och beskärer mig en lätt och glad ålderdom, så kommer det endast och allenast ifrån Eder — dessa Medel uti den välgjörande Försynens Hand, och öfver hwilka

+4) Fröken Christina Adlerbergs oförtjenta öde.

samma

samma Hand också skal utgjuta sin välsignelse uti rik och varagtig måtto. Hälsa och Frid återgånge tilbaka från mig til Eder! Nog sagt.

Änteligen måste Du omfamna Fader Pehr på mina vägnar. Hälsa Herre och Fru Pasch, samt Herre och Fru Kuhlman, både från mig och Söta Mor. När la belle Christine råkas, så upwakta henne med den gamle Solitairens ännu sig tillåtna åtanka inåt verlden, och förmäl min vördnadsfulla Tilgifvenhet. Men säg, Bästa Stafva! skal då et så skönt och vittert Fruntimer, hvilket för dens skull, som bort och som så väl kunnat tilskynda henne en den afundsvärdaste Lycka, et det tilbörligaste Välstånd, både från hennes Fäderne- och Möderne-sida, lidit så mycken oförrätt, blifvit lämnad åt så mycken saknad — skal hon då nödvändigt tråna borrt uti et Fröken-Stift? — Skola då de Efterdömen hos oss vara så rara, nästan unique, at tvänne unga och vackra Döttrar, men medellösa, ändå vunnit Förbindelser, om hvilkas närvarande Lycksalighet nästan hela Landet talar. Ja, Söta Stafva, så mycket vi läse uti både de pastorale och moraliske Romanerne, så litet njutes ändå af den i dem beskrifne Himmel här nedre på Jorden. Här går Tidens Sed med alla möjeliga framsteg, och en enda afton på vår

Dans-

Vauxhall tilbragt med en Spectators öga emellan sminkade och osminkade, men alla uti bästa måtto utstofferade Hufvudstadens Skönheter, med hvad mera af de rådande Tänke- och Lefnadssätten slutas kan, är tilräckelig at leda ögat inåt Framtiden och Tankan til Betraktelser, som höra aldraminst uti et Bref til min Stafva; och derföre bryter jag nu också tvärt af denna Uppenbarelse-Bok. Må Du väl; var lycklig, och jag är lycklig,

altid Din ömt tilgifne Fader.

BREF. ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til des K. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Norrköping, Söndags-förmiddagen, d. 18 Sept. 1796.

Innehåll:

1) Hr Wadman blir Brefbäraren. 2) Lyckligaste Resa.
3) Billet ifrån Nyköping. 4) Helsningar och önskningar.

Min Aldrakäraste och Bästa Lilla Bribri.

Som jag sitter ihop med våra kära Barn och äter Frukost, kommer Herr Wadman för at söka mig, under Genomresan ifrån Carlscrona til Stockholm; som, sedan han ätit middag hos min K. Måg, skyndar härifrån til Stockholm. Med honom skrifvas dessa rader i största hast.

Resan har ej kunnat gå lyckligare; och näppeligen har jag kunnat få en kunnigare och om min Person sorgfälligare Res-kamrat, än Hr Kullberg. Jag har endast behöft åka, [illegible] skåda och njuta Landsbygden, korrt sagt at må väl. Vädret har ock merändels varit vackert.

Hos Fru Lindegren på Farsta aflades et korrt Besök, och måste vi lofva uti återresan fara in hos henne, för at vid full dag helsa på hennes Grotta och Gångar. Första Natten lågo vi på Stora Åby, och den andra på Åby vid Norrköping, där vi Lögerdags-morgonen kl. 8 blefvo med all möjelig Godhet och Vänskap emottagne, och lefve nu et Ängla-lif. Min Helsa har varit excellent, och slöto vi i det senare Åby den gode Matsäcken, så at alt förtärdes utom Medicamenterne, hvilka stå ännu orörde och hoppas skola på samma sätt åter lämnas uti den så ömhets fulla Läkarinnans välgjörande Händer.

Vid

Vid Genomresan i Nyköping skulle just Post-bonden med den redan slutna Post-väskan afgå; så at jag, genom Post-Inspectoren Öllers Godhet, fick blott skicka en Billet til Post-Directeuren Lidiin, för at lämna til Secreter. Björkegren, och jag hoppas han för detta fåt. Hälsa, jag ber rätt mycket, denne så Redelige Vän, äfven som vår gode Forssgren.

Barnen och Secreter. Kullberg förmäla sin vördnad, til hvilken jag fogar min både ömaste och trognaste Tilgifvenhet. Gud låte bara dessa rader råka Min Lilla Bibbi vid bästa Hälsa och någorlunda gladt Sinne!

Altid och allestädes är jag

Din förbundnaste G.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til des K. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Norrköping, Måndagen, d. 19 Sept. 1796.

<u>innehåll:</u>

1) Goda Fru Bribi borde ej oroa sig. 2) Blomster ifrån Wårby Källa. 3) Hr Kullberg blef genast Gunstling hos Måg och Doter. 4) Hr Pehr Lindahl, John och Stafva Lindahl beskrifvas. 5) Rivaler om Fröken Adlerbergs Hand. 6) Matdiger Middag. 7) Resa til Linköping. 8) Hälsningar och önskningar.

Min Egen Aldrakäraste Brita Nora.

I går skref jag några rader med Hr Wadman, och i dag skrifver jag dessa med Posten. Gud låte dem läsas af Dig med hälsa och nöje! Forsgren skrifver uti sit Bref, som jag nyss fåt, at Du mått mycket illa samma afton då jag om förmiddagen reste, och det berättar han mig med Detailer, som icke annat kunde än högeligen oroa, tilskynda mit Hjerta smärtande känslor, just då jag sitter vänskapen och Glädjen midt uti Skötet. ~~[illegible]~~.

Hvarföre skal et så genomgodt och välgörande Hjerta, som dit, oroas til den Grad, at hela både Kroppen och Själen skola lida för det, at en Vän, en Trotjenare får njuta et Nöje, hälst et så vackert Nöje, som det för en Far, at se och omfamna kära, taksama och lyckliga Barn? När har jag icke med innerligaste Glädje både beredt och sedt det verkställas, som gjort Dig et Nöje? Aldrig har jag lidit, när lilla Bribi rest til våra andra Barn, ja gjort hela Resor rundt om vårt stora Verldshaf, jag menar hela Mälarn.——

Vid

Vid wårby drucko vi för första gången din Skål, och jag plockade dessa här bilagde Blomster utmed den Klara, sunda och läskande Källans brädd. Jag, vår Stafva och min Herrman hafva kysst dem; hvadan jag ock ber, at de förvaras til minne af de känslor, som lifva oss alla tre för Dig. Här i Norrköping hafve vi tilbragt 2:ne just himelske Dagar; ty begge Barnen, Kullberg och jag, hafva beständigt samt ostörde varit tilhopa, talt Vitterhet och njutit Vänskap. Både Lindahl och Stafva hafva til sin Högagtning för Hr Kullberg fogat en Vänskap, hvilken ökt så mycket mera min lycksalighet, som denna nya Vänskap ökt i märkelig mån deras och blifver säkert beständig. Min K. Måg, som har alla fordna och nyare Tidens Vitterhets-Arbeten, som både tolkar och känner deras värde — och en ung Skald, et Snille, som icke mera behöfver lofva oss mycket, omgifven af et Vitterhets-Bibliothek, af Vänner, af Välfägnad — månne alt detta sammanlagdt, och den gamle Mannen åsyna-vitne til alt detta — månne man bör i Stockholm afunna honom dessa hans Hjerta så lycksaliggande känslor? Nej, Sötaste Du, gjör det intet! Jag behöfver dem, jag förtjenar dem.

Fader Pehr Lindahl är sig lik til Sinnet och det öfriga väsendet: en stilla Frid råder i hans Hjerta, Vänlighet och Godhet finnas uti alt hans bemötande; men åldrig och svag, eller mycket förändrad til Kroppen, fann jag honom: han hörer illa, befattar sig ej med några affairer, har dock god matlust, gjör långa Promenader och sofver godt,

är

2)

är också något mager: så jag hoppas, at med sådan Sinnes-ställning, sådan bekymmerlöshet, sådan matsmältning och sådan sömn, kan den Hederls-Gubben ännu uppnå et Tio-tal af år. Han helsar Dig med sit Hjertas hela välsignelse. Sedan vi omfamnat hvarandra och han frågat efter din Hälsa, började han tacka Gud, som tilskyndat honom uti Staffva en Doter, som utgjorde hans Ålderdoms hela Hugnad och Glädje, som bär honom på sina armar, med hvad mera godt han sade om det kära Barnet, och alt detta under mot Himlen vända tårefulla ögon — döm då sjelf, om mina ögon kunde vara torra! Hvad skulle jag ej under alt detta känna, som har Gud endast och allenast at tacka för så mycken sjelfsalighet uti och genom mina Barn!

Hvad nu Staffva beträffar, så visste hon ej af min ankomst eller Närvaro, förrän jag hade henne uti min famn. Herre Gud! Hvilket Möte, hvilka Känslor. Hon är ännu vacker såsom en vårdag: de fina Anlets-dragen, det söta Leendet, det öma tillika något skalkagtiga ögat, alt detta har bibehållit sig; men Hyen är något blekare; dock, när ej sällan en glad rodnad visar sig på den sköna Kinden, blir hon väl så täck, så intagande, som vore hon ännu unga flickan. Hennes Växt är lika fin som förut, hennes Gång lika lätt — och hon uppoffrar dessa år, dessa Behag, för at umgås och sköta en ålding gråhårig Man! Ja, ju mera jag lärer at känna hennes Norrköpings-lefnad, desto mera älskar jag, ja jag respecterar henne. — Vår Lindahl är, Gudi lof! friskt, god och glad, styrer

för

för hela Handeln och visar mig det ena Vedermålet af Vänskap efter det andra, så begge de kära Barnen hafva Önskningar inom sig, som öfvergå at min både Väntan och Förtjenst. Begge hälsa de Dig aldra hjerteligast.

Fröken Adlerberg har jag blott sett gå öfver Torget til Fru Pasch; men hvad tycker Du väl? Nu sitter hon i Stiftet emellan 2:ne Rivaler, som hvardera ville föra henne med sig uti Brud-stolen. Gissa, om Du kan — — Jo! Öfverste Jernfeltz och Professor Sergell. Måtte hennes Val blifva det lyckligaste för henne!

Så långt hade jag skrifvit, när Kl. nu slår 12, och då vår få-sälla Lefnad kommer at något förminskas: ty för min skull har vår Lindahl budit til middagen Prosten Grönberger, Hr Pasch och flere — åter allt detta för min skull.

i morgon reser jag med Kullberg til Linköping, och Barnen följa oss til vägs. Jag blir hos Domprosten öfver Natten, och min Vän helsar på en Herr Gyllenram i Grannskapet. Om Onsdag äro vi här tilbaka; och sist om Fredag rese vi åter til Stockholm.

Hälsa mycket til Vännen Forssgren, och tacka honom för det kära Brefvet, som hade en tröstande, en sårande sida.

Många förbundna Hälsningar til Secreter. Björkegren, äfven som de ömaste til de K. Barnen på Sätra.

Framför allt må Du sjelf väl! och unna, ja til skynda allt Godt åt Din uti Lif och Död tilhörige,

tilgifne Gjörwell.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til des K. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Linköping, Onsdagen, d. 21. Sept. 1796.

Innehåll:

1) Resa och ankomst til Linköping. 2) Ny Sällhet åtnjuten uti Domprostens D. Älfs Hus. 3) Besök uti Gymnasium, Domkyrkan och Bibliotheket. 4) Rörande Scene med en ung Kulthin. 5) Egen skyldigaste Påminnelse. 6) Glad Middag hos Biskopen P. Lindblom i Wreta. 7) Jämnvigt uti det Hela eller uti alt sammanlagdt. 8) Den åldrige Domprostens Glädje. 9) Önskan och Längtan.

Min Egen Aldrakäraste Brita-Nora.

Se nu sitter jag i Förmaket hos Domprosten Älf, den så vittre som värdige Vännen, hos hans Fru, den bästa Värdinna, och skrifver desa rader til Begges så kära, så altid med största Högagtning och Vänskap omtalda Syster Gjörwell i Stockholm, til min Söta Lilla Brita-Nora, för at hugna henne med Tidningar om vidare lyckosam Resa, om den önskeligaste Välmåga til Kropp och Sinne.

I går morse Kl. 7 reste vi från Norrköping, och följde de kära Barnen oss til första Gästgifvare-gården eller Brink, och sedan hafve vi kuskat allena genom det härliga Östergöthland til Linköping. Därifrån for Hr Kullberg vidare til en Vän i Granskapet, Hr Gyllenram; men jag förfogade mig genast til Domproste-Huset, och blef där emottagen och undfägnad på sätt, som Du sjelf bäst känner. Jag har logat och bor i Förmaket, samt sitter jag, ringaste Literator, och skrifver nu detta Bref under Portraitet af den störste i vårt Land, Ärke-Biskopen Eric Benzelius den yngre — men jag är dock mycket lyckligare än han var. I går eftermidd. följde jag med Domprosten, åhörde

Lectioner

Lectioner på Gymnasium för ynglingar uti grå Kapprockar, besåg Domkyrkan -- märk! vi gingo begge med Hatten på uti detta stora och urgamla Guds Hus -- och fördröjde sedan länge på Bibliotheket, hvar Vaktmästaren, som talte sin Fransyska, efter han såsom Dräng varit i Paris; skaffat sig en Kännedom af Böcker, Manuscripter, Mynt, Snäckor &c. &c. åtminstone til Titlar, Rum och Sällsynthet, som var högst ovanlig. Vid Hemgåendet öfver Kyrkogården mötte oss en ung Gråkolt, skäligen vacker Gosse -- ty på Gymnasium voro de uti moderne Styl tillskapade Ansigten snart räknade -- Son af en Lector Pehr Hulthin, lärd, dygdig och således mycket saknad. Man, -- och just vid dess och hans Hustrus Graf. D. Alf hälsade vänligt på ynglingen och frågade: Hvad tänker Du på när Du går här fram? -- och strax föll han i gråt -- Hvilka sanna och sköna Tårar! Den åldrige och värdige Mannen förädlade dem genom Förmaningar, flutne utur dess Hjerta, härledde från dess vänskap för Fadren. Rörd öfver denna så vackra Händelse -- en ung Känsla ledd och bunden af heliga Plikter -- bad jag unge Hulthin -- han är Fader- Moder- och medel-lös -- komma närmare aftonen Domproste-Huset, där jag lofvade honom en Bok, ty han är en af de flitigaste, men lämnade honom en liten Besparings-Sedel til at köpa en Bok före. Ny Belöning för mitt eget Hjerta, i förbindelse med ny, aldrig nog för ofta förnyad Tacksamhet emot Gud, som ömat det Hjerta, hvilket uti mina unga år lagt den första Boken uti min Hand, som så ädelmodigt bekostat min undervisning, och dymedelst tillskyndat mig all den Sällhet, som jag ännu i denna Stund njuter.

Rätnu kör vagnen fram, och så fare vi begge Domprosten och jag, ut til Biskop Lindblom, som bod mig så snart jag var kommen til Staden, och bor om Sommaren på sin Prästegård i Wreta.

Eftermidd.

3)

Eftermidd. kl. 7.

Se nu är jag åter här vid mit Skrifbord, sedan jag njutit lika så stor, som allestädes ofortjent Godhet, Höflighet och Välfägnad, hos Biskopen, som här hos Domprosten. Wreta har en härlig Belägenhet och en åbyggnad, på alla sätt vacker och beqväm. Den genomgode och glade Värden bad ganska mycket hälsa Dig, och påminte sig ännu med nöje dit Sällskap under den Masquerade på Slottet 1778, som räknad ihop med den 1 Nov. följ: utgjorde netto det Månads-tal, som vederborde, för at frambringa en ny Gustaf Adolph.

i morgon middag har Fru Domprostinnan budit flere Främmande, som, lagdt til al den öfriga så mycket förekommande Höfligheten, hvilken mig vises öfveralt, sätter mig å ena sidan uti en verkelig Förlägenhet, huru jag skal svara däremot, häldst jag sielf vet at jag sådant ej förtjenar, äfven som å den andra jag ej kan hindra mig ifrån den Reflexion, at uti olika Societeter sker mig för litet och för mycket, kanske minst där, hvar jag det mäst förtjente. Således, noga öfverräknadt, har ocksä en Jämnvigt härutinnan rum.

Jag längtar nu högeligen efter min Kullbergs snara återkomst, och kan jag ej nog försäkra och fägna Dig med al den Beskedlighet och Omvårdnad han har om min Person under hela denna Resa. I morgon eftermidd. rese vi til Norrköping tilbaka, måste väl bli där et par dagar; så at jag ej kan komma hem förrän i början af nästa vecka. Vid ditkomsten väntar jag före mig Bref ifrån Hr Forsgren, som ganska mycket hälsas af oss begge. Men skrifva må han ej mera, utan hoppas med första få taga Er alla uti min famn.

Dom:

Domprostens, den trofaste Vännens, Glädje at hysa, tala och resa med mig kan icke beskrifvas; och då den åldriges munterhet utgjör Domprostinnans hela önskan, så kan Du ock lätt finna, huru delad jag är emellan Godheter på alla händer. Begge hälsa Dig på det högsta.

När du behöfver Penningar, så säg et ord til Secret. Björkegren, som hjerteligen hälsas; så förskjuter han dem.

Herre Gud! låte min lilla Bribri må väl och vara frisk, när jag kommer hem! Jag börjar redan längta efter den stunden. Gud välsigne Dig!

Gjörwell.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Secreteraren Jac. Björkegren; dat. Norrköping, Måndagen, den 26 Sept. kl. 6.

Innehåll:

1) Afsände Bref. 2) Afsatt Hemresa. 3) Sälla Dagar i Norrköping. 4) Hr Kullberg bortskämd. 5) Fru Stafva Lindahls Bref til sin Mor. 6) Resan uppskjutes ännu litet. 7) Hälsningar och Blomster.

Önskar af Hjertat en god morgon! äfven som samma Hjerta hembär Min Redelige Vän en den uprigtigaste Tacksägelse för al visad Godhet emot lilla Fru Bribri under min frånvaro.

Hoppas at alla mina Bref framkommit, näml. N:o 1) från Nyköping d. 16; 2) från Norrköping med Wadman d. 18; 3) från Norrköping per Posto d. 19; 4) från Linköping d. 21; således är detta det 5:te.

I morgon bittida reser jag härifrån, ärnar ligga i Nyköping, och följ. Natten i Söder-Telje; så at jag Torsdagen den 29 Middags-tiden kan vara tilbaka uti Stockholm, netto 14 dagar sedan jag reste bort.

Gud låte mig då finna min K. Hustru och alla Husets vänner vid Hälsan!

Tvänne Bref har jag fåt ifrån Hr Forssgren, som mycket hälsas.

I går hände mig den högst oväntade Glädjen, at få här i Norrköping råka den Fröken Ehrensparre, som jag af de nu lefvande håller mäst utaf.

Hvilka Dagar har jag icke belefvat uti Norrköping och Linköping! allestädes bemött, ja öfverhopad af Godheter, vänskaps- och Heders-betygelser, så mångfaldiga, at jag aldrig nog kan erkänna dem; också skola de aldrig af mig förgätas.

Hälsa

Hälsa nu tusenfalt och aldra-ömast Lilla Goda Brita-Nora.
Hon har ju också varit omgifven af Vänner: detta har tröstat mig.
Jag omfamnar Båsse Björkegren af alt Hjerta.

Gjörwell.

Hr Kullberg är nu aldeles bortskämd af Vällefnad och
glädje; så at han knapt kommer ihug Stockholm.
Var nyss inne hos honom, då han låg och läste i Agathon,
samt bad om sin vördnad til den Goda Frun, som lånt
honom samma förträffeliga Bok. Ganska mycket bad
han också hälsa både til Secreter. Björkegren och til Hr
Forssgren.

Til Fru Bribri.

Måndags-eftermidd. Kl. 5.

Brefvet til Secreter. Björkegren var förseglat, när de Söta Barnen
kommo in med Frukosten, och lämnade mig ej förr, än
jag måste lofva dem dröja en eller tu dagar ännu:
hvilket jag således ej kunde neka dem, och jag hoppas
at Du förlåter;
men aldeles säkert är jag med Guds Hjelp hemma
sist om Lögerdag.
Jag kysser dina Händer, och lefver oupphörligen
Din tilgifnaste och Taksamaste G.

Fru Kuhlman var nyss hos oss och bad mycket hälsa.
i brist af sand strör jag dit Digestiv-pulver på dessa rader.
Fru Kuhlman skickar nu vid förseglingen en stor
Blomster-Bouquet utur sin Trägård: både Stafva och jag
bilägga hvar sin Blomma med många kyssar.

4)

Lilla lilla charmanta Mamma.

Min Söta Far ber mig skrifva några rader til min lilla söta Mor, och jag skyndar at verkställa et så kärt företagande. — Först önskar mit hjerta, at dessa få och simpla rader måtte träffa min lilla Socker Mamma vid fullkomlig hälsa och munterhet! — Dock det sista kan jag väl ej aldeles hoppas, då skild ifrån en öm och god Maka. Men då den är i skötet hos Barn — ack! hos Barn, som så mycket älska honom — så mycket välsigna denne öme och gode Fader; då bör ju min lilla Mammas saknad något minskas. — At villa beskrifva min glada surprise vid min Söta Fars hitkomst är mig lika så omöjligt, som det var mig kärt at få tryckas i en så älskad Faders armar — jag lämnar det aldeles åt min lilla söta Mors egen lifliga imagination — — Ja, jag kan ej säga annat, än at jag är så lycklig, som någon i verlden kan önska sig, i sällskap med en så god, glad och munter Far, och tillika med den så vittre och charmante Herr Kullberg — — ack ack! alt alt är det glädje för min söta Mors lilla Stafva — Missunna mig ej den — en sälhet mit hjerta så väl behöfver — så länge önskad! — —

Mycket mycket ville jag nu säga och beskrifva — men just då man mäst är omringad af nöjen, just då är man mäst oförmögen at tolka sin glädje — — Nu skyndar äfven min Söta Far

så

så mycket på mig, som sielf vil hafva den godheten at försegla mit lilla bref — Men var försäkrad, at ingen med mera barnslig vördnad och ömhet än jag til min död lefver

en liten tilgifven och öm doter

Gustava Lindahl.

P. S. Jag kysser och välsignar tusende gånger min lilla charmanta Mammas händer, och beder at ej vara ond på sin lilla Tafva, som förmådde Söta Far at dröja än en dag. — Många många hälsningar til lilla Louise!

1./4 BREF: Ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til des k. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Norrköping, Söndags-Förmiddagen, d. 18 Sept. 1796.

1

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Hr Wadman blir Brefbäraren. 2) Lyckligaste Resa.
3) Billet ifrån Nyköping. 4) Helsningar och önskningar.

Min aldrakäraste och Bästa Lilla Bribri.

Som jag sitter ihop med våra kära Barn och äter Frukost, kommer Hr Wadman för at söka mig, under genomresan ifrån Carlscrona til Stockholm; som, sedan han ätit middag hos min k. Måg, skyndar härifrån til Stockholm. Med honom skrifvas desa rader i första Hast.

Resan har ej kunnat gå lyckligare; och näppeligen har jag kunnat få en kunnigare och om min Person sorgfälligare Res-kamrat, än Hr Kullberg. Jag har endast behöft åka, åskåda och njuta Landsbygden, kort sagt at må väl. Vädret har ock merändels varit vackert.

Hos Fru Lindegren på Farsta afladdes et kort Besök, och måste vi lofva uti återresan fara in hos henne, för at vid full dag hälsa på hennes Grotta och Gångar. Första Natten lågo vi på Stora Åby, och den andra på Åby vid Norrköping, där vi Lögerdags-morgonen Kl. 8 blefvo med al möjelig Godhet och Vänskap emottagne, och

lefve

lefve nu et ängla-lif. Min Hälsa har varit excellent, och flöto vi i det senare åbj den gode Matsäcken, så at alt förtärdes utom Medicamenterne, hvilka stå ännu orörde och hoppas skola på samma sätt återlämnas uti den så ömhetsfulla Läkarinnans välgjörande Händer.

Vid Genomresan i Nyköping skulle just Postbonden med den redan slutna Post-väskan afgå; så at jag, genom Post-Inspect. Öllers Godhet, fick blott skicka en Billet til Post-Direct. Lidün, för at lämna til Secreter. Björkegren, och jag hoppas han för detta fåt.

Hälsa, jag ber rätt mycket, denne så Redelige Vän, äfven som vår Gode Forssgren

Barnen och Secreter. Kullberg förmäla sin vördnad, til hvilken jag fogar min både ömaste och trognaste Tilgifvenhet. Gud låte bara dessa rader råka Min Lilla Bribri vid bästa Hälsa och någorlunda gladt Sinne!

Altid och allestädes är jag

Din förbundnaste G.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til des k. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Norrköping, Måndagen, d. 19 Sept. 1796.

Innehåll:

1) Goda Fru Bribri borde ej oroa sig. 2) Blomster ifrån Wårby Kallas. 3) Hr Kullberg blef genast Gunstling hos Måg och Doter. 4) Hr Pehr Lindahl, John och Stafva Lindahl beskrifvas. 5) Rivaler om Fröken Adlerbergs Hand. 6) Mätdiger Middag. 7) Resa til Linköping. 8) Helsningar och Ënskringar.

Min Egen Aldrakäraste Brita-Nora.

I går skref jag några rader med Hr Wadman, och i dag skrifver jag dessa med Posten. Gud låte dem läsas af Dig med helsa och nöje! Forsgren skrifver uti sit Bref, som jag nyss fåt, at Du mått mycket illa samma afton då jag om förmiddagen reste; och det berättar han mig med Detailer, som icke annat kunde än högeligen oroa, tilskynda mit Hjerta smärtande känslor, just då jag sitter Vänskapen och Glädjen midt uti Skötet. [illegible].

Hvarföre skal et så genomgodt och välgjörande Hjerta, som dit, oroas til den grad, at hela både Själen och Kroppen skola lida för det, at en Vän, en Trotjenare får njuta et Nöje, helst et

så

så vackert Nöje, som det för en Far, at se och omfamna kära, tacksamma och lyckliga Barn? När har jag icke med innerligaste Glädje både beredt och sedt det verkställas, som gjort Dig et Nöje? Aldrig har jag lidit, när lilla Bribri rest til våra andra Barn, ja gjort hela Resor rundt om vårt stora Verlds-haf, jag menar hela Mälaren - - -

Vid Wårby drucko vi för första gången din Skål, och jag plockade dessa här bilagde Blomster utmed den klara, sunda och läskande Källans brädd. Jag, vår Stafva och min Herrman hafva kysst dem; hwadan jag ock ber, at de förvaras til Minne af de känslor, som lifva oss alla Tre för Dig. Här i Norrköping hafve vi tilbragt 2:ne just himelske Dagar: ty begge Barnen, Kullberg och jag, hafva beständigt samt ostörde varit tilhopa, talt ~~[illegible]~~ Vitterhet och njutit Vänskap. Både Lindahl och Stafva hafva til sin Högagtning för Hr Kullberg fogat en Vänskap, hwilken ökt så mycket mera min Lycksalighet, som denna nya Vänskap ökt i märkelig mån deras och blifver säkert beständig. Min K. Måg, som har alla fordna och nyare Tidens Vitterhets-arbeten, som både tolkar och känner deras värde — och en ung Skald, et Snille, som icke mera behöfver lofva oss mycket, omgifven af et Vitterhets-Bibliothek, af Vänner, af Välfägnad - - månne allt detta sammanlagdt, och den gamle Mannen åsyna-vitne til alt detta - -

månne

månne man bör i Stockholm afunna honom dessa hans Hjerta så lycksaligande Känslor? Nej, Sötaste Du! gjör det intet! Jag behöfver dem, jag förtjenar dem.

Fader Pehr Lindahl är sig lik til Sinnet och det öfriga Väsendet: en stilla Frid råder i hans Hjerta; Vänlighet och Godhet finnas uti alt hans Bemötande; men åldrig och svag, eller mycket förändrad til Kroppen, fann jag honom: han hörer illa, befattar sig ej med några Affairer, har dock god Mat-lust; gjör långa Promenader och sofver godt, är ocksa något mager: så jag hoppas, at med sådan Sinnes-ställning, sådan Bekymmerlöshet, sådan Mat-smältning och sådan Sömn, kan den Heders-Gubben ännu upnå et Tio-tal af år. Han hälsar Dig med sit Hjertas hela Välsignelse. Sedan vi omfamnat hwarandra och han frågat efter din Hälsa, började han tacka Gud, som tilskyndat honom uti Stafva en Doter, som utgjorde hans ålderdoms hela Hugnad och Glädje, som bär honom på sina armar, med hvad mera Godt han sade om det kära Barnet, och alt detta under mot Himelen vända tårfulla ögon — döm då sjelf, om mina ögon kunde vara torra! Hvad skulle jag ej under alt detta känna, som har Gud endast och allenast at tacka för så mycken Lycksalighet uti och genom mina Barn?

Hvad nu Stafva beträffar, så visste hon ej af min ankomst eller Närvaro, förrän jag hade henne uti min famn. Herre Gud! Hvilket Möte, hvilka Känslor! Hon är ännu vacker såsom en vårdag: de sina

Anlets-

lets-dragen, det söta leendet, det öma tillika något skalks-agtiga ögat, alt detta har bibehållit sig; men Ilyen är något blekare; dock, när ej sällan en glad rodnad visar sig på den sköna Kinden, blir hon väl så täck, så intagande, som vore hon ännu unga Flickan. Hennes Växt är lika fin, som förut, hennes Gång lika lätt--- och hon upoffrar dessa år, dessa behag, för at omgås och sköta en åldrig, gråhårig Man! Ja, ju mera jag lärer at känna hennes Norrköpings-lefnad, desto mera älskar jag, ja, jag respecterar henne. - Vår Lindahl är, Gudi lof! frisk, god och glad, styrer för hela Handeln och visar mig det ena veder-mälet af Vänskap efter det andra; ja begge de kära Barnen hafva ömkningar inom sig, som öfvergå al min både väntan och Förtjenst. Begge hälsa de Dig aldrahjerteligast.

Fröken Adlerberg har jag blott sett gå öfver Torget til Fru Pasch; men hvad tycker Du väl? nu sitter hon i Stiftet emellan 2:ne Rivaler, som hvardera vilja föra henne med sig uti Brud-stolen. Gissa, om Du kan-- Jo! Öfverste Jernfeltz och Professor Sergell. Måtte hennes Val blifva det lyckligaste för henne!

Så långt hade jag skrifvit, när Kl. nu slår 12, och då vår så stilla Lefnad kommer at något förminskas: ty för min skull har vår Lindahl budit til middagen Prosten Grönberger, Hr. Pasch och flere - åter alt detta för min skull.

I morgon reser jag med Kullberg til Linköping, och Barnen följa oss til vägs. Jag blir hos Domprosten öfver Natten, och min Vän helsar på en Hr Gyllenram i Grannskapet. Om Onsdag äro vi här tilbaka; och sist om Fredag rese vi åter til Stockholm.

Helsa mycket til Vännen Forssgren, och tacka honom för det kära Brefvet, som hade en tröstande, en hårande sida.

Många förbundna Helsningar til Secret. Björkegren, äfven som de ömaste til de k. Barnen på Sätra.

Framför alt må Du sjelf väl! och unna, ja tilskynda alt Godt åt Din uti lif och Död tilhörige,

tilgifne Gjörwell.

126

8 BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til des K. Hustru, Fru Brita-Nora; dat. Linköping, Onsdagen, d. 21 Sept. 1796.

Innehåll:

1) Resa och ankomst til Linköping. 2) Ny Sällhet åtnjuten uti Domprostens D. Älfs Hus. 3) Besök uti Gymnasium, Dom-kyrkan och Bibliotheket. 4) Rörande Scene med en ung Huldin. 5) Egen skyldigaste Påminnelse. 6) Glad middag hos Biskopen D. Lindblom i Wreta. 7) Jämnvigt uti det Hela eller uti alt samanlagdt. 8) Den åldrige Domprostens Glädje. 9) Önskan och Längtan.

Min Egen Aldrakäraste Brita-Nora.

Se nu sitter jag i Förmaket hos Domprosten Älf, den så vittre som värdige Vännen, hos hans Fru, den bästa Värdinna, och skrifver dessa rader til Begges så kära, så altid med största Högagtning och Vänskap omtalda Syster Gjörwell i Stockholm, til min söta Lilla Brita-Nora, för at hugna henne med Tidningar om vidare lyckosam Resa, om den önskeligaste Välmåga til Kropp och Sinne.

I går morse Kl. 7 reste vi från Norrköping, och följde de k. Barnen oss til första Gästgifvare-gården eller Brink, och sedan hafve vi kuskat allena genom det härliga Östergöthland til Linköping. Därifrån for Hr Kullberg vidare til en Vän i Grannskapet, Hr Gyllenram; men jag förfogade mig genast til Domproste-huset, och blef där emottagen och unfägnad på sätt, som Du sjelf bäst känner. Jag har legat och bor i Förmaket, samt sitter jag, ringaste Literator, och skrifver detta Bref nu under Portraitet af den störste i vårt Land, Ärke-Biskopen

Eric

Eric Benzelius den yngre -- men jag är dock mycket lyckligare än han var. i går eftermidd. följde jag med Domprosten, afhörde Lectioner på Gymnasium för ynglingar uti gråe Kappvoickar, besåg Domkyrkan -- märk! vi gingo begge med Hatten på uti detta stora och ur, gamla Guds Hus -- och fördröjde sedan länge på Bibliotheket, hvar Vaktmästaren, som talte sin Fransyska, efter han såsom Dräng varit i Paris, skaffat sig en kännedom af Böcker, Manuscripter, Mynt, Snäckor &c. &c. åtminstone til Titlar, Rum och Sälsynthet, som var högst ovanlig. Vid Hemgåendet öfver Kyrko-gården mötte oss en ung Gråkolt, skäligen vacker Gosse -- ty på Gymnasium voro de uti moderne Styl tilskapade Ansigten snart räknade --, Son af en Lector Pehr Hulthin, lärd, dygdig och således mycket saknad Man, -- och just vid des och hans Hustrus Graf. D. älf hälsade vänligt på ynglingen och frågade: Hvad tänker Du på när Du går här fram? -- och strax föll han i gråt -- Hvilka sanna och sköna Tårar! Den åldrige och värdige Mannen förädlade dem genom Förmaningar, flutne utur des Hjerta, härledde från des Vänskap för Fadren. Rörd öfver denna så vackra Händelse -- en ungkäns, stalledd och bunden af heliga Mikter -- bad jag unge Hulthin -- han är Fader- Moder- och medel-lös -- komma närmare aftonen til Domproste-Huset, där jag lofvade honom en Bok, ty han är en af de flitigaste, men lämnade honom en liten Besparings-Sedel til at köpa en Bok före. Ny Belöning för mit eget Hjerta, i förbindelse med ny, aldrig nog för ofta förnyad Tacksamhet emot Gud, som öpnat det Hjerta, hvilket

uti

uti mina unga år lagt den första Boken uti min Hand, som så ädelmodigt bekostat min undervisning, och dymedelst tilskyndat mig al den Sälhet, som jag ännu i denna Stund njuter.

Rätna kör Vagnen fram, och så fare vi begge, Domprosten och jag, ut til Biskop Lindblom, som bod mig så snart jag var kommen til Staden, och bor om sommaren på sin Prästegård i Wreta.

Eftermidd: Kl. 7.

Se nu är jag åter här vid mit Skrifbord, sedan jag njutit lika så stor, som allestädes ofört-jent Godhet, Höflighet och Välfägnad, hos Biskopen, som här hos Domprosten. Wreta har en härlig Belägenhet, och en åbyggnad, på alla sätt vacker och begväm. Den genomgode och glade Värden bad ganska mycket hälsa Dig, och påminte sig ännu med nöje dit Sällskap under den Masquerade på Slottet 1778, som räknad ihop med den 1 Nov. följ: utgjorde netto det Månads-tal, som vederborde, för at frambringa en ny Gustaf Adolph.

I morgon middag har Fru Domprostinnan budit flere Främande, som, lagdt til al den öfriga så mycket förekommande Höfligheten, hvilken mig vises öfveralt, sätter mig å ena sidan uti en verkelig förlägenhet, huru jag skal svara däremot, hälst jag sjelf vet at jag sådant ej förtjenar, äfven som å den andra jag ej kan hindra mig ifrån den Reflexion, at uti olika Societeter sker mig förlitet och förmycket, kanske minst

där,

där, hwar jag det mäst förtjente. Således, noga öfverräknadt, har oikså en Jämnvigt härutinnan rum.

Jag längtar nu högeligen efter min Kullbergs snara återkomst; oih kan jag ej nog försäkra och fägna Dig med al den Beskedlighet oih omvårdnad han har om min Person under hela denna Resa. I morgon eftermidd. resa vi til Norrköping tilbaka; måste väl bli där et par dagar; så at jag ej kan komma hem förrän i början af nästa vecka. vid ditkomsten väntar jag före mig bref ifrån Hr Forssgren, som ganska myicket hälsas af oss begge. Men skrifva må han ej mera, utan hoppas med första få taga Er alla uti min famn.

Domprostens, den trofaste vännens, Glädje at hysa, tala och resa med mig kan iike beskrifvas; oih då den åldriges munterhet utgjör Domprostinnans hela önskan, så kan Du oik lätt finna, huru delad jag är emellan Godheter på alla händer. Begge hälsa Dig på det högsta.

När Du behöfver Penningar, så säg et ord til Seiret. Björkegren, som hjerteligen hälsas; så förskjuter han dem.

Herre Gud! låte min lilla Bribri må väl och vara frisk, när jag kommer hem! Jag börjar redan längta efter den stunden. Gud välsigne Dig!

Gjörwell.

127

12 BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Secreteraren Jac. Björkegren; dat. Norrköping, Måndagen, d. 26 Sept. kl. 6.

innehåll:

1) Affände Bref. 2) utsatt Hemresa. 3) Sälle Dagar i Norrköping. 4) Hr Kullberg borttkämd. 5) Fru Stafva Lindahls Bref til sin Mor. 6) Resan upskjutes ännu litet. 7) Hälsningar och Blomster.

Önskar af Hjertat en god Morgon! äfven som samma Hjerta hembär Min Redelige Vän en den uprigtigaste Taksägelse för al visad Godhet emot lilla Fru Bibri under min frånwaro.

Hoppas, at alla mina Bref framkommit, näml. N:o 1) från Nyköping d. 16; 2) från Norrköping med Wadman d. 18; 3) från Norrköping per Posto d. 19; 4) från Linköping d. 21; således är detta det 5:te.

I morgon bittida reser jag härifrån, ärnar ligga i Nyköping, och följ. natten i Södertelje; så at jag Torsdagen den 29 middags-tiden kan vara tilbaka uti Stockholm, netto 14 dagar sedan jag reste bort.

Gud låte mig då finna min K. Hustru och alla Husets vänner vid Hälsan!

Tvänne Bref har jag fåt ifrån Hr Torsgren, som mycket hälsas.

I går hände mig den högst oväntade Glädjen, at få här i Norrköping råka den Fröken Ehrensparre, som jag af de nu lefvande håller mäst utaf.

Hvilka Dagar har jag icke belefvat uti Norrköping och Linköping! allestädes bemött, ja öfverhopad af

Godt

Godheter, Vänskaps- och Heders-betygelser, så mångfaldiga, at jag aldrig nog kan erkänna dem; ocksså skola de aldrig af mig förgätas.

Hälsa nu tusenfalt och aldraömmast Lilla Goda Brita-Nora. Hon har ju också varit omgifven af vänner: detta har tröstat mig.

Jag omfamnar Bäste Björkegren af alt hjerta.

Gjörwell.

Hr Kullberg är nu aldeles bortskämd af Vällefnad och Glädje; så at han knapt kommer ihug Stockholm. Var nyss inne hos honom, då han låg och läste i Agathon, samt bad om sin vördnad til den Goda Frun, som lånt honom samma förträffeliga Bok. Ganska mycket bad han också hälsa både til Secret. Björkegren och til Hr Forssgren.

Til Fru Bibi.

Måndags-eftermidd. Kl. 5.

Brefvet til Secreter. Björkegren var förseglat, när de Söta Barnen kommo in med Frukosten, och lämnade mig ej förr, än jag måste lofva dem dröja en eller tu dagar ännu: hvilket jag således ej kunde neka dem, och jag hoppas du förlåter;

men aldeles säkert är jag med Guds Hjelp hemma sist om Lögerdag.

Jag kysser dina Händer, och lefver oupphörligen

Din tilgifnaste och tacksamaste

G.

Fru Kuhlman var nyss hos oss och bad mycket hälsa. i brist af Sand strör jag dit Digestiv-pulver på dessa rader. Fru Kahlman skickar nu vid förseglingen en stor Blomster-Bouquet utur sin Trägård: både Stafva och jag bilägga hvar sin Blomma med många Kyssar.

Lilla lilla charmanta Mamma.

Min Söta Far ber mig skrifva några rader til min lilla söta Mor, och jag skyndar at verkställa et så kärt företagande. – Först önskar mit hjerta, at dessa få och simpla rader måtte träffa min lilla Socker-mamma vid fullkomlig hälsa och munterhet! Dock det sista kan jag väl ej aldeles hoppas, då skild ifrån en öm och god Maka. – Men då den är i sköötet hos Barn – ack! hos Barn, som så mycket älska honom – så mycket välsigna denne ömme och gode Fader; då bör ju min lilla Mamas saknad något minskas. – At villa beskrifva min glada surprise vid min söta Far hitkomst är mig lika så omöjligt, som det var mig kärt at få trijckas i en så älskad Faders armar – jag lämnar det aldeles åt min lilla Söta Mors ~~egendsliga~~ imagination ... Ja, jag kan ej säga annat, än at jag är så lycklig, som någon i verlden kan önska sig, i sällskap med en så god, glad och munter Far, och tillika med den så vittre och charmante Herr Kullberg -- ack ack! alt alt är det glädje för min söta Mors lilla Stafva – Missunna mig ej den – en sällhet mit Hjerta så väl behöfver – så länge önskad! – –

Mycket mycket ville jag nu säga och beskrifva – men just då man mäst är omringad af nöjen, just då är man mäst oförmögen at tolka sin glädje – Nu skyndar äfven min Söta Far så mycket på mig, som sjelf vil hafva den godheten at försegla mit lilla

Bref

bref — Men var försäkrad, at ingen med mera barnslig vördnad och ömhet än jag til min död lefver — en liten tilgifven och öm Doter

Gustava Lindahl.

P. S. Jag kysser och välsignar tusende gånger min lilla charmanta Mammas händer, och beder at ej vara ond på sin lilla Tafva, som förmådde söta Far at dröja än en dag. — Många många helsningar til lilla Louise!

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Kongl. Secreter, Hr Comm:Arr. Joh. Mandorff, Licent-Förvaltare i Stralsund; dat. Norrköping, d. 27 Sept. 1796.

Innehåll: — 1) Huset och Rumet hvar detta Bref skrefs. 2) Den ministerielle Tilgången med min Resa til Norrköping. 3) Hr Secreter: Kullberg blef min Res kamrat. 4) Vår Morgon- och Förmiddags-Psalm. 5) Mina Besök hos Fröknarne Adlerberg och Ehrensparre. *

Se nu, Bäste min Mandorff, uppfyller jag Din både Önskan och Förmodan, sitter och skrifver här i Norrköping, på Soffan och under mit Portrait, just på samma Ställe, hvar Du satt och skref dit första Bref til mig, efter din sista Resa ifrån Stockholm; jag skrifver uti det Hus och ibland de Vänner, som Du så väl känner; således kan Du alt förväl döma, hvad jag njuter uti denna Stund, delande Hjertat emellan Dem och Dig. Men huru har jag kommit til denna så söta Jouissance?

Jag ämnade omkring Midsommaren resa ner med Lilla Fru Bribri; men Hinder mellankommo från Conseilens sida. På mer än 4 år hade jag ej sett de så älskansvärda Barnen, hade ocksså Affairer at reglera med min K. Måg; beslöt således at, såsom Stats Minister anträda denna äfven til utseendet högst vigtiga Resa; anmälte den först om Tisdags-aftonen under det vi åto, endast Vännen Forsgren närvarande, och at den skulle gå för sig Torsdags-morgonen. Den eljest så genomgoda Frun protesterade, Hr Forsgren blef misslynt, men teg; jag hade tagit mit Beslut, det kunde icke ryggas. Men bevarr! hvilken skal då följa med Dig? Herr Secreteraren Kullberg. Nu är til vetandes, at denne min Hof-Skald,

* 6) Resan til Linköping. 7) Bibliothek, Kalas och Djäkne-Ton därstädes. 8) En den angenämaste Convoy både dit och dädan. 9) Commissioner och Helsningar. 10) En skön Vers utur min Doters Minnes-bok. — Bilaga: Anteckning om Ehrensparre-ätten.

Skald, enligt Inrikes-Tidningen til lilla Stats-Frun i Norrköping för år 1795, just icke mycket brÿskat med uptagningen uti Vitterhets-Academien -- mais enfin il commence à être regardé comme un des Elus. Med ungdom och Sedesfrenhet förbinder han en känsla för det ädla och vackra både uti Tänkesätt och Smak, som öpnat honom icke allenast Bekantskapen, utan ock Vänskapen med flera af våra ypperste Snillen, ibland hvilka jag här vil nämna en Paykull och en Grefve Oxenstierna, hvars Skördar han ägt den första Vällusten at få inberga, såsom honom updrogs af Hans Excellence, at hafva utgifnings-vården af detta så förträffeliga Landtqväde. Vis-à-vis des Dames synes han äga något af les qualités aimables d'un Papillon volage: ty under de få dagar vi varit här i Norrköping är väl ingen Skönhet, som han icke redan känner, hvars dygn han icke mer eller mindre stört; således: chacun a son tour; j'espère que vous m'entendez. Dock min Don Herman är icke allenast en charmant Gosse, utan ock en högst beskedlig Res-Kamrat: ty han har alla möjeliga attentioner för mig.

Resan gik för sig på sagdan tid, och Lögerdags-morgonen var jag sluten inom de kära Barnens armar. Under den, samma, uti vackert väder och äfven vid et skönt Månsken, njöto vi därjämte Vänskapens och Förtroendets Nöjen. Hvar morgon söngo vi följande Qväde:

Lyklig

Lycklig den med sorgfritt Hjerta
fridsamt hälsar morgonen,
Och förutan ångrens smärta
återskådar aftonen!

Lycklig den, hvars Lefnad flyter
Bäckens lugna bölja lik,
och, fast lyckans ynnest tryter,
är af egna Dygder rik!

Lycklig den, som orädd lyder,
när hans sista timma slår,
och hvars Graf en bloma pryder,
vattnad af en Ömhets-tår!

Sedan vi ätit Frukost och Landets Skönhet började vidga sig för våra ögon, Dygdens Sälhet leda sig til våra Bröst, instämde vi uti Favorit-Sången:

Nöjets Söner, mina Vänner!
Njutom Lifvets glada Dag!
Den, som inga Nöjen känner,
Känner ej Naturens Lag.
Männskan skaptes på det viset,
Ej til Laster, ej til Brott:
Nöjet uti Paradiset
Var den första Männskans Lott.

* * *

Jag vil Nöjets Lagar lyda,
Fläta myrten i mit hår,
Sjelf min Graf med Rankor pryda,
Som begjuts af Vänners tår.
Männskan skaptes — —

Mina

Mina Besök uti Norrköping utom Lindahlska Huset hafva förnämligast blifvit delta emellan Fröken Adlerberg i Stiftet*) och en Fröken Ehrensparre från Skåne, som nyligen kommit hit up för at besöka sina Slägtingar här uti Östergöthland. Med den förra tilbragte jag i förmiddags en den gladaste, en den skönaste Stund. Vi talte, läste och njöto Vänskapen, vi såto vid Fönstret åt det vackra och med gröna Träd planterade Torget, ty hon har nu efter sin Sjuka Systers Död flyttat rum; hennes blåa ögon tolkade bara Godhet, något ömt Lidande kunde det ejest så glada Ansigtet ej dölja, hvilket också ej litet ökade dess intagande Behag. Det säges, at Öfverste Jernfeltz och Professor Sergell täfla om hennes Person; jag vet intet om eller åt hvilken hon gifver sin Hand, men hennes Hjerta förtjenar et sådant som hennes eget är. Vi talte äfven om Dig, och hon bad mig mycket hälsa. I morgon förmidd. går jag åter til henne, och eftermiddagen tilbringar cette belle Christine chez la belle Gustave. — Den andra Fröken, jag menar Louise

*) Detta Stift styres nu af Priorisan, Enke-Fru Hedvig Christina Ulfsparre, född Grefvinna Creutz, Syster til Ambassadeuren, sedan Canzli-Presidenten, Grefve Creutz, den store Skalden, och består af Sex Fröknar, som äro: 1. Christina Virgina Adlerberg. 2. Fredrica Charlotta Insenstierna. 3. Ulrica Benedicta Natt och Dag. 4. Hedvig Charlotta Wingeflycht. 5. Friherrinnan Hedvig Carolina Tilas. 6. Ulrica Ursula von Schantz. Stiftets Inkomst går til omkring 20,000 Daler Kopparmynt. Det bebor et vackert Stenhus, vid förr Tyska Torget, sedan 1769 års Riksdag Riddarehus-Torget kalladt.

Louise Ehrensparre, är den vackraste nu lefvande ibland flere Döttrar efter Öfverste-Lieutenanten Ehrensparre; men som icke har den förras lätta Tale-gåfva, än mindre hennes fria Skick och behagliga Lefnadssätt. Hon har aldeles sin Mors tycke, ser god ut; är det ock, hyser mycken och en aldeles ädelmodig Vänskap för mig, samt finner et Nöje uti at underrätta mig om sin Familles nu varande omständigheter, och om hvilka jag lefvat sedan någon tid uti mycken okunnighet. Hennes Närvaro i Norrköping var mig högst oväntad, och således så mycket mera fägnesam.

Uti Linköping har jag varit 3:ne Dagar hos den lika så vittre som vänskapsfulle Domprosten D. Älf, medan Hr Kullberg tilbragte 2:ne hos et Herrskap Gyllenram på Landet, hvar en skön Fröken och en vitter Son, hans Vän, finnas. Med den gästfrie Biskopen och hela Consistorium måste jag äta: mycken heder och godhet uti alt detta, äfven som uti mycket annat; men våra små och pastorale måltider -- Du minnes alt förväl, huru de mera smakat vårt Hjerta än vår Gom -- dock den söte Gubbens Älfs så mångfalliga, så sanna, så ömhetsfulla Attentioner ersatte alt, underhöllo lugnet inom mig midt under det glada, åtminstone välmenta bubret af Tal, Skratt och Skålar. Skolan, Gymnasium, Domkyrkan och Bibliotheket besågos. Det sistnämnde stort och dyrbart, hälst uti en Landsort. ~~Man hand tycker Hr vält~~ La Robe grise i Linköping börjar affichera Sansculottisme; Djäknen vil icke mera bära den hans Stånd distinguerande gråa Kappan, ja ej en gång låta examinera sig -- hvarföre det intet? -- ty han är född til Frihet, vår disponera om sin Tanka, sin Kappa -- och just som jag var uppe i Gymnasium, stod en Insurgent midt före Reverendissimus, var uppkäftig och, då han hotades med utstrykning,

ſtrykning, ſvarade ſturſkt: <u>det får bli därvid</u>. Hvad tycker man tro ther Frere om en ſådan Son? Är den icke upbyggelig? —
Men det, ſom kändes verkeligen godt, var at de kära Barnen icke allenaſt följde med oſs uti deras egen Vagn til Brink, utan ock ſedan anträdde, ſamt i elakt Väder, en Reſa, dock uti et incognito för Dom-Capitlet, alt til Linköping, beledſagande oſs häruppå hit hem, til deras ſälla och tegna Boning.

Om et par dagar reſer jag tilbaka til Stockholm, och därifrån ſkal Du få et nytt Bref, jämte upgiften rörande Uplagan af Riks-Cantzleren Grefve Axel Oxenſtiernas Brefväxling. Bilägger Hr Bölkows intyg på umfången Depêche ifrån Dig. Helsningar til Dig ifrån min John Lindahl ſamt min och hans Stafva kunna icke vara uprigtigare, deras Välönſkningar för dit Bäſta icke varmare, aldeles lika dem mit Hjerta ſtändigt lifvas af för min John Mandorff. Herman (hvilket vackert Namn!) Kullberg ber ock om ſin Helsning. Och härmedelſt et ömt Farväl ifrån Din tilgifnaſte G.

Post-scriptum. Du vet, at jag merändels slutar mina Bref med Bihang. Tillåt således, at jag ock fogar et til detta och alldeles uti din smak: en skön Tysk Vers utur lilla Fru Stafvas Minnes-Bok. Hon har låtit i år gjöra sig en dylik, och en ung vitter Handlande från Hamburg har uti densamma skrifvit följande:

Schön wie auf blumigten Auen
Die junge Rose blüht,
Sanft wie durch felsigte Gestade
Ein Bach der Quell entflieht;
So fliess im Schooss der reinsten Freuden
Ihr stetes Leben hin:
Die Grazie im Blumenkleide
Sey ihre Führerin!

Norrköping, d. 11 Jul. 1796.

Bey Durchlesung dieser wenigen Zeilen erinnern Sie sich zuweilen
ihres ergebenen Freundes,
Aug. Wilh. Friederichs.

Jag ville så gerna hafva at dit Namn under denne Vers, — men om Du håller af mig, så skickar Du mig en äfven så vacker Vers på et särskildt Blad af den Längd och Beskaffenhet, at det kan fästas in uti den sköna Boken. Se här hvad jag såsom Fader, och hennes så älskvärde som älskade Man, John Lindahl, skrifvit på främsta Bladet uti denna Bok:

1.

Fru Gustava Eleonora Lindahls
Minnes-Bok
af sina Vänner.

Måtte

Måtte Hennes Dagar blifva så-
många och sälla!!
Som Hennes Hjerta det förtjenar, och
Som det dageligen hos Gud utbedes
af
en genom sina Barn högst lyksalig Fader,
Carl Christoffersson Gjörwell.

Norrköping, Söndagen,
d. 25 Sept. 1796.

2.

Man mycket lefva kan, fast man ej lefver länge.

Mit Hjerta, som vid Dagens första rand
Sin Morgonsuck up til Försynen skickar,
Ber för Dig, Laura! Afton-Solens brand
Emottar mina taksamt lyfta blickar:
För det jag äger Dig af Himlens hand.

Joh. Nicl. Lindahl.

Norrköping, d. 8 Maji *) 1796.

*) Bröllops-dagen år 1791.

129

Fredagen d. 30 Aug. 9½ sl. 1 midd.

So en aldrakäraste! om nu vi har begge äta,
med de tacksammaste och tillgifnaste Hjertan;
vi ända oss ordet, at icke mer finnas
uti edert sk. sällskap; at vi funno Lotta
Mer annan; och så illa sjuk, at hon ligger
emellan Lakan. Måtte min återkomst något
afsnart min från denna alltför vår plåga.
Nästa Post det öfriga från Begges
tillgifnaste Pappa.

Glad fröjadt min Lyckligheten
til Fadersens

J. J.

Då jag ännu så godt som lefver med Herrskapet, då jag ännu ej är skild från min goda och älskansvärda Reskamrat, och då vi som dagligen ännu at [illegible] undfägna oss af deras godhet, förekommer mig hela min resa som en Dröm. Jag kan ej ännu känna at den saknad som et så ömt bemötande och så utvalda attentioner utan tvifvel bereda mit redan sårade hjerta — jag kan blott känna mig förbunden til en evig erkänsla; och önska at vår Herre snart ville skicka mig åter til det älskade Norrköping!

Med nästa Post hoppas jag med mera redighet och mer känsla förklara den aktning och tillgifvenhet hvarmed jag beständigt skal lefva

Herrskapets
Vänligt ödmjukaste tjenare
H. Wallberg.

P. S. Jag ber ödmjukt om helsning til alla som jag haft den lyckan at genom Herrskapet blifva känd med.

Tänk! at lilla Fru Emilie satt sig up i Sängen och åter har [illegible] ut det sköna ~~Hote~~ Huset.

l; di

ksskan

gna o

n Vri.

l'önt

berät

mig

Herre

ning!

ket,

atel

nie

og.

k Er

27

STOCKHOLM

À Monsieur

Monsieur Jean Nic. Lindahl,

Negociant

à

Norrköping.

Stockholm, den 4 Oct. 1796.

Se nu, mina käraste Vänner, Min John och Stafva Lindahl, sitter jag på gamla Stället samt skrifver på gamla viset de af alla angenämaste Bref til de så högligen älskade Barnen i Norrköping. Gudi-lof! jag är frisk och munter, dock ingalunda så lätt til Sinnet, så glad til Hjertat, som hos Eder, då vi gjorde et Trio, en Quartette tilhopa uti det lugna och vackra Förtroendes-rumet. Mycken, mycken Tacksägelse för alt! Hvad vi å ömse sidor kände eller njöto skal aldrig förgätas, äfven som det aldrig kan med Pennan beskrifvas. Den nye och så känslofulle Vännen har uti sina bilagde Bref bedit til at tolka den Tacksamhet, den Saknad, som hans Hjerta känner; men när hans, när Skaldens Snille ej förmår nog lifva sin Bokstaf, huru skulle då något sådant kunna väntas af mig? Lämnen således mit Hjerta den lycksaliga, den just derföre outsägeliga Vällusten, at altid älska och välsigna Eder Begge, såsom Gåfvor utur Dens Hand, som är upphofvet til alt välgörande, til alt åtnjutande för alla känslo-ägande Varelser. En Fader lycksalig genom sina Barn är lik -- tör jag våga et sådant uttryck! -- är lik en Gud, lycksalig genom sin Skapelse, som, då han besåg detta sit verk, fann det så ganska godt. Nog sagt! Til, lägger — blott: desse hos och med Eder njutne himmelske Dagar förgå aldrig utur mit Minne och mit Hjerta. Månne de någonsin komma sådane åter? ack! – – –

Vår goda Fru Bibbi blir hvar dag friskare, och ber hjertel. hälsa Eder Begge. Til Louise skal jag i morgon skrifva et

Bref

bref, säga, ehuru ofullkomligt, huru lyksalig jag varit, säga huru ofta och med hvilken ömhet vi talt om henne, gladt oss åt hennes Sinnes-lugn och sälla Land-lefnad, druckit hennes och Loves Skål. Dock! jag fruktar, at ~~något~~ ~~af~~ hennes lugn har i desse dagar börjat något minskas ~~[illegible]~~. Lilla Stafva vet, at Sätra är i närmaste Grannskap med Runsa, hvar nu bor et talrikt Herrskap Ankarkrona. Därifrån har ofta blifvit gjord en höflig anmodan om personlig Bekantskap; den har Louise alt hittils undvikit af det Skälet, at hon bodde i Staden och vore blott öfver Sommaren på Landet; men nu, då hon blir boendes hela året på Landet, så har, Grannsämjan til vederbörlig Styrka och anständigheten til klanderlös ~~[illegible]~~ lefnad, första visiten blifvit gjord af Louise på Runsa. Dock något måste här i verlden af det goda uppoffras, saknas, för at så mycket ljufvare, så mycket mera be-lönande smaka det öfriga deraf, som får behållas.

Min Johns Commission blef icke i Nyköping uträttad och det af sina goda Skäl. Efter det så ömhetsfulla Affskedet på Krokek, skyndade vi af alla krafter utföre Kålmorden, och komme så tidigt til Nyköping, at vi beslöto genast resa vidare och söka upnå Stockholm den följande Dagen —. Aftonen var vacker, vädret lugnt, Himmelen stjernklar, och vi reste hela Natten; uppehöllos endast af druckne Bönder vid Marknaden i Södertelge, och voro Middags-tiden på Regerings-gatan. Den ena Dagen Kl. 9 f. m. i Norrköping och Kl. 12 den andre i Stockholm :: det är alt hvad af en snart 66 års gammal Mercurius kan begäras;

men

men hans Unger-Sven förhalade också ej tiden med annat, än at han följande morgonen, efter den sömnlösa Natten, underhöll en nog förtrolig Bekantskap med Biskopen -- jag menar icke den ifrån Wexiö; ty D. Wallquist kann ingenstädes på oss - utan med den af Stafvas Hand tilskapade Högvärdigheten, som min Don Herman, för mera Beqvämlighets skull, satte bredvid sig i vagnen, troget påhälsade, och sig af den, samtöfriga goda Släpvor tröstade; äfven som jag icke heller underlåt, at då och då i någon måtto hugsvala min gamle Lekamen. Således styrkte, aflämnade vi et Bref i Norrö-Tull ifrån Fru Priorissan i Stiftet til Inspectoren Muhr, och tillade för en Smålänning, som Östgötha Dom-Prosten utaf sit Spis-offer tildelte mig vid affärden ifrån den Heliga Staden; måste sedan bryta oss igenom Flyttnings-godt på Gatorna, innan vi kommo uti aldrastörsta Incognito til det Hus, dädan vi utfarne voro. — Men hwart tog Commissionen vägen? Du torde tänka, at den drunknat uti Mallaga- och Bisshofs-Bouteillerne; men nej! uti Nyköping voro vi ännu ganska nyktre, och jag raisonnerade således: Personligen upwakta Baron d'Albedyhl och Fru Schönström, complimentera den ena, negotiera med den andra, det toge bort en alt för dyrbar tid för oss, utan kunde det mig uppdragna ärendet bättre och tydeligare uträttas skrifteligen. Läs nu Extraitet af mit Bref til den förstnämnde af denne Dag och dess Sjette Moment, så lydande: — — —

6) Nu vågar jag anmäla en lärd Angelägenhet. Min k. Måg i Norrköping, Hr Grosshandlaren Joh. Nicl. <u>Lindahl</u>, samlar et

Bibliotheks-

Bibliothek: ty han är academice studerad, har rest, kan lärda och
moderna Språk, läser och har Smak; förbinder den torra Biblio-
graphien med den smakfulla Vitterheten. Om jag ej alldeles
bedrager mig, är han hos oss ensam uti sit Stånd af sådan
beskaffenhet. Sal. Hof-Rådet Warmholtz har lämnat efter sig e
Bibliothek, Hr Lindahl har haft och återstält Catalogen til Fru
Schönström, men kan icke efter Husets åstundan köpa det helt o
hållet, utan at belasta sig med mångfaldiga Doupletter och Defec
derföre har han anmodat mig, at förfråga, huru vida han finge
gjöra utbytning af den Andel af Bibliotheket, som innefatta
Lärdoms-Historien, Böcker, som på eller utom Auction ändå min
sökas hos oss, af et Publicum, som nu föga läser annat än Res-
beskrifningar, Romaner och Theater-~~Stycker~~ Pjeser. – Således skulle
jag ödmjukast anhålla, det Min Nåd. Herre behagade, jämt
min mångåriga vördnads förnyande, hos Fru Schönström anm
denna Sak, och uti Bref til mig lämna del af des Svar. Jag b
ännu en gång och på det högsta om förlåtelse, som härme
faller besvärlig. Dock Min Nåd. Herre samlar sjelf Böcker, ä
sjelf kännare och sätter värde på lärda yrken -- ack, må
deras antal hos vårt första Stånd icke vara uti et altför
starkt aftagande! -- således torde och detta ärende inn
den önskade ursäkten.

Ifrån Petersburg är ej någon officiel, åtminstone ej ännu publice
Nyhet ingången om Konungens Afresa. Hvad som ibland mycket
annat förtjenar stor uppmärksamhet är det, at Konungen bud
där varande Käjserlige Ambassadeuren och Neapolitanske Minist
til sit Bord; således synes Misshålligheten med deras Hof vara p
ganska god väg til at biläggas. Det är utomdess en Historisk
Sanning, at alt ifrån Hofs uphof har aldrig något enda blifvi
med så stora, mångfaldiga, långvariga och prägtiga Heders-

betygelse

---

betygelser och Ly
de andra, som de
Ho hade kunnat f
Följderne måste bli
på det vil i förväg
någorlunda evig
Grefve Bernstorff
Reuterholm och
blifva varse, om
tager sin början
När jag kom
sidan med Arch
den Svenske A
nanem & lud
tygande om de
Dock icke så d
Sal. Konungen
Antal Band a
Sjuksängen u
femtonde, alla
hvartdera me
Theater-Stycke
Sedaine; le M
le Huron; les
de Gentilly pa
Alternerande
Forsgren. Alt

betygelser och lustbarheter emottaget och unfägnadt af
det andra, som det Svenska af det Ryska nu för tiden.
Ho hade kunnat sig sådant föreställa under den sista Ryssiotts-tiden?
Följderne måste blifva mycket märkvärdige. Mit hjerta beder,
ja, det vil i förväg tacka Gud för det, at Freden, jag menar en
någorlunda evig Fred i Norden blifver den första följden, hälst
Grefve Bernstorff synes gjöra i Petersburg et Trio med Friherre
Reuterholm och Grefve Besborodko. Men snart skole vi väl
blifva varse, om och på hvad sätt denne gyllene Ålder
tager sin början.

När jag kom hem, fann jag min Bibi angifven, på ena
sidan med Arch. Hallmans Recepter, och å den andra med
den Svenske Augusti Recepter för den kranka Menigheten:
panem & ludos; hvilket mycket tröstade mig, såsom in-
tygande om de förra Läkemedlens väl icke oumbärlighet,
dock icke så aldeles förkasteliga understöd af de senare.
Sal. Konungen hade samlat för sit Hand-Bibliothek et väldigt
antal Band af Fransyske Pieces de Théâtre, varandes det vid
sjuksängen upvaktande det – gissa! – det Ethundrade och
femtonde, alla i fransyska Band, och Förteckning framföre i
hvartdera med Konungens egen Hand på där förekommande
Theater-Styken. Detta 115:de innehöll: le Roi & le Fermier par
Sedaine; le Maître en Droit par le Monnier & Monsigny;
le Huron; les Femmes & le Secret par Quétant; la Meunière
de Gentilly par le Monnier, och le Combat nocturne par Dancourt.
Alternerande Lecteurer voro Secreter. Björkegren och Herr
Forsgren. Alt detta gladde mig rätt mycket; men vår
Glädje blir ej fullkomlig förr än Söta Mor är aldeles frisk
och min Don Carlos kommit hem. I dag hade vi bref ifrån
Hamburg

Hamburg af d. 27 Sept., som förmäler, at han måst dröja där så länge, ty hans Res=kamrat Hr. Noer hade sjuknat. Gud ledsage honom snart, först uti edra, och så uti våre armar!

Och härmed innesluter jag mig och oss uti eder goda vänskap, och lefver af hela Hjertat

Begges

tillgifnaste Dappa

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Joh. Nicl. och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 4 Oct. 1796.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Taksägelse för at åtnjuten Lyksalighet uti deras Hus — 2) Fru Gjörwell återvinner Hälsan och Fru Almquist bor ständigt på Landet. 3) återesan til Stockholm. 4) Anbud at köpa en del af Warmholtzska Biblio-theket. 5) Konungen af Sverige mottager i Petersburg Heders- och Glädje-betygelser utan like. 6) Kon. Gustaf III:s Theater-Bibliothek. 7) Min Son qvarhålles i Hamburg af en våns Sjukdom.

Se nu, mine kärasste Vänner, Min John och Stafva Lindahl, sitter jag på gamla Stället; samt skrifver på gamla viset de af alla angenämaste Bref til de så högligen älskade Barnen i Norrköping. Gudi lof! jag är frisk och munter, dock ingalunda så lätt til Sinnet, så glad til Hjertat, som hos Eder, då vi gjorde et Trio, en Quartette tilhopa uti det vackra Förtroendes-rumet. Myken, myken Taksägelse för allt! Hvad vi å ömse sidor kände eller njöto skal aldrig förgätas, äfven som det aldrig kan med Pennan beskrifvas. Den nye och så känslofulle vännen har uti sina bi-lagde Bref budit til at tolka den Taksamhet, den Saknad, som hans Hjerta känner; men när hans, när Skaldens Snille ej förmår nog lifva sin bokstaf, huru skulle då något sådant kunna väntas af mig? Lämnen således mit Hjerta den lyksalige, den just derföre outsägelige Vällusten, at altid älska och väl-signa Eder Begge, såsom Gofvor utur Dens Hand, som är uphofvet til alt Välgjörande, til alt åtnjutande för

för alla känslo-ägande varelser. En Fader lyksalig genom sina Barn är lik -- törs jag våga et sådant uttryck -- är lik en Gud, lyksalig genom sin Skapelse, som, då han besåg detta sit verk, fann det så ganska godt. Nog sagt! Tillägger blott: desse hos och med Eder njutne himmelske Dagar förgå aldrig utur mit Minne och mit Hjerta. Månne de någonsin komma sådane åter! Ack! ---

Vår goda Fru Bibri blir nu hvar dag friskare, och ber hjerteligen hälsa Eder Begge. Til Louise skal jag i morgon skrifva et Bref, säga, ehuru ofullkomligt, huru lycksalig jag varit, säga huru ofta och med hvilken ömhet vi talt om henne, glädt oss åt hennes Sinnes-lugn och sälla Land-lefnad, druckit hennes och Loves Skål. Dock! jag fruktar at något af hennes Sinnes-lugn har i desse dagar börjat minskas. Lilla Stafva vet, at Sätra är i närmaste Granskap med Runsa, hvar nu bor et talrikt Herrskap Ankarkrona. Därifrån har ofta blifvit gjord en höflig anmodan om personlig Bekantskap; den har Louise alt hittils undvikit af det Skälet, at hon bodde i Staden och vore blott öfver Somaren på Landet; men nu, då hon blir boendes hela året på Landet, så har, Gransämjan til vederbörlig Styrka och Anständigheten til klanderlös efterlefnad, första visiten blifvit gjord af Louise på Runsa. Dock något måste här i verlden af det Goda upoffras, saknas, för at så mycket Gifvare, så mycket mera belönande smaka det öfriga deraf, som får behållas.

Min John's Commission blef icke i Nyköping uträttad, och det af sina goda Skäl. Efter det så ömhetsfulla afskedet på Krokek skyndade vi af alla krafter utföre Kolmården, och

kommo

kommo så tidigt til Nyköping, at vi beslöts genast resa
vidare och söka uppnå Stockholm den följande dagen.
Aftonen var vacker, Vädret lugnt, Himelen stjernklar,
och vi reste hela natten; uppehöllos endast af druckne
Bönder vid Marknaden i Söder-Telge, och voro Middags-
tiden på Regerings-gatan. Den ena dagen Kl. 9 f. m. i
Norrköping och Kl. 12 den andre i Stockholm: det är alt
hvad af en snart 66 år gammal Mercurius kan begäras;
men hans Ungersven förhalade ocksa ej Tiden med annat,
än at han följande morgonen, efter den sömnlösa
Natten, underhöll en nog förtrolig Bekantskap med
Biskopen -- jag menar icke den ifrån Wexiö, ty D.
Wallquist hann ingenstädes på oss -- utan med den af
Stafvas Hand tilskapade Högvördigheten, som min
Don Herman, för mera beqvämlighets skull, satte
bredvid sig i Vagnen, troget påhälsade, och sig af
den samt öfriga goda Håfvor tröstade; äfven som jag
icke heller underlät at då och då i någon måtto hug-
svala min gamle Lekamen. Således styrkte af-
lämnade vi et Bref i Horns Tull ifrån Fru Priorissan i
Stiftet til Inspectoren Muhr, och tullade för en
Smålänning, som Östgötha-Domprosten utaf sit
Spis-offer tildelte mig vid affärden ifrån den Hel. Staden;
måste sedan bryta oss igenom Flytte-gods på gatorna, innan
vi kommo uti aldrastörsta incognito til det Hus, hvadan vi
utfarne voro. — Men hvart tog Commissionen vägen? Du
torde tänka, at den drunknat uti Mallaga- och Bisschoffs-
Bouteillerne; men nej! uti Nyköping voro vi ännu
ganska nyktre, och jag raisonnerade således: Personligen
upp-

upwakta Baron d'Albedyhl och Fru Schönström, complimen-
tera den ena, negotiera med den andra, det toge bort en alt-
för dyrbar Tid för oss, utan kunde det mig updragna ärendet
bättre och tydligare uträttas skrifteligen. Läs nu Extractet af
mit Bref til den förstnämnde af denna dag och dess sjette
moment, så lydande: – – –

6) Nu vågar jag anmäla en lärd angelägenhet. Min k.
Måg i Norrköping, Hr Grosshandlaren Joh. Nicl. Lindahl,
samlar et Bibliothek, ty han är academice studerad, har
rest, kan lärda och moderna Språk, läser och har Smak,
förbinder den torra Bibliographien med den smakfulla
Vitterheten. Om jag ej alldeles bedrager mig, är han hos oss
ensam uti sit Stånd af sådan beskaffenhet. Sal. Hof-Rådet
Warmholtz har lämnat et Bibliothek efter sig, Hr Lindahl
har haft och återställt Catalogen til Fru Schönström, men
kan icke efter Husets åstundan köpa det helt och hållet,
utan at belasta sig med mångfaldige Doupletter och Defecter;
derföre har han anmodat mig, at förfråga, huru vida han
finge göra utbrytning af den Andel af Bibliotheket,
som innefattar Lärdoms-Historien, Böcker, som på eller
utom Auction ändå minst sökas hos oss, af et Publicum,
som nu föga läser annat än Res-beskrifningar, Romaner och
Theater-Piecer. – Således skulle jag ödmjukast anhålla, det
Min Nåd. Herre behagade, jämte min mångåriga Vördnads
förnyande, hos Fru Schönström anmäla denna sak, och uti
Bref til mig lämna det af dess Svar. Jag ber ännu en gång och
på det högsta om förlåtelse, som härmed faller besvärlig.
Dock Min Nådige Herre samlar sjelf Böcker, är sjelf kännare och
sätter värde på lärda yrken – – ack, måtte deras Antal hos
vårt första Stånd icke vara uti et alt för starkt aftagande! –
Således torde ock detta ärende vinna den önskade verkan.

ifrån

ifrån Petersburg är ej ännu någon officiel, åtminstone ej ännu publicerad Nyhet ingången om Konungens Afresa. Hvad som ibland mycket annat förtjenar stor upmärksamhet är det, at Konungen budit därvarande Kejserlige Ambassadeuren och Neapolitanske Ministern til sit Bord; således synes Misshälligheten med deras Hof vara på ganska god väg til at biläggas. Det är utomdes en Historisk Sanning, at alt ifrån Hofs Uphof har aldrig något enda blifvit med så stora, mångfaldiga, långvariga och prägtiga Heders-betygelser och Lustbarheter emottaget och undfägnadt af det andra, som det Svenska af det Ryska nu för tiden. Ho hade kunnat sig sådant föreställa under den sista Protocolls-tiden? Följderne måste blifva mycket märkvärdige. Mit Hjerta beder, ja det vil i förväg tacka Gud för det, at Freden, jag menar en någorlunda evig Fred i Norden blifver den första Följden, hälst Grefve Bernstorff synes gjöra i Petersburg et Trio med Friherre Reuterholm och Grefve Besborodko. Men snart skole vi väl blifva varse, om och på hvad sätt denne gyllene ålder tager sin början.

När jag kom hem, fann jag min K. Bribri omgifven, å ena sidan med Archiater Hallmans Recepter och å den andra med den Svenske Augusti Recepter för den kranka Menigheten: panem & <u>ludos</u>, hvilket mycket tröstade mig, såsom intygande om de förra läkemedlens väl icke oumbärlighet, dock icke så aldeles förkasteliga understöd af de senare. Sal. Konungen hade samlat för sit Hand-Bibliothek et väldigt antal Band af Fransyska Pieces de Théâtre, varande det vid Sjuksängen upvaktande det-gissa-det Ethundrade och femtonde, alla i Franska Band och Förtekning framföre i hvartdera med Konungens <u>egen</u> Hand på där förekommande Theater-Stycken. Detta 115:de Band innehöll: le Roi & le Fermier par Sedaine;

Sedaine; le Maître en droit par le Monnier & Monsigny; le Huron; les Femmes & le Secret par Quétant; la Meuniere de Gentilly par le Monnier, och le Combat nocturne par Dancourt. Alternerande Lecteurer voro Secreter. Björkegren och Hr. Forssgren. Alt detta gladde mig rätt mycket; men vår Glädje blir ej fullkomlig förr än Söta Mor blir aldeles frisk och min Don Carlos kommit hem. I dag hade vi Bref ifrån Hamburg af den 27 Sept., som förmäler, at han måst dröja där så länge, ty hans Reskamrat Hr Noer hade sjuknat. Gud ledsage honom snart, först uti edre, och sedan uti våre armar!

Och härmed innesluter jag mig och oss uti eder goda vänskap, och lefver af hela Hjertat

Begges

tilgifnaste Pappa.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Fru Brite Louise Almquist; dat. Stockholm, d. 5 Oct. 1796.

Innehåll:

1) Resa til Norrköping. 2) Emottagning och unfägnad hos mina därvarande K. Barn. 3) Utdrag af et Bref til Söta Mor härom, som äfven innehåller en Beskrifning af den på flera år ej sedda yngre Systern Stafva för den äldre Louise. 4) vidare om Stafva, som ocksa har en Solitude. 5) Hon äger sällsynte Egenskaper. 6) Alles vår Därvaro skulle blifva en Himmel på Jorden. 7) Stafvas Minnes-Bok, och et Minnes-språk uti densamma af vår Lindahl, som ofelbart är det skönaste en Man kan skrifva til och om sin Hustru. 8) Domprosten Älfs Minnes-språk äfven ganska vackert. 9) Mit Portrait må icke insändas. 10) Fröken Adlerberg och Adj. Munck.

Min Egen aldrakäraste Louise.

Jag har gjort en Resa til de kära Barnen i Norrköping, och njutit där så mycken Lycksalighet för mit Hjerta, at jag skulle fela mer än mycket, om jag ej skickade några rader härom til Dig, efter jag ej är mera så lycklig at äga Dig här i Stockholm.

Resan skedde med en ung och vitter Secreterare, Herman Kullberg, den så lycklige Öfversättaren af Galathée. Han hade al möjelig vård om min Person, och blef ~~snart~~ nart en Gunstling uti vår Lindahls Hus. Jag blef emottagen och unfägnad med aldrastörsta Godhet; och skulle jag alt berätta, om det ock kunde beskrifvas; så skulle jag därmed fylla många Ark: ty betänk! Resan varade i 15 dagar, och et Besök gjordes i Linköping, dädan de kära Barnen hämtade mig, äfven som de ledsagade mig bort alt til Krokek. Söta Mor har fåt täta Raporter om denna min Östgötha-Färd, och utur denne Journal vil jag här i Afskrift meddela hela det Ställe, som mäst måste interessera Dig:

Dig: ty där har jag äfven, samt på mit Sätt, beskrifvit Stafva. Det lyder således:

"Vid Wårby drucko vi för första gången Din Skål, och jag plockade dessa här bilagde Blomster utmed den klara, sunda och läskande Källans brädd: Jag, vår Stafva och min Herman hafva kysst dem; hwadan jag och ber, at de förvaras til minne af de Känslor, som lifva oss alla Tre för Dig. Här i Norrköping hafve vi tilbragt 2:ne just himelske dagar: ty begge Barnen, Kullberg och jag hafva be-ständigt samt oftarde varit tilhopa, talt vitterhet och njutit Vänskap. Både Lindahl och Stafva hafva til sin Högagtning för Hr Kullberg fogat en Vänskap, hvilken ökat så mycket mera min lycksalighet, som denna nya Vänskap ökat i märkelig mån deras och blifver säkert beständig. Min k. Måg, som har alla fordna och nyare Tidens Vitterhets-Arbeten, som både tolkar och känner deras Värde, – och en ung Skald, et Snille, som icke mera behöfver lofva oss mycket, om, gifven af et Vitterhets-Bibliothek, af Vänner, af Välfägnad – – månne alt detta sammanlagdt, och den gamle Mannen åsyna-vitne til alt detta – – månne man bör i Stockholm afunna honom dessa hans Hjerta så lycksa-gande Känslor? Nej! Sötaste Du – gjör det intet. Jag be-höfver dem; jag förtjenar dem. — Fader Pehr Lindahl är sig lik til Sinnet och det öfriga Väsendet, en stilla Frid råder i hans Hjerta, Vänlighet och Godhet finnas uti alt hans Bemötande; men åldrig och svag, eller mycket föränd-rad til Kroppen fann jag honom: han hörer illa, be-fattar sig ej med några Affairer, har dock god mat-lust, gjör långa Promenader och sofver godt, är också

något

något mager: så jag hoppas, at med sådan Sinnes-ställning, sådan Bekymmerlöshet, sådan Matsmältning och sådan Sömn, kan den Heders-Gubben ännu upnå et Tio-tal af år. Han hälsar Dig med sit Hjertas hela välsignelse. Sedan vi omfamnat hvarandra, och han frågat efter din Hälsa, började han tacka Gud, som tilskyndat honom uti Stafva en Doter, som utgjorde hans ålderdoms hela Hugnad och Glädje, som bär honom på sina armar, med hvad mera Godt han sade om det kära Barnet, och alt detta under mot Himelen vända tårfulla ögon — döm då sjelf, om mina ögon kunde vara torra! Hvad skulle jag ej under alt detta känna, som har Gud endast och allena! at tacka för så mycken Lycksalighet uti och genom mina Barn? — Hvad nu Stafva beträffar, så visste hon ej af min ankomst eller Närvaro, förrän jag hade henne uti min famn. Herre Gud! hvilket Möte, hvilka Känslor! Hon är ännu vacker som en Vårdag; de fina Anlets-dragen, det söta Leendet, det öma tillika något skalkagtiga ögat, alt detta har bibehållit sig; men Hyen är något blekare; dock, när ej sällan en glad rodnad visar sig på den sköna Kinden, blir hon väl så täck, så intagande, som vore hon ännu unga flickan. Hennes Växt är lika fin, som förut, hennes Gång lika lätt — — och hon upoffrar dessa år, dessa behag, för at omgås och sköta en ålding, gråhårig Man! Ja, ju mera jag lärer at känna hennes Norrköpings-lefnad, desto mera älskar jag, ja jag respecterar henne. — Vår Lindahl är, Gudi lof! frisk, god och glad, styrer för hela Handeln, och visar mig det ena vedermälet af vänskap efter det andra; ja begge de kära

Barnen

Barnen hafva önskningar inom sig, som öfvergå al min både väntan och Förtjenst. Begge hälsa de Dig aldra=hjerteligast!

Om Dig, Söta Louise, taltes ofta och mycket, altid med ömaste glädje också öfver Din Lycksalighet, ehuru Du på annat Sätt än Stafva njuter densamma. När Skålar druckos, förglömdes ingalunda Din, din k. Mans, och för ingen del lilla Loves Skål, som Stafva håller så mycket af, at jag i alt förtroende afstyrker at taga honom med til Norrköping, ty näppeligen får Du honom med Dig tilbaka. Stafva har et eget, och mot Trägårdar och Landet vettande Rum, 2 Trappor up; där har hon sit eget Bibliothek, som beklåder alla väggar, och midt på Golfvet sit Skrifbord med Drag-lådor; där sitter och läser hon ofta, det är hennes Solitude, där sade hon sig finna och njuta en särdeles Lycksalighet, dock icke utan sin lilla ömhets- tår då och då, hvilket man får skrifva på hennes medfödda, dock äfven vackra Mjältsjukas räkning. Hennes Converſation utom Huset är nästan ingen, blott Fru Kuhlman besöker hon då och då. Alla ville äga hennes Sällskap, och föga synes hon, blott då hon går ut med sin Svärfar, stundom hela halfva milen utom Staden. Hon styrer sit Hus som en hel Fru, ja til och med styrer hon sin lilla Man fullkomligt; hvilken ock känner sig så lycksalig, at han aldrig vil byta Hustru. På mit Hjerta har hon lagt de starkaste Band, at komma snart tilbaka; ja, om de rådde, finge jag aldrig komma därifrån. Änteligen måste Du, Sötaste Louise, fara dit ner nästa Sommar. Kunde

jag

jag än en gång här i verlden vara så lycklig, och få se 2:ne mig så högst kära Döttrar tilhopa med deras så goda och glada Moder; hvad skulle jag då mera sakna af detta Lifvets Sälhet?

Du minnes väl, at vår Lindahl hade en Minnes-Bok, nästan fullskrifven af de skönaste Tänkespråk; och et af de vackraste hade din k. Almquist däri skrifvit. Men nu i år har Stafva också låtit gjöra sig en dylik, och uti hvilken hennes Man skrifvit främst denna så sköna vers:

Mit Hjerta, som vid Dagens första rand
Sin Morgonsuck upp til Försynen skickar,
Ber för Dig, Laura! Afton-Solens brand
Emottar mina tacksamt lyfte blickar:
För det jag äger Dig af Himlens hand.

Norrköping, d. 8 Maji *) 1796. Joh. Nicl. Lindahl.

Den tolkar visserligen at det lyckligaste Par, det äro de och; ty visheten lärer dem at njuta utan saknad, åtminstone med minsta saknad: et Läro-stycke af den Philosophiska Hus-Taflan, som icke alla förstå. – Den k. Domprosten i Linköping var utom sig af glädje öfver at äga mig uti sit Hus, och skref i Stafvas Bok följande sit Hjerta så mycket hedrande Minnes-rader.

Jag i en öken börjar vandra
och känner ej min verld igen.
Du Gjufva Ömhet! kom tilbaka;
Du är den enda jag kan smaka
och genom Dig jag lefver än.
Gyllenborg.

På

*) Bröllopsdagen år 1791.

På en af mina gladaste dagar, då Herr Assessoren och Kongl. Bibliothekarien C. C. Gjörwell, min gamle Vän och Fru Gustava Eleonora Lindahls älskade Fader mig oförmodeligen besökte, anteknadt. Linköping, d. 20 Sept. 1796
Sam. Ödm.

Många och de ömaste Helsningar ifrån de k. Barnen i Norrköping att söta Mor sändas Dig härmedelst ifrån

Din aldratilgifnaste Pappa

Postscr. Ej nog dermed, at min k. Lindahl låtit modelera mit Hufvud af Hr Sergell, nu vil han ock hafva det graveradt af Hr Martin: ty han hade ändrat sin första tanka at låta gravera det Portrait af Hr Kraft, som Du är så god och hyser; men nu må det sitta i godan ro på Sätra, och behöfver ej sändas in. - A-propos af Hr Sergell - hvad tycker Du derom, at han tout de bon friar til Fröken Adlerberg? Också kallade hon mig ofta för: Herr Professor. Jag brydde henne så väl härföre, som för den nye Skriftefadren Damerne i Stiftet skulle få uti den just då Prof predikande Magr Munck, och bad henne skynda med Nunne-dokets afläggande. Hr Munck har stora ämbets-gåfvor, och stormade hela Staden til Kyrkan, då han predikade. Lilla Stafva var också den dagen i Guds Hus och fann den Guds Mannen mägta upbyggelig.

med

och
Vän och
mig o
Sept 17

inen i
ifrån

ypa

odelen
det
in
aft,
i
ä-
lan
llade

ens
af
ch
de.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Fru Brita Louise Almquist; dat. Stockholm, den 5 Oct. 1796.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Resa til Norrköping. 2) Emottagning och Umfägnad hos mina därvarande K. Barn. 3) Utdrag af et Bref til Söta Mor härom, som äfven innehåller en Beskrifning af den på flera år ej sedda yngre Systern Stafva för den äldre Louise. 4) Vidare om Stafva, som ocksä har en Solitude. 5) Hon äger sällsynta Egenskaper. 6) Alles vår Därvaro skulle blifva en Himmel på Jorden. 7) Stafvas Minnes-Bok, och et Minnes-Språk uti densamma af vår Lindahl, som ofelbart är det skönaste en Man kan skrifva til och om sin Hustru. 8) Domprosten Älfs Minnes-Språk äfven ganska vackert. 9) Mit Portrait må icke insändas. 10) Fröken Adlerberg och Adjuncten Munck.

Min Egen Aldrabästa Louise.

Jag har gjort en Resa til de Kära Barnen i Norrköping, och njutit där så mycken Lycksalighet för mit Hjerta, at jag skulle fela mer än mycket, om jag ej skickade några rader härom til Dig, efter jag ej är mera så lycklig at äga Dig här i Stockholm.

Resan skedde med en ung och vitter Secreterare, Herman Kullberg, den så lycklige Öfversättaren af Galathée. Han hade al möjelig vård om min Person, och blef snart en Gunstling uti vår Lindahls Hus. Jag blef emottagen och umfägnad med aldrastörsta Godhet; och skulle jag alt berätta, om det ock kunde beskrifvas, så skulle jag därmed fylla många Ark: ty betänk! Resan varade i 15 dagar, och et Besök gjordes i Linköping, dädan de kära Barnen hämtade mig, äfven som de ledsagade mig bort alt til Krokek. Söta Mor har fåt täta Raporter om denna min Östgötha-färd, och utur

denne

denne Journal vil jag här i Afskrift meddela hela det Stålle, som måst måste interessera Dig: ty där har jag äfven, samt på mit Satt, beskrifvit Stafva. Det lyder således:
„Vid Wärby druckos vi för första gången Din Skål, och jag plockade dessa här bilagde Blomster utmed den klara, sunda och läskande Källans brädd. Jag, vår Stafva och min Herrman hafva kysst dem; hvadan jag ock ber, at de förvaras til minne af de Känslor, som lifva oss alla tre för Dig. Här i Norrköping hafve vi tilbragt 2:ne just himmelske Dagar: ty Begge Barnen, Kullberg och jag, hafva beständigt samt ostörde varit tilhopa, talt Vitterhet och njutit Vänskap. Både Lindahl och Stafva hafva til sin Högagtning för Hr Kullberg fogat en Vänskap, hvilken ökat så mycket mera min Lycksalighet, som denna nya Vänskap ökat i märkelig mån deras och blifver säkert beständig. Min K. Måg, som har alla fordne och nyare Tidens Vitterhets-arbeten, som både tolkar och känner deras värde, - och en ung Skald, et Snille, som icke mera behöfver lofva oss mycket, omgifven af et Vitterhets-Bibliothek, af Vänner, af Välfägnad - - månne alt detta sammanlagt, och den gamle Mannen åsyna vitne til alt detta - - månne man bör i Stockholm afunna honom dessa hans Hjerta så lycksaliggande Känslor? Nej! Sötaste Du - gjör det intet. Jag behöfver dem, jag förtjenar dem.

Fader Pehr Lindahl är sig liks til Sinnet och det öfriga väsendet: en stilla Frid råder i hans Hjerta, Vänlighet och Godhet finnas uti alt hans Bemötande; men åldrig och svag, eller mycket förändrad til Kroppen, fann jag honom: han hörer illa, befattar sig ej med några Affairer,
här

har dock god matlust, gjör långa Promenader och sofver godt, är ocksä något mager: så jag hoppas, at med sådan Sinnes-ställning, sådan Bekymmerlöshet, sådan Matsmältning och sådan Sömn, kan den Heders-Gubben ännu upnå et Tio-tal af år. Han hälsar Dig med sit Hjertas hela Välsignelse. Sedan vi omfamnat hvarandra och han frågat efter din Hälsa, började han tacka Gud, som tilskyndat honom uti Stafva en Dotter, som utgjorde hans ålderdoms hela Hugnad och Glädje, som bär honom på sina Armar, med hvad mera Godt han sade om det kära Barnet, och alt detta under mot Himmelen vända tårfulla ögon — döm då sjelf om mina ögon kunde vara torra. Hvad skulle jag ej under alt detta känna, som har Gud endast och allenast at tacka för så myken lycksalighet uti och genom mina Barn?

Hvad nu Stafva beträffar, så visste hon ej af min Ankomst eller Närvaro, förr än jag hade henne uti min Famn. Herre Gud! hvilket Möte! hvilka Känslor! Hon är ännu vacker som en vårdag: de fina Anlets-dragen, det söta Leendet, det ömma tillika något skalkagtiga ögat, alt detta har bibehållit sig; men Hyen är något blekare; dock, när ej sällan en glad rodnad visar sig på den sköna kinden, blir hon väl så täck, så intagande, som vore hon ännu unga flickan. Hennes Växt är lika fin, som förut, hennes Gång lika lät-

och

och hon upoffrar dessa år, dessa Behag, för at omgå och skötta en åldrig, gråhårig Man! Ja, ju mera jag lärer känna hennes Norrköpings-lefnad, desto mera älskar jag, ja jag respecterar henne. – Vår Lindahl är, Gudi lof! frisk, god och glad, fägnar för hela Ständerna och visar mig det ena vedermälet af vänskap efter det andra; ja begge de k. Barnen hafva önskningar inom sig, som öfvergå al min både väntan och förtjenst. Begge hälsa de Dig aldrahjerteligast;,

Om Dig, Söta Louise, talles ofta och mycket, altid med ömaste Glädje ockfå öfver din Lyksalighet; ehuru Du på annat sätt än Stafva njuter densamma. När Skålarne druckos, förglömdes ingalunda Din, din k. Mans, och för ingen del lilla Löves Skål; som Stafva håller så mycket af, at jag i alt förtroende afstyrker at taga honom med til Norrköping, ty näppeligen får Du honom med Dig tilbaka. Stafva har et eget, mot Trägårdar och Landet vettande Rum, 2 Trappor up, där hon har sit eget Bibliothek, som bekläder alla väggar, och midt på Golfvet sit Skrifbord med Draglåder: där sitter och läser hon ofta, det är hennes Solitude, där sade hon sig fina och njuta en särdeles Lyksalighet, dock icke utan sin lilla ömhets-tår då och då, hvilket man får skrifva på henes medfödda, dock äfven vackra, Mjältsjukas räkning. Hennes Conversation utom Huset är nästan ingen; blott Fru Kuhlman besöker hon någon gång. Alla ville äga hennes sälskap, och föga synes hon, blott då hon går ut med sin Svärfar, stundom hela halfva milen utom Staden.

Hon

Hon styrer sit Hus som en hel Fru, ja til och med styrer hon sin lilla Man fullkomligt; hvilken ock känner sig så lycksalig, at han aldrig vil byta Hustru. På mit Hjerta har hon lagt de starkaste Band, at koma snart tilbaka, ja, om de rådde, finge jag aldrig koma därifrån. Äntiligen måste Du, Sötaste Louise, fara dit ner nästa Sommar. Kunde jag än en gång här i verlden vara så lycklig, at få se 2:ne mig så högst kära Döttrar tilhopa med deras så goda och glada Moder; hvad skulle jag då mera kunna sakna af detta Lifvets Sälhet?

Du minnes väl, at vår Lindahl hade en Minnes-Bok, nästan fullskrifven af de skönaste Tänke-språk, och et af de vackraste hade din K. Almquist skrifvit däruti. Men nu i år har Stafva också låtit gjöra sig en dylik, och uti hvilken hennes Man skrifvit främst denna så sköna vers:

Mit Hjerta, som vid Dagens första rand
Sin Morgonsuck up til Försynen skickar,
Der för Dig, Laura! Afton-Solens brand
Emottar mina taksamt lyfte blickar:
För det jag äger Dig af Himlens hand.

Norrköping, d. 8 Maji *) 1796. Joh. Nil. Lindahl.

Den tolkar visserligen et det lyckligaste Par, det äro de ock: ty visheten lärer dem at njuta utan saknad, åtminstone med minsta Saknad: et Läro-stycke af den Philosophiska Hus-Taflan, som icke alla förstå. Den k. Domprosten i Linköping var utom sig af

*) Bröllops-dagen år 1791.

glädje

glädje öfver at äga mig uti sit Hus, och skref i Stafvas Bok följande hans Hjerta så mycket hedrande Minnes-rader:

– – – – – – – – – – – –

Jag i en öken börjar vandra
och känner ej min verld igen.
Du ljufva Ömhet! kom tilbaka;
Du är den enda jag kan smaka
och genom Dig jag lefver än.

Gyllenborg

På en af mina gladaste Dagar, då Herr Assessoren och Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, min gamle Vän och Fru Gustava Eleonora Lindahls Fader, mig oförmodeligen besökte, antecknadt. Linköping, d. 20 Sept. 1796.

Sam. Älf

~~Några~~ Många och de ömaste Helsningar ifrån de k. Barnen i Norrköping och Söta ~~Mor~~ sändas Dig härmedelst ifrån

Din
aldratilgifnaste Pappa.

Postscr. Ej nog dermed, at min k. Lindahl låtit modelera mit Hufvud af Hr Sergell; nu vil han ock hafva det graveradt af Hr Martin, ty han hade ändrat sin första tanka, at låta gravera det Portrait af Hr Kraft, som Du är så god och hyser; men nu må det sitta i godan ro på Sätra, och behöfver ej sändas in. A-propos af Hr Sergell, hwad tycker Du derom, at han tout de bon friar til Fröken Adlerberg; ocksa kallade hon mig ofta för: Herr Professor. Jag brydde henne så väl härföre, som för den nye Skriftefadren Damerne i Stiftet skulle få uti den just då Profpredikande Magr Munck, och bad henne skynda med Nunna-Dokets aflaggande.

Hr

Hr Munck har stora Ämbets-gofvor, och stormade hela Staden til Kyrkan då han prädikade. Lilla Stafva var också den dagen i Guds Hus; och fann den Guds Mannen mägta upbyggelig.

BREF: Ifrån Herr Secreteraren Herm. And. Kullberg til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell; dat. Stockholm och Norrmalm, den 5 Oct. 1796.

Innehåll:

Taksamhet och Vänskap, tolkade med varm känsla uti et skönt Språk. Bilaga: Utdrag af et Bref til des Moder i Carlscrona, rörande vår Resa til Östergöthland.

Högtärade Herr Assessor!

Härjemte tar jag mig frihet at skicka et Bref, som jag skrifvit til min Mor. Der äro några Ställen, som påminna om de lycksalighets-dagar vi njutit tilsaman i Norrköping, och derföre hoppas jag at det läses med nöje. — Men — der är icke något grant Språk — det är den enkla Naturens, som det flutit från en ljuf åminnelse af den Sälhet jag erfarit genom Herr Assessorns förekommande godhet. Jag är för denna godhet skyldig tusen tack- sägelser — mit hjerta säger mig det — men, huru tolka dessa Känslor! —

Nej, jag ej några uttryck vet,
som kunna, som sig bör, beskrifva
de ljufva känslor, som mig lifva
til ömhet och til tacksamhet.
Men kom at til Ert hjerta trycka
et hjerta, varmt för vänskapen,
kän hur det slår, — kän at min lycka —
och kän at Ni har skänkt mig den.

Men

Man gjör illa, då man vil försöka at måla hjertats högre känslor — en blick, en suck, en tryckning til dens bröst man älskar och vördar, säger alt hwad som kan sägas.

Ack! måtte jag altid förtjena at äga en sådan Vän, som Assessor Gjörwell! jag skulle då vara mycken afund värd. — Under denna önskan innesluter jag mig i Herr Assessorns öma Vänskap och lefver beständigt dess

måst tilgifne vän och tjenare,

M. A. Kullberg.

Postscriptum. Sedan Brefvet var skrifvet, kommer Hr Skallberg och presenterar följande poëtiska Galanterie, i anledning af min k. Hustrus Namnsdag:

Til Fru Assessorskan Gjörwell på Britas Dag.
d. 7 Oct. 1796 *).

Jag länge har förgäfves sökt
et tilfälle at Er förklara
hur jag har bäfvat för Er fara,
och hur min oro sig förökt,
då jag ej hört Er bättre vara.
i dag jag lyckligt fått det hopp,
at snart skal slutas denna smärtan,
och glädjen åter daga opp
sit skymda ljus i våra hjertan.
Åt detta hoppet lemnad, jag
en Sång til offer dristat våga
at bäras Er på Eder Dag:
ack! måtte hjertats varma låga
ge konstens rörande förmåga
för Snillets bristande behag!
och då jag vil vår glädje måla,
må ljus, och lif, och tjusning stråla
från mina svaga penseldrag!

---

i dag

*) Fru Gjörwell hade då nyss blifvit bättre efter en sjukdom.

I dag med dubbel fröjd vi al din klarhet skåda,
O Sol! Naturens hulda vän!
Du steg ur böljans sköt fördubblad skön, at båda
en vacker Dag för vänskapen.
Må i din höga fart ej något moln dig dölja
och skymma oss dit ljusa lopp;
men du med seger blick gå ned i samma bölja,
där du ur rosors bädd steg opp!
Och Ni, som blifvit nämnd af Dagen,
som kom at Dagen prydnad ge,
ack! måtte Ni med nöje se
åt Hjertat, Snillet och Behagen
et offer läggas för Er fot!
ack! måtte Ni ta det emot!
Det är af hjertats enkla gåfvor
i al dess renhet skänkt åt Er;
Ni vet det har ej bättre håfvor,
men at det ganska gerna ger.
Och måtte Ni, i Hälsans sköte,
å nyo räkna glada dar,
å nyo njut af nöjets möte
ge det Ert hägn och Ert förswar;
och Edra vänner fägnas åter
af Edert Sälskap, Edert vett,
och jag, som långst förskjuten gråter*),
bland dessas rum ock finna et!

H. A. Kullberg.

*) Hon hade då ej ännu sett flere omkring sig, än Archiatern Hallman, Secreteraren Björkegren och Hr Forssgren

Brefvet til Fru Kullberg. i Oktober 1796

--- Jag vil intet mer tänka derpå; men endast berätta den sednast förflutna tidens lyckfalighet för mit hjerta: den är väl också förbi; men minnet deraf är nog för at gjöra mig dubbelt så lycklig, som alla andra människor. Jag har längre tid mycket omgåts i Assessor Gjörwells Hus, och njutit myken godhet och vänskap af både honom och hans aimabla Fru, som jag aldrig tilfyllest kan erkänna; men detta hade dock allenast varit en förberedelse til hvad Han ville ännu mera bevisa mig.

En vacker morgon i förleden månad kommer den ~~den~~ Hederlige Gubben upp til mig och frågar, om jag icke kunde få tilfälle at gjöra en liten resa med honom om et par dagar; och jag, som söta Mor vet, är lätt på trån, jag blef glad och lofvade det, utan at få veta hvart det skulle bära, endast at den skulle påstå 4 à 5 dagar, och at jag allenast behöfde medtaga något linne och småsaker; för öfrigt skulle vi åka i täckt vagn och må ganska bra. — Dagen efter får jag närmare underrättelse, at han ville resa til Norrköping, för at helsa på sin måg, Grosshandlaren Lindahl, som är en ibland de rikaste derstädes, och hvars Fru, Assessor Gjörwells dotter, är et ibland de vackraste och älskansvärdaste Fruntimmer jag nånsin sett. —

Preparationerne til denna interessanta Resa voro, som söta Mor lätt kan se, intet många och vidlöftiga — Den 15 Sept. på förmidd. Kl. 10 infann jag mig hos

Asses.

Asfesjorns, och sen vi ätit en god frukost eller rättare middag, och så druckit — satte vi oss i vagnen kl. 12, och befallte oss i Guds händer så väl som det efterlemnade.

Hela resan til Norrköping gick ganska väl; jag hade cassan om händer, och medelst mycket drickspenningar kommo vi ocksa tämeligen fort: Nb så fort som en 66 års gammal Man kan fardas. —

Vid framkomsten til Lindahls, kan Söta Mor föreställa sig hwad glädje det är blef, efter som det var aldeles en Surprise, som Asfesjorn gjorde dem, och utomdess är det så naturligt, at Barn, hwilka icke sett sina Föräldrar, och Föräldrar, som icke sett sina Barn på lång tid, skola känna den högsta Tilfredsställelse at åter få sluta sig i deras kära armar — ack! hwad jag tänkte, då jag såg dessa wärdiga Barn af en så wärdig Fader! jag var i Carlscrona med hela min själ, och jag slöt min älskade Mor och Far i min famn — men — — likwäl kan det kanske snart nog hända.

Här, i detta förträffeliga Sällskap, passerade som en bliat fjorton himmelske dagar: intet bekymmer, intet behof; endast wänskap och glädje och ömhet emellan alla; det var som en osynlig hand skulle inneslutit oss alla med et ljuft förenings-band; jag är viss at Himmelen gladdes öfver vår lycksalighet, och jag tror säkert, at jag efter denna resa står i mycket mer nåd hos vår Herre än nånsin tilförene.

Vi foro til Linköping på et par dagar — Asfesjorn skulle se sin gamle ungdoms-wän, Domprosten Ålf,

som

som är en vördnadsvärd Man, både i anseende til sin Lärdom och sit Hjerta. – Imedlertid for jag som Jehu, at ocksÅ se min vän Gyllenram, som bor 5 mil ifrån Linköping. – Söta Mor kan tro at jag var välkomen; man anstälde en liten Högtid – det är ljuft at se sin varelse orsaka glädje – Jag njöt denna ljufva Känsla i ömnigt mått hvar jag kom – och detta utgjorde min största lycksalighet. – Jag tilbragte et ganska nöjsamt dygn på Sättra, och skyndade mig så tilbaka til Linköping, dit jag hann tredje dagen kl. 1 om middagen, då jag fann et ömt och vänskapsfullt bref före mig på Gästgifvare-gården från min vördnadsvärde Res-Kamrat, som innehöll, at jag genast vid min ankomst skulle infinna mig hos Domprostens. – Jag kom just dit, då Hela Linköpings Consistorium och alla Stadens äldste såto kring et välsignadt stort Bord med rätt ansenliga Bålar på hwardera ändan. – man tog emot mig med mycken Godhet och satte mig bredvid Domprosten, som hela dagen öfverhopade mig med höfligheter, gaf mig åtskilliga poëtiska saker, och visade för öfrigt det aimablaste humeur i verlden, äfven som Domprostinnan och hennes Dotter. – Men Norrköping låg oss ändå mycket om hjertat. – Eftermiddagen kommer Grosshandlaren Lindahl in til oss bäst som vi såto och språkade: han föregaf något ärende, som obligerat honom at fara til Linköping; men vi misstänkte något försåt – andra morgonen skulle vi resa – Han åt frukost med oss hos Domprosten, och vi

stämde

stämde möte på första Gästgifware-gården. — Söta Mor
kan döma om vår glada förundran, då vi der funno
både Fru och Herr Lindahl: de hade varit oroliga öfver
det vi drögde och farit ut för at möta oss; men då de ej
funnit oss på vägen rest ända fram — der Frun ej ville
visa sig för Domprostens, och derföre viste sig intet för oss heller. —
Snart voro vi tilbaka til Norrköping — ännu några dagar
gingo förbi under et ljuft åtnjutande af all den sälhet en
dödlig kan begära. At se de tusende sätt, hvarmed de täflade
at gjöra oss lyckliga, var en vällust för våra hjertan. —
Jag blef presenterad i de första Husen, och vi skiljdes
suteligen med många tårar ifrån et Ställe, som vi
hade at tacka för så mycken ro och glädje, åtföljde af
Herr och Fru Lindahl flere mil. — Farväl min bästa Mor!

H. A. K. —

Helsa Söta Far och tacka honom så mycket, så mycket
för sina sista kära rader, och ännu mera för den andra
godheten. — Herre Gud! när skal jag en gång bli så
lycklig och kunna erkänna alt hvad mina kära
Föräldrar gjort för mig. — Gud gifve at de måtte alla må väl!

3 M oss begge

Stockholm, den 7 Oct. på Fru
Britas Namnsdag 1796, kl. 10 f.m.

Min käraste John Lindahl

Ber jag må jämte sin lilla Söta Stafva i dag förena sina både Tacksägelser och Förböner til Gud, som återgifvit den Bästa Moder, den nästan för ömhetsfulla Hustru Hälsan. Måtte Gud förlänga detta oss alla så kära, af oss alla så vördade Lif! Lilla Fru Bibri blir hvar dag bättre, och när nu äfven Don Carlos kommer at slutas inom våre armar; så blir ock hennes Glädje fullkomlig. I afton blir, i anseende til Namns-dagen, hos mig en liten amicale Fête, då vi också ej skole underlåta, at uti Edert sköna Mallaga-vin dricka din och vår Stafvas Skål.

I dag får du et kort Bref, men så mycket längre och til en del ganska angenäma Bilagor. Jag hoppas, at Brefvet til Louise skal i synnerhet behaga Stafva. Hvarföre skulle ej den äldre Dotern ocksså få någon del af min Lycksalighet hos den yngre? Hr Kullbergs Bref til sin Mor om hans Lycksalighet uti edert Hus är ju ocksså et vackert vedermäle af hans Hjerta både för henne och Vänner? Bolags-Contractet med Herr Wadman är väl icke ännu upsatt, ty vår både intellectuela och politiske Tanke-byggnad är något olika; men mit omgänge och hans egen Förfarenhet måste väl gjöra, at våra Extremer koma at nalkas sig mera. Hans Caractere är lik en tickhaltig Malm, som, när den får passera Renings-ugnen, och sedan

sedan amalgamerad, så at Qvicksilfret får litet mera Stadighet och Tyngd; så upkommer deraf en ädel Metal, både lysande och brukbar. En Thorildian in optima forma emot den nu antågande Stats-Läran -- där behöfves en ådrig vid, som med fast och vänskapsfull Hand kan hålla Ynglingens Eld tilbaka: est modus in rebus.

I förleden Natt kom Elden lös uti stora Peichlinska Huset på Blasii-holmen; men det var så bastant bygdt, at, ehuru det brann starkt inuti och Lågorna flogo ut igenom fönstren, ~~blefs~~ brann dock icke Taket af, eller något annat Hus i Granskapet skadades. Hertig Fredric kom in ifrån Drotningholm och förde Öfver-Befälet vid Släckningen.

En vitter Tysk, Hr Lenz, Lärare uti Upfostrings-Huset i Schnepfenthal vid Gotha, Stiftarens Salzmans Måg, hälsar på Dig endera Dagen: en kunnig, dygdig och vacker Karl. Född Saxare, har han efter eget val fått följa Literaturen; född Brandenburgare hade han däremot förmodeligen snart fått lysa af den Gloiren, at paradera såsom Grenadier uti sin Konungs dispvakt.

Hinner icke mera. Vädret är vackert, och jag måste gå til Solituden; torde ocksa hända, at jag tager afsked af Sommaren på Djurgården; men til kl. 5 är jag åter hema. Min vördnad til Fader Pehr och Ömhet til Lilla Stafva. Omfamnar Eder alla af bästa Hjerta.

Gjörwell

Afskedet på Djurgården kom dock icke at äga rum.

Til Herr och Fru Lindahl i Norrköping.

Stockholm, d. 14 Oct. 1796.

1) De nu få, Mina käraste Barn et mägta långt Capitel, hörande til min Rese-beskrifning. Den kommer at bestå af de 18 på Bilagan teknade Bref, hvilka jag ärnar förse med Titel-blad och Företal, samt ber Min John vara så god och skicka mig tilbaka, med understrykning af de Bref, som Du redan fåt, så skola de öfriga efterkomma, för at gjöra Copi af detta digra Verk.

2) Härmed slutar jag också de så kallade Lång- och Gjöm-brefven: ty så snart jag nu börjat Trykningen af min Brefväxling, som sker med aldraförsta, så dels hinner icke mera Tiden til, dels förer jag in uti densamma i Brefven til Min Vän i Landsorten och til min Vän utrikes åtskilligt af sådant, som förut fik rum uti Förtroendes-Brefven.

3) Dessa höra derföre icke aldeles up; men de komma mera sällan och blifva kortare.

4) Nu börjar jag rätt mycket at längta efter Bref ifrån min John och Stafva i Norrköping; varen fördenskull så gode och hugnen mig begge med edra altid för mig så kära rader.

5) Jag ber vidare, at et Bud anmäler min ödmjuka vördnad hos Fröken Ehrensparre, med förfrågan om hennes Hälsa och önskan för des både snara och fullkomliga återvinnande.

6)

6) Söta Mor är nu, Gudi lof!, någorlunda bättre; men, icke aldeles rask: Krafterne komma långsamt tilbaka. Hon borde skrifva och åfven tacka för al mig visad Godhet under mit långa — — nej! alt för korta — — vistande hos Eder, i synnerhet til Stafva och tacka henne för de vackre Spetsarne; hvilket hon dock bedt mig gjöra i dag, samt det af alt hjerta. Hon skal ~~bära~~ bära dem för sina bästa Hufvor, och ber lilla Stafva koma up i vinter, så skal hon sielf få se, huru mycket värde Söta Mor fäster på dem, och huru väl de kläda hennes ansigte. Söta Mor har ej ännu efter sin Sjukdom orkat skrifva en enda rad til Calle, som skulle den 4 vara afrest ifrån Hamburg, ärnandes sig med Post-Jagten ifrån Lübeck til Köpenhamn. Vi äro först rätt orolige för hans egen k. Person, innan vi vete honom vara på Svenskt fast Botn; och sedan dele vi hans egna bekymmer, innan vi få veta sluteliga ödet af hans ifrån Livorno afgångne Saker, bestående af 2:ne stora Kistor, fulla med Böcker och Ritningar uti hans väg, hvilka voro om bord på en Svensk Strat-farare, som skulle gå til Cagliari och lasta Salt, men togs af et Engelskt Skepp och bragtes up til Bastia. Om förlossningen därifrån äges ännu ingen underrättelse på vår Beurs.

7) Gud bevare min John för alla Sjöskador, samt alt annat ondt! önskar af tilgifnaste Hjerta

Begges

ödmjukaste Sassa.

Min Rese-beskrifning
til Norrköping och Linköping uti Sept. 1796.
innehålles uti följande Bref:

1. Bref ifrån Hr Forssgren til G. Stockh. d. 16 Sept. 1796
2. — —, G. til Fru Br. N. Norrk. d. 18 Sept.
3. — —, Dito til Dito. Norrk. d. 19 Sept.
4. — — Dito til Dito. Link. d. 21 Sept.
5. — —, Dito til Secreter. Björkegren. Norrk. d. 26 Sept.
6. — —, Fru Stapa Lindahl til Fru Br. N. Norrk. d. 26 Sept.
7. — —, G. til Kongl. Secreter. Mandorff. Norrk. d. 27 Sept.
8. — —, Secreter. Kullberg til Fru Stapa Lindahl. Stockh. 3 Oct.
9. — —, G. til Herr och Fru Lindahl. Stockh. d. 4 Oct.
10. — —, G. til Fru Louise Almquist. Stockh. d. 5 Oct.
11. — —, Secreter. Kullberg til G. och til sin Mor. Stockh. d. 5 Oct.
12. — —, G. til Hr John Lindahl. Stockh. d. 7 Oct.
13. — —, G. til Dompr. D. Ålf. Stockh. d. 14 Oct.
14. — —, Secr. Kullberg til D. Ålf. Stockh. d. 14 Oct.
15. — —, Canc. Råd. Schönberg til Dompr. D. Ålf. Åsberg, 3 Maji 1793.
16. — —, Canc. Råd. Elers til Dito. Stockh. d. 11 Mart. 1794.
17. — —, Dompr. D. Ålf til G. Link. d. 22 Aug. 1796.
18. — —, Bruks-Patr. Burén til D. Ålf. Boxholm, 6 Aug. 1796.

De 4 sistn. ofvanstående Brefwen finnas åberopade uti Br. från G. til Å. Således följa de med.

i [illegible]
ibl
d. [illegible]
ifr
å n
fåg
Ald
jor
ha
Slä
kon
Fr
Vå
ska
ån
och
Br
*[illegible]
**[illegible]
A

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr D:r Sam. Ålf, Domprost i Linköping; dat. Stockholm, den 14 Oct. 1796.

Innehåll:

1) Taksägelser. 2) Seniorer på Svenske Parnassen: Liljestråle, Sköldebrand och Ålf. 3) Consistoriel Kalas. 4) Domprostinnans särskilda Välplägning. 5) Bref ifrån Hrne Leopold, Schönberg och Elers. 6) Sal. Lidéns Heders-rum i Himmelen. 7) Gamle Herden Anlo's ord och inga visor. 8) Ålders-männerne Cernsköld och Schützercrantz. 9) De Gamles Lön på Ålderdomen. 10) Nyckeln til Grotii Bref. 11) Apostaterne Grefve Gustaf Otto Lewenhaupt och Hr Thure Ribbing. 12) Den trolösa Greta Brahe hänvises til Domkyrko-Tornet i Linköping. 13) Hof-Narren Baron von Gundling i Berlin. 14) Patrioten Hansen i Köpenhamn. 15) Önskningar öfver Biskops-Huset i Wreta och Domproste-Huset i Linköping. 16) Hr Kullberg får och gifver Skalde-Offer. 17) Annalistens offer. 18) Helsningar. 19) Hr Burén, ehuru sjelf arbetsam, värderar dock mit arbete för mycket. 20) Enda förtjensten — är, at hafva önitie utgifvit Handlingar, och dymedelst gjort dem til öfvriga vitnen. — Bilaga: Bref ifrån Hr Kullberg til Hr Domprosten; dat. Stockh. d. 11 Oct. 1796.

Se nu, Min af Hjertat förbundne och vördade Broder, sitter jag åter i Stockholm och skrifver detta Bref uti mit Museolo til den älskvärdaste ibland Seniorerne uti de Svenska Musernas Rike*): ty den 1721 födde Hr L. högaktar jag blott och den 1722 födde Hr Sk. ryser jag före. Ifrån Norrköping tackade jag genast, här i Stockholm tackar jag å nyo, skal altid och allestädes tacka för al den Vänskap och Välfägnad, hvarmed jag öfverhopades uti det kära Domproste-Huset. Aldrig förgäter jag de Dagarne, himmelske Dagar för mit Hjerta; jordisk var blott den dryga Timmen, då jag sattes i Consistorio, och hade säkerligen ej kommit sadan med Helsan, så framt icke Helso-Gudens Ombud, den andre Extra-Ledamoten, Hr Assess. Roth**), kommit vår Magskakning til hjelp medelst sit Tal och Skratt. Fru Systers Händer kysser jag dock i synnerhet för al den lekamliga Välfägnaden, för det Kongliga Ölostbrödet med de inlagde Pomerans skalen uti; för den sköna Smålänningen &c. &c. Uti min glada åminnelse af alt detta blandar sig dock et verkeligt Bekymmer, och hvilket ej kan lyftas ifrån mit Sinne, förrän Min Käraste Broder förvissar mig därom, at de Leopoldska Brefven kommit til rätta.

*) Domprosten D. Ålf är född d. 14 Jul. 1727.

**) Hr Ge. Roth, Assessor i Collegio Medico och Medicus vid Här Armeens Flotta.

Här bilägges med mycken Tacksamhet de begge mig gunstigt
til Låns lemnade af Hrne Schönberg och Elers: det ena har upp-
byggt mig, det andra roat mig. Jag vil gerna tro, at Sal. Lidén var
en god Christen, ty hans Gerningar vitnade därom, och hwar de
tala skal Reflexionen vara så höflig och tiga; men om han där-
före trodde qvinkte-vis på Formula Concordiæ och Upsala Möte,
lemnas därhän til Hjertes Ransakaren. Gud signe imedlertid
Schönberg, som så rundeligen beatificerade honom, och
förunnar jag visserligen Herr Historiographen det Rum uti
Guds Rike, alt inwid sjelfva Thronen, där han redan i Andanom
ser denne alles vår vän exalterad. Hr Elers håller sig däremot
vid jorden, och låter en klok men tillika glad Gubbe säga de
skalkagtiga Flickorna Ord och inga Visor. Gerna sitter jag i
lunden den gröna, när Skalden tager fram Herde-pipan och
lärer oss leende Visheten. Så gjorde Fader Anacreon.

Dock vi skole väl också säga et godt ord om våre egne Gubbar.
Korrt före Nedresan råkade jag 2:ne af dem, den ene lärd för sig
sjelf, den andre nyttig för allom. Den förre var Landshöfdingen
Sernskjöld, född 1713. Tagandes vägen öfver Slotts-Parterren,
fann jag honom sittande mägta hopfallen på en Bänk,
för at där hämta frisk Luft och njuta Blomstrens både ljufva
åsyn och Lukt. Jag gik genast til honom, och betygade min
glädje däröfver, at se honom vid så goda Krafter, at kunna
från Södermalm gå dit; då han swarade: Gud ske lof! at jag
ännu orkar gå ut; men så börjar jag dock nu at känna
det jag blir gammal. Den andre Heders-Gubben är Archiater
Schützercrantz, också född 1713; men det oagtat går han rak och
snält på Gatan, samt steg nyligen mina tre Trappor up.
Om hans mödosama Lefnad behagade Min K. Broder läsa des af
mig upsatte Artikel uti Lefvande Sverige, och uti hwilken finnes
en mägta upbyggelig Locus af Kyrko Läraren Hedin om gamle
Mäns Belöning och Öde på deras Ålderdom, så lydande: "Nytt Folk och
"nya omständigheter förändra under loppet af en åldrig Mans Lefnad många
"utsigter, och gjöra at han oftast blifver glömd midt under det verksamaste
"Nit och den mäst berömwärda åhuga at vara nyttig".

Min

Min Käraste Broder har nyl. läst igenom vie de Grotius par Burigny, som är en, hälst för oss, mycket interessant Bok; äfven känner Min Bror hans i Folio tryckta Bref. Framföre detta verk har Hof Rådet Warmholtz anteknat följ: Notice: " C'est Mr P. Burman, Professeur à Amsterdam, qui a fait imprimer cette Clef des Lettres de H. Grotius: v. Bibliotheque des Sciences & des Beaux-Arts, T. XX. P. II. p. 475. Elle n'est ni aussi complete, ni aussi exacte que celle dont j'ai fait usage en déchiffrant dans mon exemplaire les endroits écrits en chiffres: v. p. 129 & ailleurs; p. 449 les Chiffres 48–80 signifient vidua (la veuve du Landgrave de Hesse) & non invidia, comme il y a dans la clef imprimée. Au penultieme Article de cette Clef, contenant une Liste des Lettres de Grotius, qui ne se trouvent point dans l'édition in fol., on pourra a-jouter les Lettres de ce savant indiquées Bibliotheca Bunaviana, T. I. Vol. III. p. 1924. v. Burigny, vie de Grotius, T. II. p. 130–134". –– och efter jag nu kommit til vittre Mäns Anteckningar, så se här en annan af Canc. Råd. Berch, rörande tvänne förnäme Svenske Apostater: " 1. Grefve Gustaf Otto Lewenhaupt, tjente i Frankrike, gifte sig där och blef Catholsk. Om han haft Barn, eller lefver, är o-bekant för Slägten i Sverige.

Gr. Carl Moritz,
Dr. A. Råd.

Gr. Axel Johan, vice-Amiral.	Gr. Carl Gustaf, Sachsisk General.
Gr. Gustaf Otto, Apostata questionis.	Gr. Carl Emil, som halshögs.

2. Hr Thure Ribbing af Gränsholmska Grenen (och altså icke Friherre) tjente i Frankrike, var Öfverste-Lieutenant i Royal-Allemand, Cavallerie, med Titul af Brigadier. Han antog Catholska Läran, och gifte sig där i Landet. Afled först på 1720-Talet. Lemnade inga Söner, utan allenast en Dotter, gift i god Famille, och vid år 1745 redan Moder til en gift Dotter, som bodde i Flandern, uti någon af de Franska Fästningarne. Bemälte Hr Thure var Sonesons-son

Son af Hr Sven Ribbing til Gränsholm, Brodren til Jungfru Elisabet Ribbing, som var förlofvad med Hertig Carl Philip. Eljest i lika grad a communi stipite med Sal. Presidenten Conrad Ribbing".

Men hvad mycket behagligt vara mände är en efter sjelfva det så högst rara trykta Originalet noga tagen och vidimerad Afskrift af: Die untreue Margretha Brahe --- trykt 1661, på 37 Sidor i 8, och om hvilken Skrift samt dess innehåll läses en förträffelig Afhandling af Sal. Hr Warmholtz uti min Svenska Mercurius för Sept. 1757. Om jag minnes rätt, har Sal. Lidén skänkt detta Bibliographiska fynd in originali, jämte så månge andre Lärdoms-Skatter, til det Tacksama Bibliotheket i Upsala; men som jag förmodar, at sjelfva den trykta Skriften ej finnes på Bibliotheket i Linköping, så ber jag at denna så trovärdiga Afskrift må där förvaras.

At glade och ståtagtige Konungar hafva onödiga utgifter är mycket lätt begripeligt; men at alfvarsame och hushållsagtige Konungar hafva dem är mera sällsynt. Ibland desse får man dock räkna Kon. Fredric Wilhelm I af Preussen: ty han underhöll med icke ringa kostnad en Hof-Narr och gjorde honom slutligen til Finance-Minister. Aldeles sant: ty Baron Jacob Paul von Gundling, en icke olärd Man, men lustig Fure, brukades såsom Hof-Narr hos förenämnde Konung, hvilken introducerade honom uti sit Tobaks- och Öl-Collegium såsom dess eller Collegii Historicus; nu söp och pratade han Tök af alla krafter, samt behagade Höge vederbörande så aldeles, at han steg i från den ena Värdigheten til den andra, ja slutligen upphöjdes han til Ledamot af Rådet eller, som det i Berlin kallas, General-Directorium; hvarom Konungens egenhändiga Bref til Stats-Ministern von Kameike vitnar, och hvilket bokstafveligen lyder således: "ich befehle dem würklichen "geheimten Rath von Kameike, dass er soll von datto introduciren "dehnn wohlgelahrten und weisen und den universahlen mit "grossen meritten würdigen Ober ceremonien Meister und geheimen "Rath

2)

"Rath Gundelling im generahl finantz Directorium zum "votto sessionem und soll das departamant haben aller Seiden würme im gantzen Lande ist mein Wille".
Hela denna Cabinets-Befalning hörer utom des til de originale orthographierne af Konglige och Förstlige Personer.
Hela Hans Excellences Titulatur var eljest följande: Geh. Finance-Råd, Öfver-Ceremonie-Mästare, President uti Kongl. Vetenskaps-Sällskapet, Riks-Historiograph, Riks-Heraldicus och verkelig Hof-Narr, samt Ledamot och Tidnings-Referent uti Kon. Fredric Wilhelm I:s Tobaks-Collegium; --- eller som den bättre intagas kan af Inscriptionen på hans Graf-sten, så lydande:

Alhier lieget begraben
Der weyland Hoch- und Wohlgebohrne Herr
Herr Jacob Paul Freyherr von Gundling
Sr. Königl. Majestaet in Preussen Hochbestalt gewesener
ober-Ceremonien-Meister, Cammer-Herr, Geheimer
ober-Appellations-Kriegs-Hoff-Chammer-Rath,
Praesident der Königl. Societaet der Wissenschaften,
Hoff- und Chammer-Gerichts-Rath,
auch Historiographus etc.
welcher
von allen die ihn gekannt haben,
wegen seiner Gelehrsamkeit bewundert,
wegen seiner Redlichkeit gepriessen,
wegen seines Umganges geliebt
und wegen seines Todes beklaget worden
Anno 1731.

En värdig Man har däremot dödt i Danmark, samt fått öfver sig en värdig Minnes-skrift uti Min Bror's Käraste Språk.

Hr

Hr Conference-Rådet Wilh. Aug. Hansen var en verkelig Patriot, och en af de Människjo-vänner, som där i Landet ifrigast arbetade på at lossa Träldoms-bojan af Bonden på Kongs- och Adels-gårdarne. Han var född d. 24 Oct. 1746 och dog d. 20 Maji 1796 på sin Landgård Frydendal, där också ingen bitter Tår fäldes förrän vid hans Lik. Öfver hans Hög ristades följande Runa:

Lugete Ruricolae!
Lugete quotquot
Agrariam rem debita habeatis reverentia!
Occidit, eheu! citius justo occidit
De re agraria meritissimus,
WILHELMUS AUGUST. HANSEN,
in Camera regia Triumvir,
Quem
in hoc publico munere
Libertatis rusticae ac jurium colonorum
indefessum noverimus vindicem;
Privatum eundem
Sui juris colonorum
Patronum vidimus munificentissimum.
Lugete Boni
Virum
Pietate & Probitate vix ulli
Ast verecundia nulli
secundum!

Posuit affinis
P. H. Graah.

Den välgjörande både Biskopen och Domprosten i Linköping lära känna Gufva Rörelser, då de läsa detta, och skåda om kring sig den härliga och så fädesrika Östgötha Bygden.

Wreta,

Wreta, Wreta isynnerhet, måtte des åboer länge behålla uti den förre sin Fader och Vän! Stor och sann vördnad förmäles hos Herr Biskopen, jämte ödmjukaste Taksägelse hos både Herre och Fru för där åtnjuten välfägnad.

At detta hembjuder äfven både mit och Hr Kullbergs Hjerta det af oss så högeligen ärade och älskade Domprost-Huset i Linköping. För et par dagar skickade jag den resande Skalden och Skalken följande glade vers af Voltaire til denne vår Tids både mycket skämtsame och ändå ganska läsbare Poët, Chevalier de Boufflers, han som skrifvit Skalde-qvädet: le Coeur; til honom skref Voltaire:

C'est à vous, ô jeune Boufflers,
à vous, dont notre Suisse admire
Les charmes, la prose & les vers
Et les petits contes pour rire,
C'est à vous de chanter Themire
Et de briller dans un festin,
Animé du triple délire,
Des vers, de l'amour & du vin.

Fiat applicatio!

Hr Kullberg, intagen af vördnad och Tilgifvenhet för Min Käraste Broders både Snille och Hjerta, har icke kunnat neka sit eget det både skyldiga och frivilliga offer, som jag härmedelst får uti des Namn öfverlemna och detta mit Bref bilägga.

Men på det at Offer ifrån min åker icke heller må saknas, så mottag de sist utkomna arken af Lefvande Sverige. Hela Första Afdelningen, jämte de få nu mera

så

så rara arken af Lagerbrings Riks-Historias femte Del och den nu indragne Gustaf Mauritz, skola med första Bud afgå, dess senare äfven til Herr Biskopen jämte Hr Thams Gothiska Monumenter, för hvilka jag emottog Betalning i Wreta.

Vänskapsfullaste vördnad förmäles til Fru Syster och Cousine Marie-Sophie. Hos begge, äfven som hos Herr Lector Nicolai, ber jag få blifva uti godt minne bibehållen. Lycksalighet och Glädje hvile altid, åtminstone ännu länge, öfver begge Husen! Så sker mit Hjertas Önskan tilfyllest. Härmed instämmer min käraste Bribri til alla delar. Min Respect til den vittre och emot Vetenskaperne så ädelmodige Lagmannen Gahm förgätes ingalunda. Varde hans och min Käraste Broders Likar många uti vårt Land!

Och härmed omfamnar jag Min Käraste Broder af vördnadsfullaste och taksamaste Hjerta.

Gjörwell.

Postscr. Med största Taksamhet å begge Händer återsänder Brukspatron Herren Buréns Bref, uti hvilket å nyo hans vänskapsfulla Hjerta blott fört Pennan uti alt det, som angår min ringa Person. Om jag har någon Förtjenst, som jag sjelf kan kännas vid, så består den däruti, at jag hopsamlat och framstält laggilla vitnen inför den Historiska Sanningens Domstol och til våra Historiska Snillens tjenst. Flere utgifva väl Handlingar; men ej sällan får Häfdeteknaren sedan sjelf hålla Räfst-Ting med deras Trovärdighet. Måtte denne vår såhederlige och margkunnige Vän högligen ifrån mig. Man gladde mig i Norrköping med det Hopp, at han skulle flytta Bo och Bibliothek til Himmelstalund: detta blefve et nytt och mägta kraftigt Skäl för mig, at ännu anträda en Valfärd med detsamma til Lidéns Graf, som jag 2:ne gånger nu senast besökte och betraktade.

Bilaga.

Högvördige Herr Doctor och Domprost!

Icke med Snillets, endast med tacksamhetens rätt, vågar jag frambära detta mit första offer för Svenske Parnassens äldste Son. — Det är ändå kanske en förmätenhet, at vilja offra på et Altare, där Sång-gudinnornas skönaste rökverk redan länge brunnit; men, måtte mig likväl tillåtas, medan Leopold och Oxenstierna tala med förtjusning til Edert Snille, at egna dessa få rader endast til Edert Hjerta —

Fast främling uti Snillets verld
jag endast mödans väg fått plöja,
likväl en gnista hemligt närd
min Själ har stundom mägtat höja;
och med de ~~hem~~lifliga begär,
dem Hjertats första känslor röja,
jag kanske ofta varit när,
utaf den Lager Pinden bär,
at någon lågväxt qvist få hinna;
och sen med dristigare hopp
få stiga med förtjusning opp
at kransen åt min hjessa vinna. —

Men

Men detta mål, i töcken skymdt
min fikna Syn förgäfves letat,
och mera dess begär mig retat;
ju längre det ifrån mig rymdt.

Häraf finner Herr Doctorn och Domprosten, at det är blotta oförmågan som hindrar mig at för det närvarande, som sig borde, tolka erkänslan för al den Godhet mig blef bevist under mit vistande i Linköping. Skulle detta hinder nånsin förminskas eller försvinna, så skal jag då bjuda til at förklara hvad jag endast nu kan känna, och önska mig at värdigare få vara innesluten i Herr Doctorns och Domprostens ömma åtanka och vänskap. Emedlertid har jag äran vara med största Högaktning

Herr Doctorns och Domprostens

ödmjukaste Tjenare

Stockh. d. 14 Oct. 1796. H. A. Kullberg.

til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell

BREF: ifrån Fru Stafva Lindahl; dat. Norrköping, den 20 oct. 1796 *).

Innehåll:

1) Tacksägelser som jag borde aflägga; och önskningar som jag borde gjöra.
2) Fröknarne Ehrensparre och Adlerberg. 3) Gåfva af Fru Grefvinnan Schwerin.
4) Helsningar.

Collectio Gjörwelliana.

Nu sitter jag här i min lilla Solitude, full af de gladaste och ömaste känslor, dem igenom läsandet af min Söta Fars så kära, så interessanta Bref förskaffat mig. — Tusen tack för så många Vedermälen af Godhet min lilla Socker-Pappa skänkt sina små Barn!

Gud låte nu min lilla goda och charmanta Mamma snart återvinna aldeles sin förra Hälsa! så skal ingenting fattas i min Lycksälighet. Hälsa henne tusende gånger ifrån en liten öm Doter! Hon är mer än god, som ej försmådde den simpla gåfvan, som jag vågade gifva. ack! kyss hennes Hand på mina vägnar, och säg henne min Glädje. Ofta, ofta sitter jag och tänker på de sälla Dagarne, då min så ömt älskade Pappa var hos oss: ack! jag kan ej säga mera — — Men mit hjerta känner desto ymnigare alt den Sälhet vi då ägde.... Min lilla Söta Far måste nödvändigt snart tänka på at åter lycksaliggjöra sina små Barn i Norrköping.

Min Lindahl var sjelf i går hos Fröken Ehrensparre **) för at se henne och huru hon mådde, samt anmäla min Söta Fars vördnad. Hon mår nu rätt bra, och bad så oändligen hälsa. — Men jag skal kunna hälsa från den, som kanske litet mera interesserar. Då jag var ute i förgår och gjorde en Tour ikring hela Staden med min Svärfar, i det aldra charmantaste Solsken, så råkade jag la belle & adorable Christine ***): hon såg

*) Jag hade nyss förut varit på Besök hos dessa mina så kära Barn.
**) Fröken Louise Ehrensparre; hon dog ~~kort~~ året efteråt.
***) Fröken Adlerberg.

Såg så gladt och vänligt på mig, at jag kände mig just lycklig; och endera dagen tänker jag personligen infinna mig hos henne, för at tacka för det hon gjort mig den äran och skrifvit i min Bok: då skal jag visst ej förgäta at helsa mycket mycket ifrån min Söcker-Pappa; jag vil bara önska, at hon då ej måtte vara omringad af Herr Öfversten och Professoren *): det skulle mycket minska den glädje hennes eget Sällskap altid gifver.

Just nu på stunden fick min Lindahl Bref ifrån Fru Grefvinnan Schwerin, tillika med flere Portraiter och Gravurer i Hogarths gout, dem hon varit gracieuse och skänkt honom. Jag har alla händer fulla med Helsningar ifrån alla Vänner härstädes, hwilka lika med mig önska at snart åter få se min Söcker Pappa. Ack ja! kom, kom!! at å nyo säll gjöra våra dagar.

Min Söta Svärfar tackar så mycket för alla goda Helsningar; och jag omfamnar och önskar mig altid få vara innesluten i mina söta och älskade Föräldrars åtanka!

Gustava Eleonora Lindahl.

*) Öfversten Jernfeltz och Professoren Sergell, som begge friade til henne.

Stockh. d. 21 Oct. 96.

Blott några rader, min bästa John, för at avi-
sera Dig om vår gemensamma Negociation hos Handl.
Bedoire: vi hafve icke kunnat bringa honom til
mer, än at han beviljar Tre Månaders anstånd
med 150 Rd, på hvilka han får ny Sedel,
och at Du är så god at remittera 150 Rd,
då Du återfår din egna Sedel, på hvilken
hela Interesset à 18 Rd är mig betalt,
och han sielf in dorso med egen hand på-
skrifvit, såsom Du sielf får se. Ensvar;
om Du är nöjd med detta slut

Det lösa bladet med sista dosis, at jag innesött
min begäran, rörande Stalle, ber jag att
få tilbaka: ty jag vil oqvickalt, for at vara
en minsta misstag emellan mina k. Barn
at få några andringar; at just derföre vil jag
sätta föreanmane i tid.

Längtar efter det begärta brefvet
ifrå Edvard Egge, rörande Avancemangs-
Reson at mina dess an densamma. Det
skal utgöra en fantafald Remedii, som
skal ock glada en annan Tid. Ak!

desse lefve i ett ljufliga hvarandra.

Jag är villig så just orolig till dess vi fått en rad ifrån lilla Stafvargsda Hand, som vanfallt nästan. Vi spara Eder läsa en Sångle utur Hjältes Philosophi, hvars [illegible] Skalle Hjärne hörde til Rebelbefästningar.

Jag omfamnar Eder [illegible] af [illegible] och [illegible] Hjerta.

G.

= = = =

Må vi söka, söka oss fulbinda
Dem, som våra Hjertans Språng fästa!

När de finnas, hwarfö Hjertan luta
För den stela Visdoms Tyranni?
Är vår Fröjd en Dröm, så låt oss njuta
Denne Dröm, i det den flyr förbi.

S. H. T.

Under det jag, i anledning af ofwanstående sköna Vers, satt o[…] drömde mig tilbaka i min fröjds dagar, föll det så starkt på mig at jag skulle begära af min bästa Vän[…] H. ~~[illegible]~~ Leopolds Graf skrift öfver Fru Lindblom, och Ver[…] serne til Fru Hök, hwilka jag hade et gracieust löfte om[…] at jag vågade teckna min begäran på et så kärt bref —
Jag har sammanslarfvat en liten beskrifning öfver feten och[…] en recension af Spectaclerna som skal nedsändas med första[…] och hwilken jag ville önska vore välkommen —
Jag hoppas at detta finner samtelige Herrskapet vid hälsa och[…] munterhet och at Frun vill emottaga en ödmjuk compliment[…] från den som lefwer beständigt både Herr Grefvens och Fru Fru[…]

ödmjukaste tjena[…]
H. Kullber[…]

P. S. öfwer Supplicerar om min hälsning til de öfrige bekanta i Norrköping —

Anmärkning til Namnet Gellius *) uti innehållet af Hr Kullbergs Bref, innefattande pittoresque Beskrifning om en til den vackra Waldemars-öen, nu Djurgården kallad, anstäld Resa.

*) Gellius, rättare Aulus Gellius, en vitter Romare, och som lefde uti 2:dra Seculo under Kjsaren Antoninus Pius, var Samlare uti flere Literaturens Delar, och har lämnat oss sina mycket varierade Anteckningar uti et verk, bestående af Tjuge Böcker, under Titel af: Noctes Atticae, så kallade för det at han saman skref dessa ~~[illegible]~~ Anteckningar uti Athen under Vinterns långa aftnar; hwadan de bättre och sannare kunnat heta: Lucubrationes atticae. I anseende til varieteten af Mannens Kunskaper och hans Arbets-flit, i samband med skäligen lätt Penna och gladt Sinne, kallar jag mig stundom för Gellius; men olik är jag honom uti rätta arbets-tiden: ty hans var Aftonen stäckt in på en del af Natten, då min däremot är merändels Morgon-stunden, enligt det Sinnet upmuntrande eller Sakens Natur motsvarande Minnes-språket för hwarje Literator: Aurora Musis amica, på Svenska så lyckligen tolkadt: Morgonstund har Guld i mund. Detta har i synerhet rum hos mig om Sommar-mornarne: då går arbetet lättast; ty Minne, Tanka, Bildning och Känsla äro då alla hos oss förnyade och kraftfulla, hälst om man iagttager en viss annan af den kloke följd Regel; hvaremot Aftonen af mig tilbringas med Läsning, Samtal, Promenade eller Spectacle, alt efter Årstiden, Tilfället eller Tycket: ty hvar Principer hos oss ligga til grund, upkomne af egen både Eftertanka och Förfarenhet, där är man ändå altid Mästare af sin Tid, af sit Gjöromål, af sin Vana, där bygger man sin egen Lycksalighet, utan at denna

sedan

sedan behöfver nödvändigt bero af Händelser, af andras omdömen. Nej! en sann vis håller god Räkning med sig uti alla Saker, och vet han rätt föra sin Bok, så skal Slut-Summan altid blifva den, at dyckfaligheten af hans Lif städse vida skal öfverväga des Motgångar eller obehagligheter. Han underskrifver, han besannar hos sig sjelf Ovidii ord:

Si numeres anno Soles et nubila toto,
invenies nitidum saepius esse diem.

Hvad han har skrifvit om år och Dagar, det bör ocksä äga rum om Dagens Stunder. De Ljufvare måste altid öfverväga de mindre angenäma, visse Olycksdagar dock oberäknade; men huru få äro icke desse? huru få hafva icke mina varit under de af mig sjelf kända Sextio åren visst icke Sextio olyckliga Dagar. Nu återstår för mig blott den önskan:

Puisse-je loin du monde, du vice et des orages,
Aimer faire le bien: seul bonheur des vrais sages;
Et libre, exempt d'erreurs et du monde oublié,
Cultiver les beaux Arts, le Champ et l'Amitié!!!

Dessa vackra Blomster skickades mig af Min kära Doter i Norrköping, Fru GUSTAVA ELEONORA LINDAHL, uti Des Bref af den 22 Oct. 1796, plockade nyss förut uti den goda Fru Kuhlmans Trägård. Blomster, som den verksama, taksama Jorden så sent frambär, äro dubbelt välkomna för den åldrige Arbetaren, för des Öga, des Känsla mycket, mycket värda, då de räckas af en så älskad Hand, som min lilla Stafvas är. Sedan de hela Vintern öfver legat uti Museoli Fönster, och där hvarje Morgon gladt mit Öga, hvarje Morgon emottagit en öm Hälsning, en trogen Önskan; läggas de nu uti detta Paper, fogade til andre kära Minnesvårdar. Redan gror, snart framlyser den nya Blomman, och skänker oss årets första Glädje. Välkommen, välkommen!! –

Första vackra Vårdag vandrar jag med Vännen John Gustaf Forssgren til Djurgården, för at där upleta och plocka den späda Blå- eller Hvit-Sippan –, som nu visar sig. De växa på högländta Skogs-ängar, hvar Solen mäst kan verka, äfven i Lundar vid Källdrag och Rännlar. Vi skole söka detta årstidens första enkla Offer – Blomman är icke mycket lysande eller mångbladig, men vacker, och liknar Oskulden – – utmed den lilla Cascade, som min Stafva minnes alla våror låt en svag, lent forlande Bäcksa uti flera små fall leda sig ifrån det höga Berget emellan Trän och Buskar ned til Djurgårds-viken, strax hitom Kruthuset.

Där

Där skal jag ömt komma ihug Dig och vår både så sanne och pastorale Vän, Herr Kongl. Secreteraren Carl Lineerhielm, med hvilken jag nu ock i dag delar af dessa här inne, liggande Blommor. Ofta skole vi tänka på de forne Dagar, men ocksa tillika glädja oss öfver dem, ersätta, nej häldre fortsätta dem med de Dagar, hvilka den milda, välgjörande Försynen altsedan och ännu förunnat oss. Låt oss med detta rika Förråd af åtnjutna Lifvets Säl, heter möta den förr eller senare sig nalkande mulne Dagen, och han skal då blifva oss mycket mindre tryckande. Vishet med Glädje den ena, Vishet med Tröst den andra Dagen blifve vår Ledare under Vandringen!! Denna Lärdom är äfven en Blomma, som ocksa bör gjömas: Antecknadt, Stockholm och Norrmalm, den 31 Martii, på denna alles vår så kära Fru BRIBRIS Födelse-dag -- den ofta med Hälsa för Henne, med Tacksamhet för oss återkoma måtte!!! -- 1797.

C. C. Gjörwell

D. 28 Oct. 96.

Se här, Lotta min Lindahl, ser Du at det Kusf-andstandiga Befähl genast uträttadt. Interessen (Månad) har jag betalt med : 1 R 12 sk. tennadt a tage.

Har ej tid at skrifva; hinner ej i dag. Förrän dessa rader hinna nedkomma, torde Calle vara Sitta vid edra armar. Lotta min längtar högeligen efter samma glädje, och helsar Eder af alt hjärta.

Vår Hallberg [illegible]
[illegible] Brijön och Gr. Ofenst[illegible]
stunda i al Examination
skal alt widare komma,
hvarsom Du skal med nästa
Doct[illegible] Berättelsen om Peter
pro Scholis, hwilken åter skickas
til Din [illegible] Sanning.
Han ber om sin Respect,
Vänskap och [illegible] til
Embedsbegge; han [illegible]
skickade til alla, för at bibe-
hålla den gemensamma
Godhet. Förbindande
Acceptanti [illegible].

144

Sh. d. 1 Nov. 96.

Nu är denna Stordagen måst öfverlefvad. Gud välsigne den både för den unge Kgn och för Riket!! De kära Barnen ifrån Säbra, lilla Love med inberäknad, äro inkomne — icke för at se Ståten, ty ingen af oss har varit utom dörren — utom för at emottage Calle på denna Högtidsdag, ensit både deg Brefvet Baron von Saltzas Rapport i Helsingborg i fördeg 6, som lämnadet honom i Nåmdagen; men jag begriper lätt, at de mig icke mindret. Barnen dorncidre gerna och i detta längsta ~~behålla~~ behålla en så kadergörga när nammer gäst hos sig: det jag och både Eder och Honom af alt hjerta unnar.

Cammarherrens tillägger ifrån mig.

I fall Rahle är quar vid dessa radars
ankomst, så hälsa honom aldra ömast Bå[illegible]
ifrån Lotta Merval och mig. Vi längte obe-
skrifveligen efter honom. Han kommer hit til
helt nya Tider.
Den 6 Nov. blir nytt Stat, angående fri-
dagens skall en Måndag, då Gust. Ad. Stod
skall afttäckas. Inom 14 dagar nya [illegible]
Nytt. Det lär blifva nya Concert vara
i vånd. Den unge Herren har i dag, såsom alltid,
visat sig med största Värdighet. Han har alla
[illegible] nya [illegible] et par dagar på Haga [illegible]
Torparet [illegible] min Lotta [illegible] med Kä-
[illegible] [illegible] nätigt nöjt,
jämte Snäddebrottet af Gr. [illegible]
[illegible] til [illegible] af von Kullberg. I dag
upvaktar hos Eder Degge med et Bref,
som I ofelbart gerna läsa, ut[illegible]
i sjunarhet med en Beskrifning om Drott-
ningholms-Feten. Anmärkningar til
Brefvet, det så vackra Brefvet, af
min Hand [illegible] med nästa Post.
Lotta Merval [illegible] hälsar Eder af
hjertat. Alltid är jag Eder tillgifnaste C.

[illegible] Läde af [illegible] mör af [illegible]. Han ad Kullberg [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emellan!

utan et Bref till Lindahl ifrån Säterbrun

Den 14 November 1796

145

Hr Kullberg ber om sin vördnad til hela Edert Hus; men ej sällan komma mjältsjuka skof på honom, dels öfver saknaden af alla de liksom öfverjordiska Dagarne han fick tilbringa uti Dit Hus och uti Din Stad; och dels däröfver, at han tror Dig och Stafva vara mindre hans vänner nu än då. Altid går han och önskar sig få tilfälle at komma ner til Norrköping, drömer om åtnjutna och tilkommande Lycksaligheter därstädes. Jag tröstar honom så godt jag kan; men et ord då och då ifrån Eder Hand är det säkraste Botemedlet för dessa hans både Snilles och Hjertas Behofver.

Vår lilla Stafva ber jag Dig tusende gånger och i ömaste måtto hälsa ifrån mig och oss alla. Jag omfamnar Eder Begge af alt hjerta.

Gjörwell

2/ Till Fru A. C. Lindegren We

Svaret; dat. Stockholm, den 25. Nov. 1796.

Innehåll:

1) Orsaken hwarföre Färsta icke kunde i återvägen ifrån Norrköping besökas. 2) Betraktelse, i anledning af denna vittra och dygdiga Frus Läge 3) Samling af Anecdoter om Konung Fredric den Endaste. 4) Witterhets-Stycken af Hr. Kullberg och Grefve Oxenstierna meddelas. Bilagor: 1. utdrag utur Natten eller Fjerde Sången af Dagens Stunder. 2. Afskeds-Sång.

Min Wördade Fru

Behagade förlåta twänne, men endast sannolika Brott ifrån min sida: ty verkeliga kunna aldrig begås af mig emot en Fru af Edert Hjertelag för vänner.

Ack! hwad hade varit angenämare för både mig och Secreteraren Kullberg, än at i återvägen ifrån Norrköping uppvakta, och vid en klar Dag besöka både Alléer och Grotta, där kyssa den Handen, som planterat och byggt desse Minnesvårdar af sin Godhet och vår Tacksamhet! men vi reste hela Natten, och kommo den 30 Septemb. just i dagningen förbi Färsta. Vi sågo ditåt så länge vi kunde; hwad vi kände och sade, hwad vi önskade och hwaröfver vi suckade, må här ej anföras: nog, af, vi rättvisade min Frus Tänkesätt och klagade öfver dem, som icke hafde, åtminstone lättade tyngden af et misöde, hvilket aldraminst hade bort drabba et Fruntimer af Edert Snille och Edra Känslor. Dock det gifves en Ersättning inom oss sjelfva, uti vår Tanka, uti vårt Hjerta, som ingen kan taga från oss. Med kanske svag Hand omfatte vi i början dessa Stöder; men hwad gäller! vid förnyade Betraktelser öfver Tid, Människer och Anhörige, känne vi oss få Krafter at bära, at öfvervinna, ja vi få slutligen en Styrka at höja oss öfver alla Oförrätter, äfven öfver den mäst skriande Otacksamhet; man lefver fridsame, ja glade dagar med sit Samwete, uti sin Enslighet. Omgifne af en vacker Natur, lifvade af Dygd, Snille och Smak, byte vi ej bort vårt Lugn, vår Oskuld och andras Glänska, mot det som fyller

Sinnet

Sinnet med en falsk Glädje, som roses för lycksalighet, men hvilken ofta kastar oss utur det ena osäkra Läget uti det andra. Alla dessa, äfven för oss sjelfva lärorika, Reflexioner ledsagade oss ut inemot Söder-Telje; och ofta hafve vi sedan ägt tillfälle at förnya dem vid åtankan af dylika oförrätter. – Men nu icke så något rörande mit andra Brott, eller det sena Besvarandet af Brefvet af den 7 dennes.

En Samling af Anecdoter om förre Konungen i Preussen är hit oss utkommen för några år sedan; men de voro icke författade af en gammal Officerare; utan samlade af Bokhandlaren Unger i Berlin och öfversatte af Bokhandlaren Swederus i Stockholm. Hvarifrån har min Fru denna Tillägning? Jag har på flera Boklador frågat efter en så beskaffad Bok; men ingen kändes vid densamma, utan blott vid den förstnämnde Samlingen, bestående af et par Band uti litet Format och med fint Latinskt Tryck. Förstod härmed denna Samling; så befall, och den skal genast bindas och utsändas.

Herr Kullberg förmäler sin ödmjuka vördnad, och får jag tillika på denne lycklige och känslofulle Skalds vägnar uppvakta med en Afskeds-Sång, öfversatt ifrån Tyskan, hvilken jag aldrig utan de ömaste Rörelser kunnat läsa. Til densamma fogar jag några Stycken utur Grefve Oxenstiernas än otryckta Skaldesång, kallad Dagens Stunder. Af dem behagade min Fru döma til hela Qvädet och hvad det Allmänna saknar, innan det får läsas helt och hållet i Trycket; dock böre vi ej klaga, då vi så nyss af denne Herres Snille fåt emottaga den uti mit Tycke vida skönare Skalde-Sången: Skördarne.

Ber få vara innesluten uti beständig och vänskapsfull åtanka; framhärdandes altid

Min Vördade Frus

ödmjukaste tjenare och
tillgifnaste Vän
Gjörwell.

Bilagor.

Denna afskr. har varit tillsänd d:r Hem, fru Mengaard

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Hr Joh. Gust. Forsgren; dat. Solituden, Söndags-förmiddagen, den 27 Nov. 1796.

<u>Innehåll:</u>

1) Begärd affskrift lånmas. 2) Den sköna 3. Novemdr. 1796. 3) Elevernes Spel på Dramatiske Theatern. 4) Besök hos Cans. Rådet Baron Rosenhane och Kammarherren Baron d'Albedyhl. 5) Caracteres-drag af Konung Gustaf IV. 6) Min vita amoena. 7) Gradus ad veritatem, Convictionem & Tranquillitatem Animi. 8) Bergs-Rådet Norberg och hans Ryska Fru. — Bilagor: Brefväxling med Fru Lindegren.

147

Här sitter jag nu, Min Egen John Gustaf, och njuter den i Morgon-Billeten ommämnda stora Lycksaligheten. Dagen är i anseende til årstiden särdeles vacker, Solen upplyser begge mina Rum; <u>jag är ensam</u>, och jag <u>skrifver dessa rader til Dig</u>, min ädle och älskvärde vän. Efter du var så god och änteligen ville hafva en Affskrift af mit sista Bref til Fru Lindegren, så vil jag icke låta den, jämte affskriften af hennes Bref, hvarpå mit är svar, koma så ensame Dig tilhanda, utan beledsaga dem med några, kanske med för många rader; men det går med Bref til vänner såsom med våra Samtal: de taga ingen ända.

Tillåt då aldraförst, at ifrån detta Rum, och vid dess utsigt åt den vackre Djurgården, mit Hjerta än en gång hembär Dig dess hela Tacksägelse för <u>den sköna Tredje November</u>, en Dag, hvars Minne hos mig aldrig skal förgå: ty en större, en oskyldigare Lycksalighet, än den jag då med Dig delade, kan icke mer än ganska sällan falla på min Lott. Den sig sjelf tilbjudande Anledningen til vår då gjorde Promenade, den Sommar-värma, som rådde i Luften, det långsama vandrandet öfver den första Djurgårds-höjden, åsynen därifrån af Stad och Land, de qvar-sittande Löfvens brokiga och omväxlande färger, de liksom hittils osedda Landskaper, tilskyndade dels af års-tiden, dels genom de mindre löfrika Träden, de glada ögon hvarmed

Du

Du alt detta beskådade, den glada Känsla, som härvid upvade dit Hjerta, kort sagt: hela din Lycksalighet ökte min egen, och under et sådant åtnjutande af Lifvet, af Naturen och Vänskapen, nalkades vi det vackra Rum, där vi åto vår lilla Middag, som nu smakade dubbelt god, ty vi voro ensame, och denne timme förskönades än vidare medelst utsigten genom begge Fönstren: ty Solen helsade på oss genom det ena, och vid des milda, fast låga, gång ännu uplyste den vackre Parken, men förgylde ändå mera den klara och helt stilla vatn-ytan af viken, under hvars täta åskådande genom det andra Fönstret vi så ofta likson öfte en ny vällust uti våra Sinnen. Våra Samtal om Vänskap och Vitterhet, våra Skålar och Välönskningar för de mig käraste Personer på Regerings-gatan, på Sätra och i Norrköping, om jag får så säga, helgade denne för våra Hjertan så store, så förtjenningsrike Högtids-dag; och i afseende på det framfarna, som vi endast känne, skall den och hädanefter blifva vår årlige Högtids-dag. Under alla dessa känslor gingo vi sedan hand i hand til Solituden, njöto där en kort men ljuf Hvila, och hastade sedan til den äfven sälla Boningen på Regerings-gatan, för at där kyssa den välgörande, oss så många Lycksaligheter tildelande Fru Bribrius händer. Ack Bäste Gosse! hvarföre skrifver jag så omständeligen om alt detta? Jo, af den ädlaste af alt Egoisme: ty jag flyttar därunder min Tanka, mit minne, min Bildning, min känsla uti alla dessa futiesriva, för mit Hjerta så verkeliga Lycksaligheter -- illusioner, om andre så behagar -- tilbaka: alt nog, jag njuter det ädlaste, det käraste af alt som jag njuta kan och vil. Tillåt, at jag slutar denna Sannsaga om en skön dag, tilbragt af tvänne vänner med följande Lyckan, på oss begge så väl passande vers:

unser Lebens wunsch sey stiller Friede,
guter Bücher eine kleine Zahl,
ein geprüfter Freund mit einem Liede
und der Sparsamkeit gesunder Mahl!

Men

Men på Tacksamhetens så vackra väg stadd, har jag än en Erkänsla at Dig hembära, den för dit Sällskap i går afton vid Elevernes Spel på Dramatiska Theatern. Vi skildes åt utan at få tala om det vi där sågo. Detta, churu artificiele, Spectacle har ock så fina Nöjen, och vi njöto dem. Flickan, som spelte Alexis eller Deserteurens Rôle, tog sig väl ut med sin Action, hade Röst och Gester för sig, men et Ansigte, som svor emot Sorg och Förtviflan; et Ansigte organiseradt och altid benäget för Skratt, et Ansigte, uti hvilket under Tåren Löjet framlyste, borttog alt för mycket af det sanna eller motsvarande intrycket hos Åskådaren; utomdes väl ingen Skönhet, men dock icke ful Flicka. Däremot Lek-Systern, som spelte den förlofvade eller Alexis Fästemö, hade Ansigtet emot sig, ful, koppärrig, oädla både Partier och Drag; fullwäxt blir hon utomdes groflemmad. Besynnerligt, at uti denna förmodeligen ännu Jungfru-Skara fanns ej en enda rätt vacker Flicka, om icke den, som spelte Bonde-gossens Rôle, med ögon och miner, som lära fånga mången verkelig Gosse; äfven så den lilla Stygg-ungen, som spelte Bonde-flickans Rôle, med ispariga ögon och vacker Sång: ty din lilla vackra Flicka, den så naïva, lifliga och skalkagtiga både Sångerskan och Actricen, och hwilken i går hade blott en Presentations-Rôle, hörer ej til denna upfostring, utan är en liten Lån-Skönhet ifrån sjelfva Stora verlden, jag menar Qveran. Af alla de unge Gossarne hade blott min Gosse, den unge Frodell, et vackert Ansigte; men ljusa ögonbryn gjöra hans regard mindre retande, och en altid täpt Näsa gjör hans Declamation och Sång icke nog klar och behaglig. Gossen har eljest alla en Skalks Rörelser, maner och åthäfvor; men blir dock aldrig en Polypheme: ty så liten och nu redan i målbrottet annoncerar han åtminstone ingen redoutable usurpateur. Men Bäste Du! hwartil denna nya upfostring, i fall den unge Konungen blir kall för hela det konstiga Sång-Spel —

Spel- och Dans-verket, hwad blir då af alla dessa Flickor och alle desse Gossar? Minst Hälften af dem äro förlorade för Samhället och alla för våra Nöjen. Med communa Ansigten, lat Lefnad, föga Seder -- huru olyckelige blifva de icke då för sig sielfva! Dock förty och förthenskull, som et Hof och en Hufvudstad icke kunna vara utan Spectakler; så lära de fleste på et eller annat Sätt finna sit Bröd --- här på Stället, och de öfrige utplanteras på orterne: ty jag kan uppräkna minst 10 Städer, som äga dels fixerade, dels ambulatoire Trouper, uppbyggande deras Invånare med sina Talanger.

Nu något ocksså om denne Dag, välförstående den innevarande. upstigen med dager -- ty Ottesångar om Vintern kan jag aldrig vänja mig vid, ehuru stor vän jag är af dem de andre årstiderne -- var mit första, at gå in i Museolum och helsa på de aldraskönaste blåa och gula Blomster, som ligga där uti främsta Fönstret, ännu bibehålla hela sin Fägring, och hwilka jag fåt ifrån min mig så kära Dotter i Norrköping, kort efter min återkomst därifrån. Jag ser dem altid med dubbelt Nöje, altid med känsla af Ömhet och Tacksamhet. Sedan skref jag Billeten til Dig, klädde mig och gick ut. Först uppwaktade jag Baronerne Rosenhane och d'Albedyhl. Där taltes om gamla, nya och nyaste Historien, där öktes de sedan kända och så förträffeliga Caracteres-dragen hos vår unge Konung med nya, hwilka alla sammanlagde förbinda oss til så mycket större Vördnad, Kärlek och Lydnad. En Konung vid så unga år och med sådan magt börjar regera med så mycken Klokhet, Rättvisa och Godhet; hwad bådar icke hans Regering för sälla Tider, om Hinder icke läggas emot hans upsåt, och hans Dagar icke förkortas? <u>Gud bevare dem!</u> Minnes Du den Berättelse, som Prosten Wallensten gjorde oss om Konungens Fosterson, unge Lars Stenberg? När jag får den mig utur Danderyds Kyrkobok lofvade Afskriften hem, skal

Du

Du också få et Exemplar däraf: ty jag ärnar dela den omkring på många händer, til vedermåle af en ung, gudfruktig och ordhållen Konung. Men var det icke besynnerligt, at Baron Rosenhane ej kunde gifva mig fullsäker underrättelse om rätta uphofvet til Gustaf Adolphs Statue, som nu lyser för allas våra ögon? Hvad til Konsten hörer skal du imedler-tid skaffa mig; det Historiska skal jag väl ändå få rätt på. Jag gick nu vidare den så vackra Grefve Thure-gatan, eller min så kallade via amoena, til Ladugårds-landet; tog så den yttra omgatan, där jag ser Skogen och marken så ofta för mit öga, samma Gata, den vi nyss gingo. Jag kom då ihog, hvad Du sade mig uti et visst ämne; men då skal det först rätt fägna mig, när det blir hos Dig egen sammanbunden Tanka, en Principe dänitur härledd, och med säker Tilfredsställelse inom eget Hjerta följd och öfvad: då är man uti sin egen Individu uplyst och fri, för sit eget Local sjelfständig och lycklig. uti ingen Tanke- eller Känslo-väg, aldraminst uti sådant Högmål, hvarom då just var fråga, må vi antaga något på Credit, om jag så får säga; nej! vi skole sjelfve observera, comparera, raisonnera, abstrahera, concludera och appliceraɾ. Ojämärkt nalkades jag Solituden, steg lätt up för de höga Trapporna; men knapt var jag inkommen uti mina stilla och glada Rum, så får jag et Besök af Bergs-Rådet Norberg, som bor en Trappa under mig. Du känner honom icke, men skal lära känna honom: ty han är tillika Architect och stor Tecknare, en Man af många Kunskaper, som mycket rest och uppehållit sig länge uti Ryssland. Däri-från kom han i Höstas med en ung Fru, som han fått i Moscau och heter Wolff. Han bjöd mig äta middag hos sig; men då jag icke kunde mottaga detta Tilbud, måste jag ändteligen följa ned med honom och hälsa på hans Fru. Mina år, min

ker,

Retraite, min Vinterkappa, Förmiddags-tiden, alt detta kunde icke gälla til min ursäkt. Jag följer honom således ned, föres in uti Säng-Kamaren, hvar Frun kommer in; vi talte Tyska och jag tilbragte där en rätt angenäm Stund. Hon är ung, vacker, spelar sit Claver, kanske hon ock så sjunger, läser gerna, halst Böcker uti Tyska Vitterheten. Hennes Ansigte är mycket interessant, godt, ömt, något litet mjältsjukt; skal icke säga om Ögonen voro bruna eller mörkblåa; men Håret är mörkt. Hela Tycket har något intagande, äfven som hela väsendet. Til växten medelmåttig, Gången något långsam, börjar tala litet Svenska. Jag lofvade upvakta henne med Lecture, och til en början med några af de nyligen med Posten erhållna Musen-Almanachen, hvilket mycket behagade den lilla Nåden. Jag ärnar presentera Dig för henne, och vederfares Dig samma Höflighet som mig, så måste den ändå mycket mera kännas för Dig delicieuse, ehuru det lärer vara blott en Tysk Sed, som våre Cavalierer gerna skulle se införd i Sverige: — ty när jag skulle taga afsked och kyssa hennes lena och vackra Hand, och jag ifrån denna Attitude reste mig åter up, för at emottaga en god Blick ifrån det sköna ögat, kyste hon mig rigtigt på kindbenet icke långt ifrån munnen, och så at jag kände läpparnes värme — Dock tyst, tyst, tyst! Detta, ehuru, halst i anseende til mig, aldeles oskyldiga Galanterie decontenancerade dock så hela min Välstalighet, at jag ej kunde säga något enda ord mera, hvarken på Svenska eller Tyska; utan, således regalerad, hastade jag upföre min trappa och satte mig ned för at skrifva detta Bref. Håll nu det til godo. Det kommer ifrån

Din

sanskyldige Vän,

Gjörwell.

Bilagor.

Bilagor.

1.

Stycken utur: Grefve Oxenstiernas än otrykta Poëme, kalladt:
Dagens Stunder och dess fjerde Sång: Natten.

Välkommen, Hulda Sömn! blif åter Jordens fägnad!
Tag Menskan i förswar och gif de hjertan hägnad,
Som under plågans tyngd begärde Dagens slut!
Bekymret undflyr dig; du känner inga tårar,
och i din fristads helgd, som saknaden ej sårar,
gjuts ingen klagan ut.

Re'n i hans trogna hägn, där lifvets minnen vika,
likson i grafvens djup de dödeliga lika
ej röna tyngden mer af ödets enwälds-rätt.
När höfd i nöjets famn den lycklige sig glömmer,
på ögon uti gråt, för dem han ljuset gömmer,
hans hand är lika lätt.

Fast ej hans magt förstör de qval, som oss bedröfva,
hwad han ej quäfva kan, alt nog at han kan döfva:
alt nog, at åt wårt lif han ögnablick beskär,
och döljer någon gång vårt öde med sin dimma
om oss en vällust gifs; hon mindre glädjens timma
än plågans glömska är.

* * *

Et Norrsken, som sin fart kring himlens öknar leder,
för hennes lägsta fot sit gyllne täcke breder.
Af Purpurns flammor stänkt, dess strimmors klara sky,
som lik en vågig eld i mörkrets tomhet bäfvar,
med färgers obestånd i lätta strålar swäfvar,
som tändas, skifta, fly.

än

än med et nät af gull de Stjernorna betäcka,
än flägta, skiljas åt och om hvarannan räcka,
än mötas i en krets och tända Solar opp;
än som en vidsträkt ring de härma regnets båga,
än nedergångens glans, än morgonrodnans låga
med tusen skiftens lopp.

Snart för et fredligt ljus det lätta sken förswinner.
Likasom ur Skogens vård i högden månan hinner
bland genomlysta moln, som öpnas kring des klot.
i rymden, där hans magt en härmad dagning målar,
et fält af mörk Safir, betäkt af nya strålar,
hans intåg tar emot.

Sin magt vid månans blick en hemlig ero sträcker,
och tankans strödda kraft och hjertats känsla väcker,
som enslig, öm och djup, församlas på en gång;
han hör ej glädjens ljud sin stillhets timmar störa,
och kärlek blott och sorg til vittne honom gjöra
af deras blyga sång.

* * *

I Skuggor, som er sorg för mörkrets timmar klagen!
Som flyn ur grafvens djup och frukten skåda dagen!
Tör hända detta hägn gaf edert sällskap frid?
Är det er matta suck, som mig på vädret räcker,
er lätta svåfnings flägt, som löfvets darrning väcker
vid jordens midnatts-tid?

Mån vänskap någon hit af edert antal leder?
Mån han min sorg begär? mån någon fins bland eder.
Som känt igen min röst och swäfvar i min famn?
Ack! sjelf jag och en gång, bland eder tysta skara,
skal sucka kring en vän och i des hjerta svara
på mit begråtna namn.

Slutet

* * *

Slutet lyder således;

Men knapt uti min Sång jag Nattens målning lyktar,
förrän hun oförmärkt ur Jordens åsyn flyktar,
af Sömn och Drömmar följd, til Skuggors tysta strand.
Re'n teknas Solens väg af morgonrodnans händer,
som öpnar Österns Port och med sin fakla tänder
den första grynings rand.

Min stillhet är ej mer. Jag dess välgerning saknar.
Bland menskor återförd, bekymret kring mig vaknar;
med Dagens början ny, hans omsorg väntar mig.
Men du, försvundna Natt, som fredat dessa lunder!
Om jag til någons väl kan helga mödans stunder
skal jag ej sörja dig.

Afskeds-Sång.

Förgät ej mig, när Nöjets öpna sköte
mot dig är sträckt och saknad mig förtär!
Förgät mig ej, då qvalet gjör dig möte
och tistel får den väg hvars ingång blomstrad är!
och då, när glädjens tropp dig smickrande besöker,
och nyhetens behag din trofasthet försöker;
se då min sorgsna blick med alfvar säga dig:
Förgät ej mig! förgät ej mig!

Förgät ej mig, då ödets grymma lagar
oss rycka ner utur hvarandras famn,
då skild från dig jag räknar långa dagar,
och söker fåfängt dig och kallar dig vid namn!
Skänk någon enslig stund åt tankan på min smärta,
och tala några ord med mig uti dit hjerta,
och hör den öma suck jag dagligt skickar dig:
Förgät ej mig! förgät ej mig!

Förgät ej mig, när sist den kalla jorden
det hjertat höljt, som slog så ömt för dig!
Bland änglarne, där högt up öfver jorden,
där skal min fria själ fullkomligt älska dig;
där skal hon öfver dig med troget öga blicka,
och då du lider här dig tröst och styrka skicka,
och smyga til din själ en röst som säger dig:
Förgät ej mig! förgät ej mig!

Bilagor.

BREF: ifrån Fru Prostinnan, Doctorinnan Anna Catharina Lindegren *) til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell; dat. Farsta, den 7 Nov. 1796.

innehåll:

1) Om väntan. 2) Saknad Sälhet. 3) Bok-Commission. 4) Helsning.

Min ädla Herr Assessor.

Vid den Tiden jag trodde min bästa Herr Assessor skulle väntas tilbaka ifrån sin Norrköpings-Resa, gick jag länge länge 2 gånger om dagen ned til Allée-grinden vid Landsvägen, där dröjde — tils Hoppet syntes ute —. Gråtögd vände jag altid tilbaka: Han kommer inte — han kommer inte. —

Min Trägårdsmästare hade krusat Sandgångarne; Grottan var städad och prydd med de Blommor årsens tid medgaf. På et därutie ställdt Bord ämnade jag frambära Vänskapens offer af Frukter, af Källans vatn, och äfven en liten Surprise —; men alt är förloradt! Sälheten blir ej mera min lott här i verlden. —

I förlitan på Herr Assessorns ädla Hjerta vågar jag begära en Vänskaps-Godhet, som för mig är högst betydande. ibland de Böcker, som var gode Kyrkoherde, Magister Gravallius, lånade mig, var äfven en kallad: Anecdoter om Konung Fredric af Preussen, skrifne af en gammal Officerare, tryckt på 1790-talet, om jag rätt minnes. — Jag vet ej af hvad Olycks-händelse denna Bok bortkommit, och Magister Gravallius har sjelf lånt henne, och jag vil ej för mycket, at en vän, för at tjena mig, skulle sjelf hafva ledsamhet.

Min

*) Bor nu, medellös Enka, på Farsta, Sätergård uti Södermanland, hennes Syster, den svåra rika Enke-Fru Suther tilhörig; men under hvad vilkor hon där äter et Nådebröd vil jag hälst förtiga. Detta har bort tilfogas, för at upplysa begge Brefvens innehåll.

Min ädla vän, om möjeligt är, så skaffa mig denna Boken, inbunden i brunt band, och med min utanskrift inlemna den til Fru Suthers Betjent eller Piga, som har sina Rum på nedra Botnen i Huset; hwad hon kostar skal tacksamt betalas.

Mit hjerta hälsar Herr Assessorn. Herr Secreteraren Skullberg hälsas ock myket ifrån

Min ädla Herr Assessors

evige vän

A. C. L.

Svaret

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm på Ebbetorp vid Calmar; dat. Stockholm, den 13 Dec. 1796.

innehåll:

1) Minnet förnyas af den så amicale och tillika pastorale Lefnaden på Captens-udden. 2) Skingrade Vänner höra åfven til Skaparens Välgjerningar. 3) Resa til Norrköping och des Beskrifning. 4) Utbyte af Rese-beskrifning. 5) Mit Portrait. 6) Prof. Lidéns än otaktade Graf. 7) Gustaf IV:s stora Klokhet och Folkets Glädje. 8) Gustaf II:s Äre-stod aftäckes. 9) Rörande Scene. 10) Helsningar.

Välborne Herre och Värdade Vän.

Stor och känslofull Taksägelse hembäres för det så angenäma Brefvet af den 14 Nov. och alla de uti detsamma förnyade Vedermälen af en Godhet emot mig, som jag önskade mig hafva kunnat förtjena. Jag minnes ock så de sälla Dagar och Stunder, hvilka blifvit tilbragte under den gladaste Epoquen af min Lefnad, då hela min lilla Famille bodde tilhyra på Captens-udden, där besöktes af ömme och vittre Vänner; ibland dem i synnerhet af den Vännen, til hvilken jag nu skrifver, den Vännen, hvars Snille och Hjerta lifvade våra så oskyldiga Nöjen, hvars Öga och Samtal lärde rätt njuta den oss omgifvande så härliga Naturen, hvars Tekning och Penna målade för oss dess Skönhet på dubbelt sätt, då Högtids-dagar för Vänskapen firades, då Lekar och Promenader omväxlade med Lecturer samt Landets och Trägårdens enfaldiga Rätter, då Skuggan söktes, Glädjen andades, Förtroligheten och Oskulden knöto de så Ljufva Banden, då alt detta rådde inom och utom det lugna Bo, som då ägdes —

dock

dock denna då likſom ſammanbundna Lyckſalighet är nu i andra affeenden ſtörre, ty den är fördelad på flera ſtällen; vi äre Gudi lof! alla lyckliga, vi dele och ſmake nu nya Sälheter, vi til, ſkape ſådana nya Mötes- Hvilo- och Njutnings-rum för Vänſkapen och Glädjen. Sådana ſuiceſſiva Variationer af Lifvet finnas til vår Sälhet förvarade uti den både phyſiſka och moraliſka Ordningen, nedlagd uti vår Natur, uti våra relativa förhållanden: blott vi mära ſtuderade Skaparens välgjörande Lag med det Hela och uti hvarje des Del: Måtte aldrig vårt öga vända ſig ifrån den ſtora och vackra Täflans beſkådande, ſå viſst ſom vårt Hjerta aldrig ſkal ſakna den Känſla, ſom gjör detta Lifvet redan til en Himel, af hvilken den tilkommande blott blifver en fortſättning, et fullkomligare och lyckligare Sätt at vara. En attendant ſkole vi ej förſumma at njuta det Lifvet vi här äge.

Ja, min älſkade Herre och Vän, jag har haft det utvalda Nöjet, den ſköna Vällusten, at omkring 14 dagar vara hos min Stafva, ja tillåt mig ſäga vår Stafva -- ty jag vet viſst, at hon än uti denna ſtund bär et ömt och takſamt Hjerta för den ädle Vän, ſom hedrade henne i des yngre år med ſå myiken både förekommande och tildelande Godhet --. Det var juſt en Reſa uti min ſmak. En ung och vitter Vän, Hr Kullberg, följde med mig och hade al omſorgen; jag blott reſte och njöt. Jag kände mig under denſamma ſå lyckſalig, at jag ämnat ſamla ihop alla de Bref jag under och om denſama ſkrifvit, för at deraf gjöra en Reſe- beſkrifning, ty de tolkade bäſt mina både Tankar och Känſlor; och då Min Herre vil hafva det ſå ädelmodiga Tålamod at läſa mina Epiſtlar, ſå fogar jag til detta Bref icke mindre än tremne af dem hörande til denna min Reſa. De kunna ockſå behållas, om ſå behagas.

Men

Men märk! ej utan utbyte; hälst då Nöjet blir så öfver=
vägande för mig. Med största Tacksamhet skal jag emottaga,
först sjelf njuta, och sedan låta andre njuta det Nöje,
som måste kännas under läsandet af den omskrifne
voyage véritablement pittoresque, som Min Herre nu
senast gjort med vår Martin. Ställ änteligen, jag ber,
denna Berättelse uti Bref, och låt mig sedan med dem
försköna en Samling, som snart skal synas.

Förenämnde Hr Martin har, på min kära Mågs i
Norrköping begäran, mig nästan ovetande, nyligen
graverat den Medaillon, han lika så ädelmodigt låtit
af Hr Sergell förfärdigas. Jag bilägger et aftryck.
Hade Portraitet af Hr Kraffts Hand blifvit följdt, torde
den Glädje blifvit mera synbar, som råder i både Originaslet
och Copian. Dock det är altihop för mycken Heder
för en blott valentissimus Laborator in arte sua, som
den glade Sjuklingen Lidén gjorde til Hufvud-ordet på
min Liksten.

À-propos af denne ädle och vittre Man: 2:ne gånger
gjorde jag under mit vistande i Norrköping, men ensam,
en valfärd til hans Graf på Tyska Kyrkogården. Ingen
Sten betäcker ännu hans Ben, ingen Runa förvarar
Minnet af hans Hvilo-ställe; blott 2:ne vidstående lumiga
Träd kastade sin Skugga öfver denna Grift. Länge stod jag
där stilla, tänkte och betraktade; lidande och tacksam gik
jag med långsama steg tilbaka. Hr Kuhlman, icke Arfvinge,
men vän, lärer resa honom en Minnes-sten eller en vård
på sit Nybygge, Romåsen.

Vi lefve nu, sedan en Månad, under en nysjelf regerande Konung.

Alt

Alt hvad vi om honom visste, rörande hans kloka och värdiga uppförande i Petersburg, och hvad vi nu dagligen förfare af hans vie publique & privée, såsom Gustaf IV, har försatt oss alla uti Beundran. Vördnad och Kärlek. Gud låte honom altid så regera, och länge regera! <u>Måtte hans Dagar icke förkortas!</u> Mit Lif har vunnit en förnyad Sälhet, min ålderdom en verkelig Lisnad; ty nu hörer jag alla tala väl om Konungen: et Språk, som rätnu icke mera blifver Tidens, et Språk, som stundom saknats. Med stor både Rörelse och Glädje läser jag uti inrikes-Tidningarne om Folkets Glädje-betygelser, at hafva fåt en efterlängtad och älskad Konung på Thronen, och huru de firat denne Landets Högtid genom välgjörande inrätningar och Gåfvor; isynnerhet gladde mig Berättelsen ifrån <u>Gamla Carleby</u> uti Österbotn, hvar alla, äfven Barn under 15 år, lifvades af Känsla för den unge Konungen -- ung til åren, men sannerligen <u>gammal til Förståndet</u> --. Lyckelig den åldrige, som icke har något uti Des Hof at söka, men myket behof, myken tilfredsställelse, at altid välsigna hans Person!

Den store Gustaf Adolphs välförtjente ärestod står nu aftäkt för allas ögon. Den store Successoiren af Axel Oxenstierna, som dicterar för Historien Hjeltens Bedrifter, har icke blifvit exequerad; men väl lyser hans Piedestal af fyra des förnämste Fältherrars Medailloner; dock hvarken finnas deras Namn tilfogade, icke heller ses någon inscription på Fotens framsida tecknad. Det enda skrifteliga, som läses på hela Monumentet, äro de under ena Häst-foten tilfogade orden: <u>Larchevesque fecit</u>. Med visshet kan jag icke säga hvilka Generalerne äro; men aldeles säkert är det, at twänne af dem vända sina Ansigten lika med Konungen åt Slottet, medan de andre begge vända sina ~~[illegible]~~ åt

Norr-

Norrmalm, som har Konungens Rygg i sigte. Foten har en stor Högd, så at Bilden ses liksom galoppera up i Luften; men hvilket skal komma deraf, at, när Statuen restes, skulle den omgifvas icke allenast af förenämnde Riks-Canceller, utan ock af Gustaf Adolphs Största Fältherrar, alla uti Statuer. Jag vet intet, om detta är särdeles väl arrangeradt, och om vi alla vete at det är Gustaf Adolphs Stod, så ville jag dock, at våre unge Militairer skulle läsa Namnen af de Härförare, som fästat Lagern på Hjeltens Hufvud, af de Fältherrar, ifrån hvilka de til en del härstamma, och hvilkas ärofulla Spår de böra upleta, upnå och trampa. Om Stoden och Festen vid dess aftäckning torde jag låta något trycka; men en Scène, som jag såg samma Dag, vil jag här nämna, efter den rörde mig ganska mycket. Högtidligheten skedde den 17 Nov. om förmiddagen, samt uti vackert väder; men då satt jag hema och arbetade. Om eftermiddagen gick jag ner til Torget, för at utur både Sinne och Hjerta aflägga min underdåniga Helsning; och medan jag står, betraktar och begrundar, kommer ifrån Nya Norr-broen en Medel-ålders-man gåendes, af et mycket hederligt anseende och med et rent Svenskt Ansigte, som bar sin 3- eller 4-årige Son på armen, betäkt af hans Slängkappa, så at bara den späda Physionomien framlyste, men begge med ögonen fästade på Stoden. En Fader af Stånd, som bär sit Barn på öpen Gata och Plats, hade redan något rörande uti sig; än mera, då jag liksom trodde mig höra Fadrens Tal, Förklaring och Föreställning om den Store Svenske Konungen, som vunnit så många Länder och Segrar, och som slutligen stupat i fält för nordiska,

Kanske

kanske förrädiska vapen, men ej öfvergifven af sin Krigshär, hvilken icke flydde från Valplatsen för det Hjelten fallit, utan fast mera upmanad och drifven af ärofullaste täflan om upråttelse, icke förr slutade Striden, än Gustafs Blod var hämnadt och Segern fästad vid våra Fanor. Alt detta, vid första åsynen af Ärestoden, intrykt uti den unge Sonens Tänka, Minne och Bildning, til hvilka ädla upsåt och företag skal icke denne Yngling tidigt lifvas och ledas, om vår nu lefvande Gustaf Adolph annars får fullfölja den ärofulle Banan, på hvilken han inträdt! Hvad lärer han icke uti sin Själ känt, då han, anförande sina Garder, helsade den store Företrädarens Ärestod — Minnes-Stod för Konungar och Folk! — Doch jag må afbryta.

Jag fruktar utomdess at Brefvet är för långt; men när man skrifver til en vördad och älskad vän, slutar man ogärna. Min Bibbi helsar af hela Hjertat. Det är nu fullt af glädje: ty hon har fåt sin Lillehem. Han ber om sin stora vördnad. Hans Samlingar äro ännu på Sjön, icke utan en slags Osäkerhet. Barnen på Sätra må väl. Jag lefver til Döds-stunden med hjertelig Förbindelse

en ödmjuk Tjenare och tilgifven Vän
Gjörwell

Utdrag af Bref til Hr Secreteraren Joh. Carl Linnerhielm; dat. Stockh. d. 13 Dec. 1796.

Men märk! ej utan utbyte; helst då Nöjet blir så öfverwägande för mig. Med största Tacksamhet skal jag emottaga, först sjelf njuta, och sedan låta andre njuta det Nöje, som måste kännas under läsandet af den omskrifne voyage véritablement pittoresque, som MinBroder nu senast gjort med vår Martin. Ställ äntteligen, jag ber, denna Berättelse uti Bref, och låt mig sedan med dem förskröna en Samling, som snart skal synas.

Förenämnde Hr Martin har, på min k. Mågs i Norrköping begäran, mig nästan ovetande, nyss graverat den Medaillon, han lika så ädelmodigt låtit af Hr Sergelle förfärdiga. Jag bilägger et Aftryck. Hade Portraitet af Hr Kraffts Hand blifvit följdt, torde den Glädje blifvit mera synbar, som råder i både Originalet och Copian. Dock det är altihop för mycken Heder för en blott valentissimus Laborator in arte sua, som den glade Sjuklingen Lidén gjorde til Uppsrid- eidet på min Lik-sten.

à-propos af denne ädle och vittre Man: 2: ne gånger gjorde jag under mit vistande i Norrköping,

men

men ensam, en Vålfärd til hans Graf på Tyska Kyrkogården. ingen Sten betäcker ännu hans Ben, ingen Runa förvarar Minnet af hans Hvilo Ställe; blott 2:ne vidstående lummiga Träd kastade sin Skugga öfver denna Grift. Länge stod jag där stilla, tänkte och betracktade; lidande och taksam gik jag med långsama steg tilbaka. Hr Kuhlman, icke Arfvinge, men Vän, låter resa honom en Minnes-Sten eller en Vård på sit Nybygge, Römåsen.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Grosshandlaren Joh. Nic. Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 13 Dec. 1796.

Innehåll:

1) Vedermäle af Vänskap ensamt i sit slag. 2) Inscriptionens gifna företräde med hvad mera därtil hörer. 3) Bokuphandling. 4) Hr Sundelii Beskrifning om Norrköping bör granskas. 5) Hälsningar.

1) Se här, Aldrabäste min John, kommer nu det så rara Vedermälet af Vänskap ifrån din sida, ofelbart det unique uti vårt Land, at en Måg som får en medellös Flicka til Hustru, fördublar sina Attentioner emot Svärfadren på sätt Du gjort: de solide Tjensterne oberäknade.

2) Hvad Inscriptionen beträffar, så kommo Projecterne ifrån Herr Domprosten försent, och då de skulle nyttjas såsom af en Anonyme, fann jag angenämare, at behålla den af Sal. Lidén qvarlämnade, då jag fik på en gång förena på Minnes-plåten Namnen af tvänne mina både Vänner och Välgjörare: de voro utom des begge Vänner.

3) Huru jag härom skrifvit til vår äfven vittre Vän på Ebbetorp, behagar Du intaga af det bifogade Extractet.

4) Låt mig veta, huru många Exemplar Du befaller. Aftrykningen och Paperet gå för min räkning; jag kan ändå aldrig aftjena den öfriga Godheten.

5) Om jag hinner til Post-timman besvara D. Älfs begge Bref, skola de, jämte alla den K. Månens Förslager, flutne från både Snille och Hjerta, bifogas; med begäran at återfås. Skulle Du åstunda Afskrift af dem, skal den gerna efterkommas.

6)

6) Jag har köpt Samlingen af de Engelske Poëterne: 8 könt Urval; vacker upplaga och godt Köp. Räkningen bilägges; den afgår på mit skyldiga interesse.

7) Om köpet på Bok-Auctionen, som ännu varar; får skrifvas härnäst.

8) Men hvad är egenteliga Meningen med mit Öfverseende af Hr Sundelii Beskrifning om Norrköping? Gerna skal jag efterkomma Hr Weyerins och din åstundan. Boken må ej utgå, förrän jag får underställa Eder Begge min Tanka. Et mycket ovarsamt Ställe måste ändras; stridande mot Historiens Värdighet, och skadande Författaren både såsom Topograph och Ståtsman. Vi böre vara måne om hans Framtid och Befordran, då han liksom synes glömma sådant sielf. Just derföre, at jag sätter värde på hans Hjerta och Ämbetsvärd, hans Känsla för Menniskjo-rätt, hans up-offring för det han tror vara Sanning och Nytta, vil jag ock se honom fri ifrån Granskarens Hakta och Vederbörandes Misshag. Uti denna sin Bok gjör han vår Historia en tjenst, i thy han tagit trost åt sig, och frimodigt upgifvit Tilgången med Norrköpings Ödeläggelse 1719.

9) Jag ber förmäla min Högagtning och Tacksamhet hos Herr Grosshandlaren Weyerin; som så mycket bidragit til denna hos oss ännu saknade Boks utgående af Trycket.

10) De hjerteligaste Hälsningar förmälas til lilla Lota Stafva. Gud vet bäst, huru mycket jag håller af Eder begge. Mån altid väl! Altid är och blifver jag

Eder tilgifnaste Pappa,

Gjörwell.

den 13 December 1796

Förtroendes Postscriptum.

uti Söta Stafvas Bref til Secr. Kullberg
nämner hon om den Glädje mina k. Barn.
Nemnög vela gjöra oss med et Besök
i Jul. Af Hjertat välkomne;
men på den Händelse av Mur-John
./. så gör och avertera oss därom, samt
i fall Söta Mor ej skulle veta deraf,
utan blifva en Surprise ~~af~~ för henne,
så låt oss veta det apart, så skall
./. jag bevara detta Förtroende, at
ridabättre,

af Dr Herman, som intet har rättare
Directeur ibland sina förnämsta
Egenskaper, ehuru god och glad Gesälle
hos sig sjelf är, etc. etc. ———

Det blefve på så sätt hos Hwardelle
en den gladaste Julhelg, delad emellan
Strandsborg och Setra. Låt mig i
Julafton, veta något härom i
förtwände.

Jag har upsatt Momenta til mit Svar til Linköping; derföre saknar jag begge Brefven: jag hinner ej svara i dag. Berät Du icke heller hvarföre och hvem jag skrifvit.

Strals. d. 18 Dec. 1796.

Mina Käraste Barn.

Dessa raden lämnas Eder af en min rätta och Embetsfulle Vän, ~~Emorth~~ Kemtsoffsamnaren Dalman, som nu reser ner til Carlscrona, och vil under vägen gjöra Eder bekantskap, på öfver vinna Edra Vänskap. Han älskar det passerade och amicale i hög grad, kanske närmer han detta mera, än sin hans Sensibilité nyttigt är. Något

lifet veta I en honom at hans Delchöwe
noriippe: Det öfriga har jag aldrig an-
nat säga; icke heller mågen I från
honom på något dylikt samtal.
Hugnar <u>Hans</u> Hjerta med det
godt at våra Bemötande, talen med
honom <u>blott en mig</u> at vara enskjlt
Retchöver, en sittehet och smaa,
så skolen <u>Edra Hjertan</u> hafva i
mig ena fullindelle för denna

Bekantskap.

Han reser ned med en Rensk Swartz!
Corlsonnabo, men Sjelfsgörande häruppe,
en reglerad Homme d'affaire; lärt
vonskre kan munde blifva Mi-
n. Mår gud något lätt nytt.

Eij hörmed omfamna i Edra Dess-
förbättrade Hjärta. Gjörwell.

Profstsandsare

Wälädle Herr Jos. Nicl.

Lindahl

i Norrköping

Gamla Tryget

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Domprosten i Linköping, D. Sam. Älf, Ledamot af Kongl. Nordstjerne-orden; dat. Stockholm, den 20 Dec. 1796.

innehåll:

1) Hvad som icke uphörer. 2) Lyckönskan til Nordstjernan. 3) Minnes-språk under mit Portrait. 4) Herrar Gahm, Nicolai, Stapelmohr och Hornstedt. 5) Universal-Historia föreslagen af Lector Harlingson. 6) Målning.

Min Vördade Broder!

Begge kära Bref af den 1 och 5 Dec. hade bort genast besvaras; men de vanliga Hindren uphöra aldrig för Bref-pennan, ehuru det är just den jag hälst förer; äfven som den Vördnad, Vänskap och Taksamhet, hvaraf mit Hjerta altid varit lifvadt och altid skal lifvas för Min Käraste Broders Person, icke heller skola uphöra förr än med min Död.

Döm ifrån dessa Känslor til min Glädje, då jag läste, at vår unge Konung — den *Gud välsigne och länge lefva låte!* — vid sit första Ordens-Capitel hedrade och tillika belönte Min Vördade Broder med Nordstjerne-Orden: et vedermäle af Konungens Rätvisa — jag vil icke säga uprättelse, ty det kunde medföra et Minne af Glömska, hvilket dock uti intet fall bort äga rum emot en Man af Min Broders Snille, Lärdom och Dygd — hvilket rart Samband! — Alt nog: Gustaf IV *tänker rätt och handlar rätt*. Hedervärd Orden! ty den har alt ifrån sit uphof blifvit buren af Rikets förnämste Män ibland de Lärde och Vittre; och har nu åter vunnit en ny tilökning af den Glans, som Nord-stjernan tilhörer, på begge sine Himlar, så den astronomiske, som den Politiske. Blott en önskan återstår: Måtte Min Vördade Broder bära densamma så länge, som Lärde och Vänner det önska!

Mång,

Mångfallig Tacksägelse för de flere Minnes-Språk, som Min käraste Broder varit så gunstig och upsatt til nyttjande under mit Portrait; men såsom Graveuren skyndade och jag igenkänn det af vår salige Van Lidén, så lämnade jag detsamma uti Konstnärens Hand. Mit Hjerta stadnar icke dess mindre uti första Förbindelse, och bilägger et Afdrag af detta Portrait. Tillåt, at jag får upvakta med det begärdta antalet, öfver och icke under; men ingalunda skal denna Skugga betalas. Til Herrarne Gahm och Nicolai ber jag at Exemplar må aflämnas, jämte min vördnadsfulla Helsning. Om begges Artiklar för Lefvande Sverige anhålles.

Hr Stapelmohrs Biographie bör upsättas medan han lefver, och förvaras til det utslocknade Sverige, i fall han ej vil at den skal synas uti det Lefvande. Bilägger et nytt Monument öfver den ännu medlefvande Ålders- och Hedersmannen Schützercrantz uti Adressen.

Hr Lector Hornstedts Biographie finnes tryckt ihop med hans Gradual i Greifswald, så at den behöfver blott tilökas. Helsa honom rätt mycket.

Til Herr Biskopen D. Lindblom ber jag om min af så många skäl skyldiga vördnad och bilagde Brefs aflämnande. Herr Biskopen D. Wallenstråle har likaledes nyligen hedrat mig med et angenämt Bref.

Under Jul-ferierne skal jag tänka på universal-Historien: et Arbete, som kunde synas lätt, men är ganska svårt. Förmäl min utmärkta Tacksamhet hos den vittre Läraren, som vändt sig med sit Förtroende til mig uti denna Sak.

En ödmjuk och hjertelig vördnad förmäles til Fru Syster i, från oss Begge. Jag lefver altid

Begges aldratilgifnaste Vän och Tjenare,
Gjörwell.

Til Herr Joh. Nicl. och Fru
Gustava Eleonora Lindahl
i Norrköping.

Stockholm, den 23 Dec. 1796.

Gud gifve mina k. Barn i Norrköping en bättre Jul än vi hafve! Denna grufveliga Vinter vi ägt har öfvat sit välde nog strängt på oss begge, som nu blifva gamle. i Måndags var jag om förmiddagen några timmar i Boklådan, där utomdes altid är kallt, hälst den dagen, då Kölden var så bister, jag således förkylde mig, har fåt Snufva, Hosta och Fluss-feber, som hålla mig inne til Ny-året. Lilla Fru Bibi, som ej kunnat de andra dagarne titta utom dörren, skulle i går, då det låtsade vara mildt i vädret, gå ut och köpa litet in för Helgen; nu ligger hon lika så bekajad. Icke dess mindre önske vi Eder af bästa Hjerta en god Jul!

Jag väntar säkert Calle hem i dag, då han skal få Dina upgifna Priser på de 3:ne verken. i morgon reser han til Sätra, och blir där öfver Helgedagarne. Jag hälsar hjerteligen också på alla dessa k. Barnens vägnar.

Huru det gåt på Wilckeska Auctionen utvisar Bilagan. Den lustiga Boken: Facetia Facetiarum, hade 2:ne med sig i följe, och kostade alla 3 ej mer än 4 ß. Capitlet de Lustitudine Studiosorum var mägta upbyggeligt, och lärer Sal. Prof. Wilcke icke förläst sig uti den Boken alt sedan han studerade i Rostock och interfolierade med det goda ölet, Rostocker-Bier kalladt, som ifrån Medeltiden ända til i början af detta Seculo äfven smakade oss här i Sverige ganska väl. Förl. år hade Rector Hagemann här och Rector Ulrich uti ~~Norrköping~~ din Stad hvar sin ~~Fären~~ Son uti Rostock, hvar begge

Gjor.

Gossarne gingo och braverade på Gatorna med sit hvita Band om armen, och på Tilfrågan: warum das? – svarade: Wir sind Schweden. Vil dock hoppas, at de låta denna sin Bravoure blott bero härvid, och aldrig komma at brillera uti någon dylik Act, som den, hvilken Academien i Jena sann sig befogad at utfärda om en Corps Insurgenter, under Titel af: Wahrhafte und actenmässige Geschichts-Erzählung der von den Studenten zu Jena am 27:n May, auch 19 u. 20 Julii 1795 ausgeübten Unfertigkeiten, deren Untersuchung und Bestrafung. ibland de relegerade voro ocksä: Knud Bille, Graf von Schack aus Dänemark och Carl Lud. Pistorius aus Pommern. Önskar högeligen, at den senare icke vore Son af D. Herm. And. Pistorius, Praepositus i Poseritz på Rügen, en af Tysklands lärdaste Män och et ibland de Kyrkans nya Ljus, som kallas: die Denker.

Ingalunda skal min John ännu öka sin frikostighet med Trycket och Paperet af Portraitet. 30 ligga färdige til nedsändande och 100 skola aftryckas efter Helgen.

Din Godhet är vidare mer än stor, at vela försända min Skugga så långt omkring i verlden. När kan jag aftjena alt sådant?

Af mit bilagde Bref til Domprosten ser Du huru jag skrifvit; således behöfver Du ej skrifva något, rörande Inscriptionerne.

Bodinsons Ode til Konungen var långt under min väntan. Får jag tid och blir munter mellan Helgdagarne, skal jag uppsätta några Anmärkningar

om

Om jag förmår, skal jag ocksa då revidera Norrköpings-Beskrifningen.

Men nu förmår jag ej en rad mera, utan önskar Dig och hela Dit Hus en den aldrabästa Julhelg! Det gjör ocksa min k. Brita Nora.

Gjörwell

BRE[illegible]
Joh[illegible]
dat[illegible]

1/[illegible]
[illegible]
f[illegible]
f[illegible]

Gud [illegible]
hafve[illegible]
på o[illegible]
förme[illegible]
kallt[illegible]
förky[illegible]
mig [illegible]
daga[illegible]
mil[illegible]
hon [illegible]
Hjer[illegible]
Ja[illegible]
Prise[illegible]
där [illegible]
dess[illegible]
[illegible]
Den[illegible]
sig [illegible]
Li[illegible]
län[illegible]
seda[illegible]
go[illegible]
än[illegible]
Sve[illegible]

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Joh. Nicl. och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 23 Dec. 1796.

Innehåll:

1) Hälsosamare julhelg önskas. 2) Facetiæ Facetiarum. 3) Svensk-Tyske Studenter i Rostock brillera med hwita Arm-kladet. 4) Frikostigheten med mit Portrait bör hafva sin gräns. 5) Ode til Gustaf IV icke svarande mot sit Skalde-slag och sit föremål.

Collectio Gjörwelliana.

Gud gifve mina kära Barn i Norrköping en bättre Jul än vi hafve! Denna grufveliga Vinter vi ägt har öfwat sit välde nog strängt på oss begge, som nu blifva gamle. I måndags var jag om förmiddagen några timmar i Boklådan, där utomdess altid är kallt, hälst den dagen, då kölden var så bister, jag således förkylde mig, har fått Snufva, Hosta och Fluss-feber, som håller mig inne til Nyåret. Lilla Fru Bribri, som ej kunnat de andre dagarne titta utom dörren, skulle i går, då det låtsade vara mildt i vädret, gå ut och köpa litet in för Helgen; nu ligger hon lika så bekajad. Icke dess mindre önske vi Eder af bästa Hjerta en god Jul!

Jag väntar säkert Calle hem i dag, då han skal få dina upgifna Priser på de 3:ne verken. I morgon reser han til Sätra och blir där öfver Helgedagarne. Jag hälsar hjerteligen ocksa på alla dessa kära Barnens vägnar.

Huru det gått på Wilckeska Auctionen utvisar Bilagan. Den lustiga Boken: Facetiæ Facetiarum, hade 2:ne med sig i följe, och kostade alla 3 ej mer än 4 ß. Capitlet de Lustitudine Studiosorum var mägta upbyggeligt, och lärer Sal. Professor Wilcke icke förläst sig uti den Boken alt sedan han studerade i Rostock och interfolierade med det goda ölet, Rostocker-Bier kalladt, som alt ifrån Medel-tiden ända til i början af detta Seculo äfven smakade oss här i Sverige ganska väl. Förl. år hade Rector Stagemann här och

Rector

Rector Ulrich uti din Stad hwar sin Son uti Rostock, hwar begge Gossarne gingo och braverade på Gatorna med sit hwita Band om Armen, och på tilfrågan: warum das? – swarade: Wir sind Schweden. Vil dock hoppas, at de låta denna sin Bravoure blott bero härvid, och aldrig komma at brillera uti någon dylik Act, som den, hwilken Academien i Jena fann sig befogad at utfärda om en Corps insurgenter, under Titel af: Wahrhafte und actenmässige Geschichts-Erzählung der von den Studenten zu Jena am 27 May, auch 19 u. 20 Julii 1795 ausgeübten Unfertigkeiten, deren Untersuchung und Bestrafung. ibland de relegerade voro ocksâ: Knud Bille Graf von Schack aus Dänemark och Carl Lud. Pistorius aus Pommern. Önskar högligen, at den senare icke måtte vara Son af D. Herm. And. Pistorius, Praepositus i Poseritz på Rügen, en af Tysklands lärdaste Män och et ibland de Kyrkans nya Ljus, som kallas: die Denker.

ingalunda skal min John ännu öka sin frikostighet med Trycket och Paperet af Portraitet. 30 ligga färdige til nedsändande och 100 skola aftryckas efter Helgen. Din Godhet är sidare mer än stor, at vela försända min Skugga så långt omkring i verlden. När kan jag aftiena alt sådant!

Af mit bilagde Bref til Domprosten ser Du huru jag skrifit; således behöfver Du ej skrifva något rörande Inscriptionerne.

Bodinsons Ode til Konungen var långt under min väntan. Får jag tid och blir munter mellan Helgedagarne, skal jag upp fatta några Anmärkningar.

Om jag förmår, skal jag ocksâ då revidera Norrköpings-Beskrifningen.

Men nu förmår jag ej en rad mera, utan önskar Dig och hela Dit Hus en den aldrabästa Julhelg! Det gjör ocksâ min k. Brita-Nora.

in Fidem:

Gjörwell.

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm til Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell; dat. Ebbetorp vid Calmar, den 25 Dec: 1796*).

Innehåll:

1) Taksägelse, ädelmodig som Vännen sielf. 2) Hans Vänskap för min yngre Doter lika varm. 3) Mit Portrait lifvar Minnet af trenne Vänner. 4) Egen Rese-beskrifning påtänkes. 5) Dagens Stunder af Grefve Oxenstierna. 6) Kon. Gustaf Adolfs Ärestod. 7) Den nu lefvande bygger redan sielf på sin uti allas våra Hjertan. 8) Fru Lindahls Minnesbok. 9) Min öfriga Familie ihugkommes med vanlig ömhet. 10) Hr Catteau. 11) Önskningar.

Min älskade och vårdade Herr Assessor.

Öm var min saknad af en Högkomst, som i många tider varit mig kär: förtjusande glad den Stund, då jag åter fick för några dagar sedan emottaga et gracieust Bref af Herr Assessorn: och på en Dag, som förr i de gladaste Vänskaps-fester skänkte mit hjerta nöje och förtjusning, får jag nu hembära min ödmjuka Taksäjelse. Den kommer simpel som hela min varelse, som min Hydda och des lilla omkrets; men likasom den, innefattar min Taksäjelse en smickerlös uprigtighet och hjertats lifligheт. Kunskapen om Herr Assessorns och Des älskvärda Familias Sälhet har ökat min. Med välлust läste jag huru skönt och känslofullt Herr Assessorn bibehållit minnet af den tid, då äfven jag delade des glädje och väl; men äfven vid den djupa vördnad jag billigt äger mot Försynens Nådiga och vise Styrelse,

*) Detta så sköna Bref bekom jag Nyårsdagen 1797.

Styrelse, kan jag ej så känna sälheten af det Närvarande, at icke en öm blick återtränger til det framfarna och tilbaka vänder med saknad. Undra icke på dessa känslor vid det Epithet af vår, som Herr Assessorn så smickrande för mig täckes tillägga en Person, hwars Minne aldrig uphör at vara mig kärt och dyrbart. Hennes Gjuft leende oskuld och behag voro mig intagande. Så blir mig altid hennes Skogkonst; och med den ömaste erkänsla har jag emottagit Herr Assessorns försäkran om Ded varaktighet. Lifligt förnöjd läste jag och berättelsen om Herr Assessorns roliga Resa. De charmanta Barnen! utropte jag vid den glada surprise lilla vackra Stafra och hennes Man gåfvo i Linköping åt en öm Fader; och tydligt spelade för mina ögon deras glädje at få förnöja den som så förtjenar deras kärlek. Med blandning af sådana känslor och af egen glädje fick jag det ganska lika och ganska älskade Portraitet. Mit första gjöromål blef at visa det åt min Helene-Marie; och med den förnöjda upsyn, som skådandet af et så gladligt ansigte än mera uplifvade, förnyade hon genast sin önskan, at någon gång vinna kännedom af en Herre, som hon länge mer än värderat för Ded Skrifter, känslor och vänskap. Jag är Herr Assessorn mer än myket förbunden för denna Present; och det är roligt, at för sjelfva Graveringskostnaden få vara det åt en kär Vän *); för arbetet åt en annan, lika förtjent älskad **); för underskriften åt en vördad Man, som bevisade mig al ynnest †).

Herr Assessorns besök vid den sistnämndes Graf just fägnade mig, och jag deltog ömt i de rörelser, som nödvändigt måste upstiga vid denna syn.

Jag

*) Herr Grosshandlaren Joh. Nil. Lindahl i Norrköping.
**) Herr Hof-Graveuren Joh. Fr. Martin i Stockholm.
†) Herr Professoren Joh. Henr. Liden, död i Norrköping 1793.

Jag gratulerar Hr Kullberg, som fick resa med en så känslofull vän; och detta nästan med afund. Min Resa förl. Sommar var ock ganska rolig, fast på annat sätt; men jag misstror mig at kunna ge berättelsen derom något behag. Ändå, i den heligaste tysthet sagt, skal den en gång synas, då jag hunnit fullborda den och de flere jag påtänkt. Jag skal då taga mig frihet at lämna des första Exemplar åt Herr Assessorn, som först upmuntrade mig til sådane Anteckningar och som hedrade mina första försök med infirande i sina vackra arbeten. Men ännu — tyst, tyst! och altid tyst at det är jag som vågat.

Ifrån vår (ack! jag nyttjar detta kära, mig tillåtna ordet) Stafva fick jag igår Dagens Stunder. De äro charmanta och min dag blir lättare vid deras läsning. Äfven för detta nöje är jag Herr Assessorn obligerad. Så, ej mindre för de vackra Poëmer Herr Assessorn sjelf sände mig och för den qvicka berättelsen om Fêten på Drottningsholm.

Stor skada är at ärestoden på Norrmalms-Torg, eller det förflyttade Brunkeberg, icke fullkomligen lyckats och icke fått til prydnad de Statuer som i början varit ämnade. Vid denna saknad torde det åtminstone förtjena en påminnelse, at Namnen på Fältherrarna, hvilkas Hufvuden synas en Medaillon, måtte ännu ditsättas. Vid Historierade Bilder hade det kunnat umbäras, men ej vid blotta Portraiter.

Med vällust höres ifrån alla kanter med hvad vishet och helt ovanlig jämnhet Styrelsen är börjad af vår nye Gustaf Adolph. Måtte Hans Regering få fortsättas och länge vara! utmärkt af rättvisa och fred; så blir han älskad och säll. Den falska Frihets-Andan skal då ej länge, och altid vanmägtig, sväfva, och framtiden ej bli så underlig, som man eljest borde kunna befara, då man ser sådane händelser, som den med Adjeknen i Linköping.

Naiker,

Vacker, mycket vacker var början af lilla Stafvas Minnes-Bok. När skal jag där få tekna mit Namn, närvarande? Det blir bara Namnet: ty jag har ingen känsla, som kan framföras af pennan.

Just med långtan önskar jag snart få höra något om Herr Assessorns Son: hans Resor, hans insigter och — hans nu erhållne förmåner. Med glädje har jag redan hört at han är sig lik i väsende och i vänskap. Hälsa honom ömändligt, och framför min vördnad för min lilla Nådiga Syster Brita-Nora. Bed henne ej glömma mig, fastän jag måste sakna nöjet at af Henne sjelf få veta des hogkomst. Til de glada Makarne på Sätra anhåller jag äfven om tusende hälsningar och til lilla Martin, hvars Bref jag med första skal besvara. Huru mår den lilla lilla Almquist? är han lika vacker? Har han inga Syskon?

Vid min nedresa for jag förbi Pastor Catteau, helt nära Mästers Gästgifvare-gård, utan at känna honom. Det förtröt mig mycket: ty han har altid varit complaisant mot mig och jag hade kunnat fått sända hälsningar med honom til de vänner, hos hvilka jag njöt hans godhet. Men det vade mig, at jag just fick samma Skjutsbonde och äfven af denne hörde Pastorns beröm för det vänligaste bemötande.

Jag måste nu sluta. Huru nödigt gjör jag det icke efter som jag skrifver til en vän och bara om vänner och Sälhet! Men jag måste bort til middagen. Ack! om där kunde ges et ögnablick så roligt, som dem jag njöt i Herr Assessorns glada Boning! Men jag skal minnas — och glädjas af det förflutna. Måtte Herr Assessorns Jul vara nöjsam och det tilstundande året fullt af Sälhet! Förlåt min simpla önskan, men den gifves af et uprigtigt hjerta hos en altid tilgifven och förbunden ödmjuk Tjenare och Vän

J. G. L: m.

Förlåt alt slarfvet och lät mig ej länge sakna bevis af en kär hogkomst.

Til Herr Joh. Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping.

Stockholm, den 30 Dec. 1796.

Ingalunda kan jag sluta detta år utan at ännu en gång omfamna mina begge mig så hjerteligen kära Barn uti Norrköping. Gud låte Eder uti alt så väl gå, som det af hela mit Hjerta Eder tilönskas!! så fattas intet, och intet behöfver då vidare af mig tilläggas.

Louise kommer icke til Staden för än efter Nyåret; då skal jag ofta tala med henne om lilla Stafvan: då vil jag och sjelf gifva henne det kära Brefvet, taga Kopsen och skaffa Svaret. Sedan torde Söta Mor följa med dem til Sätra öfver Tretonde-dagen; men jag blir hema. Jag hostar väl mindre, men har ej ännu vågat mig ut.

Jag glömde skrifva sist, at Grefve Ehrensvärds Laconiska Resa til Italien var utan Kopparstick; således kunde den aldeles intet köpas.

Söta min John! när Du skrifver härnäst, så bilägg et Bref til Hof-Graveuren Martin och förklara dit fullkomliga Nöje med hans Arbete. Ofelbart är Graveuren altför vacker, det medgifva alla.

Så snart något af de utsände Verken blifvit debiteradt, skola Penningar genast aflämnas til Hr Martin; Du kunde ocksa nämna härom uti dit Bref.

Til den sist sända Jul-Lecturen fogar jag nu en liten dylik för Ny-året. Det Epistolariska Verket af Herr

Kulli

Hullberg med mina Noter ber jag dock må återgå: ty
det bör redigare omskrifvas; för at vinna sit tilbörliga
rum uti Geheime-Skrinet. — Fragmentet af hans
Bref til sin Mor är aldrakäraste vackert, så målad*t*,
så känslofullt. Han tackar aldraödmjukast för både
Helsningen och Bannorna. — Men jag måste ock
så vara en liten Sqvallerbytta och berätta, at han
skrifvit til Donna Beata la Bella et aldeles så skönt
Bref som han sjelf är; det kommer nu an på lilla
Stafvas savoir-faire, at få läsa det; men så framt
ingen uti hela Norrköping får läsa det mer än la belle
et bienfaisante Médiatrice, så skulle jag ock förmoda,
at detta förtroende ingalunda skadar Allians-verket,
hälst det ännu hvilar på de begge blott pastorale och
amicale Hörnstenarne: ack! så länge den Illusionen —
hälst vid de 18 och 20 åren — — vacker, hvad man då är
lycklig! Ja, Illusionen måge vi aldrig köra från oss, ja ej en
gång inpå sena åldern; utan det Besväret skole vi <u>visligen</u>
lämna åt den elake Döden. När han kommer och ropar:
Es ist aus! so ist es aus. Aber, en attendant, liebe Kinder! — —
Se, så när hade jag glömt at spara någon Philosophie
för nästa år: den kommer då väl ocksa til måtta —?.
Mån väl til dess! Då, som nu, lefver jag visserligen

Begges

aldraht[illegible]-fraste

Pappa.

Collectio Gjörwelliana.

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell til Herr Johan Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 30 Dec. 1796.

Innehåll:

1) Nyårs önskan och Nyårs-Lecture. 2) Hvarjehanda.
3) Tafla ~~om~~ Fru Björk och Bref til Mamsell Rosander.
4) Illusionen må aldrig väckas. — Bilagor: 1. Caracteres-drag af Kon. Gustaf IV. 2. Hr Kullbergs Bref om Fru Björk.

Ingalunda kan jag sluta detta år utan at ännu en gång omfamna mina begge mig så hjerteligen kära Barn uti Norrköping. Gud låte Eder uti alt så välgå, som det af hela mit Hjerta Eder tilönskas!! så fattas intet, och intet behöfver då vidare af mig tilläggas.

Louise kommer icke til Staden förrän efter Ny-året; då skal jag ofta tala med henne om Lilla Stafvan: då vil jag ock sjelf gifva henne det kära Brefvet, taga kyssen och skaffa Svaret. Sedan torde Söta Mor följa med dem til Sätra öfver Tretonde-dagen; men jag blir hema. Jag hostar väl mindre, men har ej ännu vågat mig ut.

Jag glömde skrifva sist, at Grefve Ehrensvärds Laconiska Resa til Italien var utan Kopparstick; således kunde den aldeles intet köpas.

Söta min John! när Du skrifver härnäst, så bilägg et Bref til Hof-Graveuren Martin och förklara dit fullkomliga Nöje med hans Arbete. Ofelbart är Gravuren altför vacker, det medgifva alla.

Så snart något af de upsända Verken blifvit debiteradt, skola Penningar genast aflämnas til Herr Martin; Du kunde ocksa nämna härom uti dit Bref.

Til den sist sända Jul-Lecturen fogar jag nu en liten dylik för Ny-året. Det Epistolariska verket af Herr

Kull-

Kullberg med mina Noter ber jag dock må återgå: ty det bör redigare omskrifvas, för at vinna sit tilbörliga rum uti Geheime-Skrinet. Fragmentet af hans Bref til sin Mor är aldrakäraste vackert, så måladt, så känslofullt. Han tackar aldraödmjukast för både Hälsningen och Bannorna. Men jag måste ocksa vara en liten Sqvaller-bytta och berätta, at han skrifvit til Donna Beata la Bella et aldeles så skönt Bref, som hon sjelf är; det kommer nu an på lilla Stafvas savoir-faire, at få läsa det; men så framt ingen uti hela Norrköping får läsa det mer än la belle et bienfaisante Médiatrice, så skulle jag ock förmoda, at detta Förtroende ingalunda skadar Allianie-verket, hälst det ännu hvilar på de begge blott pastorale och amicale Hörnestenarne: ack! så länge den illusionen -- hälst vid de 18 och 20 åren -- räcker, hwad man då är lycklig! Ja, illusionen måge vi aldrig köra från oss, ja ej en gång in på sena åldern, utan det Besväret skole vi <u>villigen</u> lämna åt den elake Döden. När han kommer och ropar: Es ist aus! so ist es aus. Aber, en attendant, liebe Kinder -- se, så när hade jag glömt, at spara någon Philosophie för nästa år: den kommer då väl ocksa til måtta. Må'n väl til dess! Då, som nu, lefver jag visserligen

Begges

aldratilgifnaste

Pappa.

Bilagor.

Bilagor.

1.

Utdrag utur et Bref, dat. Stockholm, den 20 Dec. 1796.

Vi lefve nu uti nya Tider, tillika sälla Tider. Konungen är rättvis, klok och god; han förer Regeringen sjelf och på et sätt, så at knapt något Exempel gifves på en Konung vid så unga år, och som så börjat regera som Han. Hvilka Kunskaper han under Minderårigheten insamlat och förvarat, samt huru han likesom förborgat det mästa af sin Stats-Klokhet, är något fast underbart. Nästan först i Petersburg lärde man känna på hvad Botn Herren stod, och hvad Nationen, hvad Europa hade af honom at vänta. Man känner omkring hans Person ingen Gunstling, knapt en Förtroendes-vän, doch denne utan als köns verkan på ärenderne. Ofta vistas Konungen på Haga, merändels helt allena, blott med en Kamarjunkare. Där läser han igenom Paperen, går af och an, genomtänker Målen, tager sedan et nytt Paper, går på samma sätt: alla förvaras noga, på alt har han största ordning, alt afgjöres efter Lag och Rätt, alt expedieras snart. Vid de ensklyda Företräden en gång i veckan talar vår nye Gustaf med hvar man med en Värdighet, men tillika med en Godhet, som intager alla för honom. Hans Drägt, hans Bord, hans Betjening, alt är tarfligt. För Riket hushållar han med Besparing för egen Person. I dag begår den genom honom upplifvade Svenska Academien sin Högtids-dag; men Hans Maj:t har uttryckligen

befalt

befalt, at uti hvarken Tal eller Skrift något skal nämnas, som skulle gifva tilkänna, det Academien hade varit hvilande. Man har flera Bevis derpå, at Konungen dels förbudit, dels förordat, at ingen ting må andragas eller anföras, mindre i Trycket synas, som kastade minsta skugga på Des Herr Farbroders Förvaltning. Hvilket skönt Drag af hans ädla Hjerta, af en sann Klokhet! Ack min Vän! jag skulle, om Tiden medgåfve, kunna fylla et helt ark med Bevis på Gustaf IV:s Sätt at föra Spiran: et Sätt, som icke kommer at fätta Häfdeteknaren uti förlägenhet, då Hans Person skal afmålas, Hans Regering beskrifvas. Nog sagt.

Tillägning.

När Konungen hade nyss emottagit Regeringen, berättas, at et mycket förnämt Fruntimer frågat Hans Maj:t, om man icke nu finge vänta Caffé-förbudets uphäfvande? då Herren skal hafva svarat: Det första min informator lärde mig var at tiga.

Slutligen läs med et rördt Hjerta den så sanna och väl passande Texten: 1 Kon. B. 3: 11, 12; hvaröfver Herr Stenhammar talte til Svenska Academien på des förnyade Högtids-dag, så lydande: Och Gud sade til Salomo: Efter tu thetta beddes, och bad icke om långt lif, eller rikedomar, eller om tina fienders själar, utan om förstånd til at döma: Si, så hafver jag gjort efter tin ord: Si, jag hafver gifvit tig et vist och förståndigt Hjerta *), så at tin like hafver icke varit för tig, och icke eller efter tig upkomma skal.

*) Uti nya Prof-Bibeln heter det: jag vill förläna tig et så upplyst och moget förstånd — — —

Utdrag af et Bref ifrån Herr Secreteraren Herm. And. Skullberg til sin Fru Moder i Carlscrona; dat. Stockholm, den 14 Dec. 1796.

Som jag til min stora grämelse kommit under fund med, at en del af mina Linkläder befann sig i et mindre hälso, samt tilstånd; så förunlåts jag änteligen at i går gjöra en upwaktning på Drottninghuset, för at be den gamla beskedliga Fru Björk söka til at hjelpa det så godt hon förmådde. — Hon blef så hjerteligen glad at få se mig, at jag just blef rörd. — Jag tog in den andra Trästolen i hennes lilla afdelning, och i stället för at säga mit ärende, begynte vi at påminna oss det förflutna, då vi allesamans bodde på Djurgården. Tårarne kommo henne i ögonen vid minnet af hennes lyckligare tilstånd, och de stodo där jämt under hela vårt Samtal. Hvad som oroade henne måst var hennes Sons välgång; han gifte sig, som Söta Mor vet, på sit 24:de år, utan at äga mer än et par flitiga händer, och hon et par stora blå ögon, där hans bild var infattad. — "Herre Gud! sade hon, om min Jan Gabriel *) ännu vore ogift som Herrn, så behöfde han intet nu släpa som en Träl — fattig Gosse! han har Hustru och två Barn och väntar snart det 3:dje! Hans Svärföräldrar voro fattiga som jag, de kunde intet hjelpa honom medan de lefde, och intet gjorde de honom någon tjenst med at dö heller, för han måste kosta på deras begrafning, hvartil al deras efter, lemnade egendom intet förslog. — När de i Guds Namn skulle gifta sig, måste jag, fortfor hon, ge dem mina egna Sängkläder at ligga på; men dessa, pekade hon på några gamla utslitna kuddar, äro nog för mig, jag behöfver intet mer; jag lefver intet så länge". — Jag stod intet ut

*) Juwelerare-Gesäll.

at höra

at höra henne fortsätta sin berättelse, utan afbröt den just här med at påminna henne at vi i dag hade Lucia, och frågade om hon ännu mindes huru roligt vi hade våra Luci- aftnar? — Ja, suckade hon, då lefde Björken, och då var det en aññan tid! — våra små Sammanskott til denna Högtid, som Söta Mor väl mins, anwändes mäst at köpa Ljus före, och något smått snask at äta på, utom hwilket aldrig barn (åtminstone aldrig jag) äro fägnade — och våra små hjertan voro så innerligen nöjda och hoppade af glädje — våra begär sträcktes aldrig utur det upplysta rummet, där vi ägde alt hwad vi visste at älska och sätta värde på, nämligen våra Föräldrar, som delade vår förnöjelse, och friheten at roa oss. —

O Barndom! sälla tid, som jag begråter!
O Barndom! sanna Nöjens enda vän!
Det blott din hogkomst är som står mig åter:
Gud låt mig aldrig aldrig mista den!

Nu kom en liten hopkrupen Gumma och satte bredvid hennes Stol en liten Halfstops- kruka, med hennes middag förmodligen; ty Klockan var Et, som påminte mig at jag skulle lemna henne, för at få äta sin lilla Soppa, som kanske intet var något Kött i, åtminstone varm. — Jag steg up och recommenderade mina saker snart färdiga, och frågade: om hon behöfde penningar? — om jag be- höfver! Herre Gud! huru kan Herrn fråga det? — Jag skämdes verkeligen för min Fråga, och tog up ur fickan och delade christligt med mig af det lilla jag hade. — Gud vet, om jag haft, at jag gifvit henne mer; men lilla söta Mor vet nog at jag aldrig haft mycket — men vår Herre ger mig väl, hoppas jag! — Imedlertid blef den goda

Gumman

Gumman rätt glad, och två stora tårar tilrade utföre hennes Kindben. Hon bad Gud välsigna mig med en ton, som jag visst tror at vår Herre hörde, åtminstone gik den djupt i min själ. — Jag hade myken möda at få henne at bli stilla och intet följa mig ut, och lofvade at hälsa på henne ännu en gång innan Jul. När härnäst Söta Mor skrifver til sin Son, så hälsa henne för al ting — Då man är olycklig, så är det en så ljuf tröst at höra, at det ännu ges någon i verlden, som röres af ens öde *). —

*) Fru Björk är Enka efter en Skolmästare på Djurgården, uti hwars granskap Hr Kullbergs Föräldrar en tid bodde efter deras upflyttning ifrån Carlscrona med Kongl. Amiralitets-Collegio, vid hwilket Verket Fadren var Actuarie. Uti denna så vackra Park upväxte unge Hr Kullberg, och fik där de första intrycken af den sköna Naturen och en så rik föda för sit målande Snille. Men det kan ock måla Känslor, hwarom detta Utdrag nogsamt vitnar. Denna Tafla hade något så rörande uti sig, något så mycket harmonerande med min egen Känsla, at jag så gerna och ofta skådar på densamma. Det är så tilfredsställande, det är så försonande med sit eget Slägte, at inom detsamma finna goda, ömhetsfulla Människor, öfver hwilkas Läppar och utur hwilkas Penna icke flödar det bittra Talet, det förolämpande och sårande, tillika det så högst otaksamma Språket. Derföre flyr jag så gerna undan, derföre är jag så lycklig allena. Uti detta Lugn finner jag min Upprättelse, där skördar jag min Lön, där hämtar jag nya Krafter, för at icke tröttas vid min Lott: at tjena och oförrättas. Den vise, den Dygdige bär detta öde lätt; ty när Dagens Kall är upfyldt, räcka hans Snille och Hjerta den ädlaste, den sötaste af alla Belöningar: Friden inom eget Bröst, Lugnet uti eget Sinne.

2)

Under måltiden, som verkeligen intet dröjde länge innan den infann sig, talltes om de många glada Stunder, som tilbragts på detta stället i en älskad Societé — och dessa Souvenirer gåfvo lif och ljus åt vår bildning, och uppväckte de lyckliggörande Känslor, som endast födas i Vänskapens och Oskuldens sköte. — under en glad Skål flög en Suck åt Norrköping, som visst icke skulle bli illa upptagen, om den kunde tillika visa de hjertans Författning, som skickade den.

Efter

vännen Forssgren, äfven sent på året, men också en vacker Dag, eller den 5 Nov. 1795; likaledes på vår Högtidsdag, den 19 Oct. 1796. Hvad nu eljest detta Värdshus beträffar, så ligger det strax inom Djurgårds-porten, merändels Blå Porten kallad; förmodligen af den orsak, at den varit anstruken med någon blå Färg; hvadan också Cavalierer, som utomdess icke gerna fördjupa sig uti Antiquiteter, bruka säga: äta på Blå Porten; — och är byggdt uti gammalmodig och alldeles Hanseatisk Smak, med täkte Altaner framföre öfre Våningen på begge Husen, omgifne af Djurgårds-Parken, Djurgårds-viken och egne Trägårdar. Af ålder har Stället hetat Lusthus-porten och af det skälet, at Drottn. Christina där haft en Trägård med et Lusthus uti; men
92 för at njuta en skön Utsigt på en annan sida af Djurgården, hade Sal. Fröken Kerstin också et Lusthus på nu Sprengtportenske Egendomen, anlagd alldeles uti Engelske Smaken utmed stora Segelleden. Åt Mälare-sidan förlustade hon sig åter ej sällan på Rörstrand, där hon hade sin Kersbärs-Hage, och på Ulfsunda. På alla dessa Ställen hade den unge och sköne Grefve Magnus Gabriel de la Gardie den Nåden at få uppvakta Hennes Maj:t. — Men om jag vidare minnes rätt, har Kumlanders Värdshus äfven tilförne hetat Paris och varit anlagdt af en fransysk Kock. Jag började för 40 år sedan gå dit under mina Djurgårds-Promenader, sitta på Altanen, äta en Kallskål och läsa uti en Bok, och det gjör jag ännu; hvadan jag ock får alt för bättre köp än andre.

Efter den pastorale Middagen, som var förträffelig, både i anseende til sin Simplicité och Delicatesse *), beslöto vi at ~~et stycke~~ följa den vackra Strandvägen förbi Kruthuset framåt Mattshof **), en charmant väg, som nästan vid hvarje steg visade oss interessante Taflor. — På ena sidan om vägen det stora gråa, men rikt bevärta Berget och den sluttande Gräsvallen med sina Ekar, Björkar och Hasselbuskar nedanföre, och på den andra Alarne, Vatnet och längre bort det nakna Ladugårds-gärdet gjöra en agréable Contrast och öka ens njutning med föreställningen, at man är på det vackraste stället i hela Trakten.

Som vägen började bli litet besvärlig, vände man om och stälde kosan rätt åt Staden tilbaka, där affairer och bekymmer lågo otåliga och förargade sig öfver vår obekymmersamhet.

*) Ja bevars! denna Middags-måltid bestod af salt Fårkött med Potatoes, vanlig Soppa, en stekt Fogel och et Fat odygdiga Bakelser, Men Maringuer, kallade på Svenska Mödomar, hvilka slutligen fördränktes uti et helt Stop Bischoff. Et så öfverdådigt Kalas för fyra Personer har mit Stats-Contoir ej på 4 år mägtat bekosta; utan, när Invaliden någon gång velat hämta frisk luft och återvinna nya Krafter, tager han blott en af sine Adjutanter med sig, stundom äter han sin Aborre och dricker sit Quarter tout seuls; och har rätt roligt. Alla dessa Utgifter ruinera för ingen del mit Statsverk: ty de bestridas endast och allenast af de Extra-Porto medlen, som ingå från Post-Contoiren i Skara och Sköfde. Mången gång kastar jag Arbets-pennan ifrån mig kl. half 10 om aftonen: således Fötty och Fisthanskull — — —.

**) Malmgård, och så kallad efter Grosshandlaren Matts Lafrensen, som bebygt detta vackra Ställe. En tid ägdes det af Öfverste Borgenstierna, då det kallades Stiernborg; men nu har det åter fallit ned uti borgerliga händer, och bebos af Herr Grosshandlaren Sam. Fr. Koschell, som upptagit Ställets urgamla Ofrälse-namn.

Men ännu låg här i Vägen en Jouissance i försåt för oss, som krönte Glädjen och gjorde vår dags nöje fullkomligt. — Just på gränsen af Staden och Landet, af Konsten och Naturen, ligger et Ställe, som icke lär vara obekant och kallades af gammalt Capitens-udden *). En af Sällskapet, som hade gamla relationer med detta Ställe, proponerade at vi skulle smyga oss i största tysthet upföre trapporna, för at se den vackra belägenheten, och at njuta en hop kära hogkomster. — Ingen var deremot, utan det verkställdes lyckligen och väl. —

Redan

*) Ut med Djurgårds-bron och där jag bodde de otta så sälla ~~åren~~ åren 1783–91. Stenhuset upbygdes af en Bössespännare, således en Förtroendes-man uti den store Jägarens, Konung Fredrics tid, hälst den tiden Sal. Hans Maj:t bygde Fredricshof och plägade där älskog med Fröken Taube. Detta Hus har utomdes den nåden, at icke draga den minsta tunga af utskyld, hvarken til Stad eller Land, til Präst eller Fogde, hvilket är et stort underverk; men sjelfva Jorden har utomdes det miraculeusa, at åboen icke heller lyder under Hufvudstadens Domstol, utan under Danderyds Härads-ting. Då jag ~~be~~ bodde denne Egendom, och hvilken jag kallade för Lilla-Bellevue, i anseende til den härliga utsigten på alla sidor, ägdes den af Directeuren vid Ostindiska Compagniet, Hr Küsel, efter hvars Död den såldes til Jägaren Sjögren, som nu hyrer ut densamma. Hvad Namnet Capitens-udden beträffar, så förmäler et Saga ~~brott~~ af min Isländare, at det härstammar ifrån den så ryktbare Coopvaerdie-Capitainen Alström, hvilken bodde och bygde där, sedan han slutat sina Resor på Strat, och därunder en gång seglade genom sjelfve den Ottomaniske Porten. Han var et Original af Egenkärlek och Skryt: ty då en af okunighet eller på spe frågade Herr Capitainen, om han visste hvar Ottomaniske Porten låg uti Medelhafvet, svarade vår Strat-farare: Ja visserligen vet jag det, och så mycket bättre, som jag en gång seglat igenom densamma; och alt ifrån den tiden kallades han sjelf för Ottomaniske Porten, och kändes allmänt under detta Namn. Således är han en alt för tjenlig Pendant til Capit. Puff, då han med Häst och Chaise åkte genom den stora Kanonen vid Ostende och kom ut igenom Fänghålet. Puff!

Redan voro vi i öfversta Farstun och hade öpnat dörren til en tom Kamare vis-à-vis Farstu-fönstret, för at i en blick öfverse både Staden och Landet, och voro nästan färdige at gå. – Likväl var en kär kamare ofedd; des Dörr var så svår at koma förbi, efter den var närmast Trappan och Nyckeln satt i. – Man klappade varsamt, och Herren kom ut, som, då han fick höra vår åstundan, bad oss ganska vänligt at stiga in. Denne var Major och hette Bratt, Musicus och en rätt hygglig Karl, som af hjertat böd och nödgade oss at dricka af sit Öl, och var rätt god och beskedlig.

Jag jämkade mig heit när en af Sälskapet, som öfversåg med Ravissement alla Ställen uti detta sit fordna Rum. – Här, sade han, har jag lefvat otta lyckfaliga år, omgifven af söta Barn, en god Hustru och goda Vänner; och då man haft otta sådana år i sin lefnad, så har man ingen ting at klaga öfver. Här i detta Hus stod min ena Dotter Brud, och den andra förlofvades. Nu äro de alla så lyckliga! – och jag, som detta språk gik til Hjertat, kom så lifligt ihog Fru Stafvas Stambok och den 8 Maji, och beslöt at genom några ord förvara minnet af den Dagen; och verkligen, om jag då haft Penna och Papper, tror jag väl at jag en gång i mina dar skulle kunnat hwad jag ville. – Nu kan jag blott önska dem alla, at beständigt vara lika lycklige, som jag sett och hoppas dem vara, och at kunna gjöra alla omkring sig så lycklige, som de gjort mig! – Vi skildes just med saknad ifrån detta intressanta Ställe, och kommo til Staden, där man skildes åt, hwar och en på sit hålle.

Här slutar sig min beskrifning; men jag slutar aldrig at vara

Eder

uprigtigaste Vän

H. A. Kullberg.